

KATOLÍK

ČÍSLO

1

ROČNÍK I

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ

LEDEN 1936

Katolickým mužům se dostalo péči Ligy Svatováclavské pevného základu v Katolické akci a nyní i vlastního listu. Jsem potěšen, že i mezi muži vstoupil v život příkaz Svatého Otce a Vaši práci vyprošuji na Bohu plnost požehnání, které Vám Jeho jménem uděluji.

V Praze dne 15. ledna 1936.

† Karel Kardinál Kašpar.

Muži katolíci, „přišla hodina, abychom povstali“

(srov. Řím. 13, 11.)

Katolíci již nespí, již vykonali a konají veliké práce pro království Boží, které teprve vyniknou při srovnání s dřívější dobou. Nyní však nastala doba, kdy všechny práce na různých polích, třebas zůstanou samostatné, budou shrnuty v jedno, aby v jednotě stoupla a zhodnotila se jejich účinnost. Základní myšlenkou Katolické práce dnešní doby jest **jednota**. I u nás není již katolická Akce pouhým pojmem a programem, neboť má již základní organizace ve stavovských svazech: ve svazu mužů, žen, ve Sdružení katolické mládeže a studentstva. Svaz katolických mužů se nazývá **Svatováclavskou Ligou**.

Svatováclavská Liga byla a jest sice samostatným spolkem, ale z pověření většiny nejd. biskupů provádí organizaci svazu katolických mužů, který jest ovšem podřízen biskupům. A tomuto svazu katolických mužů dala Svatováclavská Liga i svoje krásné a významné jméno.

Všichni věřící, kteří chtějí pracovati na šíření království Kristova, musí býti spojeni v Katolické Akci, každý ve svém svazu. Svazy mají za hlavní úkol vytvářeti celé katolické osobnosti a shrnovati výsledky katolické práce, která se i nadál koná v těch spolcích neb sdruženích, kde se konala dosud. Má tedy každý katolík býti ve svém svazu a krom toho podle svých schopností pracovati na některém poli, které jest mu nejbližší, ku př. charitativním, vzdělávacím, školském, výchovném, tiskovém a pod.

Mužové, — kteří plníte věrně své povinnosti vůči Bohu a Církvi a snažíte se žítí trvale v milosti Boží, postavte se i do služby Ježíši Kristu a pomáhejte šířiti a upevňovati jeho ducha a království. — To se děje z příkazu sv. Otce v Akci Katolické! Pro vás jest v Akci Katolické Svaz Katolických mužů pode jménem „Svatováclavská Liga“. Časopis „Katolík“ vám přinese o tom poučení. Je to časopis všech katolických mužů!

Tento nový časopis bude Vaším rádcem, jenž jest o to spolehlivější, že jest přímo závislý na církevní autoritě.

Mužové! Svatý Otec vyslovil o vánocích obavu před zvýšenou činností bezbožníků. V Evropě, — nejen v jedné říši, — se šíří nové hnutí, které má býti náboženské, hnutí novopohanské.

Nebezpečí jest v jejich jednotě, protože odpad lidstva od Boha jest všeobecný. Záplava bezbožnictví a novopohanství rovná se záplavě islamu, který zničil rozsáhlé země, slynoucí křesťanstvím. Proti spojenému náporu jest třeba spojené obrany. Nikoliv obrany, nýbrž spojeného útoku. Neboť my máme duše pro Boha nejen zachránit, nýbrž i vydobývat. V tom jest to nové, co chce Katolická Akce hledati lidi, získávati lidi, pomoci lidem. Nikoliv několika, nýbrž všem. Jde o věčnost. A co jest více, než věčnost? Pohled na Krista Ježíše: K vůli člověku stal se Bůh člověkem, chodil celé dny, bez únavy, večer usnul únavou na tvrdé lavici v lodičce. Neposlal svoje učedníky a nenechal je zvěstovati: »Já bydlím tam a tam, kdo chce pravdu a spásu, přijďte ke mně! Kdo nepřijde, bude ztracen!« Nikoliv! Šel od místa k místu, mluvil jejich řečí o království Božím. Mluvil k zástupům tisícovým, ale i jeden jediný Nikodém mu stál za noční klid.

Církev svatá pokračuje v životě a díle Ježíše Krista. Nebylo přikázáno lidem, aby šli k Církvi, ale Církvi, aby šla k lidem. »Jděte na ulice a nuťte je, aby vstoupili! Církev musí hledati, nikoliv jen býti hledána, A jak?

Jak? Nikoliv s vými způsoby, nýbrž těmi způsoby, které jí přivedou lidi. V roce 1936 tak, jak lidé budou získáni v roce 1936. Nebyli by získáni tímto způsobem před tisíci lety a za tisíc let, budou-li tu, bude se za nimi choditi zase jinými způsoby. Neboť nejde o způsob, nýbrž o lidi. Co Církev učí, a co dává, je vždy totéž. Základní způsoby: svátosti, modlitba, čistota života, duchovní život její, zůstávají stejné. Mění se pouze způsob, jak lidi přivést ke Kristu!

Proč jsme ztratili svět? Nikoliv proto, co Církev svatá mu dává, nýbrž proto, jak jsme se my katolíci málo starali, aby se lidem tohoto dostalo. I dnes ještě se dává někdy pod jménem katolickým něco jiného, pozemského, než svátosti a spása. A přece je d i n ě o t o j d e, aby každá duše byla spasena a aby lidské podmínky se řídily zákonem Kristovým. Tedy aby život jednotlivcův i společnosti podléhal Ježíši Kristu. O to jde, a nikoli o moc pozemskou nebo o cokoliv jiného.

Mužové! Vy, kteří z milosti Boží máte víru, musíte míti i lásku. Láska Vás musí nutit, získat Ježíši Kristu sebe i všechny ostatní. Rozumíte? Sebe i všechny ostatní! Nuže, potřebujeme k tomu dvojího:

Především státi se s a m i dobrými služebníky Kristovými a věděti, v čem to záleží.

Potom vyjít ven, ven, nikoliv mezi stejně smýšlející, nýbrž ven, mezi ztracené ovce. A získávat a přivádět je Kristovým způsobem a pro ně zároveň vhodným způsobem ke Kristu. Kristovým způsobem znamená pravdivě, laskavě, pokorně, křesťansky. Jejich způsobem znamená srozumitelně, jejich řečí a dnešními potřebami.

To jest v celku úkol tohoto časopisu, který doporučujeme modlitbám všech věřících, toužících po království Kristově, aby byl dobrým jeho služebníkem.

Duchovní život.

JEST KŘESŤANSTVÍ PRO MUŽE?

»Abychom vyrostli v celého muže,
v míru plného věku Kristova.«
(Efez. 4, 13.)

Ve známé činohře vyjadřuje se pyšně a pohrdavě kterýsi Říman: »Nejsem křesťan, jsem muž!« Kdo má postřeh pro spád myšlenek, uhodne o všem ihned, že takto nemluvil starý Říman, nýbrž moderní literát anglický básník Bernard Shaw.

Jednak — nemluví tak pouze jeden moderní literát; takto smýšlí skoro celý moderní svět. Celý svět dnes myslí, že křesťanství jest něco nemužného, něco ženského, zženštilého; ačkoliv lidé uznávají užitečnost a krásu křesťanství, přece mají pocit, jako by se pro muže, alespoň pro nejmužnějšího muže, pro evropského muže — nehodilo a jemu neslušelo.

Podivný pochod myšlenek — ale neshledáváme, že denní zkušenost jej skoro potvrzuje? Zastavme se v neděli nebo dokonce ve všední den u portálu kostela a počítejme ženy a muže, kteří vejdou tímto portálem: zatím co hlavní portál někdy sotva stačí všem ženám, které tímto portálem vcházejí, stačila by malá vedlejší dvířka, aby muži mohli pohodlně vstoupiti. Kostel a církev sv. jakoby se skutečně byly staly záležitostí ženy, svět a světský duch věcí muže. Avšak, je-li tomu tak, kdo je tím vinen, muž nebo křesťanství? Jest snad syn Adamův sám o sobě horší, od přirozenosti méně křesťanský, více zatížen následky dědičného hříchu než dcera Evina? Ci jest ale skutečně křesťanství jen proto především náboženstvím žen, že celou svou povahou by se hodilo přece jen pro ženy?

Ovšem, snad jest alespoň ono křesťanství, jak se mnohdy jeví a nabízí, opravdu příliš ženské, a z toho důvodu způsobuje ono zřejmé odcizení mezi duší muže a křesťanským náboženským cítěním. Snad skutečně mají mnozí zástupci křesťanství v tom, co poskytují, jakož i v tom, čeho vyžadují, příliš na zřeteli duši ženy, jako by byla duší člověka vůbec.

Ale pravé, nezkrácené křesťanství, křesťanství Kristovo, křesťanství Církve, naprosto nechtělo být náboženstvím ženy, nýbrž prostě náboženstvím lidské duše, náboženstvím duše mužovy neméně než duše ženiny. Pod křížem Bohočlověka stojí muž Jan a ženská postava svaté Matky; a nahoře Ukřižovaný rozestřel paže nad oba, rozestřel paže ke všem lidem a za všechny lidi.

Pro vykupitelskou vůli a vykupitelské dílo Ježíše Krista neplatí ani muž. ani žena« (Gal. 3, 8). nýbrž toliko lidská duše vůbec. A duše lidská — pokud jen jest svým způsobem dobrá a dokonalá, ať už je duší muže nebo ženy — jest stejně cenná a vzácná v očích Božích. Když na váze Boží leží v jedné misce duše muže a ve druhé duše ženy, váží pro Boha obě stejně těžce, obě nekonečně těžce, neboť na obou lpí, těžší než celý vesmír, krůpěj Krve jeho jednorozeného Syna.

Není-li to podivno, že Bohočlověk povolal sice ženy jako muže za své učedníky, ale pouze muže za své apoštoly? I když některé jeho učednice daleko předčily i nejlepší učedníky Páně hloubkou porozumění, vroucností lásky, svatostí života, nikoliv k Marii a Magdaleně a Martě, nýbrž ke svým mužným jedenácti rybářům pravil Mistr: »Jděte a učte všecky národy!«

Proč váhal Kristus povolati také ženu k úřadu apoštolskému? Snad také proto, že chtěl, aby jeho Církev byla naplněna mužným duchem, mužným smýšlením a mužným cítěním.

Vždyť zakladatel křesťanství byl sám také od hlavy k patě, tělem i duší mužem — nejmohutnější mužská postava světových dějin. Jest to zkrácený, nepravdivý obraz, jestliže se líčí zevnějšek nebo nitro Bohočlověka ženskými rysy. Ten, který ho znal lépe, a který také věděl o všem něžném a vroucím v Ježíšově duši, jeho přítel a apoštol Jan, shrnul život a bytost prostého, tichého Nazarešana v mohutné větě: »Zvítězil lev z pokolení Judova« (Zjev. 5, 5).

Vskutku, něco hrdinného, vpravdě mužného projevuje Kristus ve všech situacích a vztazích svého života. Kdekoliv a kdykoliv se před námi objeví, v řeči a v mlčení, v radosti i smutku, za noční modlitby na hoře, za pokušení na poušti, za svatby v Káni, při setkání s dětmi, při styku se ženami, v rozmluvě se svými přáteli a v boji se svými nepřáteli, před soudnou stolicí Pilátovou a na mučícím dřevě kříže, v životě i ve smrti: vždy stojí Kristus před námi jako ušlechtilá, vznešená postava muže, jako celý a dokonalý muž.

Avšak býti křesťanem, znamená býti podobným Kristu. Tedy býti křesťanem, znamená také býti mužným. Proto napomíná apoštol všechny své křesťany: »Pevně stůjte ve víře, zmužile si počí-

nejte!« (I, Kor. 16, 13.). Ještě hlouběji a krásněji přeje si však tentýž apoštol na jiném místě, »abychom se sešli všichni v jednotu víry a poznání Syna Božího, v muže dospělého, v míru věku plnosti Kristovy.« (Efez. 4, 13).

Toto »my« apoštolova napomenutí zahrnuje ženy jako muže, ale také muže jako ženy. Neboť mnozí muži nejsou celými muži, jsou zaostalí ve svém vývoji, anebo se vyvinuli jen jednostranně, mají do sebe ještě mnoho chlapeckého; nechali silně rozvinouti některé vlastnosti muže, přece však nechali zaniknouti některé jiné ctnosti muže, a jsou proto jen polovičatými, nehotovými muži. Tito všichni musí dorůst a dozrát v »celého muže«, t. j. v muže se všemi oněmi vlastnostmi a ctnostmi, které má mítí muž podle úmyslů Stvořitelových, »muž Boží«, jak tak často praví Písmo sv. »Musí dozrát v míru věku plnosti Kristovy«, totiž v muže, v nichž svět pozná obraz Kristův v jeho zralé, vyrovnané mužnosti.

Jako na úsvitě prvního dne, tak i dnes platí ještě myšlenka věčného Tvůrce: Není dobře muži býti samotnému. Muž — a nic než muž, pouze přírodní muž, velké mužské zvíře nebylo posledním slovem a dílem Stvořitelovým. Pouze přirozený člověk, i když si počíná sebe mužněji a má všechny mužské ctnosti a pudy v dokonalé míře, — přece ještě není »celým mužem« jak ho Bůh kdysi stvořil k obrazu a podobnosti svému; má ve své bytosti ještě příliš citelné mezery, citelné pro ušlechtilost jeho lidství a pro štěstí lidstva.

Musí na sobě ještě mnoho doplniti; musí vyplnit mezery v obrazu mužova charakteru, musí vyrovnati a opravití určité strhané a přehnané rysy mužského charakteru. Z mužské bytosti pouze přirozené musí se státi zušlechťeným mužem, »šlechticem«, »gentlemanem« v nejlepší smyslu tohoto slova.

Avšak, aby se takovým stal, musí se muž učiti od té, kterou Bůh od počátku stvořil, aby doplňovala muže netoliko navenek, nýbrž i vnitřně svým vlivem a svým příkladem.

Muž zajisté nemá mítí ženskou duši, jako neobléká ženský oděv. Zženštilý muž, poloviční muž, jest také jen polovičním křesťanem. Malicherní, úzkostliví, přecitlivělí muži, i když jsou zbožní, nejsou celými křesťany. Muž jednak může a má se naučiti od ženy některým podstatným věcem, může a má se snažiti, aby nabyl ne jeden rys vyššího lidství, které se zachovalo v duši ženy lépe a čistěji než v duši muže, jako dobrota, ochota k pomoci, soucit, milosrdenství a vroucnost srdce, čistota, cudnost, hloubka, zbožnost.

Čím pak může býti duše mužova v celém svém bohatství a ve své dokonalosti, bylo zjeveno v bytosti Ježíše Krista, který, jsa mužem jak jen vůbec možno, přece nikdy nepostrádá nejlepší a nejušlechtlejších vlastností ženské duše. Kdykoli se muž snaží podobati se této nekonečně krásné, nekonečně bohaté duši Bohočlověka, vzniká vyšší, lepší typ mužnosti: křesťanský muž, křesťanská mužnost a mužné křesťanství.

CO ŽADÁ PO MUŽI SVATOVÁCLAVSKÁ LIGA ČILI SVAZ KATOLICKÝCH MUŽŮ?

Řekneme-li, že žádá, aby katolický muž žil podle vůle Ježíše Krista a pracoval pro jeho vládu v lidstvu, řekneš, že to je příliš všeobecné a budeš se ptáti: »Jak?« - Proto bude »Katolík« přinášeti postupně a přesně návod a pokyny k tomuto životu i činnosti. Abys znal však p ř e d e m nejhlavnější požadavky Svatováclavské Ligy, vyžádej si její

**Řád o povinnostech katolických mužů —
členů Svatováclavské Ligy,**

který jest souhrnem životních pravidel věřícího muže a jest schválen již většinou nejdůst. pánů biskupů naší republiky.

Kdo jej zachovává, může se státi — doporučí-li ho jeho farář — čekatelem Sv. Ligy čili Svazu katolických mužů. Přihlásí se ve Svatováclavské Lize v Praze neb v nejbližším místě, kde jest již zřízena odbočka; odbočky se nazývají »Farní obec katolických mužů.«

Naše práce.

M l a d á B o l e s l a v. V neděli dne 16. prosince 1935 zajel k nám vdp. P. Jan Urban, aby nám objasnil úkoly organizace katol. mužů. Přes 50 účastníků vyslechlo s účastí jeho slova. Ovoce jeho zájezdu je přihláška 30 mužů do této dnes nejdůležitější organizace. S upřímnou radostí a díkem bylo přijato oznámení místního vdp. děkana, který nové organizaci slíbil všestrannou podporu. Při večerní pobožnosti kázal opět vdp. P. Urban.

M ě l n í k. I k nám došel ohlas výzvy, volající katolické muže k vytvoření nejdůležitější organizační součástky katolické akce — organizace katol. mužů. Porady svolané za tím účelem na neděli dne 29. prosince 1935 účastnilo se 80 mužů. Promluvili: p. prof. Víšek, P. Dr. Urban, Dr. V. Janda. Zvláště jsme vděčni J. M. vdp. proboštovi Duškovi za jeho slova, kterými utvrdil v přítomných zájem pro mužskou organizaci.

P ř í b r a m s k o. Též v našem kraji nachází myšlenka organizace katol. mužů půdu. Ke stávajícím již obcím mužů v Příbrami, Obořišti a Březových Horách přibyla dne 15. prosince 1935 nová obec katol. mužů v Bohutíně. Stalo se tak po přednášce ndp. P. Jahody, CSSR. ze Svaté Hory. Nové obci přejeme, aby za vedení tamního horlivého vdp. faráře rostla a stala se střediskem všech mužů katolíků.

N a š e p ř e d n á š k y p r o n i k a j í i n a P o d k a r p a t s k o u R u s. Záslouhou dp. P. Tichého, kaplana v Mukačevě, uveřejnil úřední a duchovní orgán eparchie Mukačevské »Dušpastir« v č. 11—12, roč. XII. poučení o konání přednášek se světelnými obrazy a uvedl tu i celý seznam našich přednášek se světelnými obrazy, s příslušnými výpůjčními podmínkami. Prvá naše přednáška, jež se konala na Podkarp. Rusi byla přednáška o sv. Mikuláši za účasti významných katolických osobností a J. E. ndp. biskupa.

Duch času.

JÁDRO KRISE.

Názory odborníků o vlastních příčinách stále trvající krise vykazují stále ještě velké rozdíly. **F e n t e n e r v a n F l i s s i n g e n**, president Mezinárodní obchodní komory, pravil v den jejího pařížského shromáždění: »Všechny naše naděje jsou nicotné a naše úsilí marné, jestliže se politické podmínky nezlepší a neumožní práci výstavby.« Též současně předložená zpráva generálního sekretariátu uvažovala o »řešení velkých otázek politických«, na nichž jest závislý návrat důvěry, jakožto první podmínky pevné měny na zlatém podkladě, bez níž dle hájeného přesvědčení Mezinárodní obchodní komory jest ozdravení nemožné. **P r o f e s o r G r é g o r y** zdůraznil, že budoucnost peněžního trhu spočívá sice podstatně na zemích, závislých na libře, dolaru a franku, avšak skutečného úspěchu lze dosáti pouze tehdy, bude-li se míti na zřeteli »potřeba nikoliv pouze té či oné země, nýbrž země všech.« **P r o f e s o r R i s t** projevil svůj naprostý souhlas a připo-

vil: »Oživení produkce, nynější stav cen na zlatou měnu převedených a rozdělení zlata v zemích nejdůležitějších, jsou rozumnou zárukou pro ceny světové takové pevnosti a výše, jaká před 10 lety ještě neexistovala« (*Dossiers de l'Action Populaire*, 15. August 1935, S. 1683 ff.). — Jiní, mezi nimi jak teoretikové, tak praktikové, svalují hlavní vinu na š p a t n ý p ř í d ě l zboží spotřebitelského, jehož jest sám o sobě velký nadbytek. Ve »Spectatoru« (26. července a 9. srpen 1935) napsal jistý bohatý anglický továrník, **T h o m a s B u r n s**, že průmyslové země, jako jest Anglie a Severní Amerika, mohly by při d o b r é v ů l i zvýšiti příjmy každé rodiny na 1000 liber šterlinků a tím posíliti mocně i všeobecnou kupní schopnost. V dobrých továrnách činí totiž mzdy méně nežli polovinu původních cen výrobních, takže by se zdvojnásobením mzdy stupňovaly ceny zboží pouze o polovinu nežli síla kupní. Na to odpověděl v témže časopise vážený, národohospodářský

spisovatel J. A. S p e n d e r : odborníky Broo-
tings Institution ve Washingtoně bylo dokázá-
no, že v roce 1929, kdy americký průmysl mohl
své dispozice cele využít, 90 rodin ze 100 ne-
dosáhlo ani poloviny 1000 librového příjmu,
Thomasem Burnsem navrhovaného, tak že nelze
nahlédnouti, jak by průmysl opatřil množství
zboží, žádoucí pro uskutečnění cíle Burnsem
vytčeného. Mimo to nelze pouhým zvýšením
mzdy rozmnožiti obrat ve zboží již proto, po-
něvadž kupní vůle stoupá a klesá vůči různému
zboží dle velmi různých zákonů; kde však po-
ptávka klesá, nastává umenšení práce, tedy i u-
menšení mzdy.

Již tato poznámka ukazuje, jak všichni dohro-
mady nevědí, kudy na to a kde to vězí. Ale
kdyby viděli, mohli by příčiny nalézt: Možná,
že ve všech těch příčinách, o nichž zde píší,
jest část viny na krizi! Ale odstraniti část
nepomůže, protože jedna příčina jest závislá na
druhé a tvoří druhou! K o ř e n všech příčin jest
č l o v ě k. A dokud člověk se nevzdá nesprávné-
ho názoru na život a bude hledati celý
s m y s l života jen a jen na zemi, n e m ů ž e
b ý t i l é p e, protože B ů h jest skutečností, ko-
lem níž nelze jíti okolo a vynechati ji v životě.
Bůh jest nejen stejně tolik, jako každá síla pří-
rodní, bez níž nemůže jíti běh světa, Bůh jest

dokonce p r v n í m přírodním zákonem, který,
když se vynechá neb obejde, v š e c k o se zřítí!
A kdo chce viděti, vidí to a nezakrývá si oči,
jako ti, kteří stále hledají příčiny a nalézají už
jen důsledky, ale k první příčině nechtějí se-
stoupiti. B ů h m u s í b ý t i p r v n í m z á k o-
n e m v e v š e m a potom teprve lze čekati ná-
pravu! A Bůh ve všem znamená: Každý musí
býti spravedlivým ke každému! Jak zaměstna-
vatel, tak zaměstnaný!

Každý musí býti poctivým! Nesahej ani na ha-
léř, který není tvůj, ani o minutu nezkrat svého
zaměstnavatele o práci, ani o píď neudělej práci
horší, než máš!

Každý musí cítiti, že n a d e vše se musí po-
slouchati zákona Božího a ne až potom, když
to nic nestojí!

Každý musí cítiti, že život věčný jest víc, než
hmota a než sláva a moc!

Potom tedy bude naděje na nápravu, až se opět
lidé začnou řídit p r v n í m zákonem: N e j-
p r v e B ů h !

(Platí to opravdu ve tvé rodině? Ve tvém man-
želském životě a ve výchově dětí, ve tvém po-
volání, ve tvé dílně a obchodě, ve tvém poměru
k dělníkům a služebným, ve tvé četbě, ve tvém
jednání, ve spolicích? . . .)

Otázky.

BYLY VE VÁLCE SVĚCENY ZBRANĚ?

Proticírkevní propaganda tvrdí, že katolická cír-
kev žehnala zbraně prostřednictvím svých kněží,
a že se stala tak spoluvínkem velikého vraž-
dění. Prof. dr. Leopold Koplér se obíral nyní
touto obžalobou, a to v lineckém theologickém
čtvrtletním časopise. Rozeslal duchovním sprá-
vám velmocí, zúčastněným na světové válce,
cirkulář s dotazem, zdali opravdu, kde a kdy,
byly zbraně žehnány.

Nutno rozlišiti přesně žehnání vojáků, kteří šli
do pole (absoluce), což se dělo pravidelně, od
žehnání zbraní. Žehnání vojáků (absoluce) jest
dovoleno beze vší pochybnosti. Již ve středo-
věku byly žehnány zbraně, ale jen proto, aby
Bůh vedl nositele zbraně k tomu, aby jí použil
jen ve službě dobré věci (ochrana slabých). Ni-
kde však nenajdeme modlitbu prosebnou, která
by žádala zvýšení smrtícího účinku zbraně.
Z cirkuláře prof. dr. Kopléra je patrné, že ve
světové válce nikdy nebylo nařízeno se strany
církvě, ani žádáno, ani dovoleno, aby zbraně
byly žehnány. Nejsou ani známy případy, že
by byli kněží, t. j. polní kuráti, žehnali zbraním
z vlastního popudu.

Rakouský polní vikář, arcibiskup Dr. Pavlikow-
sky ze Seckau ujišťuje, a s ním mnozí rakouští
polní kuráti, že v Rakousku nebyla ani proje-
vena žádost o žehnání zbraní, aniž kdy toto
žehnání bylo uděleno. Též uherský polní biskup

nemohl najíti žádnou takovou žádost, tím méně
formulář požehnání zbraní, protože žádný ne-
existuje. Obsahově tytéž odpovědi na zmíněný
oběžník dal vůdce belgické duchovní správy
Msgr. Marinis, italský polní biskup, arcibiskup
z Avignonu a biskup strasburský (ve Francii
se nemohlo jednati o žehnání zbraní, protože
ve Francii je provedena rozlučka církve od státu).
Anglický biskup armádní a generální vikář
americké správy duchovní Georg Bariny teprve
z oběžníku prof. dr. Kopléra se dozvěděl, že
lidé na kontinentě mají za možné, aby zbraním
bylo žehnáno.

Žehnání zbraní je tu úmyslně nebo nevědomky
zaměňováno s udělením absoluce (rozhřešení).
Postup býval asi tento: Vojsko, odcházející do
pole (nebo do bitvy) — ještě v zázemí nebo
v etapách, bylo shromážděno (pluky, baterie
atd.). Příslušný velitel pronesl proslov. Pak ná-
sledovala p ř í s a h a. Nato vystoupil kněz s fia-
lovou štolou (byl v rochetě) a udělil vojsku
a b s o l u c i. Kromě příslušných modliteb ne-
promluvil. Každý, kdo trochu znal katechismus,
věděl, že se tu jedná o absoluci. Každý věděl,
že nejsou tu žehnány pušky, kanony atd., ani
že tu není modliteb za vítězství zbraní, nýbrž
že tu jednotlivec jest rozhřešován — ovšem,
nebylo času na soukromou zpověď.

ZÁSADY, JIMIŽ SE ŘÍDÍ KATOLICKÁ FILMOVÁ CENSURA U NÁS I V CIZINĚ:

Návštěvník biografů, jenž až dosud nedbal výběru filmu a chce se řídit dle výběru katolického censurního sboru filmového, musí býti zpraven o zásadách, jimiž se tento řídí při třídění filmů, aby plně pochopil, že se může ve vlastním zájmu řídit touto klasifikací. Filmy jsou roztrženy na třídy, jež jsou u nás označeny takto: Ad — A — B — C — D.

Třída Ad. Sem patří všechny filmy, jež možno shlédnouti i s dětmi, celá rodina.

Třída A: Sem patří ty filmy, jež jsou nezávadné jen pro dospělé.

Třída B: V té jsou znamenány filmy, kde jsou již závady i pro dospělé, ale pro vyspělé diváky téměř neškodné.

Třída C: V této třídě jsou zahrnuty filmy, jež nemůžeme doporučiti. Filmy toho druhu mohou napáchat škody v duších vašich nejdražších, a vás, máte-li cit pro krásno, rozhodně neupoutají.

Třída D: Filmy, jež byly navrženy nejdůstojnějším ordinariátům k zákazu.

Je třeba připomenouti, že každý film je podroben cenzuře v těchto směrech:

a) zda je slušným, neurážejícím mit pro krásno a dobro a spravedlnost z hlediska katolické morálky;

b) není-li laciným klíčem, majícím za účel hovět nízkým pudům;

c) nemá-li sociální tendenci rozvratnou a protivící se nábožensko-sociálním příkazům;

d) má-li správně pojetí ve smyslu víry, Církve, náboženství; není-li tendenčně protináboženským, protikatolickým.

Jak z výše uvedeného vidět, krásný, opravdu umělecký, poutavý film bývá většinou zařazen ve skupině A, nebo B. Nemůže tudíž býti uměním, jež slouží krásnu, dobru a spravedlnosti, film, jenž byl z těchto dvou tříd vyloučen. Pak-li však přece se stane, že je vyloučen film umělecké hodnoty, zpravidla je toho vno scénáři, myšlenková náplň, tendence filmu.

Tímto způsobem bude si moci čtenář z každoročních asi 400 filmů, jež se nově u nás objeví, ať domácí, či cizí produkce, vybrati bez rozpaků to nejlepší pro sebe, své drahé i svoje dítky, aniž by byl v rozpacích. V referátech o jednotlivých filmech podává se i zpráva o druhu filmu, jeho stupni poutavosti, pro jaký druh publika se hodí, takže současně provádí katolická censura i službu informační, a zaslouží plně, aby se jí hodně používalo. Toť také její účel. J-l-k.

vých filmech podává se i zpráva o druhu filmu, jeho stupni poutavosti, pro jaký druh publika se hodí, takže současně provádí katolická censura i službu informační, a zaslouží plně, aby se jí hodně používalo. Toť také její účel. J-l-k.

Dle zprávy Censurního sboru.

Celostátní Katolické Centrály Kinematografie byly zařazené do třídy Ad, A, B, C, D, tyto filmy:

Třída Ad: 1. Byli jednou dva šibalové.
2. Jeho malá přítelkyně.

Třída A: 1. Baboona.
2. Bílá sestra.
3. Byl jsem Jack Mortimer.
4. Čtyři a půl mušketýrů.
5. Charlie Chan v Paříži.
6. Milenci.
7. Připravte k boji.
8. Tajnosti Paříže.
9. Ukrajinský kolchoz (tendenční, dokumentární).
10. Varieté.
11. Velká sázka.
12. Vídeňský slavíček.
13. Volání divočiny.

Třída B: 1. Deník milenky.
2. Láska markýzy Pompadour.
3. Kalné vody Panamy.
4. Milenec z loterie.
5. Muž přes palubu.
6. Ostrov pokladů.
7. Ostrov vzpoury.
8. Svět se točí kolem lásky.
9. Tanec lásky.
10. Zelené Domino.
11. Zítřejší začíná život.
12. Koenigsmark.

Třída C: 1. Lidé v bílém.
2. Mazurka.
3. Nový Gulliver (tendenční).
4. Poslední dnové Pompejí.

Třída D. 1. Dubarry.
2. Folies Bergere.
3. Lilliom.
4. Rudá carevna.
5. Wonder bar.

KOLEM VATIKÁNU. Novým sekretářem komise - propagandy po kardinálu Msgru Salottim, stal se arcibiskup Msgr. Constantini, bývalý apoštolský delegát v Číně.

Prvý apoštolský nuntius pro Kubu Msgr. G. Caruana odevzdal slavnostním způsobem prezidentu republiky své pověřovací listiny.

Encyklika o katolickém kněžství byla po celém světě přijata s velikou radostí a vděčností. Sv. Otec obdržel celou řadu děkovných depeší ze všech dílů světa.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Oslava 1050. výročí smrti sv. Metoděje v Jugoslavii. Jugoslávský episkopát prohlásil rok 1936 do 5. července za rok věnovaný sv. Metodovi a nařídil k jeho počtu zvláštní modlitby a mše svaté ad tollendum schisma. Rok sv. Metoděje zahájen byl v Záhřebě staroslovanskými Bohoslužbami, které celebroidal biskup Msgr. D. Niaradi v záhřebské katedrále, odkud byl pak konán slavný průvod do řeckokatolického sídelního chrámu biskupova, kde byla záhřebským arcibiskupem latinského ritu posvěcena pamětní deska jubilejní.

Dva nové katolické chrámy v Rusku zavřeny. Jsou to chrámy v Petrohradě, z nichž jeden známý chrám sv. Stanislava. Před tím v listopadu m. r. zavřeny rovněž dva.

Pravoslavný ekumenický patriarchát osířel. Posledním patriarchou byl Photius II. Správcem patriarchátu byl jmenován Heraklejský patriarcha Philaret. Photius byl 330. nástupcem na tomto stolci, jenž v 193 případech neuprázdnil se normálním způsobem (přirozenou smrtí držitele), nýbrž buď svržením, nebo násilnou smrtí držitele. Ekumenický patriarchát je žalostnou troskou jednoty pravoslavné církve, poněvadž pravoslavné církve v jednotlivých státech jsou po stránce církevní jurisdikce samostatné, takže ekumenický patriarcha je jen nominální hlavou.

Nový časopis pro uniaty v Americe psaný v anglic. jazyce začal vycházet v Granville pod názvem »The Chrysostom«. Je to zajímavý všeobecný úkaz, o kterém jsme se přesvědčili i u našich krajanů při poslední jejich větší návštěvě v r. 1929, že totiž mládež svůj mateřský jazyk nezná a užívá výhradně angličtiny, a že si zachovala od svých předků jen náboženské přesvědčení.

Nové katolické nakladatelství ve Varšavě otevřeli Jesuité koncem minulého roku. Stalo se to velmi slavnostním způsobem i za účasti presidenta republiky, ministerského předsedy a apoštolského nuntia.

Svobodným zednářům v Polsku zdá se, že se nedaří tak, jak by si přáli. Svědčí o tom rozčarování delegátů francouzského »velkého orientu« senátorů de Monzie a Gastona Martona, kteří polské lože revidovali. Zmínění delegáti viděli hlavní překážku v hluboké víře a náboženském uvědomění polských občanů.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Codex Sinaiticus. Před rokem přinesli jsme zprávu, že tuto vzácnou knihu, obsahující Písmo sv. Starého i Nového zákona, získalo britské museum v Londýně. Poněvadž »Codex« byl velmi sešlý, bylo všech jeho 347 listů pečlivě očištěno a opraveno a pak byl opatřen novou vazbou, při čemž byly z něho udělány dva svazky.

Přátelé sovětů v Anglii měli v polovici prosince m. r. v Londýně zvláštní velké shromáždění, při němž nescházela výstava moskevských propagačních plakátů, literatury a jiného materiálu, kde bylo usneseno pořádati po celé zemi informační schůze a zvláště rudým filmem zpracovávat chladné Angličany, aby se více rozhořeli pro sovětskou kulturu a politiku. Zajímavé je, že bolševici se chlubí, že na tomto kongresu byli i delegáti 25 různých náboženských obcí, v nichž ovšem nebyla katolická církev. Jen 2 katoličtí laikové dali se zlákatí pěkným zpěvem sovětským o jednotné frontě.

Smutným úkazem pro katolíky v Německu je stále šikanování katolického duchovenstva. Řeholníci jsou zavíráni pro »devisové přestupky« a světské duchovenstvo zase pro přestupky t. zv. »kazatelského« nebo »proporového« zákona. V poslední době celá řada kněží byla takto potrestána vězením 7dmi až 12měsíčním. — Poněvadž schůzím katolických náboženských spolků byly činěny veliké potíže, konaly se tyto z nařízení církevních úřadů v sakristiích a chrámech, aby nemusely mítí vždy policejního povolení. Nyní došlo i na tato shromáždění, neboť vydáno nařízení, že mohou býti konána bez předchozího policejního povolení jen tehdy, budou-li obecně přístupná. *

Bývalá zednářská lože poutníka kancelář v Paříži získala hotel Mezières, který byl dříve jesuitským klášterem, a po vyhnání řádu v r. 1763 přešel v majetek »velkého orientu«. Tu byl do lože přijímán také Voltaire v přítomnosti Benjamina Franklina.

Katoličtí učitelé v Edinburgu utvořili své vlastní sdružení, známé v Anglii pod jménem »gilda« a získali na ráz přes 500 členů.

Známy měsíčník »Stimmen der Zeit« zastaven do 31. března 1936.

Nová radiová katolická stanice byla 24. prosince otevřena pro jižní Ameriku v San Paolo v Brazílii a nese jméno známého misionáře a zakladatele města Anchiaty.

Vítězství francouzských odborářů. Ve volbách do rozhodčího živnostenského soudu získali křesť. odboráři proti jednotné socialistické frontě 34.300 hlasů (socialisté a komunisté 53.400 hlasů). Mají 100 mandátů, z nichž 39 odňali svým protivníkům.

Tak svět odplácí. Farář a děkan v Saarbrückenu byl jedním z nejhorlivějších zastánců připojení sárského území k Německu. Dnes se mu hitlerovci tak »odvděčili«, že resignoval na svůj duchovní úřad.

Katolíci v Řecku. Arcibiskup athénský Msgr. Filipucci s celým řeckým episkopátem byli přijati králem Jiřím, při čemž král ujistil zmíněné hodnostáře, že katolickému kněžstvu bude v Řecku i nadále ponechána plná náboženská svoboda. Církev katolická má v Řecku 3 arcibiskupy, 5 biskupů, 1 apoštol. vikáře a po jednom ordináři východního a arménského ritu.

Američtí protestanté touží po jednotě v církvi. Vyjadřuje to americký tisk, jenž přinesl prohlášení protestantského komitétu »Komitee des Church Unity Council« pod titulem »Aby všichni jedno byli«. V prohlášení poukazuje se na smutné poměry v Rusku a v Německu a vyjadřuje se ochota k návratu do církve katolické.

Nový sociální časopis. Počátkem ledna t. r. začal vycházet v New Yorku časopis »The Christian Front«, jenž podle uveřejněného programu bude hájiti přirozená práva lidská, pracovati k obnově sociálního pořádku cestou křesťanství a vystupovati proti všemu učení, jež chce lidstvo snížiti na nerozumné zvíře, na otroky státu, resp. na hospodářské jednotky a bezejmenná individua, či na bezbožnické produkty bolševického procesu.

Nový chrám v Delhách v Indii, jako katolická indická národní svatyně byl posvěcen počátkem ledna arcibiskupem z Agry, v jehož diecési leží město Delhi, za přítomnosti apoštolského delegáta a nepřehledného množství věřících ze všech končin Indie.

Propaganda francouzských bezbožníků, vedených komunisty, provádí se nyní hlavně putovním divadlem, jemuž předchází řeči, diskuse a rozhazování protináboženských letáků a zvláště časopisu »La Lutte«. Tak na př. v Lille zasáhla tato propaganda 15.000 dělníků.

O smělosti moskevských komunistů svědčí zpráva ze Štrasburku, podle které komunisté lákají katolíky ke spolupráci nejen pokud jsou sdružení v odborových organizacích, ale i v náboženských spolcích. Věc nabyla tak nebezpečného rázu, že vedení katolického svazu muselo upozorniti na neslučitelnost této spolupráce. Je opravdu s podivem — a to platí i o některých našich katolících — jak mohou katolíci vůbec a zvláště katolíci v náboženských spolcích sdružení spolupracovati s komunisty, kteří jsou nebezbožníky, ale vyslovenými nepřáteli Boha.

Katolický tisk anglický na mezinárodní výstavě v Římě bude zastoupen asi 300 periodickými publikacemi. Celý výstavní materiál byl vystaven 10. a 11. ledna ve Westminsteru. Podobnou výstavu uspořádá i národní výbor chorvatský v Záhřebě.

Zářivý příklad vděčné lásky k Matce Boží dokázala holandská rodina, jež — otec s matkou a 4 děti — koná pěšky pouť do Lurd a do Říma na poděkování za uzdravení jednoho z dětí.

»Bulletin catholique international«, časopis pro otázky křesťanského míru a mezinárodní spolupráce, jenž před 2 roky byl z důvodů finančních zastaven, znovu vyšel. Vydává »Agence Univers« Lille.

Mexiko. Arcibiskupovi v Guadalajaře Msgr. Frant. Orozovi y Jimenezovi byl dovolen návrat do jeho residence. Aby mohl vykonávati duchovní správu, přihlásil se arcibiskup u policejního úřadu jako obyčejný duchovní. — Po celé zemi provádějí se domovní prohlídky, aby se zjistilo, kde se nacházejí kultové předměty.

Mexický episkopát promluvil o škole. Vydal společný pastýřský list, v němž jsou jasně naznačena nejen výchovatelská práva a povinnosti církve, ale také státu a zvláště rodičů a v němž se zaujímá rozhodné stanovisko proti socialistické škole.

KATOLICKÉ MISIE. Katolická církev v Číně, podle zpráv Msgra Georga Weiga, apoštolského vikáře v Tsingtau — jenž dlí nyní v Holandsku — je nyní velmi mnoho podporována čískými vládními úředníky i nekatolíky. Svůj rozmach vděčí také dobrému školství. Vysoký tento církevní hodnostář podal opět jeden důkaz o »obratu« sovětů v otázkách náboženských. Sovětská vláda odeprěla mu totiž dáti vízum k cestě z Číny přes Sibiř a evropské Rusko, takže musil jeti přes Japonsko a Spojené Státy americké.

Eucharistický kongres v Indočíně, jenž se konal v polovici prosince m. r. v Saigonu, byl zakončen průvodem, jehož se účastnilo na 30.000 věřících.

Katolické misie v Mandžursku. V r. 1935 bylo tu 39.356 křtů. Z 32.000.000 obyvatel bylo 1.959.634 katolíků, jež jsou rozděleni na 9 církevních provincií.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, v listě kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 20. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 50 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII, ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

2

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ ÚNOR 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

MUŽNÁ VÍRA

»Vím, komu jsem uvěřil« (2. Tim. 1, 12). Sv. Pavel, ideální vzor mužné, vřelé, statečné víry řekl více takovýchto pevných slov.

Můžeš to říci i ty? — Přijde k tobě nějaký soused, druh v povolání, snad také úplně cizí člověk, s nímž se náhodou setkáváš v obchodě, ve vlaku . . . Chlubí se klidně před tebou i před jinými svými zálety, vychytralostí, obcházením povinnosti, volnými názory na lásku a manželství a rodinu. Jako by to bylo samozřejmé, mlčíš k tomu i ty i ostatní, neboť »taková je dnes doba!« Každý se může chlubit špatností a skoro nikdo se mu nesměje nebo ho nezarazí. Ale opak? Kdybys ty promluvil jakoby samozřejmě něco o Bohu nebo o povinnostech k němu, co by se stalo? Ty to víš! Při nejmenším by se všichni usmáli, nebo dokonce bys sklídl hrubost. Nuže, není to divné? Ten, kdo hlásá a šíří zásady nevěry, že se smí dělati, kdo co chce, že není Boha, který přikazuje býti dobrým, ten smí mluvit veřejně a bez odporu! A ten, kdo projevívá, že věří v povinnost býti dobrým, poctivým, věrným, ten sklídí posměch! Čili: zlo se smí šířit, a dobro se musí stydět!

A kdyby ses ozval proti těmto zásadám, budeš zakřiknut frází, že »osobní přesvědčení je svaté a nedotknutelné«, třebaš to bylo přesvědčení špatné a zlé!

A ty, muži, katolíku? Také cítíš povinnost poslouchati Boha, žít mravně, míti děti, ale kdyby tak neříkali tvoji přátelé a sousedé: »To ještě chodíš do kostela, ty se modlíš, tvoje žena zase už . . .?« A po takové otázce jsi hotov se svou vírou! Víš, komu jsi uvěřil? Věříš Kristu, Synu Boha živého, nebo nedomyšleným poznámkám? Co ti platí víc: slovo Kristovo, nebo ubohý úsměv leckákeho člověka?

Muži, jsi vpravdě mužem? Není první vlastností mužovou statečnost? A není právě nejvíce potřeba statečnosti v dobrém? Či jest statečnost pouze v hádce, vzdoru, pýše, pití?

»Vím, komu jsem uvěřil«. — Řekni si to, kdykoliv tě popadne stud, ostych před druhým a vzmuž se! Kristus, věčnost stojí za to! Nero Dioklecián, revoluce, Napoleon se posmívali také. Jejich posměšky jim zašly, oni zašli s nimi, ale

Ježíš Kristus kraluje dál! Všichni, kteří ho pronásledovali, spílali jeho věřícím, pohrdali jeho učením, jsou pryč, ale Kristus kraluje dál!

Komu tedy uvěříš? Přechodnému úsměšku nebo věčnému Kristu?

Slabost a váhavost brání nejvíce katolickým mužům, aby žili podle svého přesvědčení a víry! Proto se rozhodni! Buď přestaň se považovati za věřícího člověka a vyznej: »Nevěřím v Krista!« nebo vyznej: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!« Ale potom buď celý jeho!

Buď především statečný vůči sobě! Kdyby tak nebylo přikázání třetího pro lenochy, čtvrtého pro lakomé děti starých rodičů, pátého pro vrahy nenarozených, šestého pro všechny, sedmého pro ty, kteří chtějí míti ku př. drůbež a nemají pole, osmého pro pyšné sousedy . . .! Kdyby nebylo příkazu odpuštění a střídmosti! Pak by bylo více »věřících v Krista«. Ale když právě »nejstatečnější« muži jsou vůči těmto přikázáním největšími slabochy?

A potom buď statečným zastáncem zákona Božího v každém směru ve své rodině, nedbej poznámek a posměchu, nevěř prázdným řečem, — věř Kristu! Jak tě bude blažít, můžeš-li si říci po každém vítězství nad sebou i nad ohledy před lidmi: »Vím, komu jsem uvěřil!«

Jean L'Ermitte.

VŠEM VĚRNÝM ČECHŮM

2. března t. r. slavíme památku Přemyslovny blahosl. Anežky, jejíž svatořečení jest naším vroucím přáním. Je žádoucí, aby všichni uvědomili katolíci v celé republice oslavili její svátek a spojili se ve vroucích modlitbách za brzké uskutečnění této naší touhy!

Pražští věřící uspořádají za tou příčinou v neděli dne 1. března o 16. hodině slavnostní schůzi v sále Plodinové bursy s přednáškou vdp. P. Dr. Vyskočila O. F. M., se zpěvem a živým obrazem Blahoslavené.

V pondělí dne 2. března sloužena bude jako každoročně »na Františku« J. M. velmistrem Dr. Vlasákem o 8. hodině ranní mše sv.

V neděli dne 8. března při mši sv. o 8. hod. bude v kostele u Křižovníků společné sv. přijímání. Odpoledne o 4. hodině bude uspořádána prosebná pouť z kostela sv. Jakuba do Anežského klá-

štera, kdež v kostele sv. Františka vykoná se pobožnost k blahoslavené Anežce; odtud půjde se zpět průvodem do kostela řádu Křížovníků, kde se pouť ukončí slavnostním požehnáním. Katolická akce pro arcidiecési pražskou, česká sekce.

BRANNOST NÁRODA

Brannost národa znamená jeho vnější i vnitřní schopnost a zdatnost, aby se ubránil nepříteli.

Zdá se jistě mnohým věřícím katolíkům, že tato věc jest jen a jen civilní, ano, že jest něčím protináboženským, protože se jedná v ní o válku a tedy o zabíjení člověka, což jistě jest proti celému duchu evangelia.

Ano, válka jest proti duchu evangelia a celou duši se musí snažiti katolík, aby všemi způsoby se zasazoval o mír.

1. Ale považte: Dejme tomu, že nás přepadne náš nepřítel. A dejme tomu, že to bude nepřítel, který nebude nám bráti pouze věci hmotné, jako stroje, zásoby, nikoliv jen svobodu a život! Bude to nepřítel, který jest i šířitelem nevěry a odpadu od Boha! Jako kdysi Moslemín. A zmocní se naší vlasti, zřídí zde své školy, zarazí jakoukoli katolickou činnost, vyžene neb pobije kněze... A naše děti? Naše děti budou brzo nevěrci...

Vidíte tedy, o co jde? Jest nutná brannost nejen pro věci pozemské, pro politickou svobodu, nýbrž i pro věčný život náš a našich drahých!

2. A to ještě není vše! — Není svatou a božskou povinností, abyste Vy, muži, dovedli hájiti své ženy a své nevěsty, aby je soldateska nezneuctila? Není takový boj svatý, a nikoli jen politický a pozemský?

3. Nepřítel by brzo zrušil chrámy Boží, zneuctil by našeho svátostného Spasitele, který se nám vydal v ochranu ve svém svátostném Těle. Kdo tedy bude hájiti jeho kostely a jeho svatostánky před zneuctěním? Není to pak svatý boj a největší skutek lásky? Vidíte, i k tomu jest brannost! A kdo padne v obraně víry, čistoty našich žen, a hlavně svátostného Spasitele, není to bojovník za Boha?

Nuže, vidíte, že brannost jest i otázkou náboženskou a otázkou boje o život věčný a že tedy se musíme snažiti býti dobře připraveni, neboť naši nepřátelé, budou-li to ti, o nichž se píše, jsou šířiteli buď bezbožectví nebo novopohanství, a tím se stali právě svou brutalitou stejně velikým nebezpečím pro dnešní Evropu jako v středověku islám!

Pozn. redakce.

Činorodý zájem každého občana o veřejné záležitosti má směřovati v nejprvnější řadě k obraně vlastního státu, neboť v jeho hranicích má svoji existenci hmotnou, tam žije svůj život náboženský, tam je středisko jeho kulturního života. Z chleba (v nejširším smyslu) této země byli živi jeho předkové, z ní je živ i on s ostatními svými bratry-spoluobčany.

Víme však, že stát může býti ohrožen různými nepřáteli, a to jak hmotnými, tak i duchovními. Proto je nutno, aby každý občan byl připraven k boji v obou těchto směrech, aby dovedl odrážeti všechny útoky zdatně a účinně.

Nutno však zdůrazniti, že každý boj musí vybojovávati lidé, nikoliv jen zbraň. Záleží ovšem i na dokonalosti zbraní, ale zbraně sebe lepší, jsou-li u nich lidé slabí a nedostateční, nedopomohou k vítězství. Podmínkou pak jest, aby bojovník znal dobře svoji zbraň, aby dovedl s ní zacházeti, krátce, aby byl bezvadně vycvičen i po stránce technické. Náš Polní řád uvádí přesně ony vlastnosti, kterých jest zapotřebí, aby bylo dosaženo vítězství nad útočníkem, které jsou základem správné výchovy vojína:

«... Avšak přes vzrůstající vliv techniky zůstávají určité zásady beze změny. Zkušenost války potvrdila znovu nezbytnost pečlivého výcviku, tím pečlivějšího, čím jsou zbraně dokonalejší; ukázal rovněž svrchovanou důležitost činitelů morálních: odvaha, kázeň, láska k vlasti zůstávají stále základní silou armád, obětovnost a vůle zvítěziti jsou i nadále zárukami konečného úspěchu.»

Pohledme nyní, pro informaci, co všecko bude boj vyžadovati na př. od vojína pěchoty, o jehožto úloze praví Polní řád:

«... Pěchota jest hlavní zbraň, které připadá na bojišti úloha nejtvrděší a nejnamáhavější, avšak za to nejslavnější... Prostředky pěchoty jsou: fyzická a morální zdatnost, výcvik, útočná a obranná výzbroj, ženíjná náčiní a technický materiál...»

Válka ve všech fázích, a zejména v boji, podrobuje fyzické síly pěšáka tuhé zkoušce. Pochody, opevňovací práce, bdění, stráž, boj a nedostatečné životní podmínky, to vše vyžaduje od vojáka tuhého nácviku.

Toto úsilí, jsouc vykonáváno v stálém nebezpečí, napíná nervy bojovníka do nejvyšší míry, vydražďujíc v něm pud sebezachování. Aby vydržel toto napjetí, aby překonal slabost, kterou v něm může tento pud budit, musí bojovník míti duši zocelenu, již ovládá cit povinnosti, vlastenectví a smysl pro čest.»

Stručný tento náčrtek vlastností bojovníkových, vyňatý z Polního řádu, nám potvrzuje, že mravní výchova je základem řádné výchovy občanaovy.

Tělesné zdatnosti možno docíliti tělovýchovou a dobrou životosprávou. Cím zocelíme duši? Z novinových zpráv se dovidáme až bolestně často, že mravní síla a tělesná zdatnost sportovců jsou v poměru velmi nepřímém.

Odkud tedy načerpám onu morální sílu, které je nutně zapotřebí pro účinnou obranu státu? Dovedeme si snad trochu představití pocity vojínovy. Dodejme, že tyto pocity netrvají snad jen několik vteřin, že trvají celé hodiny i dny, ba celou řadu dní, den ze dne. Mravní síla vojína musí býti nevyčerpatelná. Musí si stále uvědomovati, že nesmí klesnout vlastní únavou, nýbrž jen zraněním. Kdo ho udržuje v této »kondici«, abychom mluvili sportovně? Mravní síla! A kdo mu ji dodává? Kdo ho tu odsuzuje snad k jisté smrti, ke zranění, které je často bolestnější a hroznější nežli sama smrt? Může snad někdo viděti jeho statečnost? Láká ho snad pochvala a uznání spoluobčanů nevojáků? Všichni víme, jak vypadá toto uznání. Je známa výzva německého spisovatele raněným vojínům: »Ranění by měli prokázati vlasti ještě jednu službu: měli by se zmužiti a odejiti dobrovolně se světa...!« Jest jasno, že odtud nepramení mravní síly, zocelující duši bojovníkovu.

Jeho duše musí býti proniknuta zákonem, že jest jeho povinností, aby vytrval a případně obětoval všecko za vlast. Vědomí této povinnosti musí se státi součástí jeho bytosti, součástí, která učiní jeho duši hrdinskou. Toho lze však docíliti jedině v y c h o v o u n á b o ž e n s k o u. Výchova, která mluví k člověku jen o jeho prá-

vu na plné využití všech radostí života, výchova materialistická, bezbožecká, tato výchova nedá státu dobré vojny, byť by se halila do hesel a zásad sebe líbivějších, byť dovedla inscenovati parády sebe oslnivější. Je zcela přirozeno, že člověk odchovaný laickou morálkou si řekne: »Kdo mi tu ukládá tyto nepříjemné a nebezpečné povinnosti? Kdo se opovažuje nutiti mne ke strádání? Odkud vzal k tomu autoritu? Což není to občan a člověk jako já? Odkud se bere najednou jakási autorita, když přece člověk sám jest určovatelem svého jednání?

Člověk vychovaný laickou morálkou nikdy nepochopí, proč by měl obětovati své pohodlí, svoji rodinu, existenci, zdraví, život... pro obranu vlasti — vždyť on ani nezná význam toho slova!

Má-li člověk obětovati klidně a hrdinně všecko co má, i život, a to způsobem neobyčejně krutým a bolestným, pak musí míti v srdci lásku k vlasti. Tato však musí kotviti neochvějně ve víře v Boha, v náboženství. Z této víry musí růsti všecko šlechetné, energické, nezištné. Víra ukládá člověku povinnost a přísnou zodpovědnost, aby v každém svém počínání a v každé práci, v každé situaci, vydal výkony nejlepší. Vědomí zodpovědnosti před Bohem a jen před Ním a nikým jiným, posiluje člověka, aby správně a přísně vykonal svoji povinnost za okolností jakýchkoliv. Toto vědomí nutí člověka ke stálému boji proti vlastním sklónům nezdravým, proti všemu kompromisu se zlem, zakazuje mu každou kapitulaci svědomí, byť byla sebe příjemnější a byla zahalena rouchem sebe skvělejším.

Moderní doba není toho názoru. Domnívá se, že lze i bez Boha dosíci zdárně vychovaných občanů a vojínů. Denní tisk nás poučuje, jaké ovoce přináší tato výchova. A nejen denní tisk, ale i občasný nárek z oněch kruhů, které bojují proti náboženské výchově. Tyto kruhy zapomínají patrně, »že kdo seje vítr, klidí bouři«. Z uvedeného je patrné, že jest v nejvyšším zájmu obrany státu, aby byl vypověděn a důsledně prováděn boj proti všemu, co podlamuje mravní síly člověka. Nedejme se ukolébati falešným pacifismem, zejména duchovním, jakoby nebylo žádného vážného nebezpečí, jakoby se jednalo jen o hříčky, nebo zjevny přechodné. Za tímto pacifismem stojí něčí hrozný imperialismus, něčí nezkrotná touha po světovládě a zotročení lidstva.

K tomuto boji tak nutnému a záslužnému, jest povolán každý katolík. Nikdo není zbytečný. právě naopak, nikdo není více povolán, nežli právě on. Očistěn ve vlastním srdci, snaží se o konání všech svých povinností v míře co nejdokonalejší. Nespokojí se s vnějšími jakéhokoliv druhu, které nemají samy o sobě ceny, ale hledí vždycky k praktickému uplatňování evangelia, byť by mu to působilo nepříjemnosti a vyžadovalo obětí.

Katolík, který bojuje proti běžné morálce dnešní doby, který se nedává zastrašiti posměchem, nenávisť a zlobou, ten pracuje skutečně neobyčejně vydatně na přípravě brannosti státu. Jest jasno, že jednotlivec sám by měl boj často velmi těžký, dokonce i neúspěšný. Proto jest

nutno, aby si vyhledával spolupracovníky, spolubojovníky, abychom všichni byli ve stálém styku mezi sebou, abychom vzájemně si sdělovali své zkušenosti a tak se posilovali.

Proto, uznáváme-li nutnost přípravy pro hmotnou obranu státu, uznejme ještě ve větší míře nutnost obrany proti jedům, otravujícím národ, které přicházejí od našich nepřátel, a to od těch nejnebezpečnějších, kteří se snaží »podkopati víru, vymýtití z duší křesťanů i základy o Bohu a duši a nahraditi tyto ideje matematickými výpočty a materiálními tužbami.«

B.

KATOLICKÁ AKCE

PRVNÍ KROKY V KATOLICKÉ AKCI I.

Z radostných zpráv z ciziny o úspěších Katolické akce je zřejmo, že veliká idea Svatého Otce jest s velkou obětavostí kněží a věřících uskutečňována. I tam, kde se jí staví mnoho překážek v cestu, a kde katolicismus je potlačován, dobývá výsledků. Dnes jest již jisto, že evangelijní sémě hořčičné se rozrůstá po celém světě v obrovský strom a je již nejvyšší čas, aby i ti váhaví a rozumující si pospíšili s činy, aby pak nepřiběhli jako poslední.

Mnoho zkušeností s prováděním akce již bylo sebráno. Docílené výsledky vesměs potvrzují, že úspěšnou práci vykazují jen lidé, kteří celou svou vahou přiložili ruce k pluhu a zpět se neohlížejí. Že ti, kteří ještě se nemohou odhodlati k obětem pro Ježíše Krista a nejsou proniknuti duchem poslušnosti a disciplinovanosti, se pro akci nehodí. Zkušenosti praktikové doporučují, aby všichni členové svazů K. A. byli podrobeni svědomitým a přísným zkouškám, neboť ti, kteří nepocítují touhu, lépe řečeno povinnost, duchovního života a ještě mnoho si pro sebe podržují a celou duší se apoštolátu nechtějí oddati, ještě sami nepotáhnou a sami budou museti býti dokonalejšími členy svazů tažení. K provedení programu K. A., to jest k získávání duší pro Krista, je kategorickým příkazem snaha po ctnosti, ku které musí práce sama členy puditi, chtějí-li se skutečně se vznešeným úkolem vyrovnati. Vedoucím K. A. se doporučuje, aby hleděli v prvé řadě ku kvalitě. Počet je teprve druhořadým činitelem, kterým se nesmí dáti ovládati a másti. 1. Takto možno K. A. vytýčiti první etapu na cestě k vítězství, to jest: Každý její svaz musí co nejrychlejší a nejjistější cestou docílití sebeposvěcení svých členů. Vidí-li se, že mezi nimi jsou takoví, kteří se ani ještě nedostali aspoň k častějšímu sv. přijímání, kteří ještě neznají poklad duchovních cvičení, tu první bitvu k vítězství musí svaz vybojovati ve svých vlastních řadách! Nejúčinnějším prostředkem k tomu jsou společná duchovní cvičení pro všechny členy svazu.

Možno tedy stanoviti jako přední úkol Farní obce Katolických mužů snahu, aby členové nabylí v měsíčních konferencích jasného poznání, jak musí růsti jejich vnitřní život, a jak má navenek vypadati. V tom ohledu bude

dobře, stanoviti si cíl dosti vysoký a neustupovati. Tuto výchovu bude prováděti nejlépe kněz, případně, kde jest schopný laik, možno pročítati pomalu a důrazně některé spisy, jako na př. P. Storka S. J. Z duchovního života, P. Braito Základy, Dra Kluga apologetické spisy, Chautard, Duše veškerého apoštolátu a jiné, dávající solidní základy pro duchovní život. — Činnost v tomto směru pak vyvrcholí ve dvou bodech: Aby všichni členové Svazu vykonali každého roku aspoň třídní duchovní cvičení, a aby přistupovali aspoň třikrát ročně k sv. přijímání, kterýžto počet musí stále stoupati.

Jest jisto, že zkušeni duchovní správce zde namítnou, že není naděje, aby se v jejich osadě našel muž, jenž by vyhověl těmto požadavkům. Ačkoliv pokus v tomto směru přinesl již velice často překvapující výsledky, jakých duch. správce ani zdaleka netušil, přece lze aspoň svěriti pokus o pozvolné získání mužů pro tyto malé kroužky některému horlivému muži i z jiné osady. V tom je často průlom do tvrdé hradby nepřístupných věřících, že se útok činí nikoliv přímo od kněze, nýbrž pomocí horlivého laika. — A nenajde-li se hned ani jeden takový muž, nezbyvá, než získati si některé dospívající jinochy neb chlapce a do nich vkládati znenáhla začátky těchto cílů.

—ek.

NAŠE PRÁCE

Filmová představení se konala v r. 1935 v listopadu 23. v Polici, 24. Star. Kynšperku a Mülbachu, v prosinci 1935 11. v Chebu, 12. v Staré Vodě, 13. v Třech Sekerách, 17. v Rájově, 18. v Ovesných Kladrubách, 19. ve Velké Hleďsebe, v r. 1936 v lednu 19. v Trstěnicích, 21. v Broumově, 22. v Zadním Chodově, 23. v Plané Chodové, 24. v Dol. Zádvoře, 25. ve Sv. Kříži, 26. v Brodě, 27. v Malém Újezdě, 28. v Damnově, 29. v Horách Michalových a Výškově, 30. v Hostičkově a Boněnově, 31. v Otíně, v únoru 1. v Lestkově, 2. v Čes. Domošlavi, 3 v Okrouhli Hradišti, 4. v Kozolupci, 5. ve Slavicích, 6. ve Vichově a Otročině, 7. v Těhlovicích a Sytnu, 8. Sulislavi, 9. v Úlicích, 10. v Plešnicích a 11. v Pňovanech.

Přednášky se světelnými obrazy se konaly v r. 1935 v prosinci: Studenec (Leg. o sv. Mikuláši), Bílý Újezdec (Marián. obrazy, Pohádka o Kristu Pánu), Kolín (Bož. dětství Ježíšovo, Pastorale, Betlém, Nazaret), Vacenovice (Bož. Srdce Ježíš., Cirk. rok), Mukačevo (Leg. o sv. Mikuláši, v r. 1936 v lednu: Studenec (Bož. dětství Jež., Pastorale), Studená (Ze života katol. misii), H. Počernice (Betlém, Nazaret), Cerhovice (Počátky Nár. divadla, Život Sv. Panny, Život P. Ježíše), Holešov (Sv. Don Bosko), Čiňadovo (Ze života katol. misii, T. Neumannová, Bož. dětství Jež.), Velké Leváře (Sv. Petr, první papež), Náchod (Bož. dětství Ježíš., Betlém).

Činnost Svatováclavské Ligy (Svazu katolic. mužů) za správní roky 1934 a 1935. Filmových představení bylo 696, přednášek se světelnými obrazy 222, duchovních konferencí v Praze 18, duch. a pracovních konferencí venku 22, adoračních pobožností 60, 2 exercicie, 1 duch. rekolekce, knihoven v provozu 18, 3 pouti do Říma, 1 do Sv. Země, 4 pobožnosti u hrobu sv. čes. patronů. Z větších podniků: Prosebný hold Kristu Králi praž. arcidiecése v Praze, slavnost Krista Krále v Příbrami, oratoria sv. Ludmila a sv. Václav, večer na paměť † kardinála Gasparri, 1 konference a 1 sjezd »Slatvia catolica«, 1 sociální konference, 3 průvody (2 Svatovácl., 1 Svatojánský). Dále stala se S. L. členem mezinárod. komise »Pro Deo« a spolupracuje v ní a organizuje čl. expozici na výstavě katolického tisku v Římě.

České Budějovice. V neděli 19. ledna sešlo se ve spolkové místnosti kláštera Redemptoristů na 150 mužů, kteří s velikým zájmem vy-

slechli referát dp. P. Dr. Urbana a Dr. Jandy. Práce v Českých Budějovicích radostně pokračuje. Obec mužů čítá již 117 členů.

Mladá Boleslav. Po několika letech trpělivé práce lze pozorovati v našem městě jistý úspěch. Shromáždění mužů katolické obce konalo se dne 27. ledna. Bude provedena přestavba místní Katolické akce. Pašijové hry budou se letos opět konati jak v místě, tak i v okolí. Pro dobu postní připravuje se přednáška dp. P. Jách. Procházky, argentinského misionáře.

Hořovice. Při kněžské vikariátní konferenci dne 6. února referoval o Svazu katolických mužů dp. P. Dr. Urban, který byl rovněž požádán o referát pro vikariátní konferenci, jež se bude konati dne 19. února ve Slaném.

Příbram. Při adorační pobožnosti dne 3. ledna kázal dp. Metelka, C. Ss. R., dne 7. února dp. farář Bláha z Hluboše. Na svátky velikonoční slíbil v Příbrami přednáseti vdp. Dr. Cinek z Olomouce.

POZNÁMKY

STARÝ POMĚR VĚDA A NÁBOŽENSTVÍ

Jest příznačný obrat v poměru vědeckých kruhů ku praktickému náboženství. Věstník Mezinárodního sdružení proti III. Internacionále (č. 9. 1935, str. 3.) cituje z časopisu Poslednije Novosti z 7. října 1935: Vidíme dnes v SSSR mladé muže, kteří došli důkladným studiem fysiky k tomu, že hlásají očividný idealismus. Tito mladí lidé tvoří skutečnou klerikální společnost svého druhu. Pisatel této noticky v sovětském časopise s pohrdáním upozorňuje, že na měšťáckém západě po neplodné době úplného hmotarství se nyní spojili zástupci vědy s církvemi, aby společně našli pravdu. Tuto věc však místo vysvětlení odbývá otázkou: Jak se může někdo odvážiti v roce 1935 ještě tvrditi, že existuje Stvořitel, když už Engels řekl, že žádného není? — Proti tomu konstatuje Overmans ve »Stimmen der Zeit« (listopad 1935, str. 123), že v Německu jest se obávati úpadku vědy. — Srovnáme-li obojí zprávu, vidíme, že v zemi, kde se přírodovědecké studium považuje takřka za jedinou vědu, docházejí vzdělaní lidé k Bohu, kde však jest svoboda vědeckého studia omezena politickým násilím, že věda upadá. Přidáme-li k tomu všeobecný zjev, že právě dnes přírodovědci, hlavně fysikové, zkoumáním složení hmoty docházejí k mezím, kde přímo potřebují Život a Ducha, můžeme tušiti, že nastává doba, kdy zkoumání přírody, které v době dřívější a ve svém prvním vývinu odvedlo od Boha, bude jedním z nejsilnějších vůdců k Němu.

OBRANNÝ PASTÝŘSKÝ LIST NĚMECKÉHO ARCIBISKUPA

Konráda ve Frýburku byl předčítán v kostelích jeho diecése. Jeho tón jest volání do boje, jež ukazuje, že Církev nemíní zřici se práva na výchovu mládeže, kterou považuje za hlavní úkol budoucího roku. Arcibiskup statečně zdůrazňuje, že »My neútočíme, nýbrž na nás byl a jest

podnikán útok«. Dovolává se »slavnostních slov a svatých úmluv«, které byly uzavřeny mezi Církví a státem. Ostře vyhláší boj proti založení nějaké německé církve, jakož i proti tvrzení, že »nerassové křesťanství se nesrovnává s duší německého lidu«. — Protivníci přehlížejí také zde, že Kristus sám jako Bohočlověk nekonečně převyšuje jakoukoli semitskou a vůbec národnostní rassu, a konečně žádá, »aby se již jednou věcně a jednoznačně prozradilo, v čem vlastně je podstata rassového německví. a které křesťanské prvky jest považovati za výlučně semitské«. Opatrně, ale jasně praví, že náboženství, pod nímž se má rozuměti radostný a vřelý poměr člověka k lidu a k vlasti, v němž určuje mravnost krev a rassa, není nic jiného, než čistě politický světový názor, povznesený k náboženské výši. Ačkoliv jsou katolíci ochotni přinésti pro národ a vlast největší oběti, přece odmítají, aby národ a vlast jakožto věci pomíjející, byly zbožňovány.

JEDNOTNÁ FRONTA

V některých krajinách i u nás se šíří mínění, že z důvodů sociálních nutno vytvořiti jednotnou frontu sociálně slabších, a tvrdí se, že tato fronta musí a může pojmuti i katolíky. K tomu poznamenáváme, co píše »Bezbožník« (září-říjen 1935): Bezbožníci sovětských republik mají za úkol, vytvořiti a rozšířiti nejúčinnějším způsobem protináboženskou jednotnou frontu všech zemí a spojití se úzce s proletářskými volnomyšlenkářskými svazy, jakož i s měšťáckými reformními organisacemi. K tomu jiná zpráva: generální komité volnomyšlenkářské internacionály v Bruselu dalo na program letošní konference 15. září otázku o spojení s bezbožníky ve Svazu sovětských republik.

PLESY KATOLÍKŮ

Dostalo se nám upozornění, že se při plesech, které pořádají některé spolky, mající katolický program, zapomíná na mravnostní jejich povahu. Nutno zde tedy důrazně upozorniti, že jakékoliv důvody módy nemohou omluviti povinnost, aby se katolické ženy objevovaly na plesech vždy jen slušně oděny, s vyloučením moderních plesových úborů. Křesťanská mravouka dává zde přesné meze, a kdo jich nedbá, nemůže býti, i když sám nic zlého nemyslí, omluven od hříchu, který při formách vládnoucí módy velice snadno bude i těžký. Jest vhodné, což se osvědčilo, hned na pozvánce taktním, ale pevným způsobem upozorniti, že se připouštějí pouze dámy, jichž šat neodporuje křesťanským mravním zásadám. Budiž připomenuto také, že není vhodné pořádati plesy v pátek, a ještě méně v sobotu, neboť se tím mnoho lidí odvede od povinné účasti na nedělní mši sv. — A konečně: **n i k d y n e n a z ý v e j t e n ě j a k ý p l e s »K a t o l i c k ý m !«**

Úspěch katolického muže ve veřejném životě předpokládá nezbytně vlastní jeho posvěcení.

DIVADLO

NOVÉ HRY

Divadlo zabralo dnes v životě společnosti i jednotlivce velmi mnoho místa nejen svou přítavností trojího rozměru, ve které se pohybují živí lidé, nýbrž i svou početností, jež se vnučuje lidem na každém kroku a v každé téměř podobě. Roztříštěná doba, jež si libuje ne již jen ve směrech zásadně rozeznatelných, nýbrž v odstínech směrů, které těžko můžeme postřehnouti, klade nám nejednou nástrahy a potíže v hodnocení a podporování divadelního umění. Není div, že zavládá zmatek anebo rozpačitost tam, kde není jistoty a vodítka v základním posouzení toho, co dnes divadla podávají obecnstvu na odív a ochotníkům v menších místech k následování a šíření. Poněvadž ovšem Praha téměř ode dávna jest v kulturních věcech vzorem, bude nám pražské divadlo jako dříve podkladem stručných poznámek k užítku a orientaci těm, kdo jakým-koli způsobem o divadlo dbají nebo je pěstují, ať činně či jako diváci a posluchači. Samozřejmě nesledujeme tu divadla, jež samým založením a provozem se kvalifikovala jako podniky jen obchodní nebo požitkářské, jimž nejde o víc než o podchycení té části publika, jež se nestará než jen o nejhrubší efekty a rádo za ně nosí peníze hbitým podnikatelům.

Česká hra »Veřejný nepřítel« od F. Tetauera zaslouží si pozornosti svým časovým námětem; neboť postava novináře, který využívá a zneužívá svého postavení k osobním nepoctivým a nemravným kouskům, volá o nápravu nezdravých zjevů v lidské společnosti, jež jest hodně nakažena sobeckostí a dravostí vedoucích lidí. Autor vystupuje nebojácně v líčení veřejného zla a přináší na jeviště věci, jež se týkají celé společnosti. Nedovedl ovšem hru k očistnému konci; patrně dokončí své tažení ve hře další. Herečka O. Scheinpflugová hrou »Chladné světlo« se pokusila ukázati vyšší poslání mužů pro zájmy všelidské, jimž nezabrání osobní omvly a zklamání, které mají původ v slabosti zcela tělesné a pudové. Není to hra tak pronikavá jako práce Tetauerova, ale má pro nás cenu poznávání. Erotické motivy obou her nejsou samoúčelné, nýbrž jednak průvodní, jednak povahokresebné.

»Přítelkyně« od J. a M. Tomanových svým mnohomluvným lyrismem zastává divadelní nedostatky všeho druhu a závěrečný účín si tím kazí. Má dobrou myšlenku v pohledu na ženu jako dobrou a obětavou přítelkyni, která neporozuměním mužského sobectví umírá. Ale neřešedčuje. VI. Vančury exotická hra »Jezero Ukeve« jest nevybraná a pomíchaná řada domnělých napínavostí, jejíž pacifický a sbratřující závěr zní sice silně, ale hodně do prázdna, bez npravého osvobození a přesvědčení. Jestliže poslední dvě hry nepřinášejí vůbec užítku duševního ani uměleckého, stará veselohra »Cesty veřejného mínění« od Fr. V. Jeřábka baví svým pohledem na společenské poměry před 70 roky, svým idylismem i útočnou vtípností.

Společensky zaměřené jsou i obě komedie francouzského klasika Molièra. »Manžel z donuce-ní« kreslí typ starého pošetilce, jenž padne z je-

šitnosti do sítí mladé záletnice a násilím je donucen k sňatku s nepočetnou kořistnicí. »George Dadin« je smutná postava venkovana, který se oženil se šlechticnou a jest obětí jejích rodičů a její povýšené záliby v milenci ze společnosti. Tu jsou zachyceny v hořké komice bolesti těch, kdo se dávají věsti vnějším zdáním, aniž prohlédají vnitřní prázdnotu svých »ideálů«.

Anglická hra »Trampoty s rodinou« od G. Jenningsové jest povídka o zmatcích v rodině, kde matka vše urovná k lepší budoucnosti svých dětí i vnuků. Mohou tu bavit postavičky různých zájmů soukromých, ale celek nemá velkého ducha. Ještě snad méně dosahu má německá Rehfishchova-Sidneyova hra »Tajemství lékařevo«, jež je udělána sice efektněji a dovedněji pro jeviště, ale plete vážné s nevážným a svou civilní morálku značně přeceňuje.

Shakespearův »Timon Athénský« jest věc rozlomená, neurčitá, jednostranně škarohlídká a nezdůvodněně nedůvěřivá. Shawova »Milionářka« jest komedie představ o společnosti a třídách, výstřední a kousavá se základním nápadem vyrovnání prostředků a cílů hmotných. A biblická hra »Archa Noemova« od Francouze Obeye jest lyrický humorný přepis starozákonní události s krásným závěrem odevzdanosti. Poslední hry může absolvovati jen ten, kdo má velkou schopnost rozsuzovati místa jasná od nejasných.

sc.

SEZNAM HER PRO OCHOT. DIVADLA

Mnohé venkovské spolky potřebují divadelní hry spolehlivého obsahu i formy. Podáváme zde seznam podle věstníku Mar. družin »Ve službách Královny«, č. 2.

Setník Flavius od Fr. Keříka. 4 jednání s proměnou. 7 úloh mužských, 4 ženské a 1 dětská. Scéna: světnice říše pekelného knížete, trůnní sál, komnata císařská, hradby jerusalemské. Vydala Občanská tiskárna v Brně, Starobrněnská 19. Cena Kč 6.—. — Děj z doby narození Krista Pána.

Kouzlo Velikonoc aneb Radost v Pánu od Mart. Šmída. 3 jednání. 19 mužských a 15 ženských. Scéna: les, náves, světnice. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena Kč 4.—. — Velikonoční hra, hluboce prodchnutá láskou k Bohu a touhou oslaviti Ho.

Kristus vítězí od A. Pošumavského. 5 jednání. 6 mužských, 11 ženských a 2 dětské úlohy. Scéna: síň v paláci, zahrada, žalář. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena Kč 7.—. — Hra jedná o pronásledování křesťanů za císaře Domiciána v r. 81—96 po Kr.

Krásná Damaris od J. Janečkové. 4 jednání. 10 muž. a 8 žen. Scéna: pokoj, prostranství před chrámem. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena Kč 6.—. — Ušlechtilá příkladná hra z doby pronásledování křesťanů v Efesu. Hrdinka — krásná křesťanka Damaris — může býti vzorem všem našim dívkám.

Řím v plamenech od V. Svatohora. 5 jednání. 10 muž. a 8 žen. úloh. Scéna: síň, zahrada, žalář, nádvoří. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena Kč 10.—. — Čtouce toto krásné dílo, oci-

táme se náhle v prostředí, v němž mile vane vánek zrozeného právě křesťanství, jež mohutnou silou svého učení, učení lásky, ruší všechny dosavadní řády.

Řím od V. Vlčka. 5 jednání. 10 muž a 8 žen. úloh. Scéna: prostranství před chrámem, pokoj. čarodějská místnost. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena Kč 6.—. — Hra ze života sv. Anežky Římské s poutavým, umělecky zpracovaným dějem.

Bojeme k vítězství od P. M. Černého T. J. 3 jednání. 6 mužských úloh. Scéna: pokoj, studovna. Vydala Občanská tiskárna v Brně, Starobrněnská 19. Cena Kč 2.—. — Středem boje je známá čistá postava sv. Aloise při svém rozhodnutí ke vstupu do řádu Tovaryšstva Ježíšova.

Chudáček boží od Fr. Valouška. 4 jednání. 4 muž. a 5 žen. úloh. Scéna: předpokoj a dvorana s otevřenou verandou. Vydalo Tiskařské družstvo v Hradci Králové, Adalbertinum. Cena Kč 6.—. — Hra líčí poslední léta sv. Františka Serafinského.

Blah. Jan Sarkander, mučedník za právu Boží, od M. Velehradského. 5 jednání s proměnou. 6 muž., 11 žen. a 2 dětské úlohy. Scéna: světnice na faře, komnata v zámku, kardinálský pokoj, soudní síň, vězení. Vydala Občanská tiskárna v Brně, Starobrněnská 19. Cena Kč 5.50.

Mučednictví lásky od Orlova-Podlipského. 5 jednání. 18 muž. a 8 žen. úloh. Scéna: zahrada, pokoj, žalář, palác s trůnem. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena Kč 6.—. Hra ze života mučedníka sv. Šebastiána.

Zašle na objednávky: Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské nám. č. 8.

FILM

CO NOVÉHO VE FILMU

Zpráva z censurního sboru Celostátní Katolické Centrality Kinematografie. (Vysvětlivky tříd Ad, A, B, C, D viz v č. 1, str. 6.)

Seznam filmů klasifikovaných ve schůzi censurního sboru, dne 1. února 1936. Třída Ad: 1. Pryč se starostmi, 2. Vdávky Nanynky Kulichovy. Třída A: 1. Bídníci, 2. Bouře nad Gran Chacem, 3. Jánošík, 4. Kateřina poslední, 5. Křižáci, 6. Outsider v lásce, 7. Pražský student, 8. Stradivari, 9. Taneček panny Márinky, 10. Zkáza pevnosti Ksur. Třída B: 1. Cikánská svatba, 2. Dostihy smrti, 3. Eskimo, 4. Láska a nenávisť, 5. Pevnost zatracených, 6. Smrt na dovolené, 7. Soukromý život Petra Vinogradova, 8. Žena v poutech. Třída C: 1. Stíny Sing Singu, 2. Krev areny. Třída D: 1. Rudá carevna.

CO SE CHYSTÁ DOBRÉHO

(Dle klasifikace zahraničních katol. censurních sborů.) Cesta ke štěstí, amer., Fox. — Metropolitán, amer. Fox. — Muž, jenž rozbil bank v Monte Carlu, amer., Fox. — Naše malá holčička (se Shirley Temple), amer., Fox. — Vilém Tell, německý, Wolfram.

J.-I.-k.

ROZHLEDY

Pozdrav amerických krajanů čtenářům »Katolika« posílá česká sekce Katolické akce v Chicagu. Pozdrav, velmi srdečný, píše (jménem svého manžela, předsedy vzdělávacího odboru K. a., který jsa narozen v Americe, neovládá dobře spisovné řeči) pí. A. Brejchová, reagujíc zároveň na naše informace, které jsme našim krajanům o hnutí katolic. mužů podali, takto: »těší nás zde v Americe, že tam v té naší krásné vlasti české budujete velké dílo šíření svaté víry v srdcích chladných bratří Čechů, a tak zároveň konáte přání našeho sv. Otce Pia XI. Jest pro mne velkým potěšením, že jsem byla zvolena našimi členy pro užší spojení s vámi jsem jedinou členkou, rozenou »Českou« a proto mně ta práce byla svěřena . . Právě čtu, jak Jeho Em. nejd. pan kardinál Karel Kašpar, arcibiskup, byl přivítán českým lidem, když přijížděl z Itálie co kardinál. Jest to veliká radost a čest pro náš český lid jak u Vás, tak i zde v Americe. Vážíme si ho pro jeho šlechetnou povahu a proto, že našemu českému lidu přinesl mnoho dobra a lásky . . « V dalším vypisuje činnost čes. katolíků v Katolické akci a zvláště se zmiňuje o čes. benediktinském klášteře, který byl Sv. Otcem určen za hlavní středisko slovanských misí mezi pravoslavnými Rusy, kde nyní pod vedením P. Prokopa Neužila studuje přes 20 ruských seminaristů.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Katolický biskup v Rusku uvězněn. Je to apoštol. vikář v Oděse, Msgre Frison, jenž je od r. 1926 biskupem a správcem jižní části diecése tirsapolské.

Komunistické pronikání do katolických řad nabývá nebezpečných rozměrů a vybízí i nás k největší opatrnosti. Podle poslední zprávy katolické tiskové kanceláře z Londýna loví komunisté hlavně mezi katolickým dělnictvem a mládeží. Hlavní nápor v tom směru vyvíjí v Anglii, Holandsku, Belgii, Francii, Polsku Španělsku a Spojených Státech. Podařilo se jim již také několikrát strhnouti katolické dělnictvo do stávek, získalo je při volbách pro komunistického kandidáta. — Neštítí se při tom i lži, jak se stalo v Nancy, kde se biskup musil ohradit proti tomu, že přispěl komitétu mezinárodní rudé pomoci ve prospěch Habešanů. Další kněžské oběti sovětského »obratu« v otázkách náboženských. V srpnu r. 1935 byl zatčen a k smrti odsouzen probošt Jürgen a 17. listopadu podobný osud stihl faráře Lehrera. Od té doby nedošly od nich žádné zprávy, takže lze předpokládati, že rozsudky smrti byly provedeny.

Jen za peníze povolí sověty úlevy náboženské. O tom svědčí jejich jednání o půjčku ve Francii, kde křesťanští bankéři položili za podmínku poskytnutí půjčky za cenu propuštění zatčených kněží a biskupů.

Novým ekumenickým patriarchou v Cařihradě stal se metropolita Benjamin z Herakeje, jenž přijal jméno Benjamin I.

Baťuškově Medveděv a Turchenko vypravují o Rusku. Medveděv v r. 1933 spolu s 1000 věřícími byl deportován na Sibiř na

nucené práce proto, poněvadž vyučoval a oni že dovolili vyučovati své děti náboženství. Odtud podařilo se mu utéci do Mandžurska a nyní popisuje hrozné poměry v táborech. V táboře, kde byl, byl internován 1 arcibiskup, 24 biskupů a veliký počet kněží. — Turchenko seděl 9 měsíců v bolševické cele smrti, odkud rovněž utekl. Jeho otec, bratr a 2 synovci byli zastřeleni již v r. 1922 a nyní zastřeleni další jeho 2 bratři a sestra bez soudního řízení.

Katolických kněží na pověstných Solovkách je ještě 23.

Jubileum záhřebského arcibiskupa J. E. Dra. Banera. Slaví letošního roku 80té narozeniny a 25té výročí svého biskupského svěcení.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Profesor Dr. H. Muckermann nesmí v Německu kázat. Měl míti misie v Eberfeldu, byl však policií vypovězen.

Mezinárodní katol. tiskový kongres v Římě bude se konati v době od 18. do 21. května t. r. Vedle audience u Sv. Otce a různých náboženských slavností bude kongres zasedati ve třech pracovních schůzích, kde se budou projednávat tyto Sv. Otcem schválené otázky: 1. Další náboženské vzdělání katolických žurnalistů, 2. katolický tisk v boji s novopohanstvím, 3. Katolický tisk a rozšiřování papežských alokucí a zpráv.

Zednáři v Nizozemí mají 50 loží v mateřské zemi, 21 ve východní a 4 v západní Indii a 47 v jižní Africe s celkem 8.213 členy.

Obecný koncil pro Anglii a Wales připravuje anglický primas arcibiskup ve Westminsteru. Koncil bude míti za úkol přizpůsobiti novým poměrům a ustanovením kanonického práva dekrety dřívějších dvou koncílů westminsterských.

Kardinál Dr. Innitzer očišťuje katolickou mládež od politických vlivů. Organizaci rakouské katolické mládeže zv. »Neuland« bylo pohroženo odnětím církevního uznání této organizace za katolickou, jestliže se nezbaví politických živlů, hlavně národněsocialistických.

Kanadská universita katolická v Montrealu spolu s 31 sekundárními školami má 9988 studentů.

Katolíci v americkém kongresu mají 10 katolických senátorů (10%) a 78 poslanců (18%). Je to pokrok velmi značný, uvážíme-li, že není tomu tak dávno, kdy v kongresu nebylo jediného katolíka.

Náboženské rozvrstvení v Holandsku. Podle sčítání lidu provedeného v r. 1930 (v závorkách procento ze sčítání v roce 1920) připadá na 100 obyvatelů katolíků 36.42 (35.61), evangelíků 42.47 (49.50), židů 1.41 (1.68), příslušníků ostatních církví 5.27 (5.44), nevěrců 14.42 (7.77).

Němečtí novopohané protikřtu a bohosloveckým fakultám. Žádají totiž vydání zákona, kterým by byl křest dovolen až u dospělých a odstranění bohosloveckých fakult z universit.

Bývalý říšský kancléř Dr. Brüning, jenž podle zpráv denního tisku měl se vrátiti do

Německa, dlí nyní v Kanadě, odkud odcestuje do Spojených států amerických, aby zde konal v uzavřených kroužcích přednášky o národním hospodářství.

Bůh volá Indý k Sobě. Psali jsme již v bývalém časopise »Přehled« o hnutí indské nejnižší kasty zv. pariové, již jsou syti svého náboženství, které je snižuje na vyvrhele lidské společnosti. Jejich vůdce Dr. Ambedhar vyzývá je nyní, aby opustili toto náboženství a přidali se k vyznání, které uznává jejich lidskou důstojnost. Výzva potkala se se souhlasem této nejpočetnější části indského národa a ukládá nyní křesťanským misím, zvláště misím katolickým, ohromné úkoly zdolati nával nových katechumenů. Prosme Pána, aby posiloval dělníky Svě při práci na této vinici.

Katolický církevní tisk v Německu vykazuje v poslední době pozoruhodné úspěchy. Tak mnichovský nedělní list, jež řídí prof. Dr. Heimann, měl koncem r. 1935 106.146 odběratelů, berlínský 70.925, východopruský 92.380, wüzburgský 62.385, trevírský 92.115 a kolínský 92.380 odběratelů.

Eucharistický kongres ve Francii bude se konati ve dnech 7.—11. července 1937 v Lisieux.

Nové ministerstvo ve Francii plně v rukou zednářských. Dokonce v něm sedí »pýcha« zednářů nejvyššího stupně, K. Chautemps, ministrem vyučování je pak generální sekretář Ligy pro lidská práva p. Guernut, jež byla biskupy slavnostně prohlášena za filiálku zednářů.

Komunisté v Belgii utvořili koncem ledna t. r. t. zv. »lidovou frontu«, založili večerní školu pro revolucionáře z povolání, kterou navštěvuje 200 posluchačů a jež je vedena výbohem, ve kterém zasedají mnozí universitní profesori, socialističtí a komunističtí politikové a anarchističtí vůdcové.

4. národní kongres indických katolíků konal se za účasti delegátů z 23 indických diecézí za předsednictví nedávno do církve přijatého býv. přítele Gandhiho Jiřího Josefa. Kongres jednal o katolických misiích.

Nová stigmatovaná v Polsku. Lvovským metropolitou ustanovená komise universitních profesorů po podrobném šetření konstatovala, že Anastazie Vološinová od Velkého Pátku r. 1935 obdržela skutečná stigmata.

Současně zařídila komise, aby stigmatovaná byla umístěna v klášteře Basiliánek ve Lvově. Katolické odborové organizace ve Španělsku mají 290.000 členů.

Komunistickou propagandu ve Spojených Státech vede 35.000 placečných agitátorů, 6.000 řečníků a 700 časopisů.

Americká poštovní správa proti nemravným tiskovinám. Odňala prostě veškeré podobné literatuře právo poštovní dopravy a způsobila okamžitě značný úbytek tohoto tisku. Takového opatření bylo by třeba i u nás.

KATOLICKÉ MISIE. Hrdinství katolických misionářů. Belgický marista P. L. Lejeune, jenž působí od roku 1901 jako misionář na ostrovech Fidži, nakazil se malomocstvím a musil býti odvezen do stanice malomocných v Magokai, kde je nyní 525 nemocných, ošetřovaných 15 evropskými a americkými a 12 domorodými sestrami.

Karmelitáni v Mezopotamii. Působí zde od roku 1623 v Bassorahu a od roku 1731 v Bagdadu ve 4 chrámech a 2 školách, které dnes navštěvuje 440 žáků. Jsou podporováni francouzskými dominikány, kteří v Bagdadu vyučují přes 1000 žáků.

Katolíci v belgických koloniích Urundi a Ruande čítají 1,232.018 duší. V 18 apoštolských vikariátech, 5 prefekturách a 2 misijních stanicích působí 805 cizozemských a 37 domorodých misionářů, 465 cizozemských a 38 domorodých sester, 1057 cizozemských a 67 domorodých sester. Misionáře podporuje 18.307 katechistů. Katolické školy navštěvuje 454.969 žáků; jsou tu 4 velké a 20 malých seminářů s 1205 kandidáty kněžství, 26 domů pro malomocné a 347 nemocnic.

Nová katedrála v Dakharu ve francouzské západní Africe byla posvěcena papežským legátem, jímž byl ustanoven pařížský kardinál Verdier.

Misie na dálném severu. V apoštolském vikariátě Mackenzie působí již 43. biskup — biskupem je 35 let — Msgr. G. Breynat. V létě minulého roku vykonal automobilem a letadlem cesty po svém vikariátě, celkem 9000 mil dlouhé. Začínal několika misíemi a dnes tu působí již 40 kněží a 55 šedých sester v 19 misijních stanicích, 4 pensionátech, 6 denních školách a 3 nemocnicích.

MILÉ PŘEKVAPENÍ ČTENÁŘŮM NAŠEHO LISTU uchystali jsme tím, že počínaje příštím číslem — jež vyjde 15. března t. r. v nezměněném rozsahu o 8mi stranách téhož formátu — snižujeme cenu jednotlivého čísla na polovinu dosavadní ceny, tedy na 25 hal. Časopis bude totiž vycházeti od té doby čtrnáctidenně, 1. a 15. každého měsíce a dosavadní celoroční předplatné Kč 5.— zůstává nezměněno. Pouze při jednotlivých zásilkách, expedovaných ve zvláštní obálce, bude čítán příplatek na celý rok 1 Kč. Příplatek ten zašlou ti, kdož již odebírání předplatili, až při placení nového předplatného. U hromadných zásilek příplatek odpadá.

NA VYDÁVÁNÍ KATOLÍKA PŘÍSPĚLI:

Nejmenovaný Kč 1000.—, J. Blažek, Teplice-Šanov Kč 20.—, Dr. Burda A., Smíchov Kč 15.—, Husáková M., Praha III. Kč 15.—, Se-

renyi Markétka, Lomnice u Tišnova Kč 25.—, dp. Tutte, Praha XII. Kč 15.—, Farní úřad, Bystrc Kč 15.—, Leo Prchala, Košice Kč 15.—, celkem Kč 1.175.—.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 20. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 50 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII, ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

3

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ BŘEZEN 1936

Sedmdesát let Jeho Excelence Nejd. Pána Dra Leopolda Prečana, metropolity moravského a arcibiskupa olomouckého.

Celá Morava vyprošuje o těchto dnech svému arcibiskupovi hojnost Božího požehnaní a síly pro vedení rozsáhlé diecese o těžkých dobách. Oděčně ozpomínají ošichni, kolik posílení sv. díry jak stavbou kostelů, tak i činností na poli charitativním, literárním a liturgickým ozešlo za jeho vlády. Prosíme všechny katolické muže, aby ozpomenuli o modlitbách nejd. pana arcibiskupa, by síla do dalších let a útěcha Ducha sv. ho provázela!

DUCHOVNÍ ŽIVOT

RODINA — FILIÁLNÍM KOSTELEM.

Každý farní kostelík je mateřským kostelem mnohých filiálních kostelíků, jimiž jsou rodiny ve farnosti žijící. Rodina jest ecclesiola in ecclesia, maličká církev uvnitř Církve veliké. Obě jsou co nejživěji spolu spojeny, podobně jako muž a žena, manželé. Obě, farnost a rodina, vzájemně si dávají dary a vzájemně je od sebe přijímají. Rodina dává Církvi, především farnosti, život přirozeného původu a přijímá z farního kostela život nadpřirozený, znovuzrození z vody a z Ducha Svatého. — Při obětování ve mši sv. pomocníci u oltáře podávají liturgovi obětní dary: tak také rodina dává Církvi to, co jest materia consecrabilis, totiž dítko. Církev má v rodině své přirozené zárodečné buňky. Má-li Církev svého papeže, své biskupy a kněze; řeholníky a řeholnice, má-li vůbec své živé údy, vděčí za to rodině, v níž se tito zrodili. Oltář a rodinný krb spočívají na téměř posvátném základě. Co chce podkopati oltář, podkopává současně rodinný krb a naopak. Kdo bojuje pro oltář — bojuje tím také pro rodinný krb a naopak: jedno není bez druhého. Pro aris et locis, za oltáře a za rodinné krby — s tímto heslem chodili staří Římané do války za nejvyšší statky.

Již na svůj první velesvátek vede nás Církev k sociologické jednotě, ke svaté rodině Nazaretské: na venek je tak chudobná, avšak uvnitř tak bohatá. Boží záliba a ochrana na ní spočívají, andělé vznášejí se nad ní jako štít její. Vyslanci cizích národů pospíchají k ní. Z této jediné rodiny vzešla spása světa. Ano, všechna spása vychází z rodiny. To je také smysl jesli-

ček. A jako na našich jesličkách vidíme, kterak pastýři svaté rodině slouží a mudrci od východu jí dary podávají, tak také má všechno sloužiti a napomáhati rodině. A abychom snad o vánocích nepřehlédli, že z r o d i n y přichází spása, že jsme povinni rodině sloužiti a napomáhati, proto slaví mimo to Církev ještě zvláště na první neděli po Zjevení Páně svátek Sv. Rodiny.

Když uzdravil Spasitel posedlého z Gerasy, tehdy uzdravený z vděčnosti chtěl vstoupiti do řady následovníků Ježíšových. Avšak dostalo se mu pokynů: »Navrať se do domu svého a vypravuje, jak veliké věci ti učinil Bůh« (Luk. 8 39). Toť veliký úkol věřících, který na ně klade Kristus a Církev, aby totiž ve svých domovech vypravovali veliké skutky Boží. Jestliže na konci mše sv. volá k vám kněz »Ite, missa est«, neznamená to, že jste propuštěni ze služby Boží, nýbrž spíše, že se vám dostává poslání k nové bohoslužbě, kterou máte konati především ve svých rodinách. Apoštolové kladli na to kdysi tak velikou váhu, aby věřící a to především otec a matka, dovedli řídit svou domácnost v duchu křesťanském. Ano, jen ten, kdo se v tomto osvědčil, byl pokládán za schopna k úřadu církevního představeného.

Zcela zvláštní měrou náležel ve staré Církvi rodině d o m á c í k a t e c h u m e n á t, náboženské vzdělání a vychovávání dítek. Proto v původní Církvi rodina byla svatyní. Sv. Jan Zlatoústý ví, že domy boháčů bývají často divadle. Pokračuje: »Ty však z domu svého čiň svatyni, byť sebe menší.« A sv. Augustin v jednom svém kázání takto vyvozuje: »Te přece svou lásku, ne jenom na chot na děti; takovou lásku můžeš odkrýti i

a ptáků. Nejprve milujte Boha. Máš-li syna, manželku, otrocka, strhni je k Bohu, je-li to snad cizinec, strhni jej na Boha.« — Proto je mu něčím samozřejmým, že náboženská péče vztahuje se nejprve na příslušníky domácnosti, na členy rodiny. Otec má ve svém domě konati úřad kněžský, ano biskupský: »Slyšíte-li Pána říkati: Kde jsem já, tam budiž i služebník můj«, nemysli při tom jenom na dobré biskupy a kleriky. Také vy máte podle své míry — pro modo vestro — sloužiti Kristu: musíte žítí pro Boha, almužny udělovati, jméno Jeho a slávu zvěstovati, učení Jeho hlásati, kdekoliv jen můžete. Rovněž tak má každý otec a hospodář v tomto jméně naléztí výraz povinné lásky otcovské vůči své rodině. Pro Krista a pro život věčný má všechny své povzbuzovati, poučovati, napomínati, kárati; musí prokazovati blahovůli a při tom kázeň udržovati. Takto bude do jisté míry ve svém domě zastávati úřad církevní, ano biskupský. Tak slouží Kristu, tak dobývá si zásluhy, by s Ním věčně žil! — Jindy zase naříká Augustin na zkázu světa. A přece nesmí se zoufati. A s podivuhodnou krásou obrací své myšlenky ke křesťanské rodině; je zřejmo, že se mu jeví tato jako buňka se zárodky nápravy a obnovy: »Při takové zkáze mravní a při ještě ošklivějším úpadku řiďte své domácnosti, řiďte své děti, řiďte své rodiny. Jako je naším úkolem, abych k vám mluvil ve chrámě, tak jest vaší úlohou, byste ve svých domech k tomu pracovali, abyste jednou s důvěrou mohli klásti počet z těch, kdo vám byli podřízeni. Bůh miluje kázeň.«

A tak to Církev zachovávala také po celý středověk. Rodičů povinností byla náboženská výuka a výchova dítek. Tak se konal domácí katechumenát. Církev se přesvědčovala, mají-li rodiče a v jich nedostatečnosti, kmotrové, nutné vědomosti a schopnosti. Církev žádala, aby aspoň jedno z dítek rozmnožilo své vědomosti ve škole, aby se s nimi potom dělilo o ně. Víme, že za oněch starých dobrých časů středověkých na mnohých místech rodinný život a rodinná kultura byly ve vysokém rozkvětu. Církev nikterak této povinnosti rodině neulehčovala. Pravda, podporovala ji službami Božími, celým veřejným životem. Ale neodňala rodině jejího nejdůležitějšího úkolu: nábožensko-mravní výchova dětí zůstávala věcí rodiny.

A tak trvalo to dlouho po středověku dále do novověku. Dlouho ještě trval domácí katechumenát. Avšak v době nové nastává vývoj odcizení se rodině, pohyb směrem od rodiny, až konečně socialismus pracoval na důsledném rozvratu rodiny, a to s úspěchem. Ba, my sami odňali jsme rodině mnoho z jejího vlivu a z její síly, sňali jsme s ní hlavně výchovné její poslání. Ovšem — jak také mohla rodina vychovávat, když otec i matka musili jíti za vydělkem, a přece oba dohromady sotva tolik vydělali, kolik bylo třeba k nutnému životu? Avšak proč jsme hlasitěji nevolali do svědomí veřejnosti, proč jsme vášnivěji neprotestovali proti rozkladu rodiny, proti hospodářským soustavám kapitalistickým a liberalistickým? — Tak jsme se i my stali spoluviníky na úpadku

našeho národního hospodářství i na úpadku našeho života rodinného.

Nyní tedy máme před sebou povinnost znovu vybudovati rodinu podle ideálu křesťanskokatolického. Tento byl již kdysi skutečností — ve svatě Rodině Nazaretské. Zahleďte se na liturgii svátku Sv. Rodiny a spatříte tam jeho obraz. Obřady křesťanského sňatku, svátostiny jako svěcení domu, rodinného krbu, nového domu a jeho prostor, hospodářských stavení, požehnání, jež několikrát do roka Církev domům udílela, ano, sám obřad zasvěcení panny křesťanské propůjčují ideálu křesťanské rodiny barvitosti a hmatatelných jednotlivých obrysů. Podle tohoto ideálu rodina ve svém celku, ve všem svém životě, musí býti zase svatyní. Má zajisté všechny členy rodiny ovíjeti jakési pouto přirozené sympatie... Ale posledním a nejposvátnějším poutem rodiny je Kristus, jehož těla údy jsou všichni členové rodiny. Otec jest obrazem Kristovým v rodině, matka představuje Církev jako Snoubenku a tělo Kristovo. Oba, otec i matka, mají svým způsobem zastávati úřad kněžský ve své domácnosti... Mají vykonávati úřad učitelský v rodině. Proto základním kmenem rodinné knihovny má býti Písmo sv., životy svatých a jiná náboženská četba. Mají však opravdu kněžský úřad doma vykonávati, konati domácí pobožnosti, především modlitbu ranní a večerní, před jídlem a po jídle. V listech sv. Pavla mluví se vždy se zvláštním důrazem o díkůčinění. Rodiče neměli by především zapomínati, že mají právo a schopnost žehnati svým dětem. Požehnání otcovo staví domy... Rodiče zastávají též úřad královský v duchu Kristově, hlavně tím, že dbají dobrého ducha v domě. Dobrým duchem je duch křesťanský. Jenom musí býti všechno ozářeno paprsky radosti, přívětivosti a pokoje. Běda, kdyby zbožnost rodičů nebo některého z nich měla do sebe cosi tvrdého a drsného, nebo kdyby jejich ctnosti odpuzovala...! To se dotýká dětí bez ustání trapně a k velikému úžasu a politování rodičů vyvíjejí se právě opačným směrem — rodiče myslili to dobře, ale nedělali to dobře. (Pokračování.)

NELZE NIC DĚLAT!

»Nic, ale docela nic nelze začít! Chudé jsem hledal, a takřka jsem jich nenalezl. A které jsem obdaroval, kterých jsem se ujal, způsobili mi ostudu — děti nemohu dostat, dospěli mne pozdraví, ale to je vše«. Mladý farář chodil dlouhými kroky po pokoji, myslí se mu honily obrazy, jak si představoval kněžskou práci, střídaly se mu v ní všechny možné rady, návrhy a programy, které si nastavěl v hlavě za svých studií. Ale mezi nimi studně vynikal jeden obraz: jeho prázdný, ale docela prázdný kostel. »Jak se k těm lidem dostat? Jak v nich vzbudit zájem o věčnost?«

Tyto trapné, mučivé myšlenky byly takřka celodenním zaměstnáním farářovým. Kolikrát již přeměřil svůj pokoj za řadu měsíců, od chvíle, kdy přišel do H.!

»Ale konečně jde přece o to, aby Bůh byl veleben a milován, a mně musí jíti o to, aby byl zde veleben a milován. A nejdou-li druzí, tedy musím jíti přede-

vším já! — Od té doby chodil farář dopoledne i odpoledne na dlouhé chvíle do svého malého kostelíka, před svatostánek. Klaněl se za svou osadu, ale mučivá touha, aby přitáhl své osadníky k Bohu, nepřestávala. Jen v neděli přicházelo několik obvyklých postav na Mši sv., ale ti druzí, ti, kteří byli tvrdí a nepřístupní a cizí!

Chodil vytrvale do prázdného kostela, a jeho modlitby byly stále úsilnější. Vyrážely z jeho srdce tak, že již nahlas prosil Boha o slitování pro lidskou lhostejnost, nahlas mu podával duše svých osadníků.

»Co tam ten farář pořád dělá?« Tahle otázka přece jen se zavrtala do mozků sousedek i sousedů a co jiného, než že se šli jednou ten, potom onen, jednou dva, potom pět, — podívat, »co tam dělá«. Klečí na stupni oltáře, má rozpřážené ruce, a mluví: »Dobrotivý Bože, dej se jim poznati! Ať vidí tou lásku, ať se vzapamatuji, že na zemi není všechno, ale že jsou stvořeni pro Tebe, aby žili věčně! Zachraň je, ať neutonou v lakotě, nepřátelství, nevěře! Řekni jim: »Co platno člověku, kdyby celý svět získal, a na své duši škodu trpěl! A dej, aby to slyšeli . . .!«

KATOLICKÁ AKCE

PRVNÍ KROKY V KATOLICKÉ AKCI.

II.

Každý uvědomělý katolík již je snad dnes přesvědčen, že k nábožensko-mravní obrodě jest nutno získavati pro Krista ztracené duše, to jest prováděti katolickou akci. Všichni věřící se jí mají zúčastniti modlitbou, obětmi, příspěvky, dobrým příkladem — pro každého dobré vůle se najde místo pomáhati členům svazů K. A., povoláním k přímé apoštolské činnosti. V předcházejícím článku bylo na podkladě nabytých již zkušeností ukázáno, jaká péče musí býti věnována vnitřní přípravě těchto laických apoštolů. Je však stejně třeba, aby měli také vnější sympatické vlastnosti, aby skrze ně se pak K. A. stala sympatickou i v táboře nekato-lickém. S krásnými snahami se musí ukázati a dáti možnost také nepřátelům víry je poznati a oceniti. A oceňovati se bude ve farnosti K. A. podle těch, kterým je její provádění svě-řeno.

Známý nejzkušenější praktik v K. A., prof. R. Bettazzi, v italském listě svazu mužů se ptá, jak možno se diviti, že K. A. je nesympatickou a na duše mimo katolický tábor nepůsobí všude tam, když ve farnostech ji provádějí lidé omezení, nebo známí svojí vypočítavostí, ženy neupravené, nevkusně oděné; nebo lidé sice zbožní, ale nedbalí a nezdvorní, profesionální sluhové sakristií, nebo pobožnůstkářsko - pověřivé ženy? Uvádíme zde některé postřehy z praxe tohoto na slovo vzatého odborníka, jenž ve zmíněném listě poučuje, jakou vnější přípravu musí míti apoštolové-laici, aby K. A. se stala sympatickou a zvítězila:

1.) musí si osvojití takové chování a vystupování na venek, které vzbuzuje úctu a vážnost, aby s radostí všude byli viděni a přijímáni a vysoce ctěni. Velmi je důležité, aby jejich činnost v K. A. jim nepřekážela ve vykonávání povinností rodinných, společenských a občanských, neboť musí býti proniknuti snahou, vzorně tyto povinnosti konati.

2.) tím, že propagují odvěké a nezměnitelné Zákony Boží, nesmějí myslet, že i sami mají ustrnule lpěti na všem, co je staré, nepřáteli novotám, konservovati dávno překonané názory. Nesmějí zůstávati chladnými ke všemu, co není jejich víry, co není běžné, co je moderní. Zcela naopak. O každou novou věc musí míti živý zájem, je-li pěkná a neuráží-li zákony boží, spravedlnosti a lásky. Mají býti obdivovateli pravého pokroku a vždy hotovi podepříti každý pokus o nové formy krásy.

3.) zjevně musí hořeti pravou a ideální láskou k vlasti, býti proniknuti k ní duchem obětavosti, neboť věří v Boha, který prikazuje oddanost k vlasti a obětování se pro ni.

4.) živým zájmem pro všechno dobré musí ukázati, že obrácení očí k nebi nijak nepřekáží přestování též jiných ideálů stejně s ostatními spoluobčany a že také pro takové ideály dovedou pracovati, obětovati se, trpěti a je-li třeba, tož i umíratí.

Tak bude K. A. pochopena i ostatními, neboť se přesvědčí, že není studená a ustrnulá, nýbrž nese v sobě jítření a život plný nadšení a snážen pro věci v pravdě krásné. Slušností, hojností zdvořilosti, kterou se nikdy nic nezkaží, radostnou laskavostí ke všem, láskou a obětavostí i k odpůrcům, si K. A. získá sympatie i nevěřících. Prof. Bettazzi doporučuje ředitelům K. A. usilovati také o tyto vnější vlastnosti členů a prosí, aby věnovali pozornost ještě jedné důležité věci, která se bohužel často přehlíží: »Oblékejme se dobře«, praví. To neznamená přepychově, nýbrž přiměřeně a slušně. Šaty vždy čisté a aspoň trochu vkusné. Nikdy nepůsobme svým zevnějškem špatný dojem. Vypadati střízlivě elegantně stojí člověka praktického a na oděv pozorného velmi málo. Líbí se to a často nám to otevře cestu k těm, jejichž duše hledáme, zvýší náš pocit jistoty mezi nimi a tím i převahy. Lituji toho, kdo toto považuje za malicherné a směšné, praví prof. Bettazzi, neboť toto jsou nezvratně vyzkoušené pomůcky k otevírání dveří, k vzbuzení pozornosti a sympatií.

—ek.

NAŠE PRÁCE

Obce katolických mužů byly dále ustaveny (v závorce počet členů): V Kosové Hoře (24), Dolních Počernicích (11), Čakovicích (28), Odolené Vodě (10), Klučenicích (8), Žebráku (5), Mlečicích (6), Cerhovicích (3), Strašicích (6), Zbírohu (5), Drahoňově Újezdě (8), Osovu (10), Dobřichovicích (10), Třeboradicích (18), Lochovicích (11), Slivenci (17), Kamenici nad Lipou (11).

Lomnice nad Popelkou. V neděli dne 8. března vysvětlil v Orlově dp. P. Dr. Urban a p. Dr. Janda shromážděným 70ti mužům důležitost jejich Svazu. Výsledkem obou referátů je založení nové obce katolických mužů. Další přihlášky jak do obce, tak i k odběru »Katolika« přijímá učitel náboženství Rudolf Klazar. — Současně téhož dne konala se konference členů Svatoglavské Ligy. Při odpolední pobožnosti kázal dp. P. Dr. Urban.

Libějovice. Schůze katolických mužů, konané dne 8. března v klášteře, vzbudila i u nás zájem o myšlenku Svazu kat. mužů. Ovocem přednášky dp. P. Dr. Urbana bude ustavení obce kat. mužů a lze doufati, že v nedlouhé době vzniknou nové obce i v nejbližším okolí: ve Vodňanech a Netolicích. Účastníků bylo 37.

Přednášky se světelnými obrazy se konaly: V Německém Rychnově (Katechismus), Cerhovicích (Sv. Petr, první papež), Dolním Rachově (Božské

dětství Ježíšovo, Betlém), Břevnov (Děti), Studnici u Náchoda (Božské dětství Ježíšovo, Betlém), Rokycanech (Obřad mše sv. Zkrátě), Turnově (Sv. Petr, Sv. Otec Pius XI., Nazaret, Blahoslavená Anežka), Praze IV. (Utrpení Páně), Třebenicích (Kalvarie), Modřanech (Biskup Dr. Podlaha), Holešově (Sv. Don Bosko Zkrátě), Studnici (Kalvarie), Včelákově (Utrpení Ježíše Krista), Rychnov n. Kněžnou (Teresie Neumannová, Sv. přijímání). — Na Podkarpatské Rusi: Vyškovém nad Tisou (Učení Ježíšovo, Katechismus, Božské dětství Ježíšovo) Čiňadovém u Mukačeva (Život Panny Marie, Osmero blahoslavenství, Andělé), Ňagovu (Potopa), Mukačevu (Sv. Petr).

Filmová představení se konala v těchto místech: V únoru: 12. v Milíkově, Holostřevěch, 13. Tuněchodech, 14. Prostiboři, 15. Nedražicích, 16. Skopcích, 17. Bezdruzicích, 18. Kokašicích, 19. Úterý, 20. Dolním Jamném, 21. Kresch, 22. Dobré Vodě, 27. Dražově, 28. Popovicích, 29. Grünu, v březnu: 1. a 2. v Tepiči, klášter, 3. Vidčíně, 4. Prachometech, 5. Třebouni, 6. Koješovicích, 7. Gängerhofu, 8. Nové Vsi, 9. Útvině, 10. Schentalu, 11. Českém Chlomu, 12. Rybničné, 13. Dražově, 14. Tepličce, 15. Otročině.

České Budějovice. Obec mužů čítá již 140 členů. Na neděli 7. června připravuje se pouť mužů z Českých Budějovic a okolí na Sv. Horu.

Příbramsko. Dne 16. února přednášel dp. P. Jahoda v Novém Podlesí, dne 8. března v Počaplech u Berouna o P. Zemanovi. Dne 4. března a potom 18. a 25. března budou pro výbory katol. spolků příbramských a uvedené hosty přednášky »O katolické akci« s promítáním filmu dp. P. Dr. Urbana o tomto tematě. Pro dny 28. neb 29. března je projektována přednáška redaktora Habětinka »O sovětském Rusku.«

Našim čtenářům nabízíme poslední výtisky: Balmes-Milkík: Katechismus základních pravd, cena Kč 14.—. Giuliotti: Doba Barabášova, cena Kč 22.— i s poštovním.

JAK USPOŘÁDÁME KONFERENCE FARNÍCH OBCÍ SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ (SVATOVÁCLAVSKÉ LIGY)?

Místní farní obce jsou farními odbočkami Svazu katolických mužů, čili Svatováclavské Ligy. Svazy mají dva hlavní úkoly: tvořiti ze svých členů dobré katolíky a vyvíjeti všeobecnou náboženskou činnost ve farní osadě. Pravíme »všeobecnou«, neboť práci v jednotlivých směrech provádějí odděly nebo jiné spolky, které se přihlásily do Katolické Akce, ku př. odbory neb spolky pro činnost sociální, tiskovou, školskou a pod. Podáváme zde návod, jak asi mají vypadati schůzky mužů, jež nuto konati aspoň jednou za měsíc, aby Farní obec mužů nezůstala jen formálně ustavenou, nýbrž skutečně žila.

A. Program duchovní konference
Konference se bude nejlépe konati v době, kdy kostel jest prázdný, nebo v nějaké uzavřené kapli, za přítomnosti pouze mužů, i kdyby jich bylo pouze několik.

1. Kněz (nebo pověřený laik) — pomodlí se u oltáře prosbu o pomoc Ducha Sv.: »Přijď, o Duše přesvatý, naplň srdce svých věrných a zapal v nich oheň lásky své. — Modleme se: Bože, jenž jsi srdce věřících osvěcením Ducha sv. vyučil, dej nám podle téhož Ducha správně smýšleti a z jeho útěchy vždycky se radovati. Skrze Krista Pána našeho. Amen. — Otčenáš. Zdrávas Maria. Oroduj za nás, sv. Václave. (Nebo možno též zazpívati sekvenci: Přijď, o Duše přesvatý.)

2. Promluva. Možno čísti stať z knihy »Živ buď Ježíš Král!«, vyd. Gustav Francl v Praze I.,

Melantrichova ul. — Nebo »Církev« od Dr. Braitto, vyd. Universum, nebo »Ježíš Kristus«, vyd. Universum, Praha II., Karlovo nám. 5-6, »Eucharistie a práce«, vyd. Kuncíř, dodá knihkupectví u Zlatého klasu, — nebo: Tóth: »Kristus a problémy dneška«, vyd. Společenská tiskárna v Přerově. (Nutno vše čísti velice pomalu, zřetelně a živě, s delšími přestávkami za samostatnými odstavci.)

3. Poté se vystaví Nejsvětější Svátost a koná se adorace podle příručky, kterou zašle na objednávku Svatováclavská Liga. Vede-li konferenci laik, modlí se tytéž modlitby před svatostánkem neb křížem. Je-li přítomen kněz, udělí na konec sv. požehnání.

B. Program praktické konference
Konference pracovní se koná v uzavřené místnosti podle počtu členů Farní obce katolických mužů. Vede ji nejlépe pověřený laik.

1. Nejprve se pomodlí usebraně a zbožně k Duchu sv., jako před duchovní konferencí.

2. Potom nutno aspoň čtvrt hodiny čísti nějakou praktickou příručku. Tu poslouží nejlépe od Dra. Vaška »Katolická Akce«, vyd. Lid. nakl. podniky v Olomouci, — nebo od Maedra — Dohalského »Buď — anebo«, vyd. Dědictví Svatojanské, cena 3 Kč, — nebo od Dra Vaška »Rukojeť křesťanské sociologie«, vyd. Lidové naklad. v Olomouci.

3.) Poté za pevného vedení pověřeného laika rozhovoří se přítomní buď o některých otázkách, vyplynulých z duchovních promluv, nebo z právě vyslechnuté četby.

4.) Po tomto rozhovoru, nebo není-li nejasností, nutno míti na programu připravené potřeby místní. Jsou to především náboženské podniky, jako misie, tridua, pobožnosti, oprava kostela, kostelní zpěv, opatření zpěvníků, a podobné potřeby týkající se chrámu a bohoslužeb, při nichž jde o to, jakým způsobem farní obec mužů pomůže soustavně a vydatně k jejich zdárnému výsledku. Nutno tedy projednati přesně úkoly v tom směru. Jiné otázky toho druhu by byly: Jak působiti na otce rodin, aby posílali děti do náboženství? Jak působiti na školu neb jednotlivé učitele, aby (je-li potřebí), zanechali tendencí protináboženských? Jak zameziti pohoršlivé vystavování obrazů neb knih a časopisů? Jak se zachovati a co činiti v případě protináboženského divadelního představení? Jak čeliti působení určitého časopisu neb novin s tendencí protináboženskou? Jak rozšířiti účinně náboženský tisk (Neděle, Životem, Posel Pravdy)? Jak opatřiti vhodné knihy pro farní knihovnu a jak je půjčovati těm, kteří potřebují poučení? Jak se ujmouti mladíků mezi 14. a 18. až 20. rokem, především jejich volné doby? Které podniky by byly vhodné, aby získaly zájem mimostojících mužů (přednášky jednotlivé i cyklické pozvaných odborníků)? Jak zameziti zneužívání učňů se strany zaměstnavatelů, nechtějí-li je dovoliti na mši sv., v neděli a ve svátek? Jak působiti, aby se veřejně neklelo? Jak působiti, aby se nekonaly dělnické práce v neděle a ve svátek, využitím státních zákonů? Jak vymýtiti ze školních knihoven pro žáky knihy protináboženských tendencí? Jak zameziti určitému veřejnému pohoršení v obci?

atd. Jak zaříditi, aby všichni muži v farní obce postupně vykonali aspoň třídní duchovní cvičení?

5.) Není-li, podobných potřeb, bude nutno často se rozhovořiti o některých bodech Řádu katolických mužů, který mají všichni zachovávat, aby nebylo nejasností a aby všichni vníkali do jeho požadavků a ducha. Jest radno pokaždé aspoň několik odstavců přečísti a o nich promluvit.

6.) Potom mohou přítomní přednésti některé dotazy, vyskytnuvší se ve veřejném životě, pochybnosti a námitky proti sv. víře. Nezmohou-li se všichni na jasnou odpověď, napiše vedoucí laik dotaz na Ústředí Svatováclavské Ligy.

Rozhovory ovšem nutno pevně řídit, aby z nich vyšel kladný výsledek a bude dobře, budou-li průběhy schůzí zapsány.

Nutno dbáti, aby schůze nikdy nepřestoupila určenou dobu. Raději skončete dříve, třeba by ještě mnohé zbylo, o čem by bylo dobře pojednati, protože schůze do nekonečna protahované odrazují od příštích návštěv.

7.) Zakončí se modlitbou Páně, případně zpěvem dvou slok chorálu svatováclavského.

ČESKOSLOVENSKÁ EXPEDICE NA SVĚTOVÉ VÝSTAVĚ KATOLICKÉHO TISKU V ŘÍMĚ

jest rozdělena na tři hlavní části: 1. část: obsahuje všeobecnou orientaci, v pozadí bude sloup s kopií sochy sv. Václava od Petra Parlěře z kaple Svatováclavské, a za ní znak sv. Václava, černá orlice na zlatém poli. Na stěnách budou mapy, znaky a jiné památky, umožňující návštěvníkům výstavy povšechnou orientaci o Československu. 2. část jest umístěna uprostřed československého pavilonu a bude poskytovat obraz vývoje československých katolických tiskáren a nakladatelství po stránce technické i personální. Bude to znázorněno fotografiemi a diagramy na stěnách. 3. část bude podávati přehled o duchu i rozsahu katolického tisku československého (nejen českého a slovenského, ale i německého, podkarpatského, maďarského a polského, pokud vychází na území republiky Čsl.). Na stěně proti vchodu do čsl. expozice (z výstavních sálů vatikánského a rakouského) bude umístěno vysvětlení a odůvodnění základního poslání katolického tisku pod vůdčí ideou: »Čsl. republika most k východu«. Před ní bude státi socha věrozvěstů slovanských sv. Cyrilla a Metoděje. Diagramy a mapy na stěně budou ukazovati vývoj snah o sjednocení veškerého Slovanstva v církvi římsko-katolické v dobách historických i v době přítomné. Čelní stěna bude věnována historickému vývoji dnešního katolického tisku podle tohoto rozdělení: A. Denní tisk, politika, národní hospodářství a sociologie, B. Tisk kulturně-náboženský a vědecký, C. tisk náboženský. Diagramy budou ukazovati vývoj tisku podle ducha a nákladu, podle národností a konečně v celku. Bude tu znázorněn pohyb katolického tisku od jeho začátků až do poslední doby. Na třetí stěně, přiléhající k rakouskému sálu, budou instalovány výsledky studia československého tisku s hlediska jeho dnešní skutečné síly či rozšíření, z diagramů budou patrna ny-

nější hlavní tisková střediska, mohutnost katolického tisku s hlediska národnostního a u srovnání se silou tisku liberálního nebo protikatolického. Na pultech a stolech sálu budou pak vystaveny doklady k diagramům, zvláště hlavní časopisy a tisk v jednotných vkusných deskách (červené tisk A, modré tisk B a hnědé tisk C). Na provedení čsl. expozice podle tohoto plánu pilně se pracuje. Materiál pro výstavní katalog byl již do Říma expedován. Vlastní výstavní materiál bude zde dokonale připraven a pak teprve odeslán, aby čsl. expozice mohla být instalována v několika dnech.

Informace udílí a dotazy vyřizuje generální sekretariát Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8, jako zmocněnec Národního výboru pro čsl. účast na mezinárodní výstavě katolického tisku.

Technickou a uměleckou stránku čsl. expozice obstarává Ing. arch. Jar. Cuhra.

POZNÁMKY

BULLA PROTI PAPEŽI PIU XI. V ŘÍMĚ.

Pod tímto hledaným názvem se šíří v severních Čechách brožurka, vydaná Kostnickými Jiskrami. Je to překlad ze švédského deníku, v němž má skromnější nadpis: Otevřený list. — Především poznámku: V dnešní době, kdy vše zuří proti celému křesťanství a Božství, jest nutno se navzájem urážeti? Co tím docílí evangelický časopis, že píše jízlivě o Sv. Otci? Udělá tím něco dobrého, přivede někoho tím blíže ke Kristu Pánu? Či učí církve sv. katolická něco zlého, že jest jí nutno spíše snižovati než se brániti bezbožcům?

Brožurka je především plná poznámek štiplavých, a tím již se vidí, že nejde o klidnou pravdu, nýbrž o vůli, snižiti sv. Otce. — Dále jest plná nepravd:

Obrád vzdávání úcty sv. Otci libáním kříže na jeho sandálech již dlouho jest zrušen. Sv. Otec jediný z diplomatů neutekl z obležené Varšavy před bolševiky, ač mu hrozilo jako nunciovi největší nebezpečí. Tedy umí také viděti před sebou státi člověka, a nejen klečeti a neleká se ani bolševiků, tedy ani ne tohoto útoku pisatelova. Kde řekl sv. Otec, že má Itálie právo o si podrobiti Habeš? — Řekl naopak: »Avšak jest pravdou, drahé dcery, jest pravdou — a nemůžeme se myslence této ubrániti, je-li již tato nutnost osídlení, je-li také nutnost zajistiti obrannou bezpečnost hranic, pak si můžeme jen přát, aby došlo k rozluštění všech obtíží jiným prostředkem, nežli válkou. Jak? Není zřejmě snadné toto říci, avšak nevěříme, že by to bylo nemožné. Je třeba možnost tuto prostudovati. Jedno však jest nade vše pochybnost: že pokud jest skutečně nutno s expansí počítat, právo obrany má své meze i své zmírnění, čehož třeba dbáti, aby obrana nestala se prohřešením. Kde má papež názor, že Bůh podporuje zrušení smluv? Důkaz!

Že měl papež vyhlásiti klatbu na rušitele míru?

Nuže, proč pokáral Spasitel sv. Apoštoly, když chtěli, aby Bůh seslal síru a oheň na města, která Ho nepřijala? A byl tu uražen přímo Bůh! Protože Bůh se nemstí a Bůh neproklíná. Ale proč má najednou papež, jemuž se stále vytýká, že se pleť církve do věci světských, zasahovati tam, kde není jeho pravomoc?

Kdy pak v dějinách papežové užívali klatby? Když šlo o porušení práv duchovních a věčných, nikdy, šlo-li o věci pozemské! — Vyslovil papež klatbu nad Francií, když revoluce zabíjela kněze, vyslovil ji nad Ruskem, nad Mexikem? Ne, ale prosil a zapřisahal.

Nuže, naproti tomu slyšte slova, která on mluví:

»Válka v dnešní době byla by zločinem. — Nemohu věřiti, že ti, kteří mají zodpovědnost za blaho a štěstí lidstva, aby pomýšleli na to, vésti na jatky nejen jeden národ, ale celé lidstvo!« — Jiný pravil: »Modleme se o mír! Jestli by však někdo válce dal přednost před mírem, museli bychom se modlíti se žalmistou: Bože, rozpraš národy, které chtějí válku!«

PAN FARÁŘ SE ZA NÁS MODLÍ.

To si hned všichni domyslíli! Všichni, kteří již každodenně stáli za ním mezi dveřmi kostelíka, — stálo jich tam deset, patnáct, dvacet. Sousedé žmolouli v ruce čepici, sousedkyměly ruce sepjaté na zástěře a — říkali tytéž povzdechy, jak je říkal u oltáře pan farář, protože to jinak neuměli. A někdy se jim zaleskly v očích slzy, jak ten farář je musí mít rád. A farář dál volal k Pánu Bohu, aby přitáhl jeho osadníky, a nevěděl, že už jich stojí za ním celá řada, protože jakmile povstal k odchodu, všichni tiše zmizeli, aby ho nerušili. Až jednou! Jednou hodilo sluníčko nějakou silnější hrst svých paprsků do očí jedné panimámě, až upřímně kýchl. Farář se rychle ohlédl. Co to? Malý zástup se naň díval docela zbožně. Pan farář jde k nim. »Copak tu děláte?« — »Inu, modlíme se. Víte, pane faráři, my nejsme tak zlí, abyste na nás musil Pánu Bohu žalovat.« — Od té chvíle i v neděli přibývalo v kostele, protože se rozneslo, že pan farář Pánu Bohu na ně »žaluje«. Jean L'Érmite.

FILM

Dle zprávy ze schůze censurního sboru Celo-státní katolické centrály kinematografické ze dne 7. t. m. byly klasifikovány nové filmy takto: A — D (není námitek proti návštěvě dětí):

B a b o v n a, amer., Fox. dokumentární film z Afriky. — **D i v o k á k o č k a**, německý, Slavia. Dobrodružný s Harry Pielelem a ochočenými zvířaty: opicí, slonem a tygrem. — **S e q u o i a**, amer., M. G. M., ušlechtilé a uchvacující dílo. Vrchol zvířecí dresury. Chystá se: **V e s t í n u P a d i š a h a**, německý, Beda Heller. Nádherný, dobrodružný film dle námětu K. Maye (»Pouští po stopě zlého činu.«)

A — není námitek pro dospělé, zakázán pro mládež: **C a r ů v k u r ý r**, něm. Dle románu Michal Strogov od Vernea. Poutavý. — **C o n g o r i l l a**, amer., v české verzi. Dokumentární cestopisný z Afriky. — **F r i g o**, dobrodružný film lidstva, amer., Buster Keaton v libivé veselohře. — **S a b o t á ž**, amer., špionážní film z vojenského, námořního prostředí. — **V a l č í k p o d v ě ž í**, rak., nenáročná »sladká« veselohra. —

B — závadné pro dospělé: **J e d e n d e n m i l i o n á ř k o u**, americká veselohra. — **N e s m r t e l n é m e l o d i e**. — Rakouská nenáročná veselohra z minulosti **P r i n c e z n a I n k o g n i t o**. Opereta ze zašlých časů Ameriky. Mnoho zpěvu. — **P r k n a**, která znamená **j í s v ě t**. Rakouská nenáročná veselohra. — **R e v o l u c e k r v e a d u c h a**, český dokumentární. — **T r o s e č n í c i z e S a n t a C r u z**. Německé dobrodružné drama z exotického prostředí. — **V u l i č k á c h P a ř í ž e**. Americká groteska se Chevalierem.

C — nevhodné pro katolíky a kat. kina: **H ř í c h m l á d í**, český.

D — k zákazu všem: **H ř í š n é ž e n y b o o m s k é**, francouzský. J. I. k.

Pravá podoba Spasitele našeho, jak se zachovala a objevila fotografickou cestou na sv. plátně turinském, je také provedena ve filmu o 55 obrázcích s přednáškou lékaře Dra.

Hynka. Film i přednáška jest majetkem Laičského Apoštolátu III. řádu sv. Františka v Praze II.-753. Tato přednáška s filmem jest jedním z neúčinnějších apoštolských prostředků, jimiž lze zapůsobiti jak na nevěřící, tak i na nejzbožnější duše a působí mohutně na obrácení lidských srdcí k našemu Pánu ukřižovanému.

LITERATURA

Prof. Dr. Tihamér Tóth: »Čisté dospívání. Vydaly Školské sestry O. S. F., Praha XII., Korunní tř. č. 4. Stran 198, cena brož. výtisku Kč 16.—, váz. Kč 21.—. Jest překrásným, nejvyšším cenným dárkem vašim dospívajícím synům studentům, synům vašich příbuzných i známých, dárkem tím významnějším, že vám je zachrání, uchová v tělesné i duševní čistotě, učiní vaši radostí — učiní chloubou i záchranou naší drahé Církve — milovaného našeho národa.

ROZHLEDY

O s l a v y b l a h o s l a v e n é A n e ž k y v P r a z e, pořádané Katolickou akcí pro arcidiecési pražskou, měly krásný průběh. Všechny pobožnosti byly velmi četně navštíveny, zvláště hodo-
dovací projev v Plodinové bursy dne 1. března, kdy tu bylo 1000 účastníků a prosebná pouť dne 8. března, které se účastnilo na 2500 věřících.

Česká pouť k jubilejním slavnostem Velehradským jako doprovod Jeho Eminence pana kardinála Dra. K. Kašpara bude se konati ve dnech 4. až 6. července 1936 s tímto programem: V sobotu 4. července odjezd z Prahy, Masarykovo nádr., v 16.10 hod., příjezd do Brna ve 20.22 hod., do Uherského Hradiště ve 22.35 hod., kde ubytování v hotelích, v neděli 5. července snídaně v Uh. Hradišti. Odjezd autobusy na Velehrad, kde pobožnosti. Oběd na Velehradě a pak odjezd autobusy do Uh. Hradiště. Odjezd z Uh. Hradiště v 17.59 hod., příjezd do Olomouce v 19.17 hod., ubytování, večeře, v pondělí 6. července snídaně, odjezd autobusy na Sv. Kopeček, pobožnost a prohlídka basiliky, oběd v Olomouci, odjezd z Olomouce ve 13.19 hod., příjezd do Prahy v 16.59 hod. Cena ve III. třídě Kč 260.—, ve II. třídě Kč 300.—. V ceně je obsaženo: Jízdné rychlovlakem, celé zaopatření bez nápojů, počínaje noclehem v Uh. Hradišti a konče obědem v Olomouci, autobusy. Účast nejméně 50 osob, při velkém počtu zvláštní vlak. Přihlášky přijímá kancelář Katolické akce (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

NAŠE VÝPRAVY DO ŘÍMA U PŘÍLEŽI- TOSTI MEZINÁRODNÍ VÝSTAVY KATOLICKÉHO TISKU.

Počínaje měsícem květnem až do ukončení výstavy každý měsíc odjíždí naše výpravy do Říma. Odjezd květnový bude se řídit dle zahájení výstavy katolického tisku. Nebude-li dosavadní datum výstavy změněno (12. května 1936), bude se **p r v á v ý p r a v a** konati ve dnech 6. až 16. května. Odjezd z Prahy Wilsonova nádr. 15.38, přes Mnichov a dále dle programu, jak uvedeno níže. Návrat do Prahy 16. května o 6.23 ráno. **D a l š í v ý p r a v y** budou: **D r u h á** ve dnech 27. května až 6. června, **t ř e t í**: ve dnech 27.

června až 7. července, čtvrtá: 29. července až 8. srpna, pátá: 19. až 29. srpna 1936.

Program všech výprav je stejný, jen v letních měsících odpadne audience u sv. Otce. 1. den odj. Praha W. n. 15.38, příj. Mnichov 23.30, odj. 23.55. — 2. den příj. Verona 8.50, příj. Milán 11.45, odpoledne prohlídka Milána autokárem. — 3. den: Odj. Milán 6.50, příj. Janov 9.35, prohlídka města a památek, odpoledne tramwají na Campo Santo. Prohlídka přístavu. — 4. den: Odj. Janov 7.15, příj. Pisa 10.42, prohlídka města a hřbitova. Odj. Pisa 13.26, příj. Řím 18.52. Doprava do hotelu. — 5., 6. a 7. den: Prohlídka výstavy katol. tisku, Vatikánu a nejvýznačnějších památek, audience u sv. Otce. 7. den odj. Řím 22.50. — 8. den: Příj. Loreto 8.26, odj. Loreto 11.30, příj. Bologna 19.55, Benátky 23.03, doprava do hotelu, ubytování. — 9. den: Celý den prohlídka města a památek. Odpoledne fakultativní výlet parničkem na Lido. — 10. den: Odj. Benátky 8.15, přes Tarvisio Linec. — 11. den: Praha příj. 6.23. — Cena ve III. tř. 1.500 Kč, ve II. tř. 1.950 Kč, obsahuje jízdné z Prahy a zpět, ubytování v pokojích po 2 a více lůžkách, stravování počínaje snídaní 2. den a konče večerí 10. den včetně nápojů, odvoz do hotelů a zpět se zavazadly, zpropitné, vstupné do vatikán. museí a katakomb s průvodem. Kdo si opatří jízdenku do Horního Dvořiště a zpět sám, platí o Kč 120.— méně. Pas musí mít účastníci vlastní a nutno zaslati jej i s přihláškou nejdéle 14 dní před odjezdem výpravy. Do té doby nutno také složit příslušnou částku na cestu. Kdo si bude přát výměnu cizí valuty (nejvýše za 400 Kč) pošle i tento obnos do uvedené lhůty. Cena rozumí se při účasti nejméně 12 osob. Event. změna programu vyhrazena. Přihlášky přijímá: Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8. jako zmocněnec Nár. výboru v CSR pro účast na mezinárod. výstavě katol. tisku v Římě.

Katoličtí učitelé v Praze pořádají v letošním školním roce cyklus přednášek o vychovatelích-světci. Přednášejí: prof. dr. Baušová o sv. Augustinu, prof. dr. M. Habán O. P. o sv. Tomáši Akv., dr. Fr. Krus S. J. o sv. Ignáci z Loyoly, dr. S. Brait O. P. o sv. Angele, cv. uč. F. S. Kovář Šk. br., o sv. Janu de la Salle, dr. P. Trchta o sv. Konu Boscovi. Přednášky jsou konány vždy o 7. hod. več. každou třetí sobotu v měsíci v sále kláštera Voršilek v Praze II., Národní tř. Vstup volný. rh

KOLEM VATIKÁNU. Lednové číslo »Acta Apostolicae Sedis« uveřejnilo zřízení dvou nových apoštol. prefektur v Číně a Indii, konstatuje utěšený rozvoj misí. Je tu i apoštol. list o prohlášení P. Marie Guadalupské Patronkou Filipin, zřízení nuntiaty na Kubě. Sešit obsahuje i prohlášení posv. ap. Poenitentaria, jímž se rozšiřují odpustky spojené s modlitbou při odpoledním pátečním zvonění i na místa, kde zvonění to není zvykem, jen když se věřící v tu dobu modlí předepsané modlitby. Cyklus rozhlasových přednášek ústavu pro římská studia byl zahájen přednáškou kardinála Pacelliho na téma: »Svatá určení Říma«. Základním tematem tohoto

cyklu je význam křesťanského Říma pro vývoj evropské kultury.

Nový anglický a první kubánský vyslanec u Vatikánu. Angl. Osborne a kubánský Morales Y Valgarcel odevzdali své pověrovací listiny.

Mezinárodní výstava katolického tisku v Římě. Na jiném místě uvádíme čl. přípravy na výstavu. Zde zmiňujeme se jen o všeobecných přípravách. Výstavní budova byla již dokončena. Obsahuje 70 sálů, které si prohlédli již žurnalisté za vedení předsedy hr. Dalla Torre a arch. Pontiho. — Také Sv. Otec, jenž se živě o výstavu zajímá, prohlédl si již po druhé výstavní místnosti.

60 let kardinála Pacelliho. 2. března slavil 60té narozeniny J. E. kardinál státní sekretář Pacelli, jenž v státním sekretariátě působí již přes 35 roků. Svoji kariéru začal za kardinála Rampolly, jako sekretář kongregace pro mimořádné církevní věci byl hlavním spolupracovníkem kardinála stát. sekretáře Merry del Val až do r. 1917, pak byl ustanoven nuntiem v Mnichově. V r. 1920 stal se nuntiem v Berlíně, odkud r. 1929 povolán v čelo státního sekretariátu.

Francouzi u Sv. Otce. 2. března přijal Sv. Otec 1000 franc. poutníků v soukr. audienci. Vzdělávací kursy pro vedoucí Katolické akce pořádá nyní gregoriánská universita.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Novým pravoslavným patriarchou v Alexandrii po zemřelém Meletiovi II. byl zvolen hermopolský metropolita Mikuláš.

Z Polska. Mariánské mužské družiny postavily v polských Tatrách ve výši 2158 m železnou tabuli s obrazem Matky Boží. — Czesnochovská diecese slavila 10 let svého založení. Při té příležitosti byl vyznamenán místní ordinář komanderským křížem řádu »Polonia Restituta«, který toto vyznamenání věnoval zázračnému obrazu na »Jasně Goře.« — V katolickém varšavském spolkovém domě bylo otevřeno katolické kino se 3.000 sedadly. Spolkový dům stál 2.000.000 zlotých, má dalších 7 menších sálů, z nichž každý pojme 300 lidí, 46 kanceláří, hospic se 46 pokoji pro cestující duchovní a spolupracovníky katol. akce, restaurační sál, čítárnu a knihovnu. — Polský mužský řád zv. resurekcionisté slaví letos 100 let svého trvání. Za tuto dobu získal 35 klášterů (v Polsku 6, v Itálii 4, Bulharsku a Rakousku po 2, ve Spoj. Státech amer. 11 a v Kanadě 9). Má 4 semináře. — Polsko má katolických kněží 14.162, pastorů 379, pomoc. pastorů 116, pravoslavných kněží 1.028, 27 mohamedánských imanů.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Komunisté v Mexiku. Ministr vyučování Vazquez Vela podporuje komunistickou propagandu. Vydaný jím školní kalendář označuje 7. listopad jako slavnost výročí ruské (komunistické) revoluce. Ministr dokonce přikázal, aby u výročí smrti Leniny byla na školních budovách vyvěšena místo státní, rudá vlajka.

Katolické vyšší školy ve Spoj. státech měly v r. 1934 113.230 studentů a 9.757 učitelských sil.

Návrat do církve v Anglii. V posledním čtvrtstoletí navrátilo se do katolické církve přes 250.000 osob, z nich 310 angl. duchovních.

Nový společný pastýřský list mexického episkopátu o socialistické škole je podepsán 30ti biskupy a obsahuje 4 hlavní směrnice pro mexické katolíky: 1. žádný katolík nesmí být socialistou, při čemž socialismem rozumí se systém, který neuznává ani práv Božích, ani práv církve, ani práv lidských na držbu statků, jichž se získává prací nebo podle práva; 2. žádný katolík nesmí podepisovati prohlášení ve prospěch takového učení — i když se to děje jen na oko —, které obsahuje bludy církví zavřené; 3. katolíkům je zakázáno studovati nebo vyučovati naukám socialismu, kdo tak činí dopouští se těžkého tříchu; 4. žádný katolík nesmí schvalovati pedagogický naturalismus nebo pohlavní výchovu.

Komunistický tisk ve Francii. Hlavní orgán »L'Humanité« tiskne ve všední dny 250.000, o nedělích 350.000 exemplářů. Dále vychází ve Francii 39 krajinských listů o nákladu 175.300 exemplářů, z nich týdeník komunistické mládeže »l'Avant-garde« má 40.000 odběratel. Také pro inteligenci vydávají bolševici list tzv. »Cahiers du bolchevisme«.

Anglický episkopát proti novým školským zákonům. Baldwinova vláda předložila v dolní němově osnovu nového školského zákona, který zvyšuje školní povinnost na 15 roků a znamená průlom do svobodných náboženských škol, jak byly upraveny zákonem z r. 1902. Anglický episkopát tuto osnovu zavrhl jako zřejmý útok proti víře. Jak je vidět i ta anglická zednářská neviňátka se tuží.

Evropské státy hrají hazardní hru s bolševiky, neboť trpí věci, které jdou proti vlastní jejich existenci. Tak sovětský vyslanec v Bruselu, jenž se usídlil v nádherné vile, přivezl belgickým exministrům dar 1½ milionu franků: ½ milionu na zaplacení dluhů pro ústřední komunistický list, ½ milionu pro komunistickou mládež, jež za to hned začala s protimilitaristickou propagandou mezi rekruty.

Světová výstava v Paříži bude se konati v roce 1937. Z podnětu kardinála Verdiera bude při této výstavě i katolický pavilon. Pavilon vystaví arch. P. Tournon. Výstavy se zúčastní též 5 kardinálů.

Kolik židů bývá za rok pokřtěno? Podle P. Bonoirvena průměrně 11.700.

Belgičtí socialisté odpírají ženám volební právo. Usnesl se na tom jejich sjezd proto, že se obává, že by katolíci v 6 až 9 provinciích mohli dosáhnouti absolutní většiny.

Vyznání bývalého ministra Marchanta. Minulého roku vrátil se do katolické církve býv. holandský ministr vyučování, velký liberál, H. P. Marchant. Nyní napsal spis, ve kterém líčí celý proces svého návratu; spis vyvolal pochopitelně veliký rozruch, zvláště mezi jeho bývalými přáteli.

Novopohanský německý tisk roste. Tak »Deutscher Glaube« stoupla z 5004 na 61.080, »Durchbruch« ze 4000 na 12.015, »Heilige Quelle« ze 44.867 na 70.000 exemplářů.

Japonsko by mohlo být příkladem mnohým křesťanským státům v úsilí o proniknutí náboženských pravd mezi všechny občany státu, neboť vláda nejen učitelstvu zakazuje mluvit a působiti proti náboženským cítěním žáků, ale i vydává směrnice k podpoře náboženského ducha.

Katolický tisk v Německu je nově omezován tím, že je policejně zakázána jeho propagace cestujícími.

Také hraní katolických divadel v Německu stíženo tím, že každá farnost musí mít režiséra, kterého schvaluje říšská divadelní komora.

Uvolnění manželského svazku ve Francii připravuje se tím, že se navrhuje mírnější podmínky pro přeměnu rozvodu v úplnou manželskou rozluku.

Katolické školy v Holandské Indii. Bylo jich tu koncem června 1934 693 se státní subvencí a 443 bez této subvence. Dále bylo tu 74 chlapeckých a 63 dívčích internátů.

Úspěchy anglických katolíků za rok 1935. Bylo nově otevřeno, resp. rozšířeno 70 chrámů, pro dalších 42 získány pozemky nebo položen již základní kámen, nově otevřeno 43 škol a pro dalších 33 získány pozemky.

Němečtí národní socialisté nezadají si s ruskými komunisty. Při nedávném hromadném zatýkání katolických kněží byli tito diskreditováni falešnými obviněními, zaplacenými svědky a falšovanými fotografiemi. Katolické anglické »Catholic Times«, podobně jako belgické »Libre Belgique« praví, že v Německu nyní pracuje vlastně »továrna na lži s potřebným vědeckým aparátem pro vymyšlené historky a obrazy.«

Jak čelí mexičtí katolíci socialistické škole. Organisují v každém domě domovní školy, jež navštěvují jen děti z toho kterého domu, proti čemuž úřady podle zákona nemohou zakročiti.

Varovný hlas francouzského biskupa o Armádě Spásy a Antonianismu. Biskup z Luçonu varuje své věřící, uváděje, že nesmí v Armádě Spásy spatřovati jen charitativní sdružení, neboť její učení jest v mnoha bodech v odporu s katolickou vírou. Antonianismus pak odsuzuje tím spíše, poněvadž tento zřejmě proti víře tvrdí, že dobro a zlo nemá reální existence, že člověk se stává zachováváním zákonů jím vydaných právě tak dokonalým jako Bůh sám.

NA VYDÁVÁNÍ »KATOLÍKA« PŘÍSPĚLI:
Boh. Lisický, Ml. Boleslav Kč 25.—, Dp. Biskup J., Borová u Poličky Kč 15.—, Dr. Ebert J., Dejvice Kč 15.—, Fr. Polidar, Praha XIV., Kč 25.—, Dp. Polák Fr., duch. správce, Telč, Kč 10.—, MUDr. Jana Tichá, primář, Bohnice, Kč 25.—.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. Číslo šek. účtu pošti spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

4

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ BŘEZEN 1936

VRCHOLNÝ ÚKOL KATOLICKÉ AKCE.

(Z encykliky sv. Otce Pia XI. »O katolickém kněžství.«)

»Žádnou lidskou snahu a péči nesmíme zanedbat, která má ten hlavní úkol, aby vzněcovala co nejpečlivěji ve šlechtných duších mladíků Božská unuknutí; pročez zde po zásluze chválíme a důrazně prohlašujeme, vše dobré jim přejíce, že jsou hodna našeho doporučení ona spásonosná díla a účinnivé snahy, vzniknuvši popudem Ducha svatého, které k tomu směřují, aby chránily a podporovaly a pomáhaly povolání ke kněžskému úřadu. A tu opět k naší největší radosti, pomáhá Katolická akce, kterou tak důtklivě prikazujeme, šíříme, a které platnost zjednáváme, která, jako spojuje laiky společnou prací s kněžstvem, tak nemůže nemíti silného přesvědčení, že jí přináležejí především pečovat o tuto záležitost (podpora kněžského povolání v mladých duších), tak důležitou. S velikou upravně radostí pozorujeme, že toto vznešené vojsko, jako vyniká ve všelikém křesťanském podnikání, tak obzvláště v tomto směru má své místo; a zdá se, že Bůh této nejvyšší chvályhodné snaze skýtá tu hojnou odměnu, že přemnohé mladíky ze sdružení mládeže povolává a volí do řad světského i řeholního duchovenstva. To jest mimo jiné důkazem, jak možno správně srovnati Katolickou akci s úrodným polem, obsahujícím sime nejrůznějších ctností, anebo ještě lépe s pečlivě ohrazeným a pracně obdělaným záhonem, kde vyrůstají vonnější a příjemnější květy, vzdálené světských nebezpečí. Kéž by vsichni její členové poznali, jaké cti se dostává Katolické akci pro tyto její plody; vsichni věřící laici měli by býti pevně přesvědčeni, že žádným způsobem nemají větší účast na oné důstojnosti »Královského kněžství«, kterou Knize Apoštolů přiřkl všem vykoupným, než když se přičiňují o rozmnožení řad světského i řeholního kněžství. (I. Petr, II, 9).«

Věřící rodiče, Svátý Otec k vám mluví:

»Jest však pravda, že vlastní a přirozenou zahradou, kde mají pučeti a vyrůstati květy, aby se rozvinuly k posvátnému povolání, jest nade vsi pochybnost rodinný život křesťansky citící a žijící. Je skutečně známo, že přemnozi z biskupů a kněží, »Jichž chválu zvěstuje Církev« (Eccli 44, 15), přijali zárodoky své důstojnosti i svatosti buď od otce vynikajícího křesťanskou vírou a ctností, nebo od matky, dokonale oddané čistě zbožnosti, anebo konečně od celé rodiny, jejíž členové se skvěli cele a dokonale láskou k Bohu a k bližnímu. Že se někdy přihází opak, spíše ještě jasněji svědčí o obecném řádu, daném Božskou Prozřetelností. Vždyť, je-li někde rodina tak svatá, že rodiče jako kdysi Tobiáš a Sára vyprošují si od Pána Boha hojné potomstvo, »v němž by bylo chváleno jméno Páně na věky věkův« (Srov. Tob. 8, 9), a vychovávají a žijí s vděčným srdcem nebeský dar a předrahy poklad, Bohem svěřený, — svoje potomstvo, — od prvních let k bázni Boží, ke vřelé lásce k Ježíši, ztajenému ve svátostných závojích a k Panně Bohorodičce, jakož i k účtě k světům i svatým věcem, — kde jsou rodiče dokonalým vzorem počestnosti, práce a zbožnosti, — kde rovněž děti vidí, jak se rodiče navzájem milují, jak přijímají častěji za rok svaté svátosti, jak se nejen zdržují od určitých pokrmů podle postních zákonů ve dny od Círky přikázané, nýbrž očišťují i dobrovolně svůj život, — kde vidí celou rodinu shromážděnou, jak vylévá své prosby společně a vděčně před Pánem Bohem, — kde krom toho vidí, že rodiče milosrdně podle možnosti pomáhají bližním v bídě, — nemůže býti jinak, než že všechny děti zařídí svůj život podle vzoru rodičů, a že a spoň je d e n poslechneme hlasu Božského Mistra: »Pojď a následuj mne« (Mat. 14, 21) a »Učiním tě rybářem lidí« (Srov. Mat. 4, 19). O šťastní manželé, kteří, třeba nejsou tak vznešeného smýšlení, aby vyprošovali od Boha svou modlitbou dětem toto Božské pozvání, — což v dřívějších dobách se častěji stávalo než nyní, — přece ani v nejmenším jim nepřekážejí, jsou-li voláni ke kněžskému stavu, ano, považují se za vyznamenány mimořádnou cti a jsou přesvědčeni, že jejich rodina jest obdařena obzvláštěm důkazem lásky Boží. Není však málo rodičů, dokonce i mezi těmi, kteří

se honosí katolickou vírou, — zvláště mezi vyššími a vzdělanějšími kruhy městskými, — kteří nejen že by těžce nesli, aby se jejich synové oddali službě Boží, nýbrž dokonce se nebojí stavěti se na odpor této volbě klamnými důvody, jimiž se uvádí do nebezpečí jak Božské povolání milých dětí, tak i zároveň víra a věčná jejich spása. A tyto zlé příklady, které jsou příčinou, že přední rodiny poskytují jen pranepatrný počet mladíků kněžskému stavu, nejsou pro ně o nic menší hanbou, než když v dřívějších dobách rovněž šlechtické třídy nutily neschopné syny proti jejich vůli, aby se oddali církevní službě. Ano, jsou-li požitky dnešního života, jsou-li nesčetné svody ke zkáze, které se v četných městech strojí mládeži, je-li na mnohých místech sport převládající příčinou, proč se neposlouchá hlasu Kristova v rodinách výše postavených a bohatých lidí, nelze se diviti, že i totéž jest příčinou, upadla-li vůbec katolická víra v těchto kruzích. Neboť řídili se křesťanští manželé v každém směru podle příkazů svaté víry, jakou by mohli přátí svým synům vznešenější důstojnost, jaké výtečnější postavení nad ono, o němž jsme jasně řekli, že jest hodno zbožné úcty lidí i andělů? Stará zkušenost, a přetrpká — poturzuje, že vynutili nerozvážní rodiče sobě i dětem mnoho slz, kteří jakousi zradou — nepovažují toto slovo za tvrdší nežli právem jest, — odvedli své děti od Božského povolání. A kéž by jejich slzy netekly tak pozdě, že už by jim nepomohly na věky věkův!«

DUCHOVNÍ ŽIVOT

RODINA — FILIÁLNÍM KOSTELEM.

(Dokončení.)

V Nazaretě středem Sv. Rodiny jest klenot její a spolu ochrana — Dítě. Jako Maria a Josef záhy brali s sebou Dítka do chrámu, jako šli za ním, když se jim ztratilo, jako šli za ním i v jeho podivuhodném vnitřním vývoji, snažíce se mu porozuměti, jako, když rozuměti nedovedli, čekali, až, co nyní pro ně nepochopitelné, se jim vyjasní a zatím přechovávali to vše ve svých srdcích, bedlivě uvažovali — tak bylo by si přátí, aby každé dítě mělo takové rodiče, a to nejvíce v dobách vnitřních krisí.

Pius XI. žaluje ve své encyklice o výchově, že čekatelé stavu manželského bývají na vše připraveni, jenom ne na svou úlohu výchovnou. Budeme podporovati výzkumy, i biologické, o zdraví rodičů, o dědičnosti atd., cokoliv prospívá k zušlechtění lidského rodu. Pozdravili bychom s radostí, kdyby stát chudým novomanželům zajišťoval aspoň poněkud slušnou životní úroveň. Avšak k tomu všemu nutným doplňkem je výchovná příprava. Byla by možná, kdyby občas konala se stavovská poučení pro mladé muže a dívky, ve spolicích mládeže; není tak nesnadné uspořádati pro budoucí muže a ženy výchovné kursy. Poučení, jehož dostává se snoubencům před svatbou na faře, musí býti lépe vybudováno a musí se týkati všeho, čeho manželé potřebují. Kdyby tak naše jinošská a dívčí mládež dala se získati pro kroužky liturgické a biblické, bylo by možno během několika církevních roků vysvětliti všechno nejpotřebnější. Jedno je při tom důležité: nezmař-

me v mladých lidech přespřílišným poučováním vrozený dobrý výchovný instinkt. Člověk, který není ještě přílišným rozumovým poučováním špatně vzdělán, má jistou vrozenou sebedůvěru, naslouchá hlasu vlastního dobrého srdce a to je více než přečísti v novinách a časopisech a slyšeti v radiu tisíce článků a přednášek o výchově. Naše křesťanská výchovná moudrost musí opět vyrůstati z náboženského života Církve, z její bohoslužby, liturgie, tím roste také z Písma svatého, tím dále z přirozenosti: přirozenost ve své celé šíři i délce, i výšce a hloubce jest materia consecrabilis, hmota, která má a může býti posvěcena a proměněna milostí Boží. Tak učiní zadost křesťanská výchova opravdovým a oprávněným požadavkům lidské přirozenosti jednotlivců i celků, na př. národů, pod jichž zorným úhlem díváme se na ideál svatosti. Musíme my katolíci co nejhorlivěji pracovati o vytvoření takové pedagogiky. Mnoho z těch věcí, jimž mají se manželé naučiti, není věcí vzdělání předběžného, nýbrž pokračujícího. Pro mnohé otázky nabýváme zralosti, až když se ocitneme v těžkých životních bojích, kdy nesnadno dovedeme nalézti správné řešení. Tak je tomu u manželů, tak je tomu u duchovní správy, která také stále se musí přiučovati a pokračovati.

Duchovní správa pro všechny společná ve farním kostele i menší skupiny v kroužcích liturgických a biblických, kázání pro všechny i poučení pro jednotlivé stavy musí sloužiti vždy pokračujícímu vzdělávání. Vedle toho potřebovali bychom zvláštních kursů pro rodiče, aby dovedli sami své děti připravovati k první sv. zpovědi a prvnímu sv. přijímání. Zastaly by to snad sestry, jako jsou naše charitky, učitelky, pěstounky a pod., že by pod vedením kněze pro rodiče uspořádaly takové kursy. Vše, co by se vykonalo pro dobro věřící rodiny, zasáhlo by také další okruhy, prospělo by dobru obecnému. Vždyť účastníci takových náboženských škol pro dospělé byli by ještě jednou, a to ve věku zralosti uváděni do pravd a života víry, do života spolu s Církví. Tu by teprve naučili se vážiti si toho, co mají ve víře a těšiti se z ní. A to by jistě se projevovalo dále v jich celém životě — tak by nám vznikala Katolická Akce. S hlubší náboženskou výchovou u dětí musíme vskutku začínati již u dětí nejmenších. Čím více totiž veřejná škola usiluje děti přivésti do vlivů výchovných, mimoškolních, spolkových a pod., čím více je odvádí od Církve, čím více tedy všechna veřejná zřízení výchovná jsou sekularisována, sesvětštěna, tím dříve musíme naléhati na první přijetí sv. svátostí pokání, Oltářní a bířmování, tím důležitějšími stávají se tyto náboženské momenty v životě dítěte. Ale ideálem by bylo, by rodina byla sama tak silná a živá nábožensky, aby v jejím nitru děti byly k těmto svátostem připravovány a posvěcovány. Kdo pochopí u nás tyto úkoly?

Kdo je uvede ve skutek?

Má-li kdo opravdu jasný, vidoucí zrak a má-li pravou lásku k rodině a k mládeži, nedá se zstrašiti dosavadní netečností, nýbrž tím usilovněji bude se přičiňovati, by rodina stala se křesťanskou svatyní a školou zároveň.

Linus Bopp. - Přel. K. Raban.

NEZAMĚSTNANOST. . . A »POMNI. ABYS DEN SVÁTEČNÍ SVĚTIL.

V letních měsících minulého roku bylo zřízeno lešení kolem vlajkových stožárů u Národního Musea. Dlouho tam stálo to lešení, ale nikdo na něm nepracoval. Povšimlo si toho zjevu obecnostvo i denní tisk. Nebylo šetřeno vtipnými poznámkami na tuto vzornou organisaci práce. Konečně se počalo pracovati. Spěchalo se tak, že i na svátek sv. Václava bylo nutno pracovati »plnou parou«.

Ale nejen o svátcích, i o nedělích se nyní pracuje velmi pilně. I v domácnostech, i na stavbách. Při tom tedy — nezaměstnanost. Lék na ní se podává ve formě zkracování doby pracovní. 40—30 hodinový pracovní týden. Je tedy nutno pracovati v neděli i o svátcích?

Z nesvěcování dne svátečního je příznakem mravního úpadku jednotlivce i národa.

Desatero Božích přikázání obsahuje mezníky, kterými jest určován poměr člověka k Bohu a k bližnímu. Jsou to meze nejkrajnější. Za nimi je tma hříchu, trestu, úpadku. Dějiny národů ukazují jasně, že nelze rušiti některé z přikázání, aby nebyla v zápětí rušena všechna ostatní. Nejjasnějším důkazem toho je dnešní doba se svým úžasným zmatkem hmotným i mravním. Stovky návrhů, příkazů, zákonů, nařízení, výnosů, snaží se o zavedení alespoň nějakého řešení, ale marně. Snaží se o zavedení »pořádku« parlamenty i diktátory, konstituční monarchie, všechny možné vládní útvary a kombinace vlád, konference, ale nadarmo. Maně mi napadá při tom úryvek z knihy Tomáše Carlyla, která byla vydána právě před 100 léty:

»Snad málo historických nebo mythologických příběhů je význačnější než ten moslimský příběh o Mojžíšovi a obyvatelích u Mrtvého moře. Jakýsi kmen sídlil na březích tohoto asfaltového jezera, a poněvadž zapomněl, jak jsme tomu my všichni až příliš nakloněni, vnitřní skutečnosti přírody a přidržel se nepravd a jejího vnějšího zdání, upadl ve smutný stav — a klonil se vpravdě k jistému, daleko hlubšímu jezeru. I zalíbilo se milostivému nebi poslati jim proroka Mojžíše, aby je poučil varovným slovem, z něhož jim mohlo vzejíti nemálo »pomocných opatření«. Ale ne; mužové od Mrtvého moře nenašli žádného zalíbení v Mojžíšovi — tak jak to u lokajů vždycky bývá, že se jim hrdinové a proroci nelíbí, poslouchali Mojžíše s opravdovým odporem, s lehkým úšklebkem, anebo s netrpělivým funěním a úsměškem, ba dělali dokonce, jako by musili zívati, a dávali mu zkrátka najevo, že ho pokládají za podvodníka, ba i nudného patrona. I bylo upřímné přesvědčení těch mužů od asfaltového jezera, které si utvořili o Mojžíšovi, že to je podle všeho podvodník, že to je jistě nudný patron.

Mojžíš se vzdálil, ale příroda a její přísné pravdy se nevzdálily. Mužové od Mrtvého moře, když jsme je opět navštívili, byli všichni »proměnění v opice«; seděli tam na stromech, šklebili se nyní velmi nedělaně a křičeli a vřeštěli co nejpřirozenější hlouposti, vidouce nyní v ce-

lém vesmíru naprosto nesporný nesmysl! Vesmír stal se nesmyslem těmto opicím, když jej za něco takového pokládaly. A tak tam sedí a vřeští do dnešního dne; jenom myslím, že se jim o každém sabatu vrátí zmatené polovědomí, polovzpomínky; a pak tu sedí s tím svým vyzáblým, vyuzeným obličejem a s tím svrchovaně tragickým výrazem tváře, jak to jen opice mají, dívají se těma svýma mrkavýma, zakouřenýma očima do přezračného všeobecného dýmného soumraku a nerozřešitelného, neuspořádaného šera věcí; je jim tam všechno skrz na skrz nejisté a nepochopitelné a jen čas od času si to komentují vřískavým zakviknutím nebo zamňoukáním: nejopravdovější, nejtragičtější nesmysl, jak jej může lidský nebo opičí duch jenom pochopiti! Neužívali své duše a proto ji ztratili. Jejich svěcení neděle spočívá v tom, že tu dřepí vřeštitice a křičice, a napolo si uvědomují, že měli duši.

Nezabloudil jsi nikdy, ó pocestný, k lidem tohoto kmene? Zdá se, že jsou za našich dnů velmi početní .« Carlyle: Minulost a přítomnost.

Po stu létech od doby, kdy byly psány tyto věty, nutno konstatovati, že se břehy Mrtvého moře rozšířily značnou měrou

Koukol vzešel a rozlézá se všude s pravou plevelí drzostí. Cíl lidského života je zatemňován živením předsudků proti Věčné Pravdě, posměchem, živením a podněcováním vášní a nenávisti. Divadla, filmy, literatura, tisk, všechno to, co by mělo sloužiti k zušlechtění člověka, všechno to jako o závod ztemňuje duše lidí tak, aby pravý cíl jejich života byl zastřen. Charaktery zlomené, povahy zvrácené — toť hrdinové dnešní doby.

Lidská důstojnost člověka jako Božího tvora, učiněného k obrazu Božímu, je snižována. Člověk už je otročen tak, že nechápe co znamená přikázání: Pomni, abys den sváteční světil! Neví, co si počít s tou nedělí, s tím svátkem, neví, co se mu tu praví, k čemu je nabádán!

Člověk, zapomenuvší na svůj věčný cíl, je vydán na pospas otrokářům duše i těla. Všecky mravní zásady jsou mu nejasny, obraz Boží je v něm zatemněn, ne-li zničen. Takový člověk uzná pak každou nadvládu, klaní se každému božstvu, které se mu ukázáno jeho svědci. Nenávidí ty, kdož se snaží o jeho dobro, kdož se snaží probuditi ho ze spánku smrti.

Avšak proti vládě Satanově bojuje vítězně Církev Páně. Sv. Otec nařizuje Katolickou akci, t. j. pomocnou činnost laiků při úkolech duchovních pastýřů. Tato činnost laiků je závazkem svědomí. Musí býti konána. Jak má býti konána, o tom jsou provedeny již četné kursy i tiskové akce. Hlavní podmínkou jest důslednost katolíka ve všem jeho jednání, t. j. realizace evangelia a to jak v rodině, tak i v jeho práci denní. Nejprve posvěcení vlastní, pak práce. Nejprve příklad, potom i slova.

Proto upozorňujeme na nešvar znesvěcování dne svátečního, aby katoličtí zaměstnavatelé, jakož i všichni ti, kdož ve svém okruhu mají možnost, postavili se energicky proti tomuto, člověka znesvěcujícímu, nešvaru. Aby nepracovali sami, aby nedovolili pracovati ani svým dodavatelům, zaměstnancům. I v domácnostech katolických musí býti práce organisována tak, aby služebnictvo

pocítilo den sváteční, aby si uvědomilo, že je ve službách katolické rodiny. Zaměstnavatelé všeho druhu musí si uvědomiti, že mají přísnou odpovědnost před Bohem i za své zaměstnance. Zanedbání povinností v tomto směru nedá se vyvážit žádnými zbožnými počiny a úkony theoretickými, byť byly tyto konány sebe úzkostlivěji. Slovo Ducha svatého je jasné, nekompromisní: »Víra bez skutků je mrtva!«

JSEM ATHEISTA...

Jest poledne...

Skvělý obřad svěcení J. Exc. Msgra B. je právě ukončen. Poslední akordy varhan doznívají. Vůně kadidla se ještě vznáší kol opuštěného oltáře. — Zástup se pozvolna rozchází... A v prachu, který zvířil, proudí sluneční paprsky ze všech vysokých okenních tabulí.

A já bloudím mezi nepořádně rozestavenými židlemi v hlavní lodi i v postranních, které jsou teď konečně bez přehrad a beze strážců.

Jak krásná je ta pařížská katedrála ve své jednotnosti, jak je majestátní a mohutná!

Co vzpomínek slávy a potupy je nahromaděno pod jejími klenbami!... A jak je výmluvná, když všechno mlčí...

Dnes dopřávám si radosti, abych naslouchal jejímu tichu... abych se vyptával jejích stěn... abych ji pozoroval tak, jako pozorujeme krásnou tvář historickou... Mé ubohé trpasličí oči jsou vnořeny do velikých očí jejích růžic...

Osaměl jsem...

Nikoliv!... Nejsem sám...

Jinoch se přiblížil ke mně, jsa ve stejném snění. Byl to mladík snad patnáctiletý... Krásná hlava, vpravdě francouzská, vlnité vlasy pohozeny nazad.

Usedl na židli, a s pozdviženým obličejem prohlíží pozorně kterousi kamennou krajkovinu oken.

Naše pohledy se setkávají... A protože dobro se sdílí samo sebou, neodolávám potěšení, abych řekl tomuto příchozímu, který se mnou prožívá týž obdiv:

»Vidím, že Vás katedrála zajímá?

«— Velice!«...

»Máte rád krásné kostely?«

»Ano, tak jako mám rád Louvre... Versailles... Eiffelovu věž...«

»Avšak...«

»Zkrátka, mám rád všechny krásné věci!«

Toto sdělení mne zneklidňuje.

»Jste katolík?«

»Ne, jsem atheista...«

»Atheista!«

Kdyby mi byl řekl: protestant, ... rozkolník ... mohamedán ... Ale, atheista!...

... Atheista!... Tento krásný jinoch našeho národa, modrých očí, který obdivoval Notre Dame, chrám Matky Boží!...

... Řekl mi toto strašné slovo zcela prostě, bez jakékoliv hořkosti, bez nenávisti, úplně tak, jako by mi byl řekl, že je Belgičan nebo Ital, nebo stenograf.

»Nevykonal jste si své první svaté přijímání? ...«

»Ale ano... vykonal... a dokonce velmi dobře vykonal.«

»Tedy, co se vlastně stalo?«...

Usměv plný nudy bloudí na jeho rtech.

»Můj katechismus, — ten už je mi příliš vzdálen!«

»Příliš vzdálen? — Snad dvě — tři léta?

»A pomyslí-li, že ke všemu jsem t o m u věřil!«...

Odpírám:

»Ale, mladý muži, ono dalo přece vzniknouti t o m u t o !

A ukazují mu onen soubor víry a lásky, jakým jest gotická katedrála.

Velmi klidně mi odpovídá:

»Turci udělali právě tolik pro chrám Boží Moudrosti...«

— »který vystavěli křesťané...«

— »a buddhisté v Angkoru...«

»A co to dokazuje? ...«

»Že naivní lidé se najdou ve všech zemích!«

Tento klučina se dívá na mne útrpně:

»Představte si, že jsem chodil do koleje, kde byl hodný kněz, kterého jsem měl velmi rád. Ten by mne byl ohlupoval dále... Byl by podporoval mou zabeđenost. Na štěstí bydlí v našem domě nějaký Rus, velmi učený člověk. Po mém přijímání si navykl chodit k nám dolů každého večera; vyptával se mne na můj katechismus. On právě mi ukázal, jak všechny tyto historiky se neudrží...«

»Jestliže se neudrží, jak mohly vzbudit tak nesmírného ducha oběti a tak velikou svatost?... Jak mohly uspokojiti největší veleduchy lidstva? Sv. Pavla, ... sv. Tomáše, ... Pascala... Pašteura... Ampěra?«

Pokřčil rameny:

»Věřím už jen tomu, co vidím...«

»A váš rozum, — viděl jste již svůj rozum?«

»Vidím jeho projevy, to mi stačí...«

»I u Boha tomu tak jest!... V přírodě je řád, musí tedy býti pořadatel...«

»Bůh!...«

A mladík se pohrdlivě usmál.

Rozmluva trvala ještě několik minut, stále bez nenávisti, ale s chladnou a pohrdlivou houževnatostí člověka, jehož stanovisko jest neochvějné, nepřekonatelné.

Jeho »velitel rozum« ho nabil námitkami: ... bolest... nespravedlnost... boháči... zlo ve světě... nezaměstnaní...

A tomu ubohému dítěti se zdálo, že na tyto otázky není žádného vysvětlení.

A přece to byly námitky známé po staletí... námitky primitivní, na které nutno hledati odpověď ve vyšším okruhu myšlení a vědění, v úvahách, na které dosud nedozrál.

Skončil slovy:

»V Rusku už není nic z toho všeho... T a m je teď pravý ráj!«

»Proč tam tedy nejdete!...«

Z úst mladíčka, stvořených, aby zpívala o víře, ideálu a lásce, znělo to velmi smutně. Jak temný stín po tak velikém světle, . . . toto chladné opovržení, strašlivější ještě než plamenná nenávisť, . . . jaká nicota po onom K r e d u, které se ozývalo pod touto klenbou z hrudí tří set mladých mužů, kteří se věru vyrovnali tomuto chlápci.

Odešel jsem, nevida již katedrály.

Jediný

strom nám takto brání viděti les. . . Ta bída dítěte, které jest šťastno, že bylo ozebračeno o svou víru, nejvyšší poklad, ta bída teď šla kolem mne . . .

Co z něho bude později, jak vyřeší mé otázky, má potěšení, své bolesti . . . ?

A což, až mu jednou revoluce nabídne výhodné postavení, vhodnou příležitost ke zlému, pak Satan bude moci z něho učiniti cokoliv se mu zlíbí?

Jest nutno, aby katolíci se neukolébávali vlastní spokojeností, nýbrž aby si konečně uvědomili, že jest nutno proti takovým zjevům pracovati.

Pocítili by především potřebu, aby se naučili důkladně katechismu, který vysvětluje tajemství Boží. V té věci jsou znalosti katolíků velmi chabé.

Pak by se mohli odvážit, aby sestoupili ke svým sousedům a bránili je proti odpůrcům. Tak by vykonali pro svou vlast a pro Boha to, co onen Rus vykonal pro pekelnou naději Moskvy

Neboť to, čeho si žádáme celým srdcem, toho nemůžeme, . . . nemáme, nesmíme ponechávati jen pro sebe!

Pierre L'Ermite.

JAK SE MLUVÍ A PÍŠE?

Jak se mluví a píše a nemyslí! Jsme katolíci, to znamená, že věříme a víme to, co mnozí nevědí. Víme, že tento život není vše, nýbrž že je přípravou na něco velikého. Jest přípravou na život bez konce. Tento život bez konce, čili život věčný, jest naše skutečné trvání po smrti tohoto těla. Není to pouhá mátoha, domněnka, možnost. »Kdo věří ve mne, i kdyby zemřel, živ bude. — Kdo jí mé tělo, má život věčný.« To jsou slova Pravdy Věčné. To všichni vyznáváme a věříme.

A přece se mluví, jako by toho nebylo: na př. odcházejí sousedé od hrobu, kam uložili svého druha. Povídají si: »Tak už tam leží, a co z toho má, že byl tak šetrný? — Přijdeme se často na něho podívat. — Tak zde odpočívaj v pokoji, když jsi tolik vytrpěl bolestí«, a pod. — Tak mluví lidé, kteří celá léta, celý život chodí na mši sv., modlí se a věří. A přece v těchto slovech nenajdeme ani jiskérku živého vědomí, že o n — zemřelý, — není ve hrobě, nýbrž že jeho o s o b a jest jinde, buď v očištění, nebo v nebi, nebo ve věčném ztracení. Jak jinak zní řeč živé víry: »Konečně došel od Pána Boha odměny! — Jistě mu Bůh odplatil, že si tolik odříkal pro své děti! — Kéž mu Pán Bůh odpustí a dá život věčný! Jak se liší dvojí oznámení úmrtí, jež napsali o svých drahých zemřelých věřící katolíci: »Nejdobrotivější Bůh vzal, co jeho jest! Povolal s tohoto strastného života do věčného klidu našeho drahého . . . Jsme zarmouceni na čas pro odloučení od něho, ale skláníme se oddaně před vůlí Boží, která chce naše nejlepší. Pomodlete se za brzkou spásu jeho duše!« — A druhé oznámení: »Hlubokým žalem zrcení oznamujeme všem přátelům a známým truchlivou zprávu, že se Bohu všemohoucímu zlíbilo povolati k sobě našeho drahého . . .« Jest tedy asi velice zlé, dostati

se k Pánu Bohu, jestliže v někom převládá tak silně pozemský cit, že mu víra ani v nejmenším neosvětlí dočasné rozloučení. A což když na křesťanském oznámení úmrtí octnou se hrozná slova: ». . . na vždy nás opustil náš drahý . . .!« Jak se s tím srovná slovo sv. Pavla: »Když pak toto tělo porušitelné obleče neporušitelnost, a toto smrtelné obleče nesmrtelnost, tehdy se naplní to slovo, které jest napsáno: Pohlcena jest smrt ve vítězství. Kde jest, o smrti, vítězství tvé? Kde jest, o smrti, osten tvůj? (1 Kor. 15, 54.)

Živě věřící křesťan nezapomíná, že nastává po smrti veliký soud nad lidským životem. Proto jen tehdy mohli bychom pochopiti slova zoufalství, rozloučení na věky, hrůzu smrti, jestliže někdo odešel ve stavu t ě ž k é h o h ě í c h u. Pak ovšem jest na místě hluboký žal. Ale víme to vždy určitě? A myslí se na t e n t o ž a l věčný? A jsou tedy právě tak nevhodné veliké oslavy zemřelých křesťanů, sebe význačnějších: řeční-li se nad hrobem o nesmírných zásluhách zemřelého, přisuzuje-li se mu mimořádná věčná odměna, pak jest to tón, který se hodí nad rakví člověka nevěřícího, který zde bere poslední slovo odměny. Ale věřící katolík nad mrtvým tělem zasloužilého věřícího katolíka přenechá odměnu a zásluhy Boží dobrotě a hledí raději povzbuditi všechny k modlitbě za jeho duši, aby Boží slitování brzo jej očistilo od lidských poklesků.

A zcela v pohanském duchu znějí slova různých blahopřání, když se silně zdůrazňuje: »Přeji Vám zdraví. To je to hlavní.« Jest sice zdraví jednou z nejlepších věcí, a jistě jest jí každému přáti, ale přídavek, že jest zdraví »to hlavní«, odděluje příliš rázným řezem náš život od jeho účelu a poslání, protože jsou přece ještě hlavnější věci, kterých si musíme přáti. Jsou to ovšem drobnosti, — samy v sobě celkem bezvýznamné, ale tím významnější jest smýšlení, z jakého vycházejí. A takové smýšlení, které plodí povrchní názor a citění o věcech věčných, těžko zplodí silné křesťanské ctnosti, těžko změní pohanské smýšlení dnešní doby, které jest samo tak blízko.

NOVÉ ZEHNÁNÍ VÁLKY.

Jest nesporné, že některé zprávy o poměrech italských biskupů a kněží k italsko-habešské válce působí značné obtíže věřícím, jestliže na ně nepřátelé Církve sv. poukazují jako na důkaz, jak Církev přeje válce. A přece tyto útoky na Církev plynou jen ze zlé vůle, nikoliv z věci samé. Především 1.) čemu Církev přeje a nepřeje, jest obsaženo v jejím učení, které jest světové a všem známé. Projevují-li někteří jednotliví biskupové nebo kněží souhlas s válkou, pak jest to jejich osobní věc, neboť to není učení Církve. Jsou zase jiní biskupové, kteří si počínají opačně. 2.) Kdo byl v Itálii, ví, jaké tam panuje místní přesvědčení o spravedlivosti jejich přeapadení Habeše. 3.) Jest v tomto jejich osobním přesvědčení, že válka jest spravedlivá, obsaženo něco, zač by ručila Církev? Měl by někdo za zlé některému biskupu v Československu, kdyby zehnal vojákům, jdoucím na bojiště? A měl by mu to někdo za zlé, i kdyby ta válka byla nespravedlivá? 4.) V tom tkví úmyslný útok nepřátel Kristových: kněží a biskupové jsou si vědomi, že tisíce vojáků jde na smrt, že odchází do života věčného, a proto jim zehňají, proto jim posílají i obrazy svatých pro útěchu a sílu. A to mohou dělati, i když válka jest nespravedlivá. Ale protivníci Církve sv. tomu říkají »mravní podpora války«. Co by naopak řekli biskupovi, který by odmítl posíliti a potěšiti vojáky, jdoucí do boje, proto, že válka je nespravedlivá? 5.) Sv. Otec nikdy a nikde neřekl, že Itálie má právo na expansi v Habeši, nýbrž řekl doslova: »Je-li již nutnost osídlení, pak si můžeme jen přáti, aby došlo k rozluštění všech ob-

tiží jiným prostředkem, nežli válkou. . . Jedno jest nade vše pochybnost: že pokud jest skutečně nutno s expansi počítat, právo obrany má své meze, a nutno dbáti, aby obrana se nestala prohrěšením.« (Řeč sv. Otce k ošetřovatelkám všech národů v Castel Gandolfo dne 27. srpna 1935.) 6.) Dne 12. března 1936 oznamuje denní tisk podle Daily Telegraphu, že sv. Otec vykonává na všech stranách tichý, ale intenzivní nátlak, aby bylo přijato vyzvání Svazu národů k vyjednávaní míru. 7.) A konečně, podporují-li kněží a biskupové darováním řetězů a křížů, — je-li to pravda, — válku, pak to nikterak nemusíme hájit, může se nám to nelíbit, ale proto to ještě nedělá církev sama.

A JEŠTĚ »BULLA PROTI PAPEŽI PIU XI. V ŘÍMĚ.«

V minulém čísle »Katolika« bylo již odpověděno na tento útok. Zbývá dodat ještě něco málo:

Jsme přesvědčeni, že žádný rozumný protestant, nebude dnes vyčítati katolíkům učení o neomylnosti papežské. V nadpise jmenovaný letáček je vlastně založen na nedostatečné informaci spisovatele Erika Lindorma, o této nauce. Jmenovaný spisovatel totiž tvrdí (a Kostnické Jiskry rozšiřují), jakoby neomylnost papežova se týkala veškerých názorů papežových. Naproti tomu vědí již katoličtí záčkové, že učení o neomylnosti papežské se týká výhradně a naprosto jen věci učení a mravů, když totiž sv. Otec v Římě jako nejvyšší učitel Cirkve vystupuje, aby prohlásil, jak jest věřiti určitým článkům víry, nebo aby rozhodl, čemu třeba věřiti a jak.

On tedy nikterak není neomylným v záležitostech a otázkách politických, vědeckých a jiných, které se netýkají učení a mravů. Je ku podivu, jak se naši odpůrci drží houževnatě této věci, která byla již tolikrát objasněna a vysvětlena.

Celý leták se nese tónem, jaký známe všichni, kdož jsme byli někdy předmětem útoků protestantů. Ten tón je vždycky týž: Na příklad v tomto letáčku: ». . . Vy, Svatosti, jste řekl, že Itálie má na to právo (t. j. na výboj v Habeši) . . . Tim Jste zlatými hřebíky přibil prohlášení, že Bůh stojí na straně Itálie, že On nejen ostře zavrhne obranný odpor Habešanů, ale také i sankce oněch 51 národů. To tak musí být, když Vy jste to řekl, vždyť Vy jste božím zástupcem na zemi.« A tak to jde dále. Tedy tvrzení falešné, ničím nedoložené, ale hned se z něho odvozují falešná tvrzení další. Jak řečeno, v minulém čísle »Katolika«, byla věc uvedena na pravou míru.

Ale my máme ještě prosbu na Lindorma a byli bychom vděční »Kostnickým Jiskrák«, kdyby mu ji tlumočily: Je známo, že švédové odvezli od nás mnoho vzácných věcí ve válce 30tilé. Tyto věci, odvezené rozhodně bez svolení českého národa, zdobí dnes švédská musea a knihovny. Když tedy pan Lindorm je tak rozhořčen proti dobývačným válkám, zajisté bude souhlasiti s tím, že není správné, aby cizím učencům byly předkládány věci uloupené, třeba před sty léty, jinému národu. Postaraj se zajisté o to, aby nějakou jinou »Bullou« třeba ke švédskému národu prosadil, aby věci tehdy násilím odvezené, byly vráceny jejich pravému majiteli. Ten, jak můžeme ujistiti p. Lindorma i Kostnické Jiskry, ani dnes nesouhlasí se stavem, jaký v této věci utvořila dobývačná vojska švédská. B.

SPORT, HRY, SOKOLSTVO A VŮBEC TĚLOVÝCHOVA.

Garmisch-Partenkirchen, Zimní olympijské hry. Hitlerem zahájeny, soustředily v tomto horském městečku majetnou smetánku všech států. I tážeme se: co znamená vítězství či porážka blazeovaných primadon sportu pro rozšíření kulturního a mravního jmění národa, když duch tohoto sportu jest vysloveně internacionální? Celostránkové sportovní referáty jsou ve skutečnosti obchodním využitím sugestivní davové vášně, známé již z doby antiky. Kultura fyzická vytlačila ze sportu kulturu ducha, ideu služby a ochrany slabých, a tak se nám mimoděk vrtá pochybnost — uvážíme-li podstatné znaky lidské povahy —, budou-li tato pěstěná, trénovaná, masírovaná, ušlechtilá, hygienická a veřejně oslavovaná těla ochotna zahrabat se v čase potřeby anonymně do hlíny a bláta zákopů. LOBOS.

STACHANOVŠTINA

je novým dokladem zvrácenosti, do níž upadne člověk, který se spustil Pána Boha. Práce je zajisté dána člověku za prostředek k uhájení pozemského života, nikoliv

však za modlu, na jejíž oltář klade moderní robot své vyssáté síly a zabitou duši. Práce pro práci nebo pro dosažení rekordu prohřešuje se proti svému účelu vytčenému jí v morálním řádu a ubíjí proto tělo i ducha. Jeť zbavena požehnání, které spočívá na těch, kdož se řídí křesťanským příkazem: modli se a pracuj! Marios.

Nekatolík píše o sv. Otci Piu XI. v »The Ceylon Daily News« toto: »Ani ten, komu je idea papežství cizí, nemůže míti námitek proti osobě Pia XI. V této osobnosti je tolik energie, tolik přitažlivosti, že celý svět naslouchá, když on mluví. Pius je rozhodčím, vybaveným nejménějším citem pro mravní hodnoty, pro spravedlnost a svobodu. Stojí vždy a sám jen na straně dobra, jehož se stále zastává, pro něž se snaží nadchnouti svět. Uprostřed zmatku, který pohlcuje svět, stává se duchovní hlavou Evropy. Pozvedá svůj hlas, kdykoliv je ohrožen mravní řád a kdykoliv jsou zanedbávány zásady božské spravedlnosti. Jeho absolutní upřímnost je nesporná.«

KATOLICKÁ SEKCE FILMOVÁ.

Rozmach filmové tvorby v celém světě přinesl s sebou závažný počet filmů, jež s hlediska katolické věro- a mravouky jsou jedem lidské duši širokých vrstev.

Vyvstává tudíž katolíkům nový úkol: všimati si filmu, učiti se jej poznávati, a rozeznávati dobrý od škodlivého, uvědomiti si, že škody způsobené v rodinách nemorálním, špatným filmem nejsou jenom pomyslného rázu, ale takřka hmatatelné a zjevné v činech lidí zasažených; chrániti sebe i jiné a hlavně v první řadě budoucnost národa, mládež a děti, před spatřením špatných příkladů života na plátně. K tomu je třeba spolupráce všech lidí dobré vůle. Katolickou inteligenci čeká tu další úkol: účastniti se činně na vývoji filmu u nás. Je třeba, aby katoličtí spisovatelé účastnili se na tvorbě scénárií a byli jedněmi z nejlepších. Je třeba, aby mladí lidé odborně nejschopnější ve filmu byli ve své duši opravdovými katolíky, a pak bude filmu lépe.

Filmový kapitál chce dělat hlavně filmy obchodně prosperující. Až tedy pozná, že film nemorální u nás obchodně propadá, brzy si vezme poučení ze vkusu publika k srdci a přestane naň dávat peníze. Až pozná, že libreta, scenáře a odborná práce katolíků mají úspěch a dovedou obecnost podchytit, vrhne své peníze na výrobu jen dobrých filmů. Až filmoví podnikatelé poznají, že katolíci nemají touhy jiné, než aby film naší výroby, a filmy k nám dovážené odpovídaly mravům této země a jejího čestného a mravného lidu, pak ve svém zájmu koupí neb budou financovati jen takový film, jenž není horší mravů u nás vžitých. Je tudíž zřejmo, že filmová akce katolíků nemůže jíti jiným směrem než vyučovat každého věřícího katolíka a jeho rodinu k opatrnosti před zkázonosným filmem, vychovati je natolik, aby se přesvědčili, že opravdu nic neztratí, vyhýbajíce se filmu, jenž byl označen závadným, ale co vše získají, vyhledávajíce jen hodnotný film. V této akci může nám pomoci každý duchovní správce a každý věřící, jenž bude sledovati filmy, jež jsou v jeho obvodu promítány a působiti současně doporučováním dobrého filmu. Mnohdy při rozhodování ve výběru mezi dvěma filmy způsobí spíše doporučení dobrého filmu než zákaz špatného na to, že špatný film v místě propadne a dobrý program má přeplněné hlediště.

ROZHLEDY

JEDTE S NÁMI DO ŘÍMA A NA VELEHRAD! Programy cest a bližší podmínky byly uveřejněny v 3. čísle »K atolíka«.

KOLEM VATIKÁNU. Sv. Otec promluvil opět o Katolické akci, když přijal 1000 alumnů římských seminářů a kolejí, kteří navštěvovali kursy Katolické akce.

Noví apoštolští delegáti byli Sv. Otcem jmenováni pro Syrii (P. Remigius Lepêtre) a v Iraku (Don Alcido, Marino).

Apoštolská nuntiatura byla zřízena pro republiku Guatemalu a nuntiem ustanoven Msgr. A. Levame.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. V Polsku zakázáno židům porážet dobytek. Stalo se tak proto, poněvadž židé v tom směru měli úplný monopol, a odvádějíce ze značných zisků z toho daně ve prospěch svých náboženských obcí, zdaňovali tak nepřímou i křesťanské obyvatelstvo ve prospěch těchto obcí.

Katolický polský tisk má nyní 250 periodických tisků s úhrnným nákladem 4,000.000 exemplářů. Polští vystěhovalci mají 36 časopisů s nákladem 500.000 exemplářů. 4 deníky vychází v počtu 200.000 výtisků, 70 dalších časopisů sympatisujících s katolicismem vychází v úhrnném počtu 500.000 výtisků, 18 diecesních týdeníků má celkem 490.000 odběratel, 40 náboženských a asketických publikací má celkem 2,500.000 odběratel, 23 vědeckých (theologických, sociálních, filosofických, pedagogických a p.) časopisů má 30.000 odběratel.

Dalších 10 kněží v Rusku zastřeleno, resp. uvězněno. Tak sdělují uprchlíci ze Sibiřských koncentračních táborů.

Ruští bezbožníci při práci. Předseda svazu bezbožníků odsoudil co nejostřeji v orgánu mladých komunistů chování některých stranických míst a organizací, které boj proti náboženství neběrou vážně a požaduje, aby příští kongres mladých komunistů programaticky stanovil, že protináboženská propaganda nenáleží do minulosti. Dále prohlásil, že při potírání náboženství se změnila jen určité metody, že však základní postoj komunismu proti náboženství se nezměnil.

Sjezd katolických polských žurnalistů konal se 14. a 15. března t. r. ve Varšavě za účasti 120 osob. Na kongresu promluvili P. Jan Urban T. J. o ateismu a Msgr. Stanislav Adamski o katolické církvi a škole. Dále se tu konaly porady o činnosti a vybavení katolického tisku.

KATOLICKÉ MISIE. Katolická lékařská misijní služba ošetřila v r. 1935 26,740.584 případů. Katolické nemocnice v misijních územích disponují s 31.477 lůžky.

Katolíci v Jižní Africe. Je tu 76.001 Evropanů, 2493 Indů, 30.834 barevných a 303.642 domorodců. V 399 evropských a 673 domorodých chrámech bylo činno 658 duchovních. Zemřel »apoštol severu«. P. Kamil Lefebore, jenž působil 50 roků mezi Eskymáky a Indiány v Severní Kanadě, zemřel v Montrealu.

Čínští katolíci čítají 2,818.839 duší. V r. 1935 bylo pokřtěno 96.680 dospělých Číňanů. Dalších 495.060 se jich připravuje na sv. křest. Čína je rozdělena nyní na 125 církevních provincií, z nichž 22 spravuje již domorodý klérus resp. biskupové. Domorodých kněží je v Číně celkem 41%. Jen v r. 1935 přibýlo jich 88. V celku působí v Číně 4309 kněží. Od r. 1917 se počet domorodých kněží zdvojnásobil. Nad to studuje teologii 935 domorodých studentů, katolická gymnasia mají 4021 žáků. Z 5413 řeholnic je 63% domorodých sester.

Knihu o katolických misiích o 327 stranách v německém jazyce, obsahující stručné popsání nynějšího stavu katolických misíí, zpracovanou podle italského originálu, vydal kněžský misijní svaz pro Bavorsko. Cena 3 švýc. franky. Možno objednat prostřednictvím Svatováclavské Ligy.

Radu let mezi malomocnými působí P. Sweeney a Msgr. R. A. Lane na opuštěném hřbitově v Sunwui u Honkongu. Čínská vláda v uznání zásluh těchto apoštolů malomocných věnovala jim větší pozemky, kam budou malomocní přesídleni.

Františkáni dodávají pro katolické misie 3000 misionářů, t. j. šestinu celého řádu.

Významné jubileum černého náčelníka Ugandy, Stanislav Mugweenye, slavil 50. výročí svého křtu, který održel v 37. roce svého věku.

Jubileum černého časopisu. V zulu-kaferské řeči vycházející katolický týdeník pro domorodce jižní Afriky, zv. »Pro Afriku«, slavil 25. výročí svého trvání.

Do služeb malomocných dal se Dr. J. Sherry, bývalý člen lékařského kolegia v Lurdech. Nastoupil tuto službu pravé, křesťanské obětavé lásky v kolonii malomocných v Sunwui v jižní Číně.

Na nebezpečí Islamu v Nigerii (záp. Afrika) poukazuje katolický misionář P. Patrick Shine, který odůvodňuje jeho úspěchy tím, že každý mohamedánský konvertita se zavazuje získati dalšího, že mohamedánské náboženství je laxní a slibuje rozkošnický život po smrti a že domorodí obchodníci v naději uskutečnění lepšího obchodního spojení s mohamedánskými Araby přijímají jejich náboženství.

Smrt významného anglického dělníka na vinici Páně. V Londýně zemřel ve stáří 61 let bývalý rektor misijního domu Dr. Herbert Vaughan, jenž od r. 1910 24 roků řídil anglickou misijní společnost, byl redaktorem 2 anglických katolických listů, založil katolický autoklub a byl prvním předsedou jihoanglického svazu pro katolickou kolonizaci.

Katolická církev v Japonsku je rozdělena na 13 církevních provincií, spravovaných 12 biskupy a 339 kněžími; dále je tu činno 221 řeholních bratří a 834 sester; domorodých kněží je 82, 118 bratří a 405 sester. Je tu 439 misijních stanic a 343 chrámů. V jediném tokijském semináři je 427 bohoslovců, 511 studentů navštěvuje katolickou universitu; 3785 hochů a 11.762 děvčat navštěvuje 65 obecných a středních škol. Dále je tu 79 charitativních ústavů, z nich 26 sirotčinců, 4 katolické tiskárny, jež

tisknou 1 měsíčník a 17 týdeníků. Koncem roku 1935 bylo v Japonsku 105.660 katolíků (v r. 1927 87.581). Na Kivi, Formose a ostrovech bylo 155.948 katolíků, cproti 66,869.723 pohanům v Japonsku a 26,164.095 pohanům na Koreji Formose a ostrovech.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Francouzský učenec vrátil se do církve. Nedávno zemřelý ředitel Pasteurova ústavu v Tunisu K. Nicolle krátce před svou smrtí uznal nicotnost lidského rozumování a vrátil se do církve.

Tradičního procesí mužů v Amsterodamě účastnilo se na 20.000 mužů.

Katoličtí publicisté ve Francii mají syndikát, který čítá přes 700 členů. 15. března oslavovali 50leté trvání syndikátu.

Národní katolický belgický sjezd byl pro volby odložen na dny 10. až 13. září t. r. Poslední takový sjezd byl r. 1909.

Belgičtí katoličtí zaměstnavatelé mají vlastní organizaci, jež letos slaví 10leté trvání a sdružuje na 2000 podniků. Pokladna organizace vyplatila 17.000 dělníkům s četnější rodinou v minulém roce přes 17.000.000 franků. Mexický kulturní boj. V zabavování »církevního« majetku se pokračuje. Byl zabrán palác arcibiskupa v Pueblo, a ve státě Suanajuato dokonce salesiánský sirotčinec. Sirotci museli se do 72 hodin vystěhovat a ponechány jim jen jejich svršky. Také Salesiánská škola v Pueblo byla na rozkaz ministra financí zavřena a majetek konfiskován, poněvadž prý tam byly nalezeny náboženské předměty. — 7000 menonitů ze státu Chiapa se chce vystěhovat do Kanady, poněvadž jim mexická vláda vnucuje socialistickou školu.

V Německu zakazují již i vydávání církevních časopisů. Stalo se to pasovskému biskupovi, jenž chtěl vydávati diecesní list v duchu Katolické akce.

Adventisté v Rakousku a t. zv. »bibličtí badatelé« zaplavují svými tiskopisy stát v takové míře, že proti této propagandě musil vystoupiti kardinál Dr. Innitzer. Dávejme pozor i u nás a nekupujme od agentů náboženských knih bez ověření duch. správce.

Katolický tisk ve Francii má 54 deníků, 200 týdeníků, 2000 jiných časopisů a přes 10.000 farních věstníků.

Zprávy ze Španěl. Zajímavou zprávu o španělských volbách přináší mezinárodní katolická tisková agentura. Levice dostala 4,600.000 hlasů a 263 mandátů, pravice přes 5,000.000 hlasů a má jen 20 mandátů. — Vláda zahájila tichý boj o školu. Chce zřízením nových laických škol ničiti existenci škol konfesních. — Rudá městská správa v Madridu uzavřela všechny soukromé hřbitovy a hrobky.

Zajímavá konverse ke katolictví v Anglii. V jižní Anglii působí na sociálním poli anglikánská řehole, jejíž členové hromadně se připravují na přestoupení ke katolické církvi. Školy v Burgenlandu. Z 365 obecných škol je 267 katolických a 74 nekatolických konfesních škol.

Francouzským zednářům již otrnulo. Pro nastávající volby uzavřeli dohodu se všemi protináboženskými živly od t. zv. osvětové ligy počínaje a proletářskými volnými mysliteli konče, pod heslem »laicistická fronta«, jež žádá odcírkevnění všech zákonů, laickou školu, odstranění všech úředníků z veřejné služby, kteří jsou proti veřejným státním školám a p. Španělské příklady patrně táhnou.

Americká Společnost Nejsv. Jména Ježíš čítá na 2,500.000 mužů. Bude ve dnech 17. až 20. září konati v New Yorku třetí svůj kongres. Poslední byl před 12 roky. Členové organizace jsou zavázáni potírati urážky Boží, klení, lehkomyšlnou přísahu, lehké řeči a p.

Nové katedrály v Africe francouzské byly vysvěceny v Konakry (franc. Guinea) a v Duale (Kamerun).

Budeme následovat Portugalsko? Portugalské národní shromáždění všemi hlasy proti 2 přijalo zákon o školské reformě, jež zavádí do škol opět kříže jako symbol ústavou předepsané křesťanské výchovy.

Kde se nemají konati politické schůze, ukazuje nařízení biskupa v Montpellier, který přikazuje, že ve smyslu a duchu katolické akce smějí býti propůjčovány místnostinosti ve farních a patronátních, školních a jiných církevních budovách jen spolkům a organizacím, které sledují výhradně cíle kat. akce. Bývalý mexický diktátor generál Calles přispěl na katolické misie tím, že daroval řeholním sestřím, které jej ošetřovaly v nemocnici v Los Angeles, všechny známky ze své pošty, za něž sestry utržily 100 dolarů.

50 let francouzské katolické mládeže bude oslaveno o letošních svátcích svatodušních velkolepými náboženskými slavnostmi, z nichž vrcholem bude společně sv. přijímání v zahradách Tuilerií. Slavnosti se účastní 9 kardinálů, 6 arcibiskupů a 39 biskupů.

Duchovní péče o černochy ve Spoj. státech. Je tu pro ně 221 chrámů, 249 duchovních, 189 farních škol s 35.026 dětmi s 1000 řádovými učitelkami a 200 učiteli, 15 sirotčinců, 7 pensionátů, 3 živnostenské školy a 49 vyšších škol.

Náboženské poměry amerických indiánů. Ve Spoj. Státech žije 360.843 indiánů rozdělených na 200 různých kmenů. Z toho 150 tisíc indiánů jsou pohané, 100.000 katolíků a 100.000 protestantů. Katolické misie mají 413 misijních středisek, v nichž je činnó 204 kněží, 450 sester, 75 bratří laiků, a 222 katechistů. Ve 72 školách vyučuje se 8000 dětí, ostatních 14.000 dětí katolických navštěvuje vládní školy. V roce 1935 bylo 1372 konverzí dospělých.

Katolický apoštolský tisk v Rumunsku zemřel ve stáří 53 roků. Byl to Msgr. Ant. Gabor, zakladatel a vůdce ústavu dobrého tisku v Jassech, redaktor časopisu »Světlo Kristovo« a vicepresident výboru všeobecného sdružení Rumunů - uniatů, který zastával funkci Katolické akce.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

UYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měs. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovním zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII, ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Joe. Bartl, Praha VII., Karlovnačská třída 14.

KATOLÍK

5

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ DUBEN 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

VÍROU VE VZKRÍŠENÍ KU SPÁSE A NESMRTELNOSTI.

Před 22 lety se potopil největší zaoceánský parník a strhl s sebou do hlubin přes 1600 lidských obětí. Jak strašné neštěstí. A ten pocit cestujících, které kapitán zavolal na palubu, aby jim oznámil, že jakékoli záchranné práce jsou nemožné a že tedy smrt stojí všem již neúprosně blízko! Nepřehledné moře vůkol, rozpoutaný živel, strašlivé vlny, propast bezedná. Nic jiného nevidět. Zoufalé oči všech upřeny na horizont. Objeví se tam ještě v poslední minutě nějaká loď? Spása? Běda! I radio-přijímač je bezcenně a fatálně němý. Ó Bože! Není vyhnutí. Konec každé neději. Maminko . . . Drahý muži Zlaté děti moje . . . Ze všech stran nářky, prosebné výkřiky, ženy lomí rukama, omdlévají, děti pláčí. Vlny však dále tlačí na stěny loď a nutí ji víc a více pod vodu. A horizont prázdný, radio němé. Smrt. Ejhle smrt.

A kdyby v tomto posledním okamžiku se ozval hlas: »Jste zachráněni.« Jak by se všichni hrnuli k místu, odkud hlas vychází. A spatřivše posla, jenž radostnou zvěst přináší, zahrnovali by ho díky vzdáním a otázkami: »Kdo tě poslal? Kde vidíš záchranu? Co máme činiti? Pro Boha mluv, jsme všichni tvoji a v tvých rukách. Prikazuj. Prikazuj!« Zoufalství by se poznenáhlu proměňovalo ve sladkou naději, pak v nevýslovnou radost a ruka spásce by byla pokryta nesčíslnými polibky vděku.

A nyní uvažme, že každého roku veliká loď, naše Země, utápí ve smrti 40 milionů poutníků. Umřítí ztroskotavši na moři a nebo na zemi kteroukoli nemocí, konec a děs zůstávají stejné. Avšak zde je něco zvláštního v mentalitě lidské. Ztroskotání Titanicu se přisuzuje veliký význam, otřese celým světem, všichni zblednou, pohnutí takovou zprávou, ustrašení. Koho však pohne každoroční ztroskotání 40ti milionů lidí na naší Zemi? Ztroskotání nesrovnatelně tragičtější a strašnější, neboť představuje potopení 20ti tisíc takových Titaniců. A nikdo mu neujde. Postihne krále jako chudáka a učence i s jeho teoriemi a utopiemi, kterými se snaží je zažehnat. Nevěřící, rouhači a bezbožníci všichni bídne ztroskotají i se svojí pýchou.

Kdyby nebyli pošetilými, ukázali by zájem o tak osudové a bezprostřední nebezpečí. Ptali by se: »Možno-li se zachrániti a jakým způsobem? Kde je hlas, zvěstující spásu? Dychtíme po radostné zvěsti, že ztroskotání zažehnáno, že smrt je přemožena.«

Toto Zvěstování bylo dáno. Poprvé je přinesl Archanděl Gabriel Paně Marii, že z Ducha Svatého porodí Syna, kterého nazve Ježíšem, to jest Spasitelem, neboť přijde, aby spasil všechny ty, kdož tonou v propastech.

A Zvěstovaný přišel, učil, činil zázraky, ustanovil prostředky ku spasení, svatou Církev svoji, Svátosti, slovo boží. Byl ukřižován, umřel, pohřben jest, Jak předpověděl, skutečně třetího dne vstal z mrtvých, oslaven. Ukázal se lidem, představujícím všechny společenské vrstvy a různé mentality, aby fakt Jeho vítězství nad smrtí se stal všem nad slunce jasnější, jsa základem a radostí naší víry v Boha troj-jediného, všemohoucího a spravedlivého, jenž každému odplatí podle zásluhy jeho.

Zjevil se p ř á t e l ů m, jako byla sv. Magdarena. N e p ř á t e l ů m, jako pohanským vojínům, střežícím jeho hrob. Z m á m e n ý m v možnost z mrtvých vstání, jako byli Jeho učeníci jdoucí do Emauz. N e v ě ř í c í m, jakými se ukázali apoštolové a kterým musel předložit ve večeřadle tři argumenty: ukázati se jim, dáti jim dotknouti se svého skutečného těla a před nimi pokrmu požívati. Konečně se zjevil velikému p o c h y b o v a č i Tomášovi, který nebyl s ostatními apoštolů ve večeřadle, ničemu nevěřil a prohlásil, že všichni se nechali oklamat a že sám uvěří jen když vloží prst svůj do ran Spasitelových a ruku do rány v boku Jeho.

A ejhle, jak nás Bůh a Spasitel náš miloval! K vůli všem nevěřícím, vchází po druhé zavřenými dveřmi do večeřadla, když byl přítomen i Tomáš a praví: »Pokoj vám« i vyzývá Tomáše, aby vložil prst do ran rukou a ruku v ránu boku Jeho. Tomáš přesvědčen, padá k nohám Spasitele a pln pohnutí volá: »Pán můj a Bůh můj« — »Protože jsi viděl, uvěřil jsi«, praví Ježíš k Tomášovi a hned dodává pro veškero lidstvo: »Blahoslavení ti, kteří neviděli a uvěřili.«

Dej, ó Bože, aby v tomto velikonočním čase, kdy si zvlášť připomínáme Tvé bolestné

utrpení za naše hříchy a kdy usilovněji k Tobě voláme o milost a slitování, aby po příkladu sv. Apoštolů a sv. Tomáše přišlo hojně tonoucích nevěřících a pokleklo před Tvým Majestátem zvítězivším nad smrtí. Necht' také oni poznají, že Ty jsi Všemohoucí Spasitel, který může i smuteční fáby přeměnit ve slavnostní prapory blaha a slávy. Učiň, aby poklekli u Tvých nohou a vyznali se sv. Tomášem: *J si P á n n á š a B ů h n á š.* Volně přel. —ek.

KATOLICKÁ AKCE

KATOLICKÁ AKCE A POLITIKA.

V L. L. ze dne 4. března proklouzlo autorovi referátu o rozhlasové akci v pravém sloupci ke konci první strany slovo, které musíme co nejdůrazněji opravit: »*K a t o l i c k á A k c e L i d o v é s t r a n y.*« Existuje pouze Katolická Akce, a ta jest Církve katolické, a nemůže náležeti ani nějakému spolku, ani nějaké straně. Název Katolické Akce může propůjčovati pouze biskup neb farář, nebo úřední její orgány, takže název tento není svobodný. Tím méně může se vedle sebe stavěti Katolická Akce a politická strana, aby nenastaly tragické důsledky. Svatý Otec, který velice důrazně pokaždé připomíná, že Katolická Akce nesmí se spojovati s politickou činností, píše to opět v listě k brasílským biskupům ze dne 28. října 1935, který vydal česky J. Ex. nejdůstojnější pan arcibiskup Dr. Prečan: »Pročez byste se měli zcela zdržeti, — jak chce její povaha — každé činnosti a jednání se stranou politickou, což, jak jsme častěji důrazně připomínali, mohlo by přivoditi největší škody jakékoliv činnosti náboženské.« Francouzští kardinálové a biskupové poslali při své výroční konferenci v Paříži sv. Otci adresu, v níž praví — »Budeme nad tím bděti, aby jeho akce (francouzského kleru) byla odělena od všeho, co by jí mohlo proměnit nebo učiniti nepravou v očích lidu, který je příliš k tomu nakloněn, připisovati mu časné a pozemské cíle, a tak jeho činnost zaměňovati s činností politických útvarů.

Katolická Akce nesmí se ztotožňovati s politickou činností, ale také není jí nepřátelská. Jsou to dvě činnosti vedle sebe, každá má svoje pole činnosti a svůj cíl. Slouží-li si navzájem, oběma to prospívá, ztotožňují-li se nebo potírají-li se, oběma to škodí.

KATOLICKÁ AKCE A JINÁ SDRUŽENÍ.

Bylo by již nejvyšší žádoucí, aby se předešlo různým zmatkům a nesprávnostem, stanoviti pevně vzájemný poměr různých náboženských sdružení a spolků s katolickým programem jak k sobě navzájem, tak i ke Katolické Akci. Dějí se omyly buď, že se dává název Katolické Akce jednotlivým podnikům, jen aby měly moderní jméno, nebo že vznikají sporné otázky o pole činnosti těchto sdružení. Některé si dávají jméno součástí Katolické Akce, jiné opět nechtějí jí býti účastny, aby neztratily samostatnosti. A tak se děje někdy na jednom poli dvojí práce, nebo se dělá různá práce, která by se mohla sjednotiti a tím nabýti větší účinnosti. Často plynou tyto spory o příslušnost z důvodů osobních nebo spolkově prestižních, aniž by byl úmysl, sloužiti

prospěchu předmětu činnosti. Přidělením příslušných pracovních polí sdružením vymezila by se jejich činnost, a tím také posílila, nedělala by se táž práce dvakrát, a nevznikly by nepříjemné spory. Toto rozdělení by se dalo provésti buď dohodou, nebo autoritativním rozhodnutím. — Aby však mělo skutečný účinek, neškodilo by stanoviti (pro názor: analogie společnosti národů) určité sankce, které by označily rušitele katolické kázně. Ku př. kdo by potom překročil na pole jiného sdružení, bylo by o něm automaticky prohlášeno, že sleduje osobní nebo nevěčné cíle.

Určitá pracovní pole jsou pro náboženská sdružení dána církevním zákoníkem, a nelze jich nebdati. Tak na př. Třetí řády, Mariánské družiny a bratrstva nepatří k vlastní Akci katolické, neboť jsou to sdružení c í r k e v n í, majíce v čele kněze, a směřující především k posvěcení duší a k vlastnímu laickému apoštolátu, který jest jejich vlastní činností. Proto nemůže orgán Katolické akce býti nadřazen, nýbrž podle instrukce, dané Katolické akci argentinské, jsou mocnými sbory, které Katolické Akci dodávají schopné členy, duchovně vychované.

Jiné laické spolky s programem činně náboženským mohou se státi činnými členy Katolické Akce, takže na poli své činnosti by mohly býti jejich vlastními odbory. Pak by ovšem jejich činnost byla přesně vymezena, ve svém oboru sice vnitřně samostatná, avšak ve styku s jinými činnostmi jednak stanovena, jednak posílena. Rozhodnutí, kdo může býti přijat, jaké bude míti místo v naší Katolické Akci, jak bude zastoupen v jejím vedení, přísluší ovšem zcela nejdůst. diecesním biskupům, případně celému episkopátu.

Katolický muži, co žádá od tebe zástupce Ježíše Krista.

Sv. Otec zaslal na přání J. Em. kardinála ze San Sebastiano všem biskupům v Brasílii instrukтивní list o Katolické Akci, v němž upozorňuje na některé její podstatné vlastnosti a úkoly. Ježto podobné dopisy mají analogický význam i pro ostatní svět, podáváme zde jeho základní myšlenky:

»Katolická činnost jest velikou milostí pro věřící, které Bůh volá k úzké spolupráci s kněžstvem. Velikou milostí i pro kněze, kteří budou povzbuzeni a potěšeni pomocí šlechetných duší, aby vždy lépe plnili svůj apoštolát. Což nevidíte, kolik věcí přímo znemožňuje věřícím, aby se přiblížili sluhovi Božímu? A proto je nutno, aby ušlechtili a nadšení laici se připojili k svatému kněžství a doplnili jeho božský apoštolát. Považte, mužové, že máte býti účelivými a bojovnými laickými apoštolý, kteří budou knězi práci p ř i p r a v o v a t i, budou ji d o p l ň o v a t i v určitém oboru, a dokonce i n a h r a z o v a t i. Ale jest nutno tuto práci dobře znáti. Proto žádá sv. Otec kněze, aby vás nábožensky, mravně a sociálně poučovali a vychovávali, aby vaše apoštolátní práce v moderní společnosti bylo účinná. A proto doporučuje jako nutnou věc, aby kněží nezačínali s velkým množstvím, ale s malými hloučky dobře cvičenými, které by jako evangelický kvas přetvořily celé množství.

Tato činnost však musí býti o r g a n i s o v a n á, vše musí se dobře učleniti a tvořiti souvislý celek jako údy jednoho těla, jako různé oddíly téhož silného vojska.

V lůně této činnosti jest nutno dbáti výchovy i jednotlivých stavů, jako na př. rolníků, dělníků, studentů, osob vzdělaných, řemeslníků, aby každý byl apoštolem Kristovým především ve svém společenském prostředí.

K výchově a vzdělání mužů pro tuto apoštolskou činnost měly by se zříditi v jednotlivých diecesích skupiny kněží a laiků, zanícených horlivostí pro duše, kteří by se stali m i s i o n á ř i Katolické akce, chodili by po farnostech a častými, dobře přípravnými návštěvami by seznamovali nejširší vrstvy s krásou práce na záchraně duší. Tuto službu by obstaraly n á b o ŷ e n s k o v ý c h o v n é k u r s y, celostátní, zemské i diecesní, na nichž by zkušené osoby konaly praktické přednášky o otázkách sociálních a organizačních.«

Jak mnohý z vás by rád zamezil vliv nevěry a bezbožnosti, ale jest sám a neví, jak. Sejděte se, věřící katolíci, poraďte se, požádejte o řečníka, který by vám dal praktické pokyny. Dnes není hodina jen kněží, dnes uhodila hodina pro laiky, aby se postavili do boje proti zlu a pro Krista. Budete naříkati a váhati?

NEJBLIŽŠÍ ÚKOLY KATOLICKÉ AKCE VE FARNOSTI.

Pravíme, že jest nejvyšší čas, ano, že jest již na mnohých stranách pozdě, abychom zahájili záchranné a výbojné práce pro království Ježíše Krista. Proto zcela správně se táže každý, kdo vstoupil do Katolické Akce, c o j e s t č i n i t i n e j d ř í v e ?

Dvojího jest zcela nutně potřebí Jest nutno začítí práce ihned, aby se obmezoval vliv nevěry a nemravnosti a získávaly pevné pozice pro platnost zásad Ježíše Krista na všech stranách. Jest však zároveň stejně, ano, více nutno, p ř i p r a v o v a t i n á s t r o j pro tyto práce. Tupé, neschopné nástroje mohou vše pokaziti a kompromitovati. Mohou ještě spíše pomáhati nepříteli Kristovu. Naše práce nesmí býti povrchní a nepřipravená, plná nejednoty a náhod, osobní zvůle a nápadů. Proto jest třeba připravovati o s o b y i o r g a n i s a c i.

Toho dvojího jest nutně třeba a z d e m u s í p ř i l o ŷ i t i r u k u, kdo má skutečnou vůli jednati!

C o m ŷ ŷ e m e č i n i t i h n e d ?

Třebas jest nutno, aby členové Katolické Akce ve všech jejich Svazech byli stále vychováváni a připravováni, možno hned začítí některé práce, jen když zůstanou v mezích pravého ducha Kristova. Kde jest založen Svaz mužů, žen nebo mládeže, ihned se seskupí ve farním výboru ke spolupráci. Kde jest jen jeden z nich, ujme se této práce sám. J a k é ?

Na př. jest ve městě zvykem, že mnohý knihkupec, jemuž jsou peníze nade vše a jenž nedbá literární cti, vystavuje neslušné a nemravné obrazy a knihy, v biografu dává se neslušný kus a jsou připouštěny i děti, jak to obyčejně bývá, nebo v kočovném divadle se hraje protináboženská hra. nebo v místním listě, ku př. týdeníku,

jest neslušný a urážející článek, inserát, nebo zase ve školní knihovně se ukáže protikatolická kniha, mluví se nesprávně a zaujatě v hodinách dějepisu a pod. Krom toho se pracuje v neděli a ve svátek na př. na stavbách nebo jiných podnikcích, děti jsou voděny na výlety v době mše sv., poblíž kostela se v době bohoslužeb hlučí, a p. Nuže, zde již může a musí zakročiti místní Katolická Akce. Nejde snad jen o p r o s a z e n í vlastního nározu, — proto bychom to vůbec nedělali, — ani nesmí míti její zakročení úmysl pokořiti druhou stranu, — nýbrž jde o z a b r á n ě n í d u ŷ e v n í ŷ k o d y v dětech i dospělých, o odstranění nebezpečí pro mravnost a pod. Je-li ve městě nebo v obci řada katolických mužů, je-li tam dokonce odbočka Svazu žen a Skupina mládeže, a spojí-li se, jest nesporné, že budou míti značný vliv, neboť v jednotě jest síla, jaké nemá jednotlivec. Nevystoupí ovšem okázale a hrdě, dokonce ne způsobem urážejícím, nýbrž spíše soukromě dojdou k podnikateli, knihkupci, řediteli neb majiteli kina neb divadla a rozumně mu domluví, poukáží, že jdou jménem tolika a tolika mužů neb vůbec obyvatel a hledí dosíci klidně účinku. Varujte se pečlivě obvyklého způsobu, jak ho i naši katolíci rádi užívají, že hned vše hlásají na veřejnost, hledí dosáhnouti nikoli účinku pro zabránění mravní škody, nýbrž chtějí ukázati, jak zvítězili nad druhou stranou. Tím se jen vzbuzují vášně a nenávisť, podněcuje se touha po odvetě a Bůh jest ještě více urážen. Zachovejme pečlivě ducha křesťanské mírnosti, klidu a pokory, kterou z í s k á m e protivníka a nezatvrdíme. Ustoupiti ovšem nesmíme nikdy, ale z p ŷ s o b m u s í býti křesťanský.

Krom toho se však musí obrátiti činnost a pozornost Katolické Akce místní i do vlastních řad. Jistě se stane na mnohých místech, že členové Katol. Akce se obrátí s protestem proti nějaké neslušnosti, a že jim bude moci říci každý: S a m i m á t e m e z i s e b o u také takové lidi! — Ano, snad i mnohdy podobný knihkupec bude v Katolické Akci a sám bude míti za výkladní skříň nepřístojné tiskoviny. Jest tedy ovšem nutno dáti přísně pozor, aby nejprve v našich řadách bylo vše podle zásad a příkazů katolické mravouky. Proto se budou raditi katolíci mužové ve svých poradách, jak zlepšiti i vlastní příklad! Budou hleděti odstraniti nepřístojné a neuctivé zvyky a chování při mši svaté, zvláště na kruchtě, nebudou choditi pozdě na mši svatou a napomenou i druhé, aby přicházeli včas, postarají se o pořádek v kostele a pod.

Myslím, že zvláště důležité jest upozornění na r o d i n ý ŷ i v o t. Sv. Otec často, mluvě o Katolické Akci, jmenuje mezi jejími předními předměty r o d i n u. Kat. Akce jest skutečně reformou v duchu Ježíše Krista nejprve sebe samého a potom ihned vlastní r o d i n y. Tam se děje také nejvíce pohoršení a chyb. Obraťme tedy hned na počátku jakékoli činnosti svou pozornost do lůna vlastní rodiny, aby tam zavládl plný duch našeho Spasitele, aby všichni členové mu věrně sloužili a byli vzorem dobrých a ctnostných křesťanů. »Kdo neumí řídití svůj dům, jest horší než nevěřící.«

To jest činnost spíše o b r a n n á a o č i s t n á.

Ta nestačí. Katolická Akce má prokvasiti a proniknouti celý život osady a získaťti v, kteří dosud stáli mimo náboženský život, nebo dokonce proti němu. Musí tedy býti velkorysejší. Nikdy však nesmí býti snahou poslávě, vážnosti, ukázaní se a pod. Naším příkazem musí býti: Získaťti, nikdy neuraziti a nikdy nezatvrditi druhé!

Proto si utvoří Katolická Akce, — ovšem, vždy za přítomnosti, neb svolení vlastního duchovního správce, bez jehož schválení nejsou usnesení platná, — program kladné práce: To bude především řada přednášek. Přednášky mají veliký význam a účinek. Kdo je koná a dobře připraví, má brzo v obci veřejné mínění. Nemusí, ano, ani nemají to býti přednášky čistě a pouze náboženské, ovšem také ne docela nenáboženské. Mohou to býti přednášky z dějepisu, cestopisné, misijní, literární, umělecké, ano i praktického rázu. Velice dobře jest, jsou-li provázeny dobrými světelnými obrazy. Proto tyto přednášky musí již ovšem míti místní Svazy spojené s ústředními Svazy, jako s Ligou Svatováclavskou, Svazem žen, Sdružením katolické mládeže a Svazem Charity, které opatří řečníky, nebo, je-li někdo v místě, kdo by dobře přednášel, pošlou přístroje a světelné obrázky s přednáškou. Jest však vždy lépe, je-li řečník cizí a přednáší-li přednášku, kterou již dobře zná, než aby ji jiný těžko a nepřipraveně, často i bez porozumění, četl. Musí býti snahou Katolické Akce, aby přednášek byla celá řada v určité dny, neboť jen tak budou míti trvalý a soustavný vliv na výchovu občanů a na přetvoření veřejného mínění. Programy přednášek pro podzimní období přineseme v některém příštím sešitě.

Aby se mohly přednášky konat, jest ovšem třeba aspoň nějakých peněz na úhradu prvních cest

pro řečníky. Při přednáškách se již vybere tolik, že stačí to na úhradu cesty i na výdaje, mnohdy i zámožný katolík sám přidá ze svého dobrovolný větší dar. Krom toho se mohou, ano, mají konati v kostele i sbírky na potřeby Katolické Akce. Budou-li programy a činnost dobré, jistě věřící sami přispějí více.

Katolická Akce bude dále podporovati i sociální činnost v místě. Kde se doví, že se jedná s nějakou zaměstnanou silou nespravedlivě nebo necitelně, vynasnaží se někteří členové, podle osobní zdatnosti a váhy, zakročiti moudře ve prospěch těch, jimž se děje bezpráví, přičiní se, aby se v neděli zachoval sváteční klid v obchodě a pod.

To jest nárys místní činnosti.

Avšak místní Katolická Akce jest také součástí Katolické Akce diecesní, zemské a říšské, celostátní. Jako se má snažiti místní Katolická Akce, aby se uplatňoval Kristův duch v obci a zmocňoval se veřejného mínění, aby se dbalo i na veřejnosti křesťanských zásad, aby se neděla veřejná pohoršení, — tak se o totéž musí snažiti Katolická Akce diecesní a státní. Ale tato Katolická Akce není nikdo jiný, než zase věřící v diecesi a ve státě. Proto musí míti Katolická Akce v obci styk s vyššími útvary Katolické Akce. V čem spočívá tento styk?

Především musí věděti, kde jest ústředí vlastního Svazu, musí se starati o jeho pokyny a příkazy. To se doví z časopisů, jako ku př. právě katoličtí muži mají své zprávy v tomto listě. Potom ovšem musí jednat těchto příkazů poctivě a křesťansky poslouchati, jednak věrně horlivě pomáhati větším podnikům. Ku př. bude potřebovati Katolická Akce, aby měli katolíci vliv na provoz biografický, na rozhlas a na divadlo neb zákonodárství, podpory a součinnosti místních Katolických Akcí. Bude potřebovati podpisy, přihlášky do jed-

CO VŠECHNO NEVÍ . .

K tomu už je těžko mlčet . . . Těžko zůstat klidným. A přece jest nutno zůstat klidným, protože vyčítat by věc ještě zhoršilo. Cítíte-li katolicky, posuďte si tuto »katolickou víru:«

Jdu po silnici k poutnímu místu H., kde mám kázat a zpovídat. Za chvíli slyším rázné kroky a dohoní mne vytáhlý mladík. »Pane duchovní, já musím ke zpovědi.« Já na to: »To vás to asi musí hodně tlačit, že to tak hned musíte udat. To jest jako když si chcete zavřít dvířka zpět, anebo jako když se skočí do studené vody. Není to tak nějak?«

»Sím ano, tak to nějak bude. Dokonce musím přinést mamince lístek.«

»Ale to byste bez toho lístku jistě nešel, vidíte že ne?«

»Sím ne.« — »A což vy nevěříte k Boha?« — »Já nevím, snad ano. Totiž, to nemá s tím co dělat. Víte, já nevím, jak bych to řekl. Já vím, že jest Bůh. Ale přece zpověď, to nepatří k tomu.«

»A že jest Ježíš Kristus Synem Božím a skutečným Bohem, to taky nevěříte?« — »A to vlastně věřím. Nikdy jsem nemyslel, že bych o tom pochyboval.« — »A odkud to víte, že jest Synem Božím?« — »To ještě ze školy, když jsme měli

náboženství.« — »No, ano, to vám řekl katecheta. Ale víte-li, odkud víme vůbec o Ježíši Kristu?« — »To ještě vím, že z Evangelia.« »Víte, co je v Evangelii?« »Copak je jich více?« »Jsou čtyři. Ale víte-li, co obsahují?« »Myslím, že život a učení Kristovo.« — »A nemyslíte, příteli drahý, že, věříte-li, že jest Ježíš Kristus pravým Bohem, a že máme jeho učení zachované v Evangeliu, že bychom je měli věřit a poslouchat?« »To je ovšem samozřejmé!« — »Není to tak samozřejmé. Vy aspoň myslíte, že zpověď a Bůh nemají spolu co dělat, a zatím Kristus Pán řekl apoštolům: Komu odpustíte hříchy, odpouštějí se jim. — Tedy musí asi apoštolové hříchy odpouštět. A tato moc jistě nebyla jen pro několik let, pokud byli apoštolové, nýbrž jako měla Církev být do skonání věků, tak i jistě podobné ustanovení byla jí dána také pro budoucí věky. Již apoštolové světili biskupy a kněze — máme ku př. listy sv. Pavla k Timotheovi a k Titovi, v nichž napomíná apoštol oba biskupy, aby světili kněze opatrně, — a dávali jim svoje pravomoci. A ti odpouštěli hříchy a přinášeli oběť Těla a Krve Kristovy. Není tedy příkazem Ježíše Krista, pravého Boha, abychom se vyznávali z hříchů?« — »Ale zdá se mi, že jste říkal něco jen o odpouštění, ale nikoliv o

notlivých podniků, bude pořádati kongresy, kam pozve zástupce místních Katolických Akcí, uspořádá projevy, kursy a pod. O tom všem musí jednati Katolická Akce va farnosti, vysnaží se, aby podle svých sil vyslala někoho ze sebe, až potom přijde zpět, vyslechne jeho zprávy a zařídí se podle získaných pokynů . . .

Tím se stane Katolická Akce silným hnutím, které bude jednotné a svorné, ukázněné a činné. Moudré a velkorysé, vytrvalé a trpělivé vedení místní Katolické Akce bude nejsilnější oporou celého hnutí katolického pro získání duší vládě našeho Pána Ježíše Krista.

Ale jest to možno? - Najdou se takoví katolíci? Ano, jest to možno! Ano, již se našli a jsou! - Ale nejsou všude, a mnozí z nich ještě nemají všech vlastností, potřebných k tak velikému, trvalému úkolu.

A proto jest druhého potřebí

Zároveň s touto činností jest třeba stále a stále připravovati členy Katolické Akce pro tuto činnost a ještě více stále je zdokonalovati.

Potřebují dvojí přípravy: rozumové a duchovní.

Všichni účastníci Katolické Akce potřebují především znáti důkladně svatou víru. Jest skoro těžko přesvědčiti někoho, že má značné, ano i podstatné mezery ve svých náboženských vědomostech. A přece jest běžným případem, že věřící muži i ženy projeví mezi rozhovorem tak chybné, nedostatečné znalosti i celkového pojetí křesťanství, že nerozlišují věcí vedlejších od základních, zjevených pravd od pověr nebo domněnek, ano, že chtějí ukázati svoji zbožnost právě vírou v pověrečné a přehnané představy. Jak mají takoví lidé prokázati protivníkům víry Kristovy, že víra naše jest »rozumná služba«, jak doložíme, že vyžaduje ohledu a zachovávání i ve veřejném životě? Ale jak také

odoláme námitkám a pochybnostem, které nás nutně potkávají jak v tisku, tak i ve veřejném životě a jak se staneme pevnými a nezlomnými věřícími? Jádrem víry a pramenem důvěry a lásky k Bohu?

Proto se nesmí ani v nejmenším považovati pokyn, že nutno v měsíčních konferencích věnovati značnou dobu četbě poučné knihy, za zbytečný nebo za pouhé vyplnění času! Naopak: Měsíční porady a shromáždění Svazu mužů neb jiných útvarů Katolické Akce se musí konati velice pečlivě a je nutno dobře je připravit. Nejlépe na tom bude obec, kde se najde schopný člen, který by z nových doporučených knih náboženského obsahu dovedl vyjmouti nejlepší části a napsati je v krátkém pojednání, které by potom v schůzi přečetl. Jinak se získá postupně dostatečná náboženská znalost jen trpělivým čtením dobrých knih, při němž se dá po jednotlivých úsecích pohovořiti o obsahu a případně některé věci vyložiti.

Pro další náboženské vzdělání pořádají se již na mnoha místech kursy, v nichž se podává katolická nauka ve větší šířce a důkladněji, takže ti, kteří je prodělali, mohou býti řečníky a učiteli v místních neb okresních skupinách Katolické Akce.

Katolická Akce v Praze ve svých Svazech, Lize Akademické a Svatováclavské, pořádá po celý rok studijní kursy, v nichž se podává jednak celková katolická nauka, jednak se doplňuje odborné studium vysokých škol se stanoviska katolického. Asi v září 1936 se zahájí druhá řada kursů, v nichž se poskytne náboženské vyučování dospělým vůbec. Konečně ve třetí řadě budou vzdělávání sociální, charitativní a apoštolští pracovníci.

Pro skutečnou, trpělivou práci jest však nezbytnou podmínkou určitý stupeň duchovního života. A na to se právě dbá nejméně.

vyznání.« — »Ovšem, neřekl jsem ještě druhou polovici téhož příkazu Kristova. Náš Spasitel řekl totiž dále: A komu zadržíte, jsou zadrženy. Jak to měla apoštolové vědět, které hříchy mají odpustit, a které zadržet, kdyby jich nevěděli? Bylo je tedy nutno vyznat. A nikoli jen některé, nýbrž všecky, protože by právě v těch nevyznaných mohly býti takové, které měli zadržeti.« — »A jaké jsou to hříchy, které měli zadržeti?« — »Takové, které vyžadují polepšení. Nechce-li se křesťan polepšiti, nemohou mu býti hříchy odpuštěny. Když tedy vyzná knězi nějaký hřích, a kněz se táže, zdali hříchu zanechá, musí křesťan slíbiti, že tak opravdu učiní. A nechce-li, musí mu kněz hřích zadržeti.« — »Ale to je velice zajímavé, pane velebný. Vždycky jsem slyšel, že my katolíci to máme snadné, protože můžeme hřešit kolik chceme, a že se nám to snadno odpustí, a vy říkáte, že se to neodpustí!« — »Ovšem že ne. Ale teď mi raději řekněte, zdali je vám již jasno, že musíme jíti ke sv. zpovědi k vůli Bohu, a ne k vůli lístku pro maminku?« — »To už vidím, ale nevěděl jsem to.« — »Příteli, vy toho asi více nevíte. Nemyslíte, že o tak vážných věcech byste měl věděti z těch pravých míst, a nikoliv z nepřátelských knížek a novin, nebo z posměšných poznámek?« — »To je sice

pravda. Ale druzí tak všichni mluví, a nejsou tak zlí.« — »Můj drahý hochu, co myslíte? Koho nutno poslouchat, Boha anebo lidí? Řekněte mi: Když dnes máme denně v novinách oznámení o třech až pěti vraždách, jest tedy vražda člověka už dovolenější, než dřívě, kdy se takový zločin stal za kolik let?« — »To jistě ne.« — »Nuže vidíte! Co je špatné, nestane se lepším proto, že se toho lidé více dopouštějí. A myslím, že bych se nemýlil, kdybych vám řekl: Vy se budete zpovídat z některých hříchů, jak jste je našel v katolicismu, ale budete si myslit, že to nic není, protože to všichni druzí také dělají. A v tom je ta velká chyba: Co se smí a co se nesmí, určuje Bůh, a nikoliv my. To by byl brzy konec s každým hříchem, protože se lidé dopouštějí všech, a každý by si našel pro svůj hřích omluvu, že to jiní také dělají. Tak tedy si musíte říci: Buďto věřím, že jest Bůh, a potom musím konati vše, a posuzovati vše, jak on chce, — nebo nevěřím, pak ovšem mohu dělati co chci, ale také nesmím se zpovídat, protože by zpověď byla k ničemu. Pak je ovšem všecko dovoleno, nic není hříchem, a — »Pane duchovní, já už se vám tam opravdu vyzpovídám. Nejen k vůli mamince. Ale vidím, že bych toho ještě měl vědět více.«

Jean L'Ermite.

Kdo jen trochu chce nábožensky pracovat, dostane práce dosti, ale že do ní potom vkládá značně nebo zcela jiného ducha, úmysly i cíle, že hledá jen zdánlivé úspěchy nebo při neúspěchu přechází k jiné práci, o to se nedbá. Práce pro Boha musí vycházeti z Boha. Nemohou učiti jiné ctnosti, kterou nemám. Nemohu získávati pro království Ježíše Krista, když ještě sám nejsem podroben jeho duchu a ještě dbám především na sebe. Bez aspoň jakéhosi duchovního života, to znamená, aspoň bez dobré vůle ke ctnosti, lásce k Bohu, k bližnímu, bez začátku ducha oběti, — nepořídí se v Katolické Akci nic.

Nepředstavujme si pod slovem: duchovní život, hned nějaké klášternictví. Mnohdy mají věřící, kteří plní řádně své povinnosti a snaží se varovati hříchu, majíce touhu po zálibě Boží, již stupeň duchovní dokonalosti. Mnoho prostých věřících nedopustí se po celý čas ani dobrovolného všedního hříchu a jejich oběti jsou značné. Tady není to přepjatým požadavkem, aby členové Katolické Akce aspoň poctivě začali snahu po křesťanské ctnosti. Ku probuzení touhy po lepším křesťanském životě nejjistěji poslouží *exercicie*. Místní svazy Katolické Akce by se měly snažiti, aby všichni jejich členové postupně prodělali duchovní cvičení.

Po duchovních cvičeních jest nutno členy Katolické Akce vésti dále. V exerciciích poznali, že jest především nutno se varovati těžkého hříchu a že jest Bůh naším jediným a jedině směřodatným smyslem života. Na tomto nejnižším základě začne se stavěti budova ctnosti. K tomu pak jsou měsíční duchovní konference nebo adorace, v nichž se může opět použiti knihy pro soustavnou duchovní četbu. Duchovní správce, jenž nespěchá a nechce hned mít velice a viditelné úspěchy v kostele, po létech shledá, kolik ovoce silného a spolehlivého přinese trpělivá výchova několika málo věřících, kteří dospěli takového stupně lásky k Bohu a církvi, že jsou jeho naprosto spolehlivými pomocníky a pilíři farnosti. To jest tedy dvojí cesta Katolické Akce: Dovnitř a navenek, sebevýchova vzděláním a posvěcením a činnost pro zájmy Boží.

Dr. Jan Ev. Urban OFM.

POZNÁMKY

PRVNÍ ŘECKOKATOLICKÁ STIGMATISOVANÁ NASTA VOLOŠYNOVÁ.

Slovanský svět asi po prvé může se těšiti, že má na svém území zjev stigmatisace. Je to Nasta (Anastazie) Vološynová, jejíž plná stigmatisace už téměř půl roku je předmětem obdivu a pramenem zvrucnění náboženského života v prvé řadě mezi katolickými Ukrajinci, příslušníky řeckokatolické církve.

Nasta Vološynová se narodila 27. října 1911 ve vesnici Krasne, okresu Jaroslavského (Východní Halič), jakožto jedenácté a poslední dítě chudého rolníka. První stigmatické rány dostala koncem června 1935 ve vesnici Mlyny, okr. Javoriv, kde sloužila u bohatého statkáře Štěpána Vačka. Dne 28. června m. r. dostala první ránu na levé straně těla a v neděli 30. června

m. r. ihned po sv. přijímání druhou ránu, totiž na pravém rameni, v podobě kříže. Nikomu o tom nic neříkala. Ránu na levé ruce dostala v den řeckokatolického svátku 28. srpna, a hned příštího dne ránu na pravé ruce. Nasta a několik svědků této události stvrzují, že v ranách na rukou byly skutečné hřeby, jež po nějaké době zmizely. Dne 3. září Nasta měla už rány na čele a plakala krvavými slzami. —

Lvovský řeckokatolický Ordinarius J. E. metropolitní Andrej Šeptyckij potvrzuje tyto skutečnosti v životě Nasty Vološynové jakožto pravdivé, podle aprobační Ordinariátu ze dne 27. března 1936 č. 5140/K. — Nasta Vološynová bydlí teď v ukrajinském řeckokatolickém klášteře sester Basiliánek ve Lvově, ul. Potockiego 95.

NAŠE PRÁCE

Přednášky se světelnými obrazy komaly se v těchto místech: Turnov (Katolická Akce), Holešov (Úcta k mrtvým), Krásná Ves (Sv. Jan Bosko), Mukačevo (Kalvarie), Velké Leváre (Utrpení Páně), Loučky (Katolická Akce), Vyškovo nad Tisou (Život Panny Marie), Náchod (Utrpení Páně 2krát), Mukačevo (Mariánská báseň malířů), Žarovnica (Kalvarie), Rychnov nad Kněžnou (Eucharistie, Oltář), Luštěnice (Kalvarie), Studenec (Katechismus), Doksany (Učení Ježíšovo).

Kinematografická představení, s promítáním filmů: Kristus, Nová generace, Sláva bratra Konráda, konala se v těchto místech: Teplá-klášter, Benešov nad Teplou, Nová Ves, Bočov, Tešetice, Dlouhá Lomnice, Hartmanov, Radošov, Bražec, Žalmanov, Údrč, Kozlov, Teleč, Dlouhý Grún, Luky, Smilov, Radyně, Štědrá, Močidlec, Protivec, Chyšce, Čichalov, Bošov, Libkovice, Nahořelice, Lochotín, Velký Hlavákov.

Pouť katolických mužů na Sv. Horu koná se v neděli dne 7. června t. r. Její předběžný program byl stanoven následovně: V neděli 7. června, po příjezdu vlaků od Prahy a Čes. Budějovic, sraz všech účastníků na příbramském náměstí, odkud průvod na Sv. Horu, kde na náměstí uvítání, kázání a slavná mše svatá. Pořadatelstvo pokusí se získati za kazatele P. Zemana, misiónáře z Číny. Odpoledne ve 2 hodiny tábor katolických mužů v zahradě katolického domu, poté požehnání na

Sv. Hoře a rozchod. Doporučuje se, aby účastníci, kteří přijedou na Sv. Horu až v neděli ráno, vykonali si sv. zpověď doma. Upozorňujte již nyní na tuto pouť v kruhu svých známých a vyzvěte je k účasti. Z Českých Budějovic chystá se zvlášť silná výprava poutní.

Domašín u Vlašimi. Shromáždění mužů konalo se u nás dne 1. dubna. Účast byla četná a referát dp. P. Urbana upoutal pozornost všech. Výsledkem bude založení nové obce mužů, která pod vedením horlivého a nadšeného duchovního správce vdp. P. Prkno, jistě nezůstane v činnosti pozadu za ostatními obcemi katolických mužů.

Další nové obce katolických mužů byly ustaveny (v závorce počet členů): Budňany (20), Přistoupím (8), Skramníky (8), Vitice (7), Hostomice pod Brdy (12), Praha-Bohnice (15), Praha-Libeň (32), Mutějovice (9), Zeměchy (9), Velvary (20), Hostín (12), Praha XII., u sv. Ludmily (21), Praha II., u sv. Štěpána (30), Zdislavice (12), Vlašim (32), Načeradec (10), Kondrac (6), Chotýšany (15), Hnidousy (10), Hředle (12), Kněževés (14), Lišany (6), Lužná (7).

ROZHLEDY

KOLEM VATIKÁNU. Mezinárodní výstava katolického tisku bude otevřena, jak jsme již oznámili, 12. května 1936. V Římě byl utvořen zvláštní výbor pro pořádání sjezdů a slavností u příležitosti této výstavy, v němž je zastoupeno 30 různých národů. Prvým podnikem tohoto výboru bude kongres francouzské »Bonne Presse« od 17.—19. dubna, k němuž je přihlášeno dosud 1200 účastníků, druhým kongresem bude mezinárodní sjezd žurnalistů ve dnech 18.—21. května. — Katolická Amerika odesílá již svůj výstavní materiál. I ona svoji expozici připravila s největší pečlivostí.

Čsl. expozice na mezinárodní výstavě katolického tisku se již dokončuje podle plánu uveřejněného ve 3. čísle »Katolika« a bude v nejbližších dnech odeslána do Říma. Hlavní část materiálu je ve zvláštních skládacích stěnách, které budou uloženy do beden a na místě podle programu instalovány. Obsahuje celkem 13 diagramových tabulí, 8 map, 120 desek s časopisy a revuemi, řadu fotografií a ostatního materiálu.

Mezinárodní kongres misijního kněžského svazu bude uspořádán letošního roku v měsíci listopadu v Římě.

Vatikánská bibliotéka. Sv. Otec prohlédl si v poslední době obnovenou vatikánskou knihovnu, zejména všechny vědecké pomůcky, přizpůsobené nejnovějšímu bádání a zvláště nově založený katalog knih.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Běloruské tiskové zpravodajství bylo zahájeno letošního roku informačními zprávami zv. »Wia-domoŝci białoruskie«, které vydává běloruský národní výbor ve Vilně (Zavalna 1) za redakce inž. Adolfa Klimowicze.

Kolektivisace běloruských hospodářství v SSSR. vzrostla v r. 1935 na 85.6% všech hospodářství (celkem skolektivisováno 671.919 hospodářství v 10.500 kolchozech). Od r. 1934 znamená to přírůstek 13%.

Bude čsl. rozhlas následovat polský? Polský rozhlas se totiž zavázal r. 1933 episkopátu, že bude vysílati o všech nedělích a svátcích všemi stanicemi mši sv. s kázáním, každou prvou sobotu v měsíci bude vysílati Bo-

hoslužby a kázání z basiliky Ostra-Brana ve Vilně, týdně přes Lublín kázání pro nemocné, přes Varšavu náboženskou, misiologickou, nebo apologetickou přednášku a přes Katovice postní kázání. Episkopát ustanovuje k tomu řečníky a kazatele. Polský rozhlas pak nestrpí vůbec vysílání věcí protikatolických neb bezbožeckých, ani propagandu, odporující učení a morálce katolické církve.

Nový ruský mučedník. V únoru t. r. zemřel na Solovkách Mgre. Bagaratian, apoštolský administrátor katolických Arménů, jímž byl jmenován v r. 1922. R. 1928 byl jmenován biskupem, nemohl však býti již více vysvěcen, r. 1930 byl uvězněn a odvezen na Solovki. Tam byl s počátkem zaměstnán v sanitní službě, později však trýzněn a mučen, až konečně podlehl.

Protináboženské tažení sovětů trvá dále. To dokazuje konference mezinárodního obranného svazu křesťanských církví proti bolševismu, jež se konala v polovici ledna t. r. v Rotterdamu. Na konferenci byli přítomni i diplomatičtí zástupci. Řečníci ostře odsuzovali pronásledování křesťanů v Rusku. Jako výsledek bylo posláno tajemníku Svazu národů zvláštní memorandum, v němž shrnuta je řada konkrétních případů, dokazujících přímo satanskou nenávisť proti církvi a křesťanství a nelidské mučení kněží. V doslovu memoranda jest uvedeno: Dokud sovětská unie nebyla členem Svazu národů, sekretariát Svazu odpovídal na stížnosti, že Svaz se nemůže vměšovati do záležitostí, jež jsou mimo rámec jeho působnosti. Nyní se však stížnost týče státu, který je členem Svazu a proti tomuto členu si stěžujeme. Nehledě k ostatnímu, žádáme veškeru svobodu slova a Bohoslužby. Od té doby, co byly Sověty přijaty do Svazu národů, nepozorujeme, že by se zlepšily náboženské poměry v Rusku.

Chorvaté a Slovinci na mezinárodní výstavě katolického tisku ve Vatikánském městě budou zastoupeni 37 slovinskými a 67 chorvatskými listy, a 23 jinými periodickými tisky. V čele výboru stojí arcibiskup Dr. Šarič a jemu pomáhá rektor římského ústavu sv. Jeronýma Dr. J. Maderec. Uměleckou stránku věci řídí malíř V. Kirin.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Mezinárodní ženský svaz konal poslední své sezení v Lucemburku a přijal za členy »Mezinárodní svaz katolických ošetřovatelek nemocných« a »mezinárodní ligu dam charitativně působících«. Hlavním předmětem porad byla však příprava na studijní týden v Bruselu, který se bude konati o Velikonocích r. 1937.

Katolických poslanců v kanadském parlamentu je z celkového počtu 245 82. Katolíků v Kanadě jsou 2 pětiny z úhrnného počtu obyvatelstva.

Mexické vyučování náboženství — jak jsme se již jednou v našem listě o tom zmínili — v t. zv. »domovních školách« vykazuje 25.000 žáků.

Konference anglického episkopátu jednala o reformě školy, kterou projednává právě anglický parlament a žádá zvláště zrovno-

právnění náboženských škol s veřejnými státními a zamezení, aby katolické děti neučil nekato-
lík. Vydán byl také zvláštní společný pastýř-
ský list.

Svaz národů a svobodní zednáři. V nejbližším zasedání rady učiní irští zástupci návrh, aby z členství svazu a komisí byli vy-
loučeni všichni, kdož přináležejí k tajným spo-
lečnostem, čímž jsou míněni hlavně svobodní
zednáři, kteří působí tak, že Svaz je jen vy-
konavatelem vůle a usnesení Velkoloží, které
pracují výslovně proti katolické církvi a které
také zmařily zvolení irského premier-ministra
de Valery prezidentem Svazu.

Druhým sv. Františkem z Assisi na-
zývají afrického misionáře-učence Msgre. F.
C. Kolbeho, zemřelého letos v lednu.

Skvělá kostelní akce kardinála
Verdiera bude v r. 1937 korunována posta-
vením 100. stánku Božího, jímž bude katolická
kaple na světové výstavě v Paříži.

Ohromná mírová pouť v Lurdech
bude uspořádána v době 11.—13. září veterány
světové války z 20 různých národů. Očekává
se účast 150.000 poutníků.

Konfiskace církevního majetku
v Mexiku. V Puebla bylo konfiskováno 21
budov a 6 pozemků patřících Salesiánům.

Bohoslužba v Mexiku. Ve státech Sina-
ola a Campeche byly kostely znovu otevřeny;
zvony oznámily tuto radostnou novinu všem
věřícím. Radost věřících byla ovšem zkalena
nařízením guvernéra v Sinaole, který pro celý
stát připustil jen 45 kněží pro výkon kněžského
úřadu. Ve státě Campeche chrámy otevřeli sa-
mi věřící, vláda však nedovolila žádné Boho-
služby a nepřipustila také žádného kněze k vý-
konu kněžského úřadu.

Kříž v dublinské universitě. Poslu-
chači university sami ve všech posluchárnách
zavěsili kříže.

Nový syrský kardinál patriarcha
I. J. Pappumi, jako náčelník sjednocené syrské
církve, spravuje duchovně 64.560 věřících. Je-
mu jest podřízeno 5 arcibiskupů a 2 biskupové.
Nesjednocených Syřanů je 174.000.

**Prvý katolický chrám chaldejské-
ho ritu v Chicagu** bude postaven se sou-
hlasem posv. kongregace pro východní církve
a chaldejského patriarchy v Babylonu a bude
tu také zřízena duchovní správa, kterou povede
P. Fr. Thomay.

Mexický mučedník P. Pro. Z popudu
Msgre. A. I. Schulera, biskupa v El Paso, byly
podniknuty první přípravné kroky o jeho svato-
řečení.

Úctyhodné stáří benediktinského
mnicha. V Edinburgu zemřel ve stáří 94 let
benediktin P. Martin Wall. Byl v Anglii prvním
majitelem kola; dříve inženýr, potom anglikán-

ský duchovní, v 49 letech konvertoval a od té
doby žil v benediktinském klášteře.

Plenární koncil katolické církve
v Anglii má být svolán se svolením Sv. Otce
do 2 roků.

Školskou katolickou centrálu v
Anglii zřídil westminsterský arcibiskup Msgre.
A. Hinsley. Muž se stará o zřízení no-
vých katolických škol. 22. března byla uspořá-
dána také zvláštní školská neděle pod heslem:
katolická dítě patří do katolické školy.

Liga slušnosti zahazuje v Americe
tažení. Nedávná konference amerických bis-
kupů obnovila činnost Ligy slušnosti proti ne-
slušným a nemravným filmům. Všichni členové
Ligy, jimiž mají být podle přání vysokých cír-
kevních kruhů všichni věřící, mají se takovým
filmům vyhýbat a bojkotovat podniky, které
filmy tohoto druhu předvádějí.

Španělský prezident Katolické
akce chce se stát knězem. Známý za-
kladatel katolického španělského denníku »El
Debate« a předseda Katolické akce don Angel
Herrera, odeběře se s řadou mladých profesorů
z Madridu do Freiburgu, aby tu absolvoval theo-
logická studia, mohl se stát knězem a mohl se
zcela věnovat službě Katolické akce. Místo ně-
ho bude předsedat ústřednímu výboru Katoli-
cké akce mladý státní zástupce Alberto Martin
Artajo.

KATOLICKÉ MISIE. 10.000 Indiánů při-
jalo sv. křest. Jsou z kmene Navajos, usíd-
leném v severozápadní části Nového Mexika a
v jihovýchodní Arizoně. Zásluha o to patří 10
františkánským misionářům a několika sestřím.

Příznivé vyhlídky pro katolickou
církve v Indii. Podle Msgre. P. Thomase,
vydavatele »Catholic Leader«, církev katolická
posledních 50 roků vzrostla z 1.000.000 na 3 mi-
liony duší. I vyhlídky do budoucnosti jsou vel-
mi příznivé, neboť každý vzdělaný Ind, ať
báha, nebo mohamedán, zná podstatu katolictví
ať v dějinách, učení, vedení církve, či kultu.

Jak odplácí láska misionářů. Při po-
sledních bojích s komunisty v Lonchown v čín-
ské provincii Kansu bylo zajato mnoho komu-
nistických lupičů a žhářů, kteří zuřivě proná-
sledovali zejména katolickou církev a její slu-
žebníky. Tito nebezpeční zločinci byli interno-
váni v Lanchow, a většina z nich leží na úpla-
vici a tyfus v nemocnici, kde je s láskou ošetřují
Sestry společnosti Sv. Ducha. Tento skutek lás-
ky vyvolal zázračný převrat v těchto ubohých
duších, a to takový, že mnozí mohli být před
svou smrtí pokřtěni.

LITERATURA. Mučedník za unii sv.
Josa fat (č. 2), Hrdinové víry (č. 3), Jedenáct
návštěv Nejsvětější Svátosti oltářní od sv. Al-
fonsa (č. 4), Sbírký »Životem« v Hlučíně.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychá-
zí 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měs. Cena jednotlivého čísla
25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208-401, čís. te-
lefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím
pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl,
Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

6

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ DUBEN 1936

Pozdrav mužům.

Upřímnou radostí naplnil mne Váš časopis »KATOLÍK«, věnovaný výhradně mužům.

Svatý týden vyvolal před duchovním zrakem řadu postav: Šimona z Cyrény, pohan-ského setníka, Nikodéma, Josefa z Arimatie. První poskytuje Pánu pomoc, druhý vyznává neohroženě svoji víru v Něho, poslední dva prokazují poslední poctu Jeho tělu. Všichni činí tak za okolností tak obtížných. Věru, v pravdě mužově, apoštolové slovem, činem, příkladem.

Vzpomínám bezděky prvních dob církve. Křesťanští vojíni, křesťanští otroci šíří víru tam, kam kněz nemohl. Jistě to byl v první řadě apoštolát příkladu, k němuž přistupoval apoštolát činu.

Kéž jest také Vám všem ideálem apoštolovati příkladem vlastního křesťanského života. Kéž nalezne se mnoho těch, kteří by činem spolupracovali s knězem, zvláště tam, kam kněz nemůže. Obojí tento apoštolát jest obsahem a smyslem katolické akce.

Dr. Josef Kupka, biskup brněnský.

»... PRO ZÁSLUHY UTRPENÍ...«

»Všemohoucí, věčný Bože, Jenž Jsi dnešního dne svého svatého mučedníka a biskupa Vojtěcha pro zásluhy utrpení do společnosti svých svatých přijmouti ráčil: prosíme Tě, propůjč nám, abychom podle Jeho příkladu do věčné vlasti se dostali.«
»Amen.«

Se zvláštním, bolestným pocitem běříme do ruky knihu dějin našeho národa, abychom vzpomínali nad jejími stránkami velikého člověka, Čecha, biskupa, který »... pro zásluhy utrpení...« byl postaven na oltáře Církve svaté, patrona naší vlasti — svatého Vojtěcha.

V podivném, zmateném shonu dneška, jeho svátek bývá přehlížen. Měl by však býti slaven celým národem, vždyť to byl hrdina, jakých svět má velmi málo, jakých by však potřeboval, zejména v době dnešní.

Svátek svatého Vojtěcha měl by býti zároveň i dnem veliké přehlídky vlastního svědomí každého Čecha a katolíka, zdali i on nehřeší tak, jako hřešili předkové jeho vůči svatému Vojtěchu, zdali poslouchá věrně svých pastýřů, zdali i jim nestrpčuje život a práci apoštolskou svojí lhostejností, hříšnou umíněností, zdali neodplácí jim jejich lásku a obětavost chladem a neláskou.

Vznešené, dobré srdce svatého Vojtěcha bylo stravováno láskou k lidu českému a horlivostí

apoštolskou. Veliké to srdce bylo trápeno nevěrou těch, kterým se obětovalo, kterým přinášelo své květy nejkrásnější. Vracelo se vždy znovu k lidu zaslepenému, nevděčnému, aby nakonec bylo jízlivě odmítnuto.

Svatý Vojtěch odešel tedy, a to navždy. Smrt mučednická ztišila konečně jeho srdce. Bolest nad neláskou vlastního národa, která byla větší nežli sama smrt, ustala. Pán mu dal »pro zásluhy utrpení« korunu nehynoucí života věčného. Hle, co píše o něm životopisec: »Svatý biskup miloval upřímně svůj národ a pracoval do únavy pro věčné i časné blaho jeho, a jen s trapnou bolestí odešel od něho, když viděl, že nejšlechternější úmysly jeho potkávají se v Čechách s naprostým odporem a vzdorem krajanů a nevydávají v zaslepeném lidu žádoucího ovoce.

Hořká lítost pojímá nás, že předkové naši nevážili si a neposlouchali velikého, apštolského světce Vojtěcha, krajana svého, jenž v Římě, v říši, v Uhrách i v Polsku byl na slovo brán a poctami zahrnován. Vojtěch, slavený mnohými národy, neměl ve své vlasti místa a zemřel v daleké cizině smrtí mučednickou, jako chudíčký misionář. (F. Ekert - Církev Vítězná.)

Vrátil se mezi nás... vrátil se ve slavnostním průvodu, ohromné davy lidu uvítaly Ho v Praze — ale mrtvého, 41 let po jeho muče-

smrti. Jak je to smutné, jak bolestné! Mučednická smrt a 41 let odpočinku v cizí zemi, a pak národ náš teprve pochopil, že ten odmítnutý kdysi s posměchem, byl jeho velikým, pravým a dobrým přítelem a otcem.

Návrat svatého Vojtěcha do vlasti byl slavný, byl slavný i spasitelný. Stal se posledním, ale na věky znějícím kázáním svatého biskupa lidu českému.

»Biskup pražský Šebřův uložil vojínům (kteří měli tvořiti průvod) tří denní půst a pokání, dříve nežli tělo svaté zdvihnouti se smělo; Břetislav pak chopil se příležitosti té k ohlášení, dle rady biskupovy, některých nařízení a zákonů pro mravní polepšení lidu českého a vykořenění obyčejův někdý od Vojtěcha káraných; kterážto nařízení přijata a přísahou všech přítomných utvrzena jsou.«
(F. Palacký.)

Nuže, svatý Vojtěch se vrátil do vlasti, která ho byla odmítla, kterou jeho srdce nepřestalo milovati nikdy. S nebeských výšin chrání svůj národ, přimlouvá se zaň u Boha, vyprošuje mu požeňání, neboť tento národ mu přísahal, že bude žíti podle svaté víry. Celý náš národ je vázán touto přísahou, slavně složenou ústy dávňých předků našich. Vědomí to nechť zůstává živým, nechť nás jméno svatého Vojtěcha nabádá neustále ke všemu tomu, co bylo slíbeno přísahou tak slavnou.

Výročí svátku svatého Vojtěcha budiž obnověním přísahy té i zpytováním svědomí, mnoho-li bylo splněno, mnoho-li jsme ještě dlužni. Buďme pamětlivi slov, kterými dějepisec končí životopis sv. Vojtěcha:

»Získav sobě již za živa čest a lásku v tolikých zemích, nabyt Vojtěch mučednickou smrtí svou ještě větší u všech národů vážnosti; ano, všeobecným úsudkem a přesvědčením tím spíše za svatého vyhlášen jest, čím rychleji pověst o zázracích u hrobu jeho se stalých až do nejdalších zemí se roznesla...«

»Z úcty k Vojtěchovi také ti, kteří jemu za života nejmilejší byli, Radim a Radla, velké všude požívali vážnosti, a první, pod jménem Gaudentius, arcibiskupem v Polště, druhý pode jménem Anastasius, opatem i později arcibiskupem v Uhřích se stavše, mnohé sobě získali zásluhy o pokřesťanění a vzdělání obou zemí. Naproti tomu ale také zapíratí nelze, že nevole, kterou Čechové svým proti Vojtěchovi se chováním u tolikých národů vzbudili, přispíšila nemálo potomní pád říše i moci české.«
(F. Palacký.)

Nuže, jsme vázáni přísahou, jsme i poučení dějinami. Buďme toho vždycky pamětlivi, jestliže nám falešní spasitelé budou tvrditi, že naše místo je jinde, nežli pod praporem svatých patronů našich.

Služebník Boží má planouti a zářiti svatým životem, aby káral všechny bezbožné světlem příkladu a výmluvnou řečí svatého jednání. Neboť tak jeho život bude světlem a vůně jeho dobré pověsti postaví vše před oči jejich nepravosti.
(Sv. František Seraf.)

DUCHOVNÍ ŽIVOT

LIST SVATÉ KATEŘINY SIENSKÉ NEJMENOVANĚMU LAIKOVI.

»Jménem Ježíše Krista ukřižovaného a sladké Marie. Nejmilejší a nejdražší bratře v Kristu sladkém Ježíši. Já, Kateřina, služebnice o otrokyně Boží, píši vám a posiluji vás v drahocenné Krvi Syna Božího, přejíc si vás viděti pravým služebníkem Ježíše Krista, zachovatelem Jeho přikázání, nemůžet nikdo míti života milosti, není-li jejich plnitem. Chci tedy, nejdražší bratře, abyste otevřel oko rozumu k poznání sebe sama, a poznával, že nejste, leda stále činitelem toho, co není, totiž hříchu. A vida člověk, že sám sebou není nic, všecek se pokořuje, poznává dobrodiní svého dobrodince, a tak vzrůstá v lásce, poznává, kterak v něm působí veliká dobrota Boží, že by raději zemřel, nežli by přestoupil přikázání svého nejsladšího Tvůrce. Tento svatý strach nás přivádí k největší lásce. A lásky té načerpáme ze zdroje Krve Syna Božího, jež byla prolita na naše vykoupění, jen aby smyla spáchanou vinu hříchu. Ó jak hrozný jest hřích a odporný Bohu, když ho nenechal bez trestu a vykonal zaň spravedlnost a pomstu na svém těle! Byl by věru bídný ubožák, kdo by nechtěl pomstíti hříchu.

Prosím vás tedy, nejdražší a nejsladší bratře, abyste vzal ona dvě křídla, která vás uschopní zachovávatí přikázání Boží, a až dosáhnete přikázání, povznesou vás k životu trvalému: jsou to nenávisť a odpor ke hříchu a vlastní sebelásce (z níž se rodí všeliká neřest), a to, abyste byl milovníkem cnosti. A cnost miluje, protože vidí, jak jest mu nezbytna, vidí, že Bůh chce, aby byl milovníkem cnosti a opovrhovatelem neřesti. Ó jak vám bude sladko, míti tuto cnost, jež vás zbaví smrti a daruje vám život, zbaví vás tmy a daruje vám světlo! A naopak hřích uvádí člověka do všech béd.

Velmi jest se přičiňovati, se svatou bedlivostí, a nedopouštěti se již nedbalosti pro ten mžik času, jenž vám a celé vaší rodině zbyl. Prosím vás pro lásku Krista ukřižovaného, budiž oko vaší duše v každém vašem konání namířeno k Bohu. Ó jakou rozkoš a radost pocítí duše vaše, až přijde čas, kdy bude povolána prvotní Pravdou, a vy seznáte, že jste v průvodu cnosti, podepřen o hůl nejsvětějšího Kříže, kde jste si osvojil svatá přikázání Boží! A uslyšíte ono sladké slovo při svém skonání: »Pojď, požeňnaný synu můj a vládní královstvím nebeským, neboť jsi s bedlivostí odvrátil cit a touhu od přizpůsobování se světu a žil jsi a pěstoval svoji rodinu ve svaté bázni přede mnou. Nyní ti dávám dokonalý odpočinek, neboť jsem odplatitelem všech vašich námah, jež jste pro mne podstoupili.«

Již nic více nepravím, nejdražší bratře můj, leč prosím prvotní věčnou Pravdu, aby vás naplnila svou věčnou a nejsladší milostí a vedla od cnosti ke cnosti, byste byl odhodlán dáti život za ni. Zůstávejte ve svatém a sladkém milování Božím. Ježíši sladký, Ježíši Lásko.

Poznámka: Sv. Kateřina Sienská (svátek 30. dubna) se snažila, aby jako anděl míru tišila vášně svých vrstevníků, aby tak působila ke zvelebení a rozkvětu Církve

svaté, již zloba lidská zasadila tehdy mnoho bolestných ran. Dopisovala papežům, radila i kárala. Byla Kateřina, právě jako vrstevnice její sv. Brigita, a později sv. Vincenc Ferrerský, skutečnou a Bohem vyvolenou reformátorkou života církevního. Všecko, co tato svěřice za doby nejhlubšího snížení papežství podnikala, vycházelo z nečistší lásky její k Církvi katolické i ku Stoličce apoštolské a z horoucí touhy po nápravě mravů duchovenstva i lidu. Kéž by ve šlepičích jejích byli pokračovali ti mužové národa našeho, kteří brzy po smrti její (1380) za žalostného rozkolu církevního, namísto aby byli pomáhali hojiti rány, jimiž tehdejší Církev i lidstvo churavěly, bouřlivým a nepředloženým jednáním svým rány ty ještě více jitřili!

(Ekert: Církev Vítězná.)

STARÁ PROROCTVÍ!

S utajeným dechem čítávali jsme v mládí staré pověsti české. Dosud vzpomínáme věšteckých slov bájně kněžny Libuše: »Město vidím veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat.« Mnohý, uváben ruchem moderního velkoměsta, okouzlen chválou našich činů v denním tisku či vzletnými řečmi při veřejných oslavách, vidí blížiti se již onu slávu, jež hvězd se dotýká . . .

Víte však, že jest ještě jiné proroctví o naší zlaté matičce —. Ono Sibyllino, jak slavné toto město zanikne a forman, jedoucí po opuštěném mostě, upozorní svého synka: »Tuto bývalo veliké město Praha a tamto stávala staroměstská radnice.« Nemluví se o něm. Jsou to jen staré báje a pohádky pro děti. Těšíme se raději, že Praha blížiti se vytouženému milionu obyvatel. Koho pak napadne, co zbývá dnes z Ninive, Babylonu či jiných velkoměst starověku. Zapomínáme i na strašnou výstrahu Belgie z nedávné minulosti. Žijeme dnešku, vybíjíme své síly na zájmech osobních a stranických. V těžkém shonu po chlebě vezdejší nezbyvá občanu, popletenému chaotickými zprávami denního tisku, času ani chuti, aby se zamyslel nad vývojem světových událostí.

Náš mocný souseď nastoupil cestu opačnou vývoji našemu. Nespokojme se však jednostrannými úsudky odpůrců! Vedle zvrácených názorů jsou tam vštěpovány lidu i hodnoty kladné: obětavost, odříkání, věrnost, kázeň, mlčelivost. Ruku v ruce se suggestivními řečmi jsou v souladu rázné činy: upevnění rodiny, tvrdá výchova dorostu, úsilí o práci, organisace sil, zúrodnění půdy, zdokonalení komunikací, promyšlené budování mohutné branné moci. U nás řečené heslo »Voják musí mítí ideu«, jest v Německu uskutečněno do důsledků.

Co můžeme proti tomu postavit, je-li nám vlastenectví líčeno jako šovinismus a stále veleben jen mlhavý pojem nějaké internacionální demokracie! Co vytvořili jsme skutečně hodnotného pro bezpečí našich potomků od roku 1918? Postačí snad teprve pod tlakem poměrů nedávno zaváděné sokolské srazy, letecké dny a dny brannosti či nadšené řeči a články o branné výchově? Co vše to platno, když činy jsou jiné, než slova. Mnozí vyhýbají se službě se zbraní; pro našeho mladíka vojenská služba není výhodou, ale spíše překážkou v občanském životě; »Dobrý voják Švejk« byl do nedávna naší pýchou; za hranicemi vážený »vojenský duch« je námi zavržen jako »vojácké smýšlení!; chlubíme se, že nejsme národem vojenským a trpíme takřka programový rozvrat armády živly podvratnými. Maně vzpomínám slov, která kdysi před válkou

německofrancouzskou 1870/71 — marně však — psal francouzský vojenský zplnomocněnec v Berlíně, plukovník baron Stoffel své vládě:

»Kázeň v armádě závisí od kázně společnosti a jednotlivých rodin. V Prusku jsou mladíci vychováni k poslušnosti, úctě před vrchností a zejména k plnění svých povinností. Jak může býti taková kázeň ve francouzské armádě, není-li ve francouzských rodinách? Podívejte se mimo rodin na naše lycea, školy, university atd. — stalo se něco, aby v dětech byla probuzena úcta k rodičům, ohled na povinnost, poslušnost k vrchnosti a zákonu, a především víra v Boha? Nic, nebo téměř nic. Proto dodáváme pak armádě každoročně kontingent mladíků, kteří většinou postrádají náboženských zásad, zdravé morálky a od dětství zvykli nikoho neposlouchati, vše posuzovati, ničeho ne dbati. A pak se vyskytnou lidé, kteří tvrdí, že můžeme tuto neukázněnou mládež bez zásad rázem zvyknouti kázně, jakmile vstoupí do armády. Tito lidé ani nevědí, že kázeň v armádě je táž, jako v soukromém životě — t. j. smysl pro povinnost, poslušnost představených, úcta k vrchnosti a platným nařízením . . .

Dokud ve Francii nepronikne přesvědčení, že je nezbytno vzdělávati mládež v zásadách zdravé morálky a dáti jí takovou výchovu a nauku, jež vzájemně se doplňují, by pokud možno nejlépe vyrovnaly naše přirozené chyby, totiž ješitnost, přeceňování a domýšlivost; dokud nevytříbíme si svůj úsudek srovnáním a nepřesvědčíme se, že nejdůležitějším je vložiti jiné símě do srdcí a ducha mládeže, neučiníme pokrok, náš duševní a mravní úpadek bude postupovati a jakékoliv reformy, všeliké pokusy politické i sociální nás nepřivedou k ničemu. Jest nezbytným úplný obrat ve výchově a vyučování francouzské mládeže. Jen za tu cenu bude možným naše obrození. Především je nutno obrátiti se proti nedostatku náboženství, který zmocnil se všech duchů. V této otázce jest klíč k vyřešení všech ostatních.«

Vešla již v zapomenutí tato slova, jejichž pravdivost na pláních Wörthu a Sedanu byla pak krvavě potvrzena. Přemýšlejme o nich! Nehodí se vojákův posudek o francouzské společnosti z let sedmdesátých na dnešní české poměry?

Uvažujme, může-li pokolení sobecké, požívačné, nevěřící, bránit a ubránit domov v dobách zlých! Braňme se již nyní! Jest nejvyšší čas zbavit náš národ hypnosy moderních prázdných frází, připraviti jej duševně i tělesně, nechceme-li, aby snad jednou skutečností se stala slova:

»Tuto bývalo velké město Praha.« S—

ZA † P. DREM. JOS. HRONKEM.

V sobotu dne 25. dubna o 13^{1/2} hod. odevzdal svoji šlechetnou duši v ruce Pána náš milý a drahý spolubratr Dr. Jos. Hronek. Prožil v posledních nedělích utrpení, jež bylo až smrtelné. Zemřel pravý rytíř Kristův, který hned od svého mládí Pána miloval vroucně a neomezeně a jemuž prostředníkem v této lásce byla Matka Boží, sv. Václav, sv. Cyril a Metoděj, a ostatní naši svatí patronové. On zakládal Čes. Ligu akademickou, neohroženě a otevřeně znal se k své

mu přesvědčení, šířil je kolem sebe a jeho nejposvátnějšími místy byly Stará Boleslav a kaple Svátováclavská. Staroboleslavské Palladium, mučednictví sv. Václava a hrob sv. Václava byla místa, kde se posiloval v zápase o vítězství víry Kristovy. V srdcích jeho spolubratří žiti bude jako vzor katolického muže, jemuž denní svatě přijímání bylo největší a jedinou posilou, zvláště v posledních dobách jeho života, kdy lidská zloba připravila mu tolik křížků. Věnujme mu stálou a zbožnou vzpomínku a zachovejme jeho poslední odkaz: kráčet ve šlépějích sv. Václava, být i krvavé byly, být i smrtelné byly.

Čsl. expozice na mezinárodní výstavě katol. tisku.

V pátek dne 24. dubna prohlédli si pozvaní hosté, mezi nimiž byli zvl. J. Em. kardinál Dr. Karel Kašpar, J. E. pražský nuntius H. Ritter, biskup Dr. Eltschkner, Dr. Svenson, zástupci vlády a řada jiných hostů, čsl. expozici, která byla pak hned v sobotu 24. dubna odeslána do Říma, kam přibude asi 3. května. V tisku proběhla o ní řada zpráv, z nichž některé jsou přímo nepravdivé a natvo je proto uvést na pravou míru. Pořadatelem expozice je čsl. episkopát, který zmocnil zvláštní výbor, a ten svěřil provedení Svatováclavské Lize; není tedy pořadatelem Katolická akce. Výstava nepodává žádný zkrácený obraz, poněvadž všechny diagramy zpracovány jsou na základě odpovědí, které podala většina katolických časopisů; pokud odpovědi nedošly, bylo použito dat úředních. O zkrácení by mohlo být jen tehdy řeči, kdyby vydavatelstva byla udala náklad falešně. Pokud jde speciálně o tiskárny, nemohlo vystavovati všech 31 tiskáren, poněvadž prostor výstavní by byl zaplněn jen jimi, zvláště, kdyby bylo vyhrazeno všem tolik místa, jako čsl. akciové tiskárně. Také hlavním účelem výstavy nebyly jen expozice tiskáren, nýbrž demonstrace tiskové síly katolíků vůbec. Je pravda, že některé tiskárny, ač žádány, vhodný propagační materiál (fotografie) nezaslaly, většina však z nich poslala data pro statistiku potřebná. Některé zaslaly fotografie, ale jen dopisnicového formátu a ty vystaveny být nemohly. Z propagačního materiálu tisklo se jen 500 pozvánek a několik tabulí a nápisů, tisk posléz uvedených byl zadán Čsl. akciové tiskárně, poněvadž však tato zadávku nemohla pro nedostatek potřebných typů provést, musil výbor tisk zadati tiskárně Politiky, která vedle Průmyslové tiskárny a tiskárny Neubertovy podobnými typy disponuje. Podrobná zpráva o čsl. expozici bude dodána v příštím čísle.

POZNÁMKY

STACHANOVŠTINA.

Ve 4. čísle našeho listu byla uvedena stručná, výstižná poznámka o tomto hnutí. Aby bylo úplně jasno, čím toto hnutí jest, sdělujeme ještě následující: Hnutí zvané »stachanovština« jest pojmenováno podle horníka Stachanova z Donecké pánve kamenouhelné, jenž se svojí pracovní skupinou dosáhl rekordních výkonů, které ovšem přesně posoudit nelze, neboť v dostupných pramenech není udán přesný počet členů této pracovní skupiny, jež jest myšlena jako skupina šramařů a sběječů, neboť zakládání výdřevy, základky a přemí-

sfování třaslavých žlabů je specialisováno a tudíž i odděleno. Hlavní zásadou »stachanovštiny« jest totiž přizpůsobení lidské obsluhy tempu strojů, jež mají běžeti pokud možno nepřetržitě a s plnou výkonností.

To však vzhledem ke stejnoměrné a nejvyšší výkonnosti strojů, při srovnání se značně proměnlivou výkonností člověka, vede k vypětí sil úsilím vůle, která se stává v tomto hnutí rozhodujícím činitelem. Úkolovou mzdou (akord) a uvolněním obchodu za současného zrušení »torgsinů« (státních obchodních domů), má právě být vyhlídkou na možnost podstatného zvýšení životní míry dosaženo rozšíření »stachanovštiny«, čímž se má lépe využít drahého strojního zařízení a průmyslových investic, než tomu bylo dosud. Jinými slovy: »stachanovština« je svéráznou racionalisací výroby, záměrně podporovanou státem, jež navazuje částečně na výsledky prací Taylorových, Gilbrethových a Fayolových.*) anž by věnovala zvláštní zřetel člověku v pracovním procesu.« (Časopis »Nová Práce«, duben 1936.)

Když si při tom uvědomíme, že vláda a snad všichni průmysl v Rusku se nalézají v rukou cizích, pak si učiníme o »svobodě« ubohého, ruského lidu správné po-
něti. B.

REKLAMA.

Vidí-li naše obecnost ohromné figury, které se procházejí po ulicích a mají na zádech reklamní nápisy, pak usuzuje správně, že to je toliko figura, kterou nese člověk. Ví dobře, že ten člověk je v poměru k celé figurě malý.

Méně správného uvažování projevuje, když se mu předvádějí filmy z Ruska, nebo když se mu ukazují obrázkové časopisy z tohoto státu, který poučuje Evropu o tom, co je práce a jak se má konati.

Ruská vláda (komunistická internacionála) počítá patrně s nainovostí našeho obecnstva, které se domnívá, že se mu tu předvádí něco dosud nevidaného, co nedovedou nikde jinde, nežli komunisté v Rusku.

Zatím však každý se může přesvědčiti, není-li zpit opiem komunismu, že na př. staveb technicky zajímavých má hned několik na dosah ruky. Co hlavního však, tyto stavby jsou projektovány a budovány lidmi vlastního národa, je to práce česká, od dělníků hlavou, až po dělníky rukou, a ne jako je tomu v Rusku, kde vedoucími inženýry a dělníky jsou lidé cizí. Tak na př. Dněprostroj stavěl inženýři američtí (Cooper) a němečtí (Siemens Bauunion). Ruští komunisté se chlubí svými laboratořemi — a naše obecnost je udiveno a nadšeno a neví, že i my máme vzorné ústavy výzkumné všech oborů, a to úrovně světové, přes všecku bídu doby. A tyto laboratoře a ústavy jsou organisovány a řízeny českými lidmi. Zdá se, jakoby naše obecnost se dovídalo o posledních vymoženostech techniky teprve z Ruska. Naše vědecké časopisy mají světovou úroveň, jak co do obsahu, tak i co do úpravy, což nelze prozatím říci o vědeckých časopisech ruských.

Přejeme zajisté ruskému lidu, aby v jeho zemi zase zavládl pořádek a blahobyt, ani nezáleží na tom, na jakých hospodářských základech si vybuduje tento svůj hmotný blahobyt, ale rozhodně nejsme spokojeni s tím, aby nám jeho nynější vláda předváděla věci, které sami dobře známe a umíme, jakoby to byly věci, které se od nich teprve musíme učit. Rádi zajisté přijímáme poučení od jiných, když se tu jedná skutečně o věci nové a zajímavé, snažíme se, abychom je uvedli do života i u nás. Ale reklamní vědu odmítáme a přáli bychom si, aby i naše obecnost se naučilo rozeznávat pravdu od reklamy.

Musíme si uvědomiti, že jsme si zachovali jen bojem a prací všechno to, co máme, a to v dobách nesmírně těžkých, že postavení naše není nějakým darem, že nebylo uchváčeno ve víru příznivých okolností, nýbrž že musilo být krvavě vybojováno a těžce vybudováno. Proto nemusíme pohlížeti k Evropě jako nějaká chudácková a podívat se nekriticky cizíně. I když tato má něco většího, mohutnějšího nežli máme my, přece není proto třeba se hrbit před tím. Tím méně ovšem třeba nekriticky se diviti reklamním obrázkům časopisů a filmům, vypočítaným na lehkověrnost a neinformovanost lidí. B.

*) Tvůrci moderních method racionalisace.

UMĚNÍ

SMĚRNICE PRO CÍRKEVNÍ UMĚNÍ.

Abychom si učinili představu, jak daleko se uchyluje moderní církevní umění od zásad správného chápání svého úkolu, pohledme, jak sv. Otec přijal výsledky »Studijního týdne o církevním umění«, který se odbýval před několika měsíci ve Ferrare.

Zásady pro církevní umění stavitelské (a můžeme dodat — pro všechno umění církevní, nebo které se chce jmenovati církevním) určuje sv. Otec stručně takto:

»Mátožná nejistota a politováníhodná bloudění umělecká jednotlivých novodobých směrů uměleckých, rušily po jistou dobu Dům Boží, útulek duše. Jest proto chvalitebno, když se nyní dějí pokusy, a to s jasnějším zřením a moudřejšími úvahami, aby záležitosti církevního umění stavitelského byly uvedeny na jasnou a čistou cestu, se které křesťanské generace, které dovedly využití každého pokroku umění, i jakéhokoliv jiného projevu života, nikdy nesešly. Tato cesta jest vytyčena vlastním a přirozeným účelem domu Božího. Kostel jest určen k vykonávání veřejné bohoslužby. Zvláštní požadavky, které plynou z toho v zájmu věřících, musí proto býti vždycky respektovány. Kostel je stále, ba zcela zvláště útočištěm pro duši, která se blíží k Bohu, Jehož Majestát jí plní a posvěcuje. Proto dbala stále toho, aby budova chrámu zrcadlila víru a zbožnost, pročež všechno, co se v kostele nalézá: materiál, architektonické vytvoření a výzdoba, ba i rozdělení světla a stínu, musí se řídit podle nejvyšších a posledních hodnot a musí tyto vyjadřovati věrně a mocně.«

Tento vatikánský projev, který označuje duši jako nejvyšší řídicí zásadu pro stavby chrámové (a pro všechno, co s tím souvisí), jakož i úzké vztahy mezi církevním uměním, věrou a modlitbou, znamená jasné odsouzení výstředních církevních staveb, jakož i všech moderních, t. zv. uměleckých děl, jakými jsou ohaveny, bohužel, i naše české svatyně.

Lze stručně říci: Právě umění povznáší člověka; umění »moderní« člověka pohoršuje. Ze chrámů starých mistrů (které se nepodařilo modernímu umění ještě »zdokonaliti«) odnáší si člověk radost v duši; kam však »zasáhlo« moderní umění, odnáší si pohoršení a nechuf.

A neplatí to jen o umění stavitelském a malířském, platí to zvláště i o zpěvu kostelním. Na našich kůrech se předvádějí nejpodivnější moderní skladby, zatím co lid nedovede zaspívat s průvodem varhan ani nejjednodušší kostelní píseň. A náš lid je zpěvný, chce v kostele zpívat své krásné české písně. Nestojí o různé moderní konglomeráty a fantasmie.

I to jest úkolem Katolické akce, aby pracovala k nápravě těchto trudných poměrů. Těžká doba hospodářská donucuje mnohdy k používání konstrukcí betonových při stavbě chrámů. Doufejme, že jsou to jen provisoria. Ale snahy o zlepšení zpěvu lidového v kostele lze uplatnit ihned. Vrucím zpěvem lidu se zjasní i chudičká provisorní stavba chrámová, kterou bylo nutno z hospodářských příčin zbudovati z betonu.

Za to nádherné, monumentální dómy působí bolestně, když velepisní jejich krásy architektonické je rušena příšernými dissonancemi skleněných mosaik v oknech a neartikulovanými výkřiky moderní »také církevní hudby« na kůru.

FILM

Doplněk k seznamu filmů klasifikovaných v I. čtvrtletí 1936.

-Ad- (není námitek proti návštěvě dětí):

Malý plukovník, amer., Fox. se Shirley Temple.

-A- (není námitek pro dospělé, zakázán dětem): Cirkus Saran, rak., Lloyd. — Černý anděl, amer., United. St. — Ideální manžel, něm. Wolfram. — Komediantská princezna, čs., Ufa. — Násobilka lásky, něm., Koruna. — Nippon, japonský. — Královna lásky, něm., Ufa. — Victoria, němec., Slavia. — Vídeň, město mých snů, rak., Arko. —

-B- (závadné pro dospělé): Melodie světa 1936, amer., M. G. M. — Milenec z loterie, amer., Fox. — Muži v uniformě, amer., Futurum. — Petr Ibbetson, amer., Paramount.

-C- (nevhodné pro katolíky): Golem. — Denunciant.

*

Americké filmy, alespoň některé, mohou býti pochváleny a doporučeny. »Poslední den Pompejí« je zcela jiný film než byl ten, který před nějakým časem běžel. Dějově bezvadný film hraje pouze na začátku a na konci v Pompejích. Jinak se děj odehrává v Palestině, kde ze života Krista Pána se uvádí uzdravování nemocných, Pilátův soud nad Kristem a Křížová cesta Páně. Hlavní herec, pověstný gladiátor, hraje ve dvojm světě, v touze po bohatství a v nepochopeném volání lásky k chudému Kristu, je muž jeho chráněnc se oddal. Výbuch Vesuvu a zničení Pompejí působí úchvatně. (Schmitl v Praze).

»Bílá sestra« byla po známém němém filmu natočena zvukově. I tato verze je sympaticky přijímána, ačkoli pražské obecenstvo nejevilo mnoho nadšení. Vzrušujících scén má film hojně, ale všude přináší nadšení pro dané slovo. Klášterní život je podán s opravdovostí, vážností a obětavostí. MGM.

»Byli dva šibalové« v pohádkovém ovzduší pobaví velké i malé. MGM.

»Jeho malá přítelkyně«, již je rozkošné děvčátko šestileté, Templová, naplní radostí každého diváka. Škoda je, že sirotek, který svou hrou už v sirotčinci okouzlí, musí pak hrát v pře-pychovém paláci. Nač vychovávat mládež filmem pro život nepřístupný? Fox.

»Život začne zítra« s toutéž Templovou, ale bohužel nelze tento film ani dospělým doporučiti, poněvadž vychovává ke krádeži a lži. Paramount.

»Připravte k boji« s Anabellou ve Francii vyrobený válečný film odehrává se téměř celý na válečné lodi, ke konci však v soudní síni, kde žena zachraňuje svého muže, velitele lodi před degradací za domnělou vinu, že se prý prohře-

šil nedbalostí ve službě. Drama je dobře sehráno, ale není nám dosti jasno, proč censura je dovolila mládeži. Merkur.

Naléhavá nutnost otevření této hlídky a uvolnění cenného a omezeného místa pro její pravidelné zprávy vyvěrá ze stále většího významu filmu pro církev, morálku lidu a tím i celý národ. Uvážme, že jsme v Evropě na 5. místě co do počtu biografů a asi 1835 kiny, jež mohou každodenně obsáhnouti přes 578.800 diváků na jednom představení. I když jen 290 kin hraje denně, 715 biografů 2—6krát týdně a 828 biografů jednou týdně, přece jen dosáhneme vysoké číslce těch, kdož podléhají vlivu příkladů na plátně. Příklady táhnou, a proto nemůže nám zůstat lhostejno, předkládá-li filmová výroba příklady dobré, či škodlivé. Avšak ani z hlediska národního nemůžeme přehlížeti skutečnost, že naše domácí výroba dosahuje čísla 40 filmů ročně s průměrně asi 80.000 m. I tu je třeba, aby náš domácí výrobce byl předem jist, že pakliže filmy jím vyrobené budou pro slušného člověka nevhodné, nebude mít se svým výrobkem úspěchu ani u nás, tím spíše v cizině, kde již stojí mohutné katolické organizace, jež mají za úkol chrániti diváky před nevkusem tím, že shlédnou svými censurními orgány předem každý film a zpraví všechny redakce buď o hodnotách nebo o nehoráznostech, na něž dnes již vyspělé publikum nenaletí, je-li předem informováno. Za takového stavu zlepšeného vkusu zahraničních diváků dříve či později i domácí výrobci nahlédnou, že se jim lépe vyplácí, vyrábí-li opravdu krásné filmy; neslušný a nevkusný film nemůže býti krásným. Tím však bude povznesena i úroveň české výroby, což je přáním nás všech.

Tisk si musí býti vědom úkolů, jež vyžaduje od něho film, ale hlavně sama nejvyšší hlava Církve: Byla by kinematografie tím, čím je, a působila by všecko zlo, jež způsobuje, kdyby to tisk nesnášel na místo, aby se odhodlaně postavil oproti toliké nemorálnosti? (Řeč Sv. Otce zástupcům mezinárodního filmového tisku, 11. srpna 1935.)

Vycházejíce z tohoto příkazu Sv. Otce a jiných při téže příležitosti pronesených, jež chceme tlumočiti i v budoucnu, vidíme jasně úkoly, jež se rýsují na obzoru.

Každý otec, každá matka, jimž záleží na duši jejich dítěte musí býti zpraveni o snahách katolické filmové censury a zásadách, jimiž se tato řídí, musí býti poučeni o velmi zhoubném vlivu na duši dítěte, nebo nedospělé mládeže, jež zanechá špatný příklad na plátně nemorální, nebo neslušný film.

Každý světomitý otec a matka musí býti informován o vhodných filmech pro své nejdražší, a o špatných před kterými je jeho svatou povinností, aby je chránil.

Každá čistá rodina, muž a žena, musí býti zpraveni o dobrých a hodnotných filmech, aby nosili kal do svého vlastního hnízda. Mnohá rozháraná rodina dnešní doby těžce doplácí na to, že nedbala výběru filmu pro muže a pro ženu, neboť nevěra, krádež, zločin začínají v myšlenkách a obrazotvornosti špatným filmem roznicené.

Až pochopí všichni slušní lidé, že může a co vše může špatným filmem vznícená obrazotvornost zlého napáchat, pak bude jistě každý manžel, každá manželka, všichni otcové a matky s největší svědomitostí sledovat zprávy o filmech a jejich censuru z hlediska slušnosti, morálky a sociální tendence a co nejsvědomitěji se jimi řídit. Pak ale procento špatných filmů klesne na minimum, neboť se nebude vyplácet vyráběti nehodnotný, nevkusný, neslušný, nemorální a sociálně zhoubný film.

ROZHLEDY

ČESKÁ POUT K JUBILEJNÍM SLAVNOSTEM VELEHRADSKÝM

jako doprovod Jeho Eminence pana kardinála Dra. K. Kašpara bude se konati ve dnech 4. až 6. července 1936 s tímto programem: V sobotu 4. července odjezd z Prahy, Masarykovo nádr., v 16.10 hod., příjezd do Brna ve 20.22 hod., do Uherského Hradiště ve 22.35 hod., kde ubytování v hotelích, v neděli 5. července snídaně v Uh. Hradišti. Odjezd autobusy na Velehrad, kde pobožnosti. Oběd na Velehradě a pak odjezd autobusy do Uh. Hradiště. Odjezd z Uh. Hradiště v 17.59 hod., příjezd do Olomouce v 19.17 hod., ubytování, večere, v pondělí dne 6. července snídaně, odjezd autobusy na Sv. Kopeček, pobožnost a prohlídka basiliky, oběd v Olomouci, odjezd z Olomouce ve 13.19 hod., příjezd do Prahy v 16.59 hod. Cena ve III. třídě Kč 260.—, ve II. třídě Kč 300.—. V ceně je obsaženo: Jízdné rychlovlakem, celé zaopatření bez nápojů, počínaje noclehem v Uh. Hradišti a konče obědem v Olomouci, autobusy. Účast nejméně 50 osob, při velkém počtu zvláštní vlak. Přihlášky přijímá kancelář Katolické akce (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

NAŠE VÝPRAVY DO ŘÍMA U PŘÍLEŽITOSTI MEZINÁRODNÍ VÝSTAVY KATOLICKÉHO TISKU.

Počínaje měsícem květnem až do ukončení výstavy každý měsíc odjíždí naše výpravy do Říma. Odjezd květnový bude se řídit dle zahájení výstavy katolického tisku. Nebude-li dosavadní datum výstavy změněno (12. května 1936), bude se p r v á v ý p r a v a konati ve dnech 6. až 16. května. Odjezd z Prahy Wilsonova nádr. 15.38, přes Mnichov a dále dle programu, jak uveden níže. Návrat do Prahy 16. května o 6.23 ráno, D a l š í v ý p r a v y budou: D r u h á ve dnech 27. května až 6. června, t ř e t í ve dnech 27. června až 7. července, č t v r t á 29. července až 8. srpna, p á t á : 19. až 29. srpna 1936.

P r o g r a m v š e c h v ý p r a v je stejný, jen v letních měsících odpadne audience u sv. Otce. 1. den odj. P r a h a W. n. 15.38, příj. M n i c h o v 23.30, odj. 23.55. — 2. den příj. V e r o n a 8.50, příj. M i l á n 11.45, odpoledne prohlídka Milána autokarem. — 3. den: Odj. Milán 6.50, příj. J a n o v 9.35, prohlídka města a památek, odpoledne tramwají na C a m p o S a n t o. Prohlídka přístavu. — 4. den: Odj. Janov 7.15, příj. P i s a 10.42, prohlídka města a hřbitova. Odj. Pisa 13.26, příj. Ř í m 18.52. Doprava do hote-

lu. — 5., 6. a 7. den: Prohlídka výstavy katol. tisku, Vatikánu a nejvýznačnějších památek, audience u sv. Otce. 7. den odj. Řím 22.50. — 8. den: Příj. L o r e t t o 8.26, odj. Loretto 11.30, příj. B o l o g n a 19.55, B e n á t k y 23.03, doprava do hotelu, ubytování. — 9. den: Celý den prohlídka města a památek. Odpoledne fakultativní výlet parníčkem na Lido. — 10. den: Odj. Benátky 8.15, přes Tarvisio, Linec. — 11. den: P r a h a příj. 6.23. — Cena ve III. tř. 1.500 Kč, ve II. tř. 1.950 Kč, obsahuje jízdné z Prahy a zpět, ubytování v pokojích po 2 a více lůžkách, stravování počínaje snídaní 2. den a konče večerí 10. den včetně nápojů, odvoz do hotelů a zpět se zavazadly, zpropitné, vstupné do vatikán. museí a katakomb s průvodem. Kdo si opatří jízdenku do Horního Dvořiště a zpět sám, platí o Kč 120.— méně. P a s musí mít účastníci v l a s t n í a nutno jej zaslati i s přihláškou nejdéle 14 dní před odjezdem výpravy. Do té doby nutno také složit příslušnou částku na cestu. Kdo si bude přát výměnu cizí valuty (nejvýše za 400 Kč), pošle i tento obnos do uvedené lhůty. Cena rozumí se při účasti nejméně 12 osob. Eventuel. změna programu vyhražena. P ř i h l á š k y přijímá: S v a t o v á c l a v s k á L i g a v P r a z e IV., Hradčanské nám. 8. jako zmocněnec Nár. výboru v ČSR. pro účast na mezinárodní výstavě katol. tisku v Římě.

Z DOMOVA. Henleinův »Los von Rom«. V německých územích v Čechách znamenala statistika za minulý rok 3060 odpadů.

P r a ž s k é h o kongresu volnomyšlenkářů účastnilo se 11 států a 74 zástupců, mezi nimi 2 bojující ruští bezbožníci. Zajímavé je, že na pražském kongresu došlo k jednotné bojovné organizaci bezbožnické, kterou utvořili občanští volnomyšlenkáři západní Evropy s bolševickými bezbožníky.

KOLEM VATIKÁNU. K a n a d a na světové výstavě katolického tisku. V kanadské expozici budou 2 veliké mapy, na nichž bude graficky znázorněno 9 provincií a 47 diecézí s jednotlivými místy, kde jsou radiové stanice a kde vycházejí katolické časopisy a publikace. Publikací těch bude tu vystaveno celkem 200 a mezi nimi i indiánský časopis z Nového Brunšviku.

S v. O t e c z n o v u navštívil výstavní místnost určené pro mezinárodní výstavu katolického tisku (6. dubna), aby shlédl postup přípravných prací, zvláště dekorační práce v jednotlivých expozicích.

»L é t a j í c í b i s k u p « v Ř í m ě. Tak nazývají apoštolského vikáře z polárního území Machenzie Msgr. Gabriela Breynata, který ač vysokého stáří, navštěvuje svých 17 misijních stanic v polárním území roztroušených v létadle a který právě přibyl do Říma k »visitaci ad limina«. Sv. Otec podrobněji se u něho informoval o poměrech v uvedeném misijním území, a vyslovil svou radost nad tím, že nejnovějšího dopravního prostředku bylo tak vhodným způsobem využito pro šíření království Božího. Msgr. G. Breynat dostane nyní další nové létadlo od švýc. misijní společnosti »Miva«.

A u d i e n c e u S v. O t c e n a B í l o u S o b o-

t u účastnili se vedle našich čl. katolic. studentů, také studenti němečtí a maďarští (celkem 1.500), dále bylo tu 550 Francouzů, 150 Rakušanů a skupina Holanďanů.

K o n g r e s f r a n c. »B o n n e P r e s s e « v Ř í m ě (již 36.) konal se za účasti francouzských kardinálů, mnoha biskupů a několika set věřících. Začal 17. dubna slavnostními pontifikálními Bohoslužbami ve chrámu sv. Petra. Promluvil na něm chefredaktor čas. »Croix« P. Merklen o díle »Bonne Presse« od posledního kongresu. Msgr. Pizzardo na tema: »Tisk a Katolická akce«, generál Dominikánů P. Gillet na tema »Tisk ve službách křesťanského humanismu« a kardinál Pacelli o úkolech tisku v apoštolátě. 18. dubna byly pracovní schůze, při nichž promítán film o »Bonne Presse«. Kongres byl zakončen audiencí u Sv. Otce.

A n g l i c k á e x p o s i c e n a m e z i n á r o d n í v ý s t a v ě k a t o l i c k é h o t i s k u v y s t a v u j e 347 novin a časopisů.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Ruská bezbožnická akce. Ústřední výbor bezbožníků v Rusku se usnesl uspořádati v Moskvě v květnu t. r. světový kongres bezbožníků a volných myslitelů. Při tom má být utvořena jednotná světová organizace pro boj proti náboženství v cizině. Sovětská vláda vydá při té příležitosti zvláštní bezbožnickou poštovní známku pro cizinu. — Bezbožnická propaganda o Velikonocích byla provedena tím, že ve všech chrámech a modlitebnách byla provedena razie pod záminkou zjistiti ty osoby, jež v chrámu hledají útulek. Také sovětské vysílání radiové stanice v 19 různých řečích vysílaly protináboženské přednášky. Mělo to však nevalný výsledek, poněvadž chrámy byly naplněny a zvláště překvapovala účast mladých lidí. —

S v a z r u s k ý c h b e z b o Ź n í k ů podle bolševické »Pravdy« má 7.000.000 členů, pracuje 30ti protináboženskými musei a tisíci přednáškami. V Ukrajině na příklad o posledních Velikonocích uspořádal 5775 protináboženských přednášek. Bezbožnická nakladatelství vydají ročně nad 80 knih a nesmírné množství časopisů, brožur a letáků.

J a k S S S R k l a m e c i z i n u, ukazuje zpráva mezinárodní katolické kanceláře, jež se zmiňuje o plném provádění proti náboženských zákonů na venkově v Ukrajině a mluví o otevřených chrámech jen v Kijevě a Oděse, kam vozí sovětský »Intourist« cizince, aby na nich ukazoval »svobodu« náboženství.

K o m u n i s t i c k á a k c e v C h o r v a t s k u, podobá se jako vejce vejci podobným akcím v jiných zemích — navazují styky s katolíky a nacionalisty — a vykazují úspěchy zvláště ve veřejných školách.

P o l s k á k a t o l i c k á t i s k o v á k a n c e l á ř »K A P « byla zřízena r. 1927 a má nyní tři oddělení: pro tuzemsko, pro cizinu a oddělení fotografické. Tisková kancelář pro tuzemsko vychází polsky denně a má celkem 208 odběratel (redakcí), což je 90% veškerého polské tisku. Pro cizinu jednou měsíčně v řeči francouzské, anglické a německé.

N o v ý s o v ě t s k ý k a l e n d á ř z n e m o Ź ň u j e zcela svěcení neděle. Zavádí dvoje týdny, jež se

střídají, jeden o 6 a druhý o 7 dmi dnech. Ve městech a průmyslových okresech platí šestidenní týden — 5 pracovních dnů a 1 den klidu), při čemž dny klidu připadají na 6., 12., 18., 24. a 30. každého měsíce. I sedmidenním týdnem je dnem klidu neděle, za 14 dní později sobota, pak pátek atd.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Apoštol malomocných. Tělesné pozůstatky P. Damiena přibudou do Antverp 3. května. Prvý je pozdravil belgický král. Po přistání bude bílá rakev nesená v průvodu 1500 kněží, všech členů kongregace Božského Srdce Páně — k níž † P. Damien náležel —, a členů vlády do katedrály, kde kardinál arcibiskup — belgický primas vzpomene zásluh a významu zesnulého apoštola.

Kříž se vrací do francouzských radnic. Stalo se tak slavnostním způsobem v městěčku St. Hilaire de Loulay. Příkladu toho budou následovati i jiná města départementu.

Vrchní velitel amerického loďstva chválí katolické kněžstvo. Admirál J. M. Reeves zaslal biskupovi v Los Angeles dopis, ve kterém vyslovuje uspokojení nad činností katolických loďních kaplanů takto: Víím, že Vás to potěší, jestliže Vám potvrdím zprávu o skvělé činnosti katolického duchovstva v americkém loďstvu. Ač nejsem katolíkem, cením si vysoko vynikající činnost našich katol. kaplanů. Každý duchovní, s nímž jsem přišel do styku, koná našemu loďstvu veliké a cenné služby.

Kající procesí mužů v Kolíně n. R., konalo se jako jiná léta, z Bílé soboty na Boží Hod velikonoční, za tisícové účasti mužů, kteří s růžencem v ruce k úžasu národně-socialistických novopohanů dokazovali, že pravé křesťanství v německém lidu je stále živé a neleká se žádného útisku a nátlaku.

Nový anglický král Eduard VIII. stal se patronem zednářů. Přijal totiž po příkladu svého děda patronát velkolože skotské. Na jeho místě velmistrem lože se stal následník trůnu vévoda z Yorku.

Jak působí dobrý příklad dokazuje vstup ředitelky státní polepšovny v Šanghaji pí. Wang Jen-Fu do katolické církve. Obrácení se stalo na základě charitativní činnosti ženského odboru Katolické akce ve farnosti sv. Josefa, hlavně mezi ženskými vězni a chovanci ústavu, jehož pí. Wang Jen-Fu je ředitelkou.

Kongres mužské katolické mládeže v Kolumbii konal se počátkem dubna v hlavním městě za účasti 1200 delegátů. Arcibiskup v Bogotě Msgr. J. Perdomo promluvil při tom o úkolech katolické akce, při čemž zdůraznil, že Katolická akce v žádném případě nemůže být identifikována s politickými stranami a hnutím.

Velikonoční povinnost sv. přijímání francouzských akademiků

splnilo letošního roku 18.642 studentů, v minulém roce jich bylo 17.343.

Švýcarská katolická mládež koná mírovou pouť (dne 20. května) k hrobu bl. br. Klause.

Nový klášter na hoře Sionu posvětil latinský patriarcha Msgr. Barlassina. Náleží františkánskému řádu a budou v něm prozatím usídleni 3 kněží a 2 bratři.

Velikonoční evangelium v Jerusalemském radiu. Nové palestinské radio vysílalo o Velikonocích evangelium, které četli patriarchové, nebo jiní církevní hodnostáři církve katolické, pravoslavné, arménské, anglikánské, koptické, jakobitské a habešské církve latinsky, řecky, arménsky, anglicky, kopticky, syrsky, habešsky a arabsky.

Velikonoční průvody ve Španělsku s výjimkou Kartageny měly klidný průběh. V mnohých místech i vůdcové a politikové levicových stran účastnili se průvodů. V Seville dokonce připojil se k průvodu nesoucimu milostný obraz P. Marie, muž s prohlášením: jsem komunist, jestliže však by se někdo dotkl naší Božské Matky, srazím jej k zemi. V Granadě, kde nedávno byly zapáleny chrámy, konalo 40 tisíc věřících smírnou pobožnost před sochou Krista Pána. — Komunisté nelení ve své propagandě. V den, kdy byl jmenován vyslanec u Sv. Stolice, obnoveny po 17 letech diplomatické styky s Ruskem.

Budhisté budou v r. 1937 sněmovati v Paříži, při příležitosti světové výstavy. Na konferenci přijede také »živý Buddha«, tibetský dalailama a budhističtí hodnostáři z Ameriky a Asie.

»Plovoucí chrám« na lodi posvětil v polovici dubna arcibiskup v Novém Orleáně a sloužil v něm mši sv. Chrám jest určen pro odlehlé misijní stanice v arcidiecési.

Co dělá Terezie Neumannová? Ve stavu Terezie Neumannové nenastaly žádné změny. Prožila opět utrpení Páně ve svatém týdnu s plnou intenzitou, žije úplně bez potavy a každý pátek prožívá a spolutrpi při pohledu na muka Spasitelova.

Smutná bilance posledního »vítězství« levice ve Španělsku. V době od 15. února do 2. dubna bylo vypleněno a zničeno 199 budov (z toho 36 chrámů), zapáleno 178 budov (z toho 106 chrámů), 345 osob zraněno a 74 usmrceno. V této »kulturní činnosti« socialisté a komunisté pokračují.

Kolik je katolíků v Indii? Celkem 4,056.155. Kněží je tu řádných 2142 a světských 2502.

Katolické sportovní organizace ve Francii, sdružené ve zvláštním Svazu, čítaly v minulém roce 3500 spolků o 500.000 členech. K dispozici měly 3000 tělocvičen a 2000 sportovních hřišť.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měs. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošti spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

7

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ KVĚTEN 1936

16. V. 6

MARIA! Za Tebou hlasy naše z prachu nesou se do tůně nebes nejhlubších... Slyš prosbu naši, Paní Andělů! Tvé srdce svatosti jest nádobou a milost z něho lije se do duší našich, jako rosa na nivy!

Ó Panno, předurčena Jsi abys jako slunce osvětlila země tmu, plaš světlem své čistoty stíny hříchu od prahu naší lidské slabosti!

Maria, Matko Kristova, přijmi milosrdně prosby naše pokorné a Synu svému je podej a za nás se přimluv, abychom dosáhli odpuštění hříchů svých, ó Matko sladká, požehnaná mezi ženami na věky věkův...!

(J. Zeyer).

DUCHOVNÍ ŽIVOT

SV. JAN NEPOMUCKÝ — VZOREM MUŽŮ.

»Bože, jenž jsi pro neporušenou svátostní mlčenlivost svatého Jana, Církve svou novou mučednickou korunou ozdobil, dej, abychom po jeho příkladu a na jeho přimluvu úst svých střežili a tak připočtení byli ke svatým, kteří jazykem nechybili.«

(Modlitba Církve v den sv. Jana Nepomuckého).

Čech, stanuvší v tichém rozjímání na půdě svatého Sionu svého národa, na posvátných Hradčanech, jest volán mocným hlasem, aby se sklonil před velikým světcem, mužem silným a po všecky věky příkladným, před sv. Janem Nepomuckým.

Monumentální stříbrný hrob skrývá jeho ostatky. Jest však toužebným přáním každého věrného Čecha, aby duch tohoto mučedníka a světce, duch hrdinný a silný, žil a působil v každém srdci českém.

Sv. Jan Nepomucký, proti němuž bojovalo i ještě bojuje tolik odpůrců, jest zajisté charakterem velmi vzácným a příkladným, když se bojí jeho vlivu jinověrci a bezvěrci všech odstínů, domácí i cizí, když se snaží umlčet jeho hlas všecka moderní generace.

A v čem asi spočívá tento vliv, kterého se odpůrci tolik bojí? Spočívá v tom, v čem spočívá i sláva světce: tento muž dovedl mluvíti rázně a nekompromisně tam, kde toho vyžadoval zájem duší, a dovedl mlčet, kde mlčení bylo na místě, i když mu to přivodilo smrt bolestnou, neobyčejně těžkou a potupnou. Jak by mohla moderní doba ctít člověka-hrdinu, který se do-

vedl opřít zlu s velkou energií, a za mlčení dáti život?

Nашe doba plná prázdných hesel a uctívání falešných božstev, plná reforem a plánů více méně zmatených, tato doba ovšem nenávidí člověka hrdinného, s jeho jasným rozumem, bystrým okem a pevnou věrou ve Věčnou Pravdu. Lidé žijící v temnotách moderního zmatku ideového i hospodářského, nazývají sv. Jana světcem »temna«? Jsouce sami ponořeni v děsivou, mrazivou temnotu hmoty, nesnášejí záře světce. Marně však bojují proti tomuto majáku, který září z hloubky věků svým velikým, svatým bojem, svým charakterem, hrdiny. Jeho důslednost pobuřuje lidi moderní doby, neboť nic není pro jejich myšlenkové mlhoviny tak nepřijatelného, jako právě důslednost a mlčenlivost. To jsou těžké hříchy proti moderním názorům, které s úžasnou povrchností posuzují a řeší vážné otázky života člověka-jednotlivce, národa i lidstva. Vždyť snahou moderního člověka jest, aby žil co nejsnadněji, nejvolněji a nejblahobytelněji na tomto světě, bože všech ohledů na zákony Boží i lidské. V moderní společnosti jest osud vážných myšlének rozhodnut velmi rychle: zahrnuty mnohými řečmi, plnými zmatku a nedůslednosti, myšlenky vážné a krásné jsou odsunuty, provázeny při tom posměchem a nenávisí, aby nerušily klid moderní společnosti v jejím bahně. Tato společnost si přeje žít bezstarostně a domnívá se, že i zkázu lze zahnat mnohými řečmi.

Sv. Jan Nepomucký se opřel autoritě králově, když tato žádala nespravedlnost a zlo. Jak by byli šťastni vládcové dneška, kdyby chtěli slyšeti rady věčných zákonů Božích! Ale všecky

vlády staví jediné sebe a svět za p r a m e n vší autority. Proto jejich rozhodnutí jsou zmatená a nespravedlivá, výsledky pak nešťastné a krvavé, chovající i v nejluchněji oslavovaném vítězství, zárodek pomsty a zkažky.

Nuže, nechť svět uznává sv. Jana Nepomuckého či nikoliv, katolickým mužům zůstane povždy vzorem a učitelem. Budou vždycky poslušni kázání jeho svatého, energického života, které zaznívá až dosud z tišin věků hlasem jasným a zřetelným:

»Neklaňte se modlám, stojícím na vratkých, hlíněných nohách reklamy a sofistiky, nekulhejte na všechny strany, opřete se vážně a důrazně všemu, co ničí v národě sílu ducha i těla, buďte vždycky Čechy uvědomělými a katolíky důslednými. Důsledné myšlení, osvícené pravou věrou ochrání vás před každým bludem, nechť by byl oděn rouchem sebe skvostnějším, nechť by si přikládal jména sebe lákavější, nechť by jeho slávu provolávali heroldové jmen sebe zvučnějších. Důsledné myšlení oznámí vám jasně chvíli, kdy bude třeba promluvit, kdy mlčeti.«

Aby tento hlas vždy zazníval v srdci každého Čecha je potřebí, aby životopis sv. Jana Nepomuckého byl každému znám. Je nutno o něm přemýšlet a tak čerpat z něho sílu a útěchu ve všech okolnostech života.

Sv. Jan Nepomucký byl člověkem jako každý z nás. I jemu bylo potřebí posily, útěchy, rady, pomoci. Kde asi hledal toto všecko? Snad se obrátil, jsa mužem učeným, do slavných knihoven své doby? Nebo na věhlasné autority? Utíkal se o pomoc k lidem?

Nuže, modlitba sv. Církve při mši svaté k oslavě sv. Jana Nepomuckého, udává nám jasně pramen síly světcovy, té síly, která ho plnila v trpké hodině mučednické smrti, která mu zjednała kosunu slávy věčné:

»Křehkost naši, Pane, nechť nebeský tento stůl chleba m silných posilní, jenž svatého mučedníka a kněze Tvého Jana, pokoušeného proti zachování svátostné vážnosti k vítězství povždy živil .

Kéž bychom dovedli jíti k věčnému cíli tak, jak to dovedl svatý náš patron: s důsledností bojující proti každé zvrácenosti, s vědomím zodpovědnosti nejen za každé své slovo, ale i za nečasné mlčení, posilující se k příštím bojům chleba m silných, jímž jest náš Pán.

»Mučedníku zářný, nebes poctěný slávou pro tyto strasti své, pro zásluhy svoje nás vyslyš! Shlédni na nás, prosíme, s nebe, přispěj nám ochranou svou .!«

OČ OPRAVDU JDE?

Řekněme hned: Jde o život! — Dává-li se hladovému člověku místo chleba a pokrmu, který by mu zachránil život, jen říkání o nutné reformě společenského řádu, uvede ho to v zoufalost nebo zlost. I kdyby se mu dával návod ke správnému životu, kterým by nabyl životních prostředků, bylo by to sice lépe, ale stále ještě by ho to nenasytilo.

A něco podobného vidíte obyčejně i v nábožénství. Kdybych se vás, pánové, zeptal, co nám přinesl Ježíš Kristus, řekli byste v nejlep-

ším případě: Dal nám poznati pravdu o Bohu, a naučil nás žít tak, abychom k Bohu přišli. Měli byste ovšem pravdu. Ale ne celou pravdu. Bylo by to asi totéž, jako když bych hladovému člověku dával návod, jak má žít, aby se jednou nasytil. Obojí jest pouze slovo, třebaš vzácné, třebaš Božské.

Ale oč více jest chléb než návod, oč více jest žít než myslit, oč více jest mít něco hned než slib do budoucnosti, o to více nám dává náš Pán Ježíš Kristus. Nedává nám jen své slovo, nýbrž dává nám již nyní něco skutečného, něco, co jest, dává nám skutečný život.

Musíme to slovo chápat docela tak, jak je říkáme v obyčejné mluvě. Život znamená býti, existovati. Život od Krista Ježíše, život věčný, není nic jiného, nežli skutečně býti stále. Není to tedy nějaký symbolický název pro jakési mlhavé nebo nejisté trvání po smrti, nýbrž jest to opravdová naše existence bez konce. Nuže, tento život nám přinesl a dává Ježíš Kristus. Bez něho bychom sice také trvali bez konce, ale v takovém stavu, který jest nekonečně horší než smrt, ve věčném neštěstí. Přinesl nám tedy Ježíš Kristus něco nesmírně většího, než pouhou nauku, přinesl nám to, po čem toužíme celou bytostí: Abychom nepřestali býti. Ale ani to ještě není všecko, co nám přinesl a dává! Či může býti ještě něco většího?

My obyčejně myslíme, že nám Bůh dává život věčný jako nějaký dar, že nás bude udržovati po celou věčnost právě tak, jako udržuje jaksi vedle sebe všecko stvořené. Že tedy náš život bude jeho stvořením vedle něho. Jest to asi takto: Představte si, že nějaká rodina jest bezdětná. Chce-li mít dítě, může tak učiniti dvěma způsoby: Buďto zplodí dítě sama, a dá mu tak svoji vlastní přirozenost. Neb přijme cizí — ma-

»ZACHEE, SESTUP SPĚŠNĚ . . .!«

». . . A vešed, ubíral se skrze Jericho. A hle, byl tu muž, jménem Zacheus, a ten byl vrchním nad' celníky, a byl velmi bohat. A hleděl spatřiti Ježíše, který to jest, ale nemohl pro zástup, neboť byl postavy malé. Běžel tedy napřed a vystoupil na strom planého fíku, aby ho uviděl, neboť tudy měl jíti. A když Ježíš přišel k tomu místu, pohledv vzhůru, spatřil jej a řekl k němu: »Zachee sestup spěšně dolů, neboť dnes musím v domě tvém zůstat. I sestoupil spěšně a přivítal ho s radostí. A všichni vidouce to reptali řkouce: »K člověku hříšnému zavítal«. Zacheus však přistoupiv, řekl ku Pánu: »Aj polovici majetku svého, Pane, dávám chudým, a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvrt násobně. A Ježíš řekl jemu: »Dnes stalo se spasení domu tomuto, neboť i on jest syn Abrahamův. Vždyť Syn člověka přišel hledat a spasit, co bylo zahynulo . . .«

(Lukáš, 19, 1—10.)

Přeložme děj tohoto evangelia do naší doby, do našich poměrů! Zacheus, by mohl býti dnes asi tak spekulantem na burse, který chce vydělávati hodně peněz rychle a lehce. Kdyby pak žil v naší době, nesúčastňoval by se patrně obchodů solidních, nýbrž obrátil by se na různé nekalé živly. Bylo by mu také patrně jedno, kdyby přijal peníze na účely nepřátelské jeho vlasti, neboť si myslí, že každé jsou dobré. Zacheus byl skutečně ve službách nepřátel vlastního svého

ličké dítě, živí je vlastní prací, vlastní námahou a vydáváním svého zdraví, takže toto dítě opravdu vyroste jejím přičiněním. V prvním případě dali rodiče dítěti skoro sebe samy, v druhém pouze něco ze sebe, t. j. svou práci a svůj majetek.

Tak i Bůh! Poslyšme slovo sv. Jana: »Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme viděli o Slově Života, zvěstujeme vám. Život se zjevil, a my jsme viděli. Život věčný, kterýž byl u Otce a zjevil se nám.« (1 list sv. Jana, kap. 1, v. 1—2). Všimněme si, že sv. Jan nazývá Krista Pána přímo Životem. I jinde to zdůrazňuje: »Bůh nám dal Život věčný, a tento Život jest v Synu jeho. Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna, nemá života.« (Tamtéž, K. 5, v. 11—12.) I v první hlavě svého Evangelia praví: »A v něm byl život«. I sám Spasitel prohlásil o sobě: »Já jsem vzkříšení a život.« (Jan, kap. 11, v. 25.)

Máme-li tedy žítí opravdu bez konce, musíme mítí tento Život, t. j. Ježíše Krista v sobě. Tím pouze budeme živi věčně.

A žijeme podle toho? Nemyslíme tak často, že stačí, když se trochu modlíme, trochu věříme, někdy chodíme do kostela, když nikomu neublížíme? To ovšem je dobré, ale je to tak málo, že to nestačí! O to nejde, abychom zachovávali trochu Slovo Boží, něco se modlili, něčeho se varovali, nýbrž o to jde, abychom měli Život Kristův v sobě.

A kdo má v sobě tento Život?

Ježíše Krista má v sobě ten, kdo ho přijal ve křtu nebo pokání a ve sv. přijímání, a kdo žije podle všech jeho přikázání.

Drahý příteli, zde se musíš probuditi k plnému pochopení těchto slov! To nepravdivé vymlouvání: »Já také chodím do kostela, já se také modlím, já nikomu neublížil«, musí přestat i.

lidu, byl ve službách Římanů. Bylo to provinění tím těžší, že politika byla pojímána Židy se stanoviska náboženského. Zacheus byl by tedy dnes mužem, jehož činnost by byla potírána novinami všech směrů a všech barev.

Tento muž tedy, slyšel velmi mnoho o Ježíšovi. Ten měl dnes jíti právě Jerichem a i Zacheus chtěl Ho spatřiti. Byl příliš malý, a zástup hustý neústupný. Jeho touha byla tak veliká, že vystoupil na strom, aby spatřil Ježíše.

A již viděl, jak davy lidu se valí. Mezi davy pak štíhlá, jemná postava, prostě oděná, s tváří vážnou, přes to však neskonale půvabnou a milou. Zacheus se naklání se stromu, aby Ho viděl docela jasně. a teď je právě pod tím stromem, ale co se stalo! Ježíš se zastavil a hledí na strom, k Zacheovi. Ten se leká a hlavou kmitne mu obava: »Ach, teď mne pokará přede všemi lidmi!« Ale Ježíš praví jen: »Zachee, spěšně sestup dolů, neboť dnes musím v tvém domě zůstatí.«

Toť nepochopitelné! ». . . dnes »musím« v tvém domě. « Kdo Ho k tomu nutí? A »zůstatí« . . . to přece není jen kratičká návštěva! To je delší pobyt, snad dokonce přenocování! A to vše v domě hříšnickově, v domě srdce vlastní!

Srdce Zacheovoovo jásá radostí! Jaká to čest!

O to nejde!

Neboť každý zločinec také někdy dělá něco dobrého, a také nedělá všechno zlé. Ale proto není ještě méně zločincem. Ty, katolíku, musíš již jednou vpustiti do své mysli a do svého srdce celou pravdu, že o to jde, a bys měl Krista v sobě, a a bys zachovával všechna jeho přikázání. To znamená, že nesmíš žítí v těžkém hříchu, neboť tím jsi v sobě zničil život Kristův. A tento život v tobě neobnoví nic jiného, nežli dokonalá lítost a řádná sv. zpověď. Bez toho je vše marné, neboť »Kdo nemá Syna Božího, nemá v sobě života.« A o druhou věc jde ještě: A bys zachovával ne pouze některé zbožné zvyky, které se ti zalíbí, nýbrž všechna přikázání Boží a církve v ní. Kdo jediné z nich těžkým hříchem přestoupí, ztrácí Život, a tím ztrácí vše.

Pochopíš to, dáš si říci?

A nedáš-li si říci, jest marné tvoje vyznávání, že jsi katolíkem, marná tvoje práce v katolických podnicích, marné ujišťování, že se modlíš, neboť »Nebudete-li jísti Těla Syna člověka, a pítí jeho Krve, nebudete mítí v sobě života.« (Jan 6, 54.) A jinde praví: »Miluje-li kdo mne, řeč mou zachovávatí bude.« (Jan 14, 23.)

KATOLICKÁ AKCE

JAK BUDOVALI SVAZ KATOLICKÝCH MUŽŮ VE FARNÍ OSADĚ?

Některé poznámky.

Dnes chceme jen upozorniti na některé pochybnosti.

1. Především není možno dosti zdůrazniti změnu, kterou znamená Katolická Akce v celkové snaze po návratu lidí k Ježíši Kristu. Změna ta

Ale Zachee, neslyšíš hlas lidu? »A všichni, vidouce to reptali, řkouce: K člověku hříšnému zavítal!« Všichni tak pravili. Můj Ježíši, co učiníš? Zavítáš skutečně k tak hříšnému člověku? Slyšíš přece reptati všechny ty lidi; snad jsou mezi nimi i oběti toho lichváře!

Zacheus pak si myslí: »Ach, kéž by nyní ode mne neodešel!« A v této své touze, poražen horoucí láskou Božského Mistra, i nutkán svým srdcem, snad poprvé ve svém životě, praví: »Pane, polovici svého statku dávám chudým a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvernásob.« Poručil mu to snad Ježíš? Nikoliv. Jeho srdce mu to poručilo. Zaplatí nocleh tohoto svého hostě svým majetkem a svým obrácením . . .

Tak dobývá Ježíš tvrdá srdce lidská. A nyní ptej se sama sebe, nevězí-li i v tobě kousek takového Zachea? Nejsi sice bohat, ale snad bys rád bohatým byl. Nejsi veřejným lichvářem, jsi však skoupý ke svým zaměstnancům, ke své rodině a především: jsi snad skoupým k Bohu. Ach, kéž bys také jedenkrát vyhlížel Ježíše, jako Zacheus! Pán by jistě také došel až k tobě a řekl by: »Sestup spěšně, dnes musím přebývatí u tebe, ve tvé duši, neboť se jí dostalo spásy!« A všechno tvé okolí by se radovalo . . .

P. O. Altman, O. F. M. (přel.)

záleží v tom, že nutno se zříci naděje, že bychom mohli přímo pracovat na návratu celé osady! Dnes velká část obcí farních jest jen z části katolická, a je-li, jsou katolíci úplně vlašni k Bohu a církvi jeho. Proto by se dotýkala náboženská činnost kněze neb věřících laiků stále jen těchž lidí a druhů, kteří jsou odcizení, by se nikdy s církví nesetkali. Nám musí jíti dnes o to, jak se dostati k těm, kteří jsou již odcizení? — Či budeme stále spokojeni, že máme plný kostel těchž lidí? Vždyť jest to desetina, ano i méně, z celé osady! A ti druhí? — Proto se jedná dnes o to, aby se dostal Bůh i na druhý břeh, k těm, kteří o něm nechtějí věděti nebo jsou sváděni od něho. K těm se nedostane kněz, k těm musí jíti laik. A musí to býti jeden z nich. Ne nějaký cizí apoštol, řečník neb pod. Hle, tam je nutná potřeba katolických mužů ve vlastní osadě. A změna, o které jsem mluvil, spočívá v tom, že kněz dnes se nesmí spokojiti s tím, že má v kostele tolik a tolik lidí, nýbrž musí se obrátiti trpělivě k malému třeba počtu mužů, ať jsou tři neb čtyři, — kteří by se dali získati vhodně pro získání druhých. Těm ať se věnuje na prvním místě, jako zase několika ženám a mládeži. To jest dnes jedinou možností, abychom se potom pomocí takto vychovaných laiků dostali k odcizeným. Nebude-li k tomu dosti trpělivosti, bude-li snaha jen zase po naplnění kostela neb schůze neb přednášky stále týmiž katolíky, pak jsme se dobrovolně vzdali příkazu: Jděte a učte! — Pak jsme opustili příklad pastýřů, jdoucích za ztracenou ovcí. A aby bylo jasno: nemyslím tu na kněze, nýbrž na laiky, kteří také svou spolkovou a jinou činnost obracejí ke svým a nechtějí se zcela nic starati o mimostojící. V tom je změna Katolické Akce. Nikoliv získání množství na jedinou, nýbrž výchova jednotlivých pro získání mnohých pomocí jich.

2. Jiná nejasnost jest ve výběru členů pro Kat. Akci: Jest dvojí cíl: Jeden praví: Všichni patří do Kat. Akce. Druhý dí: Jen celí katolíci mohou pracovati v Kat. Akci. Jak to srovnati? — Obojí jest správné. Směřujeme tomu, aby všichni katolíci byli členy Katolické Akce. To jest však cíl.

Něco jiného jest cesta k němu. Teprve tehdy budou moci všichni býti v Katolické Akci, až budou vpravdě katolíky. Chce-li Katolická Akce prodchnouti člověka i lidstvo životem a duchem Ježíše Krista, jest jisto, že by ji špatně dělal katolík, který by sám byl jen velkomluvným řečníkem, jenž by žil ve veřejném pohoršení, nezachovával příkázání Boží ani Církve sv., nebo užíval nepravdivých taktik, dokonce i ve své náboženské činnosti. Čím by obrodil člověka nevěřícího, jestliže sám ještě nepřijal nový život v Kristu? Náboženská činnost takových lidí jest jen prázdným mluvením a tvořili si nekatolíci podle nich svůj obraz o katolické Církvi, pak ovšem jich příliš nepřitahuje! Proto o výběru platí dvojí zásada: Všichni katolíci si ce patří do Katolické Akce, ale musí býti vpravdě katolíky, t. j. musí jak žít, tak i jednati zcela podle příkazů a ducha křesťanství.

3. Odvykněme si nazývati Katolickou Akcí jednotlivé podniky náboženských spolků a sdružení. Pořádá-li ku př. některé bratrstvo pouf nebo akademii nebo přednášku, tedy jest to jako dříve jeho pouf a akademie nebo přednáška, a není to Katolická Akce. Katolická Akce jest trvalá a soustavná činnost — nikoliv tedy akce ve smyslu podnik —, která jest spíše souvislý m hnutím katolických sil a tužeb, jest probuzením ku práci.

4. Jméno Katolické Akce možno dávatí dvěma věcem: Buď jest to ono celé hnutí jakožto souvislá činnost podléhající řádnému vedení, nebo jest to ono vedení samo, t. j. její výbor, nebo některý její Svaz. Tedy lze říci ku př.: Katolická Akce zabránila v národě šíření špatného tisku, filmu a pod. Znamená to zde, že účinné hnutí katolíků způsobilo tento výsledek. Nebo lze říci: Katolická Akce pořádá sjezd nebo kurs a pod. Znamená to, že některý její řádný výbor (farní, diecesní, zemský neb říšský) vede tento podnik, a nikoliv někdo, kdo není církevní autoritou pověřen vedením Katolické Akce.

5. Jest naprosto nutno, abychom důsledně zaváděli správné pojmy o Katolické Akci a nedomnívali se, že Katolická Akce jest jméno pro všechno. Mluví-li sv. Otec s tak velikou důrazností o Katolické Akci, pak jest to jistě něco nového a velikého. Pak jest jistě nutno, abychom s úctou a pozorností zkoumali, čeho od nás žádá. Katolická Akce jest vpravdě novou naukou, jest novou částí theologie. Katolickou Akcí se probudilo v Církvi sv. vědomí, že laici nejsou odsouzeni k pouhé pasivitě vzhledem k pravdě a království Kristově, že nemají pouze přijímati slovo Boží a spásu, nýbrž, že mají v Písmě svatém i v dokonalém pojetí Církve sv. jakožto Těla Kristova své činné místo, které jim patří, nikoliv pouze v době nouze, nýbrž z vnitřní nutnosti a příslušnosti k Tělu Kristovu.

ČESKÁ POUT K JUBILEJNÍM SLAVNOSTEM VELEHRADSKÝM

jako doprovod Jeho Eminence pana kardinála Dra. K. Kašpara bude se konati ve dnech 4. až 6. července 1936 s tímto programem: V sobotu 4. července odjezd z Prahy, Masarykovo nádr., v 16.10 hod., příjezd do Brna ve 20.22 hod., do Uherského Hradiště ve 22.35 hod., kde ubytování v hotelích, v neděli 5. července snídaně v Uh. Hradišti. Odjezd autobusy na Velehrad, kde pobožnosti. Oběd na Velehradě a pak odjezd autobusy do Uh. Hradiště. Odjezd z Uh. Hradiště v 17.59 hod., příjezd do Olomouce v 19.17 hod., ubytování, večere, v pondělí dne 6. července snídaně, odjezd autobusy na Sv. Kopeček, pobožnost a prohlídka basiliky, oběd v Olomouci, odjezd z Olomouce ve 13.19 hod., příjezd do Prahy v 16.59 hod. Cena ve III. třídě Kč 260.—, ve II. třídě Kč 300.—. V ceně je obsaženo: Jízdné rychlovlakem, celé zaopatření bez nápojů, počínaje noclehem v Uh. Hradišti a konče obědem v Olomouci, autobusy. Účast nejméně 50 osob, při velkém počtu zvláštní vlak. Příhlášky přijímá kancelář Katolické akce (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

ČESKOSLOVENSKÁ EXPOSICE NA SVĚTOVÉ VÝSTAVĚ KATOLICKÉHO TISKU V ŘÍMĚ.

V čísle 3. t. listu sdělili jsme našim čtenářům jak se provádějí přípravy pro tuto výstavu.

Dnes můžeme oznámiti, že čl. expozice jest již na cestě do Říma. Byla dne 24. t. m. slavnostním způsobem předvedena J. Em. nejd. panu kardinálovi našemu, nejd. panu nuciovi a četným milým hostům a zájemcům.

Její uspořádání bylo provedeno přesně tak, jak uvedeno v č. 3. tohoto listu.

Obsah jednotlivých obrazů, a diagramů je tak poučný a poskytuje tolik látky k úvahám velmi vážným, že není možno v jediném článku vyčerpati všecko to, co se tu katolíkům hlásá. Proto se budeme vraceti k těmto údajům, abychom z nich čerpali nejen posílu, ale i rozhodnost a sílu pro realizaci evangelia v dnešní době.

Vůdčí směrnicí uspořádání výstavy jest: Československo — mostem na východ. Jest to idea cyrrilomethodějská, která směřuje ze svého ústředí, kterým jest posvátný Velehrad, na východ k uniátům (řecko-sjednoceným) a k pravoslavným.

Území RCS stává se však i bojištěm a valem proti invasi protestantismu. Veliká, čelní výstavní tabule hlásá 4 období našeho státu v poměru k ideii cyrrilomethodějské. Jsou to léta: 863, 1000, 1600 a nynější doba, r. 1936. Toto poslední období je charakterisováno silnou snahou po sjednocení východu se západem v jediné Církvi katolické.

Neméně zajímavé a poučné jsou diagramy, které znázorňují poměr tisku katolického k nekatolickému, se zřetelem na procento státu v poměru k ideii cyrrilomethodějské. Právě k těmto diagramům bude potřebí se vraceti často, neboť ukazují, jak neodkladnou jest cílevědomá, energická a řádně organisovaná Akce Katolická.

Celek výstavy nám praví zcela jasně a bezohledně: »Všecko co bylo vykonáno až dosavad je sice pěkné, ale je to tak málo, že to je téměř ztopeno v záplavě tisku nekatolického, ač podle procent počtu katolického obyvatelstva, by tomu mělo býti právě naopak.«

To nám praví výstava na první pohled. Podrobněji se vrátíme k jednotlivým diagramům a jejich údajům příště. B.

Výstava katolického tisku v Římě.

Rozsah výstavy je velkolepý. Sv. Otec zdůraznil význam rozšíření dobrého tisku katolického po celém světě. Celek i jednotlivosti jsou vybudovány nádherně, takže celkový dojem bude mocný. Na výstavě pracuje řada umělců zvukových jmen, mnoho techniků i dělnictva.

Naše expozice jest umístěna na místě velmi významném, a to jako protějšek Italie, v sousedství Polska a Rakouska.

*

Katoličtí mužové! Zveme Vás srdečně na I. pout Svazu katolických mužů, která se bude konati na Svatou Horu u Příbrami v neděli dne 7. června 1936 s tímto programem:

V neděli dne 7. června po příjezdu vlaků od Prahy a Českých Budějovic sraz všech účastníků na náměstí v Příbrami. Odtud půjde se průvodem na Svatou Horu, kde na náměstí bude uvítání, poté kázání a slavná mše svatá.

Odpoledne ve 2 hodiny v zahradě katolického domu v Příbrami tábor katolických mužů, na němž promluví Dr. Václav Janda, předseda Svatováclavské Ligy a dp. P. Dr. Urban, O. E. M., duchovní vůdce Svazu katolických mužů. Po ukončení tábora požeňání na Svaté Hoře a rozchod.

Doporučujeme, aby účastníci pouti, kteří přijedou na Svatou Horu teprve v neděli ráno, vykonali si sv. zpověď doma, aby se zamezilo návalu kajonků na Sv. Hoře. Upozorněte Vaše známé na tuto první pout mužů a vybídněte je k hojně účasti. Je úmyslem pořadatelstva konati tuto pout potom každoročně.

Svatováclavská Liga (Svaz katolických mužů)
Praha IV., Hradčanské nám. 8.

POZNÁMKY

BUĎ PŘIPRAVEN!

Snažíme-li se o to, aby všichni katoličtí mužové se spojili v jeden šik, ve kterém by se naučili řádnému, pevnému životu duchovnímu, a usku-tečovali příkazy evangelia v životě veřejném i soukromém, činíme tak proto, abychom je připravili k otevřenému boji, který může nastati dříve či později, který však bude patrně nevyhnutelný. I skrytý jest již až příliš viditelný!

Jako staří pohané sváděli na křesťany všecky nehody, všecky pohromy přírodní, tak i nové pohanstvo, nechť je zabarvení jakéhokoliv, svádí na křesťany-katolíky každý neúspěch. Jsme podezříváni ze všech ošklivých, přemrštěných směrů. Jedněm jsme bolševiky, jiným fašisty. Jedněm jsme pasivní, jiným příliš aktivní. Jedni nás vyhlašují za podněcovatele válek a za přívržence násilného řešení sporů mezi národy, zatím co druhým jsme v té příčině nespolehlivými pacifisty.

V poslední době jsme oddělováni i od náboženství. Není prý boje proti náboženství, toliko proti jeho zneužívání fašismem.

Co se tedy objevilo v tisku během posledního roku?

Především prý, že Sověty nastoupily jinou cestu v otázkách náboženských, mírnější »cestu vývoje«, že ruská vláda umlouvá konkordát s metropolitou Sergějem, že v té příčině intervenuje v Římě i náš pan president Dr. Beneš. Také prý Titulescu zakročil s úspěchem u Stalina ve prospěch církve pravoslavné. Konečně pak, že metropolita Petr byl propuštěn na zakročení britské vlády a umístěn na nějakém »neznámém« místě blíže Moskvy.

Nuže, co je na tom pravdy?

Z úředních projevů sovětů nelze naprosto souditi, že by ve věci náboženského pronásledování byla nastala sebe menší změna. Heslo »Boj proti náboženství jest bojem pro socialismus«, zůstává i nadále v platnosti beze všeho omezení. Je opakováno vedoucími státníky při každé příležitosti.

Ostatně i v »Rozhledech« minulého čísla tohoto listu najdete o tom důkaz, že protináboženský boj zůstává v plné síle. Snad tu jsou jisté snahy, kterými by měli katolíci býti zmateni, aby ztratili vědomí, kde jest jejich místo; ale to je podvod odvěkého nepřítele člověka.

Ze všeho je patrné, že bezvěrcům nejde hle a vně o zmírnění sociální bídy a opětne vybudování řádných hospodářských a mravních poměrů, nýbrž výhradně o boj proti náboženství. A proč asi? Jaký zájem je donucuje k tomuto boji, který je veden tak bezohledně a krutě?

Všecky druhy pohanství a bezvěrectví slouží totiž jedinému pánu, kterému se jednalo již od Kalvárie o zničení Církve Kristovy. Jeho království je rozděleno mezi skobový kříž a pěticípou hvězdu jen zdánlivě. Hlavní bod programu jest oběma táborům společný. Zájmy Piláta a Heroda se rozcházejí, ale v odsouzení nenáviděného Krista byli oba zajedno: učiněni jsou přáteli v ten den...«

Bezvěrectví je bezohledné proti Církvi katolické, jeť ona jediným, mocným valem, který brá-

ni uplněru zotročení člověka. Národy pak mají býti zpracovány tak, aby se staly nevědomými ná:troji svých vládců, kteří stojí ještě v pozadí. A proto musí býti uvolněny všechny vášně člověka, aby je nemohl ovládnouti, neboť jen takový člověk je zralý pro otroctví duchovní i tělesné. A protože náboženstvím je člověk nabálán ke krocení svých vášní a udržován tak ve vědomí své důstojnosti a zodpovědnosti před Bohem »... za velikou cenu jste koupeni, nebudte otroky lidí...«, proto musí býti náboženství odstraněno ze všeho nejdříve. K tomu tedy pracuje nepřítel všemi způsoby. Na katolících pak jest, aby byli uvědomělými a věrnými křesťany, a to nejen v životě soukromém, ale i veřejném. Jen tak bude možno, aby byly zachráněny pro Krista ony duše, které jsou zmítány všemi zmatky dneška.

DIVADLO

Vhodné hry pro ochotnické scény (podle věstníku mariánských družin »Ve službách královny«):

Svatý Václave, nedej zahynouti... od J. G. R o s s o. 3 jednání. 9 mužů a 3 ženy. Scéna: světnice, rakouské zákopy. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 5 Kč. — Vlastička a Václav jsou právě týden novomanžely, když vypukne světová válka a surově odtrhne milující duše. Václav však je nadšeným vlastencem, který ví, co je povinností Čecha. V rozhodné chvíli přeběhne k nepříteli a vrátí se jako legionář, když byl již mnohokrát Vlastou oplakáván. V této vlastenecké hře se velmi dobře zdařil popis charakteru osob zde zúčastněných, jejich idealismu a obětavosti i podlosti rakušáka Majera, policejního agenta, a důstojníka Steina.

Srdce a svědomí od Antonína K o d ý t k a, 4 jednání. 7 mužů a 5 žen. Scéna: světnice, cesta a kancelář. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 7 Kč. — Sociální hra, poctěná cenou v soutěži divadelních her r. 1925, osvětluje různé dnešní palčivé otázky a zdůrazňuje nutnost nádražních misí ve velkoměstech.

Tarsicius, mučedník Eucharistie, od V. M l a d i n á č e, přel. Fr. Pechuška. 3 jednání. 13 mužů a 3 dět. úlohy. Scéna: pokoj, katakomby, ulice. Vydal sekret. Intronisace B. Srdce Páně, Praha-Hradčany, Hradčanské nám. 8. Cena Kč 2.30. — Tarsicius, synovec římského šlechtice, nese žalářovaným křesťanům Tělo Páně; je přepaden, dotlučen a umírá blaženě pro Ježíše, nevydáv sv. hostie pronásledovatelům.

Čistota duše od Fr. P r o k o p a. 3 jedn. 11 mužů a 4 žen. úlohy. Scéna: světnice v hospodářství, řídký les, náměstí v Benátkách. Vydala Mariánská družina mužů a jinochů v Plzni. Cena 5 Kč. Děj se odehrává na pražské periferii a později v Benátkách. Autor-sodál snažil se pokud možno uveřejnit a znázornit život ryze katolické rodiny, která energicky se zastává víry jako nejdr. užšího pokladu

Když srdce zhřešilo od P. S k á l y. 4 jedn. 13 ženských úloh. Scéna: pokoj a zámecký park. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 6 Kč. —

Baronesa rozbila starožitný porculán a nema odvahy přiznat se matce, aby ji nezarmoutila. Nehodu odvrací od sebe na zbožnou, poctivou komornou, která je propuštěna i pro podezření z krádeže. Přetvářka visí jako kletba na domě. Když se blíží katastrofa, nastává rozřešení příznámí se baronesy ke svému provinění. Zachráněna jest i komorná.

Kříž a sovětská hvězda od J. E k e r k o r a. 4 jednání. 17 muž a 1 žen. úloha. Scéna: selská jizba, les a soudní síň. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 5 Kč. — V této činohře jest sepsána historie bolševiků. Ruská země pije krev svých nejšlechtetnějších vlastenců. Kus líčí způsobem vysoce dramatickým bídu a křivdu, již musí zkoušeti věřící lid ruský od sovětské vlády, jež pronásleduje každého, kdo jest jiných názorů. V popředí stojí neohrožený katolický kněz, jenž přestrojen za podomního obchodníka tajně pracuje pro církev, je zrazen za židášský groš, postaven před soud sovětský a zastřelen.

Láska vítězí od P. J. S k á l y. 5 jednání. 14 ženských úloh. Scéna: světnice, les s cikánským tábořem, park, les, s kapličkou. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 6 Kč. — Velmi účinná hra se svatohorskými motivy. Středem děje jest šlechtetná cikánka, která jde světem rozsévat lásku křesťanskou, kterou sama tak málo poznává. Na záchranu dcery továrníka obětuje svou kůži a krev, druhou dceru vysobodí od smrti, která jí hrozí od cikánů, s nasazením vlastního života vyrve z plamenů matku obou dcer a před zločinnou otravou jedem zachrání život staré chůvě. Tato podle medailky a podle znamení nad pravým loktem poznává dceru první choti továrníka. Druhá choť — macecha — tuto svou nevlastní dceru při cestování po Itálii dala svého času cikánům, aby se jí zbavila a všechno její jmění zdědily její vlastní dcery.

Poslední píseň zvonu od Fr. Š a n d y. 3 jednání. 9 muž., 1 žen. a 1 dětská úloha. Scéna: Pokoj selský a světnice v hostinci. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 6 Kč. — Pro jeviště upraveno podle stejnojmenné povídky Jindř. Š. Baara. — Děj se odehrává ve světové válce. Hra se pro svou vlasteneckou tendenci hodí ke slavnostní příležitosti, jako k 28. září, 28. říjnu a pod. V popředí stojí zbožný a šlechtetný sedlák a starosta Horák. Horák chce ve svém rodném kraji povznést srdce sedláků a horníků postavením obecní kaple; jí daruje zvon, jehož mohutný hlas by měl vyburcovat svědomí všech k Bohu. Tu vypukne válka, rekvisice najde i Horákův zvon. Rána do něho je poslední píseň pro Horáka a smrtelnou ranou do hlavy. Odzvánění umíráčkem oběma Horákům.

Pro zpovědní tajemství od Křišt. K u c h y n s k é h o. 5 jednání. 25 mužů a 5 žen. Scéna: pokoj, soudní síň, přijímací pokoj a nádvoří trestnice. Vydal J. Birnbaum v Brtnici. Cena 5 Kč. Obraz zpracovaný podle románu J. Spilmanna. Děj z konce 19. stol. líčí utrpení kněze, který nechce zraditi zpovědní tajemství a vehnán je do žaláře. Hra končí smírem, vrhá ostré reflexy na současné poměry a dává příležitost k mnohé úvaze.

ROZHLEDY

KOLEM VATIKÁNU. Světový kongres katolického tisku, jenž byl určen na 18.—21. května a odložen, bude se konati 24. až 27. září t. r.

Svátek sv. Jana Bosca byl pro celou církev stanoven na den 31. ledna.

Zástupci Katolické akce celého světa jsou pozváni do Říma k 80tým narozeninám Svatého Otce. Nedávno ustavený výbor pro podporování poutí z celého katolického světa do Říma. »Peregrinatio romana ad Petri Sedem« usnesl se 29. dubna t. r. za předsednictví Msgre Pizzarda uspořádati při 80tých narozeninách (31. května) Sv. Otce zvláštní slavnost, ku které budou pozváni vůdcové a vedoucí osobnosti Katolické akce z celého světa, aby vzdali hold Sv. Otcovi jako podporovateli a organisátoru Katolické akce.

Zvláštní poštovní známky světové výstavy katolického tisku, celkem sedm druhů podle návrhu prof. Corredo Uzzana, vydalo Vatikánské Město.

Ředitelé papežského díla šíření víry konali v Římě výroční schůzi za předsednictví arcib. C. Konstantiniho počátkem května t. r.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Nová basilika P. Marii Lurdské zasvěcená bude postavena v Záhřebě. Základní kámen byl posvěcen 25. března t. r. za účasti 20.000 lidí. Návrh na basiliku, jež bude největší po katedrálním chrámu, učinil arch. Plečnik. Chrám staví dalmatinští Františkáni.

Výstava o Sv. Zemi byla otevřena v Záhřebě.

Nový polský časopis. Ve Varšavě vyšlo 1. číslo časopisu »Kultura«, jenž bude vycházeti měsíčně a bude věnován literatuře, umění a sociálním otázkám. Má celkem 80 spolupracovníků.

Chorvatsko-dalmatský episkopát proti nemravnosti v moř. lázních vydal společný pastýřský list, v němž vybízí katolické obyvatelstvo, aby samo chránilo mrav a slušnost a jež končí: Cizí hosté v našich lázních musí jednou provždy změnití své mínění a přesvědčiti se o tom, že nemáme chuti trpěti urážky naší morálky a našeho katolického smýšlení. Pastýřský list vyvolal v tisku velikou pozornost a je rozšiřován v letácích.

Komunistická mládež přerůstá své učitele. Koncem dubna měla v Moskvě svůj sjezd, z jehož porad a programu vychází na jevo, že dnešní vládcové ji pečlivě isolovali ode všech politických aspirací a přidělili jen hodně omezené úkoly. Zajímavá je nová orientace na poli náboženském. Komsomolci z příkazu samého »baťušky« Stalina nesmějí více energicky a nemilosrdně bojovati s náboženstvím, nýbrž mají »ruské mládeži trpělivě vysvětlovati nesmyslnost náboženských předsudků.«

Ruští bezbožníci pokračují v boji. V poslední době byla celá řada kněží zatčena proto, že neoznámili úřadům soukromé dary. — Ve státním nakladatelství tiskne se v 8 jazycích o nákladu 3,000.000 výtisků zvláštní bez-

božnická encyklopedie, obsahující všechnu bezbožnickou literaturu.

O čem u nás nevíme? Podle posledního čísla časopisu »Kraljevstvo Božje« byla na sovětském vyslanectví v Praze provedena vzrušující prohlídka, která dokázala, že se tu nalézá hlavní bolševická stanice pro střední Evropu. Tato centrála měla tajné styky s Berlínem, se kterým si dopisovala tajným písmem. Prohlídka dokázala, jak ohromnou rozkladnou činnost vyvíjí kominternu ve střední Evropě a na Balkáně. Po rozřešení tajného písma byly uvědoměny a podrobně zpraveny všechny zúčastněné státy. Jak vážné důkazy obsahovaly ony tajné listiny, dosvědčuje skutečnost, že jihoslovanská policie jen v Bělehradě zatkla asi 50 význačných komunistů. V Německu octlo se ve vězení asi 500 lidí, o nichž nikdo neměl tušení, že jsou tajnými komunisty.

Ruský »Bezbožník« známý protináboženský list — vychází dále. Slavil dokonce 10 let svého trvání a při tom arcibezbožník Jaroslavskij zdůrazňoval nový nápor protináboženské akce a dovolával se měrníc této akci dáváných Stalinem.

Zavírání chrámů v Rusku pokračuje. Tak v kolchozu v Kirově (okres Moskva) udělali z chrámu divadlo, v Ingavinu (okres Voronež) byl chrám přeměněn v úřední budovu, v Parevkách ve veřejné lázně a holírnu.

Jak je rozšířena bolševická naka-za v mládeži po celém světě. Sekce mezinárodní komunistické mládeže mají členů: v Argentině 5000, Anglii 2200, Belgii 800, Švédsku 5000, Spoj. Státech amer. 9000, ve Francii 17.000, Norsku 2000, Mexiku 650, Kanadě 2500, Holandsku 1300, Uruguayi 250, Dánsku 900, ve Švýcařích 310, Irsku 500, v Číně 100.000. U nás máme 12.400, v Rakousku 3500, v Polsku 13.000 a ve Španělsku 12.000. Mimo Rusko čítá se mladých komunistů na 1,000.000.

Veliký katolický sjezd v Polsku — který organisuje Katolická akce — bude se konati ve Varšavě 20.—22. června t. r.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Nedostatek kněžstva není jen u nás, ale i ve Francii. Tak na př. v diecési Autunské za 30 roků klesl počet kněžstva ze 782 na 568, z nichž jen 201 jsou mladší 50 roků, v diecési Bourgeské klesl počet kněží ze 679 na 460, z nichž jen třetina je mladších 50 roků.

Jakou většinu mají nepřátelé církve v Mexiku, o tom svědčí znovuotevření 2 chrámů v pohraničním městečku (na hranicích Texasu) Ciudad Juarez. V den otevření těchto chrámů bylo tu přes 12.000 věřících.

Katolické nemocnice ve Spojených státech amerických čítaly počátkem tohoto roku 669 domů o 85.042 lůžkách, v Kanadě 176 domů o 28.794 lůžkách.

Mexičtí vládcové za »světlym« příkladem Moskvy. Pronásledování náboženství v Mexiku vyvolalo v celém světě nedobrou náladu proti dnešnímu režimu, jemuž věc se stala velmi nepříjemnou. Nařídili proto otevření chrámů a budou voditi po nich cizí diplomaty, aby se na vlastní oči přesvědčili o náboženské svobodě. To však diplomatům neřeknou, že

protikultové zákony, znemožňující jakoukoli Bohoslužbu v otevřených chrámech odvolány nebyly.

Populace Židů. V roce narození P. Ježíše bylo 5,000.000 Židů, dnes jich je 16 milionů. Z toho v Polsku a Rumunsku žije 4 miliony, v Rusku skoro 3 miliony, v Německu a Maďarsku 1 milion, v Americe (Spojených Státech) 4,200.000, v Asii 1 milion a v ostatních zemích ne celé 3 miliony. V Palestině je 30% Židů z celkového počtu obyvatelstva, v Polsku 10%, ve Spojených Státech 3 1/2%, v Rusku 2 1/2%.

Zázrak sv. Januaria v Neapoli opakoval se za nadšení všeho lidu, dne 5. května.

Milost Boží zasahuje Indy. Známé hnutí Dra. Ambedkara mezi indickými parii — o němž jsme již psali — projevilo se v misijním území Dacca, kde jest znamenati tak silné hnutí pro katolickou církev, že zvláštní misionáři museli býti pověřeni k obrácení indických pariů na katolickou víru.

Svobodní zednáři na president-sém stolci Spojených států amerických. Celkem 12 presidentů bylo svobodnými zednáři. I nynější president Roosevelt jest svobodným zednářem.

Sterilisace ve Spojených státech. V 28 státech americké unie bylo sterilisováno doposud 23,092 osob, z toho v posledním roce 3029.

KATOLICKÉ MISIE. Úspěch katolických misii ve střední Africe. Podle statistiky z minulého roku v územích belgického protektorátu (Ruanda, Urundi, Hor. Kongo, Kim) bylo 456.065 katolíků, v územích anglického protektorátu (Uganda, Tanganyika a Rhodesie) bylo 612.241 katolíků. V těchto misijních územích působí 545 bílých, 119 černých kněží, 193 bratří, 393 evropských a 390 domorodých sester.

Americká katol. misijní společnost z Maryknollu má 550 kněží, bratří a kandidátů, kongregace sester tamtéž 525 členek.

Trapisté v Japonsku. 29. dubna byl vysvěcen opat prvního japonského trapistického kláštera v Hokkaidu. Klášter je kladen za vzor katolickým klášterům; má vzorné polní hospodářství, 58 řeholníků, z nichž 52 jsou Japonci. Vedle Hokkaida byl zřízen nový trapistický klášter v Shindebaru, jenž má 18 řeholníků, z nichž je 16 Japonců.

Jubileum kartaginského arcibiskupa, primasa Afriky. Msgr. Lemaitre, arcibiskup v Kartagu, člen kongregace »Bílých Otců«, slavil stříbrné jubileum svého vysvěcení na biskupa.

Rádná valná hromada Svatováclavské Ligy bude se konati v sobotu dne 6. června 1936 o 19. hodině ve spolkových místnostech. Program: Zpráva generál. sekretáře o činnosti spolku, zpráva pokladníka, udělení absolutoria.

Svatojanské slavnosti v Praze: v pátek dne 15. května o 18 1/2 hod. tradiční pouť ke hrobům svatých čes. patronů, jež započne u hrobu sv. Ludmily v chrámě sv. Jiří, v neděli 16. května o 15. hod. prosebný svatojanský průvod od chrámu sv. Mikuláše v Praze III. do chrámu sv. Víta. **Jeďte s námi oslaviti 80. narozeniny Sv. Otce!** (31. května). Výprava odjíždí 27. května podle programu níže uvedeného.

NAŠE VÝPRAVY DO ŘÍMA U PŘÍLEŽI- TOSTI MEZINÁRODNÍ VÝSTAVY KATOLICKÉHO TISKU.

Další výpravy: budou: **Druhá** ve dnech 27. května až 6. června, **třetí:** ve dnech 27. června až 7. července, **čtvrtá:** 29. července až 8. srpna, **pátá:** 19. až 29. srpna 1936.

Program všech výprav je stejný, jen v letních měsících odpadne audience u sv. Otce. 1. den odj. Praha W. n. 15.38, příj. Mnichov 23.30, odj. 23.55. — 2. den příj. Verona 8.50, příj. Milán 11.45, odpoledne prohlídka Milána autokarem. — 3. den: Odj. Milán 6.50, příj. Janov 9.35, prohlídka města a památek, odpoledne tramwají na Campo Santo. Prohlídka přístavu. — 4. den: Odj. Janov 7.15, příj. Pisa 10.42, prohlídka města a hřbitova. Odj. Pisa 13.26, příj. Řím 18.52. Doprava do hotelu. — 5., 6. a 7. den: Prohlídka výstavy katol. tisku, Vatikánu a nejvýznačnějších památek, audience u sv. Otce. 7. den odj. Řím 22.50. — 8. den: Příj. Loreto 8.26, odj. Loreto 11.30, příj. Bologna 19.55, Benátky 23.03, doprava do hotelu, ubytování. — 9. den: Celý den prohlídka města a památek. Odpoledne fakultativní výlet parníčkem na Lido. — 10. den: Odj. Benátky 8.15, přes Tarvisio, Linec. — 11. den: Praha příj. 6.23. — Cena ve III. tř. 1.500 Kč, ve II. tř. 1.950 Kč, obsahuje jízdné z Prahy a zpět, ubytování v pokojích po 2 a více lůžkách, stravování počínaje snídaní 2. den a konče večerí 10. den včetně nápojů, odvoz do hotelů a zpět se zavazadly, zpropitné, vstupné do vatikán. muzeí a katakomb s průvodem. Kdo si opatří jízdenku do Horního Dvořiště a zpět sám, platí o Kč 120.— méně. Pas musí míti účastníci vlastní a nutno jej zaslati i s přihláškou nejdéle 14 dní před odjezdem výpravy. Do té doby nutno také složit příslušnou částku na cestu. Kdo si bude přát výměnu cizí valuty (nejvýše za 400 Kč), pošle i tento obnos do uvedeně lhůty. Cena rozumí se při účasti nejméně 12 osob. Eventuel. změna programu vyhrazena. **Přihlášky přijímá:** Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8. jako zmocněnec Nár. výboru v ČSR. pro účast na mezinárodní výstavě katol. tisku v Římě.

Letní byt ve zdravé krajině v jižních Čechách (2 pokoje s kamny, event. každý pokoj zvlášť) možno za levný peníz pronajmouti. Nabídky na adresu V. Steinocher, Netolice 349.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měs. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošti spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII, se dne 18. ledna 1936. - Podať úrad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Karunovační třída 14.

KATOLÍK

8

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ KVĚTEN 1936

ZÁZRAKY V CÍRKVI KRISTOVĚ.

Kolik lidí by uvěřilo, kdyby viděli živé zázraky! Namítají často na apoštolská slova ti, kteří ze strachu před Vševědoucím, řízení všech věcí připisují přírodě. Měl-li by prý Bůh rád lidi a toužil po jejich duších, to by se jim srozumitelněji projevoval! — Asi by chtěli, aby Pán Bůh na zavo-lanou jim vždy předvedl nějaký eskamotérský kousek. Již Božský Spasitel je nazval pokolení zmijí. Nechtějí věřit, proto nechtějí vidět.

Spousty zázraků nesporně ověřených zaznamenávají archivy katolických svatyní, zejména mariánských. V Lurdech v roce 1884 byla založena lékařská klinika, jež provádí přísnou vědeckou kontrolu náhlých a přirozeně nevysvětlitelných uzdravení též lékaři sem přicházejícími z celého světa buď ze zájmu nebo zvědavosti. Některé protokoly o zázračném uzdravení nesou podpisy až 40ti lékařů všech národností a náboženských vyznání. Ročně na tuto kliniku přichází na 250 těžce nemocných, které lékaři doma prohlásili za beznadějně nevyléčitelné.

Doktor Boissarie, bývalý primář této kliniky, popisuje ve své knize »Le grandi quarigioni di Lourdes« (veliká uzdravení v Lurdech), 60 takových nemocných, náhle uzdravených způsobem přirozeně nevysvětlitelným. Uvádí zde různé fotografie těchto omilostněných a přísnežné protokoly o zázračném uzdravení, podepsané lékaři, ošetřovatelkami a očitými svědky. Uzdravení v Lurdech konají každý rok sjezd v Paříži na důkaz skutečnosti a trvalosti uzdravení.

Nejen v Lurdech se dějí zázraky; uvádíme je zde proto, že zde jsou vědecky kontrolovány. Na vlastní oči se může každý o zázraku přesvědčiti každého roku v katedrále neapolské první neděli v květnu a 19. září. Je zde uložena hlava sv. Januára, umučeného za císaře Diokleciána v roce 305. Chová se zde v lahvičce jeho krev, ssedlá a zčernalá. Přiloží-li v ony dny kněz za vroucích modliteb věřících ampuli s krví k hlavě, krev zčervená a zkapalní, jakoby právě vytékala z živého masa. Před tímto nesporným faktem sledovaným tisíci očí přítomných, k němuž se sjíždí sta novinářů všech směrů a který se opakuje již po staletí, jsou ubohé všechny učené domněnky a hloupé vtipy tisku bezbožníků.

Dějiny církve Kristovy od prvních dob až po naše dny jsou nepřetržitým řetězem zázraků.

Ukřižování bylo v dobách římských ještě potupnější smrtí než je dnes šibenice. A přece 12 hlasatelů potupně ukřižovaného, nevzdělaných chudičkových rybářů, zvrátilo staré ideje, dobylo nejmocnějšího imperia jaké svět kdy vytvořil, zastavilo stěhování divokých národů a dalo světu novou kulturu mravnosti, bratrství, lásky a obětavosti. A co Maria! Tolik jmen mocných a slavných královen se ztratilo v dějinách, kdežto zcela neznámé jméno chudé ženy tesaře, žijící v zapadlé vesničce, ze které nikdy nic kloudného nevyšlo (Jan I, 16) jméno Marie přestálo věky, tisíce svatyní celého světa je jí zasvěceno, sta miliony lidí je jí vroucně oddáno, největší sochaři, malíři, básníci této chudé ženě obětovali nejslavnější výtvoř, jaké lidský duch kdy stvořil. A na tento zázrak Mariin se hned pojí další, ještě více ohromující: když ještě byla nepatrnou, chudičkou ženou tesaře v Nazaretu, sama si již po andělském zvěstování tuto svou slávu předpovídá volajíc »— od této chvíle blahoslaviti mě budou všechna pokolení veliké věci učinil mi Ten, jenž je mocný . . .« (Lukáš 1, 46). A korunu všem těmto zázrakům Bůh postavil, když vnukl sv. Lukášovi, aby tuto předpověď Mariinu pojal do svého evangelia; vždyť je psal nedlouho po tak potupné smrti jejího syna, jehož následovníci byli krutě pronásledováni, bití a všude opovrhováni, takže předpověď byla proti každému zdravému rozumu a musila se zdát směšnou utopií a ironií. Tím větší však zázrak na věky věkův.

Dějiny Církve katolické, jediné to Církve Kristovy, jsou plny takových zázraků, jimiž její Božský Zakladatel se jí projevoval a ji posiloval v boji proti nepřítelům, podle svého slibu, že s ní bude vždycky až do skonání věků.

A jak se též splnila jeho slova, že jako pronásledovali Jeho, budou i Jeho církev pronásledovati! Nebylo snad jediného století, ve kterém by se proti ní nerozpoutala všechna zloba pekla, podle satanské lži, oděné vždy v nové formy. Kolik nepřátel, velikých vojevůdců, filosofů a slavných politiků mocných národů již ji ukládalo do hrobu, aby nakonec sami neslavně zahynuli. Beze zbraní, pod praporem kříže a na cestě odříkání vyhrála veškeré bitvy proti středověkým vládcům, kacířům a pseudoreformacím. Přežila racionalisty, humanisty, osvícence, Dantony a Robespieri. Vítězí nad otrokářským liberalis-

mem a materialistickým socialismem. Zvítězí i nad novým úhlavním nepřítelem lidské duše, rodiny a křesťanské kultury, komunismem. Až do skonání světa zůstane katolická církev jedinou a pravou mocí duchovní a mravní. Pamětliví slov jejího božského zakladatele podepřených tolika zázraky, se o ni nikterak nebojíme. Chtěli bychom jen hodně hlasitě zvolat do řad těch, kteří u nás podkopávají její autoritu, zejména těm, kterým svěřena výchova mládeže a tím takřka osud našeho národa, slova Svatého Otce pronesená při zahájení mezinárodní výstavy katolického tisku: O naši církev se nebojíme. Církev není v nebezpečí. V nebezpečí je národ. Církev má za jistěnu pomoc Boží a nemůže zahynouti. Ale ti, co překážejí učení katolické církve, odsuzují k záhubě sebe a celý svůj národ. —ek.

KATOLICKÁ AKCE

PŘIJALI JSTE JIŽ SVÁTOST MUŽNOSTI?

Divná otázka a divná svátost, že ano? Máme snad také nějaké svátosti pouze pro muže? Zajisté, že ne, ale máme svátost, která má tvořit muže. Má dělati muže i z dívek a žen, aby mužně vyznávaly víru Kristovu a mužně podle ní žily.

Skoro každý věřící křesťan ji přijal a skoro každý ji přijal bez dokonalého vědomí, co se z něho touto svátostí stalo a co se od něho pro tuto svátost žádá. Každá jiná svátost se nám zdá důležitější. Každá jiná zanechává v nás trvalejší vzpomínku, nežli tato. A právě proto, že si jí tak málo všimáme, také tak málo působí v našem životě a v životě lidstva.

Jest to ona veliká svátost, která dává duši zralost věku Kristova a činí z křesťana »muže dospělého« (Ep. sv. Pavla Efes. 4, 13) a dává mu povinnost mužně hájiti víru Kristovu.

Víš tedy, milý příteli, žes tuto svátost již přijal? Nevím, víš-li o tom, ale necítíš-li povinnost, i plynoucí z ní, neznamená to mnoho, i kdybys si na to vzpomněl! Zda víš, žes byl posvěcen na apoštola-laika právě tak, jako svátostí kněžství jest muž svěcen na kněze Kristova? Jako kněz má nezrušitelné znamení kněžství, tak i ty máš nezrušitelné znamení laického apoštola!! — O tom, Bohu žel, neví skoro nikdo, a také se o tom nikdy neučilo. A proto také stále vládne v duších kněží i laiků dojem, že snaha a práce kněží pro rozšíření víry a zákona Kristova jest pouze přechodnou horlivostí, že jest jí potřeba pouze z vnějších důvodů, jako jest nedostatek kněžstva, zvýšené útoky nepřátel nebo změněné sociální poměry.

Většina i zbožných věřících spatřuje v této práci pouze dobrovolnou horlivost a nepovinný zájem. Nazveme však nepovinnou horlivostí u kněze snahu po častém kázání Slova Božího, zpovídání a pod? U kněze v tom vidíme povinnost, plynoucí z jeho posvěcení.

A právě tak u laika, věřícího a důsledného, není práce pro šíření království Kristova osobní choutkou, nepovinnou horlivostí, nýbrž povinností plynoucí ze svátosti, kterou sv. Otec Pius XI. nazývá výslovně svátostí laické

ho apoštola tu. Nikoliv tedy pouze proto, že jest nedostatek kněží, nýbrž z povinnosti, kterou vtiskl Duch svatý každému křesťanovi, jest každý úměrně podle poměrů a možnosti povinen pracovati pro šíření pravdy a lásky našeho Spasitele. Jako by hřešil kněz, který by nekonal povinnosti svého posvěcení, tak hřeší katolík, který nekoná povinnosti svého posvěcení na laického apoštola. Jako se musí zpovídati každý, kdo nesplnil některou povinnost svého stavu nebo povolání, tak se musí zpovídati ten, kdo zanedbal lhostejně nebo zanedbává trvale možnosti a příležitosti, v nichž by mohl přispěti k upevnění vlády boží v lidských srdcích.

Či myslíš, věřící muži, že jest dosti mužné, pouze se brániti? Nazval bys dobrým bojovníkem toho, který by se spokojil pouze obranou proti zlu a byl lhostejným k šíření dobra? Není tedy dobrým bojovníkem Kristovým, a nekoná vážnou povinnost, kterou mu vtiskl do duše Duch sv., kdo svou víru pouze vyznává, ale nedbá hlasu Náměstka Kristova, když volá katolíky do boje proti nevěře a nemravnosti. Katolická Akce žádá tě za tvou pomoc, abys pracoval pro Krista Ježíše dobrými skutky, výchovou svých dětí, i pomocí výchově školní, abys šířil náboženský tisk, podporoval katolické přednášky a podniky. A povinnost k tomu plyne pro tebe nikoliv jen z příkazu a vůle sv. Otce, jemuž podléhají poslušností všichni katolíci, nýbrž i ze síly Boží, kterou jsi přijal v této »svátosti mužnosti«.

Dává-li Bůh někomu povinnosti, dává mu i sílu.

MUŽI, JEST VÁM TOHLE LHOSTEJNO?

Před výkladní skříní papírníka J. přecházejí školní děti. Několik hochů, tři, pět s podivným zabarvením hlasu volají na skupinu děvčat. Kývají na ni. Dívky sice nejdou k výkladní skříní, ale již vědí, co tam je, protože se tam již ráno podívaly. Není to však nějaká cudnost, protože se chichotají právě tak podivným tónem, jako hoši, jenže tento zvuk je řezavější, pichlavější. Je tam neslušný obraz. Co to je neslušný? O tom by debatoval i majitel obchodu, i vyšetřující úředník, i moderní učitel, řekli by, že to je umění, že na tom nic není a pod. Ale kdyby tomu tak bylo, proč by ti hoši a dívky se tak divně chovali? A vaše dívky, vy katoličtí otcové, si nosí tento obrázek ve fantasmii, vaši hoši, i když nebyli mezi těmi, kteří naň upozorňovali, zcela jistě se také naň podívali, a mají jej v sobě, třeba by se ještě navenek za to styděli. Ale konečně, nemáte podobné časopisy s podobnými obrázky také doma, a nemohou se vaše děti na ně podívat do syta, když je nikdo nevidí?

Když ještě hřích byl hříchem, styděla se dívka mít dítě mimo manželství. Dnes chodí takové nešťastné děvče mezi kamarádky, stojícími na návsi, — a zdá se to zcela v pořádku.

Hoši a dívky přinášejí ze školy nebo z veřejných knihoven domů knihy, které se posmívají tomu, co jest vám svaté: posmívají se úctě ke stáří, hanobí vaše kněze, vaše svátky nazývají pohanskými jmény. Vaše děti jsou zvány na filmová představení, jest jim prikazována účast na projevech a slavnostech, kde se řečníci otírají

A proto jest tato svátost pramenem síly a statečnosti. Nemůžeš se tedy vymlouvat, že nejsi schopen, neboť kolik Bůh žádá, tolik také dává. A nejsi-li ani nyní přesvědčen, že budeš souzen věčným Soudcem i z toho, jak jsi pomáhal víře a zákonu Ježíše Krista na tomto světě, pak mi odpověz proč jsi vlastně kdy přijal velikou svátost sestoupení Ducha sv., — svaté biřmování?

KATOLICKÁ AKCE V MILÁNĚ.

Rada Svazu žen K. A. v Miláně nedávno vydala referát o výsledku činnosti Svazu v minulém roce. V první řadě se snažila ve všech farních skupinách zvýšit znalost ka-

techismu veškerých svých členů. Každý člen byl povinen katechismus vážně studovati a přiměřeně k svému vzdělání ovládati. Mezi členkami pak pořádány závody ústní a písemné ve znalosti katechismu a s odměnami nejnepříjemnějších. V klasifikaci se přirozeně bral zřetel na výsledky, současně docílené v apoštolátě katechismu. V uplynulém roce bylo umístěno členkami přes 100 tisíc výtisků katechismu oproti 49ti tisícům v roce předcházejícím. Zvláštní zřetel byl věnován boji s protestantskými misionáři, kteří rozvíjejí houževnatě svoji činnost v některých větších městech italských. Jejich podvrtná činnost směřuje hlavně proti Eucharistii, kde nevědomost katolíků je jejich nejlepším spojencem. Proto právě apoštolát katechismu největší zřetel věnoval učení o Eucharistii a dopracoval se pěkných výsledků. V mnoha tisících zanedbaných rodin zase katechismus zaujal čestné místo. -ek.

Pomni, abys den sváteční světil.

Je to trapné, že stále ještě, při takovém nedostatku práce a tolika nezaměstnaných často vidíme, že neděle a svátky se nesvětil. A nejen bezbožníci. Tisíce lidí věřících si neuvědomují, že prací ve svátek a neúčastí na mši svaté přestupují zákon Boží. Bůh výslovně přikázal:

»Pomni, abys světil dny svátečních; šest dní budeš pracovati a vyřizovati veškerá svá díla. Sedmý den je však dnem Pána Boha tvého.« Církev, má naše nejstarostlivější, nám tento zákon boží stále staví na oči, vykládá, i stanoví dny, které kategoricky přikazuje světit i celé mši svaté býti přítomen. Stát ve svých zákonech stanoví, že pracující má právo na odpočinek a nařizuje klid nedělní a sváteční. A rodina? Francouzský poslanec De Mun pravil, že »hlavní podmínkou, aby se zase obrodil život rodinný, který je hlavním základem spořádaného státu, je, by zase neděle a svátky se staly dnem, ve kterém všichni členové rodiny by se shromažďovali okolo domácího krbu.« Profanace dne svátečního je profanací rodiny. Jen při sváteční náladě, když je odloženo pracovní nářadí a svléknut odřený a zamazaný oděv, když je člověk vymyt a tělo odpočato se členové rodiny upřímně podělí svými city, radostmi a starostmi a žijí životem srdečné náklonnosti, jenž vždy znovu posílí svaté pocity vzájemnosti, lásky a obětavosti, které se potom dále přelévají i mimo okruh rodinný na ostatní spoluobčany. Nenahraditelné ztráty způsobily národům a lidstvu moderní zábavy, které způsobily, že ve svátek každý člen rodiny od krbu utíká jinam. —ek.

o Božství Kristovo, o Božství jeho Církvě.

Ve vaší obci jsou veliké plakáty, oznamující pikantní veselohru v místním biografu, — na návsí jest kočovní divadlo a plakáty hlásají, že se bude dávat hra zesměšňující kněžský stav.

Dům od domu chodí neznámý muž, mluví špatně česky, nedá se odbýt, a vnucuje za pár haléřů pěkně vázané knihy, obsahující nejen nepravdy, ale myšlenkové nesmysly. Ve vašem místním časopise roztahuje se inserát, kde jest jedno slovo načato, za ním pár teček a otazník. Vaše děti ovšem jsou zvědavé, co to je? Vzpomínají, že i pan drogist má takové slovo na plechové tabulce u dveří.

A co ještě? — Nevím, ale vy to víte, vy nad tím naříkáte. Kýváte hlavami, a pravíte: To je teď svět. A ovšem, nic neuděláte.

A přece! — Přece najednou, kdy se sejdete v hostinci v neděli odpoledne, a když tam začne pohyblivý soused hlučně vykládat včerejší protikněžskou hru, najednou povstane jeden z vás a řekne rázně, až se suchému sousedovi zapíchne hlas v hrdle: »A teď už dost! Copak má právo všechno, co je špatné a zlé, se roztahovat bez odporu, a co je dobré, má jen kývat a naříkat? Sousedé, je nás tu v obci hezká řada, kteří se držíme pořádného života, a nechceme mít z děvčat lehké ženy a z hochů surovce. Čím, myslíte, budou ty děti lepší? budou-li vědět kdejakou urážku a dvojsmyslnost, nebo nebudou-li to znát? A co tomu řekne Bůh, a jak dopadne před věčným Soudcem až nám ukáže, jaké obra-

zy se honily v duších našich hochů a dcer. Prosim vás, vzpomeňte si, a představte si, jak by vám bylo, kdybyste si vzali svoji dcerušku k sobě, podívali se jí do očí, a teď si vzpomněli, že ona má za nimi ten oplzlý obrázek od našeho papírníka, že se vás chce zeptat očima, co znamená ono slovo u lékárníka, které je nedokončeno. Co byste jí řekli? A to si máme nechat líbit? Sousedé, my jsme katolíci, a jsme povinni jako mužové chránit Boží zákon. Jinak my budeme zodpovědni, bude-li v naší obci za čas panovat veřejná nemravnost, surovost, posměch všeho dobrého! Myslíli jste na to? Sousedé, dohodněme se, a začněme na všechny ty věci působit: Když nás bude v obci dvacet nebo třicet, a naše rodiny s námi, uvidíte, co zmůžeme! Půjde-li pak k papírníkovi, ke drogistovi, do školy, do kina, do divadla, do redakce každou chvíli jeden občan, a řekne hezky jasně těm pánům, že si to v obci nepřejem, uvidíte, jak je to přejde. Ani nevíte, že proti mnohým těmto zlořádům bychom mohli použítí zákona, ale my to nevíme, a kde není žalobníka, není soudce. Uvidí-li se, že to myslíme s mravností upřímně, že chceme odstraniti, co je sprosté a nedobré, další rozumní občané se k nám budou přidávat. Co tomu říkáte? Uděláme to? — —

— — — — —
Víte, kdo byl tento rozumný muž? Jeden z vás. Ale který? Žádný z těch, kteří potom sklopili hlavy, pokašlávali, neřekli nic, a za chvíli nařikali dál.
Jean L'Ermite.

POZNÁMKY

SVATÝ OTEC O RUSKU, NĚMECKU, BOLŠEVISMU, KATOLICKÉ AKCI A POMĚRU CÍRKVE A STÁTU.

Při otevření mezinárodní výstavy katolického tisku pronesl Sv. Otec tuto řeč, která vzbudila široký ohlas v celém světě:

»Byly nám oznámeny dvě bolestné absence, které nás upozorňují na dva veliké národy: Prvý je Rusko, kde zuřivost zničila a dále ještě chce zničit vše, co patří k náboženství katolickému, kde nenávisť protibožská zničila vše, mimo nepřemožitelnou věrnost k církvi a hrdině činy, hodné největšího obdivu, které každodenně doplňují slávy plné kapitoly martyrologia. Druhý národ Německo, který zvláště dobře je nám znám a je nám drahý; tam proti veškeré spravedlnosti a pravdě, umělým ztotožňováním náboženství a politiky nechce se nic věděti o existenci katolického tisku. V obou zemích obávají se činnosti a moci katolického tisku a potlačují jej, ač vzdávají tím nejvyšší poctu pravdě. Oběma zemím, oběma velikým národům, všem synům, které tam máme, patří v tomto okamžiku naše bolestná vzpomínka a pozdrav!«

V dalším průběhu své řeči poukázal Sv. Otec na nebezpečí bolševismu:

»První, největší a jistě nejvíce se šířící nebezpečí je nesporně komunismus, ve všech svých způsobech a stupních. Hrozí a bojuje otevřeně proti všemu, nebo připravuje pád všemu: důstojnosti lidské, svatosti rodiny, pořádku a bezpečnosti, občanské pospolitosti a zvláště pak náboženství; bolševismus dospěl až k otevřenému a organisovanému popírání Boha, náboženství a katolické církve. Celá bohatá a bohužel velmi rozšířená literatura osvětluje tento program jasně. Jako důkaz uvádíme činy v různých zemích: v Rusku, Mexiku, Španělsku, Uruguayi, Brasilii, již skutečně, nebo zaviněné. Jaké veliké, úplné, všeobecné nebezpečí! Tyto idee se stále a nezastřeně hlásají a organisují pomocí propagandy, při čemž se nešetří ani námahy, ani nákladu. Tato propaganda je ještě nebezpečnější tím, že si nyní nepočíná, jak nejnověji vidíme, tak násilně a přijímá zdánlivě méně bezbožecké formy, aby vnikla do nepřístupných kruhů a tam, jak bohužel staly se případy, dosáhla alespoň tolerování, které je pro ni neocenitelné, pro věc dobrou má však dalekosáhlé následky.« Sv. Otec mluvil na to o Katolické akci, jako o jediné záchránkyni pravého křesťanství. Pak přešel Sv. Otec na poměr církve a státu a pravil: »Ti, kdož chtějí omezovat život a činnost církve, nebo ovlivňovat její plný a svobodný rozvoj a kteří při tom zřikají se oné neocenitelné pomoci, kterou ona přispívá k veřejné jistotě, pravému míru a všeobecnému blahu, neprovádějí jistě politiku dobrou a rozumnou. Touto pomocí nechce si církve osvojovat, co politice ve vlastním slova smyslu patří. Vzdor pravdě však se mluví o osvojování tom proto, aby se katolické církvi mohly činit všechny možné potíže a z její spásné činnosti vyloučily se co největší obory činnosti, které mají toho nejvíce zapotřebí a které měly by z této činnosti také největší užitek: mládež, rodina, škola, tisk, národové. Církve

přiznává státu obor jeho působnosti, učí úctě k němu a tuto také přikazuje. S čím však nemůže souhlasit je to, že politikou je odsunována morálka, ač církve nemůže přece opomíjet příkazu svého Božského zakladatele, který dle nádherných a hlubokých slov velikého Manzoniho jí poručil obírat se morálkou a vnášeti ji všude tam, kde je jí třeba a kde musí býtí.«

—Kk.

KOMUNISTICKÁ PROPAGANDA V JIŽNÍ AMERICE.

V radě společnosti národů popíral lidový komisař Litvinov jakoukoliv souvislost sovětské vlády s tajnou komunistickou propagandou v jižní Americe. Tajný oběžník týkající se příprav komunistů pro revoluci v Brasilii, který policie v listopadu minulého roku při zatčení komunistického emisara Bergera našla, ukazuje však pravý opak, jak z oběžníku, který zde uvádíme, je zřejmo. **Důvěrné! Komunistický plán činnosti.** Politicko-sociální revoluci, kterou provede komunismus, budou předcházeti tato nutná charakteristická období:

- 1.) Přípravné období. Aby revoluční akce byla usnadněna, musí býtí získány živly, které jinak naše zásady zavrhnou, dále pak musí býtí umožněno, abychom pod ochranou zákonů a dnešního režimu mohli pokračovat v naší dobovatelské práci. Všechno to na podkladě prozatím známých základních směrnic. Na posledním mezinárodním jihoamerickém kongresu byly na návrh našeho delegáta stanoveny následující směrnice, jichž musí býtí uposlechnuto:

- 1.) Naše nauka (komunistická) musí býtí oproštěna od každé sebemenší a nejnevinnější formy internacionalismu a základní ideu hnutí musí býtí učiněn nacionalismus. Takto přizpůsobená nauka bude současně pod národnostní etikou šířena v Brasilii, Uruguayi a v Argentině, aby u širokých mas lidu došla obliby. Abychom pro naše tajné buňky získali i dělnictvo, musí býtí hlášány další požadavky:

- 2.) Neplacení zahraničních dluhů, lepší rozdělení bohatství, znárodnění dopravních prostředků atd.

- 3.) Ujišťování, že přes to budeme chránit rodinu a kulturně-náboženskou svobodu,

- 4.) Válka imperialismu a fašismu, provádění mohutných mírových tažení.

- 5.) Ochrana židovství.

- 6.) Na základě těchto směrnic musí současně ve třech zemích: totiž v Brasilii, Argentině a Uruguayi začítí náš nástup, jehož první perioda musí býtí velmi krátká a přemkavující; zvláštní instrukce budou všem komunistickým buňkám sděleny. Buňky musí nástup v každém směru a způsobem podporovatí; v žádném případě nesmí býtí však vysloveno slovo komunismus ve spojitosti s naším hnutím. Nejvýše bude dovoleno spojití v Brasilii a Uruguayi ideu nacionalismu se socialismem, aby pro naše hnutí byly získány vlivné skupiny socialistické.

- 7.) Budou ustanoveni národní ředitelé s podřediteli pro okresy, kraje a státy a na nich závislé tajné buňky. Přesné rozdělení musí býtí provedeno naprosto disciplinovaně a zachováváno. Buňky obdrží tajné rozkazy . . . , ale jejich členové nesmí však zvěděti ani nejmenšího o spojení nového hnutí s komunismem. V nutném případě musí samo národní direktorium spojení tohoto hnutí s komunismem popřítí.

- 8.) Buňky ať jsou připraveny, aby v obcích atd. nastoupily automaticky na místo národních středisek.

- 9.) V Brasilii jest velmi důležité, aby bylo započato s prací směřující k ochraně židovství ze dvou příčin . . .

Finanční prostředky pro naše hnutí budou opatřeny: a) internacionálou přímo na komitě v Uruguayi, b) internacionálou pro druhé období nástupu na brasilské komitě.

- a) **Období bezprostředních příprav:** 1.) politická agitace, 2.) třídní agitace, 3.) případně jakákoliv jiná, nám prospěšná agitace.

- 1.) Politická agitace. Tato musí býtí prováděna intensivně ve všech třech zemích, zejména v Brasilii. Při tom jest se řídití dle těchto všeobecných směrnic:

- a) separatistické hnutí v San Paulo (tajná akce pod jiným názvem) zakládání klubů, loží atd.,

- b) v Rio de Janeiro; hnutí proti separatismu v San Paulo,

c) na severu: nesmířitelné tažení severu proti jihu. Ve státě . . . bude vedena policie poručíkem od vojska, naším horlivým propagátorem. Zde není třeba propagace; náš kamarád . . . ovládá situaci úplně. V severních státech jest zvlášť důležité město Pernambuco. Krajský delegát internacionály musí v tomto okrese použití všech prostředků.

2.) Třídní agitace.

Tato musí nabýti v r. 1934 akutní formy a vyvrcholiti v r. 1935. Abychom tohoto cíle, nejdůležitější to věci našeho plánu, dosáhli, musí býti zařízeny potřebné přípravy mezinárodního rázu v Londýně a Novém Yorku, aby v určité době nastaly bursovní poklesy. Ruku v ruce s agitací mezi dělnictvem a v bankovních kruzích musí býti prodána agitace mezi studentstvem a především ve vojsku. K agitaci musí býti použito každé příležitosti, není-li jí, musí se najíti. Otázky rasy, náboženství, sportu, vědy, vzdělání, to vše může sloužiti agitaci. Každá agitace je pro náš ideál dobrá a poslouží mu.

Dle tohoto dábelského plánu pracoval internacionálou do Brazílie vyslaný delegát Harry Berger, který potom byl v Montevideu zatčen, při čemž padla policii do rukou celá jeho tajná korespondence. Kk.

NAŠE PRÁCE

EXERCICIE pro členy Svatováclavské Ligy (Svazu katolických mužů)

z oblasti severních Čech konati se budou se svolením předsednictva Svatováclavské Ligy v Turnově ve dnech 4.—6. července. Poplatek za osobu 50 Kč. Přihlášky na adresu Rudolf Klazar, učitel náboženství, Lomnice nad Popelkou, Letná čp. 467. Mohou se připojiti i členové z katolických spolků.

Koncem července bude uspořádána pouť katolických mužů do Boskova u Semil.

P ř e d n á š k y s e s v ě t e l n ý m i o b r a z y s e konaly: Petřvald (Teresie Neumannová), Vyškov nad Tisou (Utrpení Páně 2kráté, Hlas zvonice, Osmero blahoslavenství, Eucharistie, Katakomby), Náchod (Utrpení Páně 2kráté, Život Panny Marie, Mariánská báseň malířů 2kráté), Holešov (Sv. Jan Bosko 2kráté), Žarnovica (Katakomby), Hluk u Uh. Hradiště (Sv. Antonín).

Filmová představení se konala (promítány filmy Kristus a Golgota) Křišťanov, Ondřejov, Ktiš, Vitěšovice, Boletice, Chvalšiny, Kámen, Ogfolderhaid, Arnoštov, Nová Pec, Stoužec, Glöckelberg, Dolní Vltavice, Schwarzbach, Suš, Hodňov, Větrněň, Kájov, Peřich, Světlík, Slavkov, Zátoň, Přídolí, Želnavá, Šenava, Malšín, Frymburk, Reiterschlag, Rožmberk, Německý Rychnov, Lippen, Přední Výtoň, Vyšší Brod, Horní Dvořiště, Dolní Dvořiště, Tichá, Cetviny, Pohoří na Šumavě, Theresiendorf, Kuří, Blansko.

I. POUT SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ NA SVATOU HORU U PŘÍBRAMI

koná se v neděli dne 7. června t. r. Pořádek její jest následující: Po příjezdu ranních vlaků od Prahy a Českých Budějovic seřazení poutníků na náměstí příbramském. Odtud půjde se v průvodě s hornickou hudbou na Svatou Horu, kde na náměstí bude uvítání poutníků, poté kázání a slavná mše svatá.

Odpoledne ve 14 hodin (2 hod.) v zahradě katolického domu v Příbrami tábora katolických mužů, na němž promluví Dr. Václav Janda, předseda Svatováclavské Ligy a vdp. P. Dr. Jan Urban, O. F. M., duchovní vůdce Svazu katoli-

ckých mužů. Po ukončení tábora bude na Svaté Hoře požeňování, načež následuje rozchod.

Účastníci pouti, kteří přijedou na Svatou Horu teprve v neděli ráno, necht' si vykonají sv. zpověď doma, aby se zamezilo návalu kajcníků na Sv. Hoře. Katoličtí mužové! Upozorněte Vaše známé na tuto I. pout mužů a vybídněte je k účasti. Na shledanou na Sv. Hoře!

STUDIJNÍ KURSY KATOL. AKCE

(Svatovácl. Ligy a České Ligy Akademické).

V Akademických studijních kursech, které pořádají společně obě Ligy, přednášelo se v tomto pololetí o Katolických mystériích, v nichž se posluchačům předkládala katolická nauka svaté víry v její vnitřní podstatě a souvislosti. Bylo celkem 6 dvouhodinových přednášek. Pro mediky přednášel P. Dr. J. Urban OFM o vztazích mezi lékařstvím a křesťanskou mravoukou v šesti dvouhodinových přednáškách. P. Dr. Krus vykonal 5 dvouhodinových přednášek o katolické sociologii, Prof. Dr. Vyskočil OFM 5 jednogodinových přednášek o českých dějinách náboženských a stejný počet o dějinách středověké filosofie. Přednášky právnícké měl Dr. Fuchs o papežské kurii a pro přírodovědce prof. Dr. Pavelka o ontologii fyziky, každý z nich po čtyřech dvouhodinových přednáškách. Do kursů se přihlásilo přes sto posluchačů, jichž počet během kursů znenáhla stoupal. Studijní kurzy jsou jednou z nejdůležitějších institucí Katolické Akce, prováděnou vrcholnými jejími organizacemi.

FILM

TRÍDĚNÍ FILMŮ.

Recensní odbor ECK fis v Praze, usnesením ze dne 12. května 1936 provedl zařazení nových filmů, které byly referenty shlednuty, takto:

Ad.: filmy, u nichž není s hlediska slušnosti a katolické morálky a s hlediska sociální tendence či pojetí námitek a mohou býti viděny dítkami.

A: filmy, u nichž není z těchto důvodů námitek, ale nemohou býti přístupné mládeži.

B: filmy, mající určité malé závady, ale dospělému divákovi jsou neškodné. Dobré převládá nad zlem a vítězství dobra je jisté.

C: filmy nevhodné pro katolická kina a návštěvu katolíků pro morální nebo sociální závady.

D: filmy k zákazu pro katolíky a katolická kina.

Třída Ad.: Malý rebelant. — Naše malá holčička. — Pouliční zpěvák. — Jedeme na Honolulu.

Třída A: Celé město si povídá. — Děvče s prokurou. — Dunajské vlny. — Charlie Chan v Šanghaji. — Charlie Chanovo tajemství. — Chef tajně policie. — Kdo mě líbá naposled. — Konfety. — Šepot lásky. — Krev areny. — Děvče z Moorhofu. — Favorit carevny. — Charlie Chan v Egyptě. — Nemožná žena. — Podzimní manévry. — Poslední den Pompejí. — Sextánka. — Tajemství potopené lodí. — Záhadný diplomat. — Zasnoubení s překážkami.

Třída B: Modrá brigáda. — Neviditelné paprsky. — Pestrý závoj. — Pro chvíli štěstí. — Kantor snilek. — Třicet dní princeznou. — Bílá žena. — Nevěsta mládenců. — Světlo jeho očí. — Tajemství panoptika. — Taras Bulba. — Třicet dní v zemi Sovětů. — Velkokněžna a číšník. — Ve stínu letadel. — V uličkách Paříže. — Třída C: Kotvy před Šanghaji. — Veselý rozvod. — Hřích mládí. — Tarzan a jeho družka.

Třída D: Aerograd. — Lehkomyšlné mládí.

Československo—Francie.

U příležitosti Mezinárodního kongresu katolického rozhlasu, d'eli v Praze zástupci francouzské katolické centrály pro film a radio. Dne 6. května konala se v Praze v hotelu Šroubek konference, jež projednávala otázku úzké spolupráce ve věcech kinematografických. Za Francií se zúčastnil l'abbé Caffarel, generální sekretář centrály z Paříže a sekretář Thévenot. Za Československo předseda centrály L. Šafránek, Dr. K. Závadský a redaktor A. Lindner. Ujednáno bylo zlepšit vzájemné vztahy seznamů filmů na trh přicházejících. Vyměněny názory v posuzování filmů a zdůrazněna zásada, vyslovená na kongresu v Berlíně r. 1935. Stanoveny směrnice pro úzkou spolupráci.

Film Sv. Hora.

Upozorňujeme znovu na krásný dodatkový film Sv. Hora. Katolická kina by měla o tento film projevit trochu většího zájmu než dosud. Je zajímavé, že dosud je více uzávěrek na tento dodatek od kin nekatolických než katolických.

Památný Tetín ve filmu.

Rada katolických žen pořídila film, ve kterém jest zachycen památný Tetín u Berouna v Čechách. Je to do-
datek, který za levný obnos možno si vypůjčiti.

Spolupráce mezi Filmovým Sdružením KCK a Ústředním svazem kinematografů.

V dubnu došlo ke vzájemnému ujednání o spolupráci mezi Filmovým sdružením čl. Celostátní katolické centrály kinematografické a Ústředním svazem kinematografů v ČSR. Kde půjde o celostátní kinematografické akce budou obě organizace postupovati společně — pokud nebude rozdílných kulturních a zásadních směrů. Ujednání se bude dít za naprosté svrchovanosti a samostatnosti obou organizací.

MODERNÍ PROSTŘEDKY PROPAGANDY.

Propagační význam filmu a rozhlasu není u nás ještě dosti dobře doceněn jak po stránce národní, tak z ohledu na propagandu víry, a vůbec nedoceněn u nás katolíků samých.

Musíme, bohužel, bráti si příklad z Ruska, pokud se filmu, a z Ameriky a Holandska, pokud se rozhlasu týče.

Rusko potřebuje pro svoji vlastní ideologii propagačních prostředků, jež by byly s to proniknouti do světa a byly levné. Obojí nutné podmínky má pro ně film, ač se to zdá býti paradoxem, pokud se láce týče. A přece je tomu tak. Tendenční film, sloužící určité ideji, je vlastně nejlevnější propagandou vůbec, protože ji platí ti, kdož mají býti postiženi. Musí mít ovšem podmínky, bez nichž by se neobešel, a to nenápadnost tendence, jež však nesmí ubírat propagandě na ceně, zabalené do hávu, jaký má publikum rádo.

Možno říci, bez nadsázky, že Rusko již dnes těchto podmínek dosáhlo, neboť i když jsou filmy tendenční, jejich tendence je uměle zabalena v umění.

Dnes možno mluvit o nebezpečí, které vyvěrá z tohoto faktu. Divák, jenž navštěvuje kino, jest při představení úplně otevřen vlivu příkladu, sugesce, jež vyvěrá z filmu, protože si ani neuvědomuje, že tu nějaké je. Obrazy však zhoubně pracují v podvědomí duše širokých mas publika.

S tím většími obavami musíme hleděti budoucnosti vstříc, čteme-li zprávy, že do tří let chystá Rusko výrobu 800 filmů každým rokem. Bude-li jenom část z nich propůjčena bezbožecké propagandě, již to nelze přehlédnouti.

A jak my se připravujeme na úkoly, jež nás čekají nyní v boji proti nemravnému filmu a v budoucnosti i proti nebezpečným tendencím?

Je bolestno pomyslet, že tváří v tvář tak četným nebezpečím, vše co se u nás dělá ve filmu, bylo vydupáno jenom nadšením několika jedinců, je podepřeno jen jejich prací, bez finančních prostředků, jež by daly dílu pevnost stavby pro budoucnost.

Máme svoji Celostátní katolickou centrálu kinematografie, jež plní svůj úkol v rámci jejích možností, ale nemáme mecenášů katolických, vědomých významu díla, kteří by je zabezpečili

finančně, a tak rozšířili její činnost, boje proti zlu šířenému filmem.

Vědomí nebezpečí z prodlení inspiruje tyto řádky volání v hodině dvanácté.

J-l-k.

ROZHLEDY

Z DOMOVA. Rozkvět jesuitského řádu. Po převratu měl jezuitský řád u nás 153 členů, nyní jich má 353 (z toho 111 kněží, 125 kleriků a 117 bratří laiků.

Naši krajané nám opět píší. Dopisem z 28. dubna 1936 seznamují nás krajané z Chicaga o své práci pro Katolickou akci. Zaslali nám také zvláštní statut Katol. akce, z něhož je viděti, jak vážně — zavazují se zvláštními sliby — chápou příkaz Sv. Otce, účastniti se hierarchického apoštolátu. Dopis se zmiňuje o silném nevěreckém hnutí mezi čl. přistěhovalci, jemuž s úspěchem čelí český odbor Katol. akce, v jehož čele stojí čeští Benediktini. Intensita práce je tak veliká, že český odbor stará se nejen o vlastní krajany, nýbrž i o ostatní větve slovanské. Název českého odboru Katol. akce jest »Slovanic mision lay apostles.«

KOLEM VATIKÁNU. Světová výstava katolického tisku v Římě byla otevřena 12. května o 10.45 hod. ve velkém výstavním sále za přítomnosti Sv. Otce, kardinálského kolegia, diplomatického sboru, guvernéra Vatikánského města, papežského dvora, zástupců národních výborů a jednotlivých vystavujících států. Na výstavě má 26 států Evropy a Ameriky svůj vlastní sál (mezi nimi je Československá exposice), 19 zemí vystavuje společně ve 3 sálech. Dále je tu 53 zemí, z Asie, Afriky a Oceánie ve 3 sálech. Jeden velký sál je věnován expozicím 35 řádů a náboženských ústavů a jsou tu ještě 4 sály katolické akce a 6 pavilonů speciálních. — Hned v prvních dnech vykazala výstava veliký počet návštěvníků z celého světa a zájem o ni stále vzrůstá. Ústřední výbor ustanovil řadu průvodců, kteří v několika řečech obstarávají výklad.

Velké výhody návštěvníkům výstavy katol. tisku v Římě. Každý návštěvník z ciziny, i ojedinele cestující, požívá 70% slevy na tratích ital. drah, snížené vstupné do sbírek vatikánských muzeí, musea misijnářského v Lateráně a katakomb sv. Kalixta, sv. Šebestiána a sv. Domitilly. Jako zvláštní výhodu nutno považovati, že návštěvníkům jest povolena zdarma prohlídka města a papežského sídla v Castel-Gandolfo, jež jinak nejsou přístupny. Všechny tyto výhody poskytují se na průkaz legitimace a představují úsporu v hodnotě asi Kč 430.— při cestování III. třídou. Legitimace lze obdržeti za cenu Kč 30.— ve Svatováclavské Lize v Praze IV., Hradčanské n. 8. Podrobná zpráva o čl. expozici v příštím čísle »Katolika«. Příští číslo bude mít čtyřstránkovou přílohu na křídě, obsahující obrázky z mezinárodní výstavy katol. tisku, zvláště z čl. expozice a přinese podrobnou zprávu o této expozici, zejména výsledky z tiskových diagramů a statistiky. Pro čtenáře a odběratele nebude cena čísla zvýšena. Zvláštní čísla budou čítána za 2 Kč. Možno objednat předem.

Komunisté a projev Sv. Otce o nebezpečí komunismu. Projev Sv. Otce o nebezpečí komunismu, který učinil při zahájení výstavy, vyvolal ve francouzském komunistickém tisku záchvaty zuřivosti. Sv. Otec tímto projevem odkryl jasně a zřetelně karty t. zv. sblížovací akce komunistů s katolíky a ukázal katolíkům celého světa a tedy i československým katolíkům, že nemají v žádném směru jíti za vábným zpěvem »bolševické sirény«.

Posv. kongregace Katolické akce? Podle »Catholic Times« má býti Sv. Otcem zřízená nová posv. kongregace Katolické akce, jejímž prefektem bude ovšem Sv. Otec. Sekretářem má býti arcibiskup Pizzardo.

Noví kardinálové. 15. června bude tajná konsistoř, v níž Sv. Otec jmenuje nové kardinály Msgr. Giovanni Mercatti a Msgr. Eugena Tisseranda. Msgr. Tisserandem, který od roku 1908 je činným ve vatikánské knihovně, nyní jako Pro-prefekt, dostane se Francii osmého kardinála.

Kardinál Lepicier zemřel ve stáří 73 roků 20. května t. r. Rodem Francouz náležel do kongregace »Sluhů Mariiných«, kde dosáhl hodnosti generála řádu. Papež Lev XIII. povolal jej za profesora na kolegium de Propaganda Fide, po válce byl několikrát vyslán k diplomatickým jednáním (do Anglie, Indie a Habeše) a kardinálem jmenován v roce 1927.

Nová katolická americká encyklopedie bude vydána v 16 svaz. nákladem »Gilmory Society, Inc.« v New Yorku. Vyšel již 1. svazek, 2. vyjde za 6 měsíců a ostatní v kratších lhůtách. Je to nově přepracované a rozšířené vydání původní katolické encyklopedie o 15 svazcích, jež začala vycházeti v r. 1905 a skončila v r. 1914.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Jak uctívají v Polsku sv. Vojtěcha. O tom svědčí oslava jeho svátku ve Hnězdně, které se účastnilo na 60.000 poutníků.

Zednáři v Chorvatsku znemožňují katolíkům otvírání nových škol a brzdí jejich činnost v dosavadních školách. Organisačně jsou připojeni na velkoloži »Jugoslavia« v Bělehradě. Samozřejmě stojí také v čele akce spalování mrtvol. V Záhřebě mají pro to zvláštní spolek, v jehož místnostech konali v polovici května zvláštní propagační shromáždění, na němž brali účast delegáti loží z celé Jugoslavie.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Kam vede jednotná fronta s komunisty, ukazují jasně a zřetelně francouzské volby. V roce 1932 měli komunisté 780.497 hlasů, letošního roku dostali 1,477.845 hlasů (vzrůst o 89.46%). V Paříži stoupli z 277.897 na 475.255 hlasů (vzrůst o 75%).

Varujte se vlků v rouše beránčím! V Paříži vychází časopis pod názvem »Terra nouvelle«, jenž na svém titulním listě má kříž spolu s kladivem a srpem, a hájící spolupráci komunismu s katolicismem. Časopis ten byl biskupskou konferencí francouzskou jako bludný odsouzen a katolíkům zakázán.

Katolické školství ve Spojených státech amerických mělo v letech 1932 až 1934 7.885 elementárních škol s 58.183 učiteli (z toho 3395 laiků) a 2,159.652 žáky, střed-

ních škol bylo 2.159 s 15.017 profesory (z toho 1.759 laiků) a 271.786 žáky, což značí od roku 1920 přírůstek 19.8%.

Zemřel senior německých biskupů, pasovský biskup Siegmund Felix z Oro-Feldorfu ve stáří 81 roků.

Mexičtí bolševici-zednáři neustávají v boji proti katolíkům. Psali jsme v posledním čísle o otevření chrámů, ale jen na oko. Nyní se naše zpráva znovu potvrzuje, neboť guvernér některých států petice katolíků vůbec ignorují, aneb se vymlouvají, že kostely katolíkům vrátit není již možné, poněvadž zatím byly odevzdány jiným účelům, jinde zas nepovolují kněze atd. Ve státě Vera Cruz zavřeli 60 osob, poněvadž se modlily na hrobě za kněze, který byl v roce 1932 zastřelen v chrámě proto, že vyučoval katechismu.

Změny ve španělské »lidové akci«, kterou vede známý Gil Robles. Podle jeho prohlášení redaktoru časopisu »Defensor de Cuenca« budou v této katolické politické straně provedeny změny v tom směru, že strana přijme vyhraněný sociální charakter a oprostí se od žilů, které tomuto zlidovění odporují.

Katolická výstava v Lyonu byla dne 16. května slavnostně otevřena kardinály Maurinem a Verdierem.

Slavnou korunovaci milostného obrazu Božské Matky měli 17. května v Laeken v Belgii. V přítomnosti krále, všech biskupů a opatů a nepřehledného množství lidu předseval kardinál-primas Van Roey korunovaci.

Španělstílevičáci pracují. V době od 1. do 4. května bylo zapáleno 9 kostelů, 47 mrtvých, 216 raněných, 52 zhářství a 99 útoků na katolické podniky a ústavy.

Vyznání víry německé katolické mládeže. Německá katolická mládež bude 7. června skládati slavné vyznání víry v Trojediného Boha. Stane se tak při Bohoslužbách ve farním kostele. Odpoledne nebo večer budou slavnostní shromáždění.

Zemřelý mexický arcibiskup Msgr. Diaz může býti právem zván obětí dnešního pronásledování katolíků, jež mu podkopalo zdraví tak, že zemřel poměrně mlád ve stáří 60 roků. Biskupem byl 14 roků, arcibiskupem 7 let. Náboženské školy v Holandsku koncem roku 1935 vykazovaly z celkového počtu obec. škol 7953 1,232.452 žáky, celkem 4969 škol s 815.144 žáky. Percentuelně bylo pak žáků v katolických školách 39.5%, protestantských 25.7%, ve státních 33.2% a v jiných smluvných školách 1.6%.

KATOLICKÉ MISIE. V Tokiu nová katolická fara (12.) byla zřízena v aristokratické čtvrti Kojimachiku. Tokio má nyní 12 katolických chrámů a jest proto na prvním místě z misijních měst. Slavnostního aktu zúčastnil se i zástupce vlády, admirál Shyniuro.

Katolický tisk v Číně vykazuje ohromné úspěchy. Jeho počátky sahají do r. 1877, kdy začal vycházeti prvý anglicky psaný 14tidenník. V r. 1879 přibyl čínsky psaný časopis, vydávaný Jesuity v Zihawei. V r. 1927 bylo v Číně již 22 časopisů katolických a dnes je jich tu 115 na 42 různých místech vycházejících. Z toho 57%

je převážně náboženského charakteru, 35% ilustrovaných, 55 je psáno zcela a 17 částečně čínsky; z těchto časopisů jsou 3 denníky, 11 týdeníků, 13 vychází každý 10. den, 6 2krát do měsíce, 44 jednou měsíčně a ostatní v delších intervalech. Katolické tiskárny od r. 1921 vzrostly z 13 na 26.

Katolické misie na Aljašce. Letos tomu bude 50 roků, co přišli na Aljašku první misionáři (Jesuité). Dnes tam působí 11 kněží a 8 bratří.

V severní Číně, zv. »mongolská konfederace v Tschaharu, daří se nyní katolickým misím velmi dobře. Naproti tomu vzniká tu veliké opiové nebezpečí, neboť 15tý díl území je věnován pěstování opia, což vláda vzhledem k výnosnosti daní z této produkce podporuje. Kouření opia propadá nejvíce mladých lidí.

Katolické školy v Číně. V roce 1935 navštěvovalo misijní školy 417.463 žáků (o 25 tisíc více než v minulém roce). Na katolických universitách bylo v Pekingu 891, v Šanghaji 663, a v Tientsinu 613 posluchačů, z nichž největší část tvořili pohané.

Misie francouzských kapucínů v Habeši neutrpěly válkou valných škod, zvláště misie v hlavním městě Addis-Abeba, — kde mají kapucíni sídlo, katedrálu, sirotčinec a školu — zůstala bez pohromy. Kapucíni v Habeši mají celkem 17 misijních stanic a v Diredaau dokonce vlastní tiskárnu. Za to apoštolskému vikáři v Harraru, Msgru. Garosseauovi, byla bombami tak poškozena residence, že se musil uchýlit do jeskyně za město.

LITERATURA. P. Plus T. J.: V Kristu Ježíši. Edice »Smíru« Přerov. Cena 10 Kč.

M. Sadovská: Žena a obroda rodiny. — »Časové úvahy«. Hradec Král. čís. 2., ročník XXXIX.

P. K. M. Kubeš T. J.: Maria. Mariánské čtení pro věřící lid. Nákladem Posla Božského Srdce Páně. Stran 420, brož. vydání 24 Kč.

Ve sbírce »Životem« (roč. XI., č. 5, 6 a 7) vyšlo: »Zachraň duši svou«, »Pod ochranu tvou se utíkáme«, a »Jak si vyprosíme zázraky?«

Filosofický sborník. Sestavili Dr. Jos. Kratochvíl, Dr. Karel Černocký a Otakar Charvát. Vydává v sešitech po 2 Kč. Obč. tiskárna v Brně.

Fr. Kašpar: »Dům zlatý«, mariánské verše pro děti. Cena Kč 6.50. Vydal O. Junek, Týn n. Vlt.

ČESKÁ POUT K JUBILEJNÍM SLAVNOSTEM VELEHRADSKÝM

jako doprovod Jeho Eminence pana kardinála Dra. K. Kašpara bude se konati ve dnech 4. až 6. července 1936 s tímto programem: V sobotu 4. července odjezd z Prahy, Masarykovo nádr., v 16.10 hod., příjezd do Brna ve 20.22 hod., do Uherského Hradiště ve 22.35 hod., kde ubytování v hotelích, v neděli 5. července snídaně v Uh. Hradišti. Odjezd autobusy na Velehrad, kde pobožnosti. Oběd na Velehradě a pak odjezd autobusy do Uh. Hradiště. Odjezd z Uh. Hradiště v 17.59 hod., příjezd do Olomouce

v 19.17 hod., ubytování, večeře, v pondělí dne 6. července snídaně, odjezd autobusy na Sv. Kopeček, pobožnost a prohlídka basiliky, oběd v Olomouci, odjezd z Olomouce ve 13.19 hod., příjezd do Prahy v 16.59 hod. Cena ve III. třídě Kč 235.—, ve II. třídě Kč 275.—. V ceně je obsaženo: Jízdné rychlovlakem, celé zaopatření bez nápojů, počínaje noclehem v Uh. Hradišti a konče obědem v Olomouci, autobusy. Účast nejméně 50 osob, při velkém počtu zvláštní vlak. Přihlášky přijímá kancelář Katolické akce (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

NAŠE VÝPRAVY DO ŘÍMA U PŘÍLEŽITOSTI MEZINÁRODNÍ VÝSTAVY KATOLICKÉHO TISKU.

Další výpravy třetí ve dnech 27. června až 7. července, čtvrtá: 29. července až 8. srpna, pátá: 19. až 29. srpna 1936.

Program všech výprav je stejný, jen v letních měsících odpadne audience u sv. Otce. 1. den odj. Praha W. n. 15.38, příj. Mnichov 23.30, odj. 23.55. — 2. den příj. Verona 8.50, příj. Milán 11.45, odpoledne prohlídka Milána autokarem. — 3. den: Odj. Milán 6.50, příj. Janov 9.35, prohlídka města a památek, odpoledne tramwají na Campo Santo. Prohlídka přístavu. — 4. den: Odj. Janov 7.15, příj. Pisa 10.42, prohlídka města a hřbitova. Odj. Pisa 13.26, příj. Řím 18.52. Doprava do hotelu. — 5., 6. a 7. den: Prohlídka výstavy katol. tisku, Vatikánu a nejvýznačnějších památek, audience u sv. Otce. 7. den odj. Řím 22.50. — 8. den: Příj. Loretto 8.26, odj. Loretto 11.30, příj. Bologna 19.55, Benátky 23.03, doprava do hotelu, ubytování. — 9. den: Celý den prohlídka města a památek. Odpoledne fakultativní výlet parníčkem na Lido. — 10. den: Odj. Benátky 8.15, přes Tarvisio, Linec. — 11. den: Praha příj. 6.23. — Cena ve III. tř. 1.500 Kč, ve II. tř. 1.950 Kč, obsahuje jízdné z Prahy a zpět, ubytování v pokojích po 2 a více lůžkách, stravování počínaje snídaní 2. den a konče večerí 10. den včetně nápojů, odvoz do hotelů a zpět se zavazadly, zpropitné, vstupné do vatikán. muzeí a katakomb s průvodem. Kdo si opatří jízdenku do Horního Dvořiště a zpět sám, platí o Kč 120.— méně. Pas musí mít účastníci vlastní a nutno jej zaslati i s přihláškou nejdéle 14 dní před odjezdem výpravy. Do té doby nutno také složit příslušnou částku na cestu. Kdo si bude přát výměnu cizí valuty (nejvýše za 400 Kč), pošle i tento obnos do uvedené lhůty. Cena rozumí se při účasti nejméně 12 osob. Eventuel. změna programu vyhrazena. Přihlášky přijímá: Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8. jako zmocněnec Nár. výboru v ČSR. pro účast na mezinárodní výstavě katol. tisku v Římě.

NA VYDÁVÁNÍ »KATOLÍKA« PŘISPĚLI:

p. Veselý, Praha XI. 10 Kč, p. Přecechtěl J., Řepany, Kč 14.—, p. Hanuš Jan, Praha XII., Kč 8.—, p. Czernin Edm., Praha XVI., Kč 10.—, p. Soska V., Smíchov Kč 20.—, Msgr. Boháč Jan, Praha Kč 44.—.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měs. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošti spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

9

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ ČERVEN 1936

Projev Sv. Otce o Katolické akci

(učiněný dne 31./V. 1936.)

Velkolepá to podivaná, ctihodní bratři v apoštolátu a nejmilejší synové, velkolepá podivaná, přelíbezný to pohled: tolik milovaných synů se k Nám odevšad sešlo; a nejsou to mužové podružného významu, nýbrž praví zástupcové všech těch, kdož jsou nám ze všech synů Našich nejmilejší, těch totiž, kteří projevují tak horlivou činnost v Katolické akci. Synové nejmilejší, to, co vidíme, co pozorujeme, čemu se podivujeme, jsou věci tak krásné, tak hluboké, tak milé, že to nemůžeme vůbec slovy přiměřeně vyjádřit. Smýšlení naše může v tomto tak mohutném shromáždění důstojně tlumočiti toliko jediné slovo apoštolské: »Ústa naše otvírají se k vám . . . srdce naše rozšířeno jest.« A co vám řekneme, co i vy asi očekáváte v tak nábožném a posvátném mlčení od svého Otce? Co ještě řekneme, když vás tak věrný a tak povoláný tlumočník, vám i nám tolik drahý arcibiskup Josef Pizzardo úplně a správně vypověděl vše, čím nekonečně dobrotivá a štědrá ruka Boží zahrнула své dítky v době Našeho Pontifikátu, a vyložil všechno, o čem se bylo třeba zmíniti na tomto vašem shromáždění, na tomto převelikém sjezdu Katolické akce z celého světa? Zmínil se o potřebách, zmatcích, nebezpečích a o všem, co v přítomné době tak těžce doléhá na společnost lidskou. Leč o tři věci prosil Nás váš tlumočník vašim jménem: o slovo p o v z b u z e n í, o slovo p o m o c i a p ř í s p ě n í a o slovo p o ž e h n á n í: povzbuzení, pomoc, požehnání.

Chceme tudíž, synové nejmilejší, chceme využiti tak příhodné chvíle, abychom vás z hloubi srdce otcovsky povzbudili, jak si toho žádáte.

Povzbuzení naše je především všeobecné: povzbuzení, které dle Našeho přání by vás provázelo v každé době a na každém místě a jež by vám tkvělo v mysli a v srdci. Toto povšechné povzbuzení směřuje především k tomu, abyste chránili jednotu podle onoho vznešeného a památného slova našeho Božského Vykupitele a Krále, jemuž slouží a pro něhož bojuje celá Katolická akce: a b y b y l i j e d n o, poněvadž z jednoty prýští moc a síla. A b y b y l i j e d n o, j a k o i m y . . . Kéž je tedy tato jednota svatá na způsob jednoty božské; neboť taková

je vyjádřena v touze a prosbě Ježíše Krista, našeho Krále; kéž tato jednota přede vším se uplatňuje, žije, kvete a přináší vždy hojné plody. Řekli jsme: p ř e d e vším; pravíme: z a vším; a pravíme: n a d e vše: za každou cenu. Jednota, jednota, jednota. Budiž vzájemná jednota v Srdci Kristově u všech, kteří bojují pod prapory Katolické akce; sjednocení pod vůdci, t. j. pod biskupy a kněžími, zvláště pod těmi, kteří jsou účastni v různé míře a na různém stupni úřadu apoštolského. Jednota v lásce; jednota v smýšlení, jednota v práci, jednota ve svaté kázni.

Největší jednota, jednota nejvyšší, plná jednota kázně a smýšlení, tak aby vše bylo spojováno a vedeno episkopátem, tímto trvalým a neustálým pokračovatelem prvotního apoštolátu, který vyplynul přímo od Pána Ježíše Krista: neboť Katolická akce není, nechce býti a nemá býti leč účastí a spoluprací věřících v hierarchickém apoštolátu: to znamená přičlenění, podrobení se onomu apoštolátu, který byl ustanoven od samého božského Vykupitele jakoby podstatnou strukturou Církve: Tato přičleněnost a podřízenost patří totiž k samé podstatě Katolické akce. Takovou Katolickou akci nalzáme v dobách prvního hlásání evangelia.

Tudíž především jednota: toť povzbuzení vašeho stárnoucího Otce. K tomu přistupuje jiné napomenutí, taktéž povšechné, jež se týká bdělosti, abyste nebyli, synové nejmilejší, přivedeni do bludu. Neboť i mezi katolíky jsou falešní učitelé a falešní proroci, kteří z různých důvodů a pod záminkou většího dobra, jak říkají, zlé věci smýšlejí a ještě horší připravují, navazující nevíme jaké vztahy mezi pravdou a bludem, mezi svátostí a hříchem, mezi zákonem světa a zákonem Božím, mezi pravým a jediným křesťanstvím, jaké založil sám Kristus a pro něž obětoval svůj život a jiným náboženstvím lži-křesťanským.

Synové nejmilejší: bděte a modlete se: — tato dvě slova, jež zároveň vyslovujeme, spojil sám Pán — bděte a modlete se, poněvadž blud se vplízuje často jemně, lstivě a úkladně, jak je zřejmo i z nejnovějšího příkladu. Vědí všichni — můžeme to bezpečně tvrditi — vědí všich-

ni to, o čem jsme se vyslovili před několika dny jako o nebezpečích, které hrozí celé společnosti občanské — to jsme též výslovně řekli: celé společnosti lidské — z komunismu všude bujícího, všude se vplížujícího, všude strojícího úklady. Našel se list, deník, jenž si přisuzuje čestný titul katolický, který podal úsudek náš v tom smyslu, jako bychom byli neodsoudili, nebo zapomněli, nebo nepokládali za tak vážné nebezpečí komunismu vůči náboženství: Jako by mohla existovati nebo se jevila možnou nějaká shoda mezi pravdou svatého katolického náboženství a oním popřením svatého katolického náboženství a oním popřením všech lidských i božských práv, jaké je v komunismu.

Bděte tudíž a modlete se, nejmilejší, aby nesčetné spisy, jež se tiskem vydávají a šíří, vás nezastihly jako čtenáře nepřipravené a bezbranné. Velké nebezpečí hrozí pravdě. Bděte a modlete se, vy zvláště, předrazí synové sdružení v Katolické akci.

Zvláštní radost pocítujeme nad tím, že zde máme něco nového, něco nadmíru hodného vaší pozornosti. Neboť vaše zraky a vaše myslí k sobě vábí »Světová výstava katolického tisku«: mohutný zjev a pro mnohé pravý objev. Zřejmě se tu ukazuje, co je nejmocnější pomocí Katolické akce a hlavním prostředkem vzdělavacím. Je to radostný pohled, který nesmí nikdy vymizeti z vašich vzpomínek, z vaší paměti. Katolickému tisku vhodně přísluší a dokonale mu patří ona slova, jež byla tak šťastně položena v čelo výstavy: *A r m a v e r i t a t i s — Z b r a ň p r a v d y*. Vy, kteří bojujete pod praporem Katolické akce, pokládejte si za čest a povinnost, aby se ve všech oborech vaší činnosti této zbraní pravdy dostávalo vaší pomoci, vaší péče, vaší píle a daně vaší ušlechtilé věrnosti. To je Naše zvláštní povzbuzení k vám.

Váš tlumočník prosil Nás vaším jménem též o pomoc. Jakou pomoc si vyprošují synové nejmilejší od stárnoucího Otce? Nemůže být jiná hlavní pomoc, kterou vy si žádáte a kterou vám My udělujeme. Když národ Boží, když vojíní lidu Božího bojovali statečně za svobodu a o život, stařec Mojžíš se modlil; pozdvihnuv ruce k nebi modlil se za vůdce i za lid a bojující snadno dobyli vítězství. Synové předrazí, pomoc tohoto druhu dáváme vám i pro vás. Tuto pomoc jste vždy měli, máte a budete mít: v Naší lásce a v Naší modlitbě má a zachovává si Katolická akce zvláštní místo. Stále přednášíme Bohu modlitby a prosby za Katolickou akci a za všechny ty, kteří v jejím táboře a v jejím okruhu žijí, bojují a pracují. To je Naše pomoc. V této slavné chvíli, kdy přijímáme projev vaší synovské úcty, vězte a zvěstujte to všude, že Otec křesťanů se za všechny, kteří jsou sdružení v Katolické akci, modlí a bude modliti a to neustále, hojně a štědře, až pokud Mu Boží milost ráčí popřáti zdraví a života.

Konečně jste žádali, nejmilejší synové, požehnání. Udělujeme vám všechno požehnání a především to, jehož si zvláště přejete. Žehnáme předně všem biskupům, Naším bratřím v apoštolátě. Biskupové jsou nástupcové apoštolů, kteří obdrželi od našeho Spasitele poslání, aby hlásali evangelium po celém světě: *J d o u c e u č t e*

v š e c h n y n á r o d y. Oni jsou vůdcové opatření zvláštní pravomocí. Katolická akce jim má vždy ve své práci býti poddána, aby neztratila, lze-li užiti filosofického výrazu, formu svého bytí. Je třeba mítí vždy na paměti ono přeslavné a moudré slovo jednoho apoštolského Otce: *N i c b e z b i s k u p a*.

Žehnáme nadto rádi a zplna srdce prelátům a kněžím, kteří se účastní činnosti v Katolické akci a ke svým denním pracem přidávají ještě i tuto úmornou, ale výbornou námahu. Žehnáme všem laikům, kteří se přihlásili ke Katolické akci. Předchůdci a předvojem těchto laiků byli oni mužové a ženy, kteří podporovali apoštoly v zasévání semene Evangelia a jejichž jména někdy i posvátná kniha čestně hlásá: *L u k á š p ř e m i l ý l é k a ř k t e r é s e m n o u p r a c o v a l y v h l á s á n í e v a n g e l i a*.

Žehnám tudíž všem šikům Katolické akce, všem, kdož k ní náležejí, kdož ji studují a snaží se ji rozšířiti a propagovati. Je to veliká rodina rozvětvená po celém okrsku zemském, rodina Nám daleko nejdražší.

Leč nakonec žehnáme z hloubi srdce vám i vašim jednotlivým rodinám podle všech úmyslů, jež nyní v srdci chováte. Žehnáme mezi vašimi příbuznými, zvláště starcům, kteří jsou Našimi sourostenci a v tísních svého nachýleného věku tolik potřeb pocítují a zasluhují si vroucnější pozornosti. Žehnáme také s výlevem lásky nevinným dětem, jimž září dlouhý život a naděje: jako jsou milejší předobrotivému Spasiteli, tak i Nám, kteří Ho zastupujeme na zemi.

Požehnání Naše sestoupíž na vás a na všechny, které jsme zahrnuli ve své řeči, a zůstávej s vámi vždycky.

KATOLICKÁ AKCE

TŘI PRVNÍ KROKY V KATOL. AKCI.

Naši studenti se vrátili z Paříže plni nadšení nad velikými výkony francouzské mládeže hlavně na poli sociálním. »Ihned se do toho musíme dát«, bylo skoro první slovo, které mi řekli. Slovo »sociální« má ovšem velice moderní zvuk, a jakmile se řekne »sociální činnost«, hned každý jest odzbrojen a nesmí ani skoro mluvit o něčem jiném, proto »sociální práce jest nejvíce třeba«, »sociální práce jest jedině nutná«, »sociální práci jedině získáme dělnictvo«, a pod. Každá z těchto vět jest plně pravdivá, ano, ještě více než jest s to vysloviti. Ale právě v tom tkví opět jejich tragika, že jako každá, sebe důležitější věc, i sociální práce stává se frází a koketním heslem, kterým se ohání obyčejně ten, kdo v tom vidí pomůcku pro průkaz své modernosti, úrovně a podobných věcí. Sociální práce sama jest však skutečnou prací, která vyžaduje z n a l o s t i a není možná bez o s o b n í c h p ř e d p o k l a d ů. Jestliže nějaký mladý muž ve své touze, dělati něco, co má dnes zvuk, chce sociálně pracovat a vyjede si jednou nebo dvakrát na nějakou exkursi ku př. do Masarykových domovů, navštíví nějakou přednášku, kde ihned rozvláčně debatuje a za několik týdnů nechá všeho, pak je to trestuhodné zacházení s hodnotou, která dnes může rozhodnouti osud světa. Především jest nutno v ě d ě t i, o c o j d e v s o c i á l n í p r á c í. A dále jest k ní potřebí, — a to dří-

ve než se jí někdo oddá, — skutečně s ch o p n ý c h l i d í .

A schopné lidi nutno vytvořiti. Vidí-li někdo v sociální práci svou kariéru, chce-li se někdo domoci sociální práci vážnosti a popularity a případně vedoucího místa v nějakém celku, pak to není práce sociální v křesťanském slova smyslu, protože v duchu Evangelia je sociální práce jen tehdy možná a pravá, jestliže m y s l í n a p o m o c b l i ž n í m u a o b ě t u j e s e b e . Jako opakem Evangelia a ducha Kristova jest duch světa a ducha zlého, tak i opačný poměr, — práce pro svůj prospěch se zdáním práce pro bližního, — jest také prací ducha zlého, a neslouží tedy ani Kristu ani dobru bližního. Lidé, kteří se vrhnou na sociální práci pro její dnešní kurs, budou viděti její jádro v pořádání velkých podniků, projevů, exkursí a pod. a měli-li by se ujmouti nějaké skutečné drobné pomoci, ku př. vedení studijního kroužku, uspořádání sbírky pro chudé, podnikati ve svém bydlišti soustavné zákroky na ochranu zaměstnanců u místních podnikatelů, uspořádati praktický kurs pro menší okruh lidí, navštěvovati určitý počet potřebných lidí a pomáhati jim svou prací a vlivem v jejich potřebách radou, vyučováním, intervencemi a pod., — brzo schladne jejich horlivost, protože není živena vnitřním olejem lásky nezměnitelné k Bohu, nýbrž byla suchou slamou vlastní ješitnosti a nálady. Kde není upřímné lásky k Pánu Bohu a k bližnímu, stane se sociální práce buď moderním sportem nebo farižejským žebříkem samolibosti.

Proto právě ti, kdož smýšlejí o sociální práci nejvážněji, budou zcela úměrně podle váhy, jakou v ní shledávají, vyžadovati p ř í p r a v u o s o b n o s t i p r o n i .

Přihlédneme-li, jak podle vnitřní podstaty, tak i podle opětovných výroků sv. Otce ke Katolické akci, shledáme, že jest téměř ve všech svých pracovních oborech pravdivě a podstatně s o c i á l n í , čili že směřuje k dokonalému vyrovnání společenských nesrovnalostí a od nejhlubšího základu přebudovává smýšlení jednotlivcov, aby tím přebudovala soužití lidstva v budovu dokonalé spravedlnosti a lásky pozemské k cíli věčnému. Všecka jiná práce sociální, byť sebe odbornější a zdatnější, nezačíná-li u samého kořene a v největší hloubce, t. j. v nitru člověka, jest vždy p o v r c h n í a n a k r á t k o . Jen si vzpomeňte, že se může z jakýchkoliv důvodů postaviti veliké sociální dílo, ku př. obrovský ústav pro zestárlé lidi, výborná sociální pojišťovna, podle všech pravidel a požadavků sociálních, a že stačí jeden člověk, aby svou nepoctivostí nebo sobectvím nebo stranictvím udělal z největšího sociálního podniku nejnesociálnější obludu.

Nejsou to kameny a beton a peníze, které pracují sociálně, nýbrž člověk.

K a t o l i c k á a k c e s t a v í v š e s t r a n n ě a o d n e j h l u b š í c h z á k l a d ů s o c i á l n í ž i v o t . Řekneme-li to jinými slovy: Katolická akce chce tak lidi změnit a podrobiti dokonale vůli Boží, aby spravedlivě a s křesťanskou láskou každému dávali co mu patří, každému přáli dobré a také obětavě prokazovali, a aby sami nežili jinak, než kolik jim rozumně a spravedlivě přísluší. Promyslete to a rozšiřte na všechny obory a lidi, od vůdců národů a politiky a hospodářství až na posledního dělníka, a uznáte, že kdyby všichni přijali do svého přesvědčení tento zákon a prováděli jej v životě, že by se změnil celý pozemský život.

Pierre L'Ermite;

ČTYŘI TAXI A KOMUNISMUS.

Tento týden jsem nucen použití čtyřikrát taxi ke svým naléhavým pochůzkám Paříží. — Lidé se mne někdy ptají, kde nalézám po čtyřicet let každý týden látku ke svým článkům? — Ale . . . všude! . . . I v taxi . . . Když je člověk pravým žurnalistou, stává se mu všechno »námětem k článkům«. Mám jich asi na tisíc načrtnutých v rohu svého psacího stolu, které pravděpodobně nikdy nespátří světlo světa. Zde dnešní:

První taxi . . . Jest úterý. Prší . . . prší! . . . Šofér — zavalitý, ramenatý — si mne prohlídí »všelijakým« pohledem. Ostatně, jeho vůz je právě tak všelijaký jako on sám . . . Avšak, připomínám si slova básníka: »Nezáleží na lahvi, jen když má člověk opojení!« . . . Opojení, v tomto mém případě, jest dostati se co nejdříve k jedné nemocné, aniž bych při tom promokl až na kůži . . . Co záleží na lahvi!

Šofér ujíždí jako splašený. Dvakrát ho jeho kolegové nazvou lichotivými jmény. Uhání dále . . . obrousí chodníky

Když jsme u cíle, pneumatiky bolestně vrzají na kamenité dlažbě ulice Bizet, kde milý šofér ještě narazí blatníkem do velikého nákladního auta. Vystupuji . . . Zapravuji taxu . . . Mluvím s ním. (Mluvím vždycky se šoféry):

»Špatné počasí!« — »Ano«. — »Aj . . . ? Zdá se, že váš blatník něco utřil?« — »Ano.« — »Ale zdá se, že to na vás moc nepůsobí . . . ?«

Tu onen medvěd, který se sotva ráčil obtěžovat slovem, se obrátí skokem na svém místě: Snad nechcete, abych se rozčiloval k vůli automobilové společnosti?

*

Druhý taxi . . . Je nazítří, středa.

Počasí jest horší než včera. Spolu s deštěm i vítr . . . Fičí odevšad. Chodník jest pokryt uschlým listím. Vůz jest jedna z oněch »starých rachot«, které se již nespravují, a které kupují na bleším trhu« . . . Jede to již ze zvyku. Stupátko jest pokřivené; kůže popraskaná. Místo slavníků, staré desky, poloshnilé. Obě okenice jsou spuštěny dolů . . . Pravím »okenice«, ale ještě nevím, zda tam vůbec je sklo, v těchto okenicích . . . ? V každém případě mi je nemožno je vytáhnout, neboť poutka u nich již neexistují . . . Některý praktický zákazník si je asi vzal domů. Můj vůz tedy je vlastně jediný průvan . . . Jsem promoklý, prostydlý . . . Konečně jsme na místě: »Není zrovna teplo ve vašem voze . . . !«

»Myslíte, že mně je teplo na mém místě!«
»Samozřejmě ne! Ale vy to víte, a podle toho se zabalíte. Ale já jsem doufal, že budu moci zavřítí okno . . . Právě jsem měl přednášku . . .
Byl jsem zpocený . . .«

Nyní však jsme u raněného místa! Ano, u místa, kde právě se musí začít, a kde se obyčejně končí! Katolický muž, který by dovedl vypočítávat, kde kdo se má změnit podle těchto zásad a sám by nadále žil nad své poměry nebo nejednal spravedlivě se svými podřízenými nebo zneužíval veřejného majetku na své obohacení nebo hledal ve veřejné práci svůj osobní prospěch, byl by největším nepřítelem pravé sociální práce.

A tento celý dlouhý úvod směřuje k tomu, aby vám dokázal, že jen lidé hluboce věřící a živě milující, lidé schopní obětí a pokorné práce jsou to solidárně sociálně pracovat.

Nuže, Katolická akce musí mítí takové lidi, má-li dosáti sociálních účinků! Lidí, kteří by pokorně, bezejmenně, nenáročně, věrně, vytrvale a dobře dělali tu práci, která jim připadne v soustavě Katolické Akce.

Máme je? Jest přece mezi námi tolik mužů, kteří by čestně chtěli pracovat pro Boha a bližního a nehoniti se jen za prospěchem, ctí a tituly?

Máme-li je mítí, jest nutno, aby každý na cestě ke Katolické činnosti učinil tyto tři kroky: Především aby na sebe obrátil výzvu sv. Pavla k Timotheovi (1 ep. 4, 14) »Nezanedbávej milost, která v tobě jest vzkládáním rukou kněžských!« A jinde (2 Tim, 1, 14) »Zachovej dobrý poklad skrze Ducha sv., který bydlí v nás.« Milost vkládáním rukou biskupových jest v knězi pro jeho kněžství, ale i v každém věřícím jest milost a znamení Ducha sv. vzkládáním rukou biskupových ve svátosti biřmování. Jest nutno, abychom na prvním kroku své touhy po práci pro Boha zbožně si uvědomili, že nosíme

v sobě milost síly, ale i povinnosti pracovat pro Ježíše Krista, a že se nám této milosti dostalo ve sv. biřmování. Kdo je tedy lhostejný a vlažný ku práci pro Boha a bližního nebo kdo ji koná nikoliv z Ducha sv., nýbrž pro jiné cíle a z jiných úmyslů, nezachovává, ano, ničí v sobě působení Boha, které mu bylo dáno! Zakopává hřivnu nekonečné ceny, poklad dobrý, z něhož bude nucen vydati počet!

Tohoto probuzení milosti biřmovací se dostane věřícím obyčejně teprve při druhém kroku, pokud ovšem se k němu v životě dostanou: v duchovních cvičeních. Exerciie jsou přímo zázračnou dobou, kdy jakoby v zaschlé zemi se probudilo k životu pod zaléváním milosti Boží a pod paprsky věčného světla uložené símě. Símě, vložené do nás při biřmování se rozvine v jasné poznání, že náš dosavadní život byl mnohdy neplodný, do sebe obrácený, na sebe myslící. Člověk pozná v exerciciích nový směr v životě a jako by teprve rozvinul plachty do silného větru Ducha svatého, rozjede se ve správném směru k věčnému přístavu. V exerciciích se pozná rozumově a nezvratně smysl života a dostává se mu milosti, že člověk se odhodlá podle něho žít. Proto nemůžeme nic jiného zdůrazňovati, než aby především jiným každým muž, který se odhodlal pracovat pro Boha v Katolické akci, odešel na exercicie a aby je pokud možno, konal každého roku. Exerciie se nazývají vysokou školou duchovního života, ale jsou právě tak vysokou školou katolické práce. V nich se tvoří ony nutné předpoklady pokorné a vytrvalé sociální služby, bez nichž není možno mysliti na pravý účinek. Farní obce Svazu katolických mužů musí si vzítí za první cíl své činnosti, aby každý člen postupně prošel du-

»O vnitřek vozu se má starat ten člověk z garáže . . . A protože se o to houby stará, tedy já taky!«

— .!!

*

Třetí taxi . . . Jest čtvrtek k polednímu. Jest ideální počasí . . . Park M . . . jest jedna radost. Stromy jsou ze zlata . . . Bledé paprsky se linou větvemi a zapalují diamanty na zrošeném trávníku. Kosi, holubi i vrabčáci obveselují maličké z mé farní osady, kteří jim házejí chleba.

Taxi jede pomalu za přísného dohledu strážců parku. Je to velmi krásný vůz, šestiválec, zcela nový, majetek velké společnosti automobilové. Avšak, tento vůz je udržován hanebným způsobem. Jakkmile jsem do něho vstoupil, sevřelo se mi hrdlo nepříjemným zápachem starého tabáku. Na docela novém koberci chrchle . . . banánové slupky a mastný papír na polštářích. — Jací to lidé zde byli . . . ?

Vystupuje, nemohl jsem zadržeti protest: »Poslyšte, pane řidiči . . . vy náležíte solidní společnosti automobilové . . . Garážista vám dnes ráno jistě svěřil docela čistý vůz . . . ?« — »Ano . . . Pročpak . . . ?« — »Nepodíval jste se dovnitř od té doby . . . ?«

»Ne . . . Já se dívám pořád jen před sebe To, co je vevnitř, to už není můj »obor!«

Čtvrtý taxi. — Jel jsem s ním včera, alejí V., abych opět navštívil svou pacientku, u níž jsem byl v úterý.

Šofér zdvořilý . . . , pozorný, ale přece důstojný, poněkud zdrženlivý. Kabát ořechově hnědý . . . , rukavice.

Jeho jednoduchý vůz jest čistý jako vyleštěný dukát. Všechno tu je vykartáčováno, vyleštěno. Všechny niklové a mosazné součástky jen září . . . Skla jsou bez poskvrny . . . Dokonce pozorují květiny! . . . Ano, přirozené, svěží květiny, astry, v malém kameninovém kornoutku. Silná rohožka, modře obroubená, chrání protější sedadla proti eventuelním nárazům nohou . . .

. . . S radostí shledávám tuto čistotu . . . Nakláním se vpřed a postřehnu vedle tachometru medajlku sv. Krištofa a malý mosazný štítek, s vyrytým jménem: Edmund N Edmund . . . ?!

*

Na odchodu blahopřeji tomuto šoferovi: — »Jak pěkně je váš vůz udržen!« . . .

»Pěkně udržen . . . ? To věřím! Vždyť je můj! . . . Ještě ne docela zaplacený, ale skoro . . . Ach! . . . a co na něm je úspor! . . . těch doutníků, které jsem nevykouřil!«

A pravil ona slova: »Je můj« s přímo posvátným přízvukem.

— » . . . A také si na něm dám záležet! A

chovními cvičeními, a aby se k nim všichni každoročně vraceli. K tomu cíli vytvořte si fondy, aby se mohlo chudším pomoci, vyjednejte si pro úsporu na jízdě pokud možno exercicie ve vlastní obci nebo v nejbližším okolí, zařizujte své dovolené tak, abyste mohli ve větším počtu se přihlásiti k duchovním cvičením. A bude-li se někdo ptáti, co má nejprve Svaz mužů dělat, pak vždy mu odpovězte: »Starat se nejdříve, aby všichni členové konali duchovní cvičení.«

V exerciciích se udělá druhý, — veliký a důležitý, — krok k dokonalé službě Bohu. Exercicie však trvají několik málo dní. A co potom?

Co potom? Obyčejně zůstává v duši silná touha a vědomí povinnosti, že nutné jinak žít a obětavě pracovat. A tato touha se snaží nabýti uspokojení, ale často neví, jak na to. A když nemá ihned dostatečné výživy, ochabuje a zmírá. Tím by se ovšem umožil plod exercicií. A proto jest naprosto nutný třetí krok časté sv. přijímání.

Ano, časté! V celém životě a v celé práci jde jen a jen o Krista Ježíše a obyčejně právě On zůstává vedle nich. Pracuje se, mluví se, organizuje se pro něho, ale On sám zůstává uzavřen ve svatostánku, a jeho pracovníci hlásají, že pracují pro něho, lomoží pro něho, ale ani oni k němu nejdou, a on nemůže jíti k nim. Oč tedy vlastně jde? Kristus Ježíš musí nejprve dokonale vniknouti do vás, chcete-li, aby vnikl do světa! A musí do vás vniknouti skutečně, osobně, On sám, — nikoliv jen Jeho slovo, anebo slova o něm. A On sám jest pro nás pouze v Nejsvětější Svátosti.

moje žena také! A moje dceruška!
O závod jej leštíme . krásnější Dceruška
tam dává každé ráno čerstvé květiny Bydlím
v L . . Máme malou zahrádku.«
— »Ale nenarazíte také někdy na málo pečlivé
zákazníky?«
— »Oh! . . Aníž bych to projevoval, nepřijmu
hned každého! Vždycky se najde způsob, jak od-
mítnouti zákazníka. A pak všimněte si to-
ho malého zrcátka přede mnou! V něm vidím
do vozu, jako bych v něm sám seděl Te-
dy!« — »Ano, já rozumím . .
Dal jsem mu, tomuto bodrému šoferovi, velmi
dobré zpropitné. Když se na mne podíval po-
někud udiveně, pravím:
»Přeji vám všechno dobré k svátku! Tento
týden bude svatého Edmunda! —
— »Vy víte . .?« — »Faráři vědí všechno!« —
»Předešel jste dokonce mou ženu.«
— »Těší mne velice Také já se jmenuji
Edmund« .
— »Ah, tím to je!«

A podali jsme si ruce jako dva přátelé.
Avšak věta: »Vždyť je můj! . . A také si ho
hledím, starám se o něj« — zněla mi po celý
den v myslí.

Jest můj! . . Výkřik z hlubin věků, který
současně potvrzuje právo, úctu, důstojnost o-
sobního majetku.

A zřídka kdy mi byla osvětlena způsobem tak
prostímkým nesmyslnost socialismu, komunismu
a všech těch —ismů podobného rázu

A ještě z jiného důvodu: Podobných slov a řečí,
jako vám dnes říkám, jste již slyšeli více. A sly-
šeli jste je od řečníků, kteří mluvili nadšeněji,
poutavěji, duchaplněji, strhujícími slovy! A
strhli vás? Oč jest vaše věrnost a vaše práce pro
Krista větší? Nezůstala jen ze všeho jejich slo-
va a váš potlesk a potom nic? A vůbec mne ne-
napadne se domnívati, že by po této řeči tomu
bylo jinak. Vím již příliš dobře, že se řeči mluví,
a nic se nestává. A proto jest možno dvojí: Buď-
to přijde na nás krvavé pronásledování a utrpe-
ní, a pak se vzpamatujeme a řekneme si: »A
hledme, jest to opravdu tak! Jest opravdu zle!
A to jsme přece jen měli dříve začit!« Nebo jest
druhý pomoc: musí do vás vstoupit někdo jiný!
Vy sami na sebe nestačíte. A ten jiný jest Kris-
tus Pán. Jen v tom jest naděje, že ve vás pro-
budí chuť a sílu a odhodlanost, bude-li často ve
vás. To si přece jen neumím představit, že by
někdo přijímal často živého Boha, před sv. při-
jímáním se připravoval a vzbuzoval víru a lásku
a lítost, že by mu po sv. přijímání s živou vírou
v Jeho přítomnosti děkoval, — a při tom necí-
til výčitky, že to není pravda, nebude-li také pro
něho pracovati, a nebude-li hájiti jeho práv!
Chceme vás tedy povzbuzovati, abyste se od-
hodlali k častému, aspoň měsíčnímu sv. přijí-
mání. Jste-li muži, nejste-li bázlivci, jste-li věřícími,
nejste-li polonevěrci, — můžete to udělat! Znam
již velikou řadu mužů, a to mužů starších, kteří
dříve chodívali k sv. přijímání jen skrytě, a dnes
se dovedli tak změnit, že chodí i týdně. A jsou
to právě mužové se značným vzděláním a ve vy-
sokém postavení, a vedle nich zase mužové
z nejnižší společenské třídy. Nevymlouvali se,
že na stará kolena se již nezmění. Věděli, že jest
pro ně právě táž věčnost, jako pro mladé! Mu-
žové drazí, odhoďte nemůžné ohledy, povstaňte
často a často ke stolu Kristovu.

Jakmile vpustíte Krista Ježíše do sebe, hned
začne působiti, hned změní nás a změní i brzo
naše okolí. On musí do nás a tím vstoupí do li-
dí. Dokud bude zavřen ve Svatostánku, zamezu-
jeme jeho moci, aby působil! Žádáme vás tedy,
abyste jako další nutný krok vedle duchovních
cvičení zaváděli ve svých obcích časté a pra-
videlné svaté přijímání mužů!

Hle, pánové, to jsou tři prvě a nutné kro-
ky k dokonalé Katolické akci a tím ku pravé
sociální obrodě. Bez nich nevytrváme, bez
nich nic nedokážeme!

Vezměme si tyto tři kroky za hlavní program
své práce pro celý příští rok a neustaňme, do-
kud je dokonale neprovedeme!

Biřmování, exercicie, Eucharistie,
— jsou základy naděje a nového života
Božího v nás a v našem národě! Přijď, Svatý
Duše!

Řeč Dr. Jana Ev. Urbana při sjezdu Svazu kato-
lických mužů na Sv. Hoře 7. června 1936.

*

Světová konference Katolické akce konala se v Římě
ve dnech 31. května a 1. června, u příležitosti 80. naro-
zenin Sv. Otce. Na konferenci bralo účast 22 států za-
stoupených asi 100 delegáty. I Československo bylo za-
stoupeno delegací, v níž byli J. E. biskup Dr. Gojdič, ka-
novníci Dr. O. Švec a K. Körper, P. Štork a Dr. Janda.
Této mezinárodní konferenci předcházela konference italské
Katolické akce, na které byly zastoupeny všechny
italské diecése. Konferenci italskou řídil Msgr. Roveda,

rektor koleje Nepomucena a konferenci mezinárodní J. E. arcibiskup Msgr. Pizzardo. 31. května t. r. účastnili se delegáti pontifikálních Bohoslužeb v basilice sv. Petra, které za přítomnosti Sv. Otce měl kardinál Fennaro Granito Pignatelli di Belmonte. Večer ve velkém sále »dela Benedizione« byla společná slavnostní audience, které se účastnilo na 5000 osob, při které promluvil Mons. Pizzardo a Sv. Otec, jehož projev uveřejňujeme na jiném místě. V pondělí 1. června na to sešli se v jedné z menších audienčních síní delegáti Katolické akce z jednotlivých států ke konferenci, již předsedal a řídil J. E. arcibiskup Msgr. Pizzardo, který učinil všeobecný projev o Katolické akci a zahájil jím rozpravu, do které zasáhli delegáti holanďští, španělští, chilští, němečtí, francouzští, belgičtí a českoslovenští (kan. Dr. Švec a Dr. Körper) a je jimž výsledkem byla resoluce, vyslovující hlavní požadavek pravidelných závazných ročních porad v Římě po způsobu konferenci ředitelů Dila šíření víry. Po skončení konference byli na to účastníci její přijati ve zvláštním slyšení (ve třech skupinách) Sv. Otcem, který v krátkém proslovu zmínil se o důležitosti Katolické akce a udělil přítomným, všem pracovníkům doma i jejich rodinám apoštolské požehnání. O naší delegaci se zvláště Sv. Otec zajímal a velmi jí potěšilo, že i C. S. R. bylo na konferenci K. A. zastoupeno. Sv. Otcí dostává se o nás podrobných zpráv z úst Msgra Rovedy, rektora naší české koleje Nepomucena, který je ve skutečnosti duší a nejlepším znalcem Katolické akce a jemuž česká delegace vděčí za mnohé a cenné pokyny a rady pro práci v K. a. — České delegaci dostalo se srdečného přijetí na čl. vyslanectví u Vatikánu, a zvláště milého pohostinství v koleji Nepomucena, kde péčí dp. vicerektora Dra Bezdička cítila se jako doma ve své vlasti. Nemenší zásluhy o příjemný pobyt ve zdech české koleje a v Římě má i dp. P. Štork T. J.

NAŠE PRÁCE

Naše čl. expozice na mezinárodní výstavě katolického tisku těší se velké pozornosti návštěvníků výstavy, jež zaujímá zvláště ono poslání našeho státu mezi západem a východem, ucelené a vzorné uspořádání expozice, jež nejlépe vyhovuje směrnicím ústředního výboru a pak Parléřova socha sv. Václava, jež italskými průvodci zván jest patronem celého Slovantsva. 30. května navštívili výstavu a zvláště naši expozici chovanci koleje Nepomucena, kde jim historii expozice a podrobný výklad podal Dr. Janda.

Exercicie pro učitele a profesory konají se v Kněžském semináři v Čes. Budějovicích od 28. června večer do 3. července ráno pod vedením pedagoga, teoreticky i prakticky činného. Poplatek mírný. Přihlášky co nejdříve na rektorát kněžského semináře v Č. Budějovicích, Kněžská ul. 14.

I. pouť Svazu katolických mužů konaná v neděli 7. června se vydařila. Přes nestálé počasí sjelo se hojně účastníků, takže ranní průvod, v němž kráčelo daleko přes 400 mužů, budil pozornost v ulicích příbramských. Doprovázení hornickou hudbou, došli účastníci pouti, k nimž se připojili i katoličtí železničáři z Prahy, na náměstí Svatohorské, kde všechny uvítal vdp. rektor Loula. Vyjádřil radost z této prvé poválečné pouti mužů, děkuje za četnou účast a vyslovuje očekávání, že po tomto slibném počátku bude každoročně přibývatí mužů-poutníků k Matce Boží. Průvod poutní prošel na to ambity, načež kázal vdp. P. Dr. Urban a sloužil mši svatou u korunovačního oltáře za doprovodu hudby. — Odpoledne v plně obsazeném sále

konviktu konalo se shromáždění katolických mužů, k nimž promluví Dr. Janda, předseda Svatováclavské Ligy a vdp. P. Dr. Urban. Jejich řeči přinášíme v tomto a příštím čísle. Účastníků shromáždění bylo hodně přes 200 osob. Požehnáním na Svaté Hoře byla pak pouť zakončena. Nejpočetnější účast byla z Budějovicka a jižních Cech. V dopoledním průvodu byly i deputace horníků, Orelstva a vysloužilců, všichni s prapory; v čele průvodu nesena votivní vlajka svatováclavská. Kk.

POZNÁMKY

BOJ PROTI CÍRKVÍM V RUSKU.

Změna sovětské náboženské politiky, o níž se v poslední době mnoho mluvilo, neznámá ve skutečnosti nijaké zlepšení situace, nýbrž obrát k jemnějším, za to však tím nebezpečnějším metodám. Ve větších střediscích projevuje se tak silný tlak protináboženské politiky, že mnohým je zabraňováno vstoupiti do kostela. Nelze to však tvrditi o provinčních městech a venkovu, kde je víra silně zakořeněna a kde také bez násilných činů nemůže býti potlačena. Nynější mírné stanovisko oproti sedlákům nesmí se vykládati jako tolerance se strany sovětské vlády. Tato z čistě taktických důvodů namáhá se všude tam, kde by se setkla se silným odporem, nepostupovati násilně. Ježto však bezbožníci chtějí do r. 1937 všechny kostely zničiti, anebo předati jiným účelům, bylo vzato útočiště k této metodě nepřímé, která chce dosáhnouti stejného cíle, avšak bez pobouření ve veřejnosti.

Ve službě této politiky stojí zejména zdanění kostelů, morální násilí, »lidové hlasování« a nařízení oprav.

- 1.) Každý kostel je místním sovětem zdaněn a sice daní pozemkovou a z budov. Tyto se rok od roku stupňují; jestliže ve stanovené době nejsou zaplacený, je předepsána značná přírůžka. Jestliže potom není možno daně zaplatiti, je kostel pro »neplacení daní« zavřen.
- 2.) Ježto v Rusku nemají náboženské spolky občanských práv, je podřízen každý kostel t. zv. výboru »Dvacití«, který je před zákonem zodpovědným a ručí za finanční závazky kostela. Když to nejde s důvodem »neplacení daní«, podnikne GPU široce založenou zstrašovací akci: (výslechy, obvinění z protirevolučních piklů a pod.), až konečně není nikoho, kdo by se přihlásil do onoho výboru »Dvacití«; potom je kostel rovněž zkonfiskován.
- 3.) Na některých místech provádí GPU sama jakási druh »lidového hlasování«, jehož účelem je zavření kostela a odevzdání téhož socialistickým potřebám.
- 4.) Rovněž účinným je nařízení o opravách kostelů. GPU z důvodů »Obecné bezpečnosti« nechá vypracovati od svých architektů pohádkové plány na opravu kostela. Výboru »dvacití« nezbyvá potom nic jiného, než bud sehnati požadované ohromné obnosy na provedení těchto oprav, nebo kostel odevzdati; obyčejně rozhodne se výbor pro to druhé. Kk.

»KULTURNÍ OBRAZY« Z MEXIKA.

Škola sv. Vincence v Puebla, kde manželky dělníků byly zdarma večer vyučovány čtení, psaní, vaření a domácím pracím, byla vyvalstněna ministerstvem financí s odůvodněním, že byly v budově nalezeny předměty náboženského kultu. Již dříve zavřená kaple, známá v hlavním městě pod jménem »Poustevena Quadalupská« byla ministerstvem financí předána ministerstvu hospodářství za účelem zřízení obchodního domu. — V Tlalpujahu ve státě Michoacan zorganizoval laický učitel ze svých žáků bandu ničemů, kteří děti oněch rodičů, které svým dětem zakázaly návštěvu socialistických státních škol, chytají lasem a přivleknou ke škole. V Tepicu byly rozšířeny hanebné písně, namířené proti tamnímu biskupu, které složil učitel, městský pokladník a jiní úředníci. V Chvinda, ve státě Michoacan, byl zatčen dosud nevysvěcený seminarista pro neuvěřitelné obvinění, že prý sloužil mši a zpíval. Levé křídlo vládní, které úplně získalo vrch, pokračuje v sesazování všech »neoblíbených« guvernérů, senátorů a poslanců. President zamítl petici »zlatých košil«, žádajících odvolání zákazu této organizace s odůvodněním, že bojovaly proti stávkám. Kk.

TEROR VŮČI KATOLICKÝM ŠKOLÁM VE ŠPANĚLSKU.

»Osservatore Romano« uveřejnilo listinu nových teroristických činů, které levicová španělská vláda podnikla v poslední době oproti školám vedeným různými řády.

V Santa Cruz de Mudela byly vzdor protestu 800 katolických otců zavřeny všechny katolické školy. V Guadalajara bylo zakázáno sestrám, které vyučovaly zdarma chudé děti, školu dále vésti. V Siguenza musil klášter Uršulinek, který měl též pensionát, zastavit činnost. Podobný postup hlásí se z Gelanovy (provincie Orense), Bell Loch (Lerida), Vilarrodona (Tarragona). V mnoha obcích jsou rodiče štváni, aby neposílali dále děti do katolických škol. V Sallentě jsou školní dívky po vyhnání učitelů-duchovních bez vyučování, takže došlo k protestům rodičů. Podobné protestní akce byly též v Huescaru. V Orense byla zavřena čtyři kolegia. Město Toledo mělo v náhradu za potlačené katolické školy zřídit 14 státních škol; městská rada musila prohlásit, že z finančních důvodů nemůže to však učinit. V Madridě je v laických školách několik tisíc dětí, které dříve používaly dobrodružní náboženského vyučování, pro které není nyní místa. V Anteguera mělo by město na místě katolických zřídit 25 laických škol, což však není s to učinit. V Salamance, kde by bylo potřeba 40 škol, vznikly následkem laického teroru ještě větší potíže. Městská rada v Turuelu, která musila zřídit nových 18 škol, prohlásila, že v budoucnu zakročí proti řádovým školám jen tenkrát, když vláda pro novostavby laických škol poukáže peníze. Avšak tyto finanční potíže, zdá se, že nemají vlivu na sektářskou zlobu; z Don Berrito se opět hlásí, že městský prezident nechal všechny katolické učitele (řeholníky) ve třídenní lhůtě vyhnati z města.

Kk.

PROTINÁBOŽENSKÉ VÝTRŽNOSTI VE ŠPANĚLSKU.

Vítězství levicových stran ve Španělsku mělo v zápětí vzestup proticírkevních výtržností. V posledních týdnech byly na mnoha místech fanatickými davy vypáleny kostely a kláštery. Místo energických policejních opatření proti těmto žalostným zjevům nařídil ministr vnitra zosřtenou censuru pravicových časopisů, aby o těchto ostudných činech se do veřejnosti nedostala sebe menší zpráva. Vzdor tomu bylo »Osservatore Romano« s to uveřejnit seznam vypálených kostelů a zničených klášterů v době od 2. dubna do 7. května t. r. Dle tohoto seznamu bylo v uvedené době zapáleno nebo jinak zničeno 80 kostelů a klášterů. V mnoha případech jednalo se o stavby chráněné národním památkovým úřadem. Ne menší jsou násilnosti vůči katolickým duchovním a laikům. Pravidelně byly na věžích zničených kostelů vyvěšeny rudé prapory, anebo ve farách zřízeny komunistické centrály. V městě Yecla (Murcia) bylo 15. dubna zapáleno všech 15 kostelů, které všechny vyhořely, takže bohoslužby nemožou se více konati. Se zvláštní zuřivostí jsou pronásledovány katolické školy a kolegia, vydržované řády. Jedná se zde o soustavně organisovaný postup komunistů, kteří chtějí takto via facti katolické školství zničit. Jak známo, sleduje španělská ústava potlačení řádových a klášterních škol. S výjimkou vyhnání jesuitů neodvážil se však dosud nikdo toto potlačení provést, poněvadž v přítomné době je více než 1 milion žactva vyučováno různými řády a stát nemá ani finančních prostředků, ani učitelů a škol, aby toto církevní školství mohl neprodleně postát. Jestliže nynější držitelé moci ve Španělsku ponechají komunistickým horám dále volnost, kráčí španělské školství vstříc neodvratné záhubě.

Kk.

Obrázkovou přílohu o výstavě katolického tisku odkládáme z technických důvodů do příštího čísla.

ROZHLAS

JAKÉ JSOU NEJMENŠÍ POŽADAVKY KATOLÍKŮ NA PROGRAM V ROZHLASU.

Nejsme a nemůžeme být spokojeni. Kdyby ve své přezíravé »toleranci« řadil náš Rozhlas do programu i několik katol. přednášek za týden (zatím zařazuje s velkou milostí nejvýše jednu) — nebudeme spokojeni. Katolíku, který ví, co musí chtít, je jasno, že nejde a nepůjde nikdy o částečnost, ale že se jedná o celkové usměrnění myšlenkového pochodu lidstva. Toto usměrnění — jediná spása, která může zachránit svět — není obávaným uniformujícím násilím, jak nám věc vyličovali roztekaní romantičtí romanopisci (i když si při tom říkali historikové), ale prostě jednoznačným vytýčením cíle, ke kterému buďto směřujeme a pak jdeme správně, anebo nesměřujeme — a pak bloudíme.

Pokud se bloudění vztahovalo jen na jistou vrstvu, dala se věc snést. Jakmile zachvátila masy (a marně na to bylo poukazováno, že k takovým koncům dojíti musí), pak celé lidstvo zaplavila hrůza z vlastní nedostatečnosti a dostavila se krize morální i věcná.

Jednotlivec je ovšem podroben jen vlastní zodpovědnosti — ale soubor lidstva stojí pod zodpovědností kolektivní a ta, přísně logicky vzato, nesmí a nemůže být tolerantní, ta musí být vedena a usměrněna. To ještě není fašismus! Hlavně tehdy to není fašismem, jestliže toto usměrnění jest ponecháno církvi, učitelce národů po tolik tisíc let, té — která byla a bude jedinou budovatelkou všech hodnot duchovních, kulturních a v důsledku toho i hmotných.

Mimo církev jsou jen dvě možnosti vedení a usměrnění: fašismus a komunismus, obě vybudované lidskou pýchou a krátkozrakostí a obě končící (nepodrobí-li se církvi, jak se stalo u fašismu italského) v nesmyslnosti a katastrofě. Nic není jasnějšího, než naprostý úpadek liberalisticko-romantické snášenlivosti. Poslouchali jsme pohádku o ní již dosti dlouho a nepřejeme si opakování!

Jest ovšem skutečnost, že toto smýšlení se uhnízdilo v našich výchovných institucích a také v rozhlase, a že tam působí stále mnoho zla. Stav, aby jeden den bylo vysílání zaměřené »jako katolicky« a druhý den bolševisticky, je naprosto nemožný pro myslící občany. Nelze být obojím. Jednou je volba nutná. Vždyť svojí volbou neznásilňují druhé, — ale mám právo také nebýt znásilňován.

Proto naše požadavky jsou zcela jasné a zní:

1. Do pořadatelských konferencí Radiojournalu budiž bezodkladně povolán kněz, nebo činitel delegovaný biskup. konferencemi.
2. Katolíkům buďtež vyhrazeny pro ideové přednášky neděle a dva termíny v týdnu, které si obsadí podle svých intencí. To je ještě málo, neboť v demokracii jim statisticky vzato patří 80% všeho času.
3. Nesmí být přihlíženo k politické síle lidové strany, ale k skutečnému stavu rozvrstvení náboženského podle statistiky.
4. Nemáme nic proti tomu, aby ostatní čas byl rozdělen jiným konfesím podle jejich síly.

5. Nelze se spokojit tím, že v Radiojournalu jsou mezi vedoucími »také katolíci«, protože to mohou být velmi málo katolicky vzdělaní lidé. Je nutno, aby vedoucí byli v plné důvěře a v plném kontaktu s příslušnými konsistořemi.

Víme dobře, že žádná lidská moc neučiní věci ideálními. Ale tyto požadavky jsou prostě pod diktátem našeho svědomí a jsou pro nás závazné. Ale je-li Kristus Bohem živým, pak závazné pro všechny lidi, ať ho uznávají nebo ne! — Katolík nezná tolerance v pravdě a lži, neboť má lásku k bližnímu, která mu zakazuje, aby ho nechával bloudit ve zmatcích, může-li ho přivést na správnou cestu řádným poučením.

S. K.

ROZHLEDY

KOLEM VATIKÁNU. Zástupci katolického tisku u Sv. Otce. Byli přijati 26. května, aby mu přáli k 80. narozeninám. Při této příležitosti promluvil Sv. Otec o moci a zodpovědnosti katolického tisku, který vykonává největší vliv na duše a je tak pánem světa. Katoličtí žurnalisté mají hlásati pravdu, dobro a spravedlnost.

Novým nunciem v Paříži jmenoval Sv. Otec Msgre Valerio Valeri, dosavadního nuncia v Bukurešti.

Msgre. Micara, býv. apoštolský nuncius v Praze, zůstane nadále na žádost krále Leopolda nunciem v Belgii, kde působí již 14 roků.

Nunciem v Madridě jmenován Msgre. Cortasi, dosavadní nuncius pro Bolivii, Chile a Argentinu.

Prefektem vatikánské bibliotéky jmenován španělský benediktin P. Anselmo Albareda.

Co způsobila výstava katolického tisku? Pokřtění a přijetí do katolické církve asiatského umělce — Lé-van-Déa, který svými malbami vyzdobil sály, v nichž umístěn je misijní tisk Asie. Umělec byl dříve buddhistou. Svátost křtu, biřmování a Tělo Páně přijal dne 1. června z rukou sekretáře Propagandy Msgre. Constantiniho. Kmotry byli mu vatikánský stavitel ing. Castelli a předseda výstavního výboru hr. Della Torre.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Bolševické mučírny jsou tábory nucených prací. Již několikrát měli jsme příležitost zpravit o nich své čtenáře. Dnes pak přinášíme zvěst, jež musí otřásti každým, kdo má jen kousek citu v těle. Podle posledních zpráv odhaduje se počet ruských moderních otroků na 6 milionů duší. Ze stavby Stalinova kanálu u Bílého moře dovídá se svět nyní tyto podrobnosti: Otroci pracují 12 hodin denně, jsou povinni za tu dobu rozbiti 2 kubické metry skály a odvézti kámen na kolečku. Při chatrné stravě nemohou zmocit ani

polovici úkolu; jinde ukládá se jim kopatí zamrzlou zemi, nebo do pasu státi v mrazivé vodě po 18 hodin. Bič stále sviští po jejich hlavách, až se hrouť v bezvědomí. Muka jsou tak strašná, že na příklad z 3000 přivezených otroků na podzim, vydrželo do jara muka ta jen 75 osob.

Jubileum slovenského katolického časopisu v Americe. Časopis »Katolický Sokol«, vydávaný v amerických Spojených Státech, slaví letos 25 roků svého trvání. S počátku vycházel jako měsíčník, od r. 1912 jako čtrnáctidenník a od r. 1916 jako týdeník.

Zednářský úspěch v Bulharsku. Vláda připravuje zákon o zavedení civilního manželství a předání rozvodových procesů civilním soudům.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Mexiko. Podle posledních zpráv z 15 mexických států 8 opět otevřelo chrámy. Ve zbylých 7 státech kostely jsou rovněž otevřeny, konání Bohoslužeb jest však prakticky znemožněno tím, že žádný kněz k výkonu svého úřadu není připuštěn. Tak na př. zákon ve státě Nayarit dovoluje 5 kněží, ale úřady ani jednoho k výkonu úřadu nepřipustily. Irsko. V severním Irsku udržuje se stále napětí mezi katolíky a protestanty. Tak v poslední době v Maghery vytloukli protestantští výletníci okna katolického chrámu, z čehož povstala pravá bitka, a útočníci byli jen stěží policií zachráněni před citelným potrestáním. Za to zase v noci byly napadeny některé domy katolíků.

Hákový kříž na kostelních věžích. Bavorské státní ministerstvo vydalo výnos, podle kterého musí všechny kostely vyvěšovati prapor s hákovým křížem — bez současného vyvěšení papežského praporu — o nový rok, 18. ledna (založení říše), 30. ledna (den národního probuzení), pátou neděli před Velikonocemi (den hrdinů), 20. dubna (narozeniny Hitlerovy), 1. května a o obžinky. Vlajka papežská nesmí býti vyvěšována v tyto dny ani tehdy, jestliže na ten den připadá nějaké církevní výročí.

V Pasově povolen konečně katolíkům vlastní časopis. Je to jako v jiných diecích německých týdeník, vydávaný přímo biskupskou stolicí a smí býti kolportován jen farními úřady. Měl vycházeti již od 1. ledna, nebyl však povolen, až nyní povoleno vycházení, počínaje 1. červencem t. r.

V Německu kácejí kříže. Od 8. do 30. května byla povalena a zhanobena řada polních křížů v Hohenzollernsku.

Katolíci v Kanadě čítají 4,458.458 duší, svěřených správě 7.884 kněží v 4756 farnostech. Kanada má 12 církevních provincií, v nichž je 12 arcidiecí, 28 diecí, 7 apoštolských vikariátů a 1 opatství.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. - Číslo šek. účtu pošti spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII, ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

10

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ ČERVEN 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

Kněz - druhý Kristus.

Služebníkem Kristovým je kněz. Je tedy jakoby nástrojem Božského Vykupitele, aby byl zde na zemi pokračovatelem v Jeho obdivuhodném díle, které s nebeskou účinností přetvořilo veškeren život lidí a pozvedlo jej na vyšší úroveň. Ano, kněz jest — jak jsme si právem navykli říkati — »druhým Kristem«, protože zastupuje jeho osobu, podle slov: »Jako mne poslal Otec, i já posílám vás.« Jako kdysi Mistr hlasem andělů zpívá i kněz »Sláva na výsostech Bohu«, a doporučuje pokoj »lidem dobré vůle«.

Avšak, jak učí posvátný sněm tridentský, Ježíš Kristus ustanovil při poslední večeři kněžství a oběť Nového zákona: »Tento tedy náš Bůh a Pán, ačkoli měl v úmyslu jedenkrát se obětovati Bohu Otci svou smrtí na kříži, aby tam dokonal věčné vykoupení, tož přece — protože Jeho smrti kněžství Jeho nemělo přestati — při poslední večeři, v noci, kdy byl vydán, aby milované své nevěstě, viditelné Církvi (jak toho vyžaduje lidská přirozenost) zanechal oběť, která by představovala onu krvavou oběť na kříži, jež jedenkrát měla býti přinesena, a aby památka na ni zůstala až do konce světa, a aby se její moci používalo na odpuštění těchto hříchů, jichž se denně dopouštíme — prohlásil se za kněze podle řádu Melchisedechova, ustanoveného na věky, obětoval Bohu Otci své tělo a svou krev pod způsobami chleba a vína, a pod těmito způsobami odevzdal je apoštolům, aby je přijímali, ustanovil tu apoštoly kněžími Nového zákona, a jim a jejich nástupcům v kněžství nařídil obnovovati tuto oběť, a nařídil to slovy: »To číňte na mou památku.«

Od té doby počali apoštolé a jejich nástupcové v kněžství obětovati nebeskému Bohu »oběť čistou«, předpověděnou prorokem Malachiášem, pro kterou jest jméno Boží velikým mezi národy; a tato oběť bude se konati ve všech končinách země a v každou hodinu, ve dne i v noci, stále, až do zániku lidského věku.

Je to opravdová oběť božské hostie, nikoli pouhé znamení; má proto účinnou moc, aby lidstvu získala odpuštění věčné Boží velebnosti, uražené hříchy; neboť Bůh, usmířen touto obětí, propůjčuje milost a dar kajicnosti, a odpouští i ohromné zločiny a hříchy.«

Příčinu toho vykládá týž církevní sněm tridentský těmito slovy: »Neboť jeden a týž jest obětní dar,

týž, jenž sám sebe obětoval tehdy na kříži, obětuje se nyní za přísluhy knězi, a pouze způsob obětování jest rozdílný.« Z toho jasně poznáváme nevyslovitelnou důstojnost katolického kněze, který jsa vybaven moci nad tělem Ježíše Krista, působí, že je zázračně přítomno na oltáři, a ve jménu Božského Spasitele přináší nejdražší žertvu věčné Boží velebnosti. »Obdivuhodné je to,« právem volá sv. Jan Zlatoustý, »obdivuhodné a úžasné!«

Knězi však se nedostalo toliko této moci nad skutečným tělem Kristovým, nýbrž také vznešeného a velmi rozsáhlého zplnomocnění i nad Jeho mystickým tělem, jimž je Církev. Není potřebi, ctihodní bratři, dlouho se zdržovati výkladem této překrásné nauky o mystickém těle Ježíše Krista, která byla tolik drahá apoštolu Paulovi. Tato nauka nám ukazuje, že božská osobnost vtěleného Slova a všichni ti, kdož jsou s Ním spojeni jako bratři a jichž se dotýká nadpřirozené omilostnění z Něho prýstíci, tvoří jediný organismus, jehož hlavou je Kristus. Nuže kněz — jako je řádným přísluhovatelem téměř všech svátostí, jimiž jakoby notičky se roztéká milost Vykupitelova po veškeré lidské společnosti — k tomu jest ustanovován »správcem tajemství Božích«, aby je rozdělil údům mystického těla Ježíše Krista. A tak v každé důležitější hodině pozemského života stojí věřícím po boku kněz, aby jim z moci od Boha mu poskytnuté buď uděloval nebo rozmnožoval milost, která je nadpřirozeným zdrojem nebeského života.

Jakmile se člověk narodí, kněz svatým křtem jeho duši očišťuje a udílí mu nový, vznešenější a dražcennější život, to jest nadpřirozený, jimž se stává dítětem Božím a dítětem Církve. Aby posílil člověka pro duchovní zápasy, zase kněz, arci již v hodnosti biskupské, zařazuje jej svátostí birmování do vojska Ježíše Krista. Když dítě již dovede rozlišiti a oceniti andělský chléb s nebe daný, živi je a posiluje kněz tímto živým a život udílejícím pokrmem. Upadne-li člověk do hříchu, kněz jej svátostí pokání zvedá a na místě Božím a z Božího poslání jej upevňuje v dobrém. Je-li člověk povolán k tomu, aby ve stavu manželském byl takřka spolupracovníkem Stvořitelovým udržováním daru lidského života v potomstvu a aby nejen přibývalo věřících na zemi, nýbrž aby rostl počet vyvolených ve věčné blaženosti nebeské, tu opět kněz jakožto zákonný svědek Církve je přítomen a vyprošuje tomuto sňatku a čisté lásce požehnání od Boha. Když konečně na sklonku tohoto smrtelného života potřebují lidé síly

a pomoci, aby obstáli před tváří božského Soudce, i zde ještě zase sluha Ježíše Krista, skloněn nad trpícími údy umírajícího, maže je svatým olejem a přináší odpuštění a posilu. A tak když kněz při celé této pozemské pouti doprovázel věřící až k samé bráně věčnosti, za modliteb posvátných obřadů, z nichž dýše nesmrtelná naděje, jde za jejich pozůstatky až k hrobu; neopustí jich ani tehdy, když jsou příslušníky druhého světa; potřebují-li očisty a úlevy, pomáhá jim útěchou modliteb.

Stále je tedy kněz s věřícími, jako vůdce správné cesty, jako pomocník skýtající úlevu a spásu, jako uštědřovatel nebeských darů. Je s věřícími od počátku života až ke hrobu a k nebeské radosti.

KATOLICKÁ AKCE

KATOLICKÝM MUŽŮM.

(Projev Dra. Jandy na Sv. Hoře 7. května 1936)
Žijeme v době Antikrista, v poměrech pro dobrého a svědomitého křesťana velmi obtížných. Jistě zdají se vám tato slova škarohlídstvím, proto pokusím se v krátkosti dokázat jejich pravdivost. Proč tak činím? Prostě proto, abych vás vyburcoval ze sladkého snění o dobrých časech katolické církve, v něž vás ukolébává i náš katolický tisk v dobré víře, že růžovým líčením dnešních poměrů dodá vám chuti k intenzivnější práci na roli duchovní obrody. Podle mého názoru tato cesta je však naprosto pochybenou, neboť naopak vede spíše k nečinnosti a malátnosti; vždyť každý právem může se vymlouvat: když je dnes u nás tak dobře, nač bych se exponoval, nač bych pracoval, není toho třeba.

A je to opravdu takové? Odpovídám s vědomím vši odpovědnosti a vážnosti: není a opakuji nejen že není dobře, ale je velké nebezpečí pro věc

Boží u nás v naší Československé republice. Proč? Namítnete mně jistě: měli jsme přece loňského roku takový velkolepý katolický sjezd, jenž obrátil na sebe pozornost celého světa, byla na něm tak velká účast a zájem o něj projevíly i kruhy indiferentní. Ano, to vše je pravda; než co nám je platna pozornost celého světa, co platna pozornosti kruhů indiferentních, oficiální přípisy, řeči a telegramy, co platna manifestační účast věřících, když vnitřní cena, ovoce tohoto sjezdu neodpovídá nyní jeho zevnějšímu lesku. Plní se snad po sjezdu více naše chrámy, chodí věřící častěji ke stolu Páně, žijí vzorně podle Jeho svatých příkázání? Na to již je odpověď méně radostná a méně povzbuzující.

Vezměme jen samy sebe, katolické muže. Schůze jejich v reprezentačním domě byla přece velkolepá, Smetanova síň byla naplněna do posledního místa, slyšeli jsme plno krásných slov a resolucí. Když však jsme začali ve smyslu těchto resolucí katolické muže burcovat a pokusili se trvale využítí ovoce sjezdu, setkali jsme se s poměry přímo pohanskými, stanuli jsme před dveřmi zavřenými. Je třeba na tyto dveře bušit, je otvírat, a k tomu jste povoláni vy, kteří v tomto moři nevěry, lhostejnosti a vlačnosti náboženské jste pochopili důležitost a vážnost doby a chcete pomocí Marie Panny, Pomocnice křesťanů, nésti světlo víry svým spoluobčanům. Cesta, na kterou jste se dali, vstoupivše do Svazu katolických mužů, není cestou měkkou, bez kamení a hloží, ale — a to je známkou její pravosti — cestou plnou ostrých kamenů a trnů, cestou křížovou. Je proto třeba, abyste se ozdobili ctnostmi a vlastnostmi katolického křesťana důstojnými, aby ctnosti a vlastnosti ty ulehčovaly vám břímě cesty trnité a svítily do tmy dnešního zpohanštělého světa.

Pierre L'Érmité:

OPIUM LIDU

Jakýsi zedníček pro mne pracuje . . . , krásný velký chlapec, modrooký, dětské tváře, celý nalícený malťou . . . rodák z L . . . , který zná Pátera N . . . , Pátera D . . . , ale který již nevzkročí do kostela. S počátkem jsem myslel, že toho příčinou je jistá malá přiteklyně . . . Takové věci se stávají . . . Avšak, naprosto ne! Můj zedníček mi včera řekl docela otevřeně a doslova tuto větu: »Dejte mi pokoj se všemi vašimi historkami! . . . Konec s takovými věcmi . . . Náboženství je opium lidu! . . .

A podíval se na mne pohledem super-boxera, který právě »knock-outoval« nějakého chudáka z dob nevědomosti.

*

Ale já jsem se nikterak nepokládal za »vyhozeného«, »knock-outovaného«.

Pověz mi, můj hochu, přišel jsi na tohle docela sám?

— Pročpak ne? —

— Především, viš vůbec, co je opium?

— Poškrabal se za uchem a zamumlal cosi nesrozumitelného a neexistujícího.

— Tedy, — řekl jsem mu, — celý tvůj život je podmíněn slovem, jehož smysl ani neznáš! . . . Neřekl bys, že na dělníka uvědomělého a organizovaného je to poněkud málo?

— Usmál se slabě.

. . . Nuže, povím ti, co je opium. Přichází k nám z daleka . . . z Asie. Docílíme ho, když nařizneme makovice dříve než uzraji. Z těchto zářezů vytéká hustá tekutina, z níž se vyrábí (morfium) . . . omamný prostředek.

— Ah! vydechl zedníček.

— Ano . . . ah!

*

Uchopil jsem svého zedníčka za knoflík kabátu. Ostatně, můj drahý, morfium jest v určitých případech velmi dobrá věc! Díky takovému prostředku spousta ubožáků netrpí přišerně, když je lékař za živa rozkrájí na operačním stole.

»Tedy, jestliže náboženství, jak ti bylo řečeno, uspává také bolesti, pak to již není tak zlé . . .

— Tedy . . . já mám pravdu!

»Nikoliv, stokrát se mýlíš! . . . Ne ty sám, ale onen darebák, jehož frázi opakuješ neboť jest množství rozdílů mezi náboženstvím a opiem.

. . . Především, opium působí pouze po několik hodin.

*

Náboženství provází člověka po celý jeho život. . . . Opium snižuje člověka pod úroveň zvířete . . . Vidím ještě před sebou ony nešťastníky, v Africe, jak leželi pod lavicí jedné opiové místnosti.

Jsme opravdu v zemi pohanské. Boží přikázání se přestupují na každém kroku, s neuvěřitelnou lehkomyšlností a cynismem. Ti, kdož věří v Boha Všemohoucího, jsou tupeni a vysmíváni; nejsou v národě již jen bezbožníci, ale vyslovení nepřátelé Boží, praví synové Belialovi. Jméno Boží na potkání se běře nadarmo, sváteční dny se znesvěcují i lidmi, kteří se nazývají katolíky. Neděle, den Páně, je dopoledne věnována hrubé práci, odpoledne nevhodné, ba hříšné zábavě; že neděle patří celá Pánu nebes a země, na to zapomíná mnoho a mnoho katolíků, kteří jsou přesvědčeni, že jsou katolíky dobrými. Rodiče vůči dětem a děti vůči rodičům chovají se tak, jakoby ani nebylo čtvrtého přikázání Božího. Vraždí se nejen dospělí, ale co strašnějšího, nenarozené, bezbranné děti, ničí se soustavně a ďábelsky duše nejen v dospělých, ale i v dětech, z nichž vyrůstá metla a postrach budoucího života našeho národa. Šesté přikázání jako by vůbec pro nás neexistovalo a místo něho jakoby byl opačný příkaz Boží. Na tomto poli pracuje ďábel nejhorečněji, užívá všech možných prostředků a nástrah a zde daří se mu jeho dílo nad očekávání. Maně se nám vynořuje obraz Sodomy a Gomory, neboť zvlčilost mravů podporuje tisk, divadlo, film, umění, radio a vše, co působí na smysly lidské. K přestupníkům šestého Božího přikázání důstojně se řadí přestupníci sedmého a ostatních Božích přikázání. Věci jsou již takového rázu, že člověk, který přikázání zachovává, je považován za blázna a šílence. Tak jednají tvorové k obrazu a podobenství Božímu stvoření vůči Bohu, a což teprve vůči církvi. Zdálo by se, že »přikázání církevní« jsou dána jen proto, aby se soustavně přestupovala. Na místo víry, naděje a lásky, nastoupila ne-

věra, zoufalství a nenávisť, na místo míru a pokoje, neklid a nejistota.

A v této situaci, v níž ocitl se nejen náš národ, ale i řada národů celého světa, zní k nám hlas Náměstka Kristova, neohroženě volající k nastoupení cesty ctnosti a k činům, k provádění Katolické akce. Člověk s druhého břehu dívá se a poslouchá toto volání s úsměškem a pohrdáním. Nás však musí vyburcovati ze lhostejnosti a nečinnosti a pobídnouti k apoštolské přímo práci mezi naším národem. Je tomu dnes právě týden, kdy bylo mně dopřáno štěstí slyšeti samého Sv. Otce mluvit o Katolické akci a její činnosti. Vidím jej ještě stále před sebou, sedícího na papežském trůně, jak důrazně a se vši vážností mluví k nám, zástupcům Katolické akce a celého světa a k zástupcům Katolické akce italské, kteří se tu sešli v počtu několika tisíc. Náměstek Kristův mluví při tom do rozhlasového aparátu, tedy nejen k přítomným onoho velkého shromáždění, ale k celému světu, tedy i k nám, českým katolíkům, k nám, katolickým mužům. A podstatou jeho řeči jest, že napomíná k jednotě slovy: Buďte jedno! To je prvé napomenutí vašeho staříčkého otce! Vybízí ku bdělosti před falešnými proroky, kteří přicházejí ke katolíkům a hlásají jim smíření mezi pravdou a lží. Sv. Otec tu výslovně upozorňuje na světové nebezpečí komunismu, varuje před spoluprací katolíků s komunisty, kteří popírají všechna božská a lidská práva a přímo tuto spolupráci zavrhuje. Když mluví o této věci, jeho tvář se rdí, postava se vztyčuje a gesta jeho rukou dokazují vážnost pronášené řeči tak, že každý cítí, že Sv. Otec u vědomí svého vznešeného poslání a úřadu klade katolíkům celého světa výstrahu: varujte se zvláště falešných pro-

Zatím však náboženství pozvedá . . . Neznáš ani svatého Paula, ani spisovatele Následování Krista, ani Pascala, ani Bossueta, a mnoho jiných . . . bytostí zcela vznešené, vyšší, protože je oživoval plamen náboženství.

. . . Praviš ještě: »Náboženství jest opium lidu . . .« Ale což pak máš saze v očích? Neboť jest celá spousta skvělých lidí, i velmi bohatých, kteří jsou také velmi zbožní . . . Mnozí z nich ustupují i do kláštera.

*

Oči mého zedníčka počínají mžikat . . . Patrně ho tohle opium zmáhá. Avšak já ho držím, a již ho nepustím:

— Představ si, můj drahý, že náboženství je především pravý opak opia.

— Ale tohle je trochu moc.

— Naprosto ne! Kristus, který byl tak málo spáčem, že ve třech letech vyburcoval celý svět, a že On, který byl ukřižován před dvěma tisíci lety, zůstává jediným odpůrcem, kterého se obávají tvoji přátelé . . . »Přinesl jsem oheň na svět, a co chce jiného, než aby se vznal?

A jindy opět pravil: Bďte a modlete se! . . . Buďte stále připraveni! Zdá se ti, že tohle jsou příznaky opia?

*

Nyní se můj zedníček chce »vyvléci« ze situace . . . Zadržím ho oběma rukama. Již je »u nás«: Myslíš, že Chlodvik byl ospalcem, když byl přítomen četbě o umučení Páně, a tasil při tom meč, volaje: Že jsem tam tehdy nebyl se svými franckými vojiny! A Karel Martel v Poitiers! A Karel Veliký!

. . . A Petr Amienský, který spolu s Bohumírem z Bouillonu povzbudil Evropu k dobytí svatých míst!

. A Vincenc Paulánský . . . A František Xaverský, apoštol Indie! . . . A všichni ti mučedníci zámořských misii! Ospalci? Opravdu tomu věříš?

Ach, řekl jsem to, jako bych řekl cokoli jiného

— To není pravda! Řekl jsi to, protože nějaký souvět ti to napovídal . . . A dokonce ti nařídil to opakovat . . . Ty, poctivý francouzský dělníku, dal sis poplést hlavu Příznej se

*

Můj zedníček klopi poněkud zahanbeně hlavu. Pokračuji:

— Opium lidu, to je právě materialism, do kterého vás vhanějí . . . Olupují vás o všechno kouzlo života, o všechno, co mu dává smysl . . . rodina . . . děti . . . svoboda . . . víra . . . A nahrazují tyto skvělé věci — čím? Oním slavným bolševickým rájem, do něhož se nikomu z vás nechce . . . Neboť jinak byste všichni museli skočiti co nejrychleji

roků komunistických! Sv. Otec vyslovuje přání bychom se modlili, statečně a neohroženě hájili Pravdu proti nepřátelům, pracovali v Katolické akci, mluví v souvislosti s výstavou katol tisku o tisku jako hlavní zbrani proti nepřátelům Boha a církve Kristovy a nakonec přeje a žehná všem, kdož na poli katolické akce pracují, a svoji řeč uzavírá slovy: Jako kdysi Mojžíš nad bojujícími Israelity, tak i já, náměstek Kristův, chci za lid mně svěřený denně se modliti a své žehnající ruce nad ním vznášeti, aby s ním a v něm byla milost Boží, síla a požehnání. A toto požehnání opakoval i při zvláštní audienci druhého dne, když po políbení jeho prstenu klečeli jsme před ním v úctě a pokoře. Když požehnání uděloval, přál jsme si zvláště, aby platilo i pro Vás, na Sv. Hoře shromážděné. Dnes při této památné schůzi vám je vyřizují s přáním, aby bylo plné a milostivé pro další Vaši práci v znovuzískání našeho národa Kristu.

Dr. Alfred Fuchs:

RASA A NÁBOŽENSTVÍ.

Všude, kde se klade národ nad lidstvo, začíná pohanství. Popírání universalismu znamená, že člověk uznává místo Bytosti absolutní jenom hodnoty poměrné, částečné, a proto jedná proti prvnímu přikázání. Tak jedná vyznavači rasismu, kteří odvozují mravní vlastnosti člověka od složení jeho krve. Jsou v podstatě hmotáři. Ludendorff, který sám sebe, jak známo, označuje za Antikrista, prohlašuje, že vůbec všecky společnosti, které mají ve svém programu působení na všechno lidstvo, jsou spiknuty proti severské rase, od níž vyšla prý všechna kultura. Jak známo, hledá stopy tohoto spiknutí mezi Židy, jesuity, scholastiky, talmudisty, svobodnými zednáři, socialisty, komunisty, demokracií, moderní uměním atd. Od katolického sjezdu v Praze označil již několikrát říšskoněmecký tisk Prahu jako jedno ze středisek tohoto spiknutí. Pokračoval pak ve svých útocích v souvislosti s účastí katolíků při presidentských volbách a s návštěvou rakouského spolkového

do moskevského vlaku . . . To je onen bolševický ráj, tak neodolatelný, že je nutno postavit u jeho bran rudé strážce, kteří by zabránili palbou z pušky, aby který vyvolenec z tohoto ráje neuprchl jinam

Můj zedníček se chytá za hlavu: — Já jsem si nepředstavoval . . .

— Je tolik věcí, které si dělník nepředstavuje!

— Ale konec konců, copak jsem právě užíval jiného proti rýmě, než opium!

— Ale ne! Teď jsi ode mne přijal dávku proti opiu! Ale víš, je to přece jen hnusný lék. Dva gramy stačí zabít člověka!

— No, však já jsem ještě neumřel!

— A já doufám dokonce, že ani nadále neumřes! Bylo by příliš škoda poctivého chlapce jako jsi ty. Ale, měj se na pozor, hochu, měj se na pozor!

A — přese všechno opium jsme si na rozloučenou srdečně stiskli ruku . . .

U nás ve Francii . . . farář a dělník — to vždycky takto končí. — Tak je tomu i u nás.

kancléře v Praze. Toto smýšlení vyhovuje životnímu pojetí, které zbožňuje tvora místo Tvůrce. Víra ve společného Otce všech lidí by nutně musela vésti k víře v bratrství všech lidí. Proto musí každý světový názor, který popírá zásadu lásky k bližnímu, býti pohanský. Rosenberg, vychovatelský diktátor dnešního Německa, jehož knihy jsou, jak známo, na indexu, praví, že seveřané znali jen dvě ctnosti: Ehre und Pflicht, ctnost a povinnost. Příkaz lásky prý však je již jedem z Judey, který ničí rasové sebevědomí misionář ras v manželství. Severské pohanství se také obrací zásadně proti všemu duchovému.

Lidstvo jest otřeseno ve své víře ve vědu a ve všemohoucnost přírodních zákonů, v něž věřilo v údobí pozitivistickém. Zoufá nad svým rozumovým poznáním a obrací se k bájím. Kdo zbožňuje rasu, musí býti nepřitelem všeho duchového, protože pravdy logiky a matematiky jsou všeobecné. Platí pro všechny. Že dvakrát dvě jsou čtyři platí pro Germána právě tak, jako pro Žida. Proto musí vyznavač učení o rase bojovati proti rozumu ve smyslu filosofickém, a užívati ho jenom jako prostředku boje o život. Vyznavač hlasu krve spoléhá na instinkt, na cit, na dary přírody. Vždyť pohanství záleželo vždy ve zbožnění přírodních sil. Již německá romantika, ale i Herder a Goethe vypěstovali protiklad rozumu a přírody. Všechno, co jest záměrné, programové, uvědomělé, chtěné, všecko, co prošlo mozkem, jest podle tohoto učení umělé, protipřirozené. Přirozené je prý jenom to, co jest spontánní, co roste organicky a má oporu v pudu. Wagner, Schelling, Schopenhauer, Nietzsche náležejí do této řady. Sem však náleží také zbožnění pohanské antiky, jak je nalézáme u Goetha nebo u Nietzscheho a ve formě značně epigonské u našeho J. S. Machara.

Novopohanství dnes v Německu propagované, související se jmény Dinther, Hauer, Ludendorff, ale i Spengler a Klages, lze vysvětliti již těmito staršími myšlenkovými směry. Rasové novopohanství, dnes propagované v Německu, je dědictvím protagonistů učení o rase, jako byl Gobineau a Chamberlain. (Jest až nápadno, kolik jest mezi hlasateli čistého Germánství lidí s německými jmény a kolik je jich také i mezi vůdci dnešního Německa!) Ostatně Hitler sám sotva odpovídá celým svým zevnějškem představě plavého Germána, jak jej kreslí rasová theorie. A skutečně také se stává pojem rasy tím mlhavějším, čím více literatury jest o něm napsáno. Zejména se většina anthropologů shoduje v tom, že pojem »arijství« náleží právem jedině do srovnávacího jazykozpytu, ale nikoli do anthropologie. Na všechny námitky mají stoupenci rasismu připravenou odpověď, kterou formuloval kdysi Müller van der Bruck asi takto: I když snad jednotlivá tvrzení o rase věda vyvrátí, pro nás jest směrodatný hlas krve a cítění německého lidu. Intelkt zklamal a jest pouhou bludičkou. Podobný důvod jsme slyšeli také v Praze od některých německých učenců na filosofickém sjezdu. Za těchto okolností platí stará scholastická zásada: Cum negantibus principia nulla disputatio.« Je těžko debatovati s někým, kdo neuznává ani rozumových důkazů.

(Dokončen.)

Parléřova socha sv. Václava stojí tu jakoby na rozhraní mezi východem a západem, mile vítajíc ty, kdo z exposit států západních, procházejí naší expozicí do exposit států východních. Je také, jako jeden z nemnoha obrazů, umístěna ve výstavním katalogu, který byl vydán ústředním výborem. Katalog má 144 stran a z těch 3 jsou věnovány čsl. expozici. Doporu-

čuji čsl. katolíkům, aby světovou výstavu katolického tisku hodně navštěvovali a nedali se tak zahanbiti jinými národy, kteří sem putují v zástupech. Italské dráhy poskytují návštěvníkům výstavy značné slevy (70%). Legitimace možno dostati ve Svatováclavské Lize. Legitimace ty opravňují i ke slevě při vstupu do vatikánských muzeí a sbírek.

„Zbraň pravdy“: Jak jest kuta v Československu

Ing. arch. JAROSLAV CUHRA

Zpráva o některých studiih vývoje i současného stavu katolického tisku pro světovou výstavu v Římě v roce 1936.

O vedoucí myšlenke výstavy a jejím vnějším uspořádání bylo již v našem časopise referováno; její všeobecná směrnice zdůrazňuje cyrilometodějskou ideu jako Prozřetelnosti daný program československého katolicismu a včleňuje se tak do rámce letošních Velehradských slavností. Má neobyčejný význam i s hlediska propagace myšlenky státní, neboť představuje náš stát na světovém fóru jako jeden z nejstarších historických útvarů v rámci středoevropského prostoru.

Po stránce formální vyniká uceleností a ukázněným soustředěním rozsáhlého studia současného stavu našeho tisku do originelních statistických zkratek.

Předmětem této zprávy jest ukázati na některé skutečnosti plynoucí ze zkoumání druhého oddělení výstavy; měly by býti podnětem k důležitým závěrům a akcím, směřujícím popřípadě i k revisi dosavadních method a cest.

Diagramy vývoje historického ukazují především, že katolický tisk všech národů tohoto státu prudce vzrůstá od optimální hranice roku 1900. Tento vzrůst se v celku pohybuje v druhé stoupající křivce od tisku kategorie A, t. j. převážně politického, u něhož se dokonce projevil od roku 1930 mírný pokles, přes tisk kulturní až k tisku náboženskému, jehož vzrůst jest přímo překvapující. U tisku nekatolického má tato druhá křivka ráz zcela opačný. Největší vzrůst prodělal zde tisk politický a vidíme-li na křivkách vývoje historického, že akce politická (následovaná vzrůstem nebo úpadkem polit. tisku) předcházela analogické akci kulturní a náboženské, musíme bedlivě zkoumati pravděpodobný vývoj v nejbližší budoucnosti, zdali totiž enormní vzrůst a obrovská převaha politického tisku nekatolického nebude následována v příští generaci podobnou akci kulturní a náboženskou.

Druhým předmětem zkoumání musí býti statistické výsledky srovnání tisku katolického s nekatolickým a to srovnání absolutní podle nákladu, poznání relativní, týkající se množství tisku připadajícího na 1 katolíka a 1 nekatolíka a konečně srovnání percentuelní.

Tyto statistiky jsou v pravech tohoto druhu úplnou novinkou; shrnuty do následující tabulky, podávají s překvapující zřetelností konkrétní obraz skutečného stavu katolického tisku, osvětlují příčiny minulých porážek a vyzývají k nové, rychlé a bezodkladné akci.

Tabulka srovnání tisku katolického s nekatolickým podle nákladu.

	Počet obyvatelů	% obyvv.	Tisk A náklad	% tisku	k	Tisk B náklad	% tisku	k	Tisk C náklad	% tisku	k	Součet A+B+C náklad	% tisku	k
Tisk Slovany v CSR.														
Katolíci	7,949,588	77	341,450	7	0,04	229,600	14	0,03	1,052,670	72	0,14	1,623,720	20	0,21
Nekatolíci	2,370,088	23	4,697,290	93	1,98	1,454,480	86	0,61	398,000	28	0,17	6,549,778	80	2,76
Celkem	10,319,676	100	5,038,740	100	1:49,5	1,684,080	100	1:20	1,450,670	100	1:1,2	8,173,490	100	1:13
Tisk Němců v CSR.														
Katolíci	3,003,845	93	85,300	7	0,03	144,000	32	0,05	150,000	84	0,05	379,300	19,5	0,12
Nekatolíci	227,843	7	1,232,700	93	5,43	307,000	68	1,35	30,000	16	0,13	1,569,700	80,5	6,90
Celkem	3,231,688	100	1,318,000	100	1:18,1	451,000	100	1:27	180,000	100	1:2,6	1,949,000	100	1:57
Tisk Maďarů v CSR.														
Katolíci	463,304	67	5,000	7	0,01	12,000	15	0,03	15,100	76	0,04	32,100	18	0,07
Nekatolíci	227,619	33	69,800	93	0,31	72,000	85	0,32	5,000	24	0,03	146,800	82	0,65
Celkem	691,923	100	74,800	100	1:31	84,000	100	1:1,1	20,100	100	1:0,75	178,900	100	1:9,3
Celkem v CSR.														
Katolíci	11,416,737	81	431,750	6,7	0,04	385,600	17	0,03	1,217,770	74	0,11	2,035,120	20	0,18
Nekatolíci	3,062,828	19	5,999,790	93,3	1,96	1,833,480	83	0,61	433,000	26	0,14	8,266,270	80	2,70
Celkem	14,479,565	100	6,431,540	100	1:49	2,219,080	100	1:20	1,650,770	100	1:1,3	10,301,390	100	1:15

Vysvětlení k tabulce.

Tisk A: politika, národní hospodářství, sociologie.

Tisk B: kulturní a kulturně náboženský,

Tisk C: náboženský.

Sloupec (%) udává procentuelní množství tisku v jednotlivých kategoriích, a v celku.

Toto číslo by se mělo shodovati s příslušným procentem počtu obyvatel se sloupci (% obyv.).

Vidíme však, že čísla tato klesají u katolíků hluboko pod jejich procentuelní množství.

Sloupec (k) značí relativní srovnávací koeficient získaný poměrem počtu exemplářů a příslušného počtu obyvatelstva a představuje množství tisku připadajícího na 1 katolíka a 1 nekatolíka. Ve třetí řádce sloupců (k) udán jest pak vzájemný poměr obou koeficientů, je-li pro 1 katolíka základem jednotka. Závěrečný poměr (1 : 15) ukazuje s matematickou zřetelností a přesností, že v našem státě má nekatolický tisk všeho druhu naprostou a zdrcující převahu. Hle, jak ostře před námi vystupují obrysy nepřátelovy strategie, jak ovládl tisk, aby nakonec panoval duším!

Mužný a přísný pohled pravdě tváří v tvář musí však být nutně následován analysou příčin zjištěných skutečností a hledáním nových cest i nových bojových metod. Z řady možných způsobů zkoumání vyberme dvě základní hlediska, přímo plynoucí z všeobecné orientace světové výstavy katol. tisku ve Vatikáně:

Jednotnost vedení, a

Obecný rámec Katolické akce.

Povšechná analyza statistiky československého katol. tisku dává vyniknouti nápadnému nepoměru rozšíření tisku podle druhu při nepatrném vzrůstu nákladu; typický znak přílišného individualismu a partikularismu, nedostatek kázně a pokory.

Pozorujeme tu záplavu časopisů všeho druhu, živořících namnoze s několika stovkami nákladu, konkurujících si navzájem, každoročně pasivních, nepatrné úrovně, neobratně a laicky řízených a formálně i typograficky slabých. Mezi nimi stkvějí se však i časopisy nebo revue znamenité kvality formální i obsahové, obratně a původně vedené a schopné jakékoliv soutěže s nejlepšími tisky cizími. A tento obraz chaotického boje na ústupu jest kolorován zjištěním, že na území našeho státu vychází současně tisk v pěti jazycích, jedenkaždý naprosto nezávislý na druhém, bez jednotného řízení a často i bez myšlenkové a programové souvislosti.

Máme-li tedy neustále na mysli uvedené statistické výsledky, zejména však srovnání s tiskem nekatolickým a odhadujeme si střízlivě možnosti současné i pravděpodobný vývoj do budoucnosti a posuzujeme-li tento stav pod zorným úhlem daným Vatikánskou výstavou, musíme dojít k názoru, že by mělo být neprodleně přikročeno k vybudování instituce, která by, zahrnujíc v sobě všechny národnosti státu a zastupujíc všechny stavy formulované Katolickou akcí koordinovala Katolic. tiskovou akci, určovala její obecné strategické cíle a zkoumala vědecky vnitřní statistikou i studii zahraničních tiskových metod taktiku jednotlivých úseků, čelila plánovitě a moderně akcím nekatolickým a protikato-

lickým. Taková vrcholná instituce by měla zcela novodobý charakter úměrný a podobný akcím známým pod pojmem řízeného hospodářství, neboť i ona by mohla účelně hospodařiti intelektuálními silami, zabraňujíc zde přílišnému zatížení jednotlivých úseků, tam přidělujíc více práce a povzbuzujíc k větší intenzitě.

Jest naprosto jasno, že taková akce by vnesla do vnitřního života katolického svěžího ducha, že by byla schopna zabrániti mnohým porážkám, dovedla plánovati vítězné bitvy a konečně i dobře a účelně využití získaných úspěchů.

A uvažujem-li o metodě, která by ke zřízení a potom ke skutečnému působení takové instituce nejbezpečněji vedla a vyhnula se při tom pocho-pitelným lidským slabostem, rozdílům v názorech politických i národnostních, zdá se nám, že jediným schůdným terénem jest právě terén Katolické akce. Zde si již musíme konečně uvědomiti, že Katolická akce jest vskutku oním ramenem Církve, to jest mystického Těla Kristova, nařízená Svatým Otcem a že její provádění není záležitostí dobré vůle nebo povýšené shovívavosti, nýbrž kategorickým imperativem závazným pro jednoho každého katolického křesťana. Jest tedy neslučitelné s duchem katolicity, jest-liže se ještě dnes domnívá ta či ona organizace, nebo ten či onen časopis, že jest možno hleděti na K. A. s hlediska třetího, v postoji kritickém, blahovlnném či negativním.

Katolická akce, správně pochopená a oddaně prováděná, mohla by provésti, co se zdá být neuvěřitelným a neuskutečnitelným snem: soustřediti všechny drobné, roztrfícené, na tolika frontách houževnatě bojující katolické tiskové akce a ukovati z nich přeostří meč ve službě Boží. Víím, že mnozí přivítají uvedený námět skeptickým úsměvem, jiní posměchem a nedůvěrou; jako jeden z hlavních spolupracovníků při vybudování výstavy měl jsem příležitost nahlédnouti zblízka do nitra problému a uvažovati o jeho řešení, nevidím jiné cesty. Věřím však, že naši svatí patronové, do jejichž ochrany bylo obsáhlé dílo výstavu doporučeno, vymohou svým orodováním u Pána Boha, aby též přineslo dobré ovoce ke spáse tolika ohrožených nesmrtelných duší.

POZNÁMKY

DŮLEŽITÝ VÝŇATEK Z DOPISU J. EM. KARDINÁLA PACELLI

ze 27. IV. 1934, jenž ve jménu Sv. Otce psal Msgr. Brohé o filmu: »Katolíci všech zemí světa mají si vytknouti za povinnost svědomí, aby se zabývali touto otázkou, jež se stává stále důležitější. Je nejvšíc žádoucí, aby se organizovaní katolíci stále zabývali filmem ve svých shromážděních Katolické akce, ve svém studijním programu atd. Je rovněž důležité, aby všechny katolické časopisy měly každý svou filmovou část k pochvalě dobrých a haně špatných filmů.

PRACOVNÍCI V KATOLICKÉ AKCI »Z POVOLÁNÍ«:

Laický Apoštolát Třetího řádu sv. Františka, mající přes 80 sester, žijících řeholním životem se slibů na 25 farních stanicích, otevřel první stanici mužů, kteří žijí rovněž společným životem ve třech řeholních slibech a pracují v různých oborech laické náboženské činnosti. Jejich práce se týká hlavně výchovy hochů a mladých mužů, konají přednášky a přednáškové cykly, pořádají pravidelné schůzky studijních kroužků, vedou studijní kurzy pro akademiky a inteligenci, obstarávají hospodářskou

a technickou stránku Laického Apoštolátu. Podmínky: bezúhonný dosavadní život, zbožnost a pevná ctnost, úplné zdraví a příslušné schopnosti, jasná povaha, mládí 20—35 let. Nepřijímají se nezaměstnaní, kuřáci a bývalí jinověrci. Přihlášky přijímá Provinciální komisariát Třeťtího řádu sv. Františka v Praze II.-753.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

pro členy Svatováclavské Ligy (Svazu katolických mužů) budou se konati ve dnech 11.—14. září na Sv. Hoře v klášteře Redemptoristů. Začátek v pátek 11. září večer, konec v úterý 15. září ráno. Poplatek 60 Kč, pro chudší 40 Kč. Přihlášky zavčas na kolej Redemptoristů na Sv. Hoře.

KATOLICISMUS A KOMUNISMUS.

Ve své řeči při otevření výstavy katolického tisku dne 12. května odsoudil Sv. Otec velice ostrým způsobem komunismus a jakoukoliv spolupráci katolíků s tímto »systémem bludu«. Komunistická strana ve Francii uveřejnila na to »Veřejnou odpověď papeži«. Dokument tento je již proto zajímavým, že se zřejmě snaží potlačit v této »odpovědi« všechny štvácké výrazy a způsoby psaní, pokud jde o papežství a církev, které jinak jsou v komunistických manifestech obvyklé. V nápadně klidném tónu praví se v oné odpovědi, že francouzští komunisté podávají bratrskou ruku tamním katolíkům ku společné práci ve prospěch nouzí trpících spoludruhů a že tato spolupráce přinesla na různých místech již nejkrásnější plody k dobru nezaměstnaných. Tato spolupráce lidí dobré vůle děje se za respektování vzájemného přesvědčení. Komunistická strana lituje proto, že papežova slova hlásají nenávisť místo povzbuzení k dílům bratrské lásky. Na to odpovídá komunistická strana tím, že podává ještě více katolíkům ruku k bratrské spolupráci v té důvěře, že katolíci, kteří si přejí, aby Francie byla svobodná, silná a šťastná, tuto pravici také přijmou.

Nesmí nás překvapovati, že otázka spolupráce katolíků s komunisty vynořuje se ve Francii právě nyní. Odpovídá to ideologii »lidové fronty«. Je přece známo, že v posledních francouzských volbách nepracovalo se více s protiklerikálními slágry; stalo se dokonce, že různí levicovní kandidáti slibovali katolíkům splnění jejich přání v oboru církevně-politickém. Nezapirejme si, že toto stanovisko zanechalo u katolíků veliký dojem a mělo za následek zmatek na různých místech a v různých katolických organizacích, kteréžto zmatení způsobilo též starost a bdělost Sv. Otce. Milujeme komunisty jako své bratry, ale nesmíme ani o vlásek blud s věčnou pravdou. Za těchto okolností vzbuzuje zájem odpověď »Osservatore Romano« na tuto komunistickou »adresu papeži«. S přesností vylučující jakékoliv postranní výklady dotýká se článku základních otázek komunistické odpovědi. Komunistická doktrína, počínaje komunistickým manifestem z r. 1848 až k posledním projevům Lenina a Stalina, prokázala vždy základní neslučitelnost komunismu a křesťanského náboženství. Pronásledování církve v Rusku, Mexiku, Španělsku a Číně dokazuje prakticky tuto teorii. »Osservatore Romano« dokazuje pak dále, že se komunistům jedná o taktiku, o doplnění bitevního plánu. Z posledních komunistických projevů, které vaticánský list obšírně cituje, jde na jevo, že komunistická taktika pokládá dnes za výhodnější, nenapadati více církev přímo, ale stavěti katolíkům na oči společné zájmy všech pracujících a proletářských vrstev a tímto způsobem dostat katolíky přece jen do služeb komunistických cílů. A proti této taktice se staví papež, když odsuzuje celý nedělitelný komunistický program v jeho základech. Rozdělení komunistického programu na náboženský a sociálně-politický není přece nemožné. Křesťanská etika obepíná celý život lidský a návrh na spolupráci katolicko-komunistickou nebyl by uskutečnitelný ani pak, kdyby dnešní nabídka nebyla taktickým výpočtem, ale vážně míněnou věcí. Chce-li se komunismus přiblížiti církvi, musí změnit všechny svoje principy. Kk.

JAK PRACUJÍ NAŠI KATOLIČTÍ KRAJANÉ

V AMERICĚ dokazuje dopis, zasláný našemu členu P. Jahodovi, ve kterém si objednávají serií přednášek P. Dra. Urbana o Katolické akci, a píší:

Dne 14. června jedeme celá rodina a jedna slečna s námi na první apoštolskou cestu Katolické akce. Pojedeme do státu Minnesotte do dvou českých osad Lonsdale a Veselí. Budeme navštěvovati každou českou rodinu, mluvit k nim o nutnosti tisku náboženského a sv. víře. Dále bu-

deme hleděti, aby každá česká rodina odebírala katolický časopis, a též četla náboženské knihy. Budeme doporučovati, aby četli písmo sv. každý den. Povezeme s sebou různé náboženské knihy i časopisy katolické atd. Mám velkou radost z toho, že mne Pán Bůh vyvolil pro tuto práci. Kéž bych měla tolik síly, abych nejen vytrvala, ale i mnoho duší pro Boha a sv. víru získala.

LITERATURA

Jo s. H r o n e k : Ochranná péče o mládež. »Časové úvahy« roč. XXXIX., čís. 3.

»Bůh — rodina« — sbírka kázání od P. Dr. J a n a E v. U r b a n a OFM., tvořící náboženský týden. Vydalo Lidové nakladatelství v Olomouci, str. 110, cena 10 Kč, graf. úprava arch.: Jan Čermák. — Sbírkou obsahuje 8 misijních řečí, které pro obsáhlost dají se použiti právě jen při mimořádných příležitostech, avšak zřetelné rozčlenění umožňuje použití jich i pro delší cyklus po částech. Řeči snaží se přivést posluchače až na nehlubší kořeny rodinného života, které sahají až do vnitřních vztahů mezi Osobami Nejsvětější Trojice a kladou tak nehlubší základy a zdůvodnění rodiny proti všem nájezdům moderní doby.

Výborný bohoslovný časopis vychází již třetí rok u Herdera: *Wissenschaft und Weisheit*, řízený františkány a sloužící soustavně františkánské filosofii a bohovědě. Vychází čtvrtletně a pracují na něm františkáni a jiní bohoslovci v duchu františkánské školy. Pravíme-li, že jest veden v duchu Františkově, znamená to přesně, že tento časopis sleduje souběžně s naukou i životnost a proto jej můžeme doporučiti vzdělaným čtenářům. Jednotlivý sešit stojí v krásné úpravě 1.80 RM. Objednáváme na požádání.

Encyklika Pia XI. »Ad catholicos sacerdotes« (O katolickém kněžství). Do češtiny přeložil, podrobně rozčlenil, titulky a obsahem opatřil univ. prof. dr. B e d ř i c h V a š e k, po stránce jazykové přehlédl univ. profesor Msgr. dr. J o s e f V a š i c a. 52 stran. Cena brožovaného výtisku 3 Kč, poštou 3.80 Kč. Vydalo Lidové knihkupectví a nakladatelství v Olomouci.

FILM - ROZHLAS

Filmy klasifikované censurním sborem K. C. K.

Ad: Mléčná dráha.

A: Cesta za slávou. — Červené eso. — Každý den není neděle. — Mládí královny Viktorie. — Muž jenž rozbil bank v Monte Carlu. — Opyr společnosti. — Strašidlo na prodej. — Útěk před podsvětím. — Vilém Tell.

B: Bílé gardenie. — Dantovo inferno. — Hodinku s Tebou. — Sutterovo zlato. — Špiónážní kancelář č. 2.

C: Kouzlo milánské opery. — Muž, kterého si přejí. — My z Kronštadtů.

D: Já nejsem anděl.

POZNÁMKY K FILMU A ROZHLASU.

Je s podivem, že se v rozhlase tak málo uplatňuje zájem o rodinu, zatím co politika má volné pole. A přece zdraví rodiny, pokud se morálky týče, mělo by býti první starostí rozhlasu. Bylo by jistě zajímavé, kdyby duchovní správce farnosti svolal si občasy hlavy rodin, v nichž se poslouchá radio, a pohovořil si s nimi o jejich poznatcích, přáních i stížnostech na rozhlas. Našel by jistě hojně látky k úvaze o příčinách, jež brzdí pastorační práci a sdělil by je s námi písemně.

Nedávno konaná konference katolické kinematografie v Žilině ukazuje, že se začíná i u nás všude chápati význam nebezpečí, jež hrozí duším širokých mas lidu z nevybraného filmu.

ROZHLEDY

KOLEM VATIKÁNU. Svatý Otec skládá veškeru naději v Katolickou akci. Je to patrné z Jeho allokuce při letní konstitoři, jež se konala 15. června a v níž byla oznámena jména nových kardinálů, o nichž jsme

již psali. Potěšil jej zvláště poslední kongres katolické mládeže v Paříži.

Přidělení nových kardinálů. Bývalí nuntiové v Paříži, Vídni, Madridě a Varšavě, kardinálové Maglione, Sibilia, Tadeschini a Marmaggi byli přiděleni Kongregaci pro mimořádné církevní záležitosti, kardinál Tisserand jmenován prefektem Kongregace pro vých. církev, a kardinál Mercati jmenován knihovníkem a archi-vářem sv. římské církve.

Dvě německé knihy na indexu. Jsou to spisy býv. kněze Jiřího Sebastiána Hubera »Vom Christentum zum Reiche Gottes« a »Weisheit des Kreuzes«, jež byly dekretem Sv. Officia ze 17. června t. r. prohlášeny za zakázané.

Z DOMOVA. Salesiáni u nás mají 6 domů s 210 členy. Kongregace přišla do ČSR. v r. 1925. Redemptoristé u nás mají 22 domů, 159 kněží, 47 kleriků star., 3 kleriky nov., 102 bratří-laiků, 12 bratří nov., celkem 323 členů, dále jsou: v Římě 1 kněz, v provincii rakouské 4 kněží, 21 kleriků stud. a 1 bratr laik, má tedy provincie čsl. celkem 350 členů.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Doklad o náboženské snášlivosti sovětů. V Moskvě je nyní 98 pravoslavných, 2 katolické, 1 luteránský chrám, 2 synagogy a 200 duchovních všech vyznání. Před válkou bylo tu 1624 pravoslavných, 5 katolických, 3 luteránské chrámy, 6 synagog a 11. duchovních.

Síla bezbožníků. Svaz ruských bojujících bezbožníků existuje již 10 roků. Za tu dobu zorganizoval 7,000.000 členů.

Jak to vypadá v Rusku, dokazuje tato zpráva. Sovětská vláda prý opět dovolí zvonění, peněžní sbírky v kostelích, zřízení kněžského semináře, ovšem s podmínkou, že budou do semináře přijímáni jen osoby sovětům věrné, a dále zřízení všeruské církevní rady, jež bude smět zasedati jen za přítomnosti zástupce státní policie — pověstné G. P. U. — Proč to sovětská vláda dovoluje? Poněvadž se více nebojí náboženské propagandy, neboť již 45% z veškerého obyvatelstva tvoří mladí lidé, kteří jsou narozeni po bolševické revoluci a beznáboženskou výchovou ve škole vyrostli bez Boha a byli náboženství úplně odcizeni. Sověty počítají proto s pomalým vymřením nábožensky založených lidí, jimž chtějí nyní dopřáti ono zvonění a aby o svátcích mohli naplniti onen zbytek chrámů, který ušetřili od zničení, nebo zavření.

Eucharistického kongresu v Přemyšlu, který se konal v polovici června, účastnilo se přes 100.000 věřících.

Rozhodný krok argentinského episkopátu protikomunistům. Episkopát v Argentině vydal společ. pastýřský list, ve kterém žádá tato opatření: přerušeni jakýchkoli styků se sovětskou vládou, prohlášení všech, kdo patří k ruské propagandě za nevídané hosty a jejich vypovězení, vypovězení všech cizinců, kteří se účastní kdekoli a jakýmkoli způsobem komunistické propagandy, prohlášení komuni-

smu za ilegální a za nedovolené každé sdružení, které přímo, či nepřímo komunismus rozšiřuje.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Sektářství v Německu rozmohlo se od r. 1907 do r. 1933 (posledního sčítání lidu) tou měrou, že je tu dnes na 1000 sekt oproti dřívějším 235 sektám. Nyní to bude ještě horší, poněvadž přibyla řada sekt novopohanských. Sekty vznikají většinou z protestantského štěpení.

Katolická mužská mládež ve Velké Británii má v Anglii 266 odboček s 21.720 členy, ve Walesu 2 odbočky s 1680 členy a ve Skotsku 77 odboček se 4250 členy.

Katoličtí železničáři francouzští mají 40.000 členů.

Francouzský národní svaz katolíků konal 7. června 16. svoji valnou hromadu, při které kardinál Verdier důtklivě napomínal delegáty, aby se starali o zlepšení stavu pracující třídy slovy: Katolíci musí zapomenouti minulost a to, co je rozlučuje a čerpati z nekonečného pokladu křesťanské lásky k bližnímu. Generál de Castelnau podával zprávu o své cestě do Říma a opakoval slova Sv. Otce, který odsuzoval komunistickou akci a propagandu, při čemž zdůraznil, že podle názoru církve je komunistická akce na poli politickém a hospodářském zrovna tak zhoubná jako vlastní protináboženská akce. Shromáždění jednalo pak o školských otázkách, o posledních volbách a korporacním hnutí v Francii.

Františkánský provinciál pro Německo zemřel v důsledku poranění utrpeného při automobilové nehodě při visitaci kláštera ve Frauenburgu. Zemřelý byl znám jako spisovatel církevně-právní a historický.

Zemřelý básník a spisovatel G. K. Chesterton náležel mezi největší a nejpopulárnější postavy v Anglii i v celém světě. Pocházel z anglikánské rodiny, v r. 1922 stal se však katolíkem a od té doby byl neunavným zastáncem pravdy a práva. Již ve 20. roce věku svého začal psáti a 42 roků vytrval na této dráze jako essayista, novelist, divadelní spisovatel, literární kritik a historik. Vydával četné týdeníky »G. K. Weekly.« Dva měsíce před svou smrtí dokončil svůj vlastní životopis.

Mexiko. Podle zpráv došlých z 21 mexických států, ve třech státech jsou ještě všechny chrámy zavřeny, v 7 státech otevřeli dohromady 125 chrámů a v 11 státech nenastala žádná změna (byloť tam stále několik chrámů otevřených).

Katolíci v Německu nesmějí vyvěšovat prapory v papežských barvách. Podle příkazu vládního presidenta pro Dolní Bavorsy a Horní Falc nesmí ani o církevních slavnostech býti soukromé domy ozdobeny papežskou vlajkou.

Štočky snímků čsl. expozice na mezinárodní výstavě kat. tisku v Římě levně zapůjčíme.

Příští číslo vyjde 15. září 1936.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 5 Kč. Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin, známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

11

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ

ZÁŘÍ 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

Dr. V. Janda:

SLOVA KE KATOLICKÝM MUŽŮM.*

Naši předkové byli vždycky věrnými a vřelými ctiteli Boží Rodičky. Zlatá nit úcty Mariánské vine se v dějinách naší vlasti hned z dob ranného křesťanství. Vždyť známe ze zbožných legend historii o palladiu Staroboleslavském, které sv. Ludmila obdržela od našich věrozvěstů slovanských, ku kterému již náš milý patron sv. Václav zbožně ruce spínal, jež uctíval druhý slavný světec náš sv. Jan Nepomucký a které i dnes je cílem poutí a úcty tisíců ctitelů Matky Páně ze všech končin naší země. Jakou láskou lnul český národ k Bohorodičce, o tom svědčí četná poutní místa jí zasvěcená a o tom důkaz podává i zdejší kraj, jenž po příkladu jiných zvolil sobě toto svátostné místo, aby na něm prostřednictvím Boží Rodičky vzdával chválu a čest Hospodinu, Pánu nebes i země.

I vy, katoličtí mužové přišli Jste dnes uctíte Matku Boží a oslavíte Jejího Syna, přesladkého a přemilého Ježíše, náš život a naši spásu. Mnozí z Vás se s ním dnes úzce spojili a jsou naplněni jeho milostí a tak přinesli tu nejkrásnější květinu do oslavného věnce Pána a Spasitele našeho a Jeho nejsvětější matky.

Mně připadla pak dnes povinnost naznačiti Vám cestu, jež by s jistou bezpečností vedla vás blíže k Jeho kříži, k jeho cnostem, abyste se stali světlelem mezi zpohanštělymi našimi krajany, světlelem, které by svojí silou a opravdovostí zapalovalo chladná a vyhaslá srdce vašich přátel a známých a obrodilo je v Kristu Ježíši, Pánu našem. Jsem nepatrným a nehodným služebníkem Jeho, uvědomuji si tuto svoji malost a ubohost, miluji však Ježíše a Jeho sladkou Matku nade vše a proto pevně doufám, že do mých prostých slov vloží vroucnost a oddanost, kterou kež přenesu do vašich srdcí a vzbudím ve vás rozhodnou vůli a odhodlání vrátiti se domů a začítí nový, jiný život, v němž by Bohu se zalíbilo.

Katoličtí mužové, co máme dnes činiti, abychom se Bohu líbili, název katolických mužů si zasloužili? Když jsem si položil v duchu tuto otázku a hledal na ni odpověď, s prosbou k Pánu o osvícení myslí mé, našel jsem ji v pobož-

nosti k našim svatým patronům. Seznamme se blíže s jejich příkladným a svatým životem, jděme jejich cestami a v tom najdeme dostatečnou odpověď na zmíněnou otázku. Řekl bych krátce: za příkladem našich světců služme všichni věrně Kristu. Není možno dnes probíratí podrobně celý život našich svatých patronů, proto věnujeme pozornost jen některým hlavním cnostem jejich, jichž je dnes potřebí jako soli a které když si osvojíme, spásu svoji si přiblížíme a o národ náš se jistě zasloužíme. Přátelé, mnohému z vás zdá se jistě vše, co jsem dosud řekl, příliš na laika nezvyklé, než není jiné cesty z bludného kruhu, z propadliště to novopohanského dnešního světa, než ta, kterou Kristus ukazuje a po níž kráčeli naši svatí patronové.

Počátkem tohoto měsíce slavili jsme památku svatých věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje. Od nich učme se apoštolské horlivosti v šíření království Kristova mezi našimi spoluobčany, v trpělivosti, pokoře a věrnosti, jakou oni vynikali k církvi Páně. Byli to Řekové a přec jejich láska ke Kristu a k nesmrtelným duším zavedla je na apoštolské cesty mezi slovanské národy, snaželi za to od nich a od svých latinských nepřátel mnohé příkoří a přece na započaté cestě vytrvali, bojovali, věrnost církvi slavně osvědčili a za to také koruny svatosti dosáhli. Před tímto svátkem oslavujeme jednoho z našich světců, na kterého často a mnoho zapomínáme, sv. Prokopa. O něm zbožné povídaní praví, že byl mistrem ve vymítání zlých duchů, smrtičem zlých žádostí a náklonností. Jeho ochrany a pomoci potřebujeme zvláště v dnešní době, abychom zvláště proti šestému přikázání Božímu nehřešili a své spoluobčany od tohoto smrtelného hříchu, který byl nevázaně i u nás, své spoluobčany odvrátil. Maně vtírá se mi při tom v mysl obrázek Sodomy a Gomorry, neboť na tomto poli sklízí peklo největší úspěchy a přestupování šestého přikázání Božího je jednou z nejhlavnějších příčin dnešní duchovní i hmotné bídy lidstva.

V měsíci září vzpomínáme sv. Ludmily. Vzpomínka na tuto světici zdá se vám katolickým mužům nevhodnou a přece je případné se o této hvězdě na českém nebi zmíniti. Vždyť většina z vás je, anebo se jistě stane hlavou rodiny a vám tedy vedle matek připadá spoluzodpovědnost před Všemohoucím Stvořitelem našim, za výchovu dětí, které vám svěřil, výchovu nesmr-

*) Při poutí katol. mužů v Boskově u Semil koncem července t. r.

telných jejich duší, které máte přivést ke spáse a nikoliv k věčnému zatracení. Zamyslete se trochu nad tímto svým úkolem, vzpomeňte na nekonečnou věčnost, kde je vaším dětem uchystána buď věčná radost, nebo věčná muka, s nimiž se nedá srovnati žádná bolest na světě a pak jistě nebudete přenechávati výchovu svých dětí jen matce, ale po příkladu sv. Ludmily — jako ona vychovávala svého vnuka sv. Václava — vésti děti své, případně své vnuky k příkladné zbožnosti a věrnosti a Spasiteli a Jeho svatým příkázáním. Od sv. Ludmily můžete se učit, zvláště jak zachovávat čtvrté Boží příkázání nejen vůči dětem, ale i svým rodičům, přátelům a známým, ba vůči každému svému bližnímu, jestli on zvláště v bídě a nouzi postaven a potřebuje, jak vaši duchovní, tak i hmotné pomoci.

Měsíc září upomíná nás na korunu našich svatých, sv. Václava, jeho příkladu všimneme si však proto až na konec. V řadě velikých a svatých našich předků vedle sv. Ludmily vyniká bl. Anežka Přemyslovna. Na ni vidíme zářiti lásku k bližnímu, které se dnes modernímu světu naprosto nedostává a kterou nemůže nahraditi žádná humanita, žádné společenské zřízení a tím méně komunismus. Bez této lásky pak není spokojeného a klidného života, kde tato láska schází, tam panuje však neřest, jeden z hlavních hříchů, tam je i bída domovem. A tu ta naše Přemyslovna, může nám býti vůdcem v uplatňování lásky té v úzkém kruhu rodinném, v obci, v okrese, zemi i ve státě, může býti nadějí, že z jejich cností vzkvete nám zlatý věk a nový život.

Sv. Vojtěch učí nás horlivosti a věrnosti při konání našich povinností, vytrvalosti v započatém díle a lásce k Pánu, jež neleká se žádných obětí, nezná rozdílu státních hranic i národnostních. I jeho životu měli bychom věnovat větší pozornost a čerpati z něho pro sebe vše, čím on se líbil Pánu tak, že jej vyznamenal korunou mučednickou. Sv. Vojtěch má nám býti odstrašujícím příkladem nevďěčnosti, kterou často osvědčujeme těm, kdož nás jen dobrem a láskou zahrnují.

Sv. Jan Nepomucký, zachovávající zpovědní tajemství, zaří jako sv. Vojtěch příkladem těm, kdož mají jaké povolání, či zaměstnání, jimž svěřen určitý úkol, a je tedy zvláště patronem svědomitosti za svého života.

V chorálu svatováclavském vyzýváme i další světce Boží, jež naši předkové zvolili za zvláštní národní patrony, nemohu se dnes o nich blíže zmiňovati a prosím jen, abyste i s jejich životem blíže se seznámili, jako na příkl. se životem sv. Norberta, který vynikal zvláštní úctou ke Kristu eucharistickému.

A co nyní máme říci o světcích, jež jest i patronem našeho svazu, sv. Václavu? V něm zračí se všechny ctnosti, kterých za našich dnů potřebujeme. V něm vidíme příklad pro zachovávání prvních tří Božských příkázání, oddanou víru v Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista, jež se projevuje horlivou návštěvou chrámů Božích, zvláště účastí na nejsvětější oběti a sv. přijímání, čtvrtého příkázání, jak je vidíme na lásce jeho k nešťastné matce, které odpouští i úklady proti němu učiněné a k bábě sv. Ludmile, kterou příkladně miluje, ctí a poslouchá, a ostatních příkázání, v zachovávání panické čistoty, střídmosti, příkázání lásky k bližnímu, jež sytí a šatí chudé, a chrání národ před zhoubou války. Sv. Václav může býti příkladem jednotlivci v jeho soukromém a rodinném životě, může býti příkladem činnosti ve veřejném životě všem, jimž svěřena je vláda v obci, zemi, státě, či úkol v nějakém spolku, korporaci, nebo ústavě.

Tím v podstatě na těchto našich svatých vyloupl jsem drahokamy, kterými i my máme ozdobiti svoji duši, aby obstála před soudnou stolicí Boží a zasloužila si milosrdenství Jeho a nyní chci několika slovy naznačiti cestu, jak prakticky těmito ctnostmi obrodíme život v našem státě. Jsme sváděni často na falešnou cestu, a tou kráčí dnes většina našich pracovníků. Domníváme se totiž, že obroda národa záleží v krásných slovech, ve schůzích, přednáškách, táborech, manifestacích a divadlech. Cesta ta však je naprosto pochybnou. Prvou základní chybou při

M. Vincent:

POSLEDNÍ LOV.

Je tomu asi třicet let. Mladý Belgičan, o kterém chci dnes vyprávěti, se tehdy oddával vášnivě radostem honby v okolí Saint-Hubert.

K jeho vlastnímu neštěstí mijely neděle, kdy lezl po horách a lesích, a nevěnoval ani chvíle času, aby byl na celé mši sv., tím méně na odpoledních službách Božích. Takovým způsobem upadala rychle jeho zbožnost, až konečně naprosto zanedbával svoje náboženské povinnosti. — Zdálo se, že nic jej již nezadrží na cestě k zahynutí.

Bůh se nad ním slitoval. Neposlal mu sice, jako sv. Hubertovi a jiným, jelena se zářícím křížem na čele, ale udělil mu milost neméně obdivuhodnou.

Jednou v neděli šel mladý lovec náhodou mimo vesnický kostel, plný věřících. — Aj, řekl si, — zde je nějaká mimořádná slavnost; na to se musím podívat. — A vstoupil z pouhé zvědavosti. — Oltář oslnivě osvětlen, a v záři barevných světél se skvěla zlatená socha Neposkvrněné. — V okamžiku, kdy přišel do chrámu, vystupoval právě na kazatelnu

kněz v rochetě a zpěváci zanotovali známou píseň: »Přijď, o Duše přesvatý!« Náš lovec zahlédl volnou židli blíž pilíře, a vklouzl do ní, čímž vzbudil přece jakési pohoršení a šepot: »To je nějaký bezbožník, vstoupí do kostela s puškou na rameni«. — »Snad je to nějaký blázen«, opravila toto mínění shovívavější sousedka. Na štěstí si toho lovec nepovšiml, neboť se právě snažil vyhnati psa, který se po chvíli čekání pokoušel jíti za svým pánem. — Když nastalo ticho, odložil kněz svůj biret a přezehnal se krásným velikým znamením kříže. — Potom přehlédl zrakem své posluchače a čekal. Věřící uhodli, že toto čekání znamenalo něco zvláštního. Nemýlili se.

Poslyšme krátkou promluvu, kterou k nim pronesl, a která se jich dotkla jako úder blesku:

Draží bratři v Kristu!

Jestliže jsem dal dnešním nešporám zvláště slavnostní ráz, a jestliže jsem vás všechny pozval, abyste dnes večer oslavovali Neposkvrněnou, mám k tomu zvláštní důvod:

Jest to poslední svátek, který slavím spolu s vámi, moji draží osadníci. — Zítřejí odjízdim do kláštera

tom bývá, že zapomínáme při takové činnosti především na sebe. A tu se stává, že pak naši protivníci právem poukazují k tomu, že mluvíme jinak a jednáme jinak. Co je platno bouření na schůzích o křesťanském programu, když jej sami nezachováváme, dne svátečního často nesvětíce, jméno Boží nadarmo berouce, v rodině i jinak se sváříce, když nemáme čistých myšlenek, ba často i čistých skutků, nejsme poctiví a správní při svých povinnostech, pracích a úkolech a p. A proto je potřebí radikální nápravy nás samých a zvláště těch, kdož si zvolili cestu poučovati a vésti jiné. Napřed, po příkladu starého přísloví, zameteme svého prahu a pak můžeme jíti zametat jiný. Je tedy třeba, jestliže jsme tak dosud nečinili, obrátit své nitro, svůj život tak, aby v něm Ježíš měl zalíbení, abychom každou vteřinu byli připraveni na smrt a soudnou stolicí Boží. Je to v dnešní době a často vzhledem k našim návykům úloha velmi těžká, než bez tohoto obratu našeho nitra a života nechodíme mezi lid, na veřejnost, aby o nás neplatilo podobenství o obilných hrobech. Abychom došli vlastního posvěcení, je třeba znáti dobře všechny základní pravdy a přikázání Boží a církevní, osvojit si pokyny pro duchovní život, žítí u vědomí stálé přítomnosti Boží, jež sleduje každou naši myšlenku a jednání a hodně často, co možno nejčastěji posilovati se Tělem našeho Spasitele, jenž pravil: kdo jí mé Tělo ve mně přebývá a já v něm, má život věčný a já jej vzkřísím v den nejposlednější. Již tím pak, že budeme žítí a zachovávatí přikázání Boží a církevní, staneme se apoštoly Jeho, neboť nežijeme na samotách, nebo v nepřístupných pustinách. Náš denní život v rodině, v obci či jinde ve veřejném životě stane se příležitostí, abychom lásku k Pánu svému stále osvědčovali a tak šířili Jeho království mezi ostatními svými spoluobčany.

Náš Svaz (Svatováclavská Liga), o němž jsem se již dříve zmínil a jehož jménem dnes mluvím, má za svůj jediný cíl zburcovati svědomí u všech katolických mužů, že je potřebí k nápravě veřejného života, k návratu lepších časů v našem národě, nejprve obrody vlastního života, vlastní-

ho posvěcení a pracovati o toto vlastní posvěcení, obraťte se proto k němu a k jeho orgánům (místním svazům a skupinám), které vám podají bližší podmínky této cesty. Nejlepším vodítkem bude vám tu svazový časopis »Katolík«, který pilně čtete a duchovní konference a cvičení, které Svaz v určitých místech a obdobích pořádá a které pilně navštěvujete.

Při tom nezapomínejte, že jednou z hlavních podmínek duchovní dokonalosti je modlitba, úkon, v němž třeba krátce a svými slovy, ale často, vzpomenete svého Stvořitele, Boha Otce, Syna i Ducha Svatého, osvědčíte jemu svou lásku a věrnost a budete prositi, aby vás vedl po cestách svých, chránil přede vším zlým pokušením, abyste mohli žítí podle Jeho svatých přikázání, působiti k rozmnožení Jeho cti a slávy, dočkatí se šťastné hodiny smrti a tak Jeho umučením a křížem dojítí slávy věčné.

Abyste pak v dnešní započaté cestě důstojně a zdárně pokračovali, poprosme Bohorodičku, již touto poutí oslavujete, o pomoc a orodování.

KATOLICKÁ AKCE

R. Klazar: PO SKLIZNI.

Nejpernější polní práce ukončeny. Úroda svezena do stodol, uložena na sýpkách a ve sklepech. Hospodář s oddechem počítá s jakým výsledkem hospodařil — zda se ztrátou či ziskem. A s uspokojením vzpomíná své námahy, když zjistí, že nehospodařil marně, že výsledek jeho práce zajišťuje živobytí jemu i jeho rodině a že je k tomu zajištěn lépe pro vzdálenější budoucnost než před rokem.

Nekončí však jen práce polní. Minula sezona na stavbách, v cihelnách, v lomech, dílnách a továrnách truhlářských a cementářských, práce lesní atd. I majitelé těchto podniků počítají s jakým hospodářským výsledkem pracovali a radují se ze zisku, jehož se domohli.

Ale často zapomínají, že dosažený zisk není jen jejich dílem. Zapomínají na spolupracovníky — své zaměstnance. Teď už jich nepotřebují! Zisk, který zaměstnavatele zajišťuje do daleké budoucnosti, byl vydobyt také zásluhou zaměstnanců — a často zaměstnavatel ani nepomyslí,

kartuziánů, kde doufám žítí až do posledního dne života. — Tázete se, proč jsem se tak rozhodl. — Povím vám to:

Chci spasit svou duši!

Zvučným hlasem, zdůrazňuje každou slabiku pak dodal: »A vy, bratři moji, spaste svou!

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.«

A bez dalšího slova sestoupil s kazatelny a vrátil se k oltáři, nevěnuje nejmenší pozornosti vzrušení, které vyvolal.

Mladého lovce jako když zasáhne rána přímo v hrud. Něco takového neočekával. Výkřik: »A vy spaste svou duši!« tal do živého, v neicitlivější stránku jeho bytosti.

Jakže, řekl si, zde je kněz vážený, ctěný, zbožný, zcela oddaný svým povinnostem . . . a obává se, že ztratí svou duši, neuchýlí-li se v ochranné zdi kartuziánského kláštera! . . . A co tedy já . . . co se stane se mnou, budu-li dále takto žítí bez Boha?

Byla to chvíle milosti. —

V okamžiku na to, když chvějící se ruce sluhy Bo-

žího žehnaly naposledy jeho duchovní ditky zářící Hostií, poklekl vímik za piliřem, čelo až k zemi, a oči plné slz.

Náhlé rozhodnutí se ho zmocnilo.

Půjdu za ním. Také já, který mám k tomu více důvodů než tento světec, si půjdu zajistit svou spásu ve stínu kláštera.

Dostál slovu.

Když se již setmělo, zaklepal kdosi na dveře tary a odevzdal hospodyně krásného zajíce.

— Nesu vám, paní, svůj poslední lov; uctěte jim důstojného pana faráře nežli odjede. V kartouzském klášteře nebude již nikdy mítí masà ani zvěřiny. —

— Kdopak jste, pane? Vy nejste z našeho kraje. —

— Je zbytečné, aby věděl, kdo jsem. Řekněte mu jenom, aby se modlil za ubohého lovce, který již nebude lovit, protože se právě dnes chytil v tenatech Božích. Také já jsem asi dnes posledním lovem dobrého pana faráře. S Bohem!

A neznámý, pozdraviv, vzdaloval se rychlým krokem, až zmizel ve stínu.

jak jeho spolupracovníci v jeho závodě nebo na jeho půdě jsou zabezpečeni na nejbližší zimu. Platil jim a domnívá se, že svou povinnost k nim má odbytou. Ano — měl by! — kdyby vyplácela mzda byla postačující, aby kryla všechny potřeby zaměstnance, aby mohl žít životem důstojným člověka a aby při tom mohl si zaměstnanec uspořít ještě nějaké zajištění pro případ nezaměstnanosti, neštěstí, ztráty zdraví a jiných těžkých chvil.

A zatím platil zaměstnanci jen mizivou mzdu, která sotva stačila k tomu, aby si zaměstnanec za ni opatřil prostředky k obnovení tělesných sil. Že zaměstnanec mu věnoval nejen své síly tělesné, ale i své zdraví, svůj čas, svou duši s jejím myšlením a cítěním i s její vůlí, že mu obětoval zájmy své rodiny, že v jeho službách ztrácel — ničil svůj oděv a svou obuv, to neviděl neb viděti nechtěl. A teď po skončené sezoně jej prostě z práce propustil.

Snad se omlouvá: platil jsem mu co bylo ujednáno. A zatím s ním vůbec nejednal. Nanejvýš řekl: »Tolik se u mne platí; chceš-li za to pracovat, můžeš — nechceš-li nemáme spolu co jednat!« Hrozící hlad stál na straně zaměstnavatele a dělník musel přijmout. Jiný se omlouvá: »Však jsem platil tolik, co jiní!« Ale kdyby všichni lidé chodili ve špíně, nezmění se tato v čistotu a tak ani bezpráví se nemůže proměnit v právo tím, že se ho velké množství lidí a třeba »všichni« dopouštějí.

Pro každého — tím více pro katolíka — platí slova Písma sv.: »Hoden jest dělník mzdy své!« a výstraha: »Lačněl jsem a nedali jste mi jísti . . . nahý jsem byl a neoděli jste mne. . . Odejděte ode mě zlořečení do ohně věčného Cokoliv jste neučinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste neučinili!«

A proto nesmí být zaměstnavateli nebo podnikateli lhostejné, jak bude žít po skončení sezonních prací dělník u něho pracující. Nejlépe by se ovšem oň postaral, kdyby mu poskytl možnost dalšího výdělku. Snad při dobré vůli a vynaložení trochu námahy ve své vynalézavosti by našel způsob, jakým zaměstnat své dosavadní spolupracovníky. A nemůže-li tak učiniti ve svém podniku, pak by se mu snad podařilo pomoci jim nalézt práci v podnicích cizích. Nedomáže snad ani toho pokaždé. Ale tím nebyl zbaven zodpovědnosti. Společně nabytý zisk oběma stranám má sloužiti k zajištění živobytí. Způsob pomoci mohou býti rozličné. Snad k novému roku rozdělí přiměřenou část zisku zaměstnancům, snad mu vypomůže poskytováním naturalii — chleba, másla, mléka a j., poskytnutím paliva, zaplacením nájmu a pod. Jaký způsob bude se zdáti zaměstnavateli vhodným, záleží na místních poměrech, výši dosaženého zisku, druhu podniku a hospodářství.

Je však důležité, aby takové poskytnutí nebylo podáváno jako milost nebo almužna, ale aby zaměstnanec dříve nuzně placený, viděl v těchto opatřeních nastřádanou odměnu za vykonanou práci. Je pravda, zaměstnavateli neb podnikateli uchází takto část jeho zisků. Ale musí sleviti ze svého, neboť »Co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši škodu trpěl!«

A takovou škodu na duši trpí, když je spolu-

vinen dělníkovým zoufalstvím, když ho vystavuje nebezpečí celé řady pokoušení, ke hříchům proti I., II., III., V.—X. přikázání Božímu, ba i ke hříchům proti IV. přikázání.

Není okolnosti v lidském životě, kdy by člověk hřešiti nemohl. Ale tam, kde vnucený nedostatek zplodil bídu, bývá cnotný život z přirozeného stanoviska skoro nemožný. A zoufalství je krutým bičem ženoucím člověka do neřesti, do neštěstí jak časného tak i věčného. Může se státi, že mnohému podnikateli bude řečeno na soudu Božím: »Tolika a tolika duším jsi zavřel nebe«. Bude chtět dát pozemský zisk na váhy věčné spravedlnosti, anebo »oněmí« jako onen neoděný rouchem svatebním?!«

Ale ani zaměstnavatel, který už s p r a v e d l i v o u mzdou učinil své povinnosti zadost, nebo který doplácí svoji povinnost dodatečně, není zproštěn tím svých závazků. Zůstává tu povinnost m o d l i t b y, aby naplněna byla spravedlnost. Podnikatel a zaměstnavatel musí si uvědomiti, že jeho majetek, jeho podniky a závody by mu nepřinesly žádného výtěžku, kdyby Bůh jeho snahám a pracem nežehnal. A toto požehnání Boží je povinen v duchu křesťanské lásky přát i zjednávat každému bližnímu, zvláště pak těm, kteří jsou s námi spojeni úzkým poutem společné práce a společného výtěžku. A protože toto Boží požehnání druhým můžeme zjednati modlitbou, nesmí takový zaměstnavatel modlitbu za své spolupracovníky opomíjeti.

Na druhé straně pak modlitba k společnému Otci bude učiti zaměstnavatele, aby neviděl v zaměstnanci pouhou pracovní sílu nebo nějaký stroj, ale bytost k obrazu Božímu stvořenou, obdařenou duší, na níž právě tak jako na jeho, se třeptí drahocenné krůpěje Krve jednoho a společného Spasitele a viděti v něm konečně i svého bratra.

A tak plnění stavovských povinností v duchu spravedlnosti a modlitba zaměstnavatelů za zaměstnané mohou účinně pomoci k budování království Božího na zemi a přemoci kletbu zavinenou tím, že hospodářská činnost, největší část lidské činnosti, byla odloučena od Boha.

A budou-li se pak ještě i zaměstnanci vděčně a srdečně modliti za své zaměstnavatele, jaký to poměr nastane?

To bude také nejlepší zisk a největší sklizeň, jejíž cena je nepomíjející, neomezená na prostor pozemský a na čas života na tomto světě, ale cena, která svými větvemi dorostla až do věčnosti.

DUCH ČASU

Dr. Alfred Fuchs:

(Dokončení.)

RASA A NÁBOŽENSTVÍ.

Jak málo záleží politice na pojmu rasy, když má na mysli koloniální a jiné světové plány, vysvítá z toho, že německým žurnalistům byl dán pokyn, aby ve svých protižidovských člancích neuzívali přívlastku »protisemitský«, nýbrž »protižidovský«, protože prý Němci proti ušlechtilému kmenu arabskému nic nemají. (Židé i Arabové jsou totiž Semité.) Že touto instrukcí vlastně padá rasová theorie, jest na bíledni!

Zastánci rasové theorie nevěří v moc výchovy. Povahu člověka určuje prý jeho krev. Z toho

ovšem plyne, že nevěří v působení milosti. Proto také hakenkreuzlerská protestantská sekta »Německých křesťanů« odpírá křtítí Židy. Krista, pokud Ho ještě uznávají, pokládají za arijce. Podle jejich teorie i křesťanství je dílem severské rasy a v Palestině se jenom zkažilo. Teorie o tom jsou velmi složité a krkolomné, a u každého jiné. Rozumí se, že potupy, jimiž v Německu trpí Židé, se vztahují i na Židy pokřtěné a na jejich potomky. Proti tomuto pronásledování pokřtěných Židů a křesťanů semitského původu protestoval svého času kardinál státní tajemník Pacelli u příležitosti potvrzení německé úmluvy a němečtí biskupové zejména se vyjádřili proti snaze vlády, aby křesťanské děti židovského původu nebyly nuceny chodit do židovských škol! Zbavování příslušníků cizí rasy lidských práv odporuje křesťanskému příkazu lásky k bližnímu, čehož není třeba podrobněji dokazovati. Že má rasová teorie vůbec pokřivený názor na Bibli, dovodil ve svých statečných kázáních zejména přesvědčivě kardinál Faulhaber.

Učení křesťanské, které hlásá jednotný původ člověka, nikterak nežádá, abychom neuznávali plemenných a národních rozdílů. Naopak: tyto rozdíly jsou z vůle Boží a všechny národní i rasové vlastnosti mohou být vypěstovány ve ctnosti a v kulturu. Církev uznává rozdíly mezi národy a rasami, ale spojuje všechny národy a všechna plemena bez rozdílu ke společnému věčnému cíli. V tomto smyslu nezná plemenných rozdílů. Zatím, co velmoci se ještě přely, zda je možno uznat rovnocennost barevných plemen s Evropany, svatý Otec Pius XI. vysvětlil na biskupy příslušníky těchto plemen, čímž ukázal, že i jim je přístupná nejvyšší hodnota v Církvi. Proto také Církev odmítá nauku některých zásadních antisemitů, jako by prý Židé byli ve větší míře stíženi dědičným hříchem, než lidé ostatní, a to proto, že zabili Krista Pána. Proto se domnívají, že milost křtu svatého na ně působí nějak jinak, než na ostatní lidi. Církev se modlí za obrácení Židů, a v nové době jsou pro modlitby za tento vznešený cíl založeny dvě řehole konvertitů ze židovství Ratisbonnem, jenž založil také hojnými odpušky nadaný Apoštolát za obrácení Israele. Ve Vídni existuje t. zv. Dílo sv. Pavla pro obrácení Židů, vedené knězem konvertitou Janem Oesterreicherem.

U apoštola národů sv. Pavla je mnohokrát jasně řečeno, že jednotou v Kristu Ježíši mizí rozdíl mezi Řekem, Římanem, Židem, mužem, ženou, svobodným a otrokem. Bylo to teprve křesťanství, jež učilo, že všichni národové mají společný věčný cíl. I antičtí myslitelé tak ušlechtilí, jako byl Plato a Aristoteles, považovali ostatní národy za barbary.

Proto učení o rase jest návratem k barbarství. Jest také viděti, že pod vlivem tohoto učení dochází poněkud k ničení všech statků, jež vytvořila anticko-křesťanská tradice, kterou nazýváme západní kulturou. Německý právní řád ruší římské právo na fakultách, a církevního práva neuznává ani při výkladu konkordátu. Základem dnešní německé justice jest tak zvané právní cítění německého lidu a vůle vůdcova, tak-

že soudce není ani vázán na literu zákona. Mizí zásada: »Nulla poena sine lege« »Není trestu bez zákona«, a mizí rovnost občanů před zákonem. Jest hlásána bezohledná morálka silnějšího a převáděna na politiku vnitřní a mezinárodní.

Bylo by však omylem se domnívati, že tyto rasistické bludy mají ohlas jenom v Německu a v maďarském Turánském hnutí. Jejich stopy naleznem všude, kde na místo uspořádané lásky k vlastnímu národu nastupuje přemrštěné vlastenectví, immoderatus nationis amor, jak praví sv. Otec v encyklice »Ubi arcana Dei«. Ono staví národ nade všechny hodnoty ostatní, i nad spásu věčnou, a klade výše domnělý prospěch vlastního národa než morálku a jest rovněž blízké oněm rasistickým bludům. Nadměrné zdůrazňování vlastností tělesných na úkor schopností vyšších souvisí také s rasistickým bludem, který pokládá tělesné vlastnosti člověka za rozhodující. Tohoto pohanství praktikovaného, třeba ne tak výrazně formulovaného, jako je formulován rasism teoretiků německých, nalezneme i ve své zemi a ve svém okolí dost. Děláme modly ze státu, jest také bludem blízkým rasismu a jeho učení o totalitě, jemuž jest rovněž třeba věnovati pozornost v této souvislosti.

Rasismus je protikladem liberalismu. Tento osamocuje jednotlivce, vychovává jej bez jakéhokoliv ohledu na příslušnost rodovou a národní, kdežto rasismus zdůrazňuje výchovu pro celek, pro stát, na úkor výchovy osobnosti. Proto dnešní německý režim dává přednost literatuře zvané zkratkou »Bludo«, t. j. Blut und Boden, literatuře rasové a zemité. Vnitřně ucelený člověk má sloužiti celou bytostí státnímu a národnímu celku, jenž si dělá nárok na celého člověka. A to jest opět blud, neboť člověk patří Bohu, a pak teprve státu a národu. Stát není pramenem, nýbrž jen ramenem mravního a právního řádu. I řád přirozený tkví v řádu Božím.

Dnešní rasistické Německo, obnovující pohanství, rádo se staví do pósy ochránce světa vůči bolševickému bezbožectví. Ale novopohanství je neméně zhoubné než bolševismus. Jest to bolševismus s nacionální značkou. I v něm jest ideálem společnosti lidské mraveniště, i v něm jest lhostejný osud jednotlivcův, kdežto křesťanství vychází z nekonečné ceny každé jednotlivé lidské duše. Rozdíl mezi základní filosofií bolševismu a německého novopohanství jest jedině ten, že bolševismus rozum přeceňuje, kdežto filosofie lomeného kříže buduje na citové jednotě blíže neformulované, rozumově právě tak neujasněné, jako jest nejasný symbol lomeného kříže sám.

Rasism skutečně láme Kristův kříž. Tvrdí, že člověk je dříve Germánem, než člověkem, což jest nová nemožnost. My však víme o Božském Spasiteli, že se sice vtělil na určitém místě, v určitém národě (a to právě v národě pronásledovaném dnešními rasisty), ale že byl především Filius hominis, Syn člověka, a že ještě před jeho umučením bylo o něm řečeno: »Ecce homo.« Lidská podstata jest více než národnost. Proto jsme vyznavači hierarchického řádu, abychom si uvědomili i tuto stupnici hodnot.

Ani láska k vlastnímu rodu, národu, plemeni, nezproštuje nás povinností křesťanských. Budiž mi dovoleno k závěru citovati několik slov křesťanského pacifisty Wilhelma Förstra (Ewiges Licht und menschliche Finsternis):

Žijeme dnes v osudových hodinách dějinného vývoje a víme, že všechny vlasti a všechny otčiny se zřítí do propasti, nepodaří-li se vyprostiti lidská svědomí i ze společenství národních, otevřítí je vyšší autoritě mravního zákona, který jest vysoko nad národy a ve jménu této autority zasáhnouti do pouhého společenství otčiny a lásky k vlastnímu národu. Potřebujeme lidi, kteří hlásají nutnost oběti proti nacionalistickému šílení a proti národnímu sobectví, nutnost oběti pro nadstátní jednotu. Potřebujeme mužů, kteří toto své přesvědčení dovedou zastupovati tak neochvějně a s tak železným odhodláním, jako to dovedl římský konsul Manlius se srdcem sice krvácejícím, ale nepoddajně a nesmlouvavě.« — Potud Förster.

V jakém znamení má býti skutečně tato vyšší jednotu? »Vexilla Regis prodeunt, fulget Crucis mysterium.« Proti mythu pohanství musí býti hlásáno mysterium křesťanské.

BOJ KŘESŤANSTVÍ S KOMUNISMEM.

I.

V Petrohradě vypuklo v r. 1905 silné revoluční hnutí, proti kterému dlouho policejní a vojenská moc nic nezmohla. Prudkost vzpoury, odhodlanost a heroism lidu překvapily nejen samoděržavce, ale ještě více vůdce revolucionářů a socialistů.

Tehdy Lenin poznal, že revoluce nepůjde světem podle teorie Marxe, ve které proletářský stát nastupuje po industrialisaci, která kapitalismu pomůže k vrcholu moci a také k pádu. Poznal, že hlavně masy se silným náboženstvím a impulsem jsou odhodlány vše riskovat k vítězství spravedlivějšího sociálního řádu. Často pak ve Švýcarsku poukazoval na pravoslavné sektářství, které jistě dopomůže k vítězství revoluce v Rusku. Průběh revoluce r. 1917 mu dal za pravdu. Často tam zbožný mužík volal: »Hospodi, odpusť mně hříšnému, ale nutno bít« a na připomínku, že pomsta Bohu náleží se omlouval: »Oni (t. j. utlačovatelé) nás přivedli až tam, kde již jen sekerou se můžeme bránit«. Když pak se dostal Lenin v Rusku k moci, označoval za následující zboljševizovaný stát Španělsko. Bylo jen o málo předstiženo Španělskem Azteků, Mexikem.

Nemůže se tvrdit, že v těchto zemích byla zbožnost jen povrchní. Jiné státy, Anglie, Německo, kde tak málo z pravé víry zůstalo a kde masy jsou většinou pohanské, nemohou býti označeny za zbožnější. V Rusku a Španělsku ještě dnes mnohý bolševík je schopen prosit Madonu.

Lenin pak podle toho vybudoval bolševism odlišně od marxismu, který se omezoval jen na hrubé věci hospodářské. Podložil jej dogmatem bez Boha. Z bezbožecké teologie vytvořil církevnictví státní, církev opačnou. Z náboženskosti národa dělá revoluci. Také v přírodě často vidíme užitečné látky pozbyvší některou vlastnost, jež je usměrňuje, působiti ničivě (voda, elektrina, očkovací a léčivé bakterie, žlázy atd.).

I husitské a luterovské pokusy o komunismus vyšly z falešně vybičovaného nábož. nadšení.

Není pochyby, že jest vztah mezi včerejší zbožností a dnešním revolučním bezbožnictvím. Touto otázkou se po událostech ve Španělsku a Mexiku zabývají mnozí katoličtí myslitelé zejména v Itálii a ve Francii a přicházejí k přesvědčení, že náboženskost skutečně revoluci dovršila a že náboženství, tak jak je mnoho křesťanů špatně chápe a ve svém životě uplatňuje, nemohlo utišiti hlad po spravedlnosti nejchudších a neponiženějších a v důsledku toho jí hledají ve směrech opačných, v revoltě proti němu se sliby reálnějšími.

V Rusku, Mexiku a Španělsku náboženství trpělo nejvíce na nedostatek katolicity, která v praktickém životě se řídí o b ě m a velikými příkázáními: láskou k Bohu a láskou k bližnímu. Nakolik bylo v těchto státech praktikováno majetnými prvě, natolik bylo druhé zanedbáváno. Pilně navštěvovali kostely, věrně dodržovali bombastické náboženské zvyky, krásně uměli dělat procesí a střílet při nich z moždýřů. Zapomínali však na povinnosti lásky a solidárnosti s nižšími třídami, na charitu a dobré skutky. Bez vnitřního duchovního žaru nemohli se rozohniti pro slova o lásce Božského Spasitele, pochopiti slov sv. Pavla o mystickém těle Kristově a hrozby z Magnificat (»a bohaté propustí s prázdnou«) a z listu sv. Jakuba.

Křesťanství, kterému schází jeden z obou hlavních pilířů, to jest láska k bližnímu s dobrými skutky, není katolické. Nedostatek skutků lásky sesměšňuje příkázání charity a spravedlnosti v očích poníženého spoluvěřícího, který byl tímto evangeliem živěn; vyvolává u něho zklamání, které přechází v zášť a v reakci; ztrácí trpělivost nésti protivenství nespravedlivého sociálního řádu. Dává za pravdu komunistům, kteří církvi upírají schopnost lidštějšího uspořádání věcí pozemských, nabízejíce svoje řešení materialistické s rouhavými hesly, že nebe je největším nepřitelem organisace šťastného života na zemi, a že nutno popřít Boha, aby se měli všichni dobří. Zklamané duše křesťanské již nezískáme vznesenými historickými důvody o schopnosti církve, neboť měli jsme k důkazu mnoho desetiletí, která jsme promarnili. Také duše, které si již komunism od mládí odchoval a které jsou mnohem pohanštější než národové v zemích, kam evangelisace ještě nepronikla, nezískáme našimi přesvědčivými důvody věroučnými, neboť není zde milosti Boží.

Před bezbožeckými masami komunistickými může dnes kněz a křesťan svou víru ospravedlniti jen skutky. Jen sk ut ky dokáže, že církev je schopna upravití nynější sociální chaos a dáti světu křesťanství nové, plné, katolické. Na křesťanu musí každý jasně vidět, že není možno organisovati svět ku štěstí člověka bez Krista. Na křesťanu musí bezbožník zřetelně vyčíst, že ze své víry dedukuje životní zákon, který mu řeší problém osobní a problém lidské společnosti, ku které náleží. Bezbožníkům se dá kázati jen životem a dobrými skutky. I když se od nás odvracejí a nechťejí nás vidět, ani slyšet, bedli-

vě nás pozorují, neboť i oni jsou zapojeni do nutné skutečnosti, Bohem dané, že člověk je nucen hledati dobro i když nechce nebo když je hledá špatně. Až z nás přesvědčivě vyčtou, že není třeba a že se nesmí oddávat duše pouhé hmotě, chce-li být člověk šťasten a že jejich ztráta schopnosti milovati a nezáviděti, za slíbený větší plat, k štěstí a spokojenosti nevede, vrátí se k nám.

II.

Po vyzpytování svědomí a po vyznání vlastní viny každého z nás si nyní můžeme aspoň v hlavních rysech připomenouti, jak si počínati, abychom opravdu skutky vydávali živé svědectví o Bohu a jeho zákoně lásky ve svém křesťanském životě.

Dvě věci budou tvořiti základ každého našeho počínání: První: *Milost Boží*, abychom se úplně osvobodili od těžkého hříchu. Druhá: *Jednota*, podle příkazu náměstka Kristova na zemi, *jednota přede vším, nad vše a po všem*. Jednota za každou cenu, jednota v lásce, smýšlení, práci a kázni. — Spojuje-li komunismus své stoupence v lidové fronty, spojíme se samočinně v katolické šiky, a jejich *jednota* bude nejvyšším příkazem!

Na tomto základě bude státi každá naše práce a projev v jakékoli společnosti, do které nás život postavil, nebo do které jsme povoláni a kde budeme vždy působit v duchu lásky Kristovy a oddanosti k Jeho církvi. S láskyplnou pokorou a otevřeností přiznáme, že v otázce sociální jest zde rozpor mezi věroučným stanoviskem církve a chováním mnohých katolíků a že mnoho zla a odkřesťanění lidu vzniká z těchto nedostatků. Budeme činy dokazovat, že katolické učení je založeno na jednotě a spravedlnosti, že jeho evangelium je láska a spravedlnost, že církev je vtělení tohoto evangelia mezi lidi a že s upřímnou láskou k Pánu Bohu spojuje projevy lásky k bližnímu dobrými skutky podle slov sv. Jana: »*Jak můžete milovati Boha, kterého nevidíte, nemilujete-li bližního, kterého vidíte.*« Že církev nechce nehybnost v sociálním nepořádku ani nepořádek v pohybu za lepší spravedlností. Budeme dbáti, aby se s církví nestotožňovalo to, co není křesťanské, zejména mnoho věcí, které se zdají a dělají katolickými, zatím však takovými nejsou a naši jednotu ohrožují. Všude musí být jasno, že církev není svázána se žádnou třídou, s žádným hospodářstvím nebo politikou, s žádnou rasou neb civilisací.

Pamatujme, že obnova křesťanského řádu a pořádku v lidské společnosti bude jen výsledkem takového úsilí, které musí být nejen láskyplné a spojené s obětavostí všech křesťanů, nýbrž i trpělivé a hrdinné. Až komunismu uvidí, že křesťané skutky vydávají pravé svědectví o Kristu, přesvědčí se, že jejich věc je ztracena a více nebudou riskovati revolučních násilí. Zatím však je musíme přesvědčiti, že se umíme brániti proti jejich nevěře i energickými prostředky pozemskými, a jestli si nedá mnoho křesťanů říci hned a nezmění svého nekřesťanského sobectví, že v boji s nimi život smíme a rádi chceme obětovati. Věříme, že teprve smrtí vejdemo do života. Jsme stále připraveni. -ek.

Plenární shromáždění francouzských kardinálů a arcibiskupů, které se konalo v měsíci březnu t. r. přijalo následující směrnice, které byly nyní uveřejněny: Stanovisko kleru, katolíků a jejich organizační oproti t. zv. lígám a politickým stranám:

1.) Strany: a) Klerus nesmí zanedbávati plnění svých občanských povinností, bude se však pečlivě vystříhati toho, aby se připojoval k politickým stranám. Jest však povinen, neohlížejíce se na stranické zbarvení, uplatňovati všude katolickou nauku pokud jde o práva církve, rodiny, školy a zvláště pak všeobecného dobra.

b) Katolíci budou míti stále na mysli, že církev a Katolická akce je mimo stran a nad stranami. Jsou povinni zajímati se o politickou činnost a budou se proto stále poučovati o katolickém názoru pokud jde o činnost státně-politickou. Vedoucí a aktivně činní členové Katolické akce nesmí býti ve stejnou dobu vedoucími, zástupci či propagátory některé politické strany. Budou loyálně plniti svoje občanské povinnosti a zejména ctíti svoji vrchnost

c) Mládež: Dorůstající mládež a mladí lidé, poněvadž nemají ani dostatečné přípravy, ani dokonalého vzdělání, ani životních zkušeností, nebudou se předčasně vrhati do politického boje. Oproti tomu budou se na plnění svých občanských povinností v budoucnosti připravovati vážně po stránce náboženské, sociální a hospodářské.

2.) Ligy. a) Klerus. Příslušníci kleru, kteří ve své vlastnosti jako bývalí bojovníci z fronty, dali se zapati do organizace t. zv. »Ohnivých křížů«, nejsou povinni z této organizace vystoupiti, zřeknou se však aktivního podílu na činnosti ligy. V budoucnu nepropůjčí kněží kterékoliv politické lize svého jména při její činnosti.

b) Katolíci a mládež. Spolky a jejich činnost, dále vedoucí a aktivní členové Katolické akce, katolická mládež pracují mimo rámec t. zv. lig. Nebudou se také spojovati se žádnou organizací, která je ve spojení s odsouzeným hnutím, s organizacemi postrádajícími katolických základů, nebo s organizacemi vyznačujícími se násilnostmi nebo neposlušností vůči církvi.

Abý se zamezilo politickým projevům při náboženských obřadech, budou do kostelů zásadně přípustěny jen národní vlajky nebo vlajky speciálně katolických či čistě stavovských organizací.

NAŠE PRÁCE

Svatováclavské oslavy v Praze. V předvečer svátku sv. Václava v neděli dne 27. září bude o 17. hodině pobožnost u hrobů svatých čes. patronů. 28. září o 7. hod. ranní bude mše sv. a společně sv. přijímání v kapli sv. Václava, po ní skládání slibů činných členů a výstav lebky sv. Václava. Odpoledne o 15. hod. pak průvod od sv. Mikuláše do velehrámu sv. Víta.

Zvláštní kursy k oživení hnutí katolických mužů budou zahájeny počátkem r. 1937. Do konce roku 1936 bude provedena jejich příprava, v níž bude provedeno instruování většího počtu řečníků, kteří jménem ústředí provedou schůzi i debatu přednáškových kursů, které budou rozvrženy na 2 hodiny. Úkolem jejich je zakládati nové mužské obce a udržovati je v činnosti, aby se tak hnutí katolických mužů co nejvíce rozšířilo. Přihlášky o uspořádání takových kursů možno již nyní učiniti u Svatováclavské Ligy (Svazu katol. mužů) v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8.

Porada Katolické akce pro arcidiecési pražskou. V pátek dne 11. září sešel se v Praze poradní sbor a jednotliví referenti Katolické akce pro arcidiecési pražskou a projednal otázky utvoření zvláštní radiové sekce, oživení kostelního zpěvu, oživení oslav Svatojanských. Dále byly projednány některé organizační otázky a návrh na uspořádání oslav přenesení ostatků svatého Vojtěcha v roce 1939.

ROZHLEDY

KOLEM VATIKÁNU. Jak zneužívá Hitler sv. Otce k svým politickým cílům. I v našem katolickém tisku jsme se dočetli o chystané akci sv. Otce proti komunismu. Zpráva byla z německého pramene, zřejmě tendenční, aby podporovala politickou akci Hitlera, kterou vyvíjí v neblahé občanské válce španělské. Sv. Otec již dávno vystoupil proti komunistickému nebezpečí a stále proti němu volá katolíky na stráž a zvláště při světové schůzi Katolické akce v Římě — jak jsme o ní již referovali — konané v den jeho narozenin na jaře letošního roku — tedy již dávno před nynější akcí Hitlerovou — znovu upozorňoval na nebezpečí komunistického bezbožnictví. Protestuje-li i dnes proti pronásledování církve ve Španělsku, plyne to jen z jeho postavení jako hlavy církve, jež nemůže hleděti nečinně ke krvavým masakrům služebníků církve.

Vysílání Vatikánské radiové stanice. Každého pátku večer o 20. hodině na vlně 50 m vysílá vatikánská stanice německy.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Eucharistického kongresu v Lomze, který se konal ve dnech 28. a 29. června, účastnilo se na 100.000 lidí.

Katolický sjezd v Bydgoszci vykázal 30.000 účastníků.

Vzrůst katolické mládeže v Polsku. Koncem prosince 1935 vykázalo sdružení mužské katolické mládeže 4553 skupin a 134.295 členů, sdružení ženské katolické mládeže 5280 skupin se 149.785 členy, vedle toho bylo přispívajících členů mužských 16.398 a ženských 11.706, takže hnutí katolické mládeže v Polsku v celku vykazuje 312.184 členů.

Mezinárodní kongres ku cti Krista Krále bude se konati v roce 1937 v Poznani. Výroční generální shromáždění polské Katolické akce bude se letos konati na svátek Krista Krále v poslední neděli října v Poznani, pod heslem: Duch Kristův ve výchově i ve škole základem obnovy společnosti lidské.

Slovenští katoličtí akademikové sněmovali letos o prázdninách ve Spišské kapitule. Sešlo se jich 400.

Mezinárodní katolická radiová centrála bude v r. 1937 zasedati v Poznani. Jak klamou bolševici cizince, o tom svědčí zpráva amerického korespondenta, kterého vozil sovětský »Intourist« a zavezl do »vzorného kolchozu« — který jest pro cizinu zvlášť upraven. Korespondent popisuje chlév pro vepře takto: podlaha posypána je pilinami, velcí vepři leží v ideální čistotě, každý ve zvláštní přehradě, upravené s opravdovým komfortem. Před každým korytem stojí váza s čerstvými květinami, dvě dívky v bílých zástěrách obsluhují chlév, v oboře pak vidíme podobný oku lahodící obraz...

Kdy zavírají v Rusku také chrámy? Když jsou četně navštěvovány. To se stalo ve Voločansku u Charkova proto, že kostel byl o Velikonocích velmi četně navštíven všemi vrstvami obyvatelstva. Jak ubozí jsou tito nepřátelé Boží, domnívajíce se, že všudypřítomného Stvořitele vyženou z duší lidu tím, že zavrou jeden z Jeho stánků! Spravedlivá Ruka Páně, jež zasáhla několik hlavních běsů a dopadne jistě a určitě i na ty, kteří dnes mají moc v rukou a pýchou a ďáblem posedlí domnívají se býti pány duší podrobeného lidu a jsou zavilými nepřáteli Božími.

Pouze cizojazyčné bible v Rusku. Rozličné mezinárodní biblické společnosti, které žádaly o povolení k dovozu biblí do Ruska, obdržely vyrozumění, že se mohou dovážeti toliko cizojazyčné bible; bible v jazyce ruském, polském, ukrajinském a židovském jsou zakázány. Povolení k dovozu cizojazyčných biblí je ve skutečnosti klamání, ježto na každou bibli je v Rusku zavedena daň 6 rublů, kterou nikdo nemůže zaplatiti. Náboženské obrazy a předměty jsou na ruském státním území zakázány. Naproti tomu usnesla se organizace bezbožníků rozšířiti po celém světě bezplatně 11 milionů exemplářů bezbožnické literatury.

Nová pronásledování kněží v Rusku. V posledních týdnech zvedla se na pokyn GPU nová vlna pronásledování proti veškerému duchovenstvu, které v SSSR. ještě zůstalo. Pod záminkou, že bylo zneužito svobod nové ústavy na škodu státu, byli posláni do vyhnanství četní kněží, a to do nejdlehlších končin Ruska. V Moskvě bylo zatčeno přes 80, v Leningradě 110, v Kyjevě 95 pravoslavných kněží, mimo toho v celém SSSR 54 židovských rabínů. Všichni zatčení byli bez žaloby a jakéhokoliv procesu z dosavadního svého působíště jednoduše násilím odstraněni. Kostely, které takto pozbyly svých kněží, byly místními sověty jednoduše zavřeny a zabaveny pro účely komunistických organizací mládeže.

IV. AKADEMICKÝ TÝDEN

bude se konati od 4.—10. října t. r. v Praze ve Francouzském ústavu Arn. Denise. Program v rámci hesla »Revise řádů a hodnot« jest velmi zajímavý. Filosofická sekce (Dr. Habáň, Dr. Pavelka, Dr. Navrátil, Dr. Well, Dr. Utitz, Dr. Winter atd.) zabývá se soudobými problémy myšlení, — v sekci státovědecké budou probírány všechny vládní formy dneška od bolševismu až po fašismus. V plenu přednáší univ. prof. Dr. Drachovský, univ. prof. Dr. Weingart, univ. prof. Dr. K. Svoboda, Dr. Urban, Dr. Braitto, univ. prof. Heger, univ. prof. Beneš atd. Z ciziny zavítá opět Dr. E. Przywara a Dr. Görden. Přihlašujte se písemně v sekretariátě Akadem. Týdne, Praha I., Husova 8, telefonicky č. 61128.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal. předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošti spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační třída 14

KATOLÍK

12

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ ŘÍJEN 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

ZAČNĚME UPŘÍMNĚ U SEBE!

Většina všeho lidského utrpení, dokonce i nemocí a tím spíše toho, co pochází z rozvrácených lidských poměrů není Božím trestem, — jak se říká, — nýbrž pouhým nutným výsledkem toho, co lidstvo si samo připravuje. Trest Boží spočívá v tom, že Bůh nezabrání následkům lidské zloby. Jestliže přece zbývá určitá část bolestí, které nejsou následkem hříchu, jest taková bolest obyčejně dobrodiním Božím: Jak často právě bolest vnese změnu a veliké štěstí do lidského života i do celých národů! Člověk jest právě jí někdy zachráněn před větším zlem. Bůh snad ani jediný trest, utrpení přímo nesesílá na lidstvo, a na nás jest, abychom sami nepřiváděli na sebe a na lidstvo to utrpení, pod nímž se lidstvo svíjí.

Bylo by snad velmi snadné, kdybychom zase mluvili o tom, kde jsou prameny utrpení a zla. Na nás katolicích jest, abychom si řádně uvědomili: **A n o, l i d s t v o p ř i v á d í s v ý m i h ř í c h y n a s e b e s a m o t r e s t y**, které jsou jen důsledky hříchů.

Kdo jest to lidstvo? To jsou sice jednak jednotliví lidé, ale lidstvo jest také i živým tělem. Tam, kde se způsobí zlo, kterému druhí nezabránili tolik, kolik by měli, jsou v š i c h n i spoluvinni. Kdo zlu nebránil, musí býti zticha! A musí právem i sám trpěti, protože jest součástí téhož živého těla a musí s ním nésti všechny s ním spojené bolesti a utrpení. Na to lidé zapomínají. Každý je povinen říci: »Ano, já musím nésti s lidstvem, kde mám také svůj podíl hříchu, — i oběť za vinu!«

A proto nenaříkejme na lidi zlé, nýbrž sami začneme pomáhati k nápravě! Jak?

1. Celý smysl a poslání našeho Spasitele Ježíše Krista jest program jeho předchůdce sv. Jana Křtitele: »Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království Boží!« Činiti pokání, musíme m y, m y věřící, ne říkati: »Vy, bohatí, obraťte se!« Ti to nemohou činiti, nemají k tomu milosti, neboť pokání jest milostí! A tak m y musíme nésti důsledky hříchů, m y jsme povinni činiti pokání za druhé.

Jest nutné, aby vniklo to slovo do každého z Vás, jakoby tu byl každý sám pouze před svým soudcem.

My spatřujeme často své náboženství ve vnějších řečech a vyznávání, ale náboženství musí býti především v srdci. »Roztrhněte srdce a ne roucha svá«, praví prorok. Pokáním nemyslete popel, půst a bičování! Pokání znamená o b r a t, z m ě n u s m y š l e n í! Co platny všechny modlitby, vyznávání, že jste katolíky, když se neobráti každý od zlého k dobrému, od dobrého k lepšímu!

My, dnešní katolíci, máme ještě tolik toho na sobě k obrácení, že jsme se ještě ani nezačali k Bohu obracet. Pořádáme sice vnější projevy a vyznání, — a jsou nutné, — ale sami zůstáváme stejnými, jako lidé bez Krista Ježíše! Tvoříme tím dojem, že katolictví jest jenom přiznávati se, vnučovati druhým, podporovati nějaké katolické podniky! A svět hledá Boha, styk s Božstvím a chce na nás viděti pravou lásku Kristovu, — a co na nás vidí? Vidí vroucí, usebraný mysl v Bohu? Podobnost s Duchem Kristovým mírným, odpouštějícím? Nevidí obyčejné lidi, jichž život není o mnoho obětavější, než kteří nevěří?

Dábel si mne z takové katolické činnosti ruce. Co si myslí ti, kteří hledají Boha, jsou bez vyznání a teď vidí, že to má býti náboženství?

2. Podívejme se, jak to vypadá v nás samých! I m y se musíme obrátiti! Zahrávání si s věčností musí přestati. Nemusíme se i m y báti o svou spásu víc, než ti, kteří jsou bez víry?

Snad si myslíte: »My jsme přece zbožní a věřící, jak se máme ještě obracet?« — Nejde o obrat ve vnějším jednání, nýbrž abychom ze sebe vypudili to, co jest pravým opakem ducha Kristova. Abychom se odvrátili hlavně od pozemského smýšlení, učili se myslit podle věčnosti. Co jest to? — Přemýšlej!

Ty jsi obchodník. Ve svátek se nesmí prodávati, to víš. Máš jíti na mši sv. Ty řekneš: »Dnes to není možné, každý prodává, vždyť bych prodělal, nemohu jinak!« — Kdo má začítí? Ty naříkáš na zlé poměry, konkurenci a víš, že pro práci v neděli přišla z velké části nezaměstnanost! Víš, že sám dáváš přednost zisku před Bohem! Má snad nevěrec začítí zachovávatí svátky a den Páně?

Ty jsi truhlář. Říkáš: Zákazník by šel jinam a já bych o to přišel v dnešní těžké době, to Pán Bůh omluví! A pracuješ v neděli a brzo to děláš soustavně i tam, kde to není potřebí; a brzo jest

to již lakota a nikoliv nutnost ani škoda! Jsi jako ti druzí a jsi katolíkem. Jsi více spoluvinen, než ti, kteří nemají víry!

Zaměstnavateli! Ty jako katolík bys měl dělníku dáti tolik, aby mohl býti živ, a mnohdy bys mohl! Pouze proto, že chceš míti trochu víc, vezmeš si místo muže lacinější dívčí sílu a obíráš jednu rodinu o živobytí. To jest nekřesťanské. Nesmíš myslit: Jak k tomu přijdu, musím si snad bráti toho, kdo jest dražší? — Kdo má začít, když ne ty? Znáš jednoho zaměstnavatele s vlastním příjmem Kč 1.200.— měsíčně. Zaměstnává na 40 dělníků, ač by mohl míti na tutéž práci děvčata. Řekne si: Nebudu hřešit, třeba mi závod vynáší jen tolik, kolik platím svému dělníkovi!

Jsi domácí pán. Máš služebné děvče. Jdeš do kostela, ale děvče na mši sv. nepustíš. Znemožňuješ mu, aby konala svou povinnost a tolik práce chceš, že děvče jest zoufalé a hledá útěchy! A někdo ji polituje, potom svede a děvče klesne. Ty, milostpaní, budeš státi na soudě Božím vedle ní a budeš za ni souzena! Svou lakotou a tvrdostí jsi zavinila její hřích! Pamatuji, že jest to tvoje křesťanská sestra!

Jsi katolický dělník, úředník, — máš tedy pracovat poctivě! Ale zatím děláš také v zaměstnání svoje soukromé práce, bereš papíry, tužky, jako ti druzí. Také se poctivě nestaráš, abys tolik pracoval, kolik na tobě žádá tvoje povinnost!

Máš dceru. Chodí pozdě domů. Vymlouváš se, abys sama nemusila něčeho nechat, co by ti dcera vytýkala. Raději mlčíš, vymlouváš se: »To jest již taková mládež!« A vydáváš ji nebezpečí

zkázy! A k tomu všechny rodinné rozbroje, pohoršení, netrpělivosti, nepřátelství a hněvy, někdy i nepravdy mezi katolíky!

Hle, naše vina, naše vina, nás všech. Každý máme na sobě tolik nekřesťanského, že se nesmíme diviti, že jest tolik nevěry! My nejsme křesťansky obětavými, poctivými. Kde můžeme pak chtít, aby někdo miloval křesťanství?

Kéž by každý křesťan byl jasným světlem, obrazem Kristovým, aby když se někdo na jednoho dívá, byl přitažen ke Kristu. Strašná vina, tragédie života křesťanského, že to na nás není vidět! Jen tehdy zvítězíme, budeme-li obrazem Ježíše Krista! Zpytujeme se: Nejsme právě tak nelaskaví, pomlouvační, jako ti druzí? Nechtějme se pouze v jednotlivých skutcích obrátiti, nýbrž dívejme se podle Boha na vše.

3. Myslíte si: »P o k á n í z n á m e uložíme si půst, sebezápor, pouť . to jest opět další katolický sebeklam! Konejte dobré plody pokání.« Dobré plody pokání musí totiž p r o s p í v a t i i druhým, ne pouze nám! Proto se ptejte:

»Kolik jsme přivedli nových lidí do kostela, kteří nemají Boha? Jak jsme se přičinili, abychom konali misie u nevěřících? Ve svém katolictví staráme se jen o sebe, a nic nemyslíme na ty, kdož Boha nemají. Sám mám několik spolků na starosti a nemohu v nich lidi přiměti, aby se zeptali: Jak bych přivedl jiné do církve sv.? Stále jsou jen schůze pro schůzi a pořád tíž lidí! Kde jest duch evangelia, apoštolské rozšiřování víry a spásy nevěřících?

Hleďte, kolik máme dnes polí, na nichž bychom měli pomáhat: charita prosí, co by mohla vyko-

E. D o s t á l :

POUT K SVATĚ PANNĚ CHUDÝCH V BANNEUX.

Učiň nás hodnými chváliti Tebe, Panno přesvatá, tak jsme vzývali Bohorodičku, uzřevše její kapli v Banneux v Belgii, přímo u silnice, v krajině mírně pahorky zvlněné, zkrášené lesy a loukami.

Přijeli jsme právě den před Nanebevzetím Panny Marie a po celý oktáv prostranství před kaplí bylo každý den zaplněno věřícími všech národností, hlavně Francouzi, Vlámky a Němci. Od 7. hod. ranní byly slouženy mše svaté, také v staroslovanském a arménském ritu. Odpoledne je žehnání nemocných Nejsvětější svátostí, večer kázání, po něm růženec, pak průvod po silnici, kudy kráčela Matička Boží, k zázračnému Prameni, kde se modlí invocace, každá třikrát.

Nám dostalo se té cti, že jsme se invocace mohli pomodliti s dp. spirituálem P. A. Střížem po dva večery a zazpívati v kapli »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«. Píseň se zalíbila, a Francouzové pochvalovali: Velmi krásná, sladká píseň. Slyšíme i Francouzku, jak si popěvuje: Anděl a svatí vzdávají .

V době oktávu staly se v Banneux tři náhlá uzdravení, jednoho z nich byli jsme svědky. S radostným pláčem odnášel uzdravený berle do kaple.

Zářným příkladem pro naše jinochy a muže jsou belgičtí mužové všech stavů, sdružení v Comité

Caritas, kteří obstarávají u kaple mezi bohoslužbou modlitbu růžence a invocací a s opravdovou láskou křesťanskou přisluhují nemocným, udržují zpěv a pořádek před kaplí, prodávají hodnotné devocinalie. Ženy zase ošetřují nemocné v piscinách a vyřizují kancelářské práce.

Zásluhou prvního československého poutníka do Banneux, dp. spirituála P. A. Stříže, obdržíte v Banneux obrázky sv. Panny chudých s českým textem a zásluhou jeho vřadí se naše státní vlajka mezi vlajky ostatních národů. Také státní propagace.

Kaple stojí — jak již řečeno — u silnice, na místě, kde se zjevila osmkrát Panna Maria v roce 1933 Mariettě Becové. Z nesmírné lásky k duším nesmrtelným přichází Panna Maria z výšin nebeských do prachu a ruchu silnice zachraňovat duše, drahou Krví Kristovou vykoupěných, aby nebyly smety do věčné záhuby. Kéž by pochopili chudí a opuštění, kteří v době mechanisace propadají plně duševnímu ochuzování, její nesmírnou lásku k nim a stali se jí věrnými služebníky a plnili vůli jejího Syna, pak by našel celý svět opravdový mír na pevných a spravedlivých základech, na pevnější než jsou všechny mezinárodní smlouvy a mírové konference.

Panna Maria se snížila a přišla nás zachránit, nejenom co věříme a křesťansky žít se vynasnažujeme, ale přišla, aby zachránila bez rozdílu všechny duše všech národů. Neboť dnes zápasí lidstvo mezi Bohem a ďáblem. Proto postavila Panna Maria svůj stánek uprostřed denního ži-

nati, kolik duší získati, kdybyste si všichni řekli: »Já musím stále počítati, abych naplnil svůj život dobrými skutky.« Sv. Řehoř: »Půst postícího se má býti pokrmem chudého.« Máme se tak postiti, abychom co ušetříme, dali chudému! Co se naprosí různí redaktoři: »Životem«, »Neděle«, »Posla Pravdy«, aby každý pomáhal šířiti tisk! Jak volá církev, abyste získávali své sousedy, známé a přátelé pro Krista a spásu, a jak jste v tom líknaví!

Celé miliony duší nám unikají. Hleďte, přemýšlejte! Kolik každý by mohl a měl vykonati ve své rodině, ve svém okolí. Ne pouze poučováním, domlouváním, ale dobrým příkladem, aby se nemohlo říci: Není žádný rozdíl mezi katolíkem a nekatolíkem, jsou všichni stejní.

Kolik se každý z Vás snaží jako věc svědomí přímo, aby si řekl: Musím tolik a tolik vykonati měsíčně pro dobrý náboženský tisk. Musím se podívat, kde bych něco dobrého udělal .!

Má tedy pokání dvě části: 1. Vnitřní, abychom my byli lepšími, sebe očišťovali a 2. vnější, aby přinášelo plody, aby nebylo jalové! Jsem rád, že jest Vás tu tolik, abych Vás vroucně a důrazně poprosil: Neklamte se! Říká se: Šíří se náboženský život. Zdá se nám, že nás přibývá, ale počítejte, jak to vypadá na celém světě! Kolik lidí jest bez Boha! A tu musíme počítati, kolik jich ještě není spasených, a ne, kolik nás už přibylo! — A boleti nás musí otázka: Jak jim přiblížiti Krista Pána?

Pane Bože, obrať nás k sobě, abychom my k Tobě obrázení, mohli obracet mnoho lidí k Tobě!

SVĚDOMITOST.

Nedávno se konal významný fotbalový zápas. Výsledek jeho překvapil tím, že strana, která měla nejlepší naděje na vítězství, prohrála. Určitá část denního tisku naznačovala, že kdyby byl podán normální výkon, nemuselo k porážce dojít.

Není úkolem těchto řádků rozebírat věci povahy sportovní, ale jde tu o věc, která se vyskytuje i v jiných případech: nesplnění povinnosti uložené nebo dobrovolně převzaté buď vůbec nebo způsobem nikoliv uspokojujícím.

Šofér nezachovává dopravní předpisy. »Však se nic nestane, pojedou-li o nějaký ten kilometr rychleji, nebo vybočím-li na nesprávnou stranu« utěšuje se.

Cyklista jede v noci beze světla; majitel dopravního podniku nemá své dopravní prostředky v náležitém stavu; zaměstnavatel nemá u svých zařízení předepsaná ochranná opatření; zaměstnanec v pracovní době se baví a nechá své dílo stát nebo bez dohledu, řemeslník nevykoná svoji práci ve slíbený čas, osoba povinná dozorem nevěnuje náležitou péči lidem neb věcem jim svěřeným.

»Nic se nestalo, nic se nemůže stát!« »Z mého to nejde!« »Proč bych si neulehčil, když to jde!« a podobné věty vyjadřují smýšlení lidí svým povinnostem se vyhýbajících. A jestliže někdy připustí, že nejednají správně, utěšují se, že »to jsou jen maličkosti.«

Stane se ovšem, že taková »maličkost« má za následek smrt, vážné zranění, hospodářskou a

vota, v tepně dopravních prostředků, do mechanice lidské společnosti, jejíž život zobchodní a zotročil bližního, dělníka. V době, kdy technika dává lidem tolik možností, přibývá rozporů a protikladů nejen mezi lidmi, ale i mezi názory a státy. Je smutným zjevem lidské společnosti, že v době technických pokroků se rozpory myšlenkové, politické a sociální prohlubují a živá víra v Ježíše Krista a jeho Matku, Pannu Marii, jež je tmelem všeho života, se nejenom přehlíží, ale i zamítá. V celém světě se zdokonaluje technika, ale nikdy nebylo tolik zmatků jako právě v této době. Španělsko je dokladem, do jakých zoufalých bojů může býti stržen národ a stát. Technika nemohla a nedovedla sblížit duše a mysli, poněvadž zavrhla autoritu Boží, z člověka udělala otroka stroje, zapomínajíc, že člověk jest stvořen k obrazu Božímu a že jako takový nepodléhá hmotě, nýbrž Ježíši Kristu. Důsledek tohoto odsvětvení člověka je nezaměstnanost, jsou autoritativní režimy, poněvadž člověk zvyklý na autoritu, našel ji, když mu vzali Boha, sám v sobě.

Kéž bychom pochopili včas zjevení Matky Boží, sv. Panny chudých, a usměrnili podle jejího přání svůj život.

S poutníky v pensionu Bec, rodičů Marietty, seznamuje nás Pražské Jezulátko. Advokát, Vlám, vypravuje, že má doma sošku Pražského Jezulátka a Švýcar, železničář, vzpomíná mladých let, v nichž jej matka učila modlit k Pražskému Jezulátku. »Ale nyní je chudinka nahé, socialisti mu vzali šatečky .«, dokončuje. Odpovídáme,

že naši socialisti by takového něčeho nebyli schopni; rád nám uvěřil.

Poznali jsme, že Pražské Jezulátko bylo naším vyslancem a svatý Jan Nepomucký konsulem dávno před republikou. Sochu sv. Jana Nep. z bílého mramoru spatřili jsme v Lutychu v kostele St. Denis. Jak se naše srdce zaradovala, spatřivše našeho svatého krajana, an se Francouzové k němu modlí.

U nás se hledají cesty, jak nejvíce přivábit k nám hostů-cizinců. Tady máte jednu a bezpečnou: Ukažte na poklady Církve svaté v Československu, udělejte propagaci Pražskému Jezulátku a uvidíte co se nám do republiky zase vrátí: s katol. hostem i mezinárodní posílení našeho státu. Nedaleko Banneux, v Beauraingu je druhé místo zjevení Panny Marie, kde se v roce 1932—33 zjevila třiatřicetkrát pěti dětem ze dvou rodin. Rovněž u silnice vedle železničního viaduktu, v klášterní zahradě. Na místě zjevení, ve hlohu, trní obraz Nejsvětější Panny. I tam o její nesmírné lásce k ubohým a trpícím svědčí v září svíček četné děkovné tabulky za obrázení a uzdravení. Není zde kaple, pobožnost vykonávají poutníci s duchovním vůdcem nebo sami v zahradě. Večer o půl 7. hod. přicházejí omilostněné dívky a předmodlívají se růženec. Na obou místech zjevení pravila Matka Páně: Modlete se, modlete se mnoho, modlete se neustále. V Beauraingu: Jsem Matka Boží, královna nebes; obrátím hříšníky. V Banneux pak: Jsem Panna chudých, přicházím ulevit nemocným; pro všechny národy; zmírnit utrpení.

majetkovou zkázu celé řady lidí, ztrátu objednávky pro průmyslový podnik, jeho zastavení a tím i vyřazení jeho zaměstnanců z práce. Veřejnost v takových případech bývá pobouřena, žádá za potrestání vinníků, ale o kořenu takových neštěstí, nehod a pohrom nevidí nebo viděti nechce. Je to ztráta svědomitosti — cnosti, která vede člověka k řádnému a plnému plnění povinností ve všech okolnostech. Tato ztráta svědomitosti není ničím, co by nás mohlo udivovat. Dnešek vidí v člověku jen tělo a popírá duši. Ze zkušenosti však víme, že svědomí, — které je podkladem cnosti svědomitosti — je hlasem duše. Jestli tedy dnešní doba přehlíží duši, jak může potom vyžadovat na člověku, aby byl svědomitý.

Druhou příčinou, proč dnes mizí svědomitost je ztráta víry. Člověk je bytostí, porušenou prvotným hříchem. Doutná v něm náklonnost ke zlu, která v »příznivých« okolnostech se může rozhořeti mocným plamenem. Není tedy divu, že svědomí se často staví proti zlé náklonnosti, dochází tu k boji, v němž svědomí často prohrává. A ježto se svědomí bouří, snaží se člověk mu vzít sílu, chce je otupiti a uspati. Proto je potřeba svědomí posílit, opřít je o něco bezpečného, aby mohlo odolati i těm největším náporům zlé náklonnosti. A jediným pevným sloupem, který nikdy nezklame je víra v Boha všudypřítomného, vševědoucího a nejvyššího spravedlivého, tak jak nám ji podává evangelium Ježíše Krista. Všechny ostatní prostředky jsou nedostatečné a dříve nebo později selžou.

Namítne se: i mezi nevěřícími jsou lidé svědomití a na druhé straně i mezi lidmi, kteří se k víře hlásí je dost nesevědomitých. Než nezapomínejme, že svědomitost mezi nevěřícími je odkazem víry, třebaš i odkazem někdy už hodně dávným. Chceme-li poznati, jak vypadá »svědomitost« lidí opravdu bez víry, podívejme se do dob pohanských, na její otrokářství, bezohlednost, naprosté uvolnění svazků rodinných, pohlavní zvrácenost, krvelačnost a jiné »ušlechtilosti«. Chce-li pak někdo poukazovati na lidi věřící, ale nesevědomité, pak dlužno říci, že ti lidé nežijí z víry — nejsou to skuteční věřící v duchu evangelia.

A tu právě připadá katolickým mužům úkol, aby se nedali strhnout duchem doby, aby byli světlem na svícnu co se plnění povinností týče jak v náboženství, tak v zaměstnání, rodině, v životě spolkovém a veřejném.

Vyžaduje toho Kristus, když praví: »Učte se ode mne!« Vizme ho, jak on plní své poslání. Na počátku své činnosti, dává se pokřtiti od svého předchůdce. A když člověk zdráhá se křtiti Krista, co praví: »Nám sluší vyplniti veškerou spravedlnost!« Na poušti činí pokání za hříchy světa. A když trpí hladem, nepoužije své všemohoucnosti a pokušitele, k tomu vybízejícího, odmítá. Neztratí jediné příležitost, aby hlásal slovo Boží. Může-li, káže zástupům, ale nepovažuje za zbytečnost mluvit se samojediným Nikodemem a ženou Samaritánkou. Ač unavený, přijímá dítky — prostě nedá se ničím odvrátit od svého poslání: »Hledat a spasit, co zahynulo!« Nejvíce ovšem učí svým utrpením. Mohl se vyhnout Jerusalemu, vždyť věděl, co ho tam

čeká; mohl použití své všemohoucnosti, a přece plní vůli Otcovu a pije kalich hořkosti až do dna. A ani v poslední chvíli v nejhorších bolestech nezapomíná na své poslání a odpouští kajícímu lotru a stará se o svou Matku, kterou opouští.

A jako nás Kristus vede příkladem k plnění povinností, tak svým učením to přikazuje. Vzpomeňme na podobenství v hřivnách, kde chválí služebníka, který byl »málem věrný« a zatracuje služebníka líného. Vzpomeňme na slova o »obílených hrobech«, kde kárá spravedlnost na jevo stavěnou a po straně zanedbávanou. Všechno odsouzení pokrytectví, které nacházíme u Ježíše Krista, zdaž to není příkaz života co nejsvědomitějšího?

Posledním cílem křesťana jest býti co nejdokonalějším obrazem Kristovým a svým životem naplniti jeho učení. A to platí i o svědomitosti Kristem zachovávané a přikázané. Proto zvláště katolický muž bude hledět, aby cnost svědomitosti nechyběla mezi ozdobami jeho duše. Bude dobrým příkladem apoštolovat pro tuto potřebnou cnost. Vzorem mu bude svědomitý pěstoun Páně sv. Josef. A v jeho mlčelivých, ale zároveň výmluvných šlépějích dojde, k Tomu, jenž mu řekne: Že jsi nad málem byl věrný, nad mnohým tebe ustanovím. Vejdíš v radost Pána svého! A v této radosti spatří pro větší blaženost svoji i mnohou duši, které apoštolátem svědomitosti pomohl ke šťastné věčnosti. A—dur.

KOMUNISTICKÉ HRŮZY VE ŠPANĚLSKU.

O s u d y š p a n ě l s k é h o e p i s k o p á t u. Kardinál Vidal y Barraquer z Tarragony, o němž noviny psaly, že byl zavražděn, nalézá se v Itálii. Jeho místo pobytu není známo. Italské konsulární úřady počátkem občanské války umožnily mu útek do ciziny. V posledních dnech přibyli do Itálie biskupové z Tortosy a Cartageny. V Římě nachází se t. č. 52 uprchlých španělských kněží; počet uprchlých řeholníků je značně vyšší. Zavražděni byli biskupové z Jaeny, Leridy, Segovie, Siguenzy a Babastro; biskup Siguenzský byl za živa upálen, biskup z Babastro pak zavražděn od komunistického oddílu táhnoucího městem. Biskup z Barcelony je nezvěstný. Kardinál arcibiskup toledský a biskup madridský necházejí se mimo nebezpečí, ježto v době vypuknutí občanské války dleli v území na severu, obsazeném národní armádou.

M s g r e E u s t a q u i o N i e t o b i s k u p v S i q u e u s e byl před svým zavražděním veden nahý ulicemi Madridu. Jako příčina tak ukrutného nakládání se uvádí, že je to »trest« za to, že byl farářem při chrámu Conception — v aristokratické čtvrti Madridu.

V y h n á n í ř á d o v ý c h o š e t ř o v a t e l e k. Zvláště brutálním způsobem byly 11. července vyhnány řádové ošetřovatelky ze známého madridského špitálu »Inclusa«. Sestry vykonávaly zde službu po 136 roků. Nyní byly vyzvány, aby během 5ti hodin špitál opustily a předaly službu laickému personálu, který již čekal u bran špitálu. Ačkoliv zákon nařizuje, že vyklizení v podobných případech má se díti ve dvou měsících, prodloužil posléze úředník, provádějící toto vy-

hnání, lhůtu z 5ti na 24 hodin. Při odchodu ošetřujících sester - jeptišek došlo k srdcervoucím scénám, ježto ošetřovanci, většinou staří a nemocní lidé, nechtěli je pustiti. Tak toto brutální vyhnání stalo se velikou manifestací lásky a přičynosti pro sestry — oběti to kulturního boje. Španělsko, země nadějích bezbožníků. Ustřední rada bezbožníků v Moskvě sleduje s největším napětím vývoj událostí ve Španělsku. Podle zpráv, rozšířených v kruzích moskevských bezbožníků, bylo v prvních osmi dnech španělské občanské války zničeno přes 60 klášterů a kostelů. Volnomyšlenkářské kruhy v Barceloně, kde povstání bylo potlačeno, zaslaly moskevské centrále bezbožníků vítěznou depeši, v níž prohlašují, že po zničení kostelů v Barceloně musí se toto město státi střediskem volného myšlení ve Španělsku a v celé oblasti středozemního moře. Podle pokynů z Moskvy žádají španělská volnomyšlenkářská od vlády lidové fronty toto: 1.) Zavření všech klášterů, 2.) Vypovězení všech cizozemských kněží a mnichů, 3.) Přerušování styků s Vatikánem, 4.) Zabavení veškerých církevních pozemků, 5.) Zákaz náboženského vyučování ve školách, 6.) Zřízení státního dozorního úřadu pro církve a kněze.

Hořící kostely a kláštery ve Španělsku. Po 18 hodin trvající bludné cestě přes francouzskou hranici podařilo se katalánskému korespondentovi anglického časopisu »Times« uniknouti ze Španělska. Týž zaslal svému listu zprávu o strašlivých poměrech v Katalánii, kde komunistické gardy všude zapalují kostely. Ve starém biskupském městě Vichy bylo zničeno 40 kostelů, kaplí, klášterů, jakož i nádherná katedrála. V pondělí 20. července v noci a po celé úterý 22. července byly luzou zapáleny všechny ostatní kostely, které od předešlého dne zůstaly nepoškozeny; tak shořel mimo jiné starý a nový kostel sv. Anny na náměstí Catalunya a kostely Panny Marie a sv. Jana na třídě Fivaller.

Zpravodaj »Indépendant des Pyrénées Orientales«, který se dostal až do Figuéras, sděluje svému listu, že lidová fronta zničila tam zcela umělecké a historicky cenné zařízení kostela Marcedal, jakož i klášterů cisterciáckého a dominikánského. Věci byly vyházeny na ulici a tam zapáleny. V městě Figueras byla rovněž zapálena katedrála. Evakuovaní francouzští státní příslušníci při příjezdu do Marseille potvrdili, že v Barceloně byly zapáleny všechny kostely a četní mniši usmrceni. Katedrála byla vládou zabavena.

Katolický tisk ve Španělsku, který v částech, podléhajících správě madridské vlády byl potlačen, žije alespoň ve španělské expozici na Mezinárodní výstavě katolického tisku ve Vatikáně. Tam možno také spatřiti první, roku 1621 vyšlý časopis. Nejstarším, dosud trvajícím časopisem je »El Diario« v Barceloně, vycházející po 142 roků; pak přijdou »El Siglo futuro« (Madrid) a »El Correo Catalan«. Nejmodernější a současně nejvíce rozšířené byly časopisy »El Debate« (Madrid) a »La Gazeta del Norte« (Bilbao). Před občanskou válkou bylo ve Španělsku na 800 kat. novin a časopisů; deník »El Debate« založil vlastní zpravodajskou kancelář

»Logos« a rovněž tak školu žurnalistů, jedinou ve Španělsku.

Popravy řádových kněží v Barceloně. Z naprosto bezpečného pramene se sděluje, že milosrdní bratři, kteří vedli v okolí Barcelony nemocnici pro nervově nemocné, byli od anarchistů zatčeni; 18 bratří, mezi nimi 13 noviců, bylo zavražděno, kdežto ostatní se zachránili útekem do Francie. Do Narbony přibyli kapucíni, jejichž klášter byl zapálen, četní spolu-bratři pak zavražděni. Mateřskému domu Salesiánů v Turině došly další zprávy o hrůzných činech. Na vrcholu Tibi Dabo nad Barcelonou opatroval svatyni kněz Josef Castell; byl zavražděn. Z Barcelony pocházející 22letý student Gregorianský Xaver Bordas, který uprchl na venkovský statek svého otce, byl prozrazen a přispěchavšími komunisty zavražděn. Jeho rodiče, známí katolíci, ušli podobnému osudu jen proto, že meškali náhodou v jiné části Španělska.

Hrůzné zážitky vypráví generál řádu Kamilliánů P. Florin Rubini, který se právě vrátil z visitační cesty ve Španělsku. Týž prožil své první dny revoluce v Barceloně. Tamní dům Kamilliánů byl úplně zničen a mniši zatčeni; mezi nimi nalézá se i bývalý generál řádu P. Germano Curti, Ital, který ani vzdor neenergičtějšímu zároku italského generálního konsula nebyl propuštěn, takže o jeho osud panují vážné obavy. Téhož dne byl útokem zabrán klášter karmelitánů. 13 mnichů a 6 bratří, jakož i 5 kněží, kteří se v klášteře skrývali, bylo zavražděno. Téhož večera generál Kamilliánů Rubini tajně vykropil mrtvolu přes 400 zavražděných, skorem většinou kněží. Ve farnosti Panny Marie usmrtili komunisté dva mladé kněze; v kostele sv. Dominika byly vyhrabány mrtvoly a postaveny ke zdi, aby, — jak komunisté cynicky poznamenali, — byly uvolněny hrobky pro kněze. Kdo ve svém domě přechovával nějaký náboženský předmět, byl zatčen a obyčejně zavražděn. Potom odebral se generál Rubini do města Vichy, kde viděl na vlastní oči zapálení a zničení 6 kostelů. V řádovém domě shromáždil generál kolem sebe čekatele řádové, převzal od nich sv. Hostie a pak je propustil, aby se zachránili.

Terror v Madridě. Francouz vrátivší se ze Španělska, potvrdil novináři z »Tempsu«, že madridská vláda je pouze zástěrou, které používají revoluční a anarchistické živly při jednáních s cizinou. Rozkazů vlády k zastavení exekucí se vůbec nedbá. V Madridě je denně popraveno 200 osob; zvláštní »ranní brigáda« vniká na úsvitě do příbytků, zmocňuje se podezřelých osob a vraždí je. Onen Francouz viděl ve svém obydlí »kořist« jedné noci: 17 kněží, kteří zavražděni leželi podle chodníku. Tato protináboženská zášť je dílem tisku, který hned v prvních dnech přešel do moci komunistů a od té doby šíří neuvěřitelně mylné zprávy, jejichž účelem je popuditi masy proti kněžstvu a jeptiškám.

Ve své první, necensurované zprávě, píše madridský korespondent »Timesu« toto: Dne 21. července byl napaden útočníky dominikánský klášter v Atocha; o osudu milostné sochy Panny Marie v Atocha, ozdobené skvosty, jedné ze šesti velikých milostných soch Matky Boží ve

Španělsku, není nic známo. Již v noci z 20. na 21. července bylo v Madridě přes 100 domů v plamenech, mezi nimi i katedrála s hrobem sv. Ondřeje, patrona města. Řeholnice a kněží uprchli; mnozí ale našli smrt. Zpráva uvádí, že všechny madridské kluby, paláce šlechty, četné kostely a kláštery byly »obsazeny«; všechny jsou určeny pro rudé oddíly. Britští uprchlíci z města Rodny, které je nyní v rukou povstalců, sdělují, že komunisté zastřelili několik set obchodníků a sedláků. Všechny kostely a kláštery byly zpuštěny a spáleny.

A ještě události ze Španělska. Salesiánské dílo ve Španělsku, které je rozděleno na tři provincie: Barcelona, Sevilla a Madrid, bylo skorem úplně zničeno. Veliký dům v barcelonském předměstí Sarria s 500 obyvateli a nejmodernějšími dílnami, byl vládou zabaven. Dům v Rocafortu, kde bylo vyučováno zdarma 700 dělnických dětí, byl vypálen i s kostelem. Na pohoří Tibidabo nad Barcelonou, kde po 36 roků se pracuje na zřízení národní svatyně Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, byly dohotovené části zničeny a theologická škola spálena. Osm metrů vysoká socha Kristova byla od anarchistů a komunistů za použití nejmodernějších technických pomůcek stržena. Kolegia v Alcoy, Alicante, Girona, Mataro, Valencia, Villena byly vládou skonfiskovány; kostely a kostelní předměty byly rudou milicí zničeny a spáleny. V kolegiu ve Valencii byl provinciální inspektor a 36 salesiánů, kteří se tam shromáždili k exerciciím, zatčeno; o jejich osudu není zpráv. Z Madridu dochází správa, že rudá milice obsadila 4 veliká kolegia chlapecká a 2 dívčí; o řeholnicích není zpráv. V Andalusii byly domy měst Alcala, Guadaira, Malaga, Moron a Ronda zničeny nebo obsazeny rudými. Četní salesiáni ve všech dílech země byli povražděni.

Svatý Otec a události ve Španělsku. Sv. Otec přijal v Castelgandolfo mimo četné poutníků i několik uprchlíků ze Španělska. Papež promlouval k nim láskyplnými slovy útěchy a povzbuzoval je k vytrvalé modlitbě a k důvěře. Teror v Katalonii. Zvláštní korespondent »Timesu« líčí situaci v Katalánsku, kde pod rouškou zdánlivého klidu divý teror vraždí kněze, řeholnice a celé rodiny. Tomuto řádění musí úřady nečinně přihlížeti. Na hoře Tibidabo za Barcelonou najdou se každého dne tucty i více mrtvol zavražděných osob. Dne 27. července pokoušel se marně oddíl povstalců v předměstí Vallvidrera zadržeti ozbrojenou bandu, která vlekla s sebou 6 jeptišek z dominikánského kláštera v Barceloně. Čtyři z nich byly později zavražděny a dvě nalezeny těžce zraněné. Don Samanilla, bohatý člověk a dobrodinec církve, byl dne 29. července zatčen se svým synem a pak zastřelen. Padre Paris, kněz, který na svůj náklad vydržoval jím založenou školu ve farnosti sv. Rodiny, hledal útočiště se svým sluhou v domě přítele. Jednoho dne byly mrtvolky obou přineseny do márnice, spolu s mrtvolami jeho přátel. Laik z řádu milosrdných bratří sděluje, že 16 jeho spolubratří bylo v nemocnici zatčeno a pak zavražděno. Kněz Nicamor Costes z Filipin, americký příslušník, byl odvezen se 40 spolubratry svého řádu ze známého kláštera u Bada-

lony. Dva kněží byli usmrceni, 3 těžce zraněni. P. Costesovi byl zachráněn život jenom energickým zásahem amerického konsula. V předním lázeňském městě Sitges, navštěvovaném hojně anglickými turisty, byly spáleny všechny kostely. A ještě Španělsko. V Escorialu u Madridu bylo 114 mnichů tamního augustiniánského kláštera bez jakéhokoliv soudního řízení zastřeleno. Před útekem z Irunu ukřižovali anarchisté mnichy tamního kláštera na střeše klášterní budovy.

FILM

Z filmů poslední sezony byly zařazeny:

Do třídy Ad:

Sedm polárních hrdinů (Praha Paříž, Praha) - prvotřídní.

Do třídy A:

Divoch (Meteorfilm, Brno) - průměrný. —

Meziaktí (Ufa, Praha) průměrný. — Ne-

líbej v kinu (United Artists) dobrý. —

Noční útok (MGM, Praha) prvotřídní. —

Na tý louce zelený (Elektafilm, Praha)

průměrný. — Píseň lásky (Paramount, Pra-

ha). — Poslední překážka (MGM, Pra-

ha). — Poslední plavba Santa Mar-

garety (Nationalfilm, Praha), - průměrný. —

Po úředních hodinách (MGM, Praha),

průměrný. — Rose Marie - dobrý. — Ren-

dezvous ve Vídni - podprůměrný. — Stí-

ny minulosti (Slaviafilm, Praha) prū-

měrný. — Tajemné místo Donogo

Tonka (Ufa, Praha) - průměrný. — Trhání

(Lepka, Praha) - dobrý. — Tři děvčátka

kolem Schuberta (Elektafilm, Praha)

průměrný. — Vzpoura na lodi Bounty

(M. G. M., Praha) - dobrý, ale pro některé vady

námětu patří na rozhraní třídy A a B. — Tři

muži ve sněhu (Metropolitan, Praha) - prū-

měrný. — Veselý podvod (Fox, Praha)

průměrný. — Zebra vý student (Ufa, Pra-

ha) - dobrý, ale stojí už na rozhraní třídy A a B.

Do třídy B:

Boccaccio (Ufa, Praha) podprůměrný. —

Hotel Savoy 217 (Ufa, Praha) - podprūmēr-

ný. — Únos na Rivieře (Oldavia, Praha)

průměrný.

Do třídy D:

Maitressa gouvernerova - průměrný.

Poznámka: Do třídy Ad zařazeny jsou filmy,

u nichž není s hlediska slušnosti katolické mo-

rálky a sociální tendence námitek a mohou být

viděny i dětmi.

Do třídy A: u nichž není těchže námitek, ale

jsou jen pro dospělé.

Do třídy B: filmy mající určité malé závady,

ale vyspělému divákovi téměř neškodné. Dobré

prevládá nad zlým.

Do třídy C: filmy nevhodné pro katolíky a ka-

tolická kina.

Do třídy D: filmy k zákazu pro katolíky a ka-

tolická kina.

VÝKAZ DARŮ NA ČASOPIS »KATOLÍK«:

44 Kč: Prof. Boháč J., Praha, 30 Kč: Š. Nestrojilová, Dobruška, 14 Kč: Dr. V. Ryneš, Praha, Dr. L. Bartoš, Tachov, 4 Kč: A. Kunc, Bučovice, A. Vaněk, Cítov, L. Krejčík, Praha, JUC. Krener, Č. Brod, Dp. Zítek, farář, Sány, Fr. Mazanec, Pšovice, J. Kovář, Holenice, dp. Fidluš Michal, Topolčany.

NAŠE PRÁCE

Naše konference budou se konati 25. října v Příbrami a v Praze, 22. listopadu v Ml. Boleslavi.

Svatováclavské oslavy v Praze. Pobožnost u hrobu sv. čes. patronů účastnilo se 786 lidí, ranní mše sv. a společného sv. přijímání 200 členů S. L., průvodu 5600 lidí.

Naše přednášková akce na Podkarpatské Rusi slibně se rozvíjí. Za účelem většího zpopularisování našich přednášek se světelnými obrazy, jsou tyto nyní překládány do rus. jazyka dp. děkanem P. Petrem Mihálkou ve Vyškově n. T., který také sepsal podrobnější informaci o naší akci, jež je uveřejněna v zářijovém čísle řeckokatolického duchovenstva »Dušpastyr«.

Mezinárodní výstava katolického tisku a čsl. expozice jsou stále předmětem pozornosti, jak návštěvníků výstavy, tak i tisku. Velkou pozornost věnoval čsl. expozici i vatikánský obrazový časopis *Illustrazione Vaticana*, který mimo obsáhlého článku přinesl i celostránkovou fotografii sochy sv. Václava umístěné u vchodu do čsl. expozice. Že i v ohledu státní propagace koná čsl. expozice dobře svoje poslání, toho důkazem jsou příznivé posudky o výstavě a jejím ideovém uspořádání uveřejněné v různých českých časopisech. Při této příležitosti nutno uvést na pravou míru zprávu Poledního listu o poškození mapy čsl. republiky v naší expozici velikým maďarským nápisem. Pravdou je, že nějaký maďarský návštěvník vepsal italsky do mapy tužkou větu, že Slovensko bude patřit zase Maďarsku, kterýžto nápis, viditelný jen při podrobnějším nahlédnutí do mapy, jakmile byl konstatován, neprodleně bez poškození mapy byl Ústředním výborem odstraněn.

Přednášky se světelnými obrazy konaly se v těchto místech: Vyškov nad Tisou (Nedělní klid, Modlitba), Jaroměř (Eucharistie, Mariánská báseň malířů), Mukačevo (Učení Ježíšovo), Náchod (Svatováclavská výstava), Třebechovice (Sv. Jan Bosko).

Kinematografická představení byla v těchto místech: Želnavá, Šenava, Rychnov nad Malší, Malonty, Německý Rychnov, Stropnice, Žumberk, Černé Údolí, Dobrá Voda, Rožmitál na Šumavě, Vyšší Brod, Mladá, Hodovice, Roudné, Livínovice, Haklův Dvůr, Strýčno, Lipanovice, Hološovice, Dobčice, Radošovice, Číměř, Hůrky, Staré Město, Clunek, Otín, Blažejov, Nová Ves nad Lužnicí, Rašpach, Suchdol nad Lužnicí, Klikov, Děbolín, Velký Ratmírov, Lodhěrov, Německá Radouň, Horní Pěna, Horní Žďár. Promítány filmy Kristus a Golgota.

Nové serie přednášek jsou k dispozici zájemcům: diapositivy Svátý Cyril a Methoděj, 33 obrázků, 1 hodina, diapásky Křest — 30 obr., Birmování 20 obr., Pokání 30 obr., Nejsvětější svátost oltářní (3 díly: Mše svatá 27 obr., Svaté přijímání 41 obr., Úcta 37 obr.), Poslední pomazání 22 obr., Svěcení kněžstva 33 obr., Manželství 33 obr., Svátostiny 40 obr., Liturgické předměty 41 obr. Délka přednášek každého dílu 30—45 minut.

Naším odběratelům můžeme dodat: Pohlednice Svatováclavské, serie po 10 kusech: Margold a Blažiček à 3 Kč, Škréta, Aleš, Moderní mistři à

2.50 Kč ze serii, dále dopisní papíry svatováclavské, obálka 10 kusů 3.50 Kč, fotografické snímky korunovačních klenotů (koruna, žezlo, jablko) serie 3 Kč, korunovační klenoty pohromadě 1 Kč, Dvorníkovu publikaci o sv. Václavu 5 Kč, průvodce Prahou, 2 díly na křídovém papíře za 15 Kč.

ROZHLEDY

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA: Rusko Proti-náboženské tažení v Rusku nepřestalo. Dokazuje to skutečnost, že bylo započato s bouráním proslulé kazaňské katedrály pocházející ze 17. století; zároveň bude rozbourán i strastnoh klášter; jako důvod zbourání se uvádí rozšíření »Rudého náměstí«.

Konec bolševického nepřítel církve. Bývalý šéf dozorců kanceláře církevní G. P. U. jménem Tuškov, který byl také vězeňským dozorcem posledního patriarchy ruského Tichona a který byl znám jako veliký pronásledovatel katolického a pravoslavného duchovenstva, byl nedávno sovětskou vládou odsouzen k smrti. Tuškov přešel po smrti patriarchy Tichona vrchní vedení církevní policie při G. P. U. a zúčastnil se také při budování hnutí ruských bezbožníků. Letos na jaře byl z nařízení ruského komisaře vnitra Jagody zatčen a postaven před soud. Žaloba vinila jej z nepoctivosti a poškozování vážnosti sovětů. Zvláště se mu kladlo za vinu, že ukradl drahocenné věci z kostelů a tyto v Leningradě a v Moskvě zašantročil. Při soudním procesu doznal Tuškov, že za posledních 5 let ukradl kostelních předmětů za více než 1 milion, které prodal a peníze použil pro sebe. Soud odsoudil jej k smrti zastřelením a rozsudek byl proveden. Tuškov poslal celé stovky kněží na vyhnanství do Sibíře a mnoho jich usmrtil.

Náboženské pronásledování v Rusku. V americkém domě reprezentantů vyzýval poslanec Cormack v závěrečné schůzi sovětskou vládu, aby oznámené rozšíření náboženské svobody v Rusku dokázala před světem také tím, že propustí všechny dosud vězněné kněze. »Pokud jde o katolické náboženství«, tak pravil onen poslanec, »nutno konstatovati, že počet katolických kněží z 896 v r. 1917 klesl v roce 1936 na 30. Co se stalo s ostatními 866!«

Čestní členové bezbožníků. Organizace bezbožníků ve střední Asii jmenovala členy sovětské vlády Litvínova, Molotova a Vorošilova čestnými členy. Tímto vyznamenáním poctění členové vlády neprotestovali proti tomu, což zvláště u ministra zahraničních věcí Litvínova je příznačné.

Nedávno zemřel v emigraci v Jugoslávii metropolita rusko-pravoslavné církve Antonín. Sovětská vláda zakázala přísně konání smutečních bohoslužeb za zesnulého. Skupina věřících v Leningradě, která ještě z dob před-revolučních měla styky se zesnulým metropolitou, nechala přes to sloužit za něho smuteční bohoslužbu. Všichni účastníci těchto byli na to zatčeni a kněz, slouživší mši, byl odsouzen na 3 roky do vyhnanství do Turuchanska.

Nejstarší evropská lékárna. Na své cestě Dalmácií navštívil angl. král Eduard VIII.

františkánskou lékárnu v Dubrovniku, která je považována za nejstarší evropskou lékárnu. Klášter, ve kterém se zmíněná lékárna nachází, pochází z r. 1315.

Polsko V Čenstochově se konal počátkem srpna první národní koncil, jehož se zúčastnili všichni biskupové Polska jak obřadu latinského tak i byzantského. Z porad jejich vyšel pastýřský list, ve kterém důrazně varují před komunistickým nebezpečím. List tento vzbudil na vedoucích polských místech značný ohlas.

V ý z n a č n é j u b i l e u m k a r d i n á l a D r a A. H l o n d a. J. E. kardinál polský primus Dr. A. Hlond slaví 2 října t. r. 10tileté výročí svého vstoupení na stolicí primasů polských. Poslední číslo »Przewodnika Katolickiego« věnuje tomuto výročí zvláštní číslo a zdůrazňuje veliké zásluhy tohoto vznešeného církevního hodnostáře. I my dnes připojujeme se k všem jeho ctitelům a vyprošujeme pro jeho další práci na Všemohoucím hojnost milostí a požehnání.

Polsko zakročuje proti komunistické propagandě. Polské úřady nařídily rozpuštění varšavské ligy pro lidská práva a svazu polských volnomyšlenkářů. Místnosti obou organizací, které provozovaly komunistickou propagandu, byly úředně zapečetěny a veškerá korespondence zabavena.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Nikdy se neza-
v d ě č í. Během italsko-habešské války předhazovali anglikáni neustále Svatému Otci, proč nezakročí v tomto konfliktu. Nyní stačilo jen pouhé oznámení, že arabská delegace požádá Sv. Otce za zprostředkování v palestinském konfliktu, a tytéž krůpy nyní bouřlivě žádaly: papež nechť se nepletě do věci.

F r a n c i e. Uzdravení v Lurdech. Lékařské kolegium v Lurdech vydalo prohlášení, že uzdravení paní Pierre Isnardon ze Saint Rémy (Provence), k němuž došlo 7. srpna 1935, nedá se přirozeně vysvětliti. Dotyčná paní trpěla rakovinou vnitřností a byla uvedeného dne náhle a úplně uzdravena.

Kardinál Verdier, arcibiskup pařížský, vydal svolání, v němž volá o pomoc pro španělské uprchlíky a za tím účelem vyhledává kostelní sbírku ve své diecézi.

B r a s i l i e. V Bello Horizonte konal se brasilský eucharistický kongres, jemuž předsedal kardinál Cintra, arcibiskup v Rio de Janeiro. Kongresu se zúčastnilo obrovské množství věřících ze všech končin Brazílie. Kongres se zabýval hlavně Katolickou akcí.

N e o h r o ž e n é v y z n á n í v í r y r e k t o r a u n i v e r s i t y. Rektor mexické národní university Don Luis Goerne, který je nenáviděn revolučními kruhy pro neohrožené hájení autonomie university, prohlásil v řeči před studenty: Jsem katolíkem! Ostatní katolíci nemají odvahy toto vyznati! Následoval bouřlivý potlesk a rektor dodal ještě: Mojí naukou je nauka lásky, učení

Kristovo.« Universita vyslovila rektorovi důvěru 40 proti 22 hlasům.

H o l a n d š t í k o m u n i s t é u s i l u j í z í s k a t i k a t o l í k y. Holandští komunisté usilují získati katolíky pro lidovou frontu. Komunistický ústřední orgán »De Tribune« dokazuje katolíkům, že by pod vládou lidové fronty byli zcela bezpečni; jako důkaz uvádí, že španělští komunisté již v květnu t. r. se usnesli» vystoupiti energicky proti každé provokaci v podobě pálení kostelů a klášterů!!!« První holandští uprchlíci ze Španělska, kteří v těchto dnech přibyli domů, odhalili národu předivo komunistických lží. **O b r a n a p r o t i o d p a d o v é m u h n u t í.** V Německu zamýšlejí novopohané v polovici září t. r. provésti široce založenou agitaci, od níž si slibují nové odpady od křesťanství. Aby se této akci čelilo, byla koncem července ve všech farnostech provedena náboženská protiakce, jejíž účelem bylo poučiti věřící o hrozcím nebezpečí a posílit jejich věrnost ku sv. víře.

K ř e s t a n š t í d ě l n í c i v B e l g i i a l i d o v á f r o n t a. K pokusům zatáhnouti i belgické křesťanské dělnictvo do t. zv. lidové fronty, vydala liga křesťanského dělnictva prohlášení, v němž se praví: Křesťanští demokraté zůstanou obhájci ústavou zaručené svobody a práv dělnických, pro kterážto práva budou bojovati ve vlastních organizacích a dle vlastních method. Kdyby hrozilo nebezpečí diktatury, vyhledají si křesťanští dělníci spolehlivé spojence v boji na obranu ohrožených práv a svobody. »Jsme však toho mínění«, praví se v oficiálním svolání ligy, »že komunisté nejsou spolehlivými spojenci v tomto boji. Spolupráce křesťanských demokratů s komunisty, ať již na přímý nebo nepřímý zásah socialistů, jest vyloučena.

P r o n á s l e d o v á n í n á b o ž e n s k é v M e x i k u. Velkolepé pohřební slavnosti za zesnulého primasa Mexika, arcibiskupa Diaze, který se stal obětí náboženského pronásledování, ukázaly, že pronásledování minulo se cílem. Pronásledování však vzdor některým úlevám v jistých státech Mexika, pokračuje dále, a to jak proti duchovenstvu, tak i proti laikům. Nelze se tudíž diviti, jestliže podle zpráv, docházejících z Mexika, věřící, jsouce pokaždé ve svých nadějích zklamáni, reagují na toto pronásledování také jinak než modlitbami. To ukázalo se nejprve v hromadných projevech, na nichž bylo žádáno za otevření kostelů. Ježto tyto projevy byly na mnoha místech krvavě potlačeny, byl postup zastaven. V hornatém území Los Altos ve státě Jalisco zformovala se armáda 10.000 mužů, kteří se nazývají »Osvoboditelé«. Jejich vůdce vydal svolání k obyvatelstvu oné krajiny, v němž se praví: »Složíme zbraně teprve tehdy, až bude uskutečněna úplná svoboda svědomí, kultu a vyučování, jakož i veškerá ostatní svoboda, kterou přiznává každá civilizovaná země svým občanům.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n.8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měs. Cena jednotlivého čísla 25 hal předplatné na celý rok i s poštovní zásiilkou 6 Kč. Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208-401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Ing. Václav Beneš, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl. Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

13

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ ŘÍJEN 1936

Kanovník Adrien Garnier

BUĎ APOŠTOLEM!

Autor těchto statí — superior svatyně Notre Dame de La Salette, dříve profesor university lavalské v Quebecu, konati bude serií přednášek v říjnu v Praze.

ŽEŇ JEST HOJNÁ.

Messis multa Žeň jest hojná. To řekl Kristus pohanskému světu. Kdyby se viditelně vrátil mezi nás, nevyšla by znovu ta věta z jeho úst vzhledem k našemu zpohanštělému světu? Miliarda lidí, kteří ještě neznají pravého Boha! Sv. Otec nemohl nedávno utlumiti svou bolest: »Často při myšlence, že pohanů je miliarda, náš duch nemůže okusiti klidu, zdá se nám, jako bychom slyšeli zvučný hlas: »Volej, neustávej! Zvyš hlas jako polnice!« (Encyklika Rerum Ecclesiae).

Máš spolucítiti tuto úzkost, jako ona žena, paní Paulina Reynoldsová, která napsala: »A potom, ó Ježíši, ó Bože, ty miliony a miliony, které Tě vůbec neznají, pro něž tvé vtělení, tvá tajemství, tvé Evangelium jsou mrtvé listy. Ah! smilování! smilování! ukaž se světu!«

Ale mimo ty vzdálené náručky, které navštíví jen vybraní apoštolové, zde blíže u tebe, v současném světě, uprostřed něhož žiješ, mezi lidmi, s nimiž se stýkáš každý den a které dokonce navštěvuješ, možná mezi tvými příbuznými, jaká přehojná žeň! Uvažuj o tom!

Kolik mravní bídy v jednotlivcích, v rodině, ve společnosti. Kolik ztracených duší, kolik zpusťšených srdcí, kolik krbů pobožených nebo zničených rušivými silami! Všude jaká hrozná žízeň po rozkoši, jaký shon za materiálním a zakázaným požitkem, jaké hříšné zapominání na Boha, jaké pohrdání Svatým zákonem a často jaká nenávisť proti němu. To všechno se vyjadřuje výrazem ostrým a bolestně přesným: *d a v o v ý o d p a d*. Nebuď oslněn tím, co se může zevně lesknout a zakryti ti smutnou skutečnost. Napodob Svatého Pavla, který, procházejce Atheny, nedal se upoutati ani krásou linií Partenonu ani nádherou slunečného nebe Atiky, ale jehož duch, jak praví nám Skutky apoštolské, »cítit se dojat a jako by zkormoucen, když viděl to město tak připoutané k modloslužbě.«

V nejnovější době v encyklice »Caritate Christi« papež Pius XI. narýsoval s obzvláštní vážností temný a pravdivý obraz zla, které hrozí celému

modernímu světu, z šířícího se ateismu a z boje nyní Bohu vypovězeného.

V podobné situaci odepřeš Bohu sílu své paže? Slyš výzvu, kterou ve Starém Zákoně pronesl Nehemiáš ke konšelům, aby znovu vybudovali Jerusalema. »Tehdy řekl jsem jim: »Vidíte bídu, v níž jsme. Jerusalema rozbořen a jeho brány spáleny. Pojďte a postavte zdi Jerusalemu.« Tedy řekli: »Vstaňte a stavme.« I posílil své ruce, aby dobře pracovali.«

Osvoj si slova konvertity Reného Žeyoraze v knize, kde vypráví o svém obrácení: »Křesťane, který čteš tyto řádky, tys světlem pomoci, úsvitem v bouři. Nesmírná nouze se tě dovolává ze všech stran. Víš dost dobře, jak nejistota je bolestná, jak blud je smutný i když se pyšní svými denními úspěchy? Co říkáš, co děláš, abys osvobodil své bratry?«

Vzpomeň si také na příběh ze života svatého Františka z Assisi, když ve věku od 15 do 20 let byl stržen vírem vášni. Ale byla to povaha rytířská a dobrá. Jednoho dne, bloudě po assiském venkově přijde do kapličky se sešlými zdmi; dlouho se modlí před křížem. Bůh vyslyší jeho vzdechy, a třikrát splyne se rtů Krista na kříži tato věta: »Františku, jdi, oprav můj dům; vidíš, rozpadá se.« A František, ohromen, změnil život; oddá se dosud neúnavnému apoštolátu, který přinese divoucí ovoce. Bůh na tobě nežádá bez pochyby tolik, ale jistě k tobě mluví a vyzve tě také a b y s z a s e v y b u d o v a l z ř í c e n í n y. Odepřeš mu to?

JEŽÍŠ BUDE V AGONII.

Všechno zlo, které je na světě, dokazuje, že Kristovo utrpení pokračuje. Pascalovo slovo je stále pravdivé: »Ježíš bude v agonii až do konce světa. Nesmí se spát po tu dobu.«

Nebudeš spáti, jsi-li apoštolem.

Ve svém spise Notre-Dame Guesclin Botret nám vyličuje pod jménem Spáči průvodce du Guesclinovy, jejichž heslo bylo: »Spěme«. Du Guesclin, roztrpčen (takovým stavem jejich myslí), štourá tímto slovem jako žhavým železem ve smutné rány spáčů. »Tak je to, spēme! ale Angličan připluje a zpusťší náš venkov: Co na tom záleží! Spěme. Ale občanská válka spojí své hrůzy s válkou zahraniční: Spěme! Ale lid bude trpěti! Spěme! Ale právo je zneuctěno, čest je zašlapána, vlast je v nebez-

pečí. Spěme!« A válečník konečně vmetl jim do tváře slova, která vyjadřují jeho hluboké opovržení: Spěte! Spěte!

Vzpomeň si na podobnou větu, která byla kdysi řečena větším, opuštěným jiným spáčům. V olivetské zahradě je Kristus ponížěn. Ohavná soldateska, kterou vede Jidáš, přijde s pochodněmi a holemi. Přes všechna napomenutí Mistra apoštolové spí dál a dále, takže Ježíš vida, že jest veta po jejich přichylnosti, rozhodne se jim říci, ne tónem hněvivým, ale s nevyjádřitelným smutkem otce zraněného do hloubi srdce: »Spěte a odpočívejte!«

Ježíš bude v agonii. Pomýšlíš na spánek po tu dobu? Oddáš se sobeckému zbabělému snění?

Ludvík Venillot, který neměl nic společného se spáči, komentuje řeč Clovisovu, napsal: »Že jsem tam nebyl!« zvolal barbar, poslouchaje čtení Pašiji. Buďme všude, kde se obnovují Kristovy Pašije. Vypovězme válku, dobrou a útočnou válku všem těm pochybovačům, všem těm žvanilům, jejichž klamná učenost oslepuje nevzdělané!

»Je třeba mladých, říkal Msgr d'Hulst, nejen, aby zabránili konci světa, nýbrž aby mu zabránili spáti.«

A ty bys spal? A ty bys myslel, že na tebe neplatí tato věta svatého Pavla k Římanům, jíž nás oslovuje Církev v adventní liturgii: »Nyní je hodina, abychom již ze sna povstali?«

Štrasburský biskup Msgr Ruch dal k tomu živý komentář: »Mladí lidé, není již čas spáti. Není večer, nýbrž úsvit.«

NA CO SE ZAPOMÍNÁ.

Liberalismus, který svého času opanoval v kulturních státech veřejný život, atomisoval společnost a zasáhl mocně i do sféry života soukromého. Tento vliv je nejvíce patrný v rodině, kde dřívější pospolitost byla rozrušena a nahrazena růzností zájmů jednotlivých členů rodiny a ztrátou smyslu pro vzájemnou soudržnost. Socialismus a komunismus — směry, které jsou dítkami liberalismu — pokračovaly v rozleptávání rodiny, započatém za vlády jejich otce, až se došlo k ideovému i praktickému popření rodiny, takže domov přestává a namnoze už přestal býti domovem a stává se společnou noclehárnou lidí k sobě sice patřících, ale navzájem odcizených. Možnost rozluky, způsob zaměstnání a hospodářská krize spojená s existenčními obtížemi rozrušování rodiny jen urychlily.

Starší generace se těmto poměrům — namnoze bezvýsledně bránily, dnes se však berou jako hotová věc.

Nejostřeji vystupuje tato skutečnost v poměru mezi rodiči a dětmi. Rodiče často si myslí, že vztah jejich k dětem je ideální. Zahrnují dítě pozorností, dají mu všechno, na co si vzpomene, mazlí se s ním a jsou rádi, když dítě toto mazlení rádo přijímá, nebo dokonce, když dítě mazlení takové vyvolává nebo vyžaduje. Vidí v tom projev lásky ze strany dítěte. Je tomu tak nejen v rodinách zámožných, kde hýčkání dětí bývalo

DĚLNÍKŮ JE MÁLO.

To jsou slova, která vyslovil Kristus když uviděl množství žen. Dnes ten nedostatek se hlavně pozoruje v řadách kněžstva.

Nedostává se kněží. Je to nepopíratelný a bolestný fakt, jehož příčiny jsou četné: boj proti Církvi, štvání novin, oslabení víry, světová válka, která zasadila kněžstvu hrozné rány.

Proti těmto zjevům bojují naši biskupové. Účastní se jejich prací, podporují svými modlitbami a almužnami dílo získávání kněží, ale hlavně vytvoř v sobě duši kněze, buď přesvědčen, že máš kategorickou povinnost doplniti svým apoštolátem to, co chybí ze strany kněžstva. A ta povinnost není nová povinnost, vzniklá nynějšími okolnostmi, ale ty okolnosti činí její závaznost stále naléhavější, a vkládá ji na tebe ta skutečnost, že jsi křesťan.

Svým křtem máš účast, jako kněz, třeba na nižším stupni, na obecném kněžství, kněžství Kristovu. Svatý Petr říká všem křesťanům: Jste zvoleným rodem, královským kněžstvem«. »Kristus, praví svatý Jan v Apokalypse, učinil nás kněžími pro Boha«. Celá tradice opakuje ozvěnou ta slova.

Svatý Jeroným nazývá křest »laickým kněžstvím«, a svatý Augustin, v knize o Městě Božím pozdravuje všechny věřící titulem »spojených v kněžské službě«.

Ve všech dobách praví křesťané to chápali. Hned po revoluci napsal Josef de Maistre: »Tisíc příčin oslabilo kněžský stav. Staří zápasníci svatého vojska sestoupili do hrobu; mladí odvedenci se blíží, aby zaujali jejich místa, ale těch odvedenců je nutně málo, nepřítel jim odňal obživu s velmi smutnou zručností. Nevidím,

pravidlem (které mělo ovšem čestné výjimky), ale zakořenilo se to i v rodinách chudších. Systém jedináčků byl a je žirnou půdou, ve které se těmto »výchovným« směřům výborně daří. Umyslně užívám uvozovek v předchozí větě, neboť nelze zde mluvit o výchově, když pravidelně nemají vliv rodiče na děti, nýbrž opačně.

Jak opravdu vliv rodičů na děti chybí, se projeví, když dítě opustí školu. Je najednou samo sobě pánem, autorita rodičů u něho nerozhoduje. Samo si vybírá četbu, samo si volí způsob, jak ztrávití volný čas, samo uzavírá přátelství, neuzná za vhodné předložiti své úmysly rodičům ke schválení, nedbá o jejich rady a k nějakému zákazu ze strany rodičů nedojde. U rodičů zůstává při starém — dopřátí dítěti, co se mu líbí, a proto uznávají to, jak dítě jedná za něco samozřejmého.

Dorůstající člověk však není ještě pevným v ovládnání a usměrňování své vůle. Je to slabý strom, klonící se hned na tu brzy na onu stranu, podle toho, odkud věje vítr. Tak i dítě, které se vymklo vůli rodičů, podléhá buď proudu doby, vlivu ulice nebo nárazům okolí.

A právě na toto se zapomíná a to i v rodinách, které se považují za sto procentně katolické. Pak se ovšem nemusíme divit, že mnohé dítě se odcizí rodinné tradici, nepřekvapí nás, když do schůze katolického spolku přijde mladý člen nebo členka a nese v ruce nebo v kapse plátek,

proč světští lidé by nešli se zařadit mezi obránce nejsvětější věci.«

Ludvík Venillot vyjadřuje se ještě živěji: Jsme všichni kněží v Ježíši Kristu jakmile máme duši, máme kněžství, máme starost o duše; neboť kdo řekne, kam až se rozprostírá vliv našich slov, našich příkladů?»

A bylo vidět po válce kardinála Bineta, biskupa Soissonsského, jak ustanovoval pomocníky farářů, muže nebo ženy, pověřené bděním nad nemocnými, vyučováním dětí, opatrováním kostelů na farnostech bez kněží. A v Paříži se vynořilo Sdružení katechetů, vyžadované již Piem X. a povzbuzené Piem XI., který, přijímaje jednou průkopníka hnutí, kterého mu představoval kardinál Verdier, prohlásil: »Je to práce nade všechny práce«.

Nezapomínej, že úspěchy zlých se vysvětlují ve velké míře zbabělostí nebo netečností dobrých. Pius XI. to poznamenává v encyklice, stanovící svátek Krista Krále: »Bylo by věci katolíků připravit a uspíšití svou činností ten návrat ke Kristu, ale velký počet mezi nimi nezdá se zaujímat v sociálním životě své normální místo, osobovati si autoritu, příslušející těm, kteří nejsou pochodeň pravdy. Musíme možná přičistit ten nezdar pomalosti a bázlivosti dobrých, kteří se vyhýbají odporu nebo odporují slabě; z toho následuje: protivníkům Církve přibývá nutně smělosti a odvahy.«

Dále, kolik je prostředí, kam kněz nemůže vniknouti a kam ty pronikáš snadno, dokonce pravidelně, neboť jsou to prostředí, v nichž pracuješ. Kolik osob, které nemůže oslovit, a s nimiž ty se možná každý den stykáš. Buď přeče pro ty duše dobrým Samaritánem. Je to v tom smyslu,

v němž Pius XI. rozumí řízení katolické akce laiků, když ji definuje »cesta a prostředek, jehož Církev používá, aby připoutala ke svému učení ty, kteří nemají vůbec vztahů a styků s kněžími.«

Večer po bitvě u Mentany klečeli papežští zuavové u zabitých garibaldových vojáků. Mezi posvátnými nádobami, které ležely tu a tam ukradeny vojáky, byla schránka s posvěcenou Hostií. To byl důvod adorace zuavů. Jde kolem důstojníka a poručí jednomu z mužů, aby schránku odnesl vojenskému knězi pluku: »Nemohu, zvolá oslovený, jen kněží mají právo nésti Boha«. »Ať si, odpoví důstojník, ty budeš knězem v tomto případě!«

S podobným slovem se obrací Církev na tebe: »Buď knězem z a nynějších okolností«. Přeložil P. A. Stříž.

Dr. Alfréd Fuchs:

28. ŘÍJEN.

Vzpomínka na prohlášení státní samostatnosti připadá na jeden z posledních dnů říjnových. Na poslední neděli říjnovou připadá pak svátek Krista Krále. Obě data jsou sobě časově blízká a někdy i splývají. Pro československé katolíky plyne z toho výzva, aby hleděli sblížit i význam obou svátků, aby hleděli udělati z naší republiky království Kristovo tím, že v životě soukromém i veřejném uplatní křesťanské zásady a řády. Není pochyby o tom, že 28. říjen roku 1918 jsme byli od toho ideálu ještě daleko. Protivídeňská nálada byla namnoze ztotožňována s náladou protířimskou. Ale věrnost katolíkům státu a jejich účinná spolupráce rozptýlila mnohé předsudky. Třeba, že máme ve své činnosti ještě mnoho do-

s nemravnými kresbami, pochybnými romány, dvojsmyslnými anekdotami a hnusnými inseráty. Dovedeme si vysvětlit, že dítě rodičů, kteří svědomitě plní povinnost účasti na nedělní mši sv., jde místo do kostela na závody, na výlet nebo na tramp. Předčasná známost, noční toulky, hrubost a neúcta ke všemu posvátnému mají začasť zde svůj vznik.

Dorůstající člověk není ještě bytostí ustálenou. Potřebuje vedení — sice jiného — ale při tom pevného. Na to musí rodiče pamatovati. Je pravda, dítě má a musí být vedeno k samostatnosti; ale musí být k samostatnému rozhodování vedeno ponenáhlu. Na úplnou samostatnost, jíž nabude dospělostí musí být připravováno. Jestliže však získá anebo uvědomí si svoji samostatnost naráz, je to pro ně příliš silné víno, než aby je sneslo. Stane se potom často, že rodiče by chtěli dítě v samostatném rozhodování omezit, když dítě zašlo tam, kam se nenadáli. A tu bývají poslední věci horší prvních. Dítěte se zmocní vzdor proti rodičům, někdy i nenávisť, která nezná mezí. Ba četli jsme v denních zprávách i případy, že dítě si vzalo život jen proto, že se neplnila některá z jeho okamžitých choutek.

Výchova dětí je společnou povinností rodičů. Ale protože muž je hlavou rodiny, jemu náleží i ve výchově rozhodující slovo a právo určit směr výchovy. Ale s tím je spojena i zodpovědnost za výsledky výchovy a za následky jejího zaned-

bání. Je pravda, každá zodpovědnost žádá obět a sebezápor. A není to právě lehké ani příjemné, když otec přijde domů z práce a má se věnovat dětem — ne v tom smyslu, že by si s nimi hrál a točil se dle jejich rozmarů, ale tak, že se snaží vniknouti do jejich denního života, do jejich práce, myšlení a tak dále, že hledí dítě vést radou, povzbuzením, napomenutím a třeba-li i pokáráním. Je potřeba někdy vzdát se i vlastní záliby, přemoci únavu, rozmrzelost nebo lhostejnost.

A potom dítě musí vidět dobrý příklad poslušnosti i u svých rodičů. Dítě je konec konců právě tak člověkem jako jeho rodiče. Jestliže rodiče žijí tak, jako by pro ně neplatila žádná autorita, pak důsledně a s lidského hlediska přirozeně ztrácejí autoritu nad dětmi. Vždyť dorůstající dítě bývá často už silnější než prací sedřený otec, ze školy mnohem více zná, než jeho rodiče, kteří nic nevědí o autu, aeroplánu, fotoaparátu atd. Zde také je jádro generačního problému — boje starých s mladými, který se odehrává i na půdě rodinné.

Jinak by se dívaly děti na rodiče, kdyby tito uznávali nad sebou autoritu Boží a autoritu církve. Co chcete od dětí, které vědí, že se máte modlit a nikdy to u vás nevidí, že máte světit neděli a zatím vás vidí v práci, ale ne na mši sv., jak můžete žádat poslušnost, když ji sami neprojevíte zachováváním postu. A co chcete,

hánět, zcela nespokojeni být nemusíme, když se podíváme zpět. Loňský katolický sjezd ukázal sílu hlasu biskupů v našem státě a mezinárodní situace způsobila, že i tam, kde se na naši republiku dívali s nedůvěrou jako na stát husitský a pokrokový, začali si vážit kladných stránek naší demokracie, jež nezasahuje do otázek svědomí tak, jako to činí diktatura pěticipé hvězdy a lomeného kříže.

V zahraničí se leckde ozvaly hlasy, že půjde-li vývoj takto dále, může Československo býti i oporou Církve ve střední Evropě, již pro svou zeměpisnou polohu jakožto most ze západu na Východ. I v posledních projevech presidenta naší republiky se ozvaly některé ohlasy těchto myšlenek. Území, na němž se prostírá náš stát není ostatně v této situaci poprvé. Vzpomínáme mimoděk na dobu blahoslavené Anežky České, když papežští diplomaté vyhledávali českého krále a klarisku na Františku, protože v boji mezi welfy a ghibelliny bylo slovo českého krále velmi závažné. Bylo by lákavé tuto historickou paralelu rozváděti, ale naší věcí není hleděti romanticky do minulosti, nýbrž snažiti se o přítomnost a budoucnost. Katolictví má úctu ke tradici, ale nehledí zpět, nýbrž vpřed!

28. říjen způsobil, že českoslovenští katolíci vystupují s vlastními úkoly na mezinárodním fóru Církve. Znamená to mimo jiné zavazek všimati si více domácích tradic, domácích světců a úkolů, jež jsou československým katolíkům dány jejich dějinami: Českoslovenští katolíci vyjadřují svůj historický úkol obvykle tak, že říkají, že musí najíti syntézu mezi ideou svatováclavskou a ideou cyrilometodějskou. Idea cyrilometodějská znamená Východ a jeho tradice. Idea svatováclavská znamená západní křesťan-

aby o vás děti soudily, když všechna přikázání ať Boží nebo církevní prohlašujete za výmysl kněží, aby se jim prý dobře vedlo! Dítě je bedlivý pozorovatel, přísný kritik a má svoji důslednou logiku.

Stejně tak rodiče, kteří Boha popíráte — o co chcete svou autoritu popříti? Jednou se vám vymkne z ruky, aniž byste ho mohli znovu zvládnouti. Vždyť jsou děti, které dychtivě, byť i tajně, čekají na chvíli, až si budou moci dělati, co chtějí.

Jde tu o mnoho. O duše dětí — vašich dětí, dětí, jež Kristus obzvláště miloval. Vzpomeňme, jak byl laskavý a milosrdný. Málo kdy čteme v evangeliu přísné slovo od něho pronesené a přece — právě u dětí se setkáváme se slovy přímo hroznými: »Kdo by pohoršil jedno z maličkých těchto, lépe by mu bylo, kdyby mu byl uvázan žernov osličí na hrdlo a on pohřžen do hlubiny mořské!« A to mluví o pohoršení dětí cizích. Oč přísnější bude soud pro ty, kdož dovolují aby vlastní jejich krev byla pohoršení vystavována, anebo dokonce i sami svým dětem pohoršení dávají.

Naopak rodiče, kteří své děti dobře vedou mohou počítati, že i oni budou mít podíl na Spasitelově zaslíbení: Kdo by podal jednomu z těchto maličkových číši vody studené, neztratí odplaty své.

A—dur.

ství, západní civilizaci. Obojí však znamená neochvějnou věrnost Římu, středu křesťanské jednoty.

Českoslovenští katolíci stojí před odpovědnými úkoly. Musí si formulovat svou dějinnou filosofii, vyvracet bludy, jež vidí úkoly národa jinde, namože na cestách proticírkevních. To znamená, že stojí před velkými povinnostmi badatelskými a myslitelskými. Můžeme říci, že máme již celé školy mladých historiků, kteří se podírají tohoto úkolu radostně a úspěšně.

Dalším naším úkolem jest, abychom si objasnili s katolického hlediska všechny svoje povinnosti k demokratickému státu a to není možno bez důkladné znalosti křesťanské státovědy, jak jest obsažena nejenom v literatuře vědecké, ale i v projevech papežů, zvláště papežů novodobých. To jsou úkoly, před nimiž stojí hlavně katolická inteligence.

Ale výsledky této práce musí býti vnášeny i mezi lid, aby i on si je osvojil. Mluvíme o katolickém obrození a po mnohé stránce právem. Ale musíme dávat pozor, aby toto obrození nezůstalo jenom obrozením literárním. Naším úkolem jest vychovati lidi nejenom debatující a diskutující, ale lidi činné na všech úsecích práce, jež nám diktuje doba, zvláště ve věcech sociálních. Tím pak se dostáváme ve své úvaze tam, odkud jsme vyšli. Udělejme svoji republiku královstvím Kristovým! Takovou řečí mluví 28. říjen k nám!

KATOLICKÁ AKCE

V rámci studijních kursů České Ligy akademické (zimní semestr) se konají tyto přednášky: P. Ph Th Dr. Jan K. Vyskočil O. F. M.: Otázky českých dějin náboženských.

P. Ph Dr. Jan Ev. Urban O. F. M.: Vybrané kapitoly etiky a lékařství.

Ph Dr. Alfred Fuchs: Křesťanská státověda.

P. Th Dr. Reginald Dacik O. P.: »Možnost poznání Boha«. 24. října 1936. — »Cesty poznání Boha«. 21. listopadu 1936.

P. Th Dr. Braitó O. P.: Mravnost v lidské činnosti. 7 listopadu 1936. — Svědomí a jeho výchova. 9. ledna 1937.

P. Vojtěch Müller O. P.: Mučednictví v prvotní Církvi. 30. ledna 1937.

P. Ph Dr. Jan Ev. Urban O. F. M.: Katolická Akce.

NAŠE PRÁCE

Pro podzimní období připravuje místní odbor Svatováclavské Ligy v Mladé Boleslavi přednášky dp. P. Dr. Urbana, Dr. Hynka a Dr. R. J. Malého. Mimo to založen v Ml. Boleslavi odbor Svazu kat. žen.

Vedle pouti kat. mužů v Boskově u Semil, konané dne 26. července t. r., dochází nás zpráva o pouti z Českých Budějovic do Těšína. Účastníků bylo na 1000 osob, z toho polovice mužů. Na sv. Václava měli kat. muži společné sv. přijímání v Mariánském kostele kongregace Redemptoristů v Č. Budějovicích.

Společné sv. přijímání měli dne 28. září též členové kat. mužů na Sv. Hoře u Příbrami. K nim se připojili členové Orla i jiní muži. Na neděli dne 25. října připravuje se opět manifestační

slavnost eucharistická, která loni jsou poprvé pořádána, krásně se vydařila. Týž den večer bude v Příbrami přednášeti dp. P. Dr. Urban o charitě. V Příbrami založena též nová stanice sester Charitek. Exerciie kat. mužů byly na Sv. Hoře ve dnech 11.—14. září. Vedl je P. Nekula, C. Ss. R.

V tytéž dny konala se svatováclavská oslava i v Olomouci. V neděli 27. 9. bylo u sv. Michala kázání dr. Rudolfa Cola a svaté požehnání. V pondělí 28. 9. zúčastnily se katolické spolky pontifikální mše svaté v katedrále sv. Václava. Odpoledne v sále Salesiána konán svatováclavský projev s proslovem p. Dr. J. Drábka. Účinkovala při němž též Cyrillská jednota, děti z útulku, Orli a kat. skauti. Účastníci odešli po té společně do katedrály, kde byla konána adorace a slavnost ukončení chvalozpěvem Te Deum a sv. požeháním.

Mohutná svatováclavská oslava konala se ve dnech 27. a 28. září t. r. v Bratislavě. Pořádaly ji: Svatováclavská Liga, Kostelní spolek sv. Cyrila a Metoděje a Svaz katol. žen a dívek za duchovního vedení kongregace Redemptoristů. V neděli dne 27. září v předvečer svátku sv. Václava bylo v kostele sv. Cyrila a Metoděje svaté požehnání, po němž konal se průvod s Nejsvětější Svátostí a sochou Sv. Václava po Štefaníkově třídě, Suchém Mýtě a Michalskou branou do dómu sv. Martina, kde měl slavnostní promluvu nejdp. prelát Filkorn o životě sv. Václava se vztahem na naši vlast. V pondělí o 9té hodině byla u sv. Cyrila a Metoděje slavnostní mše svatá a kázání nejdp. kanovníka Josefa Málka ze St. Boleslavě. Po chorálu svatováclavském a státních hymnách byly posvěceny prapory se sv. Václavem a sv. Cyrilem a Metodějem, jakož i nová socha sv. Václava pro tamní kostel.

Oslava svatováclavská konala se péčí našeho člena br. učitele R. Hlavy v belgickém městě Waterschei, kde jmenovaný působí na české škole. Naši krajané mají ve Waterschei i svůj spolek »Čechoslovák«, který svoje členy shromažďuje pod spolkovým praporem s obrazem sv. Václava. Dne 28. září byla sloužena slavná mše sv. ku cti sv. Václava, které se zúčastnilo žactvo české školy, dále české děti ze sousední kolonie ve Zwartbergu, deputace spolku Čechoslovák s praporem i hodně dospělých krajanů. Do kostela přišli v průvodu od české školy. Pan učitel Hlava zazpíval vložku k sv. Václavu a na konec přítomní společně zazpívali chorál svatováclavský. Pan učitel Hlava, známý ze svého horlivého působení ve spolku kat. učitelů, vyžádal si pro svoji školu Parléřovu sošku sv. Václava, která bude v nejbližší době posvěcena a umístěna ve škole na čestném místě. Sošku, jakož i publikace svatováclavské, dále obrázky a texty písní věnovala našim krajanům Svatováclavská Liga. Těšíme se na článek slíbený p. učitelem Hlavou pro »Katolíka« a pozdravujeme jej i naše krajan-y co nejsrdčněji. Kk.

Sírotčinec milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Čes. Budějovicích pořádá věcnou loterii o 100.000 losůch à 3 Kč, s tahem 30. prosince t. r. Sírotčinec prosí, aby nikdo neodložil tyto losy jako bezcenný tiskopis, nýbrž zakoupením losů přispěl účelu vysoce humanímu.

ROZHLEDY

Z DOMOVA. Konference čsl. episkopátu konaly se ve dnech 30. září a 1. října t. r. za předsednictví J. Em. ndp. kardinála-arcibiskupa Dra. K. Kašpara. Přítomni byli všichni ndp. ordinariové, resp. jejich zástupci a světící biskupové. J. E. churavého ndp. arcibiskupa olomouckého Dra. L. Prečana zastupoval J. E. světící biskup Dr. Stavěl. Předmětem porad byly otázky školské — závadná místa v učebnicích — organizace radia, filmu, studium vysokoškolské (Bohoslovecké fakulty a semináře), otázky organizace Katolické akce, čsl. expozice na mezinárodní výstavě katolického tisku a vydání společného pastýřského listu.

Naše rovy. 7. října t. r. byl pochován na Olšanech náš člen a člen ústředního výboru S. L. br. centrální inspektor Jos. Procházka. Byl velmi svědomitým spolupracovníkem našim, zvláště při jubilejních oslavách svatováclavských. Pamatujte na jeho duši ve svých modlitbách. Péči S. L. slouženy byly 3 mše sv. za spásu jeho duše.

Jak se dívají naši jugoslávští bratři na nás? Jako na středisko komunistické propagandy pro západní Evropu. Lublaňský »Bogoljub« v říjnovém čísle sděluje zprávu londýnského listu »Daily Mail«, podle které nová internacionála (komunistická) zvolila si Prahu za své středisko pro rozšíření sovětismu po západní Evropě. Bogoljub dodává doslovně dále: Proto je Československo mostem, po němž kráčí rudá záplava. Evropské státy pak podávají ruku tomu největšímu nebezpečí a přijímají zástupce sovětského Ruska ve Svazu národů, zatím co by měli věděti, že IV. internacionála darovala 20.000.000 marek k tomu, aby podnítila revoluci ve Španělsku, Francii a v Belgii.

Mohutný sjezd a pout katolické mládeže na Velehradě. Ve dnech svatováclavských sjelo se na Velehradě 15.000 účastníků z řad mládeže ze všech krajů naší republiky. Pohled na tisícové zástupy mládeže v nádherných krojích byl tím radostnější, že jsme viděli mládež nejen z Čech a Moravy, ale i naše bratry a sestry ze Slovenska a Podkarpatské Rusi, odkud výpravu přivedl Msgr. Vološin a Dr. Dunda z Užhorodu. Již v sobotu 26. IX. t. r. konalo předsednictvo Svazu organizací katolické mládeže svoji poradu ve Stojanově. Předsedal a řídil ji Dr. V. Ryneš z Prahy. Byla tam zdůrazněna potřeba větší činnosti pro hnutí eucharistické a exerciční, nutnost sjednocení a organizaci dětských besídek, konání kursů pro vedoucí besídek, zřízení divadelního ústředí a jiné.

V neděli 27. IX. t. r. dopoledne zúčastnili se tisícové katol. mládeže bohoslužeb, kde načerpali síly k další práci. Při této mši sv. měl kázání vdp. Dr. Krus S. J., gener. duch. rádce SKM. Odpoledne o půl 15. hod. byla zahájena na nádvoří slavnostní akademie. Zahájil ji velehradský rektor P. Koláček uvítacím proslovem. Pak

Nebudiz jedince, který by ve svém majetku neměl los našeho ústavu. Věříme, že nám veřejnost pomůže splnit šlechetné humaní dílo a díky našich světců bude Vás provázeti celým životem. Objednávky vyřizuje Sírotčinec v Českých Budějovicích, Rašínova 14.

promluvil Dr. Ryneš o bratrské spolupráci mládeže z Čech, Moravy, ze Slovenska a Podkarpatské Rusi.

Generál. vikář Dr. Martinů pozdravil sjezd jménem morav. metropolity Dr. Prečana.

Za Jeho Eminenci nejdp. kardinála Dra. Kašpara promluvil a tlumočil pozdrav P. Dr. Krus, gener. duch. rádece SKM.

V závěru manifestace vzpomněl předseda SKO br. Odložilík zemřelého preláta Msgre. Foltynovského, poděkoval všem za účast a oběti.

Hned po ukončení akademie odebrali se účastníci průvodem, v němž bylo 40 praporů a vlajek a neseny pěkné věnce ke královské kapli, v níž jsou uloženy tělesné pozůstatky miláčka moravského lidu a otcovského přítele katol. mládeže, arcibiskupa Dra. Antonína Cyrila Stojana. Po učiněných proslovech vyzval gener. vikář Dr. Martinů přítomné k modlitbě za zemřelého arcibiskupa Dra. Stojana a Msgre. Dra. Foltynovského. Pietní slavnost byla zakončena písní Odpočiňte v pokoji a položením věnců na hrob Stojanův.

V pondělí na svátek sv. Václava měl ranní kázání Msgre. Karel Skoupý a hlaholskou mši sv. rektor P. Koláček. Mše svatá byla obětována za živé a zemřelé členy Svazu organ. katolické mládeže v ČSR. a mládež při ní přistoupila k společnému sv. přijímání.

Jubilejní a manifestační pout byla odpoledne ukončena sv. požehnáním.

V H a š e k

V západních Čechách snaží se bezbožníci proniknouti novým způsobem. Přicházejí do vesnice dva nebo tři a budí zdání, že se neznají. Vydávají se většinou za cestující, zavádějí s vesničany hovor a obracejí jej na bolševismus a bezbožectví. Podobně i v hostincích snaží se učiniti předmětem zábavy místního faráře a církevní poměry, vypravují za vlasy přitažené nepravdy o papežské světovládě a podněcují posluchače proti církvi a náboženství. Při tom líčí Rusko jako ráj, v němž je lidem dopráno vše, čeho si přejí.

KOLEM VATIKÁNU. Ve dnech 24.—27. září konal se v Římě mezinárodní katolický tiskový kongres, spojený s konferencí pro vzdělání žurnalistů. Zúčastnilo se 250 publicistů z celého světa. Kongres zahájil kardinál státní sekretář Pacelli za účasti vatikánského diplomatického sboru. Jako úkol kongresu bylo vytčeno: boj proti novopohanství a význam papežských encyklik pro katolickou činnost tiskovou.

F r a n c i e. Msgre Fleury, biskup v Nancy, vydal pastýřský list o dělnickém hnutí. Zatrácuje v něm socialistickou i komunistickou nauku, jež hlásá třídní boj a snaží se zničit náboženství. Uvádí dále, že zásady socialistického dělnického svazu jsou protináboženské a protisociální. Starost o vlast a obecné blaho vyžadují, aby dělníci vstupovali do křesťanských dělnických svazů, které zajišťují pracujícím hmotné i morální blaho.

Katolického sjezdu ve Strassburku se zúčastnilo přes 50.000 elsaských katolíků. Resoluce na sjezdu přijatá vyzývá elsaské katolíky k opuštní všeobecného dělnického svazu a odmítá všechny komunistické nabídky ke společnému postupu a slibuje se v ní dále, že katolíci bu-

dou »pevnou hradbou pořádku a vnitřního míru proti všem mocnostem, které zjevně nebo tajně ženou zemi do revoluce«.

Lékařská komora v Lurdech uveřejnila sdělení, že při 25.000 procesích, jež během minulého roku navštívila Lurdy, bylo zjištěno 10 zázračných uzdravení, mezi nimi i uzdravení úplného ochrnutí a rakoviny.

Ve Venisieux u Lyonu došlo ke komunistickému útoku na klášter misijních sester Notre-Dame des Apôtres. O kláštere bylo od nekalých živlů dlouho roztrušováno, že se v něm nalézá skladiště zbraní pro fašisty. Brána kláštera byla často znečištěna, proti sestřím byli štváni psi; když se sestry objevily na ulici, byla jim zpívána internacionála s refrainem: »nakonec vás pověsíme!« V neděli 20. září večer bylo proti klášteru vypáleno několik ran a hned na to se shromáždil před klášterem zástup útočníků, ze kterého bylo házeno množství kamenů proti klášteru a ozývaly se výkřiky, že klášter musí být zapálen. Pevná brána klášterní odolala náporu a přes zeď se útočníci neodvážili ze strachu před psem. Policie zavolaná na pomoc si počínala nápadně líknavě. Útoky trvaly do 3 hodin ráno. Případ tento otevřel oči mnohým katolíkům, kteří dosud toužili po politice »lidové fronty«.

Anglie. V John-Rylands - Bibliothek v Manchesteru byl nalezen biblický rukopis, pocházející z II. stol. po Kr. Je tedy tento rukopis o 300 let starší, než nejstarší rukopis doposud známý.

N ě m e c k o. Na biskupské konferenci ve Fuldě bylo usneseno, aby letošní svátek Krista Krále byl v Německu dnem vyznání víry v Krista. Zvláště jsou k tomuto vyznání víry povoláni katoličtí mužové. Vyznání víry bude se skládati odpoledne nebo večer ve chrámech každé farnosti.

N á r o d n ě s o c i a l i s t i c k ý I n d e x v Německu. Negativní censura (- tedy zákaz, p. r.) byla vyhlášena na dvě katolické publikace, a to na knihu: Zjevení Matky Boží v Marhingen (Saar) od Bedřicha Lamy, a na knihu: Stanovisko náboženství k rase a národu od P. Viléma Schmidta S. V. D. Tento poslední jest znám jako badatel v otázkách rasových a jako učenec a spisovatel světového věhlasu.

Š p a n ě l s k o. Zázrak Matky Boží ve Španělsku. Počátkem srpna přiletělo z Barcelony komunistické létadlo nad Saragozu a až je tu několik kasáren, tyto pomínulo a zamířilo na chrám Matky Boží. Létadlo se sneslo co nejmíže a vrhlo na chrám 4 bomby 55 až 75 cm. Bomby protrhly klenutí skoro téměř na konci, kde je umístěn obraz Matky Boží a zaryly se hluboko do země. Ani jedna z nich však nevybuchla. Dělostřelečtí odborníci zjistili, že zařízení, které zapaluje střelnou látku, se normálně rozvinulo, takže bylo potom přirozeně těžko vyložití, proč vypověděla bomba službu. Za několik hodin po náletu shromáždilo se kolem chrámu 40.000 osob, aby spolu s biskupem vzdalo hold Matce Boží. Množství při tom volalo: milagro — zázrak. K večeru přiletělo létadlo znovu a když se nízko sneslo nad městem, bylo sestřeleno a pak od lidu přímo roztrháno. Že

mohlo nad městem nízko letěti, děkovalo lsti, které komunistický pilot použil, opatřiv létadlo praporem v papežských barvách.

R u k a P á n ě dotkla se komunistického lupiče Balbina v Estari. Mladík tento při loupení kostela komunistickými násilníky, spatřil velikého Krista, jenž byl vždy na Velký pátek nošen v průvodu. Udeřil jej vší silou železnou tyčí přes prsa tak, že je v půli přelomil. Druhý den jel se svým přítelem autem do sousední vsi; když se vracel narazilo auto na skálu. Náraz byl tak prudký, že volant udeřil Ballina do prsou a je docela otevřel, právě tak, jak nešťastník učinil Ukřižovanému. Přirozeně, že lupič podlehl svému zranění.

P ř í č i n a h r ů z v e Š p a n ě l s k u. R. 1911 byl vydán vládou Canallejasovou zákon, zrušující náboženskou výchovu mládeže. Podle tohoto zákona ti žáci, kteří chtěli býti vychováni v mravouce a náboženství, museli platiti zvláštní poplatky a na konci školního roku skládati zvláštní zkoušku. Náboženství se vyučovalo odpoledne, kdy ve Španělsku pro horko není možná žádná práce. Zákon tento měl za následek, že z 225.000 žáků navštěvujících státní a obecné školy, 175.000 nemohlo si platiti náboženské vyučování. Z této generace vyrostli bojovníci proti náboženství ve Španělsku.

P r o s l a v e n ý k ř í ž z K a r a k a v y ve Španělsku, který byl ceněn na 4 miliony peset, před rokem zmizel. Před několika dny vykonala madridská policie domovní prohlídku u hejtmana rudé milice, který se svým mužstvem vydrancoval vesničku Albocacer (provincie Castellon) a obyvatelstvo z části povraždil. Při prohlídce se našlo také na odcizený kříž.

T u r e c k o. Také v Turecku protináboženský boj. Turecká vláda zabavila majetek konventu italských Františkánů v Rodosto. Dále bylo zabaveno veškeré jmění katolicko-arménského patriarchátu. Zabavení je odůvodňováno tvrzením, že patriarchát »nemá právní osobnosti.«

A m e r i k a. I Amerika se brání proti boľševickému nebezpečí. Podnět k tomu dal Msgre. Francis Noll, biskup z Fort Wayne, předseda organizace katolických laiků. V neděli 25. října budou ve všech kostelích katolíci s kazatelen upozorněni na boľševické nebezpečí.

R e p u b l i k á n s k ý k a n d i d á t p r e s i d e n t s t v í ve Spojených státech, guvernér Landon, se vyslovil proti převzetí školství do spolkové správy. Zároveň pochvalně uznal, že po celou dobu pracovalo ve Spojených státech náboženství ruku v ruce s výchovou.

M i n i s t r z d r a v o t n i c t v í v Costa-Rice se postavil proti vyměnění řeholních sester v nemocnici San José za laický ošetrovatelský personál a vyslovil sestrám otevřeně své uznání, že svůj úkol vzorně plnily. Zároveň přislíbil sestrám svoji ochranu.

P a l e s t i n a. Náboženská statistika Palestiny. Podle poslední úřední statistiky je v Palestině 1,263.136 obyvatel. Z toho připadá 778.615 na mohamedány, 366.136 na židy, 107.222 na křesťany, zbytek (11.143) na různá vyznání.

K o m u n i s t i c k ý ú k l a d p r o t i L u r d ů m ? Bruselský list »Standard« má zprávu, že

komunisté z Lurd zabývají se úmyslem vyhoditi do povětří jeskyni v Lurdech, kde se zjevila Panna Maria. V čele komunistické skupiny v Lurdech, čítající přibližně 100 členů, je jistý Malange a československý komunist a Weiss, který cestuje neustále mezi Ruskem a Francií. Komunisté z Lurd pracují ve spojení s komunisty z Tarb, kde je veliké středisko výroby zbraní. Jiný vlámský časopis se dovídá z věrohodného pramene, že komunisté z Lurd sestavili jakousi černou listinu, v níž na prvním místě je zapsán biskup z Lurd a Tarb Msgre. Gerlier, starosta lurdský a šéf lékařské kontrolní kanceláře v Lurdech Dr. Vallet. — Kk.

M I S I E. Misie na Tahiti oslavovala v posledních dnech svoje stoleté trvání, za účasti guvernéra, zástupců úřadů občanských i vojenských a asi 5.000 domorodců, kteří se sešli často i z velikých dálek.

K o m u n i s t i c k á t a k t i k a v I r s k u. Na velikém shromáždění v Dublině upozornilo více poslanců důrazně na komunistické nebezpečí v Irsku. Všichni řečníci shodovali se v tom, že každý komunistický agitátor je si dobře vědom toho, že irský národ nepodnikne nikdy nic proti učení katolické církve. Komunistická propaganda v Irsku odsunula proto úplně do pozadí bezbožeckou stránku a věnuje se výhradně jen sociálním otázkám a ještě raději halí se do pláště nacionalismu, aby tím spíše zlákala lehkomyšlné davy pro svoje cíle. Na tomto shromáždění byl také přijat projev sympatií nacionálním kruhům španělským a současně vydána výzva, zavazující veškeré křesťanské občany Irska, aby prostřednictvím svých organizací a tyto opět svým vlivem v parlamentě pečovali o to, aby v Irsku nesměla se prováděti komunistická propaganda a aby bylo pracováno pro odstranění hospodářských, sociálních a politických třenic, které jsou živnou půdou pro šíření komunistických ideí. Kk.

K o m u n i s t i c k ý ú t o k n a b e l g i c k ý k o s t e l. Jak se z Bruselu oznamuje, vnikli komunisté v noci do farního kostela v Chatelet, kde zničili sochy a malby. Úřady zavedly vyšetřování. - Kk.

S o c h a K r i s t a v e W a s h i n g t o n ě. Ve Spojených státech ustavilo se komité pro postavení sochy Kristovy ve hlavním městě Spojených států amerických. V komitétu nalézáme přední osobnosti z katolického i protestantského světa. Správní úřady i státní umělecká komise jsou nápomocny při hledání vhodného místa. Zřízení této sochy je součástí protikomunistické činnosti, vedené biskupem z Fort-Wayne, Msgrem Nollem. Socha Kristova, podle výroku Msgra. má býti projevem přesvědčení, že Amerika může svoji svobodu jedině tenkrát uhájiti, jestliže národ zůstane křesťanským. - Kk.

P a s t ý ř s k ý l i s t m ů n s t e r s k é h o b i s k u p a, který se četl v jeho diecési v neděli 4. října, vzbudil všeobecnou pozornost. Biskup osvětluje v něm skutečné poměry, panující dnes v německém tisku a zaujímá současně stanovisko k boji, vedenému státem proti náboženské škole. Frankfurtský »Volksblatt« uveřejnil totiž před tím článek, v němž poslední společný pastýřský list německého episkopátu je označován jako neodpovídající poměrům; současně

zmíněný časopis tvrdil, že papež a biskupové mají jiné zájmy, než bojovat proti bolševismu. Hlavní starostí církve je prý obhajovat státu škodlivé náboženské školy. Tento článek, obsahující vyhaná a falešná tvrzení, byl rozšířen německou úřední zpravodajskou kanceláří a všechny časopisy münsterského obvodu byly nuceny jej uveřejniti. Biskup Galen oproti tomu uvádí v onom pastýřském listě, že právě poslední pastýřský list celého episkopátu německého pojednával zevrubně o komunistickém nebezpečí. Nesměl však býti v německých listech uveřejněn, dokonce ani v církevních časopisech, a ty, které jej otiskly, byly zabaveny. A dnes tvrdí vládní tisk, že církve nic proti bolševismu nepodniká!

Pokud jde o školu, rozšířila německá úřední kancelář zpravodajská článek, obsahující tvrzení, že stát a strana spatřují jediný cíl v tom, dnešní jednotu národa zajistiti pro budoucnost i jednotnou školou, ježto konfesíonální škola dává nám pro tuto jednotu jen malou, nebo žádnou záruku. Článek tvrdil dále, že i stát má zájem na tom, tuto jednotu národa zajistiti zavedením jednotné školy. Odstranění náboženských škol je však v rozporu s ujednáním konkordátu. Proto ptá se biskup v pastýřském listě: Je tedy pravdou, že německý stát, jehož vůdce slavnostně před celým světem prohlásil, že nacionální vláda považuje obě vyznání náboženská za důležité činitele pro udržení národního ducha, chce tyto důležité činitele (t. j. náboženské školy) potlačit a zničit? Biskup uzavírá svůj list slovy, že národy, kde právo a věrnost jsou jen prázdnými slovy, kráčeji vstříc zániku. - Kk.

Selské bouře v Ukrajině. Dík znamenitě pracující cenzuře sovětské, nevěděl svět nic o krvavém potlačení selského povstání na Ukrajině, které vzniklo pro zabavení chudé jinak sklizně obilí sovětskými úřady. Tvrdost, se kterou úřady pověřené rekvisicí obilí postupovaly, nechá se vysvětliti jedině tím, že sověty musí letošního roku počítati s každým kilogramem volného obilí. Sedláci, jimž pro nastávající zimu nebylo ponecháno ani nejpotřebnější množství pro vlastní potřebu, zahnali s primitivními zbraněmi, jako kladivy, srpy a flintami oddíly pěchoty, načež úřady daly rozkaz aby zasáhlo dělostřelectvo. Několik málo sedláků, kteří zůstali na živu, bylo posláno na Sibiř. - Kk.

Mexiko, středisko — komunismu. Zprávy z Rio de Janeiro nasvědčují, že komunistické akční středisko pro již. Ameriku bylo přeloženo do Mexika. Do nedávné doby nacházelo se toto v Montevideo. Přerušeni diplomatických styků Uruguaye se sovětskou vládou přimělo však komunisty ku přeložení jejich centrály. Z Mexika má býti nyní vedena »přímá akce« k revoluční činnosti v jižní Americe. - Kk.

Zajímavé číslíce. Podle posledního sčítání žije v Německu 23,772.000 katolíků, t. j. 33% celkového počtu obyvatelstva. V době od r. 1925—1933 stoupl počet katolíků skorem o jeden milion, přes to, že 363.750 osob vystoupilo z katolické církve, do níž se vrátilo nebo přestoupilo toliko 111.843 osob. Katolické obyvatelstvo Německa roste ročně o 187.000 osob, čili o 0.9%, kdežto vzrůst ostatního obyvatelstva obnáší toliko 0.5%. Kk.

Nové zhanobení křížů. V Meiserwalde, v Gdansku, kde, jak jsme již oznámili, byly barbarským způsobem zničeny kříže, opakoval se zase případ zločinného zničení dřevěného kříže, který byl v noci podřezán. Když majitel domu, vyrušen ze spánku pádem kříže, vyšel z domu, uprchli zločinní pachatelé. Rámě kovového těla Kristova bylo již uraženo, kdežto nohy byly ještě na dřevě připevněny.

LITERATURA. P. Dr. Jan Ev. Urban O. F. M.: **K Bohu.** Vůdce duchovního života katolické inteligence. (2. rozšířené vydání na tenkém indickém papíře, str. 572, cena váz. výtisku Kč 25.—). Tato kniha má nahraditi laikovi misál, rituál, breviář, duchovní četbu a duchovní vedení. Má mu býti průvodcem, kterého možno lehce s sebou míti na cestě. Není jen stálým zdrojem modliteb, nýbrž i jasné znalosti věčných pravd a skutečností. — První část věroučná i mravoučná mu dá nahlédnouti hlouběji do jednoty a vzájemné souvislosti Božích tajemství, čímž nabude jeho přesvědčení rozumové i mravní pevnosti a tím i životnosti. Když ji bude čísti častěji a rozjímavě, vznikne s větším užitekem a pochopením do ostatních modliteb. O naléhavé potřebě této knihy svědčí nejvýmluvnější skutečnost, že její první vydání bylo za rok rozebráno. Nové vydání je rozšířeno více než o třetinu a vypraveno se vši péčí, jaké si toto dílko denní potřeby zaslouhuje. Možno objednat prostřednictvím Svatováclavské Ligy, Praha IV., Hradčanské nám. 8.

Ve sbírce »Životem« vyšlo: č. 254: Jinoch a Katolická akce.; č. 255: A. Svobodová: Z doby temna; č. 256: Jan Rose.

EXERCICIE v Turnově pro muže a jinochy se konají od 25. října dopoledne do 28. října odpo. Exericator P. F. Strnad z Brna. Poplatek 50 Kč. Přihlášky přijímá sl. Růžena Krámská, Turnov, do 18. října t. r.

Exercicie v Stojanově 16.—20. listopadu ženy; 24. (úterý) — 28. listopadu dívky; 30. listopadu až 4. prosince muži; 15. (úterý) až 19. prosince jinoši. Přihlášky zasílejte alespoň 3 dny před započatím exercicií Papežské koleji T. J. na Velehradě.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VIII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

14

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ LISTOPAD 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

MUŽ BEZ PÁTEŘE.

Nedávno jsem slyšel, že vážený rolník, který léta nosil nebesa při Vzkříšení a Božím Těle, odřekl letos tento projev víry a tuto poctu, protože chtěl kandidovati do obce a jeho soused mu to posměšně vytkl . . . Jindy zase mi vyprávěli páni faráři na kněžských konferencích: »I měli bychom přece ještě několik, někde i dosti mužů, kteří chodí pravidelně do kostela, ale za žádnou cenu je nedostaneme do nějakého katolického spolku nebo k vyznání víry, protože se bojí.« Jakže, muž se bojí? — Pak nemáme katolických mužů! Pak to nejsou ti, kteří chodí sice do kostela, ale bojí se před lidmi jednat i podle své víry i v denním životě. To nejsou muži!

Ze toho nežádá Bůh? — Jak by ne! Nevola nejen svatý Otec, nepřikazuje stále a stále, ale nevolá i kde kdo kolem tebe, že musíš také hájiti práva Boha a hájiti duše i svých dětí, když kde kdo kolem tebe šíří nevěru?

Snad ten den Dušiček by tě přece mohl dojmout, aby sis řekl: »A co mi pomůže ten neb onen soused, když přece jednou stanu před věčným Soudcem? Na kom mi musí především záležeti?«

Stalo se to před třemi nedělemi: Chodil kamsi do kostela skoro každou neděli soused z vedlejší vesnice. Chodil doň snad na padesát let. Ale nešel ke sv. přijímání. Prosili jsme ho, domlouvali, vykládali . . . Vše marné proti jeho jedinému slovu: »Jak bych si já mohl kleknouti do té zpovědnice! Co by řekli sousedé? Však až bude zle, já si kněze zavolám.« Za celé tři měsíce zemřel náhle ráno na dvoře, když šel na pole .

Jsi-li muž, věřící v Krista Ježíše, buď tedy opravdu mužem!

Zdá se ti, že Kristus Ježíš nežádá od tebe mužnosti?

Málokdo tak zkrsluje osobu Spasitele, než ten, kdo zapomíná, že Ježíš Kristus byl nade vše silným a cílevědomým mužem!

Celá jeho osobnost dýchá silou a pevností. Jeho řeč není nejasná, neopravuje se. Či četl jsi někde v evangeliu, že by byl Kristus Pán někdy něco odvolal, opravil, zeslabil z toho co řekl neb udělal? Stál tak pevně před farisei a Herodem a Pilátem, jako před svými učedníky a před li-

dem. Když mu mnozí z učedníků odešli po jeho velikém zaslíbení Nejsvětější Svátosti v Kafarnaum, (u sv. Jana v 6. kap.), ani slovem nezměnil své výpovědi a jen se zeptal ostatních: »I vy chcete odejítí?«

Nikdy se s nikým neradil, nedal se zmýlit neb napomínati, a když se to Petr jednou odvážil, co slyšel: »Odstup satane, . . .!«

Ale naopak! Jeho řeč byla jako ze žuly tesaná a jako kámen tvrdá: Ano, ano, ne, ne! — Přímost, pravda, cílevědomost!

Vždy věděl Kristus Ježíš, co má za úkol a ten prováděl. Nic neplatily lidské řeči, ať pochlebné nebo výhrušné. Jasně rozeznával, k čemu jest a k čemu není: »Já jsem k tomu přišel, abych oheň přinesl, a co chci, než aby hořel?« — Nepřišel jsem přinésti pokoj, nýbrž meč!« (Mt. 10, 34). — Nepřišel jsem volati spravedlivé, nýbrž hříšníky.« (Mt. 19,13). »Syn člověka přišel, aby hledal, co zahynulo.« (Lk. 19, 10). »Syn člověka nepřišel, aby se mu sloužilo, nýbrž aby dal život za mnohé.« (Mt. 20, 28). »Nepřišel jsem rušiti zákona a proroky, nýbrž naplniti.« (Mt. 5, 17).

A právě tak mluvil i se svými nepřáteli. Vždy cílevědomě, vždy pevně. A totéž žádal od svých učedníků a svých věřících. »Kdo klade ruku k pluhu a ohlíží se nazpět, není hoden království . . .« (Lk. 9, 62). »Nelze dvěma pánům sloužiti.« — »Co platno člověku, kdyby celý svět získal, a na své duši škodu trpěl?« — »Kdo mne nevyzná před lidmi, toho i já zapřu před Otcem svým nebeským.«

Nuže, věřící muž, musí věděti, co opravdu chce!

Chceš se více líbiti lidem nebo Bohu? Proč se tedy modlíš?

Chceš dojíti spásy u lidí nebo u Boha? — Chceš jíti s ďáblem nebo s Kristem? — Chceš mítí děti mravné nebo zkažené? — Chceš mítí mnoho peněz za cenu hříchu a nespravedlnosti nebo živého věčného? — Bojíš se více ztráty nějakého obnosu nebo trestů v očistci nebo věčného zavržení? Hledáš ve své činnosti Krista nebo svou slávu? — Plníš vůli toho neb onoho člověka nebo vůli Boha? — Co ti dá člověk a co ti dává a dá Bůh? — Ustupuješ před nátlakem svého okolí nebo musíš ustoupiti zákon Boží? — Jest více třeba prodávati v neděli pro nějaký ten zisk, nebo poslechnouti Boha? Jest více tvůj menší zisk při

spravedlivé mzdě tvým zaměstnancům nebo povinnost spravedlivé mzdy? Nebo naopak: Jest více tvůj větší zisk nebo hřích do nebe volající, jímž jest utrhování na mzdě?

J s i t e d y m u ž n e b o s l a b o c h ?

Zaveď již jednou dokonale a opravdu slovo a vůli Kristovu do celého svého jednání, především do svého vlastního života a rodiny, nebo zanechej modlitby, nechoď do kostela. A s p o ň s e n e b u d e š h r o z n ě k l a m a t , ž e j s i d o b r ý k a t o l í k a b u d e š v ě d ě t , ž e k d o řík á j e n » P a n e , P a n e , n e v e j d e d o k r á l o s t v í n e b e s k ě h o , n ý b r ž k d o p l n í v ů l i O t c e « , — b u d e š a s p o ň v ě d ě t i , ž e j d e š v s t ř í c v ě č n ě m u z a v r ž e n í .

Dr. J o s e f B e r a n

VRAŤTE MUŽE RODINĚ.

Po hesle: Vraťte rodině ženu, ozvalo se volání: Vraťte rodině i muže. Hesla obdobná, a přec ne úplně stejná. Proberme si několik myšlenek na vysvětlenou.

Životní povolání staví muže rozhodně víc do veřejného života, než ženu. I dělník a zaměstnanec znamenají nyní určitou složku veřejné činnosti. Muž musí ven z rodiny, na veřejnost, a kéž by katoličtí mužové pochopili své významné poslání v tomto směru. Přes to i za těchto podmínek nutno muže vrátit rodině, a to v tomto smyslu:

1. **V r a ť t e m u z á j e m o r o d i n u .** — Dost často se mi přihodilo, že si matka přišla postěžovat: »Mám muže hodného, ale o výchovu dětí se nestará. To prý je věcí matčinou.« Nelze upřít, že vliv matčin na výchovu dětí je značný, a mnohdy výhradní, vždyť citové zabarvení slov, domluv i příkladu matčina je působivější na duši dětí, než rozumovost jednání mužova, ale i při tom nemají se mužové vylučovat z přímého zasahování do výchovy svých dětí, nejen aby doplňovali vychovávání matčino, jež by snadno se mohlo stát jednostranným, když by citovou stránku příliš zdůrazňovalo, nýbrž aby tak plnili svou povinnost, kterou jim Bůh sám s otcovstvím ukládá.

V mnohých rodinách mohou se vyskytnouti případy, že otec přímo do výchovy zasahovati nemusí, ale takové případy jsou řídké, a pak i tehdy muž má být alespoň oporou ženinou, a ne aby přenechával ženě všechno.

Je proto nesprávné tvrdit: »Já dám ženě vše, co potřebuje pro rodinu, a tím jsem svou povinnost k rodině splnil.« Snad takové zásady přinesla s sebou racionalisace života i zmechanisování jeho, jež z muže dělá stroj, ale zákonům přírody, a tím zákonům Božím takové názory odporují. Je naproti tomu daleko prospěšnější dětem, když i otec se o jejich prospěch ve škole neb v zaměstnání zajímá, když je upozorní na chyby neb pochválí za dobré výsledky, když zkrátka i děti si uvědomí, že na výchově jejich pracují ve svorné dohodě otec i matka.

Zpolitování veřejného života mnohé muže olopulo o zájem o rodinu. Vraťte muži zase tento zájem, a přispěli jste k obrození rodinného života.

2. **V r a ť t e m u l á s k u k r o d i n ě .** — Je jisté, že dokavad muž miluje rodinu, cítí se také v rodině plně šťastným a nehledá štěstí svého ve společnosti jiných. A je stejně jisto, že i když sluncem, jehož hřejivými paprsky se dětská duše rozvíjí, zůstává vřdycky v rodině matka, že přec i tepla lásky otcovské je dětem třeba, aby zhodnocovaly nejlépe všechny své schopnosti. Vzpomeňme na přímo ideální rodinný život v rodině sv. Terezie Ježíškovy! Není smělé říci, že by se Terezička nebyla stala tím, čím je celému světu, nebýti oné nadpřirozenem prohráté lásky jejího otce.

Velkého zločinu se tedy dopouští všichni, kdož ve smyslu zásad marxistických chtějí i rodiny zesocialisovat. Ubohý národ ruský! Cítí již nyní, a pocítí vždy více na sobě kletbu dračnického provádění těchto zásad. Vraťte mužům lásku k rodině, vraťte mu vědomí vlastní lidskosti. Ano, je člověkem z masa a z kostí, není strojem, mrtvou složkou, inventárním číslem výrobnictví. A právě proto, že je člověkem z masa a kostí, nesmí ni lásku svého srdce udusit hmotářstvím života a musí je rozvinout v první řadě k dobru těch, kdož jsou mu řízením Božím nejbližší. Vždyť právě pospolitost života v rodině je nejlepší školou lásky, školou v níž se láska může nejpříznivěji vyléčit ze všech egoistických choutek. A je to v první řadě povinností katolických mužů, aby i jiným v této věci byli dobrým příkladem.

3. **V r a ť t e m u v ě r n o s t k r o d i n ě .** — Moderní společnost je prosáklá nepoctivostí. Společenská lež bývá omlouvána jako »lež z nouze«. Co nepoctivostí se napíše společnost následkem stále ohleduplnosti, nepoctivosti, jež odůvodňuje společenskou nutností a nezbytností. Není divu, že tato nepoctivost stále víc a více ubíjí smysl svědomitosti a věrnosti, a že bezcharak-

NEJBARBARŠTĚJŠÍ DOBA?

Hrozné slovo! Dnes jest nejbarbarštější doba dějin!

Kdo chybuje nevědomky, jest omluvitelný.

Ale kdo celé věky mluvil o kultuře a humanitě, o bratrství a svobodě, jest neomluvitelný!

Po době škol a sociální péče až k zhýčkáni, po době hesel a volání o osvobození, máme dnes 100 milionů nezaměstnaných, máme dnes všemi vědeckými vymoženostmi hromadné vraždy, máme učence, kteří vymýšlejí ještě silnější vražedné účinky. . .

Dva c át ě s t o l e t í , p y š n ě n a s v ů j p o k r o k , b u d e z v á n o v d ě j e p i s e n e j b a r b a r š t ě j š í m ! N e d o b a a s s y r s k ý c h k r á l ů , n e d o b a o t r o k á r ů b a b y l o n s k ý c h a ř í m s k ý c h , n e d o b a N e r o n ů a D i o k l e c i á n ů ! N e , t i j s o u m a l i č t í v e v r a ž d ě n í a m u č e n í , t i j e š t ě n e u m ě l i v y u ž í t í v š e c h m o ž n o s t í t e c h n i k y a c h e m i e a d ě l a l i s v o u v ě c p r i m i t i v n ě !

Doba vyspělého obchodu a průmyslu musila stvořiti svým systémem ty miliony nezaměstnaných, ony statisíce nenávistných očí a rukou, vztazených nyní nikoliv na ně, na své vrahy, nýbrž na Boha, kterého jim oni vzdělavci vzali! Doba škol a sociální péče o dítě a o matky musila jich hodně vyvraždit, aby se ukázalo, o c o j i m š l o !

ternost je maskována a přikrývána pláštíkem společenské taktnosti. Pochopitelně takové vychování mužů společností snadno ukáže své smutné následky i v poměru mužů k rodině. Nevěrnost k rodině, není jen nevěra manželská. Nevěra manželská, jež je porušením a pošlapáním základních práv výlučných manželky na muže, s nímž je před Bohem právoplatně spojena («Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj», jsou slova Kristova a ne »pražské přísloví«, jak kdysi napsal jeden český časopis), má v zápětí nevěrnost k rodině.

Muž, který porušil práva své manželky, snadno, lehce poruší i práva svých dětí, ať se tato práva týkají majetku anebo jiných hodnot vyšších. Vraťte muži věrnost k rodině! Zdůrazněte mu závaznost práv, jež na sebe vzal před Bohem, pomůžte mu, aby vybředl z bezcharakternosti svého okolí, pomůžte mu, aby svou vlastní charakterností byl zářivým příkladem ve výchově charakterností svých dětí, tím však pomůžete nesmírně i celkovému obrození našeho národa. Ano, vraťte muže rodině, vraťte mu zájem o rodinu, lásku a věrnost k rodině, a zasloužili jste se nesmírně nejen o větší štěstí jedinců, zasloužili jste se i velmi účinně o svou vlast.

A n t. N o v á k :

K 3. LISTOPADU.

3. listopadu vzpomínají českoslovenští katolíci neblahého dne, kdy rozvášněný a poštvaný dav, vracející se z Bílé hory, strhl za blahovolného přihlížení úřadů památný mariánský sloup na Staroměstském náměstí. Rána dosud nepřebola, ač už 18 let uplynulo od té doby. Je to přiro-

zené. Uražka, způsobená matce, bolí hodně děti dvojnásob.

Ledacos se sice od této doby vysvětlilo, ledacos změnilo. Jest jisto, že dav nebyl intelektuálním původcem tohoto zločinu. Byl jen vykonavatelem cizí vůle. V pozadí stáli dnes už známí lidé ze dvou socialistických stran a jim opět byla tato myšlenka našeptávána starými liberály, kteří v zášti proti katolicismu vždy překonávali socialisty. Nebudeme je jmenovat. Mnozí z nich jsou na pravdě boží, jiní sběhli ke stranám pravcovým a jsou dnes ochotni prohlašovat stržení sloupu za zločin a všichni dohromady činu litují. To je to hlavní. Zlá tato myšlenka byla silně ovlivněna historismem. Těmto lidem bylo namlouváno, že mariánský sloup byl postaven na potupu českého národa, ač nápis na sloupu hlásal, že byl postaven na poděkování, že Praha byla uhájena proti Švédům a od města odvrácen mor. Pripusťme: Postaven byl Panně Marii, která vítězně potřela blud v osudné bitvě na Bílé hoře a proto zášť se obrátila proti ní.

Otázka, co by se stalo, kdyby protestanti zvítězili na Bílé hoře, zajímá dosud historiky. Zajímala i Bismarka, který řekl, že kdo je pánem přirozené pevnosti české, jest pánem Evropy. Platí to ovšem jen v tom případě, když tím pánem bude velmoc. Vítězství protestantů na Bílé hoře by pravděpodobně pánem Čech udělalo Prušáky. Protestanští Čechové těžko by se asi ubránili německému severu. To, co se stalo r. 1866, že totiž pruská dynastie vytlačila Habsburky z německého Bundu a opanovala Německo, stalo by se pravděpodobně o řadu let dříve a Němci by měli tedy dosti času vybudovat z Čech nedobytnou pevnost německví ve střední

Vy, kteří sedíte v kancelářích, ve školách, v úřadech a máte pro slovo: Je ž i š K r i s t u s jen úsměv neb poznámku, neb lhostejnost a myslíte jen na svačiny a výlety, v y s i ř e k n ě t e, že se jednou bude říkati o Vás, že jste svým s o c i á l n í m systémem, svou obchodní a zaměstnaneckou taktikou, svým sobectvím udělali tuto dobu n e j b a r b a r š t ě j š í v dějinách!

Č i n e? Č i ten muž, který nashromáždil za života 80 milionů jmění a nedá svému vrátnému ani chvíli času na vyčištění jeho bytu, ten muž, který připravil o jmění rodinu a při tom lichváří na celém okolí jako vydřídouch, ten muž, který říká dětem, aby se nebáli Boha, že bude lépe, až se vše vyvraždí jako ve Španělsku, ten muž, který zaměstnává chudé dívky za mizernou mzdu, aby nemusil platit za tutéž práci otce rodiny, ten muž, který využívá své zaměstnance, že jim ani nedovolí m y s l í t i na něco krom jeho závodu a drží je pod hrozbami vyhození na dlažbu do večera, do noci nad pracovním stolem, když jiní nemají zaměstnání, ten muž, který jest úředníkem a s posměchem se dívá na »zbožný lid«, — ti všichni nepracovali svorně a nepracují na v r a ž d á c h v celém světě?

Ano, vy jste to udělali, vy jste způsobili, že všichni budeme nazýváni v budoucnosti n e j v ě t š í m i b a r b a r y, kteří užívali vědění a pokroku k zabití, k využívání, k ničení rodin . . .

A k a t o l i c i? — Protože se omezovali na papírové projevy a hlásání, že jsme měli pravdu a že náš program jest ospravedlněn, — protože jsme radostně použili zřícenin doby, abychom mohli jako děti říci: Vidíte, vidíte, že jsme měli pravdu!, odnáseji právem a nejprve všechnu nenávisť, protože lid cítí, kdo jim měl pomoci. My jsme drželi také nemožný sociální systém, také jsme neměli ducha Kristova doopravdy.

Dnes chceme nejen hlásati svůj program, dnes chceme p o m o c i nejen sobě, nýbrž v š e m.

Dáti jim novou cestu, dáti jim však především p ř i k l a d, opravdový příklad na s o b ě. Sami se obrátíme od sobectví k dobročinnosti a spravedlnosti, sami zanecháme hádek, zlých slov, hříchů proti Bohu a jeho zákonům a začneme již sami n o v ý ž i v o t.

Ne život na základě touhy, mítí co nejvíce pozemského zajištění, nýbrž jen tolik, kolik potřebujeme, ne život toužící po moci a slávě, nýbrž po službě bližnímu, ne život snahy po vyznamenáních a tretkách, nýbrž touhy po zásluze věčné a po blaživém vědomí, že děláme to, co Bůh náš miluje . . .

To bude p r v n í p a p r s e k návratu od doby barbarů, která začala svou přípravu v době osvícenství a vyvrcholila od roku 1914 dodnes k době nového křesťanství. . .

Ano, my začneme, již dnes . . .

Evropě. Je to sice dohadování, ale tato možnost není vyloučena. Krofta i Pekař tvrdí, že národ český byl dosti silný aby odolal německé asimilaci, ale tito historici podceňují náboženský moment. Čechové protestantští nebyli antagonisty Němců. Překvapuje, jak rychle přilnuli Češi z odporu proti Římu k novému Lutherovu náboženství a zapomněli, že za Lutherem jde německý nacionalism, prušáctví i hitlerism dneška. Ano, nacism je také ovoce lutheranismu, který brzo promarnil poklad náboženských hodnost, které si vzal z katolicismu a otrávil německé křesťanství, skepsí a filosofickou nevěrou, takže muselo kapitulovat před pohanským rasismem. Proto je některými historiky hájen názor, že Bílá hora nás národně zachránila. Ona nás zachránila také kulturně. Katolicism vyvedl národ z mravního nihilismu, do kterého ho uvrhly plánné hádky náboženské a jalový protestantismus, sjednotil ho, vychoval k svobodě a zachoval mu s vírou i národnost. Dnes se historici zcela jinak dívají na dobu katolické obnovy a vyzvedají klady katolické výchovy národa. Bez katolicismu neměli bychom baroka, této vrcholné éry uměleckého snažení ani onoho mravního fondu, bez něhož náš boj za svobodu v letech světové války byl nemyslitelný.

Než vraťme se k historii mariánského sloupu! Tento čin měl katolíkům zavřít dvěře k spolupráci v osvobozeném národě. Byl to ďábelský plán. Vždyť katolíků bylo tehdy 90%! Měla být v národě provedena protestantská protireformace a národ náš měl býti od sv. Václava odveden k Lutherovi a Kalvínovi. Všech prostředků propagandy bylo použito. Katolická církev prohlášena za nepřítel státu, kněžstvo jeho ostouzeno nebo štváno proti Římu, katolíci měli býti žebráky. Plán tento ztroskotat. Afflavit Deus et dissipati sunt inimici eius. Pád mariánského sloupu byl signálem k protiobraně. Byla vyvolána tisková protiakce a nápor nepřátel odražen. Katolíci utrpěli těžké ztráty. Počet jejich klesl zejména v korunních zemích velmi silně. Odpadlo mnoho kněží, bylo zlaicisováno školství, ztenčen církevní majetek, ale katolism žije a obrozuje se. Politicky se vykonalo více než kulturně. Je to přirozené. Boj o duši národa je vždy těžší než boj za politické postuláty. Ale politika lidové strany zajistila nám klidný vývoj, vykopala zákopy a kryty, aby duchovní boj mohl býti veden. Tuto práci nesmíme podceňovat a jméno min. Šrámka zůstane zapsáno v dějinách československého katolicismu zlatým písmem.

Jen tak bylo možno, že truchlíme jen nad mariánským sloupem a nestojíme nad troskami našich chrámů jako katolíci španělsí. Že bychom rádi podškrtnli. My často dobře nedovedeme rozeznávat podstatné a vedlejší a posuzujeme vše-lijak politiku. Nutno vyznati, že katolíci v československé republice se mohou svobodně kulturně i hospodářsky vyvíjet. Jen od nich záleží, zda překonáme některé nemilé popřevratové zákony a nařízení. To není už ani tak otázka politického boje jako boje duchovního.

Budou-li katoličtí rodičové bedliví ve výchově svých dětí, dočkají se brzo i katolických učitelů ve školách. Uvědomělý katolík se nedá oddat na radnici ani spálit v krematoriu. Že není uvědo-

mělý, není vinou státu. Ani tak zv. katolické Rakousko nemělo věřící učitele a úředníky. Propadli liberalismu, jako mu propadla dynastie, která vnějšně vyznávala víru, ale vnitřně podle ní nevěřila.

Nutno tedy starat se o uvědomění matrikových katolíků. To je věc kněží, řekne někdo. To však už dávno není pravda. Kněží je málo a nedostanou se mezi lid tak dobře jako laici. Rekatolicace národa — toť věc Katolické akce. Půda je pro to příznivá, protože s liberalismem hospodářským mizí i liberalism kulturní a náboženské hodnoty začínají míti vysoký kurs u vychovatelů, vojáků — i státu. Čas trhl oponou a změnil se svět. Kdo z katolíků může pracovat a nepracuje, hřeší.

Je hodně takových. Politikou jsou otráveni, práci kulturní jen kritisují, ale klidně si vezmou na svědomí, když několik horlivců pracuje do úpadu, zatím co jejich vlohy zahálají. Bůh bude od nich jednou žádat počet.

Také mnoho kněží s nechutí hledí na Katolickou akci. Buď se vymlouvají, že něco takového už dávno dělali, že mají mnoho spolků ve farnosti atd. To je liberalistická pastorece! Nových lidí je třeba! Školených, mladých, apoštolsky horlivých! Těm kněz nemá odpírat pomocnou ruku, hlásí-li se k práci.

Mnozí se u nás děsí nad zvěrstvy v katolickém Španělsku. Jací to byli katolíci, kteří pálili kostely a kláštery, vraždili kněze a řeholníky? To byli anarchisté, komunisté, syndikalisté, socialisté! Ano, ale byli to katolíci, které církev ztratila, které opustila. Před čtyřiceti lety byla vydána sociální encyklika Rerum novarum cupidí! — Co práce mezi dělnictvem mohlo býti vykonáno! Proč se kněžstvo tlačilo ke šlechtě, bohatým velkostatkářům, továrníkům? Proto že se tvářili, že jsou katolíky a při tom dřeli do krve své dělníky? I revoluce jsou spravedlivé. Kdyby kněžstvo španělské pracovalo mezi dělníky, neobrátil by se hněv lidu proti nim. Kristus chudým zvěstoval evangelium, v chudých je sláva církve, ne v bohatých, kterým mamon zaslepil srdce.

Vůdce španělských katolíků Gil Robles vyrostl z Katolické akce, ale v politice zapomněl být sociálně reformní. Měl dělat pozemkovou reformu, usměrňovat jako náš Šrámek sociální politiku a neplichtit se s liberály. Proto, že to nedovedl, zuří dnes ve Španělsku občanská válka a církev katolická prodělává martyrium. Tisíce jistě nevinných kněží a řeholníků zaplatilo krví omyly zodpovědných knížat církevních. Ale z této mučednické krve obrodí se i španělský katolicism.

Zase jsme odbočili od mariánského sloupu. Či nikoliv? I u nás mohly hořet chrámy a umírat nevinní lidé. Nic z toho se nestalo. Národ náš dal se poučit krvavou minulostí a šetřil silami. Čeští katolíci byli rozumnější než španělsí. Naše řády nebyly aristokratické, nýbrž lidové. Dělalí jsme v duchu evangelia lidovou politiku a pomohli budovat demokracii. Dnes nikdo katolíky nevyklučuje z národa. Byly rozparcelovány církevní velkostatky, ale nic se nestalo. Katolíci jsou pomalu vychovávaní k obětavosti a to je dobře. Bez oběti není lásky. Těžce si sice pomáháme k novým stánkům božím, těžce budujeme

kulturní střediska, těžce zápasí naše charita, ale práci žehná Bůh, protože u ní jsou lidé nezištní a obětaví. Tito lidé působí apoštolsky a získávají. Dělat dobrodince z cizího (nebo státního) není tak záslužné.

Kostel ve Lhotce, postavený na počest Panny Neposkvrněné je důstojným odčiněním 3. listopadu. Snad se dočkáme ještě chvíle, že její milá tvář zazáří znovu nad Prahou jako nad ní září kříž z prvního všeobecného katolického sjezdu katolíků v Praze.

E. Kalikin :

K UDÁLOSTEM V SSSR.

Začínaje rokem 1935 více a více se šířilo v cizině mínění, že ze SSSR se stává spořádaný, dobře řízený stát a že dosavadní právní nejistota a surový režim již patří minulosti. Zvláště se rozmnožily podobné úsudky, když v létě 12. července byl uveřejněn návrh nové sovětské ústavy. Začalo se mluvit, že SSSR se nyní rychle stává opravdovým demokratickým státem a všechny zprávy, které svědčily o opaku byly označovány za nepravdivé a tendenční. Avšak koncem srpna přihodilo se něco neočekávaného, co rázem umlčelo vypravování o demokratické evoluci sovětů. V Moskvě se konal proces proti 16ti osobám, z nichž bylo 10 židů, 1 Armén a 5 Rusů. Devět z nich byli nejbližší spolupracovníci Lenina a ostatní známí komunisté. Jak je známo z denního tisku proces se konal za takových okolností, které při nejmenším překvapily celý svět. Všichni žalovaní byli pak odsouzeni a podle úředního sovětského prohlášení popraveni. Nelitujeme popravených. Svým dosavadním jednáním přivedli do záhuby miliony lidí — revoluce zde pohltila své vlastní děti. Ale přesto přiči se nám způsob jakým byli odpraveni. 19.—24. srpna v Moskvě nebyl soud, nýbrž veřejná poprava těch, kteří se nedovedli klidně rozdělití o tučné sousto se silnějšími.

Co však to vše znamená?

Především to, že proces rozkladu komunistické strany rychle se vyvíjí. Další zatčení výše nebo níže postavených komunistů a sebevraždy v jejich řadách jsou tomu dalším důkazem. Dosud podle Leninovy závěti nikdy se nesmělo sáhnouti na život vůdců, teď toto pravidlo je porušeno a nikdo mezi komunisty si nyní není jist, zda ho nestihne osud Zinověva a Kameněva. Tato nejistota vyvolala v řadách vedoucích osob takové napětí, které lze těžko snášeti delší dobu. Každou chvíli možno očekávat zprávy o dalších zvláštních událostech. Pro cizinu moskevské události znamenají, že se zase zvětšila nejistota a pochybnosti o síle sovětského režimu (silný nejedná se svými odpůrci tak brutálně) a že přišel konec legendám o sovětské demokracii.

Jak vidíme pro sověty následky procesu nejsou nijak vítané. Tak proč tedy ke všemu tomu došlo, když nebylo těžké odhadnouti následky? V cizině se na to dává odpověď v tom smyslu, že sovětská vláda popravila vůdce světové revoluce a rozhodla nastoupiti zcela jinou cestu. Nejednou se již během posledních let mluvilo o zavržení myšlenky světové revoluce. Ale vždy události v některých zemích tato tvrzení vyvrátily. I nyní, kdy sledujeme události ve Španělsku, činnost komunistů ve Francii, Belgii, Polsku, Řecku a jinde, je velmi těžko mluvit o tom, že kominterna přestává pracovat. A když pracuje tak, kdo ji dává peníze? .. Ne, nikoliv v zavržení myšlenky světové revoluce je nutno hledat příčinu moskevských poprav. Nemůžeme zde pro nedostatek místa podrobně se tím zabývat a řekneme krátce, že spatřujeme příčinu ostrých opatření v komunistické sovětské straně v těžké situaci, v které se ocitlo komunistické vedení. Všechny naděje na úspěch revoluce a všech komunistických podniků říti se jedna za druhou. Byly přineseny strašné oběti a zcela marně. Komunismus ztroskotál. Nyní vůdcové hledají vinníky a dávají vinu jeden druhému. Silnější popravuje slabší a při tom ztrácí i své vlastní nervy, jelikož neví, kam nyní. Tak příčina moskevských událostí tkví v naprostém ztroskotání komunistické myšlenky a v tom, že nikde se nenalézá východisko. Vrátili se zpět k normálnímu životu po prolití moře krve a po tolika obětích není tak jednoduché.

FILM

Z filmů poslední sezony byly zařazeny:

Do třídy Ad.

Dobrodinec chudých psů, Moldavia film, Praha — dobrý.

Jízdní hlídka, A-B, Praha; režie J. Binovec — dobrý.

Malý lord, United Artists, Praha, dobrý.

Ráz, dva, tři, anglická veselohra.

Do třídy A:

Cirkus, Paříž — Praha; dobrý.

Ingoknito, Ufa, Praha, dobrý.

Jakou mně chceš mít, Moldavia film, Praha; dobrý.

Marja Valevskaja, Lloyd film, Brno, dobrý.

Příběh dvou měst, MGM film, Brno, dobrý.

Postrach silnice, Arcofilm, Praha, průměrný.

Pošetilý nápad, Slaviafilm, Praha, průměrný.

Silhouety, — prvotřídní.

Špionáž, MGM, Praha; dobrý.

Švadlenka, Ufa, Praha; dobrý.

Úžasná událost, Korunafilm, Praha; dobrý.

Vyzvědačka Helena, Elektrafilm, Praha; průměrný.

Do třídy B:

Irčín románek, Meisner-film, Praha, průměrný; patří na rozhraní třídy B a C.

Lunapark, United Artists, Praha, průměrný.

Loď komediantů, Universalfilm, Praha, dobrý.

Velký Ziegfeld, MGM, Praha, prvotřídní.

Poslední mohykán, United Artists, Praha, dobrý.

Do třídy C:

Dcery ruské revoluce, Paříž — Praha, dobrý.

Klub panen, Merkurfilm, Praha, dobrý.

Poslední akord, Ufa, Praha, dobrý.

Upřívi bílé, Korunafilm, Praha, průměrný.

NAŠE PRÁCE

Přednášky se světelnými obrazy se konaly: Čáslav: Praporec sv. Václava, Beroun: Praporec sv. Václava, Mukačevo: Utrpení Páně, Jasiňa: Potopa, Osmero blahoslavenství, Strakonice: Betlém, Ruské Pole: Život Panny Marie, Mukačevo: Eucharistie, Příbram: Sv. Jan Bosko, Holešov: Sv. Antonín, Podlesí: Sv. Jan Bosko. Kinematografická představení konala se v těchto místech: Kačerov, Chlum sv. Maří, Bukovany, Krichenbirk, Citice, Vranov, Dolní Rychnov, Litrbachy, Ebmeth, Schönfeld, Staré Sedlo, Nový Grün, Vintířov, Lipnice, Třeběň, Mnichov, Milhostov, Frauenreuth, Nový Kostel, Horní Lomany, Jesenice, Dřenice, Palič. Promítány filmy: Kristus, Pod Tvoji ochranou. Příbram. 25. října byla zde konference katolických mužů, hold Kristu Králi z Příbrami na Svatou Horu. V průvodu šlo 1308 lidí (z toho 600 žen, 372 mužů a 336 mládeže obojího pohlaví. V ambitech a u korunovačního oltáře při závěrečném požehnání shromáždilo se na 1500

osob. Večer konalo se v sále Konviktu za účasti 200 osob ustavení charitativního odboru Katolické akce.

Sjezd katolíků v Mladé Boleslavi. V červenci r. 1937 bude se konati sjezd katolíků v Ml. Boleslavi. Svaz katolických mužů přihlásil se ke spolupráci a k účasti a požádal o kooptaci svých zástupců do přípravného výboru.

Propagace Katolika. V prosinci provedeme propagaci k rozšíření »Katolika« a prosíme již nyní čtenáře našeho listu, aby zahájili akci k většímu rozšíření našeho listu. Jsme nejlevnějším a jediným katolickým listem, který vychází s církevní censurou.

Posudek o čsl. exposici katol. tisku* (ve výstavě katol. tisku jsem byl již dvakrát). Podíval jsem se úžasné velkorysosti sv. Otce Pia XI. Nechce nic polovičatého. Názor p. arch. Cuhry — (pisatel zmiňuje se tu o stanovisku arch. Cuhry, jak je vyjádřil po svém návratu z Říma a pak ve svém článku v Katoliku č. 11.) — jest velmi výstižný a pravdivý. Malé státy projevily vyšší úroveň. Pavilon holandský, rakouský a československý jsou nejkrásnější. Oddělení americké je značně povrchní a všední. Náš pavilon byl veřejným tiskem označen za »geniální« jak po stránce umělecké, tak orientační a informační (La Oservatore Romano z 16. května 1936, str. 1., kol. 5.)

(Z dopisu dp. P. Dr. Frant. Suchomela, zaslaného P. Dr. Konstantinu Miklíkovi.)

ROZHLEDY

Z DOMOVA. Pouliční sbírka, konaná ve svatováclavských dnech ve prospěch svazu Charity, vynesla Kč 29.779.25. Výnosu bude použito ve prospěch charitativních ústavů Charitou vydržovaných a k plnění ostatních úkolů Charitou převzatých.

Čeští benediktini povedou katolickou universitu v Pekingu. Radostnou zvěst i pro nás katolíky v ČSR. přinesl americký katolický denník »Národ«, v níž ohlásil, že na přání Sv. Otce k žádosti apoštolského vikáře J. E. biskupa Tacconiho, odjelo z Chicaga 19. října několik českých kněží z řádu sv. Benedikta z kláštera sv. Prokopa v Chicagu, do Pekingu (nyní Peipinu), aby zde založili klášter a ujali se vedení katolické university. Boží Prozřetelnost povolala syny českého národa, aby rozmnožili řadu našich obětavých misionářů.

Praha. Oslavy 25letého trvání čsl. akciové tiskárny v Praze byly rozděleny na několik fází; vlastní slavnosti, jež byly spojeny s výstavou tisku, tištěného čsl. akciovou tiskárnou, zahájeny slavnostním večerem na Slovanském ostrově za plného sálu, a mši sv. v Emauzích. Pak pokračovaly sjezdem t. zv. Ligy šířitelů katolického tisku v Emauzích za účasti 360 osob, konferencí katolických literátů za účasti asi 50 osob, jež vyzněla usnesením založení zvláštní organizace. Oslavy byly ukončeny sociálním projevem v Plodinové bursy 25. října za účasti 1500 osob. — Podobný sociální projev uspořádalo Sdružení katol. mládeže s Ústředím katol. studentstva, jehož se účastnilo 350 osob.

*) Uveřejňujeme jako odpověď na článek chefredaktora P. L. Zamykala v časopise »Našinec« ze 6. října t. r.

KOLEM VATIKÁNU. Vatikánská kronika. V Římě konal se studijní týden pro křesťanské umění, který každoročně pořádá svaz italského kleru. Účelem jeho je poučení kněžstva v otázkách péče o církevní umění a ochraně památek. Týden těší se každoročně stoupajícím zájmu.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Běloruské školy v Polsku. Na území vilenského školního okresu bylo v obecných školách napočítáno 390.000 dětí; z těch se přiznalo k jazyku běloruskému 128.740. Dále bylo tu 66.993, pro které se ve škole nenalezlo místa. Pro těchto 390.000 dětí bylo 3211 škol a jen v 69 školách byl vzat zřetel k jazyku běloruskému. (Wiadomości Białoruskie z 15. října 1936.)

Pronásledování náboženství v Rusku. Teprve nyní se sděluje, že zakladatelka a představená III. řádu sv. Dominika východního ritu, s. Anna Ivanovna Abrikosova zemřela po 13letém věznění v Moskvě. Mrtvola byla ve vězení spálena a popel poslán příbuzným. V koncentračním táboře na Solovkách zemřel kněz Mikoláš Alexandrov. Na celém území Krymu není více katolického kněze. Ve Simferopolu byl veliký katolický kostel ponechán ještě modlitbám věřících. Ve vesnici Rosenthalu, vzdálené 30 km byl katolický kostel přeměněn v klubovnu a taneční místnost. Ježto obyvatelé této vesnice nenechali se pohnouti, aby sami odstranili kostelní kříž, stalo se tak pomocí přespolního dělníka, který za to dostal 300 rublů. Kk.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Španělsko. Ze španělského pekla. Zvláštní korespondent Timesů, který jako jeden z prvých zahraničních žurnalistů navštívil anarchistickou frontu v Teruelu, sděluje, že mezi tamními anarchisty má rozhodující slovo jistá žena, která na počátku války vedla útok na sirotčinec ve Valencii a zahнала jeho řádové ošetřovatelky. V biskupském městě Segrobe byly všechny kostely spáleny. V Jerica, jakož i v jiných městech, není slyšeti více hlasu zvonů; byly rozlity pro válečné účely; i píšťaly varhan jsou připraveny k odeslání do muniční továrny. Na zdích měst v okolí Valencie viděl korespondent nařízení místních revolučních výborů, které přikazují odevzdání všech soch, obrazů a jiných předmětů, symbolů to »modloslužby a útlatku ve jménu náboženství« za účelem zničení; vyjmuty jsou pouze některé předměty umělecké ceny, které musí být odevzdány místním museím. Kk.

18 dominikánů zavražděno. Do Bruselu došla zpráva, že dominikánský klášter v Almagro v Andalusii byl zničen a 18 jeho řeholníků zavražděno. Kk.

Madridský ministr vyučování musil doznati, že po zavření řádových škol zůstalo v Madridě na 90.000 dětí bez vyučování. Nepodařilo se mu získati zpět školní budovy ukradené rudými organizacemi. V podivném rozporu s divokým pronásledováním náboženství jsou prohlášení známých katolíků, kteří jsou nuceni ve vládních vysílacích stanicích »vysvětlovati«, že není rozporu mezi křesťanskou a komunistickou naukou. Poslední obětí pronásledování byl P. Gafo O. P., známý pracovník v oboru sociálním.

Ztráty Salesiánů ve Španělsku. Časopis Salesiánů ve Francii uveřejňuje v posledním svém čísle přehled ztrát, které utrpěla kongregace sv. Jana Bosko při bolševickém pronásledování církve ve Španělsku. Při výbuchu revoluce měla tato společnost ve Španělsku 3 provincie s 767 řeholníky a 53 domy. V těchto bylo živeno a vyučováno 22.700 dětí, z 80% chudých dělnických rodin, jsoících namnoze bez prostředků. Ženská větev této kongregace čítala 320 sester, 21 domů a 11.000 žákyň. Otcové této kongregace vyučovali ve 44 elementárních, v 7 řemeslnických a 3 hospodářských školách. Toto vše je ztraceno. Ví se toliko bezpečně, že 8 členů bylo usmrceno, kdežto o ostatních příslušnících řádu je úplná nejistota. O usmrcených docházejí podrobnosti, které dosvědčují mučednictví těchto.

Kk.

S v o b o d n é z e d n á ř s t v í a š p a n ě l s k é p o v s t á n í. Revue de Paris uveřejňuje článek, který odhaluje zajímavě spojitost zednářů a povstaleckého hnutí ve Španělsku. Podle zjištění zmíněného časopisu jsou všichni povstalečtí generálové, s výjimkou generála Franco, členy zednářských loží. Všichni náleželi ke skupině generálů, kteří revoltovali proti diktatuře Primo de Rivery. Po pádu španělské monarchie v r. 1931 měli rovněž rozhodující slovo. Je dnes zjištěno, že zednáři použili jejich služeb při provedení revoluce, pak je nechali ale padnouti, domnívajíce se, že rozsáhlý program chystaných popřevratových změn nechá se lépe uskutečnit pomocí levicových stran, než pomocí generálské kamarily. Teprve osud politika Sanjuro otevřel těmto republikánsko-zednářským generálům oči nad cestami a taktikou zednářstva, které se obrátilo proti armádě za pomoci komunistů a rudých organizací. Spojili se proto s generálem Franco, který svojí činností v Maroku získal si veliké popularity a který jediný byl s to čelit zednářské levicové politice. Zákulisí španělského povstání je komplikovanější, než jak se obecně předpokládá a vina zednářů mnohem větší, než je dnes ještě známo.

Kk.

K a r d i n á l T o l e d s k ý v y s v ě t l u j e. V Pampeluně mešká kardinál Goma y Tomas, arcibiskup toledský a primas španělský, který podal zástupci listu »La Croix« vysvětlení o událostech španělských. Kardinál pravil, že boje, které bojují národní garda a dobrovolníci, mají charakter křížových výprav. »Proti nepřítelům víry, proti moskevskému barbarství, které je tím nebezpečnější, že se snaží rozšířit se po celém světě.« Kardinál poukázal na nadšení, projevující se v národním vojsku. »Poprvé v dějinách zcela chladnokrevně přistupuje se k vyhubení celé společenské třídy. Všude, ve všech místech, slyšeti stejnou otázku: Kdo je farář? a neprodle ně následuje poprava mužů, kteří se neprovinili ničím jiným, než tím, že se zasvětili cele Bohu a spásě duší. Francouzská komuna a teror nejsou ničím u srovnání s hekatombami těchto osob. Dej Bůh, aby tento mor (komunismu) se nerozšířil u vás. Je povinností katolického tisku na toto nebezpečí upozorňovati.« Kardinál upozornil posléze na nutnost spojití snahy katolíků a podřídit ji jedinému cíli: Záchraně západoevropské a křesťanské civilizace.

Kk.

Německo. Podivný boj proti bolševismu. Každý by myslil, že papežův proslov ke španělským uprchlíkům o světovém nebezpečí komunismu bude od německých nacionalistů přijat jako vítaná podpora jejich vlastních snah. Zatím však tajná státní policie zabavila letáky, obsahující papežův projev. Toto opatření je tím podivnější, že současně v novinách je rozšiřováno mínění, že ani Sv. Otec ani biskupská konference ve Fuldě se nevyslovili slovem proti ukrutnostem ve Španělsku a proti bolševismu tam řádícímu.

D o k u m e n t y k u l t u r y. Jsou to nabídnutí sňatková, uveřejněná v Ludendorffově časopise »U posvátného pramene«. Tak hledá západní Němec, dobrých mravů, opravdovou německou pohanku za účelem seznámení. Jeden zubní lékař hledá opět vzdělané, veselé, plavé pohanské děvče. Jiná vysoce vzdělaná pohanka z dobrého rodu převážně severoněmecké rasy, přeje si navázati styky za účelem výměny myšlenek s bojovníkem pro německou víru. Německý pohan hledá pohanku pro výměnu myšlenek. Vzdělaná severoněmecká pohanka hledá spojení se vzdělaným, přírody milovným pohanem. Jiná 27letá pohanka touží po pyšném, cílevědomém pohanu. Německý pohan ze svazu mládeže hledá plavé nordické děvče. A tak to jde na celé straně dále. Národe básníků a myslitelů, jak hluboko jsi klesl!

Kk.

B o j p r o t i n á b o ž e n s k é m u š k o l s t v í v B a v o r s k u. Bavorské státní ministerstvo školství oznámilo, že od 1. ledna 1937 nebude řádovým silám učitelským více dovoleno vyučovati na veřejných občanských školách, vydržovaných buď státem nebo obcemi. Toto rozhodnutí je ranou pro náboženskou lidovou školu v Bavorsku. Bavorské školní zákony a bavorský konkordát mají totiž opatření, že na přání rodičů nebo k výchově oprávněných osob, mohou býti zřízeny náboženské školy, je-li potřebný počet žactva. Tento právní stav dovoloval dosud nejen zříditi nové katolické školy, ale dal i ochranu stávajících již náboženských škol do rukou rodičů. V Bavorsku jsou totiž obecné školy z největší části katolické. Všude tam, kde státní škola náboženská měla býti přeměněna v neutrální, musili o tom hlasovati rodiče a osoby k výchově oprávněné. To se dělo všude tam, kde v posledních letech národní socialismus chtěl odstraniti náboženské školy.

Je známo, že tato hlasování nepřinesla daleko takový výsledek, jak si mnohde přáli a že věrnost katolických rodičů v mnoha případech pomohla zachrániti ohroženou katolickou školu. Je také známo, že poslední biskupská konference německého episkopátu ve Fuldě jednala o případech vyličeného hlasování a vyzvala katolický lid k věrnosti a obětem pro katolickou školu.

Jelikož katolické školství tímto způsobem nemohlo býti odstraněno, byla nyní změněna taktika. Stávající katolické školy jsou v mnoha případech proto katolické, že jejich učitelé jsou příslušníky řádů neb kongregací. Laičtí učitelé, také mladí, vychovávají se systematicky v zásadní nepřátelé náboženského školství. Jestliže tedy nyní řádoví učitelé budou ze škol odstraněni, bude automaticky zrušeno i katolické školství.

To je vlastním účelem shora uvedeného vládního nařízení. Toto nařízení ukazuje také poznovu úkladnou taktiku, které se používá v boji proti církvi: biskupové vydají pastýřský list na obranu náboženské školy. Vládní kruhy však toho nebudají a vynucují beznáboženskou školu zcela jednoduše jiným způsobem, přes hlavy katolických rodičů. Dosahují tím nejen svého politicko-školského cíle, ale docilují i toho, že pastýřský list je ranou na prázdno. Katolická škola a autorita biskupů jsou stejně postiženy.

Je tím však porušeno i ujednání bavorského konkordátu, který měl ustanovení, že školy vedené řády a náboženskými kongregacemi, které měly až dosud právo veřejnosti, podrží toto právo i na dále, jestliže plní povinnosti kladené na školy tohoto druhu. Toto ustanovení bylo proto výslovně pojato do konkordátu, poněvadž již roku 1919 byla v německém školství snaha postátnit školní personál. Ustanovení toto bylo také ochranou pro staré školy, vedené řádovými sestrami. Nyní bylo jednoduše odstraněno. Ukazuje to, že konkordát není s to ochránit církvev případě, když druhá strana postupuje protiprávně a proti ujednáním smlouvy. Kk.

Francie. V Avignonu zemřel ve stáří 43 let P. Ferrer Visat z diecése Lerida, v důsledku těžkých zranění, která utřžil od katalonské rudé gardy. Dotyčný byl v červenci od »improvisovaného soudu« odsouzen k oslepení a později od stejné svémocného soudu k smrti. Podařilo se mu sice utéci do Francie, ale tu přes všechnu péči podlehl následkům vytrpěného týrání.

Útočný plán volno myšlenkářské internacionály. Oficiální komunistický orgán »International Press Conference«, vycházející v Londýně, má v posledním čísle zprávu o pařížském zasedání exekutivy nové světové unie volných myslitelů, která byla založena na posledním sjezdu atheistů v Praze spojením občanských a proletářských volných myslitelů. Exekutiva jednala o úkolech nejbližší budoucnosti a o opatřeních a metodách.

Jako prvý taktický požadavek je hlásání kulturního pokroku, t. j. rozvinutí populárně-vědeckých přednášek ve všech zemích ve spojení s pokrokovými vědátory a s pomocí lidových osvětových ústředí a konečně ve spojení s kulturními přednáškami o otázkách kulturního a vědeckého pokroku. Nová internacionála volných myslitelů prohlašuje, že nestačí potíratí theoreticky klerikální teorie; největší důraz nutno klásti na to, aby v pracující třídě budila se přání po pozitivní kulturní činnosti. Dále uložila si exekutiva volných myslitelů za úkol, zanést do katolických řádů různice, t. j. mezi dělnictvem a inteligencí má býti vzbuzeno domnění, jakoby církvev se rozštěpila na dvě části: na reakční, vedenou církevními hodnostáři a na druhou, kterou tvoří široké pracující kruhy, přidržující se náboženství. S pomocí takovýchto uměle vyvolávaných rozporů má býti vytvořena jednotná fronta světové unie volných myslitelů a katolických dělníků k obhájení demokratických práv národa a

svobody svědomí. Současně však vybízí světová internacionála volných myslitelů k nejrozhodnějšímu povstání proti reakčním snahám církevních hodnostářů a jejich náboženskému vlivu na masy, šířenému ve formě sociální a kulturní reakce. Pařížská konference usnesla se dále založití mezinárodní kulturní středisko, vydati určitý počet kulturních letáků a konečně zvýšiti spolupráci různých národnostních sekcí pro mezinárodní orgán »La Pensée«.

Anglie. Westminsterský arcibiskup, Msgr. Hinsley hodlá zříditi v Londýně stálou misijní výstavu.

Irsko. Irský episkopát a občanská váleka ve Španělsku. Konference irského episkopátu vydala po ukončení porad oficiální zprávu, v níž se praví: »Biskupové shromáždění na konferenci v koleji sv. Patrika v Maynooth používají příležitosti, aby projevíli bolest nad utrpením španělských katolíků. Víme, že brutální útoky proti náboženství a lidskosti, spáchané komunisty, velice vzrušily náš lid. Víme také, jak hluboce cítí náš lid s velkým španělským národem v této době tragického osudu, do něhož bylo Španělsko uvrženo menšinou lidí, vedenou cizími osobami. Španělsko bojuje dnes boj křesťanství proti ničící moci komunismu. V těchto osudových chvílích obracejí se zraky křesťanů celého světa ke Španělsku, za něž se modlí celý křesťanský svět, zvláště pak katolíci irští, kteří dosud nezapomněli dobroty, prokázané Španělskem našim předchůdcům.« Biskupové nařizují provedení všeobecné sbírky v neděli 25. října, jejíž výnos předá kardinál primas irský kardinálovi primasu španělskému na zmírnění nouze. Biskupové projevují dále přání, aby i sbírky prováděné jinými organisacemi, na př. křesťanskou frontou, byly podporovány. Na odčinění hříchů, svatokrádeží a urážek a za dosažení vítězství křesťanství nad komunismem a anarchií ve Španělsku nařizují biskupové zvláštní pobožnosti o svátku Krista Krále.

Obrovská protikomunistická demonstrace. Irská křesťanská fronta uspořádala 25. října t. r. v Dublině obrovský projev, k němuž bylo přihlášeno přes 100.000 lidí. Tento projev, který jistě předčí všechny dosavadní projevy irské, tlumočil též sympatie irského národa španělským vlastencům v jejich boji proti bolševickému nepříteli.

Italie. Katolický vědecký ústav časopisecký byl založen v Miláně kardinálem Schusterem. Účelem jeho jest sbíratí materiál ohledně novin a časopisů v Itálii a zpracovávati je. Ústav má sídlo v arcibiskupském paláci. Vedoucím orgánem ústavu je rada, sestávající z 12 členů; jejím presidentem jest synovec Sv. Otce hrabě Ratti di Desio.

Belgie. Smrt vůdce komunistů. Vůdce komunistické strany v belgickém parlamentě poslanec Jacquemotte zemřel náhle při jízdě vlakem z Lutychu do Tirlemontu. Poslanec vracel se z komunistického projevu, na němž bylo zesměšňováno náboženství.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, výjma července a srpna. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novim. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl. Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

15

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ LISTOPAD 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

KOMUNISMUS A EVANGELIUM.

Přes všechno vysvětlování a varování jsou mezi katolíky skupiny, které věří, že tu není žádného nebezpečí se strany komunismu — že tedy není překážek pro spolupráci katolíků s bolševiky. A protože varování se strany katolické na takové zatvrzelce neplatí, musí jim dáti pádnou lekci bolševici sami.

Tak v červenci letošního roku přinesl »Bezbožník« (orgán svazu ruských bezbožníků) článek nadepsaný: »Odpověď věřícím« a uzavřené slovy: Cesty komunismu a evangelí se nikdy nepřibližují. Jsou protichůdné!« A v témže orgánu v č. 8. z r. 1936 píše Jaroslavský při komentování návrhu nové ústavy: »Náš poměr k náboženství, církvi a služebníkům kultu zůstává stejný.« Aby to však nebyla slova na plano, čteme v tomtéž orgánu dále: »Sekretáři výborů Komsomolu obdrželi rozkaz obnoviti a reorganizovati činnost organizací Svazu Bezbožníků a vzíti za ni osobně zodpovědnost: a: »Děti mají být ochráněny všeho vlivu církve.«

Tyto příkazy nezůstávají jen na papíře. Skutky jim odpovídají. Stačí připomenouti odstranění kazaňské katedrály v Moskvě, pak zbourání Strastnoy kláštera — jednoho z hlavních chrámů Moskvy a zbourání pravoslavného chrámu v Oděse — všechno události posledního půl roku.

Stejně trvá pronásledování »služebníků kultu« - kněží ať pravoslavných, nebo katolických — či protestantských duchovních. Pro ně má komunismus žalář, »pracovní tábor« či dokonce smrt. Komunismus se nespokojuje s protináboženským terorem doma — v Rusku. Všude, kde se domůže vlivu, či dokonce moci, rozdmýchává protináboženský teror. Bereme-li pak komunismus tak, jak v podstatě jest, totiž jako rozkladnou ideologii — nikoliv jako pouhý stranický směr — pak pochopíme, že v něm nalézá svůj útulek řada lidí, kteří jinak se musí skrývati před lidskou spravedlností a pro něž jakýkoliv řád je nutnou pohromou. Tam, kde se komunistický živel uplatní revolucí, tato individua nejvíce řádí. Dokladem toho jsou poměry ve Španělsku. Nechme vyprávěti jednoho portugalského kapitána,

který v době tří týdnů prošel frontu v Andaluzii a jemuž se podařilo proniknouti i do rudé Malagy:

»Nevěřil jsem před odjezdem, že tyto věci by byly možny ve XX. století. Nyní, když jsem na vlastní oči viděl osoby ukřižované, za živa upálené za pomoci hadrů namočených benzinem, mrtvoly žen a dětí ukrutně zohavené — nyní tomu již věřím!«

Mezi rudými je menšina fanatiků, kteří upřímně věří na příchod všeobecného marxistického ráje a pro tuto ideu se zuřivě bijí; pokud se většiny týče, skládá se z bývalých trestanců, lupičů, zkrátka — spodiny obyvatelstva, jež se směje v tvář marxistickému režimu a hledá jak loupit a vraždit; ví co ji čeká v případě zajetí a proto se bije s velkou odvahou!«

Zvrhlost těchto individuí, kterým jen zmatek umožňuje život, neboť každá spořádaná společnost je musí zneškodniti, nezná mezí. Týž kapitán líčí dále: V Almendralejo, jehož se zmocnili po prudkém boji, našli nacionalisté 100 mrtvol, ukřižovaných na zdi vězení a nesoucích stopy po předchozím mučení. Ve vězení v Constantina rovněž vězni ukřižováni na zdi — někteří z nich hlavou dolů.

V Malaze: Ženy, jež byly odsouzeny k zastřelení vedeny městem — nahé. A na jiné ženské vězně vystaveny poukázky znějící na jméno a dobu. V Almerii: Asi 50 rukojmí s rukama a nohama svázanými a železnou tyčí na krku bylo vrženo do moře.

V Ruské bolševické revoluci bylo utraceno množství kněží a zničena řada chrámů. Leč přes to tyto zločiny byly spíše příležitostné a improvizovány. Ale ve Španělsku hned od vypuknutí občanské války vystupuje jako hlavní úkol rudých vymýcení křesťanství a to systematicky a bez rezerv. V celém tom moři ukrutností možno viděti ustavičnou, jedinou rozvážnou vůli, která vstěpuje rudým, že křesťanství a jeho nositelé jsou hlavními nepřáteli, že je třeba vyhubiti všechny kněze a řeholníky, spáliti a zničiti všechny kostely.

Z těchto faktů pak vyplývá jeden nepopíratelný důsledek: Takové události čekají každou zemi, kde vypukne marxistické povstání a tytéž události se odehrají tam, kde se marxismus uchopí moci.

Kde je tedy možno stavěti most mezi mem a křesťanstvím? Bylo by to je/

časem a prací a nejen to, přípravou zkázy. Lidem dobré vůle nezbyvá než komunismus potírat. Ale boj proti němu musí být opřen o spravedlivý křesťanský sociální řád, v němž se komunismus stane z b y t e č n ý m.

»DEMOKRATICKÁ« SOVĚTSKÁ »ÚSTAVA«.

Koncem tohoto měsíce bude pravděpodobně uvedena v život nová sovětská »ústava«, kterou vypracoval Stalin se svými spolupracovníky a kterou obdivují i některé naše kruhy jako jednu z nejlepších ústav současné doby, anebo aspoň jako krok na pravo. Zatím však ústava tato v žádném směru nemá nárok, aby se jí honosili její tvůrcové, aby snad sloužila za vzor jiným státům, anebo aby na základě ní i v našich kruzích bylo usuzováno na zlepšení ruských poměrů a dle toho zaujímán příznivější postoj k stykům s bolševickým Ruskem. Sovětská ústava má 146 článků, rozdělených do 13 hlav. Ústava tato je vypočítána jako agitační a propagační prostředek pro ty, kdo neuvažují o důsledcích a praktickém významu jejích ustanovení a jdou jen za hesly. Po přečtení a prozkoumání nabude soudný čtenář přesvědčení, že slova o volnosti, rovnosti, svobodě, právu, práci, socialismu jsou jen prázdná hesla, pestré praporečky, kterými je ověšeno vlastní jádro ruského zřízení, diktatura vrchních 10tisíc nových komunistických buržoá, kteří mají obsazena vedoucí místa komunistické strany a kteří jsou když ne horšími, tedy aspoň stejnými tyrany, jako byli v historii jiní samovládní tyranové. Hlava první, nadepsaná veřejné zřízení, má 12 článků, v nich je tolik krásných a úchvatných slov, že musí poskočit srdce každému utlačovanému proletáři. Je tu řeč o socialistickém státě, o sovětech poslanců pracujícího lidu, jemuž patří všechna moc, o socialistickém vlastnictví, o osobním a kolchozním, státním vlastnictví, jež končí průpovědí: kdo nepracuje, ať nejí; od každého podle jeho schopností, každému podle jeho práce.« Hotový ráj. Když se však podíváte blíže na kořen jednotlivých ustanovení — nehledě k rozporu těchto s ostatní částí ústavy — vidíte zjevný rozpor článku 6. s článkem 5., 7. a násl.

V čl. 6. se totiž prohlašuje za veřejný majetek (vlastnictví státní) půda, její nitro, vody, lesy, závody, továrny, šachty, rudné doly, doprava železniční, vodní, vzdušná, banky, spojovací prostředky, veliké podniky zemědělské, základní bytový fond, tedy vše, schází tu jen ještě výslovné ustanovení — které se však podává z celé struktury ústavní — že státním majetkem jest i živý inventář na shora uvedených předmětech veřejného majetku a to jak zvířecí, tak lidský. Připouští-li proto další ustanovení vlastnictví družstevně-kolchozní a osobní, je to buď jakési vlastnictví k movitým věcem v osobním užívání, anebo je tu odpor se zásadou v čl. 6. vyslovenou. Ten malý kousek půdy, kterou stát dovoluje jen osobně užívat — tedy žádné vlastnictví — každé kolchozní usedlosti, je prašpatnou náhradou za vlastnictví v pravém slova smyslu a malou útěchou v otrokářském systému kolchozním, který podle ústavy znamená návrat k době nejhoršího nevolnictví. Jak divně pak se vyjímá i čl. 9., který dovoluje soukromé hospodářství rolníků

a malých výrobců provozované jednou osobou, založené na osobní práci a vylučující vykořisťování cizí práce. Vždyť vzhledem k čl. 6. hospodaří na cizím (majetku státu) a mohou nejvýš spravovat obuv — které se v Rusku nedostává — nebo obstarávat jiné podobné služby. Hlava II. (čl. 13.—29.) má klasické státní zařízení ve Svazu sovětských socialistických republik, při čemž se vám točí hlava z celé té spousty socialistických republik a krajů, na které rozdělili bývalou říši ruskou, v nichž se uznává svrchovanost a samostatnost těchto republik, ale způsobem, založeným na podobných zásadách jako v hlavě I., neboť při podrobném studiu této části objevuje se tato »samostatnost« jako prázdné heslo, neboť čl. 14. vše soustřeďuje do vedení Svazu ztělesněnému v jeho nejvyšších orgánech vlády, a v orgánech státní správy. Hlava III. (čl. 30-56) jedná o nejvyšších orgánech státní moci Svazu, v níž po způsobu států západní Evropy zřízen poslanecký sbor jako nejvyšší orgán státní moci, t. zv. nejvyšší sovět, skládající se ze dvou komor, v jejichž systému a složení objevuje se pravá tvář asijského despotismu. Ruský národ vrací se tu v doby, kdy úpěl v područí žlutého plemene, neboť podle nové demokratické ústavy bude mít ruský národ, čítající 124.000.000 hlav v horní komoře nejvyššího sovětu (sovět národností) 30 zástupců a drobní národové neslovanskí o počtu 37.000.000, 208 zástupců a jen v dolní komoře (sovět Svazu), kde se volí poslanec na 300.000 obyvatel, je možno, že Slované budou v nejlepším případě mít 400 poslanců a neslovanský živel 140 poslanců. Uvážil-li se pak separatismus ukrajinský a běloruský, bude poměr hlasů tento: 170 hlasů nalažených proti Velkorusům, 140 hlasů neslovanských a 210 hlasů velkoruských. Při společných schůzích obou sněmoven, kde se bude rozhodovat o nejdůležitějších otázkách, dopadne to pak tak, že proti 430 slovanským zástupcům bude 348 neslovanů, anebo proti 240 — 250 Velkorusům bude stát jejich protivník v síle 538 poslanců. Nyní přejdeme další ustanovení této originální ústavy, kde se na nás dívají samé sověty a z nichž se dovidáme o jejich působnostech a všimneme si hl. X. o základních právech a povinnostech občanů a hl. XI. o volební soustavě. Zde nás zajímají hlavně čl. 124 a 125 o různých »svobodách« ruských státních občanů. Čl. 124 stanoví, že k zabezpečení svobody svědomí všemu občanstvu církev v Rusku je oddělena od státu a škola od církve, že svoboda vykonávání náboženských kultů stejně jako svoboda protináboženské propagandy přiznána je všem občanům. V něm vidíme pravou satanskou rafinovanost, neboť je tu ústavně dekretován způsob vyhlazení náboženství vůbec. Co na jedné straně dovolují jen svobodu v y k o n á v á n í náboženských kultů (tedy nikoli náboženské propagandy a obrany), na druhé straně dovolují výslovně protináboženskou p r o p a g a n d u a ze školy vylučují jakýkoli vliv církve. To značí, že dospělým, kteří měli to štěstí býti vzděláni v pravdách náboženských, dovolí ještě chodit do kostela a umřít v církvi. Mládež však vychovávána ve škole bez Boha a zpracovaná protináboženskou propagandou, které církve nesmí čelit žádnou vlastní náboženskou pro-

pagandou a tedy ani ne soukromým vyučováním a poučováním o pravdách náboženských, vyroste úplně bez Boha jako pouhý nástroj samovládnych služebníků satanových. Velmi krásné jsou dále i ty ostatní svobody (slova, tisku, shromáždění a táborek, pouličních průvodů a demonstiací), neboť čl. 125 tyto svobody sice zaručuje, ale s výslovným omezením, pokud to odpovídá zájmům pracujícího lidu, jejichž jediným reprezentantem a zastáncem, jak se dovídáme z čl. 126 jest komunistická strana, ve které nemohou býti všichni občané, nýbrž jen neaktivnější a nejsvědomitější občané z řad dělnické třídy a jiných vrstev živlů pracovních. Čl. 131 pak té »svobodě« zcela odzvání, neboť stanoví povinnost každého občana chrániti a posilovati veřejné socialistické vlastnictví jakožto posvátný a nedotknutelný základ sovětského řádu . . . a vyslovuje, že osoby, usilující o podvrácení veřejného socialistického vlastnictví, jsou nepřáteli lidu. Korunou všeho je však hl. XI., zaručující »právo« účasti na volbách občanům, kteří dovrší 18 roků, stanovící, že každý občan má právo voliti a volenu býti, dále normující přímé a tajné hlasovací právo. Jak toto právo vypadá, osvětluje čl. 141, který praví, že kandidáti se určují podle volebních okresů a že právo jmenovati kandidáty je zabezpečeno veřejným organisacím a spolkům pracujících: organisacím komunistické strany, odborovým svazům a jiným ústavům společenstevním, které smějí existovati podle čl. 126 zase jen potud, pokud jejich existence odpovídá zájmům pracujícího lidu. Tak tedy v hlavních rysech vyhlíží nové vychvalované »demokratické« zřízení ruské, v němž našli i zalíbení svobodní zednáři celého světa proto, že sověty vynalezly tak nádherný »demokratický« způsob na zničení náboženství. Dr. J.

O VÝZNAMU VEŘEJNÉ KATOLICKÉ PŮJČOVNY KNIH.

I. Tisk jest krásný vynález lidského ducha a měl by býti jenom k dobru lidstva. Lze ho však zneužít ke zlu, a zneužívá se ho nade vše míru. Dobro se totiž šíří pomaleji než zlo, a má také méně apoštolů. Odtud pochází, že tisk natropí nepoměrně více zlého než dobrého.

II. Dříve se špatné myšlenky nemohly šířiti s takovou rychlostí jako dnes. Analfabetství nebylo jenom nedostatkem, kterým trpěly nižší třídy, nýbrž bylo i ochranou. Knihami a letáky se nemohl zkaziti ten, kdo neuměl číst, a bylo vždy potřeba osoby, aby mohla kazit.

Naopak nebyla tak velká možnost šířiti špatné rukopisy i mezi těmi, kteří uměli číst. Kniha stála velké peníze pro toho, kdo ji kupoval, a ještě více pro toho, kdo ji chtěl rozmnožit. Nutnost opisovati knihu ručně ztenčovala možnost jejího rozšíření tisíckrát více nežli dnes.

III. Od dob vynálezu tisku může se šířiti zlo docela neosobně. Za našich dnů, kdy každý čte denně noviny, časopisy, krásnou literaturu, vědecká nebo zdánlivě vědecká pojednání, může každý vsakovati do sebe jed náklady bez námahy, bez útraty, téměř ani o tom neví, a to od útlého věku a s nejtrvalejšími účinky. Svět jest zaplavován špatným tiskem ještě mnohem dříve než lidé mohou zvědět, jaký jest rozdíl mezi dobrým

a zlým. Šíření dobrého tisku jest tedy jeden z nejvelkolepějších apoštolátů. Jest to dílo, podobné misii, podobné rozšívání dobrého semene, rozšívání milosti pravdy. A čím hlouběji zasáhne dobrý tisk některou duši, tím hojnější ovoce ona vydá, některá třicetinásobný, jiná šedesátinásobný, jiná stonásobný.

IV. A skoro ještě důležitější práci koná ten, kdo zdržuje lidi od čtení knih a novin špatných. Neboť jest snažší uchovati v čistotě duši, která se nenakazila hnilobou, než tu, která už začala páchnouti a kterou třeba konservovati dobrými léky. Říci někomu včas: To nečti, abys neumřel, jest lepší než říci: Když jsi už četl to a ono, čti také ještě toto a toto. Nejlepší však jest, varovati duši před zlým a napájeti ji skutečnou krásou a pravdou, aby nebyla dobře schopna náklady a aby netoužila po méněcennostech.

V. To obojí si obrala za svůj úkol Katolická Půjčovna knih v Ostrovní ulici v Praze, která má jistě tu ctižádost, aby se rozšířila do všech ulic hlavního města. Toto poslání jest jedno z nejhlavnějších, jaké si dnes možno mysliti uprostřed naší společnosti zkažené a pohřbené v sutinách předsudků a pověr velkoměsta, které zde udává tón pro provincii. Podaří-li se tisíce a tisíce Pražanů uchrániti špatné četby a vložit jim do ruky několik desítek knih krásných, pravdivých, silných a hlubokých, jest to veliké misijnářské dílo, vykonané pro mravní a náboženskou obrodu velkoměsta a tím celého národa.

VI. Pro ty, kteří žijí na venkově, to jest mimo hlavní město republiky, bylo by ovšem málo významné, že existuje v Praze nějaká Katolická Půjčovna knih, kdyby nemohli nijak těžiti pro sebe z této skutečnosti. Věc se však má i pro ně poněkud příznivěji. Nemohou si sice půjčovati dobré knihy z Prahy, ale mohou a mají si zaříditi Katolickou Půjčovnu ve své obci, nebo v nejbližším městě, kam často docházejí. A tu jim chce býti Veřejná Katolická Půjčovna Knih v Praze II., Ostrovní 7a radou a pomocí, a to tím větší měrou, čím těsnější si přejí míti spojení s ní jako s mateřskou půjčovnou, a čím více stojí o to, aby obdrželi pokyny k řádnému založení a napotom k řádnému vedení této své venkovské půjčovny filiální.

VII. Avšak i ti, kdo by nechtěli býti filiálkou Pražské ústřední půjčovny, mohou ji směle a s důvěrou požádati o pomoc při zakládání vlastní půjčovny místní. Majíc na mysli dobro věci, a nikoli nějaké právní prvenství, bude řečená pražská půjčovna nápomocna všem, kdož by ve svém domově zamýšleli zříditi tento bohulibý a lidumilný podnik, který umožňuje i slaběji situovaným lidem přístup k dobrým a hodnotným knihám, a tím i ku pravému vzdělání. Stačí, když se některá horlivá duše tohoto díla ujme, když utvoří kolem sebe kroužek lidí, kteří by ji podporovali, a když majíc zaručený koutek, kde by knihy byly pečlivě uloženy a chovány, napíše o další poučení a návod Veřejné Katolické Půjčovně Knih v Praze, Ostrovní ulice č. 7a.

VIII. Námitky, jež by mohli činiti i lidé dobré vůle proti těmto snahám, neobstojí při důkladném a chladném ohledání. Ani obava, že nebude finančních prostředků, potřebných k vedení Katolické Půjčovny Knih v některém místě, nemá

velké platnosti. Může se přece začíti skrovně a v malých rozměrech, a čas po čase půjčovnu rozmnožovati. Najdou se i dárcové a dobrodinci, někdy i větší mecenášové, jindy si dovedou správcové půjčovny sami nakloniti zámožnější katolíky všech politických stran, aby přispěli na půjčovnu penězi nebo dary reálnými, a konečně: nic nebrání tomu, aby takovéto filiální půjčovny venkovské nehledaly rozhojnění svého inventáře v možnostech ústřední mateřské půjčovny pražské.

Dr. K. Miklík.

NAŠE PRÁCE

Přednášky se světelnými obrazy konaly se v těchto místech: Roudnice nad Labem: Potopa, Legenda o sv. Mikuláši, Dubenec, Obecnice: Praporec sv. Václava, Náchod: Obřad mše svaté, Nedělní klid, Mukačevo: Katakomby, Náchod: Oltář a obřadní předměty, Nedělní klid (po druhé), Ruské Pole: Úcta k mrtvým.

Kinematografická představení konala se v těchto místech: Starý Kynšperk, Mühlbach, Šneky, Nebanice, Hrzín, Meiersgrün, Stará Voda, Tři Sekery, Velké Hleďsebe, Sangberg, Mnichov. Promítány filmy Kristus a Pod Tvoji ochranou.

ROZHLEDY

Mladá Boleslav. Sv. misie konaly se ve dnech 10. až 18. října. Vedli je kněží Redemptoristé, dp. P. Alf. Daňha a dp. P. Jalovecký. Průvodu s misijním křížem zúčastnilo se přes 2.000 osob. Sv. zpovědí bylo přes 1500, sv. přijímání přes 2.000.

Z DOMOVA: Schůze, pořádané 4. listopadu všemi organisacemi katolické mládeže na Slovanském ostrově v Praze se zúčastnilo na 700 osob. Společnost národů a pronásledování křesťanů v Rusku, Mexiku a Španělsku. Mezinárodní výbor »Pro Deo«, jenž sdružuje křesťany náležející třem velkým vyznáním, sešel se po šesté v Ženevě, v září 1936. Na základě ověřených dokladů konstatoval, že křesťané jsou pronásledováni ve třech státech, přičleněných ke Společnosti národů: v SSSR, Mexiku a Španělsku (v krajích v moci madridské vlády). Vlády těchto tří států nesou zodpovědnost za toto pronásledování, jež postihuje Církev jako takovou a křesťany osobně a na majetku.

Společnost národů, zatím co její pakt zaručuje svobodu svědomí a náboženství národů necivilisovaných, snášela až dosud tuto situaci, jež je předmětem jitření pro křesťany, neboť tito by nemohli přijmouti, aby bylo zasahováno do jejich práv vyznávati svoji víru a kázati evangelium.

Mezinárodní výbor »Pro Deo« vznáší dnes ke křesťanům, kteří požívají autority v lůně Společnosti národů svoji žádost, ve jménu solidarity, jež spojuje všechny křesťany, aby učinili vše, pokud na nich záleží, aby Společnost národů žádala ode všech svých členů, aby na svém území dovolili svobodné provozování kultu a svobodné vyučování Slova Božího dětem jako dospělým.

»Nejde zde jen o důležitou otázku, ale o otázku věrnosti vůči Bohu.«

Tato nota byla předána J. E. Dr. Saavedra Lamas, prezidentu shromáždění Spol. národů.

Sekretariát Společnosti národů odmítl přijetí delegace mezinárodního výboru »Pro Deo«, jenž měla ve smyslu výše uvedené noty intervenovati u předsedy shromáždění Společnosti národů.

KOLEM VATIKÁNU. Výstava katolického tisku, která měla končiti dne 31. října, zůstane otevřena až do 31. prosince 1936. Italské železnice prodloužily také do konce roku 1936 — 70% slevu zahraničním účastníkům výstavy.

Dne 29. října byl na mezinárodní výstavě katolického tisku zahájen I. mezinárodní kongres katolické reklamy. Vedle všech katolických časopisů italských jsou na kongresu zastoupeny četné státy evropské i zámořské. Po zahajovacích projevech byl odeslán projev oddanosti Sv. Otcí, načež Dr. Lolli proslovil přednášku o vztahu reklamy ke katolické morálce.

Nový centrální prezident Katolické akce italské. Sv. Otec jmenoval prezidentem Katolické akce italské státního nadvládního Lamberta Vignoliho; nový prezident byl od roku 1932 předsedou Katolické akce v římské diecési a byl již za pontifikátu papeže Pia X. horlivě činným v katolicko-církevním spolkovém životě.

Svatý Otec a Španělsko. Je známo, jak bolestně dotklo se Sv. Otce pronásledování církve ve Španělsku. Tato bolest nad ohavnostmi a hrůzami španělské občanské války došla nyní krásného vyjádření. Jak je známo, povolil Svätý Otec Benedikt XV. za světové války všem kněžím, aby o Dušičkách mohli podobně jako o vánočních, sloužiti tři mše svaté.

Nyní nařídil Svätý Otec Pius XI., aby letošního roku byla tato třetí mše svatá obětována za padlé v občanské válce španělské. Pro zajímavost budiž ještě uvedeno, že povolení sloužiti o Dušičkách tři mše svaté, stalo se na prosby španělského duchovenstva.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Biskupská konference v Zagrebu konala se v arcibiskupské paláci. Zabývala se otázkou, jak čeliti pronikajícímu komunistickému nebezpečí. Usnesení budou předložena ještě plenární konferenci episkopátu.

Náboženské pronásledování v Rusku. Nejnověji vyvíjí se v Rusku značné úsilí za účelem získání nových členů organisaci mládeže »Komsomolců«. Vláda oznámila nedávno slavnostně program a zásady této organisace. Odstavce 3. článku 2. »zásad« praví, že od mladého komunisty se žádá, aby dával příklad socialisticko-dělnického smýšlení, aby úzkostlivě chránil socialistický majetek, potíral opilství a pozůstatky náboženských predsudků. V poslední době byl též vládou vydán nový pamflet Jaroslaviho: »Co žádá strana od komunisty«. Dlouze a široce se v něm vysvětluje, že buržoasie podporuje a šíří náboženství, aby dělnictvo všech národností mohla lehčeji ztročit a vykořisťovati. Měsíčně jsou vydávány bezbožnické časopisy, protináboženské noviny, letáky

knihy, vše pod ochranou zákona, a dokonce za finanční pomoci vlády. Na druhé straně však žádná z církví nemá práva tisknouti katechismy, modlitební knihy atd. Vše to se posuzuje jako nezákonná náboženská propaganda. Tak se má ve skutečnosti s tou tolik oslavovanou svobodou svědomí a náboženství v Rusku.

Propagační prostředky ruských bezbožníků. Ruští bezbožníci pořádají nyní po venkově přednášky, při kterých jsou provozovány i různé »zázraky«, jaké vidáváme na produkcích t. zv. kouzelníků. Udivenému venkovskému publiku se na konec vysvětlí, že všechny t. zv. »zázraky« jsou jen výsledky chemických objevů různých prvků a směsí. Tak i nápis Mene, tekel, upharsin, který se objevil na stěně paláce Belsazarova, je vysvětlován jako dílo kněží, kteří prý měli znalosti běžné dnes lidem 20. století!

V s o v ě t s k é m v ě z e n í na proslulých Solovkách zemřel nedávno H. Matusevicius, katolický kněz litevské národnosti. V témž vězení nacházejí se ještě jiní litevští katol. kněží, které nelze osvoboditi, ač vláda se snaží vyměnit je za ruské vězně v Litvě odsouzené.

V z á c n é v ý r o č í o p a t a a k a n o v n í k a L. K n e ž i č e. 10. srpna t. r. slavil 60. výročí svého posvěcení na kněze dlouholetý předseda bratrského družstva sv. Jeronýma v Záhřebě a opat a kanovník Msgr. L. Knežič. Jubilant, jemuž i my přejeme hojnost Božího požehnání, je 84 roky stár.

L u r d s k ý c h p o u t n í k ů z C h o r v a t s k a bylo 42.

J a k p o k r a č u j e b e z b o ž e c t v í v r u s k é m l á d e ž í. V r. 1923 bylo v Rusku ještě 63% mužské a 72% ženské mládeže křesťanské víry. Dnes je tu jen 1% mužské a 12% ženské mládeže věřící. Uvážíme-li pak, že podle statistiky ze všeho obyvatelstva je 46% mládeže, vidíme jasně strašlivou budoucnost ruského národa a satanismus bolševiků, s jakým bojují proti Bohu. Nedejme se přesto másti mírumilovným hraním na šalmaje, jemuž podléhá často i katolický tisk. **C h o r v a t s k á k o l e j s v. J e r o n ý m a** v Římě dostane novou budovu. Bude to monumentální stavba, jež má býti ukončena v roce 1937.

S m r t v ý z n a m n ě h o p o l s k ě h o m i s i o n á ř e. V Charbině zemřel náhle probošt fary sv. Stanislava a apoštol. delegát v Mandžusku, Msgr. St. Ostrowski.

K a t o l i c k á a k c e u B ě l o r u s ů. 18. října byla ve Vilně ustavena běloruská sekce Katolické akce, jejímž předsedou se stal P. Hermanowicz, rektor kláštera Marianistů ve Vilně. Členy výboru jsou inž. L. Dubiejkowski, W. Jarmalkowicz, P. redaktor A. Stankiewicz a P. Dr. St. Glakowski.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Španělsko. Zajímavé podrobnosti z pevnosti Alkazaru sděluje v 45. čísle »Przewodnika katolicko« očitý svědek baron Jan Jiří Studnica. Alkazar byl obléhán 70 dní. Za tu dobu bylo na pevnost vystřeleno 11.800 dělových nábojů 15,5, 10,7 a 7,5 cm. Pevnost obléhali bolševici v počtu 11.000, kteří vrhli 1500 ručních granátů, položili 2500 dynamitových bomb a v 8 útocích po-

užili 200 baněk žíravých tekutin. Za tu dobu bylo také provedeno 30 leteckých útoků, při čemž bylo shozeno 500 bomb a 35 sudů hořčího benzínu. Madrid dal rozkaz, aby Alkazaru bylo dobytý za každou cenu, proto k jeho poslední ráně na pevnost byly vybudovány z Toleda čtyři podzemní chodby až pod samý zámek Alkazar, položeny tu ohromné miny a zapáleny. Nastal ohromný výbuch, než Alkazar vše přestál a dočkal se konečného vysvobození. 800 mužů vzdorovalo 11.000 obléhajícím a proto právem obdivuje se jim svět jako hrdinům. Zajímavé je, že obránci alkazarští jsou z prostého lidu.

C í r k e v a š p a n ě l s k á r e v o l u c e. Msgr. Bilbao, biskup Tortesský, který za španělské revoluce musil uprchnouti do Říma, po lal v rozmluvě se zástupci tisku zajímavý obraz o stanovisku církve k nynějšímu revolučnímu vření. Konstatoval nejprve, že je nesprávné viniti církev z nynějšího stavu věcí ve Španělsku. V posledních letech, jmenovitě po zavedení republiky, rozvinula církev velikou činnost, pokud jde o náboženství a charitu. Rovněž na poli školství a vzdělání lidu pracovala církev velmi požehnaně. Při řešení sociální otázky ukazovaly se slibné výsledky. Neštěstím Španělska však bylo, že na poli politickém nebylo možno docílit jednotné a za vytčeným cílem směřující práce. Již tím byla uvolněna cesta levicovým stranám. Na politickém kolbišti panovala mezi katolíky, bohužel, žalostná roztržštěnost. Ukázalo se to nejlépe, když vypuklo vojenské povstání. Gil Robles toto povstání odsuzoval, což mělo za následek, že jej opustila mládež jeho strany a přidala se k povstalcům. Dnes mají katolické živly v povstalecké armádě většinu. Válka, podle převládajícího přesvědčení v lidu, je svatou válkou a vůdcové povstalecké armády jsou si dobře vědomi, jaký význam bude míti náboženství při dalším budování národního státu. I strana znovuzřízení národního státu je přesvědčena, že povstání je náboženskou válkou. Církevní kruhy zaujímají však podle papežských směrnic stanovisko úplné zdrženlivosti, pokud jde o politické věci. Touto zásadou řídily se od roku 1931, kdy byla zřízena republika, za což dostalo se jim však od levicových stran velmi špatné odměny.

P o k l a d y t o l e d s k é k a t h e d r á l y. Zástupce irské křesťanské fronty, vyslaný do Španělska sděluje, že madridská vláda uzavřela katedrálu toledskou a zapečetila ji. Na chrániových dveřích byly připevněny cedule s výzvou: Kamarádi, chraňte tuto budovu a její umělecké poklady, neboť patří Vám! Prostí kamarádi uposlechli této výzvy. Arcibiskupský palác, v němž ruští rozložili svůj hlavní stan, je s katedrálou spojen chodbou. Touto chodbou vplížili se ruští do chrámu, kde se zmocnili proslulých obrazů Grecových, dále bible sv. Ludvíka a kostelního pokladu. Na štěstí pronikla národní armáda brzy až do Toleda, takže ruští musili největší část kořisti zanechat na místě.

T e r o r v e Š p a n ě l s k u p o k r a č u j e. V Barceloně byli nejnověji zatčeni 62 seminaristé a klerici řádu maristů v posledním takofka okamžiku, když se chtěli utéci na italskou loď. Byli postaveni před lidový soud a obžalováni »7 útěku před nepřitelem.«

Dříve než opustili rudí Illescas (město na cestě mezi Madridem a Toledem), odcizili z tamního farního kostela proslulé obrazy Grecovy a odvezli je do Madridu.

H r ů z o v l á d a v S e o D ' U r g e l l. Toto staré biskupské město, sídlo místodržitele andorského, je pevně v rukou anarchistů, kteří prohlásili, že do kořene vyhladí buržoasii. Přední katolické osobnosti a vedoucí pravicových stran, celkem 142 osob, byly v noci zatčeny a většina z nich již povražděna. Z osobností zatčených v Organya bylo během tří dnů odpraveno 20 osob.

A u g u s t i n i á n i z E s c u r i a l u nebyli podle nejnovějších zpráv, došlých do Paříže, zavražděni, jak prošla o tom tiskem zpráva. Jsou však stále ve vězení v Madridě a jejich život je v důsledku postupu nacionalistických vojsk stále ohrožen.

C o u d ě l a l i r u d í z k a t e d r á l y v S i g u e n z a. Katedrála, postavená před 8 stoletími, skvost stavitelského umění, je dnes zříceninou. Posledně se v ní usadilo 730 rudých vojáků. Nádherný oltář je těžce poškozen, hrob Fadriga Portugalského vyloupen, kazatelna s nádherným reliefem umučení Kristova zničena. Ve sklepeních archivu válejí se listiny a cenné prvotisky na hromadách, pod nimiž jsou položeny pumy. Rudí odňali personálu katedrály před popravou klíče od komory, kde byl uschováván chrámový poklad, který úplně vyloupili, takže katedrála nemá nyní ani jediného bohoslužebného předmětu. Pouze přehlédnutím byly zde lupiči zapomenuty dva relikviáře. Mezi ukradenými předměty nachází se i proslulých 16 gobelínů z Flanderska, které visely v kapli Matky Boží a které na výstavách v Seville a v Barceloně budily pozornost všech návštěvníků. Dále bylo ukradeno ciborium ze 16. století a monstrance z 18. století, umělecký to předmět z masivního zlata, posázená 1600 diamanty; dále jeden obraz Grecův, trojdílný oltářní obraz a jiné věci.

Š p a n ě l s k o s p o l é h á n a K r á l o v n u s v. r ů ž e n c e. V krajích obsazených národní armádou, byla po celý měsíc říjen horlivě konána modlitba sv. růžence na úmysl, aby byla zachráněna katolická církev ve Španělsku. Kardinál sevillský vydal pastýřský list, v němž označuje nynější žalostné chvíle, které církev ve Španělsku prožívá, za jedny z největších ve španělských dějinách. Jen modlitba sv. růžence, ve Španělsku tak oblíbená, může přinést záchranu. Na příkaz kardinálův konala se ve všech kostelích a kaplích po celý říjen veřejně modlitba sv. růžence.

»K n ě ž í, v ě r n í š p a n ě l s k é v l á d ě.« Madridská vláda získala několik více méně pravověrných katolických kněží zřejmě za účelem propagandy. Jak sdělují levicové listy anglické, byli by komunisté i anarchisté s opětným otevřením kostelů v Madridě srozuměni, ale Juan Garcia Morales a jiní, »vládě věrní kněží« staví se proti tomu s odůvodněním, že po znovuotevření staly by se kostely hnízdy fašistické zrady! Pokud jde o jména »ostatních, vládě věrných kněží«, nejsou tato nikde uváděna. O Garcia Moralesovi se ví pouze tolik, že před 10 lety byl pro nepořádný život svým biskupem suspendován, že po

léta byl spolupracovníkem rudých časopisů madridských a že madridští katolíci již po léta varovali se jakýchkoliv styků s ním.

B a r b a r s k é v ý t r ž n o s t i p r o t i k a p u c í n ů m. O mučednictví španělských kapucínů, které tito musili od bolševiků vytrpěti, sdělují se nové podrobnosti. Na příslušníky kapucínské řádu baskické provincie byly uspořádány pravé honby. Kdo byl chycen, byl postaven před revoluční soud a odsouzen k smrti toliko proto, že náležel k řádu. Prvním zavražděným byl P. Oriol z Barcelony. Hodnověrní svědkové sdělují, že mu byl nejprve stržen vous, načež jej rudí nutili, aby se rouhal Bohu. Když místo rouhání počal zpívat *Te Deum*, bičovali jej vrahové a když z jeho těla stala se krvavá hmota, byl teprve zastřelen. Událost odehrála se v Manrese, kde byl usmrčen i kvardián tamního kláštera. V Arenys da Mar byl zavražděn P. Ezechiel de Marcarion a slepý P. Prudent. Z Taragony se oznamuje zavraždění 70letého misionáře P. Alfonse de Ager.

I t a l i e. **G e n e r á l n í k u r i e ř á d u D o m i n i k á n ů,** která dosud měla svoje sídlo ve staré koleji, zvané Angelicum, byla letošním podzimem přeložena do mateřského kláštera řádu ke sv. Sabině na Aventínu. Místností tohoto kláštera se slavným kostelem, restaurovaným od P. Berthiera, byly italským státem přenechány opět dominikánům. Dne 28. října navštívil kurii sám Mussolini a zapsal se jako první návštěvník do zlaté knihy konventu.

Ú s t a v p r o c í r k e v n í h u d b u v I t a l i i. Od několika let existuje v Itálii akademie pro katolickou církevní hudbu, založená kardinálem Schusterem a jemu podléhající. Vedle všeobecných církevně-hudebních nauk pěstuje se především ambrosiánský chorál. Ústav docílil již krásných výsledků.

U p ř í l e ž i t o s t i 40. v ý r o č í s n á t k u zaslal Svatý Otec králi Viktoru Emanueli III. velmi srdečný telegrafický blahopřejný projev.

M u s s o l i n i n a v š t í v i l p o u t n í m í s t o v Loretě a založil zde nadaci ve výši 5.000 lir k podpoře nemocných italských poutníků, kteří přicházejí do Lorety.

V m e z i n á r o d n í m t i s k u vyskytly se opětně zprávy, že Svatá Stolice poskytla na financování italského tažení v Habeši velmi značnou peněžní podporu. Vzdor tomu, že zprávy tyto byly důrazně demontovány, vyskytují se v mezinárodním tisku poznovu. Nejnověji učinil tak odpadlý katolický kněz E. Guillaume, který v říjnovém čísle pařížské »Revue politique et parlementaire« uveřejnil článek o Itálii a Německu, v němž píše, že za dobu 10měsíčního trvání italsko-habešské války (srpen 1935 — červen 1936) dal Vatikán italskému státu na válečné účely k dispozici částku nejméně 500 milionů lir. Jsou prý to peníze, které došly do Itálie ve zlatě jako Petrský haléř ze všech dílů světa a byly uloženy u italské státní banky. Osservatore Romano zjišťuje, že zmíněný článek a jeho tvrzení jsou lži. Nejpodivnější je však, že revue, která chce býti pokládána za seriosní, uveřejňuje podobné vylhané věci.

N ě m e c k o. Benediktinský opat Alban Schachleitter, dřívější opat emauzský v Praze, byl

v Mnichově raněn mrtvicí a zaopatřen. Jak známo, patřil tento církevní hodnostář k těm, kdož propagovali německý národní socialismus.

Násilnosti vůči kardinálu Faulhaberovi. U příležitosti 50letého jubilea kostela Svatého Kříže ve farnosti Mnichov-Giesing sloužil kardinál v tomto kostele v neděli 25. října pontifikální mši svatou. Po kostelní oslavě opustil kardinál as v 11 hodin kostel a vstupoval do auta, čekajícího před kostelem. Když všichni přítomní zdravili plni úcty odjíždějícího pastýře, počalo asi 10 nebo 12 mladíků pustě řvati: »Pryč s tím psem, na galeje s ním, ať žije Hitler!« Když vstoupil kardinál do auta, chtěli mladíci rozbít u auta okna a mlátili holemi na střechu vozu. Přes to, že farní úřad již v sobotu upozornil policii na návštěvu kardinálovu, nebylo možno v této chvíli dovolati se ochrany. Pozoruhodné je také to, že tisk nepíše vůbec o této příhodě. Podle zpráv byli zatčeni dva z oněch výtržníků. Hnutí t. zv. německých věřících, vyvíjí v poslední době horečnou činnost a rozdává svoje letáky dokonce u dveří katolických kostelů. Ve své činnosti je podporováno z úředních míst a má se za to, že shora vylíčený výstup byl dokonce inscenován bavorským ministerstvem vnitra.

Neobvyklá opatření byla se strany policie učiněna pro den 28. října, kdy konalo se svěcení nového biskupa v Pasově. V neděli dne 25. října slavil nový pastýř Zikmund Landersdorfer vjezd do svého biskupského sídla. Bývalo zvykem, že při těchto nebo podobných příležitostech tvořily katolické spolky se svými prapory špalír. To bylo nyní co nejpřísněji zakázáno. Ani vlajky jakéhokoli druhu, ani šerpy či jiné spolkové odznaky nesměly býti na prostranství před dómem použity. Na přestupky byly stanoveny přísné tresty, proto s církevní strany byli věřící vyzváni, aby bezpodmínečně uposlechli všech těchto nařízení. Ježto použití praporů uvnitř dómu nemohlo býti se strany státu zakázáno, bylo učiněno opatření, aby katolické spolky utvořily špalír uvnitř chrámu.

Poměry v evangelické církvi. Je velmi těžké učiniti si dnes jasný přehled o pravém stavu a poměrech evangelické církve v Německu. V důsledku přísných opatření tiskových pronikne na veřejnost jen velmi málo o událostech mezi jednotlivými skupinami a směry v protestantismu. K tomu druží se ještě rozštěpenost a rozervanost, která je tak veliká, že ani znalci nemohou dnes říci, jaký bude další vývoj věcí. Jak je známo, byla dána různým církevním výborům lhůta do podzimu r. 1937 za účelem vyjasnění poměrů v německé evangelické církvi. Zdá se, že do té doby nelze čekati nějakých zásahů se strany státu. Práce za účelem uklidnění poměrů sice započala, její výsledky nejsou však dosud nikde viditelné.

Boj odehrává se hlavně mezi třemi skupinami: mezi t. zv. církví vyznavačů, německými křesťany a mezi nacionálně - církevní skupinou v Thüringenu, která se tam pojednou vynořila. Mezi německými křesťany a touto skupinou je mnoho společného. Nacionálně-církevní skupina provedla po celém Německu širokou organizaci, která vykázala značný úspěch, zejména po spo-

rech mezi faráři a laiky. Z Wirtemberska se sděluje, že z tamních farářů hlásí se jich jen málo ke skupině Thüringenské (celkem 12), za to tím více laiků. Církevní rada wirtemberská nařídila, že mimo svých farností nesmí tito faráři vykonávati církevní úkony. Je všeobecně známo, že radikální část t. zv. německých křesťanů přešla k nacionální skupině thüringenské. Ve Slezsku trvá již delší dobu rozkol mezi t. zv. církví vyznavačů, jejíž radikální křídlo stojí ostře proti zprostředkujícímu směru. O počtu příslušníků shora uvedených směrů možno usuzovati podle nákladu vydávaných časopisů. Organ nacionálně-církevní skupiny »Křesťanský kříž a hákovitý kříž« má prý 24.000 čtenářů, dva orgány německých křesťanů »Německá neděle« a »Evangelium v třetí říši« mají 16.000 odběratelů, konečně pak »Mladá církev«, nejvíce rozšířený list církve vyznavačů, má 25.000 odběratelů. Tato roztržičnost evangelické církve budí vážné obavy u opravdových věřících, ježto projevuje se stále zřetelněji, že důsledkem jejím je odkřesťanění veřejného života. Je ovšem otázkou, zda volání po spolupráci a svornosti bude s to učiniti přítrž dalšímu tříštění dříve než bude pozdě.

I na církevní písně došlo. Říšský a pruský církevní ministr poslal všem církevním úřadům přípis, v němž si stěžuje, že v poslední době při náboženských úkonech zpívají se písně, jejichž text jest podkládán nápěvům vlasteneckých nebo národně-socialistických písní. Ministr stěžuje si hlavně, že při náboženských úkonech zpívají se často písně na nápěv národně-socialní písně, počínající slovy: I kdyby se všichni zpronevěřili, my zůstaneme věrni! Takovéto přehmaty, píše ministr, jsou nejen poškozováním národního majetku, v tomto případě pak i proviněním proti zákonu o ochraně národních symbolů. Ministr žádá církevní úřady, aby neprodleně byla učiněna opatření v tom směru, aby melodií vlasteneckých nebo národně-socialistických písní nebylo používáno pro církevně-náboženské účely.

S katolické strany se k tomu sděluje, že pokud jde o melodii t. zv. národně-socialistické písně věrnosti, možno její nápěv podle výzkumu hudebních badatelů stopovati již od r. 1568. Píseň tato byla po staletí písní národní a jako taková zpívána i od organizací katolické mládeže a pojata i do spolkového zpěvníku. Kdy se stala »písní věrnosti národně-socialní strany« není církevním úřadům známo.

N o v o p o h a n é u z n á n i. Podle zákona měly úřady při ověřování sňatků, narození i úmrtí zjišťovati pro statistické účely náboženství rodičů, novomanželů i zemřelých osob a vyznačiti je podle úředně stanoveného názvu v příslušné rubrice. Těm, kdož nepatřili k některé státně uznané náboženské společnosti, smělo se do rubriky »náboženská příslušnost« vepsati označení »bez vyznání« nebo »disident«, jen na výslovné přání dotyčného. Nyní nařídilo říšské a pruské ministerstvo vnitra, aby lidé bez vyznání nebyli označováni ve statistikách úhrnným názvem »německý věřící« nebo »věřící v německého Boha«, ale jako příslušníci »hnutí německých věřících«, »německé společnosti věřících«, »nordické společnosti věřících«, »křesťansko-německo-

nordického náboženství« Z uvedeného výnosu ministerstva je zřejmou snaha, uznati novopohanství, projevující se ve jmenovaných formách, i právně.

Belgie. K a t o l i c k á m l á d e ž b e l g i c k á čítá v tomto roce ve 2.248 sekcích 27.332 platících členů. Pro nastávající měsíce bylo určeno rozšířiti činnost i na venkov. Podle pravidla »také politika« pečuje svaz mládeže o to, aby katolíci ve všech odvětvích národního života plnili svoje povinnosti a domohli se ve vedení státu onoho postavení, které jim patří. V roce 1937 bude svaz slaviti 25leté jubileum svého trvání.

Švýcarsy. K o n f e r e n c e š v ý c a r s k é c h a r i t y (německé) konala se dne 11. listopadu t. r. v Curychu. Jejím účelem byla společná porada, jakých prostředků a cest nutno použiti, aby byly zdolány úkoly charity ve farnosti a správně vyřešeny. Na programu byly tři referáty: O nutnosti charity ve farnosti, Laická výpomoc ve farní charitě a o soustředění charitativní práce.

Rakousko. V jižních Tyrolích bylo v poslední době zjištěna plánovitá agitační činnost komunistů a zakládání komunistických buněk. Zvláště činní jsou agenti Moskvy v Kaltenu a v okolí Brixenu.

Maďarsko. 27. katolický sjezd v Maďarsku měl heslem: Kristus a naše vesnice. Uložil si také za úkol vyřešení problémů, jež jsou předpokladem k záchraně venkovského obyvatelstva z duchovní a materiální bíd. Při zahájení sjezdu proslovil kardinál Séredi uchvacující projev pro oběti španělských nepokojů, »miserere bratrské lásky pro přátele i nepřátele«. V plenární schůzi načrtl kardinál Séredi svůj reformní program, který chce církev provést v hospodářském a sociálním ohledu za pomoci státu, aby byla zachráněna víra v rodině a společnosti. Biskup Glattfelder podal důležité pokyny pro boj proti bolševické nákaze venkovského obyvatelstva.

Amerika. K a t o l i c t í d ě l n í c í K a n a d y p r o t i s o v ě t s k é p r o p a g a n d ě. Kongres katolického dělnického svazu v Kanadě přijal resoluci, vyslovující se proti komunistické činnosti sovětského Ruska. Ve zmíněné resoluci je žádána kanadská spolková vláda, aby jako člen společnosti národů zkoumala činnost Ruska a žádala vyloučení sovětů ze Svazu národů, poněvadž se prokázalo, že Rusko pod pláštěm obchodních styků rozšiřuje ve světě komunismus. Dále se žádá, aby v odvetu bylo provedeno přerušování obchodních styků s Ruskem.

Veliký eucharistický projev. V Pittsburgu konala se eucharistická slavnost, které se zúčastnilo na 100.000 mužů. Tisíce žen s hořícími svícemi v rukou stálo po stranách ulic, kterými šlo slavné eucharistické procesí. Sanctissimum nesl biskup pittsburgský.

K a n a d a. Na přání rady kanadského parlamentu byl nad sedadlem presidenta zákonodárského shromáždění kanadské provincie Quebec zavěšen velký kříž.

K a n a d š t í k a t o l í c í p r o t i k o m u n i s m u. V Monteralu konalo se obrovské protikomunistické shromáždění katolíků, na němž bralo účast přes 100.000 osob. Arcibiskup koadjutor Msgr. Gauthier zdůraznil ve svém projevu, že i nejsilnější státní moc je slabou proti komunismu a že jedině náboženství je s to vytvořiti pevnou hráz proti rostoucímu komunistickému nebezpečí. Shromáždění se usneslo na protestu vůči pronásledování náboženství v Rusku, Mexiku, jakož i Španělsku; kanadská vláda jest žádána, aby provedla reformy, vyznačené v papežských encyklikách. Zvláště se žádá lepší rozdělení bohatství a odstranění hospodářské diktatury, kterou provozují některé osobnosti, v jejich rukou se bohatství nahromadilo.

Z m e x i c k é h o k u l t u r n í h o b o j e. Dvě skupiny seminaristů, kteří, pokud je to za nynějších poměrů v Mexiku panujících, možno, studovali v městě Celaya, byli přepadeni skupinou vládního vojska. Studenti mohli odejít, avšak místní farář a dva kněží, kteří studenty vyučovali, byli zatčeni. Vojáci nespokojili se pouze tím, že zabavili všechn soukromý majetek studentů, ale vnikli i do kostela, vylomili svatostánek, rozházeli posvěcené sv. hostie po zemi a rozdělili se o kostelní nádoby. Současně byli zatčeni starosta města a policejní komisař; místní policie byla rozpuštěna.

P r o p a g a c e K a t o l í k a. V posledním čísle pod tímto záhlavím užili jsme tvrzení, že jsme jediným katolickým listem, který vychází s církevní censurou. Tvrzení toto uvádíme na pravou míru konstatováním, že jsme se přesvědčili, že že tomu tak není.

LITERATURA. Právě vyšla nová knížka »Utrpení a radosti očištěnce«, cena asi Kč 5.—, jež potěší každou věřící duši, sblíží ji s jejími drahými, jež Pán k sobě povolal a tříbí snad ještě duše jejich v očištěci, povzbuzujíc ji zároveň, aby jim pomáhala svými modlitbami a dobrými skutky. Vydaly ji Školské sestry O. S. F., Praha XII., Korunní třída č. 4.

Administrace prosí P. T. předplatitele o vyrovnání předplatného na rok 1936.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl. Praha VII., Korunovačn. třída 14.

KATOLÍK

16

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ LISTOPAD 1936

DUCHOVNÍ ŽIVOT

JSME V DOBĚ MUČEDNÍKŮ! VYZNÁVEJME KRISTA, KRÁLE MUČED- NÍKŮ!

Zprávy ze Španělska: V Barceloně byly salesiánkám vypíchány oči a ony krutě zohaveny. Děti střílely do mrtvol. »Královna krásy« štvála vojáky, aby ohavily Klarisky, v El Arabal dvacet mužů a žen ve sklepě polito benzinem a spáleno za živa, ženě vecpána vaťa plná benzínu do úst a zapálena, faráři z Puel Genil sekerou usekány nohy, farář z Cebroros zašitý v pytli ponořován do vařící vody až zhybnul,

(Z lond. »Universe« od očitého svědka.)

A to jest jen nepatrná část! —

Proč?

Snad i katolíci částečně byli spoluvinní na nemožném sociálním životě španělském! Ale tito kněží, řeholnice, muži i prosté ženy? Jak ty za to mohou?

Nemohou, ale to ďábel se dostal k moci. Podдали se mu a zcela je ovládl a vylévá svou nenávisť bezdůvodně na ty, kteří jsou Kristovi!

Jsme v době mučedníků, slavného vítězství víry a lásky nad ďáblem!

A co my?

Zdá se mi, že španělská krev mučených křesťanů volá po světě svatou, velikou, spasnou výstrahu:

Hle, co nás stojí nebe, život věčný! Kolik vy dáte za totéž nebe, kam také chcete dojít?

Ano, jiné věky neměly toto silné kázání krve a nemusily se tedy báti tolik, jako my, o svou věčnou spásu! Ale dnešní nenávisť k Bohu a Spasiteli, k církvi, k lidstvu, — dnešní mučednictví v Mexiku, ve Španělsku, v Rusku — volá k nám, abychom opravdověji, přísněji pracovali o svou spásu!

Co máme činit?

Především modleme se daleko více, než jindy, na smír a odprošení Boží spravedlnosti, modleme se s láskou a v náhradu dobrotivému Srdci našeho Spasitele za všechny zločiny, rouhání a zneuctění jeho přesvatého Těla, — těla svátostného a těla církve —, za všecku nenávisť bezbožných! Konejme často smírné hodiny! Terciářské obce by měly pořádati často smírné pobožnosti, střídati se ve stálém klanění před svátostánkem

Dále se modleme srdečně a vše za trpící spolubratry! Aby vytrvali, aby došli slavné koruny věčné blaženosti! Nebudeme snad i my jednou potřebovati modlitby jejich a jiných věřících, za sebe? . . .

A konečně: Modleme se snažně za vlastní vytrvalost ve víře a lásce Páně! Prosme, aby nás Spasitel učinil hodnými našich trpících bratří a sester! — A co ještě?

Ano, ještě něco! Ještě mnoho! Poznamenali jsme, že i katolíci v celku nebyli asi zcela bez spoluviny. Ne, že by snad přímo zavinili dnešní hrůzy, — ale nedělali to, co dělat měli. A to jest dosti veliká vina! Poměry ve Španělsku byly hrozné, venkovští lidé byli skoro robotníky a nevolníky panstva, sociální rozvrstvení bylo nesnesitelné. A byli to katolíci, — šlechta, majitelé pozemků! A nezavedli spravedlivější sociální řád. Kněžstvo se jen z části staralo o veřejný život a neusilovalo o spravedlivou nápravu!

Hle, jak se hrozně mstí, když je katolíkům jedno, co se děje s vírou Kristovou, když se nesnaží provést zákony křesťanské spravedlnosti a lásky všude! I nám se tak povede, — brzo neb později, — nebudeme-li se starati o druhé! Lidé dnes neznají Krista, myslí, že církev chce jen slávu a moc. Když nedáme my katolíci jasný důkaz, že pomáháme chudým, že se zastáváme spravedlnosti a práva všech ve veřejném životě, v obcích i státě, pak budeme spoluvinní na následcích, až se komunismus zmocní moci. Proto musíme, myslíme-li vše s vírou a láskou k Ježíši Kristu upřímně, — jíti ven, mezi lidi, — apoštolovat, pomáhat! Ve svých podnicích, ve svých úřadech, ve styku s chudými, — jednati přísně spravedlivě, musíme míti ohled na potřebu bližních. Pryč s katolickou lakotou, lhovostí k bídě druhých! Žádejme na svých politických zástupcích, aby vytvořili dobrý a jasný a přesný sociální program a nedbali ohledů na oblibu jiných a prozrazovali jej ve státním zřízení a životě! Nemůžeme přece žít tak zvaně duchovně a nedbati velikých povinností, jichž velikost se krvavě rýsuje právě ve Španělsku!

Vy, duchovní lidé, ano, p r á v ě vy, kteří chcete více milovati Krista Pána, dejte se do práce: Pomáhejte spravedlnosti všude, pomáhejte chudým až k vlastní veliké oběti, pomáhejte chudým, pomáhejte apoštolátem, výchovou, — nešetřte se, — nebo nebudeme ušetřeni ani my, — tím méně majetek!

Světlem jde volání: Ať žije Kristus Král! Budeme to volat tím, že budeme se snažiti v našich spolcích, podnicích, politických organizacích, samosprávných sborech, vzbuditi a hájiti přísnou spravedlnost, odstraňovat demagogii, nedbatí teroru mocných, abychom tím brali půdu komunismu a bezbožectví, které jest dnes největší ranou doby, neboť jest to vtělená nenávist Bohailidí. — A pak: Živ buď Kristus Král!

KATOLICKÁ AKCE JEDINÝM PROSTŘEDKEM PROTI KOMUNISTICKÉMU NEBEZPEČÍ.

Mezi největší nebezpečí, která ohrožují lidskou společnost, patří v první řadě komunismus. Především proto, že se staví proti všem základům, na nichž spočívá spořádaná lidská společnost — proti rodině, soukromému vlastnictví a proti náboženství. Ale tento odmítavý postoj by nebyl o sobě nebezpečný, naopak dalo by se soudit, že to bude kámen úrazu celé nauky komunistické i celého hnutí. Daleko horší je, že komunismus je víc než politickým hnutím nebo sociálním směrem. Komunismus — jakkoliv to zní neuvěřitelně — stal se hnutím náboženským, stal se dokonce »bohem« bezbožníků, ať už oficiálně jako bezbožníci vystupujících, či pouze bezbožnický žijících, i když při tom zůstávají v té či oné církvi. A v této víře v komunismus, která v něm vidí něco »všemohoucího«, co přinese lidem ráj na zemi, je největší nebezpečí.

Proto sv. Otec a po něm biskupové neustávají upozorňovati na pronikání i metody tohoto hnutí, metody účinné a zhoubné zároveň. Neboť v poslední době upustila komunistická propaganda od násilí a bouřlivé agitace v místech, kde tyto otevřené způsoby narážely na odpor a uchýlila se ke lsti a lichocení, nabízejíc spolupráci tu na poli družstevním, jinde kulturním nebo politickém. Přinášely se i oběti, ovšem dobře vypočítané, aby v době co nejkratší přinesly mnohonásobný zisk.

Do služeb propagandy zapřažena literatura i film i divadlo. Komunistické buňky pracují všude, kde se dá, na vesnici i ve městě, v továrnách, ve vojsku, v úřadech, v dopravnictví — nezapomínajíc na žádné místo jen poněkud důležité. Pracují s nadšením, jež je živeno právě onou vírou ve »všemohoucnost« komunismu. Na jejich straně stojí skutečnost, že je snadnější bourat než stavět, nakazit než uzdravit. Je těžko této propagandě čeliti. Dokonce se to nedá dělat jen hmotnými prostředky právě pro onen náboženský ráz komunismu. Zbraně, jež nad komunismem zvítězí, budou zbraně ducha.

Základem všech zbraní musí být víra v Boha. Bezbožníci, kteří jsou jádrem komunismu, musí viděti, že Bůh náš není jenom myšleným pojmem, ale osobní bytostí, se kterou nutno vždy a všude počítati a jejíž vůli nutno se bezpodmínečně řídit. Druhou zbraní je smysl pro zodpovědnost, který má právě ve víře v Boha své odůvodnění. Jde tu o odpovědnost k rodině, k bližnímu a ke společnosti a to i tehdy, když mi plnění povinností z oné odpovědnosti vyplý-

PRAVOSLAVNÉ VÁNOCE.

Vánoční step... Nikde stromečku, nikde té vánoční krásy a kouzla, které nám skýtá naše česká krajina. V nepřehledné jiskřící sněhové ploše leží derevňa (vesnice) s ohromně vysokými stohy slámy jako sněhové hory, a pod nimi mužické chaty, v nichž se všichni bez rozdílu s křesťanskou radostí chystají na vánoční svátky.

Štědrý den bývá vyplněn přípravou nejenom k štědrovečerní večeři, ale také přípravou jídel pro následující dny svátků. V tento den řízení domácnosti je v rukou žen; ale i muži vykonávají domácí práce: vaří šunku, pečou klobásy a husy, připravují buchty a množství jiných jídel a pečiva.

Oběd na Štědrý den bývá přísně postní, jen rostlinná jídla, brambory, zelí a kyselé okurky. Pokrmy se mastí jen rostlinnými oleji. Starší lidé většinou zdržují se jídla, v čemž začasť je následuje i mládež. I mléčné produkty a vejce nejsou postními jídly; výjimky jsou jen pro děti a nemocné.

Navečer, když jsou připravena jídla a skončen úklid v domácnosti, vnese se do světnice do »předního rohu«, kde je stůl s modlitebními knihami a nad ním po obou stranách stěn visí někdy i v několika řadách obrazy svatých, otýpka sena. Na seno se postaví hrnec s »kuřou« (vařené kroupy nebo rýže) a »vzvarem« (kompot ze sušených hrušek, jablek, švestek, meruňek a hrozinek) na znamení, že Pán Ježíš ležel

po narození v jeslích. Před obrazy zapálí se »lampady« (olejová světla a svíce).

Po setmění a s objevením se prvních hvězd na nebi začíná Štědrý den společnou modlitbou všech v domě přítomných a po modlitbě usedá rodina i se služebnictvem k večeři. Napřed se podává »boršč« (polévka se zelím, červenou řepou a rajskými jablky, někdy i s luštěninami a houbami), vařená i smažená ryba a postní »pirožky« (buchty). Pak otec rodiny dá na talíř »kuřou«, politou medem a se lžící postaví tuto na okno a třikrát volá: »Mraze, mraze, pojď »kuřou« jísti.« Umlkne a po chvíli rce: »Když nechceš a nejdeš »kuřou« jísti, pak nechoď ani na žito, ani na pšenici, ani na žádnou píceinu,« postaví talíř na stůl, pokřížuje se a sní tři lžice »kuti« a pak jedí i ostatní členové štědrovečerní společnosti. Večeře se ukončí »vzvarem«.

Po večeři čte se nahlas Evangelium o Narození Páně. Děti a mládež po přečtení Evangelia nesou večeři, »kuřou« a »vzar« přibuzným a známým. Po pozdravném uvítání děti hlásí: »Tatínek a maminka posílají vám večeři.« Jídlo se ochutná, případně i za jejich večeři vymění, děti se podělí ořechy, cukrovím a drobnými mincemi.

O Božím hodě jdou všichni na ranní bohoslužbu. Bývá o 6. hod. ranní, kdy je ještě tma. Před kostelem bývá velký ruch, přijíždějí povozy z »chutorů« (osamělých hospodářství uprostřed stepí). Ranní bohoslužba je navštívena většinou ženami; využívají tak možnosti, kterou při

vající je snad nepříjemné nebo dokonce těžké. Ale oběť, ze které člověku na zemi nekyne v dohledné době nějaký užitek, nebo ze které se na zemi užitku vůbec nedočká, má svůj smysl právě jen ve vztahu k Bohu. Jinak se nás budou lidé ptát: »Proč se mám obětovat, když z toho nikdy nebudu nic mít?«

A konečně je nutno vštípit lidem do mysli tu velikou pravdu, že smysl života není na zemi ve hmotném štěstí (které ostatně je vždy problematické a nikdy člověka dokonale neuspokojí). Nesmí se při tom však nikdo domnívati, že touto větou mají být odbyty spravedlivé požadavky sociálně slabých o zlepšení jejich postavení.

Těchto skutečností jsou si vědomi všichni, kdo to s bojem proti komunismu myslí vážně. Bez obnovy náboženského ducha, bez návratu víry je boj proti komunismu předem prohraný. Upevnití však víru, vnést náboženskou obrodu do lidské společnosti je úkolem Katolické akce. Proto svatý Otec i biskupové ve svých listech spojují výzvy k boji proti komunismu s výzvami ke Katolické akci.

V nejbližší době vydají v tomto smyslu společný pastýřský list i biskupové českoslovenští. Pochopí tentokrát naši katolíci — a zvláště katoličtí mužové — že mluvení o Katolické akci nejsou planá slova, že tu nejde o nějaké moderní náboženské heslo, ale že tu jde o nutnost, o životní zájem státu, národa, že tu jde o nesmrtelné duše a o jejich vlastní spásu? V Rusku se ničí vše, co připomíná nějak náboženství, v Mexiku to napodobují, ve Španělsku teče krev. Má přijít ještě někdo na řadu? Máme přihlížet klidně k možnosti, že by k něčemu takovému mělo dojít i u nás?!

Arcibiskup montrealský, Msgr. Gauthier, píše ve svém pastýřském listu proti komunismu: »Katolická akce dá nám jednotu ve vedení i v práci!«

»obědní« (polední) bohoslužbě, navštívenou většinou muži, nemají, jsouce zaměstnány přípravou oběda.

Po bohoslužbách je oběd a po něm se vypravují »sbory« (hloučky) chlapců s »hvězdou« na cestu po sousedech a známých. Je to pestře malovaná, otáčivá hvězda, uprostřed které je osvětlený betlem. Při tomto »Krista slavení« zpívá se napřed »Roždestvo Tvoje Chryste Bože náš . . .«, a pak »Díva dnes nepresutstveno Roždaje . . .« a koleda. Tato je skoro stejná na celém území, obydleném ukrajinským národem: na Kubáni (pod kavkazskými horami), v Podněpří i na Podkarpatské Rusi: »Nová radost stálá jako na nebi chvála . . . Koledníci se podělují hlavně penězi, ořechy a cukrovím a někde obdrží i špek neb domácí salám a buchty.

O sv. Štěpánu koledují k večeru jenom děvčata, někde i s chlapci.

Nový rok slaví časně zrána chlapci a při tom pohazují po podlaze a po spících pšeničná zrna s přáním: »S novým godom pozdravljajem«.

Večer před »Jordánem« (Zjevení Boží) »šchedrují« (koledují) zase děvčata.

Budou-li naši katoličtí mužové v Katolické akci na svém místě a přičiní-li se, aby o nich platila výše uvedená slova montrealského arcibiskupa, pak smíme doufati, že s pomocí Boží nad komunistickým nebezpečím zvítězí. A-dur.

FILM

Filmy poslední sezony byly roztríděny následovně:

Do třídy Ad (přístupné pro celou rodinu):

N a š e XI. (průměrné hodnoty).

Do třídy A (filmy nezávadné, ale nevhodné pro děti):

D a v i d C o p p e r f i e l d MGM, Praha (prvotřídní provedení).

C h a r l i e C h a n v c i r k u s e, Fox-film, Praha (průměrné provedení).

L é k a ř e m z v á š n ě, Heller-film, Praha (provedení dobré).

L í b á n k y, Moldavia-film, Praha (průměrné provedení).

L o j z i č k a, Gloria-film, Praha (průměrné provedení).

V y s o k é C, Fox-film, Praha (průměrné provedení).

U l i č n i c e, Slavia-film, Praha (dobré provedení).

P o d č e r n o u j e d l í, Lepka, Praha (prvotřídní provedení).

Z a j a t e c o s t r o v a ž r a l o k ů, Fox-film, Praha (provedení prvotřídní).

Do třídy B (filmy, v nichž se vyskytují malé závady, ale pro vyspělého diváka neškodné; dobro převládá nad zlem).

A l l o t r i a, Slavia-film, Praha (dobré provedení).

Č í n s k á m o ř e b o u ř í, MGM, Praha (dobré provedení).

H e r n a n a z l a t é m p o b ř e ž í, United Artists, Praha (dobré provedení).

M a r g a r i t a, Koruna-film, Praha (dobré provedení).

ROZHLEDY

Z DOMOVA. Dne 7. listopadu byl zahájen studijní rok na theologické fakultě v Bratislavě. Fakulta má 230 posluchačů, z nichž je 60 maďarské národnosti.

J a k s e n a n á s d í v á c i z i n a. Široké vrstvy obyvatelstva jsou velmi znepokojeny komunistickou propagandou, která zvláště v posledních měsících nabyla nebývalého rozsahu. Pražská vysílačka měla dne 6. listopadu, o výročním dnu ruské revoluce, rozsáhlou relaci, oslavující vtíravým přímo způsobem uchvácení moci bolševiky v Rusku. Podle časopisu »Venkov« nebylo od počátku činnosti vysílací stanice pražské většího skandálu nad toto vysílání. Ministerstvo školství a národní osvěty vyslalo do SSSR veliký počet učitelů, kteří mají studovati tamější poměry. Tyto a podobné události vzbudily velikou pozornost pravicových kruhů českosloven-

ských a má se za to, že proti tomuto komunistickému nebezpečí bude nyní následovati energická protiakce.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Z Jugoslavie. Chorvatský oltář do československé smírné kaple v Jerusalemě. Dne 30. října odjel do Jerusalema z Terstu jihoslovanskou lodí Msgr. Antonín Bartoš se zařízením československé cyrilometodějské kaple v Jerusalemě. Dne 31. října naloděn ve Splitu do téže lodi chorvatský oltář bl. Mikuláše Taveliče, určený pro tutéž kapli. Tak se v Jerusalemě krásně uskuteční katolické bratrství česko-chorvatské v tamním slovanském katolickém kostele ve Svaté Zemi. Bl. Mikuláš Tavelič byl rodem Chorvat a zemřel 14. listopadu 1391 mučednickou smrtí v Jerusalemě. Jest to jediný slovanský mučedník jerusalémský, kterého Církev katolická zařadila mezi své blahoslavené (papež Lev XIII. roku 1899). Jest si tedy přát, aby jej také ostatní katoličtí Slované ctili. Snad k tomu dá popud tato jerusalémská slovanská kaple. Chorvatský oltář je umělecké dílo chorvatského sochaře prof. Iva Kerdiče. Celou tuto věc provedl chorvatský Výbor Svaté Země, jemuž jsou v čele farář Bartul Ganza a dr. Jos. Andrič, redaktor Spolku sv. Jeronýma v Záhřebě, a Palestinský Spolek s agilním Msgrm Bartošem z Brna. Slavnostní vysvěcení chorvatského oltáře bude v Jerusalemě v červenci 1937 za poutí chorvatské a československé. Oltář posvětil záhřebský arcibiskup koadjutor dr. Alois Stepinac, který se za dvě léta stal nejpopulárnější osobností katolického Chorvatska.

Z Polska. Oslavy 10tiletého působení kardinála Hlonda konaly se dne 22. října v jeho sídle Poznani. Při tom došlo k velikým holdovacím projevům vojska a mládeže. Na popud důstojnictva dostal kardinál čestné odznaky všech pluků provincie poznaňské. Mládež odevzdala pak kardinálovi kopii stříbrného věnce, položeného při slavnostech mládeže na Jasně Hoře v létě t. r.

Kongres katolických mužských spolků konal se v polovici října ve Varšavě. Organizace čítá na 120.000 členů, vznikla v r. 1924 a soustřeďuje všechny stavy a povolání, od vysokoškolských profesorů po dělníky a sedláky. Předsedou je státní nadvládní L. Domanski.

II. Studium catholicum v Polsce konalo sjezd ve Vilně na tema »Katolické myšlenky vychovatelské.« Sjezdu se účastnili ředitelé diecesních institutů Katolické akce, vedoucí mužských i ženských organizací i organizací mládeže a mnoho učitelstva a inteligence. Výše uvedená tema probráno ve 24 referátech v 6 dnech.

Sjezdu katolických žen polských v Czenstochově se účastnilo na 50.000 lidí, jež tam přivezlo 60 zvláštních vlaků.

Polský kongres kostelní hudby (IV.) konal se v srpnu v Poznani za předsednictví J. Em. kardinála Hlonda.

Z Ruska. Sjednocený klerus v Rusku vyhlazena. Katolíci východního obřadu měli v Rusku před válkou několik velkých středisek, opravňujících k nejlepší nadějí do budoucna.

Tato střediska byla nyní bolševiky doslova vyhlazena. Hlava katolíků Msgr Theodorov, který již za carského režimu byl ve vyhnanství, zemřel v něm dne 7. března r. 1935. Kněžstvo je buď ve vězení nebo ve vyhnanství. Z katolických farností armenského ritu udrželo se dosud několik na Kavkaze. Mimo oblast kavkazskou nemají však katolíci ani jednoho kostela a není jim dovoleno scházeti se k Bohoslužbám. Kněží, těšící se dosud jakés takés svobodě, putují od místa k místu, navštěvují nemocné a udělují sv. svátosti v privátních domech. Apoštolský administrátor Msgr Bagratian byl v poslední době deportován na pobřeží ledového moře. Před tím byl po celý rok ve vězení. Četní duchovní armenského ritu, kteří byli deportováni, musí konati nucené práce. Chaldejský ritus má na svobodě již jen jednoho duchovního.

Nábožen. pronásledování v Rusku. Ve vězení ve Vladimíru zemřel dne 2. října pravoslavný arcibiskup Filip. Byl zatčen počátkem r. 1931 pro podezření, že chtěl navázati styky s Vatikánem. Zesnulý hodnostář byl jedním z pěti biskupů, kteří s. č. podepsali interview metropolity Sergie, zasláný zahraničním zástupcům tisku v Moskvě po známém projevu Sv. Otce o náboženském pronásledování v Rusku. Tento interview byl jak známo dílem GPU a biskupové podepsali jej jenom pod dojmem hrozby, že v případě neuposlechnutí bude popraveno 20 jiných pravoslavných biskupů.

Centrála protináboženské propagandy v Moskvě rozšiřuje měsíčně 1,200.000 exemplářů protináboženských publikací. V poslední době bylo zejména ve Španělsku a v Argentině zřízeno 40 různých nakladatelství na šíření bolševické literatury.

Z Vatikánu. V těchto dnech se dožil věku 80ti let kardinál Sbaretto, viceděkan posvátného kollegia (sboru kardinálů) biskup diecese Sabina a Poggio Miretto. Dříve působil jako apoštolský delegát ve Washingtonu a v Kanadě. Kardinálem byl jmenován r. 1916 od sv. Otce Benedikta XV.

Nejlepším vyvrácením zpráv o nemoci Sv. Otce je skutečnost, že udílí nepřetržitě audience, při nichž mívá i promluvy.

Ve Vatikáně započaly dne 22. listopadu každoroční duchovní cvičení, jichž se zúčastnil i Sv. Otec. Trvaly do 28. listopadu. Po jejich dobu odpadly všechny audience.

Dne 4. listopadu byl na papežské universitě Gregoriánské zahájen nový školní rok.

Svatý Otec Pius XI. provedl také reorganizaci papežské akademie věd. Tato byla založena v r. 1603 a reformována v letech 1847 a 1887. Nyní bude akademie čítati 70 členů, mezi nimiž je i několik laureátů Nobelovy ceny míru. Z Československa je v ní 1 člen. Akademie bude otevřena 6. února příštího roku, ve výročí zvolení Sv. Otce.

Ve dnech 8.—10 listopadu t. r. konal se ve Vatikáně mezinárodní kongres katolického rozhlasu, jehož se z Československa zúčastnil Dr. Kučera.

Dne 23. listopadu byl zahájen ve Vatikáně mezinárodní kongres thomistický za velké účasti katolických filosofů.

Do Habeše odjela další skupina 28 italských kapucínů-misionářů. Budou působiti v Addis Abeba a v Harraru. Misionářský kříž byl jim darován samotným generálem kapucínského řádu.

Blahořečení mučedníků pařížské komuny. Posvátná kongregace ritů započala proces blahořečení P. Cartiera a 12 druhů, dominikánů koleje z Arcueil, zastřelených za hrůzovlády pařížské komuny v r. 1871.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Belgie. V Belgii navštěvovali lidové domy dva španělští duchovní a pracovali ve prospěch lidové fronty. K jejich činnosti vydal malínský kardinál-primas toto prohlášení: Oba španělští kněží, Gollegos a Lobo, kteří se účastnili určitých shromáždění v Bruselu, nemají pověřujícího listu od svých představených, ani jiných dokladů, jimiž by jim bylo povoleno sloužiti Mši sv. Jejich řeči jsou podle novinářských zpráv v příkrém rozporu s nejnovějšími projevy sv. Otce, s dopisy španělských biskupů a s určitými a jistými zprávami, jež o poměrech španělských docházejí církevním představeným. Arcibiskup malínský zakázal jim proto propagandu »lidové fronty« a odepřel svolení ke sloužení Mše svaté. Oba duchovní byli voláni do Malína, kde jim byl oznámen interdikt. Na to sdělili pořadatelům podniků »lidové fronty«, že se jako kněží podrobují rozhodnutí arcibiskupa. Při dalších podnicích lidové fronty se však předčítaly jejich řeči známé z dřívějších schůzí. Proto je belgická vláda vyzvala, aby ihned opustili zemi. Tohoto prostředku bylo použito teprve tehdy, když katolické mínění ostře vytykalo vládě Van Zeelandově stranické jednání.

Rakousko. Vlastní časopis bude vydávati Katolická akce v diecési linecké; povinně mají jej odebíratí všechny farní úřady diecése.

Francie. Rozvoj katolického institutu pařížského. V roce 1914 měl tento ústav 754 záky, letos jest jich 2.300. Nyní bylo přikročeno ke zřízení veliké knihovny; peníze na ni budou získány sbírkami a dary.

Důkaz zavilé nenávisti bezbožníků ve Francii vůči náboženství podává zpráva, podle které francouzští bezbožníci svým členům vydávají t. zv. »bezbožnické vysvědčení o křtu.« Na tomto »vysvědčení« v rohu jest postava, jež rozbíjí kříž na kusy a pod ní nápis: »Bezbožní dělníci Francie a kolonií! My podepsaní zavazujeme se dnes vůči Svazu bezbožníků Francie a kolonií, chrániti toto dítě před přímým i nepřímým vlivem církve a vychovávatí je ve službě pracujících mas, jimž dítě patří, a vésti je po cestě třídního boje!« Toto prohlášení prokazuje jasně přímou a úzkou souvislost komunismu s bezbožnickým hnutím, a to nejen ve Francii, ale i v Rusku. Uvážíme-li pak, že jak podle dřívějšího stavu, tak i v budoucnosti vláda ruská bude se rekrutovati jen z komunistů, máme tu jasný a pádný důkaz o tom, že vláda ruská skládá se z nepřátelů Božích, od nichž ne-

lze čekati žádného smilování pro ty, kdož v Boha věří a jej milují.

Dělnická katolická mládež (JOC) ve Francii uspořádá 18. července 1937 svůj jubilejní kongres. Již dnes jsou ohlášeny k tomuto kongresu četné zahraniční delegace.

Německo. K návštěvě kard. Faulhabera u Hitlera. Korespondent anglického listu »Times«, jehož zprávy jsou považovány vždy za nejměrohodnější, sděluje, že návštěva kardinála posuzuje se jak v katolických, tak i v protestantských kruzích jako znamenání, že církevní konflikt vzbudil zájem Hitlerův; Hitler se prý též rozhodl zlepšiti vztahy mezi církví a státem. I vůdcové zahraniční politiky naléhají na urovnání konfliktu s kat. církví. Zvláště Itálie pokládá prý tento konflikt za překážku úplného dorozumění mezi oběma zeměmi. Také stanovisko nového Španělska bude ovlivňováno tím, jaké vztahy jsou mezi katol. církví a Německem. Totéž platí i o Rakousku. S ohledem na ohlášený čtyřletý pracovní plán přeje prý si i Hitler urovnání celé věci.

K audienci kardinála Faulhabera u Hitlera. Berlínský korespondent »Prager Presse« píše svému listu, že audience tato nesusvisela nijak s příhodou v Mnichově, o níž jsme psali v posledním čísle. Hitler projevili prý již v létě přání poznati kardinála osobně. V rozmluvě pak prohlásil, že budoucně bude jednati přímo se zástupci německého episkopátu, bez prostředníků. Dal prý také kardinálovi určité přísliby pokud jde o činnost Rosenbergovu. Kardinál Faulhaber měl pak po poradě ihned rozhovor s ostatními dvěma německými kardinály: Schultem a Betramem, které informoval o jednání s Hitlerem. Další rozhovory, jak se novinář dovídá, mají prý následovati a mají k nim býti přizváni i oba jmenovaní církevní hodnostáři.

Zmatky mezi protestanty a novopohaný. Jak se z Berlína sděluje, ztroskotalo úplně jednání mezi biskupem evangelické zemské církve Meiserem a národně-socialistickými »německými křesťany«. V Badenu odtrhli se tamní stoupenci německých křesťanů od ústředního vedení a prohlásili se samostatnými. Vlastní cestou jde rovněž biskup Hossenfelder, který oznamuje ve svém orgánu »Církev německého národa«, že opouští jak hnutí t. zv. německých věřících, tak i národně-socialní thüringenskou skupinu německých křesťanů. Saský místodržitel Mutschmann v Drážďanech ohlásil, že vystupuje z evangelické církve. Hnutí německých novopohanů má nyní 13 směrů navzájem se ostře potírajících.

Anglie. Akce katolických žen anglických. Shromáždění delegátek svazu kat. žen anglických zabývalo se otázkou činnosti žen v rodině, v samosprávě a v národních radách. Bylo projevováno přání, aby katolické ženy uplatňovaly se co nejvíce v samosprávě obecní, kde činnost zejména na poli výchovy a zdravotnictví dotýká se základních principů mravnosti. Svaz hodlá se v příštím roce věnovati zejména zakládání ženských klubů a vytvoření jich národní organizace.

Kněz - učenec. V Londýně zemřel P. Daniel Finn T. J., profesor na universitě v Hongkongu, autorita v oboru čínské archeologie. V r. 1927 připojil se k výpravě irských misionářů odjíždějících do Hongkongu, kde se otevřelo jeho badatelské činnosti veliké pole. Jako zástupce university hongkongské zúčastnil se všech světových kongresů archeologů; jeho práce a výzkumy o předhistorii čínské civilizace budily pozornost archeologů Evropy i Asie.

Anglikánská církev a události ve Španělsku. Španělské události zavdaly listu t. zv. vysoké církve anglikánské příčinu k útoku na katolickou církev, která byla prohlášena za otrokyni mezinárodního fašismu. Proti tomu ohradili se vévoda z Argyllu, dále opat anglikánského benediktinského kláštera Nashdom a rektor Carlshaltonský. V protestu se praví: »Domníváme se mít právo projevit jménem četných příslušníků anglikánské církve, zejména katolicky smýšlejících duchovních i laiků obdiv a vděčnost Jeho Svatosti papeži a římsko-katolické církvi za jejich stanovisko v boji proti nepříteli křesťanství a civilizace.

Pastýřský list anglického episkopátu o Katolické akci bude vydán v adventě; bude obsahovat pokyny pro provedení organizace anglické Katolické akce dle zvláštních potřeb a poměrů této země.

Holandsko. Hrdinný kněz. Při záchraných pracích na hořícím parníku »Petrankis Nomikos« ve Schiedamu vyznamenal se katolický kaplan Hazelaar, který nehledě na nebezpečí nového výbuchu na parníku, odebral se na palubu hořící lodi, aby umírajícím poskytl duchovní útěchu. I když se už všichni ostatní vzdálili, zůstal dále na palubě a obvázal ještě některé raněné. Teprve když poslední raněný byl odnesen a kněz se přesvědčil, že na palubě (vnitřek lodi byl jedině moře plamenů) již nikdo není, opustil loď. Na všechny přítomné učinil tento příklad apoštolského plnění povinností veliký dojem.

Španělsko. V Madridě začíná nedostatek potravin. Zároveň začíná nová vlna teroru a vražd proti t. zv. »páté koloně« t. j. proti těm osobám, které jsou v podezření, že v příhodném okamžiku se chopí zbraní a budou chtít bojovat v hlavním městě ze zadu proti marxistickým oddílům. V kostelích a v klášteřích, které nebyly úplně zničeny, se usídlili noví majitelé. Oltáře a kostelní lavice byly rozprodány jako palivové dříví. Zahrady klášterní jsou úplně zničeny. Vzhledem k teroru proti »páté koloně« jsou nejvážnější obavy o osud uvězněných, mezi nimiž je velké množství kněží a řeholníků. Uprchlíci, kteří přišli do Gibraltaru oznamují, že krajina u Cadixu byla napadena bolševickými bandami z Almerie. Kasárny a klášter byly vyhozeny do povětří, kostely a soukromé domy vydrancovány a všechny zásoby potravin zabráný. Přes 1600 nationalistů popraveno. Biskup cadixský, který byl s počátku občanské války v rukou komunistů, byl převezen do Almerie, kde měl být popraven.

Ještě vzpomínka na Alcazar. Madridský kanovník Enrique Vasquez Camaras, který z příkazu britského vyslanectví navštívil za obležení hrdinně obhájce Alcazaru, sděluje

nyní v pařížské »Revue universelle«, že jeho posláním nemělo ani stínu politického charakteru; byl to toliko úkon kněžský. Článek končí slovy obdivu nad velikou zbožností a mravní silou obhájce Alcazaru, kteří budou vždy příkladem hrdinství.

Matka Boží Alcazarská. Socha Matky Boží, před níž se shromažďovali obyvatelé Alcazaru za doby obléhání, byla přenesena do katedrály toledské a tam vystavena. Nesčetní věřící uctívají nyní denně Matku Boží a děkují Boží Prozřetelnosti za záchranu města z rukou rudých.

Také následky španělských událostí. Poblíže Düsseldorfu je kartuziánský klášter, jediný tohoto řádu v Německu. Koncem září bylo na fortně kláštera vyvěšeno oznámení, že z mnoha důvodů, zvláště pak pro finanční ztráty řádu ve Španělsku je správa kláštera nucena přerušit rozdělení almužen a obědů. Klášter sytil denně 130 lidí a podporoval stále na 250 rodin.

Náboženské pronásledování v Katalánii. Uprchlíci z Barcelony sdělují, že všechny kostelní obřady byly v Katalánii zakázány a nikdo se neodvažuje nosit ani nějakou medailku. Věřící, pokud jim to je možno, naslouchají bohoslužbám přenašeným cizozemskými rádiovými stanicemi.

Španělská válka a misie. Španělská válka má ohlas i v afrických misích. Ve španělské Quinei mají většinu přívrženci Madridu. V důsledku toho musili misionáři utéci do sousedních kolonií; většina jich odebrala se na ostrov Fernando Poo, kde mají zase většinu přívrženci generála Franco. Všem misionářům se však nepodařilo utéci a 17 jich bylo rudými zadrženo jako rukojmí.

Osud španělských františkánů za nynějšího pronásledování ve Španělsku je rovněž velmi chmurný. Zvláště v Katalánsku událo se mnoho smutného. Ve Vichy byly zcela zničeny konvent, noviciát a moderně zařízená řádová tiskárna. O osudu řeholníků se neví. V Berga, kde bylo theologické řádové studium, byli zavražděni 2 řeholníci, bratr a 3 studenti. Filosofické studium v Balageur bylo též nadobro zničeno, při čemž bylo usmrceno 9 řeholníků a 5 bratří. V Alcala byli všichni obyvatelé tamního kláštera zavražděni. Ve Vallareal spálili rudí tělo sv. Pasquala Baylonského. V jiných místech bylo zavražděno ještě 16 dalších řeholníků a 5 bratří. V Granadě byl sedmi řeholníkům vyříznut před popravou jazyk, ježto se zdráhali zlořečiti Bohu. V Betica bylo zapáleno františkánské kolegium, rovněž v Rabica a v Madridě. O osudu řeholníků není nic známo.

Amerika. Proti komunistickému útoku na Mexiko. V Mexiku utvořilo se v poslední době bratrstvo, mající za účel informovat obyvatelstvo o komunistickém nebezpečí. Vyhnáný apoštolský delegát Ruiz y Flores vydal výzvu k obyvatelstvu, která je nyní rozšiřována pomocí letáků a v níž se praví: S bolestným srdcem a s obavou hledí s ostatními váženými muži této země na to, že oficiálně za podpory vlády rozšiřuje se nauka socialistická a komunis-

tická. Je třeba, aby každý křesťan v dnešní době vyvíjel pasivní odpor proti tomuto náporu; bude-li tato akce spojena s modlitbou, je marnou námaha odpadlíků.

V latinské Americe (jižní a střední Amerika) se konal Kolumbův den. Podnik tento byl součástí obrovské komunistické propagandy, kterou podniká mexický dělnický svaz. Komunistický předák Lombardo Toledano ohlásil vytvoření »lidové fronty«. Při tom vplel do svého prohlášení řadu zuřivých výpadů proti katolické církvi. Podniku toho se zúčastnil také vyslanec španělské »lidové fronty« dokonce jako řečník.

Radiový farář zanechává činnosti. Ch. Coughlin, známý v celém světě, prohlásil před presidentskou volbou, že zanechá veškeré činnosti, nezíská-li pro kandidáta presidentství Lenke 9 milionů hlasů. Ježto Lenke dostal ve volbách toliko 600.444 hlasů, oznámil farář v radiu, že výsledkem voleb je národní jednota pro sociální spravedlnost jím založená zdiskreditována, v důsledku čehož se vzdává v zájmu národním veškeré činnosti v rozhlasu.

O pobytu kardinála Pacelliho v Americe sdělily časopisy některé zajímavé podrobnosti. Katolíci američtí vynaložili vše, aby kardinál vzdor tomu, že jeho pobyt byl velmi krátký, mohl se všestranně informovat o životě katolickém. Kardinál uletěl v létadle za 6 dnů 15.000 km a navštívil i nejzápadnější díly Ameriky. Všude byl nedočkavě očekáván jak biskupy, tak i věřícími; jeho přijetí bylo v každém místě nadšené.

Organisátor amerických katolíků. Ve Washingtoně zemřel ve stáří 61 roků organisátor amerických katolíků Msgr. Jan Burke. Byl členem řádu Paulánů a věnoval se především tisku; byl zakládajícím členem svazu kat. žurnalistů amerických. Když Amerika vstoupila do války, byl zvolen presidentem katolické národní rady válečné a pomocné organizace vojenských duchovních. Byl též předsedou t. zv. komise šesti, příčleněné ministerstvu války pro náboženské a mravnostní otázky. V komisi byli 4 protestanští, 1 katolický a 1 židovský duchovní. Po válce byla kat. válečná rada přeměněna v dobročinnou katolickou organizaci, vrcholnou to organizaci amerických katolíků, jejíž se stal sekretářem.

Američtí katolíci a agrární otázka. 14tá národní katolická konference agrární konaná ve Fargo vyslovila se pro t. zv. rodinnou farmu a její podporu se strany státu, aby tak byla vytvořena protiváha velkých hospodářských podniků. Podle náhledu konference značně by přispěla k provedení hospodářské a sociální reformy společenstva, řízená v křesťanském duchu. Dále byl kladen důraz na vybudování odborného i všeobecného školství. Konference zabývala se také smutnou situací pachtýřů a zemědělských dělníků, na jejichž prospěch, jak bylo konstatováno, neučinila vláda skorem nic nebo jen velmi málo. Většina obyvatelstva Spojených států nemá žádných vztahů k těmto povoláním a nezná také jejich bědného stavu. Záchranu dlužno hledati ve vlastní organizaci a v důklad-

ném informování veřejnosti; konference očekává, že i vláda přispěje svojí pomocí.

Socha sv. Františka má být podle plánů předložených umělecké komisi postavena v San Francisku. Socha 60 m vysoká, bude z oceli a má stát na pahorku Twin Peaks, vedoucím nad městem.

Z Dominikánské republiky. U příležitosti výročí objevení Ameriky zmínil se president republiky generál Dr. Rafael L. Trujillo Molina o plánu jihoamerických republik na postavení pomníku Křištofu Kolumbovi. Pomníkem má být maják ve formě kříže a je úmyslem postaviti jej v městě Cuiad Trujillo, kdež v katedrále odpočívá slavný objevitel Ameriky. »Žádný symbol«, praví se v poselství presidentově, »není s to vyjádřiti živěji a historicky věrněji city obyvatelstva republik nového světa, jako mohutný maják se znamením kříže«. Ve hlavním městě Dominikánské republiky byla nedávno vysvěcena nová vysílací stanice, zřízená Katolickou akcí.

Komunistická propaganda v argentinském školství. Ve všech odvětvích argentinského školství docílila komunistická propaganda ohromujících výsledků. Již na obecných školách šíří učitelstvo veřejně komunistické ideje. Pokud jde o střední školy není skorem jediného gymnasia, kde by nebyla komunistická buňka. Školní časopisy jsou vedeny v duchu komunistickém, i když jednotlivé články jsou opatrně psány. Nejhorší je to na vysokých školách. Komunistické buňky sice podle jména zmizely, byly však nově utvořeny pod nenápadnými jmény a provozují rozsáhlou komunistickou propagandu. Nezkažená akademická mládež utvořila na štěstí frontu protikomunistickou. T. zv. nacionalistická mládež, která je z převážné většiny činna v Katolické akci, nechce slyšeti o starých politických formách a dožaduje se radikálně nového směru hospodářsko-sociálního.

MISIJNÍ KRAJE. Komunistická práce na ostrově Madagaskaru. Misionáři stěžují si ve svých zprávách na soustavné šíření komunismu, které se děje bez jakéhokoliv omezení časopisy, na shromážděních a zejména agitací na tržištích. V důsledku agitace došlo již k vraždě a smrtelným úrazům. Státní správa stojí bezradně oproti této činnosti, vedené francouzským komunistou Dussacem. Když zástupce guvernérův podal pařížské vládě zprávu o těchto rejdech, byl z Paříže upozorněn, aby se mírnil. Jako v jiných zemích používá i zde komunismus národní myšlenky pro svoje cíle. Při tom mají komunisté volné pole pro agitaci, ježto časopisy vycházející v řeči domorodců, nepodléhají cenzuře. Komunisté snaží se dokonce dokazovati, že si váží náboženství, ač v letáčích jimi vydaných je zahrnuta nadávkami a posměchem akce biskupa z Tananarivy mající za účel blahořečení P. Bertieua.

Misiijní výstava v Manile. V době mezinárodního eucharistického kongresu, který jak jsme již čtenářům oznámili, bude se konati ve dnech 3.—7. února příštího roku v městě Manile na ostrově Kuba, bude tamtéž uspořádána i

veliká misijní výstava. Účelem jejím je podati misijní dějiny různých zemí, jichž výstavní oddělení budou vybudována misionáři dotyčných zemí.

Komunistické nepokoje ohrožují katolické misie v Číně. Opětovné nepokoje komunistické, vypuknuvší v Kansu, jsou velikým nebezpečím pro apoštolský vikariát Tschinchov. Misionáři byli všude nuceni utéci a teprve po dlouhém bloudění dostali se do bezpečí. Největší část vikariátu Tschinchov byla obsazena komunisty, misijní stanice pak z největší části zničeny, takže pro nejbližší dobu je činnost misionářů znemožněna. Komunisté řádili všude velmi krutě. Cesty, kudy se jejich hordy ubíraly, jsou vyznačeny mrtvolami zavražděných vesničanů. Všude, kam rudí přišli, zatkli nejprve zámožné jednotlivce, donutili je k vydání peněz do posledního haléře, načež je zavraždili.

Čínští komunisté a situace kat. misí. V posledních týdnech se situace komunistických povstalců čínských velmi zhoršila. Vládní vojska dobyla na jihu řady měst a zaznamenávají úspěchy i na severu. P. Fries, o němž se přes dva měsíce nevědělo, poslal nyní telegram ze zapadlé misijní stanice, že je živ a zdrav. Ve vikariátě Lanchow vybudovaná misijní stanice i s kostelem, postaveným z příspěvků rakouských věřících, je však zničena.

Komunismus v Indii. Na konferenci zástupců farností arcidiecése Ernaculum v Indii, prohlásil tamní arcibiskup, že malabarské pobřeží může být před komunismem zachráněno jedině prováděním Katolické akce. Konference se usnesla vydávati katolický denník v anglické a indické řeči. Na základě upozornění církevních kruhů počaly si konečně i státní úřady všimati více komunistické propagandy, kterou provozuje zejména Jawaharlal Nehru, předseda indického národního kongresu.

Indický chrám, v němž nemá býti kastovních rozdílů chce postavit maharadža travancorský. Bylo by to dalším krokem k odstranění kastovníctví, jež bylo také příčinou hromadných přestupů t. zv. pariů ku křesťanským církvím. Část Indů vítá radostně rozhodnutí svého vládcce, kdežto konservativní živly označují je za předčasné a ne právě šťastné.

Švýcarská misionáři. V době od července do konce listopadu t. r. odejelo ze Švýcarska 21 misionářů do zámoří. Jsou mezi nimi jesuité, redemptoristé, bílí otcové, benediktini

a misionáři La Salletští, misionáři Srdce Ježíšova a pařížské společnosti pro zahraniční misie.

Bolševismus v mexickém školství. Oběžníkem ministerstva vyučování bylo nařízeno učitelstvu a ředitelům škol poučiti žactvo, že boj nacionalistů je bojem proti dělníkům a sedlákům, kteří mají býti zbaveni svobody a výhod, dosažených za vlády Azanovy. Žactvo je nuceno učiti se nazpaměť internacionálně, která se nyní zpívá místo národní hymny. Na přání komunistické strany byli také povoláni dva komunističtí vůdcové do ministerstva vyučování na význačná místa; rovněž i mezi nižším úřednictvem je mnoho komunistů, kteří veškeren čas věnují šíření komunistických ideí. Ve státech Hidalgo a Tamaulipas učitelstvo stávkuje z důvodu, že již po několik měsíců nedostalo platu. V Tamaulipas prohlásilo se dělnictvo solidárním s učitelstvem a hrozí generální stávkou.

Žurnalisté a církev. Dne 19. listopadu byl otevřen v Miláně nový dům italského tiskového syndikátu. Je příznačným pro italské poměry, že tato stavovská organizace požádala kardinála Schustera, aby novostavbu vysvětil. Kardinál vyhověl a přinesl darem veliký kříž, který byl zavěšen v hlavní zasedací síni. Na to měl k shromážděným žurnalistům promluvu, ve které vytýčil povinnosti novinářů.

KATOLICKÉ SVĚTOVÉ ORGANISACE. Mezinárodní unie katolických ženských spolků čítá 27.000.000 členek sdružených v 65 organizacích z 35 států.

LITERATURA. Dr. Oldřich Karlík **Mravní život podle řádu nadpřirozeného.** Stran 212, brož. 25 Kč, v plátně 35 Kč.

Dr. Fr. Cinek **Velehrad víry.** Souhrnné zhodnocení duchovního významu Velehradu; skutečná kronika velehradská. Stran 746, cena brož. 50 Kč, v plátně 60 Kč. Vydalo Lidové knihkupectví a nakladatelství v Olomouci. Vřele doporučujeme.

Ve sbírce »Vítězové« vyšel životopis blahoslav. Imeldy Lambertiny od P. Jiřího Veselého O. P. Cena 3 Kč.

»Program židovské politiky světové« jest název knihy, která vyšla v říjnu t. r. v Polsku ve druhém rozmoženém vydání. Autorem jejím je prelát Trzeciak, význačný znalec talmundu a židovské otázky. První vydání této knihy z března t. r. bylo za tři měsíce rozebráno.

Administrace prosí P. T. předplatitele o vyrovnání předplatného na rok 1936.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl. Praha VII., Korunovační třída 14.

KATOLÍK

17

ROČNÍK I LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ PROSINEC 1936

17. 12. 36

Odběratelům časopisů „Katolík“ a „Život“!

Vydavatelstva časopisu »Katolík« a revue »Život« dohodla se na sloučení obou časopisů v jeden časopis, který se bude jmenovati »Katolík«, vyjadřující úplnou ideovou shodu obou časopisů dosavadních. Tím aspoň z části budou splněny dřívější snahy o zjednodušení v katolických poměrech tiskových, kterážto snaha bude i nadále sledována. Nutnost katolického soustředění na poli tiskové akce katolické jest sice uznávána, ale není dosti odvahy ji uskutečňovati. Chceme jíti proto příkladem vpřed, zajišťující čtenářům obou časopisů stejně hodnotný obsah, jaký měly oba časopisy a slibující věnovati jeho zlepšení všechny síly.

Těžká hospodářská krise, jež postihla nejvíce střední a sociálně slabé vrstvy občanstva přiměla nás, abychom usnadnili odběr časopisu všem lidem dobré vůle toužícím po dobrém katolickém časopise k tomu, aby předplatné bylo co nejnižší. Bude činiti 6 Kč (při zásilkách aspoň 10 exemp. 5 Kč) ročně za časopis, který v rozsahu 8 stran dosavadního formátu »Života« bude vycházeti pravidelně ve lhůtách 14tidenních a i o prázdninách v rozsahu 16ti stran ve lhůtách měsíčních. Toto tak nízké předplatné umož-

něno bylo tím, že došlo k plné dohodě mezi oběma vydavatelstvy a to Svatováclavskou Ligou a spolkem Život, jehož účelem jest péče o dobrý katolický tisk. Jsme přesvědčeni, že tato naše dobrá snaha nalezne pochopení i u všech dosavadních odběratel obou časopisů, a že tito se přičiní získáním nových odběratel o další zlepšení a rozšíření spojeného tisku. Nízká cena předplatného sama svědčí o tom, že časopis jest naprosto nevýdělečný, a i do budoucna slibujeme, že každý i sebe menší zisk při zvýšeném počtu odběratel bude věnován výhradně na další zdokonalování a zlepšování listu jak po stránce obsahové, tak pokud se týče rozsahu.

Spojený časopis stává se orgánem Katolické Akce a tím spíše má dnes své oprávnění. Obě vydavatelstva vědoma si své odpovědnosti, chtějíce právě dáti dobrý příklad katolické ukázněnosti, shodla se na spojení obou časopisů podřizující se tak službě ideálu nejvyššímu. Kéž toto naše rozhodnutí je příkladem pro další soustředění katolické aktivity na poli náboženském a kulturním. Nechť vzkvétá Dědictví cyrilometodějské a svatováclavské.

V Praze o III. neděli adventní 13. prosince L. P. 1936.

Posl. Dr. J. Novák,
předseda spolku Život.

Dr. Frant. Formánek,
redaktor.

Dr. Václav Janda,
předseda Svatováclavské Ligy.

NEDELE MUŽŮ A JINOCHŮ.

Konečná stanice — všichni vystoupit!

Cestování životem se chýlí ke konci — tak jako jest na sklonku rok 1936. Ovšem, Ty ve svých 40 nebo 50 letech se snad příliš neobáváš, že bys již zítra musil zemřít. Na škodu Ti však nebude, vžiješ-li se do toho již nyní.

1. Konečnou stanicí našeho života je smrt. Tento život je stálou jízdou; cílem, u něhož vystoupíme, jest věčnost. Představme si již dnes, že jsme dojeli ke konečné stanici a podívejme se odtud na ujetou dráhu a budoucí domov. Důfjeme, že pro nás všechny bude to věčné nebe. Hle, příteli, Tvůj život vezme jednou úplně za své.

Vystoupí se velmi rychle. Neboť každý má svou konečnou stanicí a vlak jede s ostatními dál. Vždyť smrt Tě může zastihnouti uprostřed kvetoucího života, musíš vystoupiti na kterémkoli nádraží a budeš šťasten, když Ti bude dovoleno vyčkat v čekárně — očištcí — urovnání Tvých cestovních záležitostí. Představ si: vystoupíš ze svých každodenních prací přímo do věčnosti. Po celých 40, 60, snad i 70 let měl jsi míti tento okamžik na mysli; živě jsi si jej představoval při misiích, duchovních cvičeních atd. Když však opravdu nastane chvíle onoho »vystoupení«, zdá se Ti to všechno příliš náhlé. Jestliže jsi však na toto vystoupení po celý život nepomyslí, — můj Bože! — to by se krutě vymstilo! Proto není nikterak pobožnůstkářské, radím-li Ti dnes: pomysli někdy na smrt! Tak mnohý člověk stál již ve vlaku připraven. Avšak pro řeči se sousedem nezpozoroval ani, že rychlík přijel na jeho stanici a musil vystoupiti nepřipraven. Jak mnohý člověk žertoval za živa o smrti — smrt — tu že si nechá až na — konec; to zatím nespěchá! Náhle však již nebylo času. Sotva mohl vystoupiti nebožák pro samá zavazadla, tak byl zatížen. A přece byl tak svrchovaný čas! Ano, ta zavazadla! Proto:

2. Mějme při vystupování co nejméně zavazadel! Je mnohdy směšné, co všechno lze pozorovati na nádražích: vlak právě vjíždí do stanice. Ještě ani nezastavil a již slyšíte volání: »Nosič!« ve všech možných jazycích a odstínech. A statní bodří chlapíci vyskakují na stupátka, mají se k dílu, a ověšení kufry, bednami, krabicemi, lopotí se po nástupišti. Za nimi panstvo samo, rovněž ověšené deštníky, holemi, cestovní četbou a tisícerými maličkostmi. Při tom je času namále! »Vystupovat, vlak nečeká!« Tedy dále, jen dále, byť se všichni potili námahou. — Největším bloudem je ten, kdo je ve chvíli smrti zatížen zbytečnostmi. Nač je s sebou vláčet? Nejlepším zavazadlem jsou dobré skutky, nastřádané v životě a s těmi je věru málo práce — neboť nepřekáží, jsouce skromně a pokorně sbaleny uvnitř duše. Dále, příteli, jestliže je tvé denní i životní dílo posvěceno dobrým úmyslem, zajistil jsi krásný kus své práce pro věčnost. Nač zbytečné přívěsky, jako jsou starosti o majetek nebo strach a pochybnosti pro hříchy a chyby, které přece nutno dříve odpykati?

3. Cesta i cíl nám musí býti jasné, neboť při vystupování míváme naspěch. Nezbývá času na dlouhé dotazování: To všechno uděláme předem: prohlédneme jízdni řád, prostudujeme

stanice, máme všechno pohotově. Tak se Ti totiž, milý muži, povede při umírání! Již za živa si musíš uvědomiti cíl a dáti se správnou cestou; nižádné starosti o ženu a děti ani o hospodářství nesmějí zabrániti, abys nepřemýšlel často o nebi. Byť bychom i v životě pojem nebe pochopiti nedovedli, poněvadž by to znamenalo obsáhnouti Boha samého, jest přece tak spásitelné pamatovati na věčný domov, aby se nám jednou nezdál tak cizí, neznámý. Jen se nedomnívej, že toto přemýšlení o nebi a věčnosti by bylo mrháním času. Tyto myšlenky mohou Tě zcela dobře provázeti při denní práci, v obchodě i na poli a Tvá práce nebude věru proto horší. A ještě cosi!

4. K cestování, zejména v kritické chvíli vystupování je zapotřebí chladnokrevnosti a klidné rozvahy. Nepokojné přešlapování, překotnost i úzkostlivost jsou nejvýše nemístné.

Nejinak na cestě do věčnosti. Proč se tak báti okamžiku smrti? Že smrt jest a zůstane vážnou, je jisté. A odloučení duše od těla, toto rozdělení celé osobnosti bude vždy i muži sebe statečnějšímu těžké. Avšak skutečný strach před smrtí musí míti jen ten, kdo nekonal svou povinnost zde na zemi. Proto moudře předejdi a uspořádej již dnešní svůj život tak, abys svému umírání mohl klidně hleděti vstříc, aby Tvé vystoupení na věčnost dělo se klidně, aby ses bez přílišného vzrušení odevzdal všemohoucímu Soudci.

Na stanici poslední: **Věčnost!** Není jízdy další ani zpětné. Myšlenka veliká a hrozná! Avšak — jsi mužem. Tolika vážným událostem v životě svém hleděl jsi vstříc. Snad jsi zažil i válku. Zůstaň tedy mužem až do posledního okamžiku. Ovšem: mužem **celým, pravým**, který nekoná svou povinnost pouze vychloubavým jazykem, nýbrž **skutkem**. Jen **ten** ob stojí v posledním okamžiku, každý jiný se shrou-tí. A tak, milý muži! Jsi připraven k vystoupení z vlaku života?

RUDÉ KVĚTY VE ŠPANĚLSKU.

Španělsko — dnes nešťastná země, ve které stojí bratr proti bratru — se stalo dějištěm kruté ničení a pronásledování všeho, co má jméno katolické. Ukruťnost, se kterou se postupuje proti církvi, si nezadá v ničem s ukrutností římských imperátorů. Leč do bolestných těch zjevů září veliké světlo — hrdinství vyznavačů kříže a nadšení pro věc Boží. Krev mučedníků stává se znovu semenem živé víry, která se sterým způsobem projevuje na venek. Chrámy, které nejsou v rukou rudých, se houfně plní věřícími, kteří tam přistupují k sv. svátostem a dovolávají se milosrdenství Božího, aby tak odčinili rouhání a ohavnosti páchané druhou stranou. Kněží i řeholníci se u nich těší nebývalé úctě. A na frontě umírají vojíni se slavnostním provoláním: »Ať žije Kristus, ať žije Španělsko!«

Šestnáctiletý mladík odchází k vojsku a loučí se s matkou: »Maminko drahá, nemodli se za to, abych zůstal na živu a k tobě se vrátil, ale modli se, aby brzy byl komunismus vyvrácen a ve Španělsku opět kraloval Kristus král! Rád za to položím i svůj život!«

Otec sedmi synů, když odchází na frontu, praví: »Strašné je pomyšlení, že by moji synové mohli být bez otce, ale mně je mnohem strašnější pomyšlení na to, že by moji synové zůstali bez katolické výchovy.«

Čtyři bratři, synové jedné vdovy se smluvili, že tři půjdou na vojnu, nejmladší že zůstane u matky, aby se o ni staral. Leč ta vyzvala i jeho, aby se přidal k bojovníkům.

Před odchodem k vojsku nebo na frontu, dobrovolníci i vojáci přistupují k sv. svátostem, a prosí ty, kdož zůstávají doma, aby se za ně modlili.

Obnova víry zasáhla jak obyvatelstvo civilní, tak i vojsko. Vojáci modlí se společně s důstojníky. V Saragose shodilo vládní letadlo na hlavní chrám Matky Boží 3 pumy 50 kg těžké. Žádná však nevybuchla. Lidé právem považovali to za zázrak. Spěchali do chrámu Matce Boží poděkovati.

Děkovný průvod na to uspořádaný byl tak mohutný, že v Saragose nikdo podobného průvodu neviděl.

A tak ať se rudí snaží církev zničit, nezničí ji. Do skonání světa budou o ní platit slova: »Brány pekelné ji nepřemohou!« Bdí nad ní Ten, jenž řekl: »Já jsem s vámi po všechny dny«. A tak krev mučedníků je semenem nových dětí církve, oddaných jí až do poslední kapky krve a poslední jiskry života. A-dur.

PODIVUHODNÉ ZPRÁVY Z MISIÍ. Kdyby nám co katol. časopisu bylo dovoleno volně užívatí slova »zázrak«, nadepsali bychom článek »Zázraky v misiích«; poněvadž však jen církevní autorita může nějaké události pojmenovati zázrakem, musíme býti zdrženlivějšími, než by

se nám chtělo. Poslyšte tedy, co nám sděluje římská zpravodajská kancelář Agence Fides. Na letošní svátek Krista Krále byl svolán do města Nam-Dinh (Tonkin, Indočína) sjezd katol. mládeže. Pořadatelé čekali 3.000 účastníků, dostavilo se jich však 5.000, ve věku 15—30 let. V předvečer byla přednáška o svátosti mučedníků (jak vhodné téma pro mládež!), na svátek samý od 4. hodin ráno mše sv. a sv. přijímání, pak pontifikální mše sv. se zbožnou přítomností 15.000 věřících. Následovala shromáždění vzdělaných, středních tříd, nejmladších, skautů, dělníků a zemědělců, večer pak eucharist. průvod na ukončení.

Snad se Vám zdá, že to není nic zvláštního. Ale uvažte, že to učinili v misijním území, kde jest takový nedostatek peněžitých prostředků, špatné komunikace a zlostné moře pohanů kol dokola. Komu by se nechtělo zvolati: Zázrak! Kdybychom mohli uveřejnit vše, co nám zmíněná kancelář sděluje ze všech území misijních, nevyházeli by čtenáři z údivu. Nejsme však časopisem misijním a ponecháváme proto všechny tyto zprávy krásnému našemu časopisu Katolické misie, jemuž závidíme, že může tak radostné zprávy uveřejňovati. Jen na jednu všeobecnou věc musíme své čtenáře upozorniti. Ve zprávách z misí vzdávají misionáři velkou čest svým laickým spolupracovníkům katechistům, kteří obětavě — i za cenu života — připravují misionářům půdu a pomáhají i nadále v duchovní správě. Hle, jaký příklad pro naši Katolickou Akci. V misijních zemích, kde jest takový nedostatek všeho potřebného, tolik překážek, tam laický apoštolát jest na takové výši, zatím co u nás —? Věřu, že se budeme museti my učiti od našich barevných bratří v Kristu.

MEZINÁRODNÍ SJEZD BEZVĚRCŮ V PRAZE,

konaný ve dnech 11.—13. IV. 1936, je již sice dávno za námi, ale dovídáme se o jeho jednání některé podrobnosti, které bychom rádi sdělili svým čtenářům. Ze zpráv některých novin se snad zdálo, že sjezd neměl velkého významu. I když víme, že žádné příliš významné osoby naše neb cizí se sjezdu nesúčastnily, přece nemůžeme podceňovati a nedbati snad vůbec toho, o čem se jednalo. Nejdůležitější výsledek sjezdu je spojení mezinárodního svazu bezvěrců s internacionálou proletářských bezvěrců. Toto spojení má sice ještě některé odpůrce v ČSR a ve Švýcarsku, je však pobídkou i katolíkům, aby pod jednotným vedením Katol. Akce čelili ničivému dílu bezvěrců. Spojení bezvěrců bylo označeno sovětským delegátem výslovně za úspěch sovětů, neboť bylo žádáno resolucí VII. sjezdu Kominternu. Vidíme zde zřejmě, že prvním taktickým stupněm k bolševictví je bezvěrectví. Veškerý vztek delegátů zasahoval fašismus, ale ovšem nikoli pro fašismus samotný, nýbrž spíše proto, že — domněle ovšem — fašismus je ochráncem církve a naopak církev ochráncem fašismu. — Pro nás jsou zajímavé ještě některé okolnosti, týkající se našeho státu. V zahajovacím proslovu vzpomněl Dr. Ter-

vagne nejprve zásluh presidenta Masaryka. Dále pravil, že zdraví presidentu republiky Dr. Beneše, tuto eminentní osobnost, jejíž první počiny v nové hodnosti dávají poznati celou velikost pravého charakteru. »Jeho ruce jsou symbolicky roztaženy: jedna k Francii, velké to republice lidských práv a svobodného občanství, pochodni, která cesty lidstva osvětlovala i v nejtemnějších obdobích, a druhá ruka ukazuje k SSSR, hlasateli nové epochy a nositeli všech našich nadějí.«

Účast Čechoslováků na sjezdu byla ovšem značná; kromě 20 delegátů ze samotné ČSR bylo tam ještě 27 delegátů amerických Čechů. Časopis Bezbožník si pochvaluje, jak velkým sympatiím těší se Sovětské Rusko v ČSR, čehož byla svědkem sovětská delegace v Praze a v Mor. Ostravě. Celý kongres viděl v sovětech svého nejmocnějšího protektora.

Předměty přednášek sjezdových jsou nám zároveň poučením, v kterých oborech činnosti musíme být na stráži i v protiútku. Jednalo se o laické morálce, reformě vychovatelství a školním zákonodárstvím, o škole a nábož. vyučování v ČSR, o mezinárodní politice Vatikánu a o pronásledování židů. Dejme se tedy počítati od bezvěrců: je třeba jednoty a je třeba katolické výchovy ve škole. Modleme se a pracujme o to!

Z KRAJŮ MISIJNÍCH: Indie. Před časem se vyskytly zprávy, že Gandi-ho syn Harilal chce přijmouti křesťanství. Potom se zase tvrdilo, že se rozhodl pro islam. Pravděpodobně mohamedánství neodpovídalo jeho náboženským potřebám. Neboť podle posledních zpráv se Gandi-ho syn opět vrátil k hinduismu.

Návrat spisovatele bezbožníka do církve. V Alwaye v Indii je ústav pro staré, práce neschopné lidi. Založil jej r. 1927 kat. arcibiskup z Ernacula. V ústavě žil i známý spisovatel-nevěrec malabarský C. R. Baskar, který za jedné návštěvy arcibiskupa v ústavě se náhle obrátil a odpřisáhl svoje nevěrecké zásady. Toto náhlé obrácení vylíčil Baskar veřejně a uvádí, že nedovede si je vysvětliti.

Čínští katolíci a generál Čankajšek. Tento vůdce nové Číny požívá plně důvěry katolíků. Dokazuje to zejména skutečnost, že u příležitosti padesátin generálových, uspořádali čínští katolíci sbírku, jejíž výtěžku použili na zakoupení dvou sanitních létadel, která dostal potom generál darem. K padesátinám generálovým vydal apošt. vikář šanghajský — Msgr. Haonisée pastýřský list a vyzval čínské katolíky k modlitbám za generála.

ROZHLEDY

Z DOMOVA. Spolek sv. Vojtěcha v Trnavě má nyní již okolo 203.000 členů. V listopadu promluvil o něm hlavní jednatel Števo Schultz v Ružomberku. Abychom i naše čtenáře s institucí tou blíže seznámili, uvádíme některé stati jeho přednášky:

»Dnešním jedním hlavním úkolom Spolku je, aby spravodlive odkrýval slovenskú minulosť, aby nám nikto nemohol povedať, že v minulosti nemali sme dosť vynikajúcich katolíckych národovcov, kultúrnych pracovníkov. Spolok vydal o viacerých už knihy, na pr. o Mallom, Čuleno- vi, Maginovi a iné. Spolok odhalil mnohým slovenským katolíckym národovcom sochy a pamätné tabule a to nielen na západe, ale na celom Slovensku. Tieto tabule a pomníky sú v každej obci akoby kamenným výkričníkom, ktorý jasne hovorí tu o práci slovenských katolíckych dejateľov. Každé auto, ktoré sa tu zastaví, vidí tu pamiatku vynikajúcej práce slov. katol. dejateľov.

Spolok sv. Vojtecha dal nám Písmo Sväté, katechizmy a dnes vydáva už všetky knihy pre rk. školy, lebo do katol. škôl patria katolícke učebnice.

Spolok sv. Vojtecha je síce v prvom rade pre ľud, ale vydal veľa kníh pre katolícku inteligenciu.

Potom prebral Spolkom vydávané časopisy a zistil, koľko ich odberajú v Ružomberku, žiadal, aby se v tomto ohľade spravil v Ružomberku postup.

Uviedol, že Spolok má v cudzine do 12.000 členov, z toho veľkú väčšinu v Amerike. Pomer k americkým a cudzozemským členom je ten najlepší, vždy s dôverou sa obracajú k nám a to nielen úradne. Taký zvuk ako Spolok sv. Vojtecha, nemá v Amerike nijaká slovenská organizácia.

Z Vatikánu. Onemocnění Sv. Otce. Sv. Otec Pius XI. v poslední době onemocněl tak, že v pátek 4. XII. nemohl již udíletí audience, ani se v sobotu 5. XII. zúčastnití zakončení vatikánských exercicií. Poprvé za 15 let nemoc přerušila pracovní program Sv. Otce. Je tedy pochopitelné, že zpráva o jeho onemocnění vzbudila značný rozruch. Z různých evropských zemí docházejí do Vatikánu telegramy vyslovující Sv. Otci přání brzkého uzdravení. Podobné projevy tlumočili v sobotu kardinálu - státnímu sekretáři členové diplomatického sboru. Sv. Otec si přeje, aby pro jeho onemocnění nebyl rušen denní pořad ve Vatikánu a dokonce vydal pokyny, aby pro nejbližší dny byly připraveny ohlášené audience.

Ačkoliv nebyly nařízeny veřejné modlitby za Sv. Otce, přece se v neděli zástupy lidí modlily ve všech římských chrámech za jeho uzdravení. Věnujme i my své modlitby za brzké uzdravení Náměstka Kristova.

Stanovisko katolické církve k fašismu a bolševismu. Hlavní orgán Katolické akce »L'avenire d'Italia« zabývá se zprávami v tisku o poměru Sv. Stolice k fašismu a bolševismu. Jedna zpráva — vycházející z bolševického pramene — naznačuje, že prý v brzké době dojde v katolické církvi k zásadní změně názírání na národní socialismus. Tento názor je čerpán z článků Msgra Hudala, jež jsou označovány jako pokus sblížení katol. církve s národním socialismem. »L'avenire d'Italia« i Msgr. Hudal však sdělují, že spolupráce katol. církve s národním socialismem v boji proti bolševismu by byla možná jen tehdy, kdyby národní socialismus odvrhl protináboženské a proticírkevní tendence, jejichž představitelem je Alfréd Rosenberg.

Druhá zpráva — která vyšla z Prahy — tvrdí toto: Poslanec sudetskonoěmecké strany Dr. Sebekovsky svými projevy i články rozšiřuje zprávy, že Vatikán prý se pokouší prostřednictvím Československa dosáhnouti dohody, se sovětským Ruskem. Pod titulem »Tajemná vatikánská politika« byla v hitlerovském časopisu »Die Zeit« uveřejněna zpráva, podle které již loni na podzim prý se české a církevní kruhy dohodly, že Československo, jako spojenec Sovětského Ruska bude působiti ke zmírnění proticírkevní politiky, že v ČSR církevní pozemkový majetek bude zabezpečen proti další pozemkové reformě a konečně že církevní školství a kněžské semináře budou podporovány ze státních prostředků. Protože prý Československo tuto dohodu nedodržel, bylo provedení Modu vivendi zastaveno a Vatikán se připojil k protibolševické frontě. I tato zpráva je tendenční a je s podivem, že mohla projíti naší censurou, když zmíněný časopis »Die Zeit« vychází v Československu.

V posledních dnech oslavili jubileum 25letého jmenování kardinálové: **Granito Pignatelli di Belmonte, Bisleti a kardinál O' Connell, arcibiskup bostonský. Všichni tři byli jmenováni kardinály Sv. Otcem Piem X. v konsistoři dne 27. listopadu 1911. Z doby pontifikátu Sv. Otce Lva XIII. žije ještě kardinál Skrbenský, jmenovaný r. 1901.**

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Jihoslovanský konkordát. Ministerský předseda Stojadinovič připravil návrh zákona týkající se uzavření konkordátu se Svatou Stolicí. Konkordát podle vlastních slov ministerského předsedy je velmi důležité dílo, ježto vztahy mezi církví a státem jsou nezbytné.

30 let chorvatského spolku sv. Cecilie. Spolek ten pěstuje církevní hudbu a zpěv tím, že zakládá nejen pěvecké a hudební sbory, ale i vydává nová hudební díla a zvláště časopis pod názvem »Sv. Cecilie«. Časopis řídí Jando Barlé a Franjo Dygan. Nejmladším chorvatským církevním skladatelem je Ivo Dagrál. Jubilejní oslavy konaly se ve dnech 14.—22. listopadu.

Stanovisko Msgra d'Herbignyho o náboženské situaci v Rusku. O náboženské situaci v Sovětském Rusku přednášel ve Strassburku Msgre d'Herbigny. Nezvratnými doklady dokázal, že v SSSR nedošlo ke změně stanoviska k náboženství. Jediný obrat možno pozorovati nanejvýš v tom, že hrubá forma boje ustoupila jemnější, ale rafinovanější. Zůstal však úmysl zničit církev i víru. Mínění, že v Rusku je ještě mnoho otevřených kostelů označil jako představu o klamných skutečnostech. Jen v jednotlivých větších městech pro oklamání cizinců zůstaly ojedinělé kostely otevřeny. Na venku je jakákoliv náboženská činnost a zvláště konání bohoslužeb naprosto potlačeno. Počet duchovenstva je směšně malý k počtu obyvatelstva. Možno říci, že duchovenstvo jako celek, a především vyšší stupně, bylo buď přímo usmrceno nebo ukrutnou vazbou a nucenými pracemi k smrti utýráno. Vyhlazení náboženství patří k podstatě bolševismu. Ani v nové Stalinově ústavě není stopy po změně stanoviska sovětské vlády vůči církvi a náboženství. Ba právě v ní jsou obsaženy satanské způsoby, jak všechny vrstvy obyvatelstva a najmě děti zamořiti nákazou bezbožectví a nejhrubším materialismem. Je o to postaráno kluby bezbožníků a bezbožeckou výchovou v lidových školách. A tak znamenitý znalec ruských poměrů jakým je Msgre d'Herbigny, potvrzuje tedy plně náš úsudek o »zmírnění« náboženského boje v Sovětském Rusku.

Oběti náboženského pronásledování v Rusku. Podle pečlivě sestavených údajů zemřelo od nastolení bolševického panství v Rusku celkem 42.800 kněží všech vyznání. Má se za to, že ještě jen asi 1200 pravoslavných a kat. kněží je činní v celé ohromné prostře Ruska.

Demokracie? Chvalo zpěv Stalinův na demokracii, pronesený na kongresu rady sovětů nutno doplniti rozhlasovým projevem téhož k ruské armádě, proneseným ve stejné době. V tomto projevu prohlásil: »Považujeme náboženství za nejhoršího nepřítele. Boj proti náboženství musí být vytrvale veden dále, neboť s náboženstvím, jehož cíle se diametrálně s našimi rozcházejí, nemůžeme sjednávatí kompromisů. Ale naše taktika v protináboženském boji se musí změnit. Během dvaceti let byla naší zbraní moc; nyní se musíme chopiti prostředků rozumových. Naše práce bude dokončena teprve

tehdy, až náboženství bude existovati nanejvýš jako vzpomínka na zašlou minulost. Dosažení tohoto cíle musí býti naším programem!«

Sovětská diplomacie a svaz bezbožníků. Po dohodě ústředního komitétu komunistické internacionály, ústřední rady svazu bezbožníků a moskevského komisariátu pro zahraniční věci stali se všichni úředníci a diplomaté podřízení zahraničnímu komisariátu — členy svazu bezbožníků. Úředníci, kteří tak z jakýchkoliv důvodů dosud neučinili, musí tak učiniti do 1. ledna 1937. V důsledku této dohody stali se členy svazu bezbožníků tito sovětská diplomata: Maiski v Londýně, Potemkin v Paříži, Stein v Římě. Vyslankyně ve Štokholmu paní Kolontajová a vyslanec sovětů u madridské vlády lidové fronty Rosenberg jsou členy již dlouho a dostali různá vyznamenání. O tom, že i zahraniční ministr Litvínov stal se členem Svazu bezbožníků, psali jsme nedávno. Rovněž i vedoucí a zřizenci t. zv. obchodních misí musí se přihlásiti do Svazu.

Bolševismus v Polsku. Polsko zakročilo v posledních měsících rázně proti bezbožecké činnosti komunistů. Koncem září byly vládou zastaveny 3 orgány volných myslitelů polských, ze kterých zejména »Polský volný myslitel« mival články, v nichž se pustě štválo proti církvi a kněžím. Pro venkovský lid vydávali bezbožníci zvláštní časopis, rovněž pro mládež. Při policejní prohlídce v redakcích našlo se hojně zakázaných letáků a spisů protistátního obsahu. Po policejní prohlídce v bezbožnickém ústředí polském došlo pak k rozpuštění Svazu volných myslitelů polských a zabavení majetku. Pokusy založiti svaz pod jiným jménem byly zakázány.

Pravoslavný theologický kongres byl slavnostně zahájen 29. listopadu v Athénách samotným králem. Popud ku kongresu dala theologická fakulta athénská a dostavily se naň delegáti pravoslavných theologických fakult universit: bukureštské, varšavské, sofijské, z Jasy, Černovic, Bělehradu a zástupci theolog. institutu pařížského. Kongres se radil též o svolání všeobecného koncilu a o sjednocení křesťanských církví.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Amerika. Náboženského rozvrstvení obyvatelstva v New Yorku. Město to má 7,600.000 obyvatel, z toho je 1,734.000 katolíků a 1,765.000 židů. Katolíci tu mají 430 chrámů.

Radiový farář Ch. Coughlin vzdal se veškeré činnosti a je nyní v Bermudě, kam dobrovolně odešel.

Australie. Výchovný kongres kat. konal se v Adelaide. Byl ukončen pobožností a svátostným požehnáním v přírodě za účasti 70.000 věřících. Výsledkem kongresu je zřízení katolické koleje na universitě v Adelaide, ustavení kontrolního komitétu filmového a konečně ustavení nové laické organizace katolické: Svazu katol. poplatníků, která má dosíci i pro Australii stejné finanční podpory katolického školství, jakou má školství v ostatních částech Anglie.

Jak se v Australii vyučuje náboženství. V Adelaide konal se školský

kongres. Pokud jde o náboženskou výuku, bylo oznámeno, že již 23.000 dětí učí se náboženství vzájemným dopisováním. Jsou to většinou děti navštěvující státní školy, kde se náboženství nevyučuje. Každých 14 dnů dostanou děti část učiva, rozmnoženou na listech, zpestřenou obrázky a doplněnou příklady. Je to vlastně dopis s úvodní částí a oslovením dítěte. Tento nový moderní způsob dodělal se překvapujících výsledků, jak dosvědčují tisíce dětských dopisů. Pošta povolila pro tyto dětské dopisy dokonce slevu poštovního. Veškerou činnost řídí misijní stanice v Mellbourně. Jedná se nyní též o to, aby katolické rodiny, vzdálené od měst, dostávaly kat. noviny a knihy.

Belgie. Pocta apošt. nunciovní v Bruselu. Apošt. nuncius Msgr. Micara, (který byl též nunciem v Praze), měl býti z Bruselu přeložen. Na osobní zákrok belgického krále u Sv. Stolice zůstane však nadále v Bruselu. Jaké oblibě se nuncius Micara v Belgii těší, vysvítá nejlépe z toho, že svaz kat. žurnalistů belgických věnoval mu v uznání jeho činnosti sbírku starých, skvostně vázaných spisů sv. Františka.

Francie. Biskupové doporučují kněží vzdalovat se politiky. Biskupové některých francouzských diecesí doporučili duchovenstvu, aby se zdrželo veškeré politické činnosti, nepřistupovalo k žádné z nových politických organizací, (kterých se nyní zakládá ve Francii velmi mnoho), a aby na žádné politické připsy neodpovídalo. Většina biskupů doufá, že nebezpečí, jež ohrožuje politickou svobodu francouzských občanů, bude odvráceno. Kdyby však se uskutečnil opak, vyslovují biskupové obavu, aby politická činnost duchovenstva nebyla záminkou proticírkevních opatření.

V Traves započal 12. národní kongres pro kněžská povolání u dětí.

Sedmý národní kongres katol. pojišťoven nemocenských a sociálních přijal celou řadu resolucí, pokud jde o otázky pojištění. Počet členů tak zv. rodinných pokladen vzrostl z 757.146 na 836.655 členů.

Slavnostnímu zahájení školního roku na Katol. institutu v Paříži bylo přítomno 25 arcibiskupů a biskupů. Výroční zprávu podal rektor kardinál Baudrillart, načež známý francouzský spisovatel hrabě Robert d'Harcourt proslovil řeč o mládeži.

Volná myšlenka ve Francii. Národní svaz francouzských volných myslitelů vede anarchista Lorulot; v 50 okresních organizacích je zapsáno as 23.000 členů, z nichž většina jsou malí živnostníci, obchodníci a úředníci. Na sjezdu v Chalons sur Saône došlo ku spojení volných myslitelů s franc. bezbožníky, kterých je na severu Francie a v okolí Paříže as 3.900. Ve franc. senátě bylo v roce 1932 26 senátorů příslušníky volné myšlenky.

Irsko. Budou v Irsku zakázány tajné společnosti? Irská vláda hodlá vyhověti všeobecnému přání a zakáže počátkem příštího roku všechny tajné společnosti v zemi, které jsou většinou odnožemi zednářů. Irské zednářstvo je silnější než francouzské; ovládá kulturní život země a má zejména vliv mezi lékaři.

Irští dobrovolníci do Španělska. Za vedení generála O'Duffy odejelo do Španělska 40 dobrovolníků. Před odjezdem vydali provolání k národu, v němž vysvětlují svoje odhodlání, které pramení z náboženských pohnutek a jehož cílem je obrana křesťanství. Obě je pak součástí tradice irského národa.

Německo. Pronásledování duchovenstva trvá. Farář z Kaltaberger — německá farnost při belgických hranicích — byl 10. listopadu zatčen, protože prý u jednoho nemocného na belgickém území se vyslovoval nepřátelsky proti hitlerismu. Denunciace se ukázala naprosto neodůvodněnou a farář byl soudem v Cáchách osvobozen. Ale ihned po propuštění z vazby byl vzat Gestapem do t. zv. »ochranné vazby« a ani mu nebylo dovoleno vzít si sebou aspoň brevář.

Jak se znemožňuje katolická tisková akce. Katolický »Řezenský Sonntagsblatt« byl policií zakázán, protože otiskl stížnost biskupa Buchbergra na ohrožování katolické víry. Se stížností touto se obrátil biskup na veřejnost u příležitosti misii, konaných v katedrále v Řezně.

Co se děje v Konnersreuthu. Terezie Neumannová má stále každý pátek vidění a krvácení z 5ti ran. Potravu nepřijímá a žije jen ze sv. přijímání. Návštěvy jsou přípustny jen s biskupským povolením.

Hitlerova odpověď? Vedoucím bavorského ministerstva vyučování a kultu byl Hitlerem jmenován bavorský státní ministr Wagner. Zpráva o tom vyvolala údiv a vzbudila obavy, ježto Wagner je známý nepřítel katolíků a zastánce bojovného směru nár.-socialismu. Udivuje také, že právě nyní, po různých projevech smíru mezi státem a církví, bylo jmenování Wagnerovo uskutečněno.

Nucená organizace mládeže. Dne 1. prosince byl přijat zákon o Hitlerově mládeži, kde v § 1. se praví: »Všechna německá mládež na území říše je sloučena v Hitlerově mládeži.« Naděje katolíků, že kat. spolky mládeže bude možno udržeti v jakémkoliv útvaru vedle nebo uvnitř státní organizace, ztroskotaly o § 2. nového zákona, který zní: »Všechna německá mládež musí se mimo domov a školu vychovávatí tělesně, duševně a mravně v duchu národního socialismu ve Svazu Hitlerovy mládeže.« Vysvítá z toho, že církvi odpírá se úplně právo výchovy. Výchovou mládeže je pověřen Baldur v. Schirach. Má titul »Vedoucí mládeže německé říše«. Říšský vůdce a kancléř vydá ještě potřebná nařízení ku provádění zákona. Očekává se, že kat. svazy mládeže budou nyní co nejdříve rozpuštěny. Boj nár. socialismu proti církvi vstupuje do rozhodujícího období.

Kam vede touha po zisku. Někteří nemotórní začali vyráběti »elektrické milodarové automaty« v podobě kostelíčka. Po vhození mince ozve se hlas zvonu, zazáří světlo a z kostelíku vystoupí soška Ježíška a žehná dárci. Protože takové hračky se nesrovnávají s úctou a vážností k domu Božímu, zakázal biskupský ordinariát v Trevíru jejich vystavování a umístování ve chrámech a kaplích. Také na chodbách a v hovornách klášterů nemají být umístovány.

ŠPANĚLSKO. Náboženské pronásledování. Z úplně věrohodného pramene se hlásí, že ve Valencii dala vládní milice zastřeliti 9 kněží a 32 řeholnic. V Barceloně byl lidovým soudem odsouzen k smrti P. Fernando Llobera, představený karmelitánského kláštera.

Sjezd komunistické strany. Milánské katolické noviny »L'Italia« oznamují, že na 30. listopadu byli svoláni do Barcelony vedoucí všech komunistických stran a organisací. Sjezd se zabýval hlavně otázkami organizačními a otázkou komunistické propagandy v evropských zemích. Tento sjezd může mít podobný význam, jako zasedání komunistické internacionály v srpnu 1934, kde došlo k ujednání taktiky »lidové fronty«. Jsou obavy, že v důsledku tohoto sjezdu bude Barcelona určena za centrum komunistické propagandy.

V národním pomníku Nejsv. Srdce Ježíšova v Cerro de los Angeles byla zazděna památná relikvie. Pomník byl vyhozen rudými do povětří, relikvie byla však zachráněna a je uschována v městě Zamora. Nyní ustavil se výbor pro postavení nového pomníku, je muž relikvie bude věnována.

Španělský primas poděkoval anglickým biskupům za projevy sympatií a píše v dopise: »Je nám útechem, že i za hranicemi Španělska jsou srdce, sdílející s námi bolestí a starostí v rozhodujícím boji, který vedeme s nepřítelem náboženství a vlasti!«

Rakousko. Podzimní konference rakouských biskupů konala se ve Vídni ve dnech 23.—25. listopadu 1936. Úřední zpráva oznamuje, že na konferenci jednalo se o zřízení kat. university v Salcburgu, o Katol. akci a spolcích, o mládeži, o otázkách správy zádušního jmění a právu patronátním, o způsobu vyhlásování pokynů vydaných Sv. Stolici ve věcech sňatkových a konečně o sociálních otázkách dnešní doby. Konferenci řídil kardinál Innitzer, který ihned po jejím zakončení odjel do Říma, aby o průběhu konference podal Sv. Otcovi zprávu.

EXERCICNÍ HNUTÍ. Budeme dle možnosti a

pokud dojdou zprávy, uveřejňovati zprávy a data všech exercicií. Prosíme proto, aby exerciční domy nám data zavčas ohlásily.

Velehrad: 11.—15. ledna ženy. — 18.—22. ledna dívky, které konají exercicie po prvé. — 25.—29. ledna jinoši, kteří konají exercicie po prvé. — 10.—14. února muži. — 22.—26. února dívky. — 1.—5. března jinoši. — 8.—12. března ženy ze Svazu. Příhlášky zasílejte aspoň 3 dny před započítáním exercicií Papežské koleji T. J. na Velehradě. Poplatek za ubytování Kč 60.—

Poděbrady (Charitas). — Pro muže a jinochy od 25. prosince večer do 29. prosince ráno. — Příhlášky: proboštský úřad v Poděbradech.

Vimperk (Exerciční dům sv. Rafaela). — Pro jinochy od 25. prosince večer do 29. prosince ráno. — Pro dívky od 31. prosince večer do 4. ledna ráno. — Příhlášky: Fr. Jedlička, Bavorov na Šumavě.

Horažďovice (klášter Škol. sester). — Pro ženy od 26. prosince večer do 29. pros. odpoledne. — Pro dívky od 29. prosince večer do 2. ledna ráno. — Příhlášky přijímají: Školské sestry v Horažďovicích.

Želiv. — Pro jinochy od 1. ledna večer do 5. ráno. — Pro dívky od 5. ledna večer do 9. ráno. — Příhlášky: Opatství, Želiv.

LITERATURA.

Sagehomme Do srdce Afriky. Román misionáře. Vydalo Studentské misijní sdružení Praze-Bubenč. Cena 6 Kč. Stran. 186.

Dr. Hubert Havránek: Výstražné znamení. Kniha zasluhuje opravdu doporučení, neboť brojí proti potratnictví a vyzvedá význam mateřství. Cena 15 Kč. Vydalo Lidové knihkupectví a nakladatelství v Olomouci.

UPOZORNĚNÍ:

Do tohoto čísla přikládáme propagační leták. Prosíme čtenáře, aby jej vyvěsili na vhodných místech nebo dali čísti svým známým.

Prvé číslo nového ročníku spojených již časopisů »Katolík« a »Život« vyjde v nejbližších dnech.

KATOLICKÝM MUŽŮM I

V dnešní pohnuté době, kdy československý stát stává se útočištěm řady emigrantů nejrůznějších vrstev a kdy na venek zdá se býti poměr k náboženským otázkám zcela dobrý, pracují nepřátelé církve v podzemí všemi prostředky k odkřesťanění a znemrazení našeho národa. Je proto třeba laické apoštolské práce, jež by byla vydatnou posilou duchovním, zavaleným zásluhou různých státních předpisů kancelářskými pracemi, které často velmi podstatně brání vlastní práci kněze na záchraně nesmrtelných duší.

Nemůžeme proto než naléhati na zintenzivnění vaší činnosti, kterou v zájmu Božím musí katoličtí mužové vyvíjeti s pravou apoštolskou horlivostí, nelekajíce se žádných překážek a obtíží. Bude-li vaše činnost brzděna — což se stává často i od vlastních lidí —, uvědomte si, že tyto překážky jsou znamením, že konáte práci Bohu milou, dobrou a že jdete po cestě pravé. Neboť, kdo překáží práci Boží, jest jen Jeho nepřítel a náš nepřítel — satan.

Buďte proto pamětlivi Božích přikázání, plňte je věrně, aby Bůh a Jeho požehnání bylo s vámi a dalo směr jen k práci pravé. Pro podzimní a zimní činnost farních obcí katol. mužů podáváme pak několik pokynů:

1.) Především nutno setrvati při pořádání společných adorací a pobožností. Nesmíme ustati vychovávatí svůj vlastní duchovní život. Právě tak je nutno pořádati i konference poučné, v nichž se bude vykládati katolická nauka podle některé knihy, o nichž byla řeč ve 3. čísle časopisu »Katolík« na str. 20.

Co do činnosti předkládáme farním obcím svazu katol. mužů tyto pokyny: I.) Podle místních poměrů uspořádejte jakýsi cyklus čtenářských večírků — po tři, čtyři večery —, při nichž byste četli nějaké vynikající katolické dílo nebo časopis, informující vás s hlediska, které není obecně známo. Večer by mohl trvati hodinu — nejvýše při zajímavé knize půl druhé. Nutno přesně skončiti.

II.) Uspořádejte cyklus přednášek, pokud je možno, se světelnými obrazy, ve lhůtách čtrnáctidenních, v počtu pěti až šesti. O themech a přednášejícím dohodněte se s Ústředím S. L. Tyto přednášky mohou míti silný vliv na místní náboženský i sociální život a na názory spoluobčanů na soudobý život.

III.) Zahajte tiskovou akci jednak získáním jednotlivců, kteří by pomohli zaplatiti nepatrný obnos za »Posla Pravdy«, ku příkl. jednu korunu měsíčně, — jednak si rozdělte město a snažte se v úseku, který vám připadl, rozšířiti co nejvíce tento výborný malý časopis, případně i brožurky »Životem«. Objedná se v exercičním domě v Hlučíně.

IV.) Poradte se, jak byste co nejvíce rozšířili známost o krutém jednání komunistů ve Španělsku, neboť lidem to není známo. Nutno ukázati, kam vede jejich vláda a kam vede celá kultura bez Boha. Snažte se co nejvíce rozšířiti jak jednotlivě, tak hromadně číslo »Katolika«, v němž jsou o tom zprávy. —

V.) Pořádejte kursy ošetrovatelské a obranné. Kurs trvá tři neb osm dní a přednášejícího zjedná Ústředí Svatováclavské Ligy. Poplatky jsou nepatrné a vždy se na ně vybere mezi účastníky.

VI.) Hleďte založiti knihovny nebo čítárny, kam by mohli choditi i jinak smýšlející, případně sami jim knihy donášejte. Bylo by výborné, kdyby každý věnoval ze svých knih jednu nebo dvě, a to velice hodnotné, které by pak mohly kolovati po celé farnosti. Jeden člen by vedl jejich seznam.

VII.) Pracujte silně sociálně! Pomáhejte osobním vlivem a spravedlivě různým slabším a opuštěným lidem, srovnávejte rozpory, sami nikdy nebuďte za žádnou cenu příčinou rozmišek a svárů. Účastněte se horlivě práce místního svazu charity. Jinak než pokáním a sociálně-charitativní prací nezabráníme rozšíření komunismu. Domluvami, osobním stykem, hleďte se přimluviti u zaměstnavatelů za zaměstnance, učně a pod.

VIII.) Domluvte se, kde a jak by se mohl uplatniti moudře a bez násilí vliv katolických mužů. Hlavně ať jest to v tiché práci, která na sebe neupozorňuje, ale nenápadně získává duše a srdce Ježíše Kristu.

IX.) Není-li to nutné, nepořádejte výše vytyčené podniky jménem Svazu katol. mužů, nebo jeho farní obce, ale zvolte pro to takový nepolitický spolek nebo organizaci, jež jsou v místě nejvíce oblíbeny a jež by mohly zaručiti co největší úspěch.

Kde není dosud farní obce Svazu katolických mužů, hleďte ji založiti. Prvým krokem k tomu je propagace a rozšíření našeho svazového orgánu »Katolík«, který od 1. ledna 1937 bude obsahově rozšířen a bude vycházeti i o prázdninách při nezvýšené ceně 25 haléřů za číslo a při celoročním předplatném 5 Kč při hromadném odběru. Časopis ten jest řádně podle církevních předpisů vedeným listem, je také listem nejlevnějším, přinášejícím poučení a zprávy z celého katolického světa, o nichž se nedočtete v žádném jiném katolickém listě. Časopis ten bude míti nyní i oficiální rubriky nově zřízených a církevně schválených katolických centrálních filmové a rozhlasové a bude tak centrálním časopisem Katolické akce, jemuž nebude možno vytýkati jakoukoliv spojitost s politickým hnutím. Věnujte mu proto zvýšenou pozornost a propagujte jeho rozšíření hlavně u katolíků, kteří odebírají tisk katolíkům nepřátelský.

Kde budete chtít založiti farní obec Svazu katol. mužů, dopište nám o bližší pokyny. Všem, kdož se domnívají, že zakládá se tím nový spolek, řekněte, že tomu tak není, poněvadž členství ve Svazu neukládá obvyklých spolkových povinností, plané a zbytečné schůzování. Členství ve Svazu nejen nebrání vám v dosavadní činnosti spolkové, ale vychovává vás v pevný a ucelený charakter a dává směrnice, jak nejlépe působiti ve všech složkách katolického života.

Staňte se vojáky Kristovými! Spojte se s námi k boji proti bezbožnictví, nemravnosti, prospěchářství, nepoctivosti, vykořisťování a všem ostatním neřestem, jež ohrožují zdravý kořen národa! Ať žije Kristus Král!

Svaz katolických mužů (Svatováclavská Liga) Praze IV., Hradčanské nám. č. 8.

Administrace prosí P. T. předplatitele o vyrovnání předplatného na rok 1936.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV. - Hradčanské n. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce, vyjma červenec a srpen. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novin. známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl. Praha VII., Korunovačská třída 14.

Kopie známé sochy Sv. Václava od Petra Parléře ze Svato-
václavské kaple. Socha byla zapůjčena ministerstvem zahraničí
a postavena do vchodu k naší expozici, kde tvoří krásné a sym-
bolické zakončení příčné galerie.

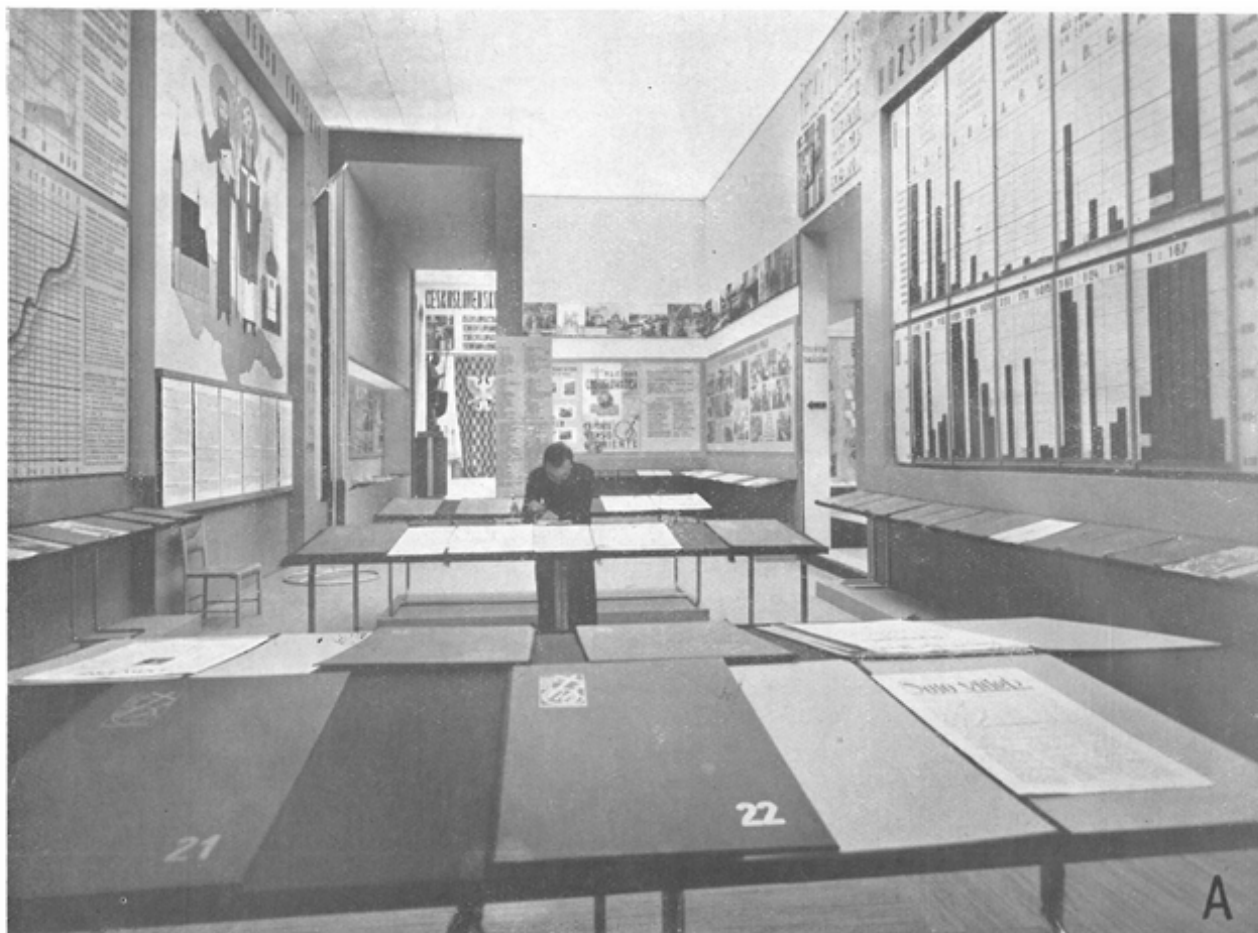
Naše expozice na mezinárodní vý- stavě katolického tisku ve Vatikán- ském městě pod ochranou sv. Cy- rila a Metoděje a sv. Václava.

Den ze dne, kdy byla tato
výstava otevřena, přesvěd-
čuje nás o tom, že musíme
jim býti vděčni za úspěch,
jakému se expozice těší a
že jí i Sv. Otec věnoval při
poslední své návštěvě tak
velikou pozornost.

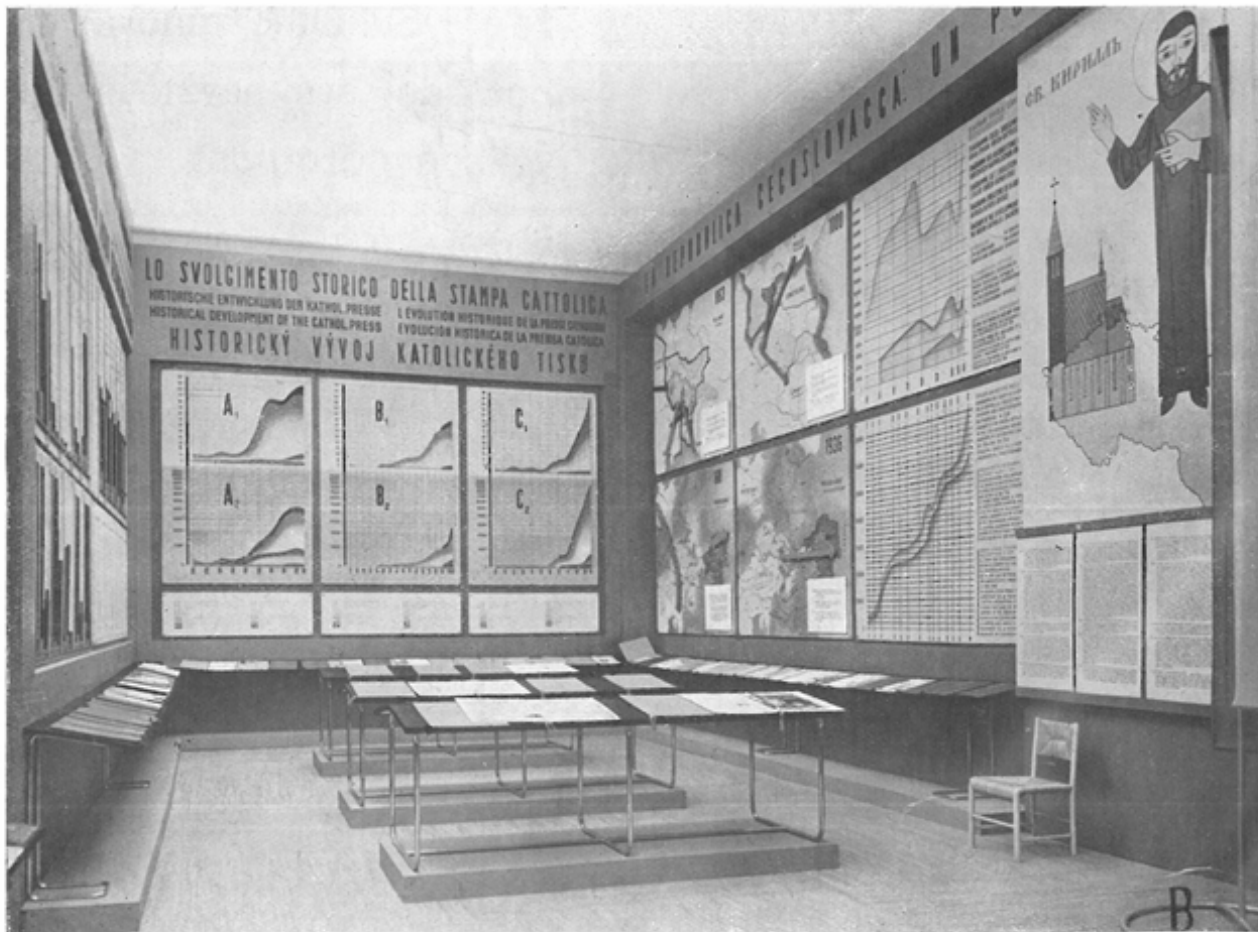
Mezinárodní výstava katolického tisku ve Vatikánském městě

Dr. V. J a n d a.

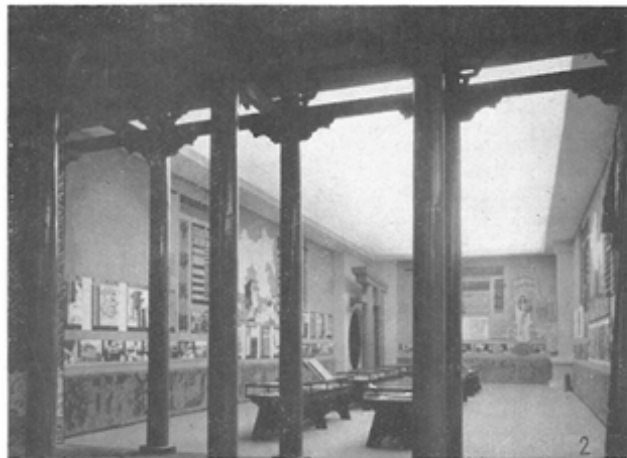
Myšlénka, uspořádati mezinárodní výstavu katolického tisku u příležitosti 75. výročí »Oservatore Romano« vznikla u příležitosti mezinárodního sjezdu katolic. žurnalistů v r. 1933. Začlo se hned po tom brzy s přípravami pro tuto výstavu, jež postavena pod ochranu sv. Františka Saleského. V Římě zřízen ústřední výstavní výbor za předsednictví chefredaktora »Oservatore Romano« G. Dalla Torre, který svým sekretariátem dal popud k založení 45 národních výborů jednotlivých států, nebo zemí, které se přihlásily k účasti na výstavě. Také u nás již v r. 1934 usnesl se nejd. episkopát o účasti na této výstavě a ustavil národní výbor s J. E. biskupem Drem Eltschknerem v čele. Výbor ten svěřil vlastní provedení čl. expozice Svatováclavské Lize, která získala data pro statistiky, vypracovala plán a návrh na provedení (arch. Cuhra) a konečně také expozici dokončila a v Římě instalovala. Na jiném místě zmiňujeme se o tom, jaké pozornosti naše expozice se těší, také dostalo se jí — pokud je nám ovšem dosud známo — přímé pochvaly od předsedy ústředního výboru, v Oservatore Romano (dvakrát hned po zahájení a pak v slavnostním čísle, jež vyšlo 31. května) a konečně v bratrském chorvatském »Obitelji«. Celá výstava je rozdělena na 61 sálů. Část všeobecná má 15 místností, v nichž jest znázorněn historický vývoj, statistika a organizace katolického tisku, počínaje způsobem výroby a organizací prvých počátků tisku až po naši dobu. Za těmito sály jsou expozice jednotlivých států, Holandska (XVI.), Belgie (XVII.),

Čsl. expozice. Vzádu socha Sv. Václava a sál polský, vpravo vchod do výstavy rakouské.

Čsl. expozice. Na pravé straně část ideová, vzadu a na levé stěně oddělení statistické. Na pultech část dokumentární.

1. Hlavní galerie misijního oddělení. V pozadí krásná socha Madonny misií od Mistruzziho.
2. Výstava misijního tisku v Asii originálně provedená v domorodém stylu.
3. Výstava africká.
4. Výstava Katolické akce mládeže. Vpravo lze přečísti i názvy časopisů našich.
5. Expozice italská, vtipně provedená z kopií foto-
grafovaného travertinu. Vpravo socha Itálie tvořící
protějšek naší soše sv. Václava.
6. Expozice rakouská. Výtečně provedena na du-
bových překližkách, dobře reprezentuje němec-
kou katolickou kulturu. Vpravo vchod do sálu
našeho, vlevo do výstavy L'Osservatore Romano.
7. Svatý Otec zahajuje 12. 5. 1936 výstavu ve veli-
kém trůnním sále. Na obou stranách podia kar-
dinálský sbor, na levé straně diplomatů, vpravo
episkopát.

Vedoucí idea naší expozice znázorněna jest postavami Sv. Cyrila a Methoděje, namalovanými na 3 m vysoké tabuli. Spojení západu s východem, znázorněno jest schematy kostela západního a východního. Desku dle návrhu arch. Cuhry namaloval arch. Štorm.

Lucemburska (XVIII.), Portugalska (XIX.), Španělska (XX.), Itálie (XXI.), Švýcarska (XXII.), Francie (XXIII.), Vatikánu (XXIV.), Rakouska (XXV.), Československa (XXVI.), Polska (XXVII.), Maďarska (XXVIII.), Jugoslaviie (XXIX.), Balkánu — Bulharska, Albanie, Řecko — (XXX.), Baltiku — Dánska, Švédsko, Norska, Lotyšsko, Estonska a Finska — (XXXI.), Litvy (XXXII.), Irsko (XXXIII.), Velké Británie (XXXIV.), Spojených Států (XXXV.), Kanady (XXXVI.), latinské Ameriky (XXXVII.), Kolumbie (XXXVIII.), Chile (XXXIX.) Peru (XL.), Uruguaye (XLI.), Brazílie (XLII.), Argentiny (XLIII.), pak jsou expozice východního ritu (XLIV.), africká (XLV.) japonská (XLVI.), asijská — Čína, Mandžursko, Asie západní, Indie, Ceylon, Borneo, Maláje, Indie francouzská a Siam, (XLVII. XLVIII.), Oceánie — Indie východní, Filipíny, Austrálie, Nový Zéland, Ostrovy Pacifiku (XLIX.), misionářský tisk (L.), tisk Katolické akce (LI.), tisk mládeže (LII.), Pax Romany (LIII.), tisk žen (LIV.), tisk řádů a kongregací — redemptoristé, Marianisté, kong. sv. Josefa, Servité, Passionisté, Pallotini kongregace Nejs. Svátosti, Pauláni, Eremitáni, Premonstráti, Lazaristé, Karmelitáni, Františkáni, Škol. bratří, Spol. Božského Slova, Neposkvrněného Srdce P. Marie, Asumpcionisté, Oblati Neposkvrněné P. Marie, Benediktini, Dominikáni, Menší bratří, Kapucíni, Jesuité, Salesiáni (LV-LXI.). Výstava působí mohutným dojmem. Je tu snešeno tolik materiálu, že aspoň k částečnému získání přehledu o katolickém tisku ve světě bylo by třeba k prohlídce výstavy návštěvy několika-denní. Mohutný katolický tisk mají: Francie, Belgie, Holandsko, Španělsko. Některé expozice činí dojem knihkupeckých závodů, v nichž jsou vystaveny veškeré tisky (na př. Maďarsko), jiné jsou usprádaný s uměleckým vkusem a hodně na celkový dojem (na př. Rakousko, Holandsko). Ve většině pak chybí přehledné diagramy o vývoji katolického tisku a srovnání jeho s tiskem nekatolickým. Nejohotněji působí misionářský tisk a tisk jednotlivých řádů, kde se přesvědčujeme o skutečnosti, jak významné poslání mají katolíci misionáři a jednotlivé řády, jež jsou sloupy církve. Čsl. expozice vyniká svou jednoduchostí, vzorným a účelným uspořádáním svou myšlénkou: Čsl. republika most k východu — jež z ní činí jednu z nejvýznačnějších expozic a jež je i náležitě oceňována při výkladu, podáváním oficiálními průvodci ústředního výboru. U tabulí, udávajících v 6 řečech krátké popsání významu našeho státu po stránce náboženské a historické, uvidíme sedící návštěvníky výstavy, kteří se pozorně seznamují s obsahem popisu.

Pohled přes hlavní sál do příčné galerie překrásně zakončené sochou sv. Václava.